30061

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ — Αρ. Φύλλου 2321

31 Δεκεμβρίου 1999

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθ. Γ2/4219-β

Προγράμματα Σπουδών των Τεχνικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων (Τ.Ε.Ε.).

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του εδαφ. δ της παραγράφου 9 του άρθρου 8 του Ν. 1556/85, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 7 του Ν. 2525/97 «Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 188-Α).

2. Τις διατάξεις του εδαφίου α της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του Νόμου 2640/98 καθώς και τις διατάξεις του άρθρου 3 του ίδιου Νόμου.

3. Την εισήγηση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, όπως αυτή διατυπώθηκε στις με αριθμ. 10/99 και 17/99 Πράξεις του Τμήματος Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

4. Τις διατάξεις του άρθρου 29α του Ν. 1558/85 ΦΕΚ 137-Α, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/92 (ΦΕΚ 154-Α) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παραγρ. 2α του Ν. 2469/97 (ΦΕΚ 38-Α) και το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του Κρατικού προϋπολογισμού.

5. Την αναγκαιότητα καθορισμού νέων Προγραμμάτων Σπουδών για τα μαθήματα όλων των τομέων και ειδικοτήτων για όλες τις τάξεις των Τ.Ε.Ε. με βάση τα οποία θα συγγραφούν τα βιβλία που προβλέπονται από τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 7 του Ν. 2525/97, αποφασίζουμε:

Καθορίζουμε τα Προγράμματα Σπουδών των Τεχνικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων (Τ.Ε.Ε.) για όλους τους τομείς και τις ειδικότητες και των δύο κύκλων, όπως αναλυτικά περιγράφονται ανά τομέα και ειδικότητα στα προσαρτημένα στην παρούσα παραρτήματα, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της, ως εξής:

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 20 Αυγούστου 1999

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΣΕΝΗΣ

ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Ιστορία των Τεχνών

Α΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

Σκοποί του μαθήματος είναι :

1. Να παρουσιάσει το ευρύ φάσμα των «καλών» και εφαρμοσμένων τεχνών στην ιστορική τους διαδρομή, τις ιδιαιτερότητες των τεχνών, όπως αυτές «γεννήθηκαν» στην ανθρώπινη ιστορία και τη σημάδεψαν, καθώς και τα κοινά στοιχεία τους τόσο ως προς την έκφρασή τους όσο και ως προς τη μεθοδολογική τους θεώρηση.
2. Να επιχειρήσει την κριτική θεώρηση των διαφόρων μορφών της τέχνης σε σχέση με το ευρύτερο πολιτισμικό πλαίσιο κάθε εποχής και να αξιολογήσει το έργο τέχνης και τον τρόπο συγκρότησής του ως πολιτισμικό σύμπτωμα και ως αξία συμβολική.

Στόχος του μαθήματος είναι:
Να γνωρίσουν οι μαθητές τον κόσμο της Τέχνης μέσα από τις διάφορες εκφράσεις της.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1) Εισαγωγή: Ο άνθρωπος και οι τέχνες. Διακρίσεις, κατηγορίες και είδη των τεχνών. Προεπισκόπηση της ιστορίας των τεχνών.	2	Οι τέχνες ως έκφραση, αναπαράσταση, κοινωνική λειτουργία και αισθητική.	Συζήτηση για τη Guernica του PICASSO
2) Ελληνική Τέχνη: Γλυπτική (Από τα κυκλαδικά ειδώλια στους κούρους)	2	Να γνωρίσουν την εξέλιξη της γλυπτικής (μορφή, υλικά, ιδεολογία κλπ)	Σύγκριση του «Αρπιστή» με τον «Μοσχοφόρο».
3) Ελληνική Τέχνη: Γλυπτική (Από τον «Αριστόδικο» στην «Αφροδίτη της Μήλου»)	2	Να κατανοήσουν τις εξελίξεις ,τις αλλαγές στη γλυπτική έκφραση ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες της κάθε εποχής. Να αντιληφθούν την έννοια του κλασικού και του μέτρου στην Τέχνη της Αρχαϊκής περιόδου.	Σχολιασμός του έργου του Πολυκλείτου «Κανών» και αναφορά στις κλασικές αναλογίες για την απόδοση του ανθρώπινου σώματος.
4) Ελληνική τέχνη: Αρχιτεκτονική (Δωρικός - Ιωνικός - Κορινθιακός ρυθμός. Παρθενώνας, Επικούρειος Απόλλων, θέατρα, αγορές	2+2	Να κατανοήσουν την τέχνη ως έκφραση της πόλης και του πολίτη.	Επίσκεψη σε Αρχαιολογικό Χώρο. Αναφορά σε επιβιώσεις της αρχιτεκτονικής της κλασικής περιόδου σήμερα..
5) Ελληνική Τέχνη: Κεραμική-Αργυροχρυσοχοΐα (Τα βασικά σχήματα των αγγείων και η διακόσμησή τους. Ρυθμοί. Κοσμήματα από την Κνωσσό και τις Μυκήνες.	2	Να κατανοήσουν την επιβίωση και τη διάδοση των βασικών σχημάτων και μοτίβων διακόσμησης στα αγγεία. Να γνωρίσουν τον κόσμο της μικροτεχνίας της μινωικής και μυκηναϊκής περιόδου.	Τύποι αγγείων που επιβιώνουν μέχρι σήμερα. Αντίγραφα μινωικών κοσμημάτων στις σύγχρονες συλλογές.
6) Ρωμαϊκή Τέχνη: Αρχιτεκτονική (τύποι οικοδομημάτων) Γλυπτική Ζωγραφική (Πομπηία, Φαγιούμ)	2	Να αντιληφθούν την μεταφορά των προτύπων από την τέχνη της κλασικής πόλης στην επικράτεια της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.	Αναφορά στη λειτουργία των ανδριάντων, κατά τη ρωμαϊκή περίοδο, και των φωτογραφιών, κατά τη σημερινή, αντίστοιχα..
7) Βυζάντιο (5ος - 15ος αι.) Χριστιανισμός. Τέχνη και θρησκεία. Ναοδομία, τοιχογραφίες, ψηφιδωτά. Επιδράσεις της κλασσικής αρχαιότητας. Η απρόσωπη παραδοσιακή τέχνη.	2+2	Να αντιληφθούν τη σχέση της Βυζαντινής τέχνης με τη Χριστιανική θρησκεία.	Επίσκεψη στην πλησιέστερη εκκλησία.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
8) Δυτικός Μεσαίωνας (11ος - 14ος) Χριστιανισμός. Τέχνη και θρησκεία. Μεσαιωνική κοινωνία. Η εμφάνιση των συντεχνιών.	2	Να αντιληφθούν την έννοια της συντεχνίας ως κυρίαρχης μορφής στην τέχνη.	Μελέτη σελίδων από το μυθιστόρημα του Β. Ουγκώ: «Η Παναγία των Παρισίων».
9) Αναγέννηση (Ι) Η επίδραση της κλασικής αρχαιότητας - Κλασικισμός. Ανθρωποκεντρισμός. Από τον τεχνίτη στον καλλιτέχνη. Οι καλές τέχνες. Αλληλεπιδράσεις Ανατολής - Δύσης.	2	Να κατανοήσουν τη δημιουργία του Homo Universalis.	Αναφορά στην έννοια του μέτρου κατά την αρχαιότητα. Homo Universalis.
10) Αναγέννηση (ΙΙ) Η επίδραση της κλασικής αρχαιότητας - Κλασικισμός. Ανθρωποκεντρισμός. Από τον Τεχνίτη στον Καλλιτέχνη. Οι καλές τέχνες. Αλληλεπιδράσεις Ανατολής - Δύσης.	2		Αναζήτηση της προοπτικής σε ένα ζωγραφικό πίνακα.
11) Μανιερισμός - Baroque - Θρησκευτική μεταρρύθμιση. Ελευθερία μορφών, η ελεύθερη σύνθεση. Αρχιτεκτονική, Γλυπτική, Διακόσμηση.	2	Να αντιληφθούν τη θρησκευτική μεταρρύθμιση ως το κύριο αίτιο της τέχνης του Baroque.	Επισήμανση της διαφοράς, ως προς τη θεματολογία, των Ιταλών από τους Ολλανδούς καλλιτέχνες.
12) Νεοκλασικισμός. Η εμφάνιση των κρατών - Εθνών. Ο Διαφωτισμός. Αρχιτεκτονική, Γλυπτική, Ζωγραφική.	2	Να αντιληφθούν την επαναφορά των κλασικών προτύπων και τη σημασία του ορθολογισμού.	Φωτογράφηση των νεοκλασικών κτιρίων της περιοχής.
13) Ρομαντισμός. Η αντίδραση στο Διαφωτισμό. Η στροφή στη Φύση, στην επικαιρότητα και τη μυθολογία. Αρχιτεκτονική, Ζωγραφική, Γλυπτική, Μουσική.	2	Να διαπιστώσουν τη σημασία της υποκειμενικής έκφρασης στην τέχνη.	Αντιστοίχηση ενός έργου ζωγραφικής με ένα μουσικό έργο.
14) Μέσα 19ου αιώνα (Ρεαλισμός - Ιμπρεσιονισμός) Η διάλυση των μορφών. Το φως. Οι αισθήσεις και οι εντυπώσεις.	2	Να αντιληφθούν την αντίδραση προς το νεοκλασικισμό και το ρομαντισμό.	Σύγκριση μιας φωτογραφίας με μια ιμπρεσιονιστική απόδοση (Γέφυρα Σηκουάνα).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
15) Τέλη 19ου αιώνα : Το κίνημα Arts and Crafts.	2	Να γνωρίζουν το αίτημα για χειροποίητες κατασκευές.	Αναφορά στη σημερινή έννοια του χειροποίητου
16) Αρχές του 20ου αιώνα . Νέες αντιλήψεις για την τέχνη.	·	Να διαπιστώσουν τις επιδράσεις των νέων αντιλήψεων στις διάφορες μορφές της τέχνης.	Σύγκριση ενός έργου που ανήκει στο κίνημα του φοβισμού με αντίστοιχο έργο του εξπρεσιονισμού.
17) Art Nouveau	2	Να κατανοήσουν τη σύγκρουση χειροτεχνίας και βιομηχανικής παραγωγής.	Επισήμανση ζωόμορφων παραστάσεων στην Casa Battlo του Gaudi.
18) Κυβισμός - Αφηρημένη τέχνη.	2	Να αντιληφθούν τις διαφορετικές εκφράσεις της καλλιτεχνικής πρωτοπορίας του 20ου αιώνα.	Χωρισμός της τάξης σε ομάδες, επιλογή καλλιτεχνικού έργου από την κάθε ομάδα και ομαδικός σχολιασμός.
19) Bauhaus	2+2	Να αντιληφθούν τις διαφορετικές εκφράσεις της καλλιτεχνικής πρωτοπορίας του 20ου αιώνα.	Διαπίστωση των επιδράσεων του Bauhaus στις σημερινές τέχνες
20) Μετά τον 2° Παγκόσμιο Πόλεμο. (Pop Art, Minimalism, Σύγχρονες μορφές τέχνης)	2	Να αντιληφθούν τις διαφορετικές εκφράσεις της καλλιτεχνικής πρωτοπορίας του 20ου αιώνα.	Χωρισμός της τάξης σε ομάδες, επιλογή καλλιτεχνικού έργου από την κάθε ομάδα και ομαδικός σχολιασμός.
21) Η Σημερινή εποχή. (Νεοεξπρεσιονισμός, Εννοιακή τέχνη, Land Art. Happenings, κατασκευές).	2	Να αντιληφθούν τις διαφορετικές εκφράσεις της καλλιτεχνικής πρωτοπορίας του 20ου αιώνα.	Χωρισμός της τάξης σε ομάδες, επιλογή καλλιτεχνικού έργου από την κάθε ομάδα και ομαδικός σχολιασμός.
22) Τέχνη και Τεχνολογία (Video, Computer art)	2	Να αντιληφθούν την επίδραση της αλλαγής του μέσου στη διαμόρφωση και έκφραση των τεχνών.	Ανάλυση ενός video clip.
23) Εικονογραφική και εικονολογική επισκόπηση των Τεχνών στην ιστορία (Εννοιολογικά διαγράμματα, θεματικοί άξονες θεώρησης, Παράλληλες θεωρήσεις σε διαφορετικούς πολιτισμούς.	2		

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Γραμμικό Σχέδιο

Α΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

Α. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία του μαθήματος του Γραμμικού Σχεδίου έχει ως σκοπό να εφοδιάσει τους μαθητές / μαθήτριες με τις δεξιότητες εκείνες, που αποτελούν τη βάση για όλα τα σχεδιαστικά μαθήματα, χρησιμοποιώντας τα καθιερωμένα μέσα, συμβάσεις και συμβολισμούς. Οι δεξιότητες αυτές είναι: η ικανότητα ανάγνωσης, κατανόησης και επεξήγησης σχεδίων χώρων και αντικειμένων σε διάφορες κλίμακες και η ικανότητα σχεδίασης χώρων και αντικειμένων σε ορθές και πλάγιες προβολές υπό κλίμακα.

Β. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στο τέλος του μαθήματος οι μαθητές / μαθήτριες πρέπει να είναι σε θέση:

-Να αποκτήσουν την ικανότητα να σχεδιάζουν με ακρίβεια απλές μορφές χώρων και αντικειμένων, εφαρμόζοντας σωστά κλίμακες και συμβολισμούς και χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα υλικά, όργανα και μέσα σχεδίασης.

-Να κατανοούν και να εφαρμόζουν τις αρχές της γεωμετρίας σε απλές γεωμετρικές κατασκευές, διακοσμητικά σχέδια και σύνθετες συναρμογές αυτών, αποτελούμενες από ευθείες και καμπύλες γραμμές, σε διάφορα πάχη και είδη, με μολύβι και μελάνι.

-Να κατανοούν και να είναι ικανοί να σχεδιάζουν υπό κλίμακα ορθές και πλάγιες προβολές αντικειμένων (όψεις, κατόψεις, τομές, αξονομετρικά), που δίδονται ή περιγράφονται με επαρκή στοιχεία.

-Να οργανώνουν λειτουργικά και αισθητικά τους πίνακες, να διαστασιολογούν τα σχέδια και να χειρίζονται ορθά τις κλίμακες.

-Να κατανοούν τους τύπους οργάνωσης της κατοικίας σε επίπεδο κάτοψης και να είναι ικανοί να σχεδιάζουν, χρησιμοποιώντας τους σωστούς συμβολισμούς, απλές κατόψεις διαμερισμάτων, διαστασιολογημένες και υπό κλίμακα,.

Σημείωση: Οι διδάσκοντες οφείλουν να έχουν μια ευελιξία μέσα στο πλαίσιο του προτεινόμενου προγράμματος σπουδών, ώστε να το προσαρμόζουν κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο στις εκάστοτε εκπαιδευτικές και παιδαγωγικές συνθήκες.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ - ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. Εισαγωγή στο Γραμμικό Σχέδιο.	2	Οι μαθητές / μαθήτριες - Να κατανοήσουν τη λειτουργία του σχεδίου ως μέσου απεικόνισης δισδιάστατων και τρισδιάστατων μορφών. -Να κατανοήσουν τη σημασία του σχεδίου ως μέσου επικοινωνίας και επαγγελματικού εργαλείου.	-Παρουσίαση σχεδίων μελέτης και λεπτομερειών, διαφορετικών τύπων και ειδικοτήτων, και συσχετισμός τους με τα αντικείμενα που αυτά αναπαριστούν.	-Γραφοσκόπιο, διαφάνειες, slides, φωτογραφίες, σχέδια, βιβλίο μαθήματος και βιβλία σχετικού περιεχομένου.	
2. Υλικά, Μέσα και Όργανα Σχεδίασης.	2	Οι μαθητές / μαθήτριες - Να κατανοήσουν την ορθή λειτουργία των σχεδιαστικών οργάνων, υλικών και μέσων σχεδιασμού. - Να αντιληφθούν τη σημασία τους για την ακριβή απεικόνιση των μορφών των αντικειμένων.	-Παρουσίαση, επίδειξη και περιγραφή υλικών, μέσων και οργάνων σχεδίασης. -Αναφορά σε κανόνες τυποποίησης. -Παρουσίαση και αξιολόγηση σχεδίων με καλή και κακή χρήση των σχεδιαστικών οργάνων.	-Υλικά, μέσα και όργανα σχεδίασης εκ του φυσικού και από φωτογραφίες βιβλίων ή από διαφάνειες και slides: 1. Πινακίδα σχεδίασης - σχεδιαστήριο 2. Χαρτί σχεδίασης (διαφανές και αδιαφανές) 3. Μολύβια κοινά και μηχανικά (με μύτες διαφορετικής σκληρότητας) 4. Ραπιντογράφοι (διαφόρων μεγεθών) 5. Ειδικό μελάνι 6. Ξύστρα, ψαράκι, καμπάνα	

				7. Γόμες (μολυβιού και μελάνης), ξυραφάκια 8. Κολλητικές ταινίες 9. Ταυ και παραλληλογράφος 10. Υποδεκάμετρο 11. Τρίγωνα 45° 30°-60° 12. Διαβήτης 13. Καμπυλόγραμμα 14. Μοιρογνωμόνιο 15. Οδηγοί - στένσιλς, γραμμάτων, συμβόλων	
3. Γραμμές. Ευθείες Γραμμές. Καμπύλες Γραμμές. Είδη Γραμμών. Πάχη Γραμμών.	2Χ4	Οι μαθητές / μαθήτριες - Να κατανοήσουν την σημασία των γραμμών στο σχέδιο, και των διαφόρων ιδιοτήτων και χαρακτηριστικών τους.	-Ανάλυση του ρόλου και της σημασίας των διαφόρων τύπων γραμμών, με παραδείγματα. -Υπόδειξη ορθού τρόπου σχεδίασης γραμμών, τοποθέτησης χαρτιού και χρήσης οργάνων. -Απλές ασκήσεις χάραξης γραμμών.	-Πίνακας, κιμωλίες, γραφοσκόπιο, διαφάνειες, σχέδια.	-Οι ασκήσεις γραμμογραφίας θα συνεχίζονται και στις επόμενες ενότητες.

4. Γράμματα και Αριθμοί.	2X4	Οι μαθητές / μαθήτριες - Να αναπτύξουν τις πρώτες σχεδιαστικές δεξιότητες. -Να κατανοήσουν τους αισθητικούς κανόνες που οδηγούν σε ποιοτική γραφή γραμμάτων και αριθμών. -Να αναπτύξουν ορθή ελεύθερη γραφή καθώς και γραφή με όργανα. -Να κατανοήσουν την ανάγκη ύπαρξης κανόνων τυποποίησης. -Να γνωρίσουν διαφορετικούς τρόπους γραφής οικογενειών και ειδών γραμμάτων και αριθμών.	-Παρουσίαση παραδειγμάτων γραμματογραφίας, τύπων γραμμάτων και γραμματοσειρών, και επεξήγηση της δομής και αισθητικής τους. -Ασκήσεις σχεδίασης συνόλων γραμμάτων βάσει κανόνων, με ή χωρίς όργανα.	-Πίνακας, κιμωλίες, γραφοσκόπιο, διαφάνειες, σχέδια.	
5. Οργάνωση και Παρουσίαση Πίνακα. Τίτλοι Σχεδίων. Υπομνήματα. Θέση Σχεδίων.	1X4	Οι μαθητές / μαθήτριες -Να κατανοήσουν την ανάγκη ορθολογικής και αισθητικής οργάνωσης των στοιχείων ενός πίνακα.	-Παρουσίαση διαφόρων τύπων πινάκων, σχεδίων (και μαθητών) καθώς και εντύπων, εξώφυλλων, σελίδων, αφισών και άλλων παραδειγμάτων γραφιστικής. -Ασκήσεις οργάνωσης πίνακα, με διαφόρων μεγεθών στοιχεία από χαρτόνι.	-Γραφοσκόπιο, διαφάνειες, slides, φωτογραφίες, σχέδια, βιβλίο μαθήματος και βιβλία σχετικού περιεχομένου.	Η Οργάνωση του πίνακα παρεμβάλλεται τη στιγμή που είναι σχεδιαστικά περισσότερο αναγκαία ανάμεσα στις ασκήσεις Γραμμογραφίας και στις Γεωμετρικές κατασκευές.
6. Γεωμετρικές Κατασκευές. Διχοτόμηση, Τριχοτόμηση, Πολύγωνα, Κύκλοι & Τόξα, Ελλείψεις, Συναρμογές.	4X4	Οι μαθητές / μαθήτριες -Να κατανοήσουν τις βασικές αρχές της γεωμετρίας και την εφαρμογή τους στη σύνθεση διαφόρων θεμάτων. -Να αντιληφθούν τις δυνατότητες των γεωμετρικών κατασκευών για τον ακριβή	-Παρουσίαση επίλυσης προβλημάτων με γεωμετρικές και μη κατασκευές, ώστε να αναδειχθεί η χρησιμότητά τους. -Σχεδίαση απλών θεμάτων και μοτίβων με γεωμετρικές κατασκευές.	-Γραφοσκόπιο, διαφάνειες, slides, φωτογραφίες, σχέδια, βιβλίο μαθήματος και βιβλία σχετικού περιεχομένου, πίνακας, κιμωλίες, όργανα σχεδίασης.	-Επισήμανση και εντοπισμός γεωμετρικών κατασκευών θα συνεχίζεται και στις επόμενες ενότητες. -Ιδιαίτερο βάρος θα πρέπει να δοθεί στην διδασκαλία των Συναρμογών, εφόσον μόνον,

		σχεδιασμό διαφόρων θεμάτων, με ορθή χρήση των οργάνων. -Να κατανοήσουν τις δυνατότητες εφαρμογής των γεωμετρικών κατασκευών σε σύνθετα σχεδιαστικά προβλήματα.	-Παρουσίαση και επίλυση της γεωμετρικής κατασκευής διαφόρων σύνθετων θεμάτων, με παραδείγματα. -Σχεδίαση σύνθετων θεμάτων, μοτίβων και αντικειμένων, με συναρμογές.		μέσω αυτών των ασκήσεων, οι μαθητές / μαθήτριες κατανοούν ουσιαστικά και εμπεδώνουν τις γεωμετρικές κατασκευές.
7. Κλίμακες. **Διαστασιολόγηση σχεδίων.**	1Χ4	Οι μαθητές / μαθήτριες -Να κατανοήσουν την σχέση φυσικού και σχεδιαστικού μεγέθους, και τις συνηθέστερα χρησιμοποιούμενες κλίμακες. -Να γνωρίσουν τους κανόνες τυποποίησης και τους διάφορους τρόπους διαστασιολόγησης των σχεδίων.	-Παρουσίαση σχεδίων αντικειμένων, σε διαφορετικές κλίμακες. -Παρουσίαση και ανάλυση του τρόπου διαστασιολόγησης διαφόρων σχεδίων. -Μετατροπές μεγεθών, από την πραγματικότητα στο σχέδιο, από το σχέδιο στην πραγματικότητα, καθώς και από τη μία κλίμακα στην άλλη. -Σχεδίαση απλών θεμάτων σε διάφορες κλίμακες. -Σχεδίαση διαστάσεων σε σχέδια με σκαριφηματικό τρόπο, καθώς και με όργανα σχεδίασης.	-Πίνακας, κιμωλίες, γραφοσκόπιο, διαφάνειες, σχέδια, προπλάσματα.	-Κλίμακες και διαστασιολόγηση θα εφαρμόζονται εφεξής σε όλες τις ενότητες.
8. Προβολές. **Αξονομετρικό. Ορθές Προβολές** (Κατόψεις, Όψεις, Τομές).	6Χ4	Οι μαθητές / μαθήτριες -Να κατανοήσουν τις μεθόδους ορθής απεικόνισης τρισδιάστατων αντικειμένων, βάσει των κανόνων και συμβάσεων της παραστατικής γεωμετρίας. -Να μπορούν να αντιλαμβάνονται την μορφή	-Παρουσίαση αξονομετρικών σχεδίων απλών στερεών, ταυτόχρονα με τις όψεις τους στα επίπεδα προβολής. -Ανάλυση των βασικών μεθόδων παράστασης απλών γεωμετρικών στοιχείων (σημείο, ευθεία, κοκ),	-Γραφοσκόπιο, διαφάνειες, slides, φωτογραφίες, σχέδια, βιβλίο μαθήματος και βιβλία σχετικού περιεχομένου, πίνακας, κιμωλίες, προπλάσματα, όργανα σχεδίασης.	-Όλες οι ασκήσεις διαστασιολογούνται και σχεδιάζονται υπό κλίμακα.

		απλών στερεών και αντικειμένων, μέσα από τους διάφορους τρόπους σχεδίασης. - Να κατανοήσουν την άμεση σχέση όψεων, κατόψεων και τομών, αρχικά απλών και σταδιακά συνθετότερων αντικειμένων. - Να μπορούν να εξεύρουν την τρίτη όψη ενός αντικειμένου, με δεδομένες τις δύο άλλες όψεις. -Να μπορούν να σχεδιάσουν σε σκαρίφημα, αλλά και με όργανα, όψεις αντικειμένων βάσει των καθιερωμένων συμβάσεων. -Να κατανοήσουν την έννοια της τομής ενός αντικειμένου.	και παρουσίαση παραδειγμάτων με τυχαία και ειδική σχέση ως προς τα επίπεδα προβολής. -Παρουσίαση και ανάλυση της διαδικασίας κατάκλισης των όψεων στα επίπεδα προβολής. -Παρουσίαση και ανάλυση της έννοιας της τομής και των διαφόρων ειδών της. -Σχεδίαση κατόψεων απλών στερεών και αντικειμένων. -Σχεδίαση όψεων απλών στερεών και αντικειμένων. -Σχεδίαση τομών απλών στερεών και αντικειμένων. -Σχεδίαση σύνθετων θεμάτων, που εμπεριέχουν τα παραπάνω.		
9. Αξονομετρικά. Είδη Αξονομετρικών Προβολών. Μονομετρικές Προβολές και Προβολές Cavalier.	5Χ4	Οι μαθητές / μαθήτριες - Να αντιλαμβάνονται τη μορφή των αντικειμένων από τις αξονομετρικές προβολές τους. -Να κατανοούν τη συσχέτιση των όψεων με τις αξονομετρικές προβολές. -Να μπορούν να σχεδιάσουν αξονομετρικά σχέδια απλών αντικειμένων. -Να μπορούν να συσχετίσουν τις κατόψεις, όψεις, τομές και τα αξονομετρικά ενός σύνθετου θέματος.	-Παρουσίαση και ανάλυση σχεδίων διαφόρων αξονομετρικών προβολών και όψεων. -Παρουσίαση θεμάτων με σύνθετα στοιχεία που συνδυάζουν όλα τα παραπάνω. -Σχεδίαση αξονομετρικών απλών στερεών. -Σχεδίαση ολοκληρωμένου θέματος που συσχετίζει κατόψεις, όψεις, τομές και αξονομετρικά.	-Γραφοσκόπιο, διαφάνειες, slides, φωτογραφίες, σχέδια, βιβλίο μαθήματος και βιβλία σχετικού περιεχομένου, πίνακας, κιμωλίες, προπλάσματα, όργανα σχεδίασης.	-Τα αρχιτεκτονικά αξονομετρικά θα διδαχθούν αναλυτικά στο Β' έτος Τ.Ε.Ε.

10. Κατόψεις στο Αρχιτεκτονικό Σχέδιο.	3Χ4	Οι μαθητές / μαθήτριες -Να κατανοήσουν τις ιδαιτερότητες της απεικόνισης ενός αρχιτεκτονικού έργου σε σχέση με άλλα αντικείμενα σχεδίασης. -Να κατανοήσουν την οργάνωση των χώρων μιας αρχιτεκτονικής κάτοψης με τους καθιερωμένους συμβολισμούς. -Να είναι ικανοί να σχεδιάζουν κατόψεις απλών χώρων κατοικίας.	-Παρουσίαση κατόψεων απλών χώρων κατοικίας και επεξήγηση διαφόρων λειτουργικών διαγραμμάτων και τρόπων οργάνωσης του χώρου. -Παρουσίαση των καθιερωμένων συμβολισμών οικοδομικών και ανθρωπομετρικών στοιχείων σε μία κάτοψη. -Σχεδιασμός απλών κατόψεων διαμερισμάτων, διαστασιολογημένων, υπό κλίμακα.	-Γραφοσκόπιο, διαφάνειες, slides, φωτογραφίες και σχέδια, με τυπικές κατόψεις κατοικιών και διαμερισμάτων. Βιβλίο μαθήματος και βιβλία σχετικού περιεχομένου. Πίνακας, κιμωλίες, προπλάσματα, όργανα σχεδίασης	

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Ελεύθερο Σχέδιο

Α΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο σκοπός της διδασκαλίας του μαθήματος είναι οι μαθητές /τριες :

Να μπορούν να αναπτύξουν τις απαραίτητες δεξιότητες, νοητικές και σχεδιαστικές για την αντικειμενική καταγραφή στο χαρτί των φυσικών μορφών (δημιουργημάτων της φύσης και του ανθρώπου).

Παράλληλα να αντιληφθούν ότι το Ελεύθερο Σχέδιο δεν πρέπει να συγχέεται με τη Ζωγραφική ή τις άλλες Τέχνες, τις οποίες σε μεγάλο βαθμό υπηρετεί. Το Ελεύθερο Σχέδιο καταγράφει την αντικειμενική πραγματικότητα, ενώ η Ζωγραφική και οι άλλες Εικαστικές Τέχνες (Γλυπτική, Αρχιτεκτονική, Γραφιστική, Χαρακτική κλπ.) συνθέτουν, δημιουργούν νέες πραγματικότητες.

2. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Βασικοί διδακτικοί στόχοι του Ελεύθερου Σχεδίου είναι:
Η ανάπτυξη της ικανότητας στη χρήση των οργάνων, των υλικών και των μέσων σχεδίασης με αποτελεσματικό τρόπο.
Η γνωριμία με τις βασικές ιδιότητες του χρώματος και τις τεχνικές απόδοσής του.
Η εισαγωγή και η μύηση στις μορφές του περιβάλλοντος και στις μεταξύ τους σχέσεις.
Η ανάπτυξη αναλυτικής και συνθετικής σκέψης και ικανότητας.
Η καλλιέργεια οπτικής και αισθητικής αντίληψης, κρίσης και μνήμης.
Η ενθάρρυνση και ενίσχυση των προσωπικών στοιχείων, που θα βοηθήσουν στην ανακάλυψη του προσωπικού ύφους γραφής.

Ειδικά για την Α΄ ΤΕΕ του 1ου Κύκλου, το μάθημα αποσκοπεί στην εισαγωγή και ανάπτυξη της θεωρίας του Ελεύθερου Σχεδίου.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ / ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ / ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ	ΜΕΣΑ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΥΛΙΚΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. Εισαγωγή, έννοια, περιεχόμενο και χρησιμότητα του Ελευθέρου Σχεδίου.	1 Χ 4	Οι μαθητές /τριες -να κατανοήσουν την έννοια, την αξία και τη χρησιμότητα του Ελεύθερου Σχεδίου στην εκπαιδευτική και επαγγελματική τους ζωή, καθώς και το ρόλο του ως μέσου αναπαράστασης, έκφρασης και επικοινωνίας -να αποκτήσουν μια γενική θεώρηση του μαθήματος, όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούν να αποδίδουν τις φυσικές μορφές και το περιβάλλον τους.	-Ανάρτηση αντιπροσωπευτικών σχεδίων στα ταμπλό της αίθουσας ή προβολή διαφανειών με αντίστοιχη εισήγηση. -Παρουσίαση πραγματικών συνθέσεων και συσχετισμός με την αντίστοιχη σχεδιαστική απεικόνιση. -Σχεδίαση από τους μαθητές / τριες μιας απλής πραγματικής σύνθεσης, όπως την αντιλαμβάνονται με μολύβι.	Πινακίδα, χαρτί του μέτρου ή τύπου σέλλερ, μολύβι.	

2. Υλικά σχεδίασης και μέσα	1 Χ 4	Οι μαθητές /τριες -να γνωρίσουν τα χαρτιά, τα μολύβια, το κάρβουνο, τα μελάνια, τα πενάκια, τις γόμες κλπ. -να γνωρίσουν τις ποιότητες, τις δυνατότητες και το αισθητικό τους αποτέλεσμα -να γνωρίσουν τη βελόνα και το νήμα της στάθμης	-Παρουσίαση σχεδίων που έχουν πραγματοποιηθεί με διάφορα υλικά. -Επίδειξη από το διδάσκοντα του τρόπου χειρισμού του κάθε υλικού και μέσου. -Επίδειξη τρόπου χρήσης βελόνας και νήματος πάνω σε πραγματική σύνθεση. -Να κληθούν οι μαθητές / τριες να γράψουν στο χαρτί τους με όλα τα υλικά διαδοχικά. -Να κληθούν οι μαθητές / τριες να γράψουν στο χαρτί οριζόντιες, κάθετες, διαγώνιες δέσμες παραλλήλων ευθειών με τον ενδεδειγμένο τρόπο.	Χαρτί του μέτρου, τύπου σέλλερ (ματ, γυαλιστερό), μολύβι, κάρβουνο, μελάνι, πενάκι, βελόνα, νήμα της στάθμης κλπ.	Επιλογή από τον διδάσκοντα οποιουδήποτε άλλου υλικού.
3. Προσαρμογή – Εναρμόνιση πλαισίου χαρτιού και πλαισίου σύνθεσης.	1 Χ 4	Οι μαθητές /τριες -να είναι σε θέση να διακρίνουν πότε το χαρτί τοποθετείται οριζόντια και πότε κάθετα, ως προς την εκάστοτε σύνθεση -να αντιληφθούν ότι η εικόνα της ίδιας σύνθεσης αλλάζει, όταν αλλάζει η θέση παρατήρησης	-Διαδοχικές τοποθετήσεις ενός ή περισσοτέρων απλών αντικειμένων. Σύνθεση οριζόντια, κάθετη ή τετράγωνη. -Χρήση "κασπαρτού", παραθυράκι χάρτινο με το οποίο απομονώνεται η σύνθεση από τον υπόλοιπο χώρο. -Μετά τη σχετική εισήγηση να γίνουν πρόχειρες σχεδιάσεις μόνο για τοποθέτηση χαρτιού και θέματος. -Να γίνει σχεδίαση σύνθεσης από δύο διαφορετικές οπτικές γωνίες.	Μικρό "πασπαρτού", χαρτί του μέτρου ή τύπου σέλλερ, μολύβι.	

4. Γραμμή – Περίγραμμα – Φόρμα.	1 Χ 4	Οι μαθητές /τριες -να αντιληφθούν την έννοια της γραμμής, τη διεύθυνση, το πάχος, την ποιότητα και το ρόλο της στο σχέδιο -να αντιληφθούν ότι στη φύση δεν υπάρχουν γραμμές ή περιγράμματα μορφών, αλλά ότι η γραμμή είναι μια ανθρώπινη επινόηση για τη διευκόλυνσή του στην αποτύπωση των μορφών και ότι το περίγραμμα στο Ελεύθερο Σχέδιο είναι προσωρινό και χάνεται με το πλάσιμο της φόρμας -να μάθουν ότι το περίγραμμα ορίζει τα εξωτερικά όρια του σχήματος, το οποίο ολοκληρώνεται σε φόρμα με σκιαγράφηση	-Να παρουσιαστούν σχέδια χωρίς τόνο, προσχέδια και σκίτσα και να εξηγηθεί η έννοια της γραμμής. -Να παρουσιαστούν φωτογραφίες ασπρόμαυρες, για να δειχθεί ότι η φύση αποτελείται από φόρμες και όχι από περιγράμματα. -Να παρουσιαστούν σχέδια σε δύο στάδια: στο αρχικό με περιγράμματα και στο Τελικό, όταν τα περιγράμματα έχουν χαθεί μέσα στους τόνους. -Να αποδοθεί από τους μαθητές /τριες σύνθεση δύο απλών γεωμετρικών στερεών ξεκινώντας από τα ίχνη του περιγράμματος και τελειώνοντας με την ολοκλήρωση της φόρμας.	Χαρτί του μέτρου ή τύπου σέλλερ, μολύβι	Σ' αυτή την ενότητα η διδασκαλία της φόρμας βοηθάει σε μια αρχική προσέγγιση των μαθητών /τριών στην τονική διαβάθμιση.
5. Μορφή Αντικειμένων και Φόντο – Χώρος.	1 Χ 4	Οι μαθητές /τριες -να κατανοήσουν ότι η μορφή του αντικειμένου, όπως στο χώρο έτσι και στο χαρτί, δεν αιωρείται, αλλά περιβάλλεται και στηρίζεται από ένα χώρο-φόντο. -να κατανοήσουν ότι μορφή και Περιβάλλον χώρος αποτελούν μια αδιάσπαστη ενότητα, που ονομάζεται θέμα ή σύνθεση -να εκτιμούν ισάξια και ισόποσα όλα τα μέρη της σύνθεσης.	-Επίδειξη από το διδάσκοντα, σχεδίων με ορθό και λανθασμένο περιεχόμενο. -Διευκρίνιση των εννοιών πάνω σε παράδειγμα πραγματικής σύνθεσης. -Οι μαθητές / τριες να σχεδιάσουν σε απλό χαρτί διάφορα κλειστά σχήματα –φόρμες και, γεμίζοντας (γκριζάροντας) τη μια ή την άλλη περιοχή, να ξεχωρίσουν τη μορφή από το φόντο.	Χαρτί του μέτρου ή τύπου σέλλερ, μολύβι.	

6. Μέγεθος και τοποθέτηση θέματος μέσα στη σχεδιαστική επιφάνεια.	1 Χ 4	Οι μαθητές /τριες -να κατανοήσουν ότι πριν ξεκινήσουν τη διαδικασία σχεδίασης, πρέπει να οργανώσουν το δεδομένο σχεδιαστικό τους χώρο υπολογίζοντας δύο σημαντικές παραμέτρους: του μεγέθους και της τοποθέτησης του θέματος. Θα πρέπει δηλαδή - να υπάρχει αρμονική σχέση μεγέθους, ανάμεσα στη μορφή και το χώρο. Δεν πρέπει η μορφή να είναι τόσο μικρή ώστε να χάνεται μέσα στο περιβάλλον της, ούτε και να ξεχειλίζει ως τα άκρα του χαρτιού - να υπάρχει ισορροπημένη τοποθέτηση θέματος - φόντου μέσα στο χαρτί.	-Τοποθέτηση απλών συνθέσεων διαφορετικού μεγέθους, αλλά και διαφορετικού ύψους και πλάτους. -Τα αντικείμενα να είναι κατά προτίμηση απλά γεωμετρικά στερεά, ώστε οι συνθέσεις να είναι ευανάγνωστες και αναγνωρίσιμες. -Να γίνει σχεδίαση από τους μαθητές / τριες απλών σκίτσων με ιδιαίτερη έμφαση στη σχέση μεγέθους θέματος και χαρτιού, καθώς και στην ισορροπημένη τοποθέτηση.	Χαρτί του μέτρου ή τύπου σέλλερ, μολύβι, "πασπαρτού".	Η χρησιμοποίηση του χάρτινου παραθύρου (πασπαρτού) θα βοηθήσει τα μέγιστα στην οριοθέτηση του θέματος και την προσαρμογή του στο χαρτί.
7. Παρατήρηση και ανάγνωση των φυσικών μορφών και του περιβάλλοντα χώρου τους.	1 Χ 4	Οι μαθητές /τριες -να κατανοήσουν ότι η παρατήρηση είναι απαραίτητη προϋπόθεση για να γίνει ένα σχέδιο αναγνώσιμο και οπτικά κατανοητό -να αντιληφθούν ότι η ανάγνωση του θέματος επιτυγχάνεται μέσα από προσεκτική και συνεχή μελέτη, τόσο του συνόλου του θέματος όσο και των επιμέρους στοιχείων του και των μεταξύ τους σχέσεων -να είναι σε θέση να ξεχωρίζουν το κυρίως θέμα και να διευθετούν τα επίπεδα της σύνθεσης.	-Επίδειξη σε απλούστατη σύνθεση που γίνεται σταδιακά πιο πολύπλοκη με την προσθήκη κατά προτίμηση γεωμετρικών στερεών. -Απλή σχεδίαση από πραγματική σύνθεση με μολύβι, με ιδιαίτερη προσοχή στις σχέσεις: μεγάλο – μικρό, μέσα – έξω, ύψος – πλάτος, επικαλύψεις, άποψη συνολική, συγκριτική.	Χαρτί του μέτρου ή τύπου σέλλερ, μολύβι.	

8. Αναγνώριση και ανάλυση της δομής του θέματος. Χρήση βελόνας και νήματος στάθμης.	1Χ 4	Οι μαθητές /τριες -να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τους βασικούς άξονες και τους άξονες συμμετρίας, όταν αυτοί υπάρχουν -να επισημαίνουν τα χαρακτηριστικά σημεία και να τα συσχετίζουν με ένα πλέγμα οριζοντίων (για τα ύψη) και κατακόρυφων (για τα πλάτη) γραμμών.	-Να εντοπιστούν τα δομικά στοιχεία, με χαράξεις σε αντίγραφο σχεδίου ή καλλιτεχνικού έργου με τη βοήθεια διαφανούς χαρτιού. -Επίδειξη τρόπου χρησιμοποίησης της βελόνας και του νήματος στάθμης. -Να σχεδιαστεί σύνθεση με απλά γεωμετρικά στερεά από τους μαθητές / τριες, με τη βοήθεια της βελόνας και του νήματος στάθμης.	Χαρτί του μέτρου ή τύπου σέλλερ, μολύβι, βελόνα και νήμα της στάθμης.	
9. Άξονες – Κλίσεις.	1 Χ 4	Οι μαθητές /τριες -να μπορούν να εντοπίζουν τις κλίσεις και τις πλάγιες γραμμές με διάφορους τρόπους και τη βοήθεια της βελόνας	-Να σχεδιαστεί σύνθεση με κώνους, κυλίνδρους, κύβους και ύφασμα.	Χαρτί του μέτρου ή τύπου σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	
10. Μετρήσεις, συγκρίσεις, υπολογισμοί, αναλογίες.	2 Χ 4	Οι μαθητές /τριες -να κατανοήσουν ότι η εικόνα του θέματος μεταφέρεται στο χαρτί, είτε μικρότερη είτε μεγαλύτερη από την πραγματική και έχει πάντα τις ίδιες αναλογίες με αυτήν -να αντιληφθούν ότι αυτές οι αναλογίες προκύπτουν από υπολογισμούς, που βασίζονται σε μετρήσεις των πραγματικών μεγεθών των στοιχείων του θέματος και σε συγκρίσεις αυτών των μεγεθών μεταξύ τους και με το σύνολο, με τη βοήθεια της βελόνας και του νήματος της στάθμης -να συνειδητοποιήσουν ότι ο έλεγχος και η επαλήθευση των μετρήσεων και των συγκρίσεων είναι συνεχής.	-Να τοποθετηθεί σύνθεση τριών αντικειμένων (βάζο, κύβος, πανί). -Να σχεδιαστεί η σύνθεση αναλογικά από τους μαθητές / τριες. -Να υπολογιστεί το ανώτατο ύψος – πλάτος συγκριτικά. -Να χωριστεί ο οπτικός χώρος σταδιακά από τα μεγάλα τμήματα στα μικρότερα και να υπολογιστεί αναλογικά στο χαρτί.	Χαρτί του μέτρου ή τύπου σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	Να επισημανθούν οι κλίσεις, η βοήθειά τους και ο τρόπος απόδοσής τους στην ολοκλήρωση της σχεδίασης.

11. Αναγωγική και Επαγωγική διαδικασία.	1 X 4	Οι μαθητές /τριες -να κατανοήσουν ότι η συνολική θεώρηση του θέματος -ως η πλέον αποτελεσματική- απαιτεί αφαιρετική αντιμετώπιση, δηλαδή αναγωγή, των πραγματικών Περίπλοκων σχημάτων σε απλά γνωστά γεωμετρικά σχήματα κατ' αρχήν και επεξεργασία τους στη συνέχεια με συμπλήρωση των λεπτομερειών -να πεισθούν ότι απαιτείται ακόμη μια πορεία από το γενικό προς το μερικό, από τα κύρια στοιχεία στα δευτερεύοντα και πάντα μέσα από μια αντίληψη συγκριτική και συνολική -να μάθουν να ανάγουν καμπύλες στις διαδοχικές εφαπτόμενες ευθείες.	-Επίδειξη προσχεδίων και τελικού σχεδίου, ώστε να φανεί αυτή η αναγωγική και επαγωγική διαδικασία. -Να σχεδιαστεί απλή σύνθεση, αποτελούμενη από λίγα ευμεγέθη φρούτα σε καλάθι με πανί.	Χαρτί του μέτρου ή τύπου σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	Η συγκεκριμένη σύνθεση μπορεί να αντικατασταθεί με βάζο και ύφασμα.
12. Σχήματα θετικά – αρνητικά, πλήρη – κενά, γεμάτα – άδεια.	2 X 4	Οι μαθητές /τριες -να συνειδητοποιήσουν τη σχέση πλήρους και κενού -να μάθουν να διαβάζουν τα σχήματα των κενών και να τα αξιοποιούν κατάλληλα για την ορθή απεικόνιση των πλήρων όγκων.	-Να σχεδιαστεί ένα σκαμπό με οριζόντια ξυλάκια, που συνδέουν τα πόδια.	Χαρτί του μέτρου ή τύπου σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	Να επισημανθούν τα σχήματα (κενά) που δημιουργούνται ανάμεσα στα πόδια του σκαμπό

13. Φως και Σκιά Άσπρο – Μαύρο και ενδιάμεσοι τόνοι με γκρί. Τονική διαβάθμιση.	2 Χ 4	Οι μαθητές /τριες να κατανοήσουν - ότι κάθε αντικείμενο γίνεται ορατό μόνο με την ύπαρξη του φωτός -ότι οι σκιές είναι τα πιο αδύνατα φώτα και υπάρχουν μόνο εφόσον υπάρχει φως -ότι επιφάνειες που δέχονται ίδια ποσότητα φωτός, αλλά αποτελούνται από διαφορετικό υλικό, ανακλούν διαφορετική ποσότητα φωτός και με διαφορετικό τρόπο -ότι προκύπτει διαφορετικό οπτικό αποτέλεσμα ανάλογα με το είδος, την ποσότητα, την ποιότητα και τη θέση του φωτός.	-Παρουσίαση σχεδίων ή διαφανειών με συνθέσεις διαφορετικά φωτισμένες. -Να τοποθετηθεί μια απλή σύνθεση φωτισμένη με φυσικό διάχυτο φως και μια με τεχνητό συγκεντρωμένο. Να γίνει σύγκριση. - Να σχεδιαστεί και να σκιαγραφηθεί σύνθεση απλών γεωμετρικών στερεών (κώνος, κύλινδρος, σφαίρα, κύβος).	Χαρτί του μέτρου ή τύπου σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	Να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στο διαφορετικό τρόπο με τον οποίο διαχέεται το φως στο καθένα από αυτά τα στερεά. Να τονιστεί ο διαφορετικός πλασμός του όγκου του κάθε στερεού.
14. Διάφοροι τρόποι γραφής	1 Χ 4	Οι μαθητές /τριες -να γνωρίσουν τους διάφορους τρόπους γραφής με γραμμές παράλληλες μιας κατεύθυνσης, με αυξομειούμενη πίεση του μολυβιού στο χαρτί, ή με γραμμές διαφόρων κατευθύνσεων και σταθερής πίεσης ή μικτό τρόπο, για να διαλέξει αυτόν που ταιριάζει στο προσωπικό του ύφος.	-Να χωριστεί η σχεδιαστική επιφάνεια με τυχαίες γραμμές σε τμήματα, τα οποία θα καλυφθούν στη συνέχεια με διαφορετικούς τόνους, με διάφορες γραφές. -Να τοποθετηθεί απλή σύνθεση, να σχεδιαστεί και να σκιαγραφηθεί με διαφορετικούς τρόπους γραφής.	Χαρτί του μέτρου ή τύπου σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	
15. Σύγκριση των τόνων και αναλογική μεταφορά τους στη σχεδιαστική επιφάνεια.	3 Χ 4	Οι μαθητές /τριες -να είναι σε θέση να διακρίνουν με σαφήνεια τις φωτεινές και τις σκιαζόμενες περιοχές της σύνθεσης -να διαβάζουν τους τόνους και να τους εντάσσουν σε μεγάλες κατηγορίες -να διατηρούν τη σταθερότητα των σχέσεών τους από την αρχή ως το τέλος της σχεδίασης.	-Να τοποθετηθεί σύνθεση διαφόρων αντικειμένων. Πίσω από τη σύνθεση να μπει ως φόντο μια πινακίδα καλυμμένη με χαρτιά μαύρα, άσπρα, γκρίζα σε διάφορα σχήματα. -Να σχεδιαστεί και να σκιαγραφηθεί από τους μαθητές / τριες.	Χαρτί του μέτρου ή τύπου σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	

16. Αυτοσκιά και ερριμμένη σκιά	2 Χ 4	Οι μαθητές /τριες -να είναι σε θέση να διακρίνουν τη σκιά που δημιουργείται πάνω στο ίδιο το αντικείμενο από μια φωτεινή πηγή και τη σκιά που το ίδιο αντικείμενο ρίχνει πάνω σε άλλα αντικείμενα	-Σύνθεση απλή, φωτισμένη με φυσικό διάχυτο φως και κατόπιν με συγκεντρωμένο τεχνητό φως, ώστε να παρατηρηθούν και να αποδοθούν οι ποιοτικές διαφορές στη φωτοσκίαση. -Η ίδια σύνθεση να αποδοθεί με μετακινημένη την πηγή του τεχνητού φωτισμού.	Χαρτί του μέτρου ή τύπου σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	
17. Απόλυτος και φαινομενικός τόνος. Αντιθέσεις και εντάσεις.	2 Χ 4	Οι μαθητές /τριες -να είναι σε θέση να διακρίνουν τους πραγματικούς τόνους και τις αλλοιώσεις τους, που φαινομενικά προκύπτουν λόγω γειτνίασής τους με φωτεινές ή σκιερές επιφάνειες. -να είναι σε θέση να επισημαίνουν ότι η μεγαλύτερη ένταση συγκεντρώνεται στα όρια επαφής των πιο αντίθετων (φωτεινών και σκιερών) τόνων.	-Να τοποθετηθεί σύνθεση απλών αντικειμένων μπροστά από ένα φόντο ομοιόμορφα βαμμένο. -Να γίνει προσεκτική παρατήρηση της τονικής διαβάθμισης του θέματος και του φόντου. -Μετά την παρατήρηση, να σχεδιαστεί και να σκιαγραφηθεί η συγκεκριμένη σύνθεση.	Χαρτί του μέτρου ή τύπου σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	-Να επισημανθεί ότι το φόντο φαίνεται φωτεινότερο δίπλα σε μια σκιερή επιφάνεια και σκιερότερο δίπλα σε μία φωτεινή, αν και ο πραγματικός του τόνος είναι ενιαίος. -Να επισημανθεί ότι το φως και η σκιά στα σημεία επαφής τους αποκτούν και τη μεγαλύτερη ένταση.
18. Τονική απόδοση του είδους και της υφής των υλικών	2 Χ 4	Οι μαθητές /τριες -να μπορούν να διακρίνουν και να αποδίδουν κατάλληλα το διαφορετικό τρόπο με τον οποίο το φως ανταναKλάται στα διάφορα υλικά -να είναι θέση να αποδίδουν την υφή των υλικών.	-Να σχεδιαστεί και να σκιαγραφηθεί σύνθεση αποτελούμενη από απλά αντικείμενα διαφορετικών υλικών, όπως μάρμαρο, χαρτόνι, ξύλο (διαχεόμενοι τόνοι), γυαλί και μέταλλο στιλπνής επιφάνειας ("κοφτοί", απότομοι τόνοι) κλπ.	Χαρτί του μέτρου ή τύπου σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	

19. **Πλαστικά στοιχεία – Γραμμές, σχήματα, επίπεδα, φόρμες, όγκοι, τόνοι**	2 X 4	Οι μαθητές /τριες -να κατανοήσουν τη σημασία των πλαστικών στοιχείων, τη σχεδιαστική τους αξία και τη συμμετοχή τους στην πλαστικότητα και αισθητική αρτιότητα του σχεδιαστικού έργου.	-Παρουσίαση διαφανειών επιλεγμένων έργων με επισήμανση των πλαστικών στοιχείων. -Να σχεδιαστεί σύνθεση με αντικείμενα και κομμάτια ύφασμα.	Χαρτί του μέτρου ή τύπου σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	

3. ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥ

1- Ο χώρος του εργαστηρίου πρέπει να είναι επαρκής σε επιφάνεια (περίπου 90τ.μ. για 30 μαθητές), σε ύψος (3,50μ. τουλάχιστον), σε φωτιστικές επιφάνειες για φυσικό φωτισμό (ανοίγματα 20τ.μ. περίπου), σε αναλογίες (ορθογώνια κάτοψη με πλευρές 2 προς 3 περίπου), σε ποιότητα κατασκευής και σε εγκαταστάσεις θέρμανσης, τεχνητού φωτισμού, ύδρευσης και αποχέτευσης (νεροχύτης).

2- Εξοπλισμός: 30 καβαλέτα ελαφριά και ανθεκτικά (όχι ογκώδη που εμποδίζουν τη θέα προς το θέμα), 30 σκαμπό, 3 βάθρα για τα θέματα (άνισου ύψους και όγκου), σχεδιοθήκη και ντουλαπάκι για κάθε μαθητή, φοριαμούς για τα αντικείμενα, βιβλιοθήκη, ταμπλό σε όλους τους τοίχους, πίνακα λευκό, έδρα με συρτάρια και κάθισμα, φορητή κολώνα για προβολέα και κινητό φωτισμό.

3- Εποπτικά μέσα: Όλα τα γεωμετρικά στερεά, αντικείμενα καθημερινής χρήσης από διάφορα υλικά, μικροέπιπλα, εκμαγεία (ολόσωμο, προτομή, ανάγλυφο), κομμάτια από ύφασμα, κρεμαστή οθόνη προβολής και δύο μηχανήματα προβολής διαφανειών (σλάιντς και Α4).

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Αρχές Σύνθεσης

Α΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

1.ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο σκοπός του μαθήματος Αρχές Σύνθεσης της Α΄ ΤΕΕ του 1ου Κύκλου είναι να γνωρίσει ο μαθητής/τρια τους κανόνες ή τις αρχές αυτές ώστε να μπορεί με τη βοήθειά τους :

- Να κατανοεί και αναλύει ένα έργο τέχνης και
- Να μπορεί να συντάσσει σε οργανωμένη διάταξη τα μέρη ενός έργου τέχνης ή αρχιτεκτονικής σε ένα αδιάσπαστο σύνολο που θα εκφράζει μία ιδέα - πρόταση.

2.ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Στο τέλος της διδασκαλίας του μαθήματος ο μαθητής/τρια πρέπει :

- Να αντιλαμβάνεται τη σημασία και το ρόλο της σύνθεσης στον τομέα Εφαρμοσμένων τεχνών.
- Να είναι γνώστης των γενικών συνθετικών αρχών που χρησιμοποιούνται για την οργάνωση ενός έργου τέχνης ή αρχιτεκτονικής.
- Να γνωρίζει, τους μηχανισμούς με τους οποίους :

α) Περιγράφεται η αρχική ιδέα ενός έργου.
β) Ένα έργο αναλύεται στα επί μέρους συστατικά του.
γ) Ένα έργο αξιολογείται ποιοτικά.

- Να είναι ικανός/ή να χειρίζεται σχεδιαστικά τα ποικίλα πλαστικά στοιχεία (γραμμή, επίπεδο, χρώμα κλπ.) στη βάση των αρχών της σύνθεσης που θα έχει κατανοήσει και που θα αξιοποιεί δημιουργικά σε μία δική του σύνθεση - πρόταση.
- Να έχει την ικανότητα να γνωρίζει και να αναπτύσσει τα στάδια που θα ακολουθήσει στη σύνταξη μιας δικής του πρότασης.
- Να έχει την ευχέρεια να επεξηγεί και να παρουσιάζει σε τρίτους μια δική του δημιουργία - πρόταση.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ - ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ • Εισαγωγή στο μάθημα. • Περιεχόμενο και σκοπός του μαθήματος. • Ορισμοί εννοιών που σχετίζονται με τη σύνθεση ενός έργου.	1 Χ 3	Οι μαθητές/τριες : • να ενημερωθούν για το περιεχόμενο του μαθήματος και τη σημασία, που έχει, για όλες τις κατευθύνσεις του τομέα των Εφαρμοσμένων Τεχνών. • Να γνωρίζουν τους ορισμούς των βασικών εννοιών που σχετίζονται με τις αρχές της σύνθεσης ενός έργου.	• Να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην επεξήγηση των εννοιών που σχετίζονται με τη σύνθεση ενός έργου και της αρχιτεκτονικής γιατί είναι η πρώτη φορά που οι μαθητές θα κάνουν μια τέτοιου είδους προσέγγιση. • Να δοθούν συγκεκριμένα Παραδείγματα, που να περιλαμβάνουν διάφορες συνθέσεις από όλες τις κατευθύνσεις του τομέα των Εφαρμοσμένων Τεχνών. Να γίνουν από τους μαθητές κριτικές παρατηρήσεις για τον τρόπο που έχει γίνει η σύνθεσή τους. Να χρησιμοποιηθούν: α) Αναθηματική στήλη. β) Ζωγραφικός πίνακας με στοιχεία προοπτικής. γ) Πρόσοψη ενός Δωρικού Ναού. δ) Το εξώφυλλο ενός βιβλίου.	Οργανα σχεδίασης: Να δοθεί ο Παρακάτω πίνακας με τα όργανα και υλικά σχεδίασης. • Πινακίδα σχεδίασης • Χαρτί γραμμικού σχεδίου γυαλιστερό 35 Χ 50 τύπου Scheller. • Παραλληλογράφος ή Ταυ. • Μηχανικό μολύβι. • Μύτες ΗΒ, Η, 2Η 3Η • Γόμα • Τρίγωνα (ορθογ. Ισοσκελές 45°, ορθογ. Σκαλ. 60ο,) • Καμπυλόγραμμο • Διαβήτης με προέκταση και δακτυλίδι για το πενάκι. • Υποδεκάμετρο • Ψαράκι ή καμπάνα • Σελοτέϊπ • Πενάκια 0,2 0,4 0,6 • Αμπούλες μελανιού. • Ξυραφάκι	• Να δοθούν οδηγίες στους μαθητές/τριες για τον τρόπο προετοιμασίας και παρουσίασης της σχεδιαστικής εργασίας που θα ετοιμάζουν. • Τα όργανα σχεδίασης και υλικά είναι τα ίδια που θα χρησιμοποιήσουν και σε άλλα μαθήματα.

			συνθέσεις που αποτελούνται από απλά γεωμετρικά στοιχεία.		
3. ΣΥΝΘΕΣΗ 3.2 **Αρχές της σύνθεσης.** • Ο σκοπός της σύνθεσης. • Αξονικότητα.	1 Χ 3	Οι μαθητές/τριες : • να προβληματιστούν με τη δημιουργία ενός έργου και να καταλάβουν τις βασικές έννοιες της σύνθεσης στην αρχιτεκτονική, στα έργα τέχνης και στα απλά αντικείμενα της καθημερινής ζωής. • να κατανοήσουν την αξονικότητα που είναι η πιο στοιχειώδης έννοια για την κατανόηση των βασικών αρχών της σύνθεσης.	Να δοθούν στους μαθητές/τριες : • φύλλα με οδηγίες και πληροφορίες στα οποία θα προσδιορίζεται ο τρόπος που θα εργαστούν. • παραδείγματα σε φωτογραφίες , σχέδια και φωτοαντίγραφα μεγέθους Α3 με απλές συνθέσεις που να τονίζεται η έννοια της αξονικότητας. Οι μαθητές/τριες να σχεδιάσουν : • στο φωτοαντίγραφο που θα τους δοθεί τους άξονες της σύνθεσης. • μία απλή σύνθεση που να Περιέχει την αρχή της αξονικότητας.	Οργανα και υλικά σχεδίου που έχουν προαναφερθεί.	• Τα παραδείγματα που θα δοθούν θα προέρχονται από τους τομείς και της Επιστήμης και της Τέχνης. • Η εργασία των μαθητών/τριών θα πραγματοποιείται μέσα στην τάξη.
ΣΥΝΘΕΣΗ 3.3 **Αρχές της σύνθεσης.** • Ισορροπία - ανισορροπία • Συμμετρία - Ασυμμετρία	2 Χ 3	• Οι μαθητές/τριες να κατανοήσουν και να αφομοιώσουν τις έννοιες των αρχών σύνθεσης στην εφαρμογή και ανάλυση συγκεκριμένων συνθέσεων από παραδείγματα. • Να είναι ικανοί να σχεδιάζουν δικές τους απλές συνθέσεις στη βάση των αρχών αυτών.	Να δοθούν στους μαθητές/τριες : • παραδείγματα με εποπτικό υλικό σε φωτογραφίες, σχέδια κλπ. με συνθέσεις (αρχιτεκτονικά σχέδια, έργα ζωγραφικής, εικονοποίησης κλπ) στις οποίες να τονίζονται οι έννοιες της ισορροπίας - ανισορροπίας, συμμετρίας - ασυμμετρίας. • φωτοαντίγραφα μεγέθους Α3 με συνθέσεις που να τονίζονται οι πάρα πάνω αρχές. Οι μαθητές/τριες να σχεδιάσουν : • στο φωτοαντίγραφο που τους έχει δοθεί με τα σχήματα τις έννοιες της συμμετρίας, ασυμμετρίας,	Οργανα και υλικά σχεδίου που έχουν προαναφερθεί.	• Τα παραδείγματα που θα δοθούν να προέρχονται από τους τομείς και της Επιστήμης και της Τέχνης. • Η εργασία των μαθητών/τριών θα πραγματοποιείται μέσα στην τάξη.

2. Η ΜΟΡΦΗ-ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ • Η μορφή σε ένα συγκεκριμένο έργο στο χώρο και στο χρόνο, που εκφράζεται με μία ανάλογη τεχνική.	1 Χ 3	Οι μαθητές/τριες να κατανοήσουν : • την αντιστοιχία που υπάρχει μεταξύ της ιδέας, περιεχομένου ενός έργου και της μορφής με την οποία εκφράζεται αυτή η ιδέα. • τα απλά στοιχεία της αρχιτεκτονικής μορφολογίας και μιας καλλιτεχνικής μορφής.	• Να εξηγηθούν με παραδείγματα πώς σε ένα έργο τέχνης η μορφή αντιστοιχεί στο περιεχόμενο και αντίστροφα. • Να γίνει με εποπτικό υλικό επίδειξη αρχιτεκτονικών (κίονας, στέγη, ναός, κατοικία κλπ.) και καλλιτεχνικών (γλυπτό, ζωγραφικός πίνακας, εξώφυλλο βιβλίου κλπ.) μορφών. • Οι μαθητές/τριες να σχεδιάσουν γνωστούς συμβολισμούς (μορφές που υποδηλώνουν κάτι) και στη συνέχεια να τους εξηγήσουν. • Να συγκρίνουν την μορφή Γοτθικού Βυζαντινού ναού και να κάνουν κριτική .	Όργανα σχεδίασης : • Όπως προηγούμενα.	
3. ΣΥΝΘΕΣΗ 3.1 Τα στοιχεία της σύνθεσης. • Το σημείο. • Η γραμμή. • Επίπεδο - σχήματα. • Τα στερεά.	1 Χ 3	Οι μαθητές/τριες : • να γνωρίζουν τα βασικά στοιχεία της σύνθεσης. • να κατανοήσουν τις έννοιες των απλών γεωμετρικών στοιχείων της γεωμετρίας με τα οποία γίνεται μία σύνθεση.	• Να δοθούν στους μαθητές/τριες διαφορετικές γεωμετρικές μορφές ώστε να κάνουν ανάλυση των στοιχείων που τις συνθέτουν. Να γίνουν Παραδείγματα με : - τη χρήση ευθείας γραμμής (κάναβοι, συντεταγμένες κλπ.). -ποικιλία γραμμών (τεθλασμένη, καμπύλη κλπ.) -σχήμα από σύνθεση ποικιλίας γραμμών. • Να σχεδιαστεί ένα γεωμετρικό στερεό με σύνθεση γραμμών και σχημάτων. • Να σχεδιαστούν απλές γεωμετρικές	Όργανα και υλικά σχεδίου που έχουν προαναφερθεί.	Να δοθεί έμφαση, αφενός στη σημασία του σημείου και της γραμμής στις συνθέσεις δύο διαστάσεων και αφετέρου στο επίπεδο σε συνθέσεις τριών διαστάσεων.

			αξονικότητα κλπ. • μία απλή σύνθεση που να περιέχει τις αρχές που αναφέρθηκαν.		
4. ΡΥΘΜΟΣ - ΜΕΤΡΟ - ΑΡΜΟΝΙΑ 4.1 Ρυθμός • Έννοια ρυθμού.	2 Χ 3	Οι μαθητές/τριες να κατανοήσουν : • την έννοια του ρυθμού, δηλαδή τον πρώτο από τους τρεις κύριους συνθετικούς κανόνες της Τέχνης (Ρυθμός, Αρμονία, Μέτρο).	Να δοθούν στους μαθητές/τριες : • απλά παραδείγματα με εποπτικό υλικό σε φωτογραφίες σχέδια κλπ. που να περιέχουν την έννοια του Ρυθμού. • τα παραδείγματα θα είναι από τη φύση, τη τέχνη, την αρχιτεκτονική και τη διακόσμηση. Να γίνει αναζήτηση, καταγραφή παρατηρήσεων και σχεδιασμός ρυθμικών στοιχείων. : • Σε ένα έργο αρχιτεκτονικής. (τοξοστοιχεία, κίονες στοάς κλπ.) • Σε μία διακοσμητική σύνθεση (η επανάληψη ενός διακοσμητικού στοιχείου - μοτίβο. • σε μία γραφιστική σύνθεση (ένας μαίανδρος).	Όργανα και υλικά σχεδίου που έχουν προαναφερθεί.	Γενική αναφορά του Ρυθμού και στις άλλες τέχνες όπως τη μουσική, χορό, ποίηση κλπ.
4. ΡΥΘΜΟΣ - ΜΕΤΡΟ - ΑΡΜΟΝΙΑ 4.2 Μέτρο • Το εξωτερικό μέτρο (η ανθρώπινη κλίμακα) • Το εσωτερικό μέτρο (ο εμβάτης).	1 Χ 3	Οι μαθητές/τριες : • να κατανοήσουν την έννοια του Μέτρου και της κλίμακας τόσο στη φύση όσο και σε έργα Τέχνης. • να γνωρίζουν τις κατηγορίες του Μέτρου.	Να δοθούν στους μαθητές/τριες: • απλά παραδείγματα με εποπτικό υλικό σε φωτογραφίες σχέδια κλπ. που θα περιέχουν μορφές ανθρώπων υπό κλίμακα σε όρθια, καθιστή και επικλινή θέση ώστε να σχεδιαστούν : -λειτουργικά αρχιτεκτονικά στοιχεία (πόρτες, παράθυρα, σκάλες κλπ.) που σχετίζονται με τις διαστάσεις του ανθρώπου. -στοιχεία εξοπλισμού (καρέκλα,	Οργανα και υλικά σχεδίου που έχουν προαναφερθεί.	Να τονιστεί η μετρική σχέση του ανθρώπινου σώματος με κάθε μορφή Αρχιτεκτονικής ή Τέχνης.

• Κλίμακες			τραπέζι, κρεβάτι κλπ.) με βάση τα πάρα πάνω στοιχεία.		
4. ΡΥΘΜΟΣ - ΜΕΤΡΟ - ΑΡΜΟΝΙΑ 4.3 **Αρμονία** • Καθορισμός της αρμονίας • Υποκειμενικά στοιχεία αρμονίας (παθητικά, ουδέτερα, ενεργητικά ορθογώνια). • Αντικειμενικά στοιχεία αρμονίας (χρυσή τομή).	4 Χ 3	Οι μαθητές/τριες να : • γνωρίζουν την έννοια της Αρμονίας. • γνωρίζουν μέσω παραδειγμάτων από έργα τέχνης τρόπους με τους οποίους παρουσιάζονται υποκειμενικά και αντικειμενικά στοιχεία αρμονίας. • είναι σε θέση να χρησιμοποιούν γνώσεις από τη γεωμετρία ώστε να μπορούν να διαπιστώνουν σχέσεις μεταξύ των στοιχείων του έργου που καλούνται να διερευνήσουν. • δημιουργούν μία αίσθηση τάξης και αρμονικής σχέσης μεταξύ των στοιχείων μιας δικής τους σύνθεσης και να την επεξηγούν.	• Να γίνει παρουσίαση από τον διδάσκοντα με εποπτικό υλικό και μέσα από έργα τέχνης η σημασία της Αρμονίας. • Οι αναφορές στις καλλιτεχνικές έννοιες να είναι απλουστευμένες σε συνδυασμό με γεωμετρικές κατασκευές. • Να δοθούν φωτοαντίγραφα Α3 από έργα αρχιτεκτονικής, γλυπτικής κλπ ώστε να γίνει καταγραφή παρατηρήσεων με πρακτικό τρόπο σχεδίασης. α) Αναθηματική στήλη για να βρουν τις αρμονικές σχέσεις που έχει η βάση, η στήλη, η στέψη. β) Ένας Δωρικός ναός. γ) Ζωγραφικός πίνακας του Βερμεέρ (ζωγράφος στο εργαστήριο του) χρυσή τομή. • Ασκήσεις μετρικής ανάλυσης: α) Να σχεδιάσουν ένα ρόδακα με το εσωτερικό του και να τον εντάξουν μέσα σε ένα ορθογωνισμένο πλαίσιο. β) Να χαράξουν ένα ορθογώνιο που να έχει αναλογίες χρυσής τομής και μέσα σε αυτό να σχεδιάσουν δύο παράλληλες ζώνες διαφορετικού πλάτους σε διαφορετικά ύψη.	Οργανα και υλικά σχεδίου που έχουν προαναφερθεί.	Οι εργασίες που θα δοθούν θα πρέπει να συνοδεύονται από γραπτές οδηγίες στις οποίες θα περιγράφεται ο τρόπος εργασίας και η τελική παρουσίαση.
5. ΑΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ 5.1 **Ενδείξεις βάθους.** • Οι τρόποι	3 Χ 3	Οι μαθητές/τριες να : • αντιληφθούν τον τρόπο απεικονίσης των τριών διαστάσεων του χώρου στο χαρτί που είναι το επίπεδο	• Να γίνει παρουσίαση από τον διδάσκοντα με εποπτικό υλικό των τρόπων απεικόνισης των Τριών διαστάσεων. • Να σχεδιάσουν οι μαθητές/τριες	Οργανα και υλικά σχεδίου που έχουν προαναφερθεί.	Το προοπτικό σχέδιο είναι αντικείμενο άλλου μαθήματος. Εδώ πρέπει να δοθούν τα απαραίτητα βασικά στοιχεία προοπτικής στους μαθητές/τριες για να

		• Είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τις προηγούμενες μεθόδους γεωμετρικών χαράξεων ώστε να μπορούν να κάνουν διερεύνη σε έργα Τέχνης ή Αρχιτεκτονικής. • Είναι σε θέση να οργανώνουν μία δική τους απλή σύνθεση βασιζόμενοι σε όσα έχουν διδαχτεί στο μάθημα με βάση τα μετρικά στοιχεία.	ζωγραφικός πίνακας. γ) έργο Μεσαιωνικής αρχιτεκτονικής. δ) διακοσμητικό μοτίβο. ε) γραφιστική σύνθεση.		μαθητών πάνω στις σχέσεις γεωμετρικών και αριθμητικών μεγεθών (αρμονία, ισότητα, συμμετρία κλπ). • Στο διακοσμητικό μοτίβο και τη γραφιστική σύνθεση να αφιερωθούν δύο μαθήματα σύνθεσης.
8. ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ. Ανακεφαλαιωτική εργασία από τους μαθητές οι οποίοι : • θα επιλέξουν αυτοί το έργο που θα διερευνήσουν αναλυτικά. • Θα κάνουν μία δική τους πρόταση.	3 Χ 3	Οι μαθητές/τριες να : • Είναι σε θέση να παρουσιάζουν ένα θέμα κάνοντας ανάλυση των επί μέρους συνθετικών στοιχείων που το αποτελούν. • Συνθέτουν ένα θέμα οργανώνοντας, τα επί μέρους στοιχεία που το αποτελούν με βάση τις Αρχές Σύνθεσης.	Να δοθεί στους μαθητές/τριες • ποικιλία θεμάτων που θα έχουν θέματα όλων των κατευθύνσεων του Τομέα Εφαρμοσμένων τεχνών ώστε να επιλέξουν το έργο που θα διερευνήσουν. • Να σχεδιάσουν μία ελεύθερη δική τους πρόταση πάνω σε ένα θέμα της επιλογής τους στην οποία θα εμφανίζονται οι αρχές της σύνθεσης που έχουν διδαχτεί.	Οργανα και υλικά σχεδίου που έχουν προαναφερθεί.	• Το διακοσμητικό μοτίβο και η γραφιστική σύνθεση θα είναι δημιουργίες των μαθητών/τριών. • Κατά την παράδοση της άσκησης να γίνουν σχολιασμοί των προσπαθειών του μαθητή πάνω στις σχέσεις γεωμετρικών και αριθμητικών μεγεθών (αρμονία, ισότητα, συμμετρία κλπ).
ΕΙΣΑΓΩΓΗ • Εισαγωγή στο μάθημα • Περιεχόμενο και σκοπός του μαθήματος		• Να ενημερωθούν οι μαθητές για το περιεχόμενο του μαθήματος και τη σημασία του για όλες τις κατευθύνσεις του τομέα Εφαρμοσμένων Τεχνών.			

απεικόνισης των τριών διαστάσεων στο χαρτί σχεδίασης δηλαδή στο επίπεδο. • Βασικές έννοιες της προοπτικής.		(στερεομετρική απεικόνιση). • γνωρίζουν τρόπους και μεθόδους ενδείξεων βάθους στο σχεδιασμό ενός πίνακα. • αντιλαμβάνονται τους τρόπους με τους οποίους χρησιμοποιείται η προοπτική στα έργα τέχνης. • είναι ικανοί να χρησιμοποιούν απλούς τρόπους απεικόνισης των τριών διαστάσεων	παραστατικά ένα απλό γεωμετρικό σχήμα (κύβος) με ένα ή δύο σημεία φυγής. • Να δοθούν φωτοαντίγραφα Α3 που να περιέχουν έργα τέχνης με έντονα τα στοιχεία της προοπτικής ώστε να βρεθούν από τους μαθητές/τριες οι προοπτικές γραμμές και το Σημείο Φυγής.		καταλάβουν τη χρησιμότητά τους στην απεικόνιση του βάθους σε έργα τέχνης και να είναι σε θέση να κάνουν πρακτική χρήση τους σε απλές συνθέσεις.
6. ΙΕΡΑΡΧΙΑ • Βασική έννοια. • Χειρισμός επί μέρους στοιχείων με βάση την ιεραρχία (πρωτεύον και δευτερεύον στοιχείο μιας σύνθεσης)	2 Χ 3	Οι μαθητές/τριες να γνωρίζουν • πώς σε μια σύνθεση είναι ιεραρχημένος ο τρόπος με τον οποίο διατάσσονται τα επί μέρους συνθετικά στοιχεία. • Να κάνουν διάκριση μεταξύ των κύριων και δευτερευόντων στοιχείων μιας σύνθεσης. • Να είναι σε θέση να αξιολογούν το πρωταρχικό σημείο κάνοντας οι ίδιοι μία σύνθεση αναδεικνύοντας το κύριο στοιχείο σε σχέση με τα επί μέρους δευτερεύοντα στοιχεία.	Να δοθεί στους μαθητές/τριες: • κάτοψη (φωτοαντίγραφο) ενός Ορθοδόξου ναού στο οποίο να αναγνωρίσουν την ιεραρχία των επιμέρους στοιχείων (νάρθηκας, κυρίως ναός, ιερό). • Ζωγραφικός πίνακας (φωτοαντίγραφο) στο οποίο αναδεικνύεται η ιεραρχία μέσα από τα επί μέρους στοιχεία που τον συνθέτουν. • Να σχεδιάσουν ένα εξώφυλλο περιοδικού με συγκεκριμένο τίτλο, περιεχόμενο, ημερομηνία, ώστε να εκθέσουν σχεδιάζοντας μία ιεραρχημένη σύνθεση.	Όργανα και υλικά σχεδίου που έχουν προαναφερθεί.	
7. ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΜΕΤΡΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ • Έμφαση σε προσέγγιση με-τρικών αναλύσεων.	7 Χ 3	Οι μαθητές/τριες να : • Είναι σε θέση να χρησιμοποιούν όλα τα δεδομένα που έχουν στη διάθεσή τους από τις γεωμετρικές χαράξεις για να μπορούν να κατανοούν τη γεωμετρική δομή ενός έργου Τέχνης ή Αρχιτεκτονικής.	• Να γίνει παρουσίαση από τον διδάσκοντα ενός θέματος που θα κάνει τη μετρική ανάλυση. • Να γίνουν από τους μαθητές/τριες 4 - 5 ασκήσεις σε προσέγγιση μετρικών αναλύσεων θα χρησιμοποιηθούν: α) έργο από τη κλασσική εποχή. β) ένας	Όργανα και υλικά σχεδίου που έχουν προαναφερθεί.	• Το διακοσμητικό μοτίβο και η γραφιστική σύνθεση θα είναι δημιουργίες των μαθητών/τριών. • Κατά την παράδοση της άσκησης να γίνουν σχολιασμοί των προσπαθειών των

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Τεχνολογία Υλικών

Α΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

Α. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο σκοπός του μαθήματος της "Τεχνολογίας των Υλικών", είναι να γνωρίσει ο μαθητής τα υλικά παραδοσιακής και σύγχρονης Τεχνολογίας, έτσι ώστε να είναι ικανός να τα επιλέξει, και να τα χρησιμοποιήσει με τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η αισθητική και λειτουργική αρτιότητα των χώρων.

Β. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Γενικοί στόχοι

Στο τέλος της διδασκαλίας του μαθήματος "Τεχνολογία Υλικών" οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση:

- Να γνωρίζουν τα υλικά που διδάχθηκαν.
- Να αναγνωρίζουν και να κατονομάζουν τα υλικά.
- Να αποκτήσουν την εμπειρία της όψης και της υφής αυτών.
- Να γνωρίζουν τις πρώτες ύλες παρασκευής τους.
- Να απαριθμούν τις κατηγορίες των υλικών και να κατανοούν τον τρόπο διαχωρισμού τους σε αυτές τις κατηγορίες.
- Να γνωρίζουν τις χρήσεις των υλικών, και να είναι ικανοί να επιλέξουν την καταλληλότερη.
- Να συσχετίζουν τις ιδιότητες των υλικών με τις χρήσεις αυτών.
- Να γνωρίζουν τον τρόπο εφαρμογής τους.
- Να υπολογίζουν τις ποσότητες των υλικών και να διερευνούν το αντίστοιχο κόστος.
- Να είναι σε θέση να συλλέγουν πληροφορίες, όσον αφορά στα υλικά νέας τεχνολογίας.
- Να χρησιμοποιούν τα υλικά με τέτοιο τρόπο, ώστε να συμβάλλουν με το έργο τους στην σωστή διαχείριση των φυσικών πόρων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ–ΟΡΓΑΝΑ–ΕΡΓΑΛΕΙΑ–ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΦΥΣΙΚΟΙ ΛΙΘΟΙ	14Ω				
α) Αργοί λίθοι β) Λαξευτοί λίθοι, Επεξεργασία λίθων : λάξευση – λείανση – στίλβωση. Κατηγορίες λίθων : α) Λαξευτοί β) Ημιλαξευτοί γ) Πλάκες	3Ω	Οι μαθητές : - Να αναγνωρίζουν τους αργούς λίθους - Να γνωρίζουν τους τρόπους επεξεργασίας των λαξευτών λίθων και να αναγνωρίζουν τα αποτελέσματα των τρόπων επεξεργασίας αυτών	- Παρουσίαση αργών λίθων - Επίδειξη λαξευτών λίθων - Συζήτηση για το κόστος της επεξεργασίας των λαξευτών λίθων		
Είδη πετρωμάτων α)Πυριγενή, (Γρανίτης, βασάλτης κίσσηρις, πορφυρίτης) β) Ιζηματογενή ή στρωσιγενή, (μάρμαρα, ασβεστόλιθοι, σχιστόλιθοι) γ)Μεταμορφωσιγενή, (σχιστολιθικές πλάκες).	4Ω	- Να αναγνωρίζουν τα είδη των πετρωμάτων - Να γνωρίζουν τους λίθους που προέρχονται από τα πυριγενή, ιζηματογενή και μεταμορφωσιγενή πετρώματα - Να γνωρίζουν την επεξεργασία που επιδέχονται οι λίθοι από πετρώματα, το χρώμα τους, την ποιότητά τους, την χρήση τους και την υφή τους - Να γνωρίζουν τα κυριότερα Ελληνικά μάρμαρα, το χρώμα τους και τον τόπο παραγωγής τους.	- Επίδειξη ειδών πετρωμάτων - Επίδειξη τεμαχίων Ελληνικών μαρμάρων.		- Προτείνεται ως εργασία, η συγκέντρωση δειγμάτων πετρωμάτων για την συγκρότηση εποπτικού υλικού.
Τεχνικά χαρακτηριστικά : σκληρότητα, αντοχή σε θλίψη, ανθεκτικότητα στις καιρικές συνθήκες, ανθεκτικότητα στα οξέα, ανθεκτικότητα στη φωτιά. Προστασία και συντήρηση των δομημένων λίθων.	3Ω	- Να γνωρίζουν τα τεχνικά χαρακτηριστικά των λίθων που διδάχθηκαν. - Να γνωρίζουν τις χρήσεις των λίθων. - Να επιλέγουν τους κατάλληλους λίθους για κάθε συγκεκριμένο έργο. - Να εκτιμούν το κόστος των λίθων. - Να γνωρίζουν τους τρόπους τοποθέτησης και να αναζητούν τις συνδετικές ύλες δόμησης των λίθων.	- Παρουσίαση των συνδετικών υλών δόμησης των λίθων. - Παρουσίαση και συζήτηση για τους τρόπους συντήρησης των δομημένων λίθων.		

Προϊόντα φυσικών λίθων α) Προϊόντα μηχανικού τεμαχισμού, (σκύρα, γαρμπίλι, τεχνητή άμμος, μαρμαροψηφίδες, μαρμαρόσκονη), β) Προϊόντα φυσικού τεμαχισμού, (χάλικες, ψηφίδες, φυσική άμμος),	4Ω	- Να γνωρίζουν τα προϊόντα των φυσικών λίθων και την χρήση τους	- Παρουσίαση των προϊόντων των φυσικών λίθων και συζήτηση για τους τρόπους χρήσης τους. - Εκτός των προαναφερθέντων διδακτικών ενεργειών και δραστηριοτήτων προτείνονται επίσης : Χρήση πίνακα, διαφανειών, φωτογραφιών, slides, video, και prospectus.		
ΚΟΝΙΕΣ ΚΑΙ ΚΟΝΙΑΜΑΤΑ	14Ω				
Κονίες Κατηγορίες : α) ανάλογα με την προέλευση : φυσικές κονίες – τεχνητές κονίες, β) ανάλογα με τον τρόπο πήξεως: αερικές κονίες-υδραυλικές κονίες. Είδη κονιών: πηλοκονία, γύψος, ποζουλάνες-θηραϊκή γη, άσβεστος, τσιμέντο, ιδιότητες – χρήσεις κονιών	2Ω	Οι μαθητές : - Να αναγνωρίζουν και να κατονομάζουν τις κατηγορίες των κονιών - Να αναγνωρίζουν και να κατονομάζουν τα είδη των κονιών - Να αναφέρουν τις ιδιότητες των κονιών - Να είναι σε θέση να συσχετίζουν τις ιδιότητες των κονιών με τις ρήσεις αυτών.	- Παρουσίαση και ανάλυση του ρόλου του κονιών και της σημασίας τους - Περιγραφή και προσδιορισμός των κατηγοριών των κονιών - Παρουσίαση των ειδών των κονιών - Παρουσίαση και ανάπτυξη των ιδιοτήτων και των χρήσεων των κονιών - Συζήτηση, με χρήση παραδειγμάτων, για να κατανοήσουν οι μαθητές την σημαντικότητα των κονιών, να γνωρίζουν τις ιδιότητες των κονιών και να προσδιορίζουν τις χρήσεις τους - Επίδειξη υλικών (κονιών) για να αναγνωρίζουν και να κατονομάζουν οι μαθητές τα είδη των κονιών.		

Κονιάματα Παρασκευή, ιδιότητες, χρήσεις κονιαμάτων : α) ως συνδετικά υλικά, β) ως καλυπτικά και μονωτικά υλικά, γ) ως πρώτες ύλες για την κατασκευή τεχνητών λίθων. Κατηγορίες κονιαμάτων : Ασβεστοκονιάματα, γυψοκονιάματα, σκυροκονιάματα, πηλοκονιάματα, τσιμεντοκονιάματα, θηροκονιάματα, μαρμαροκονιάματα, ειδικά κονιάματα, ιδιότητες και χρήσεις αυτών.	2Ω	- Να κατανοήσουν τις ιδιότητες των κονιαμάτων - Να κατανοήσουν τις χρήσεις των κονιαμάτων - Να αναγνωρίζουν και να κατονομάζουν τις κατηγορίες των κονιαμάτων	- Περιγραφή και ανάλυση των ιδιοτήτων των κονιαμάτων - Παρουσίαση και ανάλυση των χρήσεων των κονιαμάτων - Παρουσίαση των κατηγοριών των κονιαμάτων - Συζήτηση με χρήση παραδειγμάτων, για να κατανοήσουν οι μαθητές τις χρήσεις των διαφόρων κατηγοριών των κονιαμάτων - Επίδειξη υλικών (κονιάματα) για να αποκτήσουν οι μαθητές την εμπειρία της όψης και της υφής των διαφόρων κονιαμάτων και να προσδιορίζουν τις χρήσεις των διαφόρων κατηγοριών των κονιαμάτων.		
Τεχνητά προϊόντα από κονιάμτα Πρώτες ύλες των τεχνητών προϊόντων από κονιάματα. Κατηγορίες των τεχνητών προϊόντων από κονιάματα : α) τεχνητοί λίθοι, β) είδη για εγκαταστάσεις και μονώσεις. Πλεονεκτήματα σε σχέση προς τα φυσικά υλικά.	2Ω	Οι μαθητές : - Να γνωρίζουν τις πρώτες ύλες παρασκευής τεχνητών προϊόντων από κονιάματα - Να γνωρίζουν και να κατονομάζουν τα είδη των τεχνητών προϊόντων από κονιάματα - Να κατανοούν τα πλεονεκτήματα των τεχνητών προϊόντων από κονιάματα	- Παρουσίαση της παρασκευής των τεχνητών προϊόντων από κονιάματα - Παρουσίαση και ανάπτυξη των πλεονεκτημάτων των τεχνητών προϊόντων από κονιάματα - Επίδειξη υλικών (τεχνητά προϊόντα από κονιάματα) και συζήτηση για να αναγνωρίζουν οι μαθητές τις κατηγορίες των τεχνητών προϊόντων από κονιάματα		
Τεχνητά υλικά από πηλοκονία Κατηγορίες τεχνητών υλικών από πηλοκονία : α) ωμές πλίνθοι, β) οπτά υλικά ή κεραμικά προϊόντα	1Ω	- Να γνωρίζουν την σύνθεση των τεχνητών προϊόντων από πηλοκονία - Να γνωρίζουν τις κατηγορίες των τεχνητών προϊόντων από πηλοκονία	- Παρουσίαση των κατηγοριών των τεχνητών υλικών από πηλοκονία		

Κεραμικά προϊόντα Οπτόπλινθοι : Κατηγορίες οπτόπλινθων : α) συμπαγείς, β) διάτρητοι, γ) ειδικοί. Χαρακτηριστικά οπτόπλινθων : τύπος, μορφή και ιδιότητες αυτών. Ελεγχος των ιδιοτήτων των οπτόπλινθων. Χρήσεις οπτόπλινθων Πυρίμαχα τούβλα : Χρήσεις Κεραμίδια : τύποι και διαστάσεις Χρήσεις, ποιοτικά χαρακτηριστικά	2Ω	- Να αναγνωρίζουν και να κατονομάζουν τα κεραμικά προϊόντα. - Να γνωρίζουν τις κατηγορίες των οπτόπλινθων και τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους. - Να γνωρίζουν τις ιδιότητες των οπτόπλινθων. - Να είναι σε θέση να ελέγχουν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των οπτόπλινθων, (ομοιοχρωμία, σκληρότητα κ.λ.π.). - Να γνωρίζουν τις χρήσεις των οπτόπλινθων. - Να γνωρίζουν τις χρήσεις των πυρίμαχων τούβλων. - Να αναγνωρίζουν και να κατονομάζουν τους τύπους των κεραμιδιών. - Να είναι σε θέση να ελέγχουν την ποιότητα των κεραμιδιών, (ομοιοχρωμία, σκληρότητα κ.λ.π.).	- Παρουσίαση των κατηγοριών των οπτόπλινθων. - Επίδειξη πίνακα τύπων και διαστάσεων οπτόπλινθων. - Παρουσίαση και ανάπτυξη των ιδιοτήτων των οπτόπλινθων . - Συζήτηση και επίδειξη - οπτόπλινθων για να είναι σε θέση οι μαθητές να διακρίνουν τις κατηγορίες τους. - Συζήτηση και επίδειξη οπτόπλινθων για να είναι σε θέση οι μαθητές να ελέγχουν τα ποιοτικά χαρακτηριστικά τους. - Επίδειξη πυρίμαχων τούβλων. - Παρουσίαση και επίδειξη τύπων κεραμιδιών. - Συζήτηση για τις χρήσεις των διαφόρων τύπων κεραμιδιών.		- Εκπαιδευτική επίσκεψη σε εργοστάσιο παραγωγής κεραμικών προϊόντων. - Προτείνεται ως εργασία, η συλλογή τύπων οπτόπλινθων για την συγκρότηση εποπτικού υλικού.
Πλάκες και πλακίδια Σύσταση, είδη και διαστάσεις πλακών και πλακιδίων. Χρήσεις και τρόποι τοποθέτησης αυτών. Στοιχεία διακόσμησης: υλικά για την κατασκευή διαμπερών διαχωρισμάτων.	2Ω	- Να γνωρίζουν τις πρώτες ύλες των πλακών και των πλακιδίων και τις διαστάσεις τους - Να κατανοούν τις εφαρμογές πλακών και πλακιδίων - Να γνωρίζουν τα υλικά τοποθέτησης πλακών και πλακιδίων - Να επιλέγουν τα προϊόντα για την κατασκευή διακοσμητικών διαχωρισμάτων	- Παρουσίαση των ειδών και των χρήσεων των πλακών και των πλακιδίων και επίδειξη αυτών για να διακρίνουν οι μαθητές τα είδη τους - Συζήτηση για τις εφαρμογές των πλακών και των πλακιδίων - Επίδειξη και συζήτηση στοιχείων κατασκευής διαμπερών διαχωρισμάτων		- Εκπαιδευτική επίσκεψη σε έκθεση κεραμικών πλακιδίων - Προτείνεται ως εργασία, η επένδυση όψης με πλακίδια δύο διαφορετικών τύπων (μεγεθών) και ο υπολογισμός του αριθμού των πλακιδίων

Τεχνητά υλικά από γύψο Διακοσμητικά στοιχεία για χρήσεις εσωτερικών χώρων : γύψινα περιθώρια τοίχων και οροφών, ροζέτες, γυψοσανίδες. Χαρακτηριστικά, ιδιότητες και υλικά στερέωσης, τεχνητών υλικών από γύψο.	1Ω	Οι μαθητές : - Να γνωρίζουν τα τεχνητά υλικά από γύψο. - Να αναγνωρίζουν και να κατονομάζουν τα τεχνητά υλικά από γύψο. - Να κατανοήσουν τα χαρακτηριστικά και τις ιδιότητες των τεχνητών υλικών από γύψο. - Να γνωρίζουν τις διακοσμητικές χρήσεις των τεχνητών υλικών από γύψο. - Να γνωρίζουν τα υλικά στερέωσης των τεχνητών υλικών από γύψο	- Παρουσίαση των τεχνητών υλικών από γύψο - Ανάλυση των χαρακτηριστικών και των ιδιοτήτων των τεχνητών υλικών από γύψο - Περιγραφή και συζήτηση των χρήσεων των τεχνητών υλικών από γύψο - Επίδειξη διακοσμητικών στοιχείων από γύψο για να κατανοήσουν οι μαθητές τις χρήσεις αυτών		
Τεχνητά υλικά από τσιμέντο Κατηγορίες τεχνητών υλικών από τσιμέντο : (τεχνητοί λίθοι και πλάκες, είδη υγιεινής, κιγκλιδώματα, διακοσμητικά στοιχεία, στοιχεία καπνοδόχων). Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των τεχνητών υλικών από τσιμέντο σε σύγκριση με τους οπτόπλινθους.	2Ω	- Να γνωρίζουν τα τεχνητά υλικά από τσιμέντο. - Να γνωρίζουν τις χρήσεις των τεχνητών υλικών από τσιμέντο. - Να διακρίνουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα αυτών.	- Παρουσίαση των τεχνητών υλικών από τσιμέντο - Παρουσίαση των χρήσεων των τεχνητών υλικών από τσιμέντο - Συζήτηση για τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των τεχνητών υλικών από τσιμέντο σε σύγκριση με τους οπτόπλινθους - Εκτός των προαναφερθέντων διδακτικών ενεργειών και δραστηριοτήτων προτεί-		
			νονται επίσης : χρήση πίνακα, διαφανειών, φωτογραφιών, slides, video και prospectus.		

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ–ΟΡΓΑΝΑ–ΕΡΓΑΛΕΙΑ–ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΞΥΛΟ	14Ω				
Δομή ξύλου Ιδιότητες (ελαστικότητα, σκληρότητα). Ελαττώματα : α) φυσικής ανάπτυξης β) εξωτερικών επιδράσεων γ) Ξήρανσης. Προστασία και συντήρηση ξύλου	4Ω	Οι μαθητές : - Να γνωρίζουν την δομή, τις ιδιότητες και την χρήση του ξύλου - Να αναγνωρίζουν τα ελαττώματα του ξύλου - Να αναζητούν τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία και την συντήρηση του ξύλου.	- Παρουσίαση της δομής και των ιδιοτήτων του ξύλου - Επίδειξη εγκάρσιας τομής κορμού δένδρου και συζήτηση για την δομή του - Παρουσίαση των ελαττωμάτων του ξύλου. - Επίδειξη τεμαχίων ξύλου με ελαττώματα. - Παρουσίαση των υλικών που χρησιμοποιούνται για την προστασία και συντήρηση του ξύλου (λάδι, βερνίκι, κ.λ.π.).		-
Κατηγορίες ξυλείας : α) Στρογγυλή β) Πελεκητή γ) Πριονιστή Είδη ξυλείας : (Μαλακή, σκληρή). Χαρακτηριστικά ποιότητας ξύλου (ίσες ίνες, ρόζοι, χρώμα, οσμή, ρωγμές κ.λ.π.)	3Ω	- Να γνωρίζουν τις κατηγορίες των ξύλων και τις χρήσεις αυτών. - Να γνωρίζουν τα κυριότερα είδη μαλακής και σκληρής ξυλείας, τα κυριότερα είδη Ελληνικής ξυλείας, την προέλευσή τους, τις ιδιότητές τους και τις χρήσεις τους. - Να είναι σε θέση να επιλέγουν ξυλεία καλής ποιότητας.	- Παρουσίαση των κατηγοριών ξυλείας και συζήτηση για τις χρήσεις αυτών. - Παρουσίαση Ελληνικής και εισαγόμενης ξυλείας και συζήτηση για τις εφαρμογές τους. - Επίδειξη τεμαχίων ξύλων για να κατανοήσουν οι μαθητές τα χαρακτηριστικά ποιότητας του ξύλου. - Πίνακας γνωστών ειδών ξύλου – προέλευση – κύριες χρήσεις.		- Προτείνεται ως εργασία η συλλογή δειγμάτων Ελληνικής και εισαγόμενης ξυλείας για την συγκρότηση εποπτικού υλικού
Τεχνητή ξυλεία : μοριοσανίδες-ινοσανίδες-λεπτόφυλλα, (καπλαμάδες)-συγκολλητή ξυλεία.	2Ω	- Να γνωρίζουν τα προϊόντα τεχνητής ξυλείας, τις διαφορές τους και τις χρήσεις τους.	- Παρουσίαση και επίδειξη προϊόντων τεχνητής ξυλείας. Συζήτηση για τις χρήσεις αυτών.		

Συνδεσμολογία ξύλου : Ξυλοσυνδέσεις – μεταλλικές συνδέσεις – σύνδεση με κόλλες	3Ω	- Να γνωρίζουν τους τρόπους σύνδεσής του ξύλου.	- Επίδειξη τρόπων σύνδεσης σε δείγματα ξύλων και συζήτηση για τους τρόπους συνδεσμολογίας ξύλων.		
Χαρτί Τρόπος παραγωγής, ιδιότητες, είδη και χρήσεις του χαρτιού.	1Ω	- Να γνωρίζουν τον τρόπο παραγωγής χαρτιού, τις ιδιότητές του, τα είδη του και τις χρήσεις τους.	- Παρουσίαση παραγωγής του χαρτιού. - Παρουσίαση των ειδών και των ιδιοτήτων του χαρτιού		- Προτείνεται ως εργασία η συλλογή δειγμάτων χαρτιού για την συγκρότηση εποπτικού υλικού
Φελλός Τρόπος παραγωγής, ιδιότητες, είδη και χρήσεις φελλού	1Ω	- Να γνωρίζουν τον τρόπο παραγωγής του φελλού, τις ιδιότητές του, τα είδη και τις χρήσεις τους	- Παρουσίαση παραγωγής του φελλού - Παρουσίαση των ειδών και των ιδιοτήτων του φελλού Εκτός των προαναφερθέντων διδακτικών ενεργειών και δραστηριοτήτων προτείνονται επίσης : χρήση πίνακα, διαφανειών, φωτογραφιών, slides, video και prospectus.		- Προτείνεται ως εργασία η συλλογή δειγμάτων φελλού για την συγκρότηση εποπτικού υλικού

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ-ΟΡΓΑΝΑ-ΕΡΓΑΛΕΙΑ-ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΜΕΤΑΛΛΑ	10Ω				
Γενικά-Προέλευση-Χαρακτη-ριστικά και ιδιότητες των μετάλλων Σίδηρος Είδη σιδήρου : ακατέργαστος, χυτοσίδηρος, χάλυβας. Χρήσεις σιδήρου. Προϊόντα σιδήρου : χάλυβες σκυροδέματος, δομικά πλέγματα, σιδηρές ράβδοι διαφόρων διατομών, επίπεδα ελάσματα, αυλακωτά ελάσματα, σιδηροδοκοί. Προστασία σιδήρου, (γαλβανισμός, αντιδιαβρωτικές βαφές και ρητίνες. Συνδέσεις σιδήρου, (καρφιά, βίδες, κόλλα και συγκόλληση). Αλουμίνιο Προέλευση – ιδιότητες. Κατασκευές από αλουμίνιο (κουφώματα, ελαφρά διαχωριστικά, επενδύσεις, ψευδοροφές κ.λ.π.) Συνδέσεις αλουμινίου, (κόλληση, ήλωση, ηλεκτροσυγκόλληση). Προϊόντα αλουμινίου : φύλλα αλουμινίου, (λεία, κυματοειδή, αυλακωτά), ταινίες αλουμινίου, ελάσματα αλουμινίου, (προφίλ), σκόνη αλουμινίου. Είδη βαφών και τρόποι βαφής αλουμινίου. Χαλκός Προέλευση, ιδιότητες και προστασία χαλκού. Κράματα χαλκού (ορείχαλκος, μπρούντζος, νεάργυρος). Προϊόντα χαλκού (φύλλα χαλκού, λεπτά φύλλα χαλκού, (foils), χάλκινοι σωλήνες, ορει-	1Ω 2Ω 2Ω 2Ω	Οι μαθητές : - Να γνωρίζουν την προέλευση των μετάλλων. - Να γνωρίζουν τις ιδιότητες των μετάλλων. - Να αναγνωρίζουν και να κατονομάζουν τα είδη των μετάλλων. - Να γνωρίζουν τους τρόπους προστασίας και συντήρησης των διαφόρων ειδών μετάλλων. - Να γνωρίζουν τους τρόπους επεξεργασίας των μετάλλων. - Να γνωρίζουν τις χρήσεις των διαφόρων μετάλλων και τα προϊόντα τους, καθώς επίσης και τις μορφές με τις οποίες κυκλοφορούν στην αγορά. - Να γνωρίζουν την συνδεσμολογία των διαφόρων μετάλλων.	- Παρουσίαση των χαρακτηριστικών και των ιδιοτήτων των μετάλλων. - Παρουσίαση των ειδών των μετάλλων. - Επίδειξη δειγμάτων μετάλλων. - Παρουσίαση και συζήτηση για τους τρόπους προστασίας και συντήρησης των μετάλλων. - Παρουσίαση των τρόπων σύνδεσης των διαφόρων μετάλλων. - Επίδειξη δειγμάτων μετάλλων με διάφορους τρόπους σύνδεσης. - Παρουσίαση μεταλλικών κατασκευών, (σιδερένια κιγκλιδώματα, σιδερένια κουφώματα, κιγκλιδώματα από αλουμίνιο, κουφώματα αλουμινίου, χάλκινα αντικείμενα) σε slides ή video. - Εκτός των προαναφερθέντων διδακτικών ενεργειών και δραστηριοτήτων προτείνονται επίσης : χρήση πίνακα, διαφανειών, φωτογραφιών, slides, video και prospectus.		- Εκπαιδευτικές επισκέψεις στο TECHNAL PLAZA, σε σιδηρουργείο και σε εργοστάσιο κατασκευών αλουμινίου

χάλκινα φύλλα). Συνδεσμολογία χαλκού, (καρφιά από χαλκό, κόλλα, συγκόλληση). Ψευδάργυρος. Προέλευση. Χρήσεις (μορφές με τις οποίες κυκλοφορεί στην αγορά). Συνδεσμολογία (κόλληση καθαρού ψευδαργύρου, συγκόλληση, επικόλληση με κόλλα). Κασσίτερος και κράματα. Προέλευση και χρήσεις κασσίτερου (μαλακές κολλήσεις-καλάι, για την συγκόλληση χαλκού, ορείχαλκου, ψευδαργύρου κ.λ.π.). Πολύτιμα μέταλλα. Χρυσός και Αργυρος. Προέλευση – ιδιότητες – Χρήσεις.	1Ω 1Ω 1Ω				

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Κοινωνιολογία της Εργασίας-
Εργασιακό Περιβάλλον του Τομέα

Α΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα "Κοινωνιολογία της Εργασίας-εργασιακό περιβάλλον" αποσκοπεί στο να δώσει στο μαθητή και τη μαθήτρια την ικανότητα να αντιλαμβάνεται πόσο οι συνθήκες της επαγγελματικής του ζωής και της εργασιακής του κατάστασης (εργασιακό περιβάλλον) δεν είναι ζήτημα "τύχης" ή αποκλειστικά προσωπικής του εξέλιξης, αλλά συνδέεται άρρηκτα με γενικότερα ζητήματα εργασιακών και παραγωγικών σχέσεων, που πραγματεύεται, αναλύει και αντιμετωπίζει μια επιστήμη, η Κοινωνιολογία της Εργασίας.
Το μάθημα, επομένως, έχει διττό χαρακτήρα: θεωρητικό (που εξετάζεται στις Ενότητες του Πρώτου Μέρους) και πρακτικό (που εξετάζεται στις Ενότητες του Δεύτερου Μέρους και τις Δραστηριότητες).

Ειδικότερα, οι μαθητές και οι μαθήτριες όλων των ειδικοτήτων του Τομέα Εφαρμοσμένων Τεχνών καλούνται:

1. Να κατανοήσουν τη σημασία της εργασίας ως παράγοντα κοινωνικοποίησης και ολοκλήρωσης του ατόμου, αλλά και τη συμβολή της στην ευρύτερη οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική εξέλιξη της κοινωνίας.
2. Να κατανοήσουν τις συνεχείς αλλαγές στις οποίες υπόκεινται τα επαγγέλματα και οι εργασιακές σχέσεις εξ αιτίας, κυρίως, των γενικότερων οικονομικών και κοινωνικών μετασχηματισμών, αλλά και των ραγδαίων τεχνολογικών εξελίξεων, και να αναπτύξουν δημιουργική αλλά και κριτική σκέψη και στάση απέναντι σε αυτά.
3. Να καλλιεργήσουν το σεβασμό στο δικαίωμα κάθε ανθρώπου για εργασία και να ευαισθητοποιηθούν για οικουμενικά κοινωνικά θέματα όπως η παιδική εργασία
4. Να συνειδητοποιήσουν την αξία της ζωής και την ανάγκη προστασίας της υγείας και της σωματικής ακεραιότητας από πιθανούς κινδύνους που δημιουργούνται στους χώρους εργασίας.
5. Να αποκτήσουν τη δεξιότητα να σχεδιάζουν και να οργανώνουν την επαγγελματική τους σταδιοδρομία με βάση τα ενδιαφέροντα και τις προτεραιότητες που οι ίδιοι θέτουν για τη μετάβασή τους στην αγορά εργασίας.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ Η εξέλιξη της εργασίας. -Η έννοια της εργασίας και η πρόσληψή της σε διαφορετικές ιστορικές περιόδους. -Η έννοια του καταμερισμού: Φυσικός-κοινωνικός καταμερισμός. ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	2 2 2 6	Οι μαθητές και οι μαθήτριες : -Να κατανοήσουν την έννοια της εργασίας και πώς αυτή εξελίχτηκε στον χρόνο. -Να γνωρίσουν τους παράγοντες που διαμορφώνουν την εργασία. -Να κατανοήσουν την αλλαγή περιεχομένου της έννοιας ανάλογα με την ιστορική περίοδο στην οποία αναφερόμαστε. -Να συσχετίσουν την εργασία με τις αντιλήψεις γύρω από αυτήν. -Να γνωρίσουν την έννοια του καταμερισμού. -Να κατανοήσουν τις διαφορές του κοινωνικού από το φυσικό καταμερισμό. -Να συνδέσουν τις έννοιες του καταμερισμού και της εργασίας.	-Χρήση φωτογραφικού υλικού από εργαλεία και διαφορετικούς τρόπους χρήσης. -Επισήμανση των διαφορετικών μεθόδων εργασίας που χρησιμοποιήθηκαν για την απόκτηση των αγαθών (από τα πρώτα εργαλεία στον αυτοματισμό των σύγχρονων εργοστασίων) -Αξιοποίηση εθνογραφικών κειμένων που να αναφέρονται στην περιγραφή του φυσικού καταμερισμού π.χ. νοικοκυριό αλλά και ιστορικών κειμένων που να αναφέρονται στον κοινωνικό καταμερισμό π.χ. συντεχνίες στον Μεσαίωνα.
Η βιομηχανική επανάσταση και οι τεχνολογικές εξελίξεις. -Εισαγωγή της μηχανής στο χώρο δουλειάς. -Αλλαγές στον εργασιακό χώρο και χρόνο. Η επιχείρηση: Η ορθολογική οργάνωση των εργασιακών σχέσεων. Κριτήρια ιεράρχησης (αρχαιότητα, προσόντα, προαγωγή ευνοιοκρατία κ.λ.π.) . -Παγκοσμιοποίηση της εργασίας: Κινητικότητα του κεφαλαίου, των	2 2 6	-Να κατανοήσουν τις αιτίες που γέννησαν τη βιομηχανική επανάσταση και τις αλλαγές που επήλθαν στο χώρο της εργασίας από την είσοδο της μηχανής. -Να κατανοήσουν τη συμβολή του ορθολογισμού στην οργάνωση του χώρου και του χρόνου εργασίας. -Να αναλύσουν τα κριτήρια με βάση τα οποία ιεραρχούνται οι σχέσεις σε μια επιχείρηση. -Να συσχετίσουν το χώρο και το χρόνο με τις νέες παραγωγικές δραστηριότητες. -Να συνειδητοποιήσουν τις επιπτώσεις της	-Χρήση φωτογραφικού υλικού από χώρους εργασίας που παρουσιάζουν τον υπό εξέταση χώρο πριν από τη βιομηχανική επανάσταση και μετά από αυτήν (π.χ. Τυπογραφείο). -Χρήση φωτογραφιών που παρουσιάζουν τους τηλεπικοινωνιακούς δορυφόρους. -Παρουσίαση ενός ρολογιού, ανάλυση του γραμμικού χρόνου και σύνδεση του τελευταίου με τον ορθολογισμό της παραγωγής, σε αντιδιαστολή με τον κυκλικό χρόνο της αγροτικής κοινωνίας και τέλος ανάλυση της μεταφοράς «ο χρόνος είναι χρήμα». -Επίσκεψη σε ένα εργασιακό χώρο, συγκέντρωση πληροφοριών για την οργάνωση του χώρου. Παρουσίαση του οργανογράμματος της επιχείρησης. -Ανάλυση της σημασίας του ενιαίου δικτύου μετάδοσης δεδομένων και

εργαζομένων, της πληροφορίας **ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ**	2 12	παγκοσμιοποίησης στη σύγχρονη κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα και στην αγορά εργασίας.	αμφίδρομης επικοινωνίας: Μέσα από ένα παράδειγμα π.χ. αγορά ελληνικών μετοχών από έναν ξένο επιχειρηματία να δειχτεί η μετάδοση της πληροφορίας και η σύνδεσή της με την κινητικότητα του κεφαλαίου
Αγορά εργασίας και επάγγελμα. -Οικονομικά ενεργός πληθυσμός και τομείς παραγωγικών δραστηριοτήτων. Η έννοια της απασχόλησης και οι μορφές της. -Η έννοια του επαγγέλματος.Η σύνδεση του επαγγέλματος με την εκπαίδευση (επαγγελματική κινητικότητα). Το επάγγελμα ως συστατικό στοιχείο της κοινωνικής ταυτότητας(το είδος ισχύος και ο ρόλος που απορρέει από το επάγγελμα). -Νέα επαγγέλματα και νέες μορφές εργασίας. -Ανεργία και κοινωνικός αποκλεισμός. **ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ**	2 2 2 2 2 2 12	-Να κατανοήσουν τη σημασία του ενεργού πληθυσμού στην ανάπτυξη της ελληνικής κοινωνίας. -Να αναλύσουν την έννοια της απασχόλησης και να τη συνδέσουν με την αγορά εργασίας, -Να αποσαφηνίσουν τις εννοιολογικές διαφορές ανάμεσα στο επάγγελμα και την εργασία. -Να κατανοήσουν την έννοια του επαγγέλματος και να τη συνδέσουν με την αγορά εργασίας. -Να συσχετίσουν το επάγγελμα με την εκπαίδευση. -Να κατανοήσουν ότι το επάγγελμα αποτελεί συστατικό στοιχείο της κοινωνικής ταυτότητας. -Να γνωρίσουν τη μορφή και τη λειτουργία νέων επαγγελμάτων και νέων μορφών εργασίας. --Να αναλύσουν το φαινόμενο της ανεργίας και των επιπτώσεων της στην κοινωνική συνοχή. -Να κατανοήσουν το φαινόμενο του κοινωνικού αποκλεισμού ομάδων ή ατόμων ως αποτέλεσμα της ανεργίας.	-Παρουσίαση στατιστικών πινάκων (ΕΣΥΕ) με τον οικονομικό ενεργό πληθυσμό της ελληνικής κοινωνίας και τις διαφοροποιήσεις κατά φύλο, ηλικία, επαγγελματική απασχόληση. -Συζήτηση στην τάξη για τις ανισότητες στις ευκαιρίες και το φαινόμενο του αποκλεισμού και της περιθωριοποίησης των ατόμων. -Παράθεση άρθρου του ημερήσιου τύπου που αναφέρεται στους ανέργους της τρίτης ηλικίας. -Παράθεση και ανάλυση άρθρων του ημερήσιου τύπου -Παράθεση πινάκων από την Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για τα άτομα που εφαρμόζουν την τηλεργασία στις Η.Π.Α. και σε άλλες ηπείρους. -Συγκέντρωση και παράθεση των επαγγελμάτων που έχουν χαθεί. -Συγκέντρωση των επαγγελμάτων των παππούδων και γονέων των μαθητών και συζήτηση σε σχέση με τους διαγενεακούς μετασχηματισμούς. -Παράθεση και χρήση μιας αστυνομικής ταυτότητας και συζήτηση για τις πληροφορίες που δίδει για το άτομο. Ποια η θέση του επαγγέλματος στο γενικότερο πορτρέτο του πολίτη. -Συζήτηση για την καταχρηστική φράση που χρησιμοποιείται καθημερινά: «κατ' επάγγελμα κλέφτης»
Το δικαίωμα στην εργασία –Συνθήκες εργασίας. Η θεσμική έκφραση του δικαιώματος στην εργασία. Σύνταγμα, στοιχεία	2	-Να συνειδητοποιήσουν ότι η εργασία είναι κοινωνικό δικαίωμα. Να κατανοήσουν την σπουδαιότητα της πρόληψης.	-Συγκέντρωση και παράθεση υλικού από εφημερίδες όπου καταδεικνύεται η καταστρατήγηση του δικαιώματος στην εργασία. -Πρόσκληση στην τάξη του ιατρού εργασίας και συζήτηση για θέματα που απασχολούν τους μαθητές.

εργατικού δικαίου, συνδικαλισμός, απεργία). Ασφάλεια και Υγιεινή στους χώρους εργασίας- Ατυχήματα, επαγγελματικές ασθένειες (Πρόληψη Ενημέρωση). Φορείς προστασίας των συνθηκών εργασίας π.χ.ΕΛΙΝΥΑΕ **ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ**	2 2 6	-Να ασκηθούν σε μεθόδους ασφάλειας και προστασίας της σωματικής τους ακεραιότητας. -Να γνωρίσουν Περιπτώσεις ατυχημάτων που θα μπορούσαν να αποφευχθούν, αν ο εργαζόμενος εφάρμοζε τα απαραίτητα μέτρα προστασίας.	-Χρήση μαρτυριών από παιδιά που είχαν πέσει θύματα εκμετάλλευσης. -Επίσκεψη στην UNICEF και παρακολούθηση ταινιών και ντοκυμαντέρ που αφορούν το πιο πάνω θέμα.
Η τεχνολογία και οι αλλαγές στην καθημερινή ζωή. Νέες συμπεριφορές. -Mass Media -Αλλαγές στον τομέα της πληροφόρησης Internet **ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ**	2 2 2 2 8	-Να κατανοήσουν τις αλλαγές που επήλθαν σε όλα τα πεδία της καθημερινής ζωής, κυρίως με την εισαγωγή της τεχνολογίας. -Να συνειδητοποιήσουν ότι η εισαγωγή αυτή επέφερε νέες συμπεριφορές (π.χ. επικοινωνία) -Να κατανοήσουν την λογική της αγοράς που χαρακτηρίζει τα ΜΜΕ. -Να συσχετίσουν τα ΜΜΕ με την λογική της εξουσίας.	-Χρήση φωτογραφικού υλικού που να καταδεικνύει την μετάβαση από το ταξιδιωτικό περιστέρι στην δορυφορική επικοινωνία για την μετάδοση της πληροφορίας. -Παράθεση πινάκων από την Unesco και την Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων(1995,σελ. 17) για τον αριθμό τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών συσκευών ανά 1000 κατοίκους. -Επίσκεψη σ' ένα στούντιο εκπομπών. -Συγκέντρωση της ορολογίας που να αναφέρεται στο internet.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ			
Σχεδιασμός εσωτερικών χώρων.	2	Σε τι αναφέρεται η ειδικότητα που προκύπτει από κάθε κατεύθυνση. Ποιο το αντικείμενο εργασίας. Επαγγελματικές δεξιότητες. Ποια η σύνδεση με την αγορά εργασίας. Ποιες οι συνθήκες εργασίας: Υλικά - εξαερισμός -φωτισμός- χημικές ουσίες. Ατομική προστασία.	
Γραφικές Τέχνες	2	Σε τι αναφέρεται η ειδικότητα που προκύπτει από κάθε κατεύθυνση. Ποιο το αντικείμενο εργασίας. Επαγγελματικές δεξιότητες. Ποια η σύνδεση με την αγορά εργασίας. Ποιες οι συνθήκες εργασίας: Υλικά - εξαερισμός -φωτισμός- χημικές ουσίες. Ατομική προστασία.	
Συντήρηση και αποκατάσταση έργων τέχνης	2	Σε τι αναφέρεται η ειδικότητα που προκύπτει από κάθε κατεύθυνση. Ποιο το αντικείμενο εργασίας. Επαγγελματικές δεξιότητες. Ποια η σύνδεση με την αγορά εργασίας. Ποιες οι συνθήκες εργασίας: Υλικά -	

		εξαερισμός -φωτισμός- χημικές ουσίες. Ατομική προστασία.	
Αίτηση Βιογραφικό Σύμβαση εργασίας και έργου Συλλογική σύμβαση Ημερομίσθιο. Μηνιαίος μισθός. Άδειες τοκετού και λοχείας. **ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ 8**	2	-Να γνωρίσουν οι μαθητές πως γράφεται μια αίτηση και πώς ένα βιογραφικό. -Να μάθουν κάποιες τεχνικές παρουσίασης στοιχείων του εαυτού μας. -Να γνωρίσουν τον ρόλο και την λειτουργία της σύμβασης στις εργασιακές σχέσεις	-Άσκηση στην σύνταξη βιογραφικού σημειώματος. -Άσκηση στην σύνταξη αίτησης. -Πηγές πληροφόρησης για αναζήτηση εργασίας (Αγγελίες, ΟΑΕΔ)
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	**52**		

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Εφαρμογές Η/Υ

Α΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

Σκοπός:

Η εισαγωγή των μαθητών στο περιβάλλον και τα βασικά εργαλεία του σύγχρονου αυτοματισμού γραφείου και της σχεδίασης μέσω Η/Υ.

Στόχοι :

1. Να μάθουν οι μαθητές να οργανώνουν τις εργασίες τους σε ένα παραθυρικό, γραφικό περιβάλλον.
2. Να κατανοήσουν α) τους τρόπους διαχείρισης αρχείων, β) τις λειτουργίες και τις δυνατότητες που προσφέρει η επεξεργασία κειμένων μέσω Η/Υ και γ) τις αρχές και τις υπηρεσίες που προσφέρει το διαδίκτυο
3. Να αντιληφθούν τη διαφορετική νοοτροπία που απαιτεί η ηλεκτρονική από την παραδοσιακή σχεδίαση
4. Να γνωρίσουν τις δυνατότητες που τους προσφέρει η νέα τεχνολογία στη δημιουργία και παρουσίαση των σχεδίων του και να εξοικειωθούν με τις απλές σχεδιαστικές εντολές Windows XX (14 ώρες)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ - ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. Εισαγωγή στο Περιβάλλον και στην Διαχείριση Παραθύρων - Εξοδος από τα Windows. Η Επιφάνεια εργασίας. Γραμμή εργασιών. Παρουσίαση του μενού εκκίνησης. Άνοιγμα παραθύρων. Γραμμές ολίσθησης. Μεγιστοποίηση, ελαχιστοποίηση και επαναφορά παραθύρου. Αλλαγή του μεγέθους ενός παραθύρου από το περίγραμμα. Μετακίνηση ενός παραθύρου. Κλείσιμο ενός παραθύρου. Κλείσιμο του υπολογιστή. Επανεκκίνηση του υπολογιστή. Κλείσιμο όλων των προγραμμάτων και σύνδεση σαν διαφορετικός χρήστης.	2	Οι μαθητές Να εξοικειωθούν με την χρήση του ποντικιού και του πληκτρολογίου. Να γνωρίσουν την ορολογία και την διαχείριση ενός παραθύρου. Να εξοικειωθούν με το περιβάλλον του λειτουργικού συστήματος.	Συζήτηση για τα λειτουργικά συστήματα. Παρουσίαση των πρώτων εννοιών με την βοήθεια Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display) και Μηχάνημα Προβολής (Projector). Οι Η/Υ να ανοίζουν αφού οι μαθητές έχουν ήδη γνωρίσει «ζωντανά» όλη την ενότητα 1. Εάν δεν υπάρχει Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display) ή Μηχάνημα Προβολής (Projector), τότε να ζωγραφιστεί στον πίνακα ένα παράθυρο και να γίνει προσομοίωση όλων των λειτουργιών του.	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές . Windows XX. Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής.	Να γίνει γνωστό ότι παραθυρικό περιβάλλον δεν υπάρχει μόνο στο προσωπικό υπολογιστή αλλά στις περισσότερες πλατφόρμες υλικού και μάλιστα με παρόμοια διαχείριση.

2. Το Σύστημα Βοήθειας Καρτέλα "Περιεχόμε-να". Καρτέλα "Ευρετήριο". Λειτουργία "Τι είναι αυτό".	1	Να μπορούν να παρουσιάζουν γενικά θέματα με τη μορφή σύνοψης. Να κατανοήσουν τον τρόπο παρουσίασης πιο συγκεκριμένων θεμάτων ταξινομημένων αλφαβητικά. Να κατανοήσουν τον τρόπο εύρεσης βοήθειας βάσει συγκεκριμένων φράσεων ή λέξεων. Να μάθουν να επιλέγουν τον τρόπο βοήθειας που με το λιγότερο κόστος (χρόνο, προσπάθεια) θα ικανοποιήσει τον στόχο τους.		Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές Windows XX. Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής.	Τα παραδείγματα να μην δημιουργήσουν σύγχυση ψάχνοντας για βοήθεια σε έννοιες που είναι παντελώς άγνωστες στους μαθητές. Να φαίνεται μέσα από τα παραδείγματα η παραμετρική δυνατότητα πληκτρολόγησης λέξεων ή φράσεων. Να επισημανθεί ότι ο χρήστης έχει την δυνατότητα να προσθέσει και δικά του σχόλια σε οποιοδήποτε μήνυμα βοήθειας.
3. Εμφάνιση δίσκων, φακέλων και αρχείων με τον "Εξερευνητή". Περιγραφή του παραθύρου "Εξερευνητής". Ανάπτυξη και σύμπτυξη του διαγράμματος διάρθρωσης. Επιλογή φακέλων. Άνοιγμα και κλείσιμο φακέλων. Αλλαγή μονάδων δίσκων. Αλλαγή του μεγέθους	2	Να κατανοήσουν τον σκοπό ύπαρξης του "Εξερευνητή". Να μπορούν να αναγνωρίζουν φακέλους, αρχεία και μονάδες δίσκων. Να μάθουν να προσαρμόζουν το περιβάλλον του "Εξερευνητή". Να κατανοήσουν την χρησιμότητα των διαφορετικών τρόπων εμφάνισης των αρχείων και φακέλων στην δεξιά	Εξήγηση της έννοιας του φακέλου. Εξήγηση της έννοιας του μονοπατιού. Εξήγηση της έννοιας του αρχείου. Εξήγηση της ιεραρχικής δομής εμφάνισης των φακέλων στο αριστερό τμήμα. Παρουσίαση φακέλων που περιέχουν υποφακέλους και αρχεία. Παρουσίαση του δεξιού μέρους με έμφαση τους διαφορετικούς τρόπους	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές. Windows XX. Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής.	

των περιοχών. Αλλαγή της απεικόνισης των αρχείων στη δεξιά περιοχή. Έλεγχος της ταξινόμησης. Γραμμή εργαλείων. Εμφάνιση της γραμμής κατάστασης.		περιοχή.	εμφάνισής του. Εξήγηση των πεδίων που εμφανίζονται στο δεξιό μέρος μετά την επιλογή "Λεπτομέρειες". Παρουσίαση των επιλογών του μενού. Παρουσίαση των πληροφοριών που παρέχονται στην γραμμή κατάστασης.		
4. Δημιουργία, Διαγραφή, Μετακίνηση, Αντιγραφή και Μετονομασία αρχείων, φακέλων και συντομεύσεων. Δημιουργία ενός αρχείου. Δημιουργία ενός φακέλου. Δημιουργία συντόμευσης. Διαγραφή. Μετακίνηση. Αντιγραφή. Μετονομασία. Επιλογή πολλαπλών αρχείων ή φακέλων. Κάδος Ανακύκλωσης. Δημιουργία φακέλων και αρχείων με το εικονίδιο "Ο Υπολογιστής μου".	2	Να μπορούν να δημιουργούν και σωστά να ονοματίζουν φακέλους και αρχεία. Να μπορούν να μετακινούν και να αντιγράφουν φακέλους και αρχεία. Να κατανοήσουν την διαφορά της μετακίνησης από την αντιγραφή. Να κατανοήσουν την έννοια της συντόμευσης. Να μπορούν να ανακτούν διεγραμμένα αρχεία ή φακέλους. Να μπορούν να επιλέγουν γειτονικά και μη γειτονικά αρχεία ή φακέλους. Να μπορούν να μετονομάζουν αρχεία και φακέλους. Να μπορούν να	Δημιουργία φακέλων, αρχείων και συντομεύσεων. Αντιγραφή, μετονομασία, μετακίνηση, διαγραφή, ανάκτηση αρχείων, φακέλων και συντομεύσεων. Παρουσίαση αυτών των λειτουργιών μέσα από το μενού. Παρουσίαση των ίδιων λειτουργιών μέσα από την γραμμή εργαλείων και με την χρήση του ποντικιού. Συζήτηση για τις επεκτάσεις των αρχείων. Παρουσίαση των ιδιοτήτων των αρχείων. Καθαρισμός του Κάδου Ανακύκλωσης.	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές. Windows XX. Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής.	Τα αρχεία και οι φάκελοι που θα δημιουργηθούν να έχουν περιγραφικά ονόματα. Με τα συγκεκριμένα επιδεικνύουμε τις λειτουργίες αυτής της παραγράφου. Να επισημανθεί ο κίνδυνος διαγραφής, μετακίνησης και μετονομασίας των αρχείων συστήματος. Να σχολιαστεί ο ρόλος ύπαρξης της ιδιότητας "κρυφό". Να αναφερθούν τα αναγκαία αρχεία για την εκκίνηση του υπολογιστή.

		ξεχωρίζουν τον τύπο των αρχείων βάσει των επεκτάσεων τους. Να κατανοήσουν τα διαφορετικά είδη ιδιοτήτων των αρχείων. Να αντιληφθούν την δυνατότητα εκτέλεσης αυτών των λειτουργιών και μέσα από τον εικονίδιο "Ο υπολογιστής μου".			
5. Εύρεση αρχείων και φακέλων Περιγραφή του παραθύρου "Εύρεση". Εύρεση αρχείων ή φακέλων με βάση τα εξής κριτήρια : όνομα αρχείου, ημερομηνία τροποποίησης, τύπος αρχείου, μέγεθος αρχείου, θέση αρχείου και περιεχόμενα αρχείου. Εντοπισμός ενός υπολογιστή μέσα στο δίκτυο.	1	Να κατανοήσουν τα διάφορα κριτήρια επιλογής έτσι ώστε να εντοπίζουν γρήγορα το αρχείο που αναζητούν. Να μπορούν να βρίσκουν έναν υπολογιστή μέσα στο δίκτυο. Να μάθουν να χρησιμοποιούν τους χαρακτήρες μπαλαντέρ.	Παρουσίαση του μενού του παραθύρου "Εύρεση". Εξήγηση των κριτηρίων και των συνδυασμών τους. Χρήση των αποτελεσμάτων μιας αναζήτησης.	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές. Windows XX. Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής	Να σχολιαστεί η δυνατότητα αποθήκευσης των αποτελεσμάτων μιάς αναζήτησης. Να επισημανθεί ότι μπορούμε να διατηρήσουμε τα κριτήρια μιάς αναζήτησης για επαναχρησιμοποίηση. Να αναφερθεί ότι η επιλογή "Εύρεση" εμφανίζεται στα περισσότερα παράθυρα των windows.

6. Εκτέλεση Εφαρμογών και διαχείριση Πολλαπλών Παραθύρων. Χρήση του μενού "Προγράμμα-τα". Εκκίνηση μιάς εφαρμογής από ένα έγγραφο. Χρήση της εντολής "Εκτέλεση". Ανοιγμα πολλών παραθύρων. Διάταξη παραθύρων σε μορφή καταρράκτη. Πλευρική διάταξη παραθύρων. Εναλλαγή μεταξύ εφαρμογών. Εναλλαγή μεταξύ παραθύρων της ίδιας εφαρμογής. Πρόσθεση ή αφαίρεση προγραμμάτων από το μενού Προγράμμα-τα". Ξεκινώντας μια εφαρμογή κατά την εκκίνηση των Windows.	1	Να μπορούν να ξεκινούν παραθυρικές εφαρμογές αλλά και μη παραθυρικές εφαρμογές. Να γνωρίσουν τις εφαρμογές των windows. Να μπορούν να διαχειρίζονται πολλαπλά παράθυρα.	Παρουσίαση της επιλογής "Προγράμματα". Παρουσίαση της επιλογής "Έγγραφα". Παρουσίαση της επιλογής "Εκτέλεση". Ξεκίνημα πολλών εφαρμογών και παρουσίαση των διαφορετικών τρόπων διάταξης των πολλαπλών παραθύρων. Παρουσίαση του τρόπου πρόσθεσης και αφαίρεσης προγραμμάτων από το μενού "Προγράμματα".	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές. Windows XX. Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής.	Ο σκοπός αυτής της ενότητας δεν είναι η εκμάθηση των προγραμμάτων των windows. Να τονιστεί ότι κάθε άνοιγμα παραθύρου δεσμεύει πόρους από το σύστημα. Πρώτα ξεκινάμε με παραδείγματα παραθυρικών εφαρμογών και μετά βλέπουμε το ίδιο με μη παραθυρικά προγράμματα. Να τονιστεί ότι αφαιρώντας ένα πρόγραμμα από το μενού "Προγράμματα" δεν σημαίνει ότι διαγράφεται από τον δίσκο του Η/Υ.
7. Προετοιμασία για εκτύπωση και εκτυπώσεις με τον φάκελο "Εκτυπωτές".	1	Να μπορούν να δηλώνουν έναν εκτυπωτή. Να μπορούν να	Παρουσίαση του μενού του παραθύρου "Εκτυπωτές". Παρουσίαση των επιλογών μέσα από την γραμμή	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές. Windows XX. Μηχάνημα Προβολής	Πριν γίνουν εκτυπώσεις να γίνει 'έλεγχος της δήλωσης του εκτυπωτή, της

Ελέγχος της εγκατάστασης ενός εκτυπωτή Καθορισμός του εξ' ορισμού εκτυπωτή. Πρόσθεση ενός εκτυπωτή. Εκτυπώνοντας από μια εφαρμογή των Windows. Ελεγχος της ουράς εκτύπωσης. Αλλαγή της σειράς των εργασιών στην ουρά εκτύπωσης. Διαγραφή μιας εργασίας εκτύπωσης.		διακρίνουν έναν εκτυπωτή συνδεδεμένο τοπικά από έναν εκτυπωτή συνδεδεμένο στο δίκτυο. Να μπορούν να εκτυπώνουν μέσα από ένα πρόγραμμα. Να μπορούν να διαχειρίζονται την ουρά εκτύπωσης.	εργαλείων. Διαχείριση της ουράς εκτύπωσης.	(Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής. Εκτυπωτής.	κατάστασής του (αν έχει χαρτί, μελανοταινία ή toner) και εάν είναι σωστά συνδεδεμένος με τον Η/Υ.
8. Έλεγχος της εμφάνισης των Windows. Αλλαγή της επιφάνειας εργασίας. Αλλαγή του φόντου της επιφάνειας εργασίας. Χρήση προγράμματος προστασίας οθόνης. Τροποποίηση των ρυθμίσεων εμφάνισης.	2	Να καταλάβουν ότι μπορούν να αλλάξουν και να προσαρμόσουν το περιβάλλον των Windows. Να μπορούν να αλλάζουν το μέγεθος, και χρώμα των μενού, χαρακτήρων, γραμμών τίτλων, εικονιδίων κ.λ.π.. Να μπορούν να αποθηκεύουν ένα συγκεκριμένο συνδυασμό επιλογών μορφοποίησης. Να αντιληφθούν την χρησιμότητα του προγράμματος	Παρουσίαση των διαφορετικών έτοιμων διατάξεων μορφοποίησης. Τροποποίηση των διατάξεων μορφοποίησης. Αποθήκευση μιας διάταξης μορφοποίησης. Χρήση του προγράμματος προστασίας οθόνης. Αλλαγή του παρασκηνίου.	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές . Windows XX. Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής.	Εάν η οθόνη του εργαστηρίου συμμορφώνεται στο πρότυπο εξοικονόμησης ενέργειας, τότε να δειχτεί η δυνατότητα η οθόνη να περνά στην κατάσταση κατανάλωσης ελάχιστης ενέργειας ή να σβύνει αυτόματα. Να εξηγηθεί γιατί υπάρχει προστασία της οθόνης και γιατί αυτή είναι μια κινούμενη εικόνα γραφικών. Να τονιστεί ότι η

		προστασίας οθόνης και της προστασίας με συνθηματικό.			χρήση των συνθηματικών πρέπει να γίνεται με προσοχή. Να τονιστεί ότι δεν πρέπει να φορτωθούν στους Η/Υ άλλα προγράμματα . προστασίας οθόνης πέρα από αυτά που έχουν ήδη τα windows (προβλήματα ιών καθώς επίσης χωρητικότητας και ταχύτητας των δίσκων).
9. Ο Πίνακας Ελέγχου. Ημερομηνία και ώρα. Πρόσθεση και αφαίρεση προγραμμά-των. Πληκτρολόγιο. Ποντίκι. Ήχοι . Πρόσθεση νέου υλικού. Σύστημα. Γραμματο-σειρές. Συνθηματικά. Πολυμέσα. Δίκτυο. Λειτουργίες διευκόλυνσης για άτομα με ειδικές ανάγκες.	2	Να μάθουν τον τρόπο αλλαγής της ημερομηνίας, της ώρας και της χρονικής ζώνης του υπολογιστή. Να κατανοήσουν τον τρόπο εγκατάστασης και διαγραφής προγραμμάτων. Να μάθουν να ρυθμίζουν το πληκτρολόγιο και το ποντίκι ανάλογα με τις απαιτήσεις τους. Να μάθουν να αλλάζουν τους προκαθορισμένους ήχους του υπολογιστή και να προσθέτουν καινούργιους. Να κατανοήσουν τον	Παρουσίαση με παραδείγματα των ρυθμίσεων της ημερομηνίας, της ώρας και της μορφής απεικόνισης τους. Παρουσίαση με συγκεκριμένο παράδειγμα της εγκατάστασης ενός προγράμματος και εν συνεχεία, της διαγραφής του από τον σκληρό δίσκο. Παρουσίαση του τρόπου καθορισμού των πλήκτρων εναλλαγής μεταξύ ελληνικού-αγγλικού πληκτρολογίου. Παρουσίαση των ρυθμίσεων για	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές . Windows XX. Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής.	Οι ρυθμίσεις που αφορούν το σύστημα και τις συσκευές του, απλώς να παρουσιαστούν, προσοχή σε αυτό το σημείο να μην δημιουργηθούν προβλήματα στους υπολογιστές του εργαστηρίου. - Να γίνει συζήτηση για τα πολυμέσα και τον εξοπλισμό (υλικό και λογισμικό) που απαιτείται να έχει ένας Η/Υ. Να γίνει αναφορά στα βοηθητικά

		τρό-πο εγκατάστασης νέου υλικού. Να είναι σε θέση να εμφανίζουν και να γνωρίζουν τον τρόπο ρύθμισης του συστήματος. Να μάθουν να εμφανίζουν, να προσθέτουν και να δια-γράφουν γραμματοσειρές. Να αλλάζουν την μορφή απεικόνισης των αριθμών, των νομισματικών μονάδων, των ημερομηνιών και των ωρών. Να μάθουν να ορίζουν και να αλλάζουν τα συνθηματικά και τις επιλογές ασφαλείας. Να δουν τον τρόπο ρύθμισης των συσκευών πολυμέσων. Να αντιληφθούν πώς ορίζεται ο εξοπλισμός και το λογισμικό δικτύου. Να μάθουν τον τρόπο ρύθμισης του υπολογιστή για άτομα με ειδικές ανάγκες	αριστερόχειρες, για την αλλαγή της ταχύτητας του ποντικιού, την αλλαγή της εμφάνισης των δεικτών. Παράδειγμα αλλαγής του ήχου έναρξης ή/και άλλων γεγονότων των windows. Ρύθμιση της έντασης των ήχων. Ενημέρωση για τον τρόπο εγκατάστασης νέου υλικού. Παρουσίαση του εικονιδίου "Σύστημα" και συζήτηση των περιεχομένων και των επιλογών του. Εμφάνιση των γραμματοσειρών που διαθέτουν τα windows και εξήγηση του Τρόπου πρόσθεσης νέων. Παρουσίαση των μηχανισμών ελέγχου των πολυμέσων. Απλή παρουσίαση του εικονιδίου "Δίκτυο" και σχολιασμός των επιλογών του.		προγράμματα των windows για τα πολυμέσα. Να γίνει συζήτηση για την έννοια του τοπικού δικτύου, τη χρησιμότητά του και τον τρόπο λειτουργίας του.

Επεξεργασία Κειμένου (14 ώρες)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ -ΟΡΓΑΝΑ - ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. Εισαγωγή στο περιβάλλον επεξεργασίας κειμένου. Τι είναι επεξεργασία κειμένου. Γνωριμία με τα μενού. Γνωριμία με τις γραμμές εργαλείων. Πλαίσια διαλόγου. Περιβάλλον βοήθειας.	2	Οι μαθητές Να καταλάβουν τις βασικές λειτουργίες ενός επεξεργαστή κειμένου. Να γνωρίσουν από την αρχή με απλά αλλά ενδιαφέροντα παραδείγματα την χρήση της Βοήθειας το περιβάλλον της οποίας ήδη γνωρίσανε στην ενότητα 2 του πρώτου μέρους που αφορούσε τα windows. Να αντιληφθούν τις βασικές χρήσεις των παλισίων διαλόγου. Να αντιληφθούν την ομαδοποίηση των εντολών μέσα στα διάφορα μενού.	Συζήτηση για τα βασικά χαρακτηριστικά των επεξεργαστών κειμένου. Παρουσίαση του περιβάλλοντος με την βοήθεια Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display) και Μηχάνημα Προβολής (Projector). Παρουσίαση των μενού και συζήτηση για τις επιλογές που το κάθε ένα περιέχει. Παρουσίαση των γραμμών εργαλείων.	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές . Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής. Εκτυπωτής. Windows XX. Παραθυρικός Επεξεργαστής Κειμένου τελευταίας τεχνολογίας.	Οι σπουδαστές πρέπει να καταλάβουν ότι όλοι οι επεξεργαστές κειμένου μοιάζουν μεταξύ τους. Η εκμάθηση ενός από αυτούς τους φέρνει κοντά σε όλους τους άλλους. Να γίνει συζήτηση για την ομαδοποίηση των εντολών μέσα στις διάφορες επιλογές των μενού. Η παραμετροποίηση του περιβάλλοντος δεν πρέπει να δειχτεί σε αυτό το σημείο.

2. Δημιουργία, επεξεργασία αποθήκευση και άνοιγμα εγγράφων. Δημιουργία ενός νέου εγγράφου και εισαγωγή κειμένου. Παράγραφοι. Μετακινήσεις μέσα στο έγγραφο. Επιλογή κειμένου. Διαγραφή, αντιγραφή, αποκοπή και επικόλληση κειμένου. Αποθήκευση εγγράφου. Αλλάζοντας το όνομα. Προστασία ενός εγγράφου με συνθηματικό. Άνοιγμα ενός εγγράφου.	2	Να μπορούν να ανοίγουν ένα καινούργιο έγγραφο. Να μετακινούνται με ευκολία μέσα σε ένα έγγραφο. Να αντιληφθούν τον τρόπο επιλογής κειμένου. Να κατανοήσουν τον τρόπο διαγραφής χαρακτήρων, λέξεων, προτάσεων και ομάδας προτάσεων. Να κατανοήσουν τον τρόπο παρεμβολής χαρακτήρων. Να μπορούν να ονομαΐζουν και αποθηκεύουν ένα έγγραφο στον δίσκο ή στην δισκέτα. Να μπορούν να ανοίγουν ένα έγγραφο. Να κατανοήσουν την έννοια και χρήση συνθηματικού για την προστασία εγγράφων.	Παράδειγμα δημιουργίας εγγράφου και εισαγωγής κειμένου με πρακτική εξάσκηση. Παρουσίαση μετακίνησης μέσα σε ένα έγγραφο χρησιμοποιώντας το ποντίκι και τα πλήκτρα δρομέα. Παραδείγματα επιλογής κειμένου με το ποντίκι και με το πληκτρολόγιο. Παρουσίαση των λειτουργιών αντιγραφής, αποκοπής και επικόλλησης κειμένου από τις επιλογές του μενού και από την γραμμή εργαλείων. Αναλυτική εξήγηση του πλαισίου διαλόγου «Αποθήκευση Σαν», της επιλογής «Αποθήκευση» και της χρήσης του συνθηματικού. Αναλυτική εξήγηση του πλαισίου διαλόγου «Άνοιγμα». Παρουσίαση του τρόπου μετονομασίας ενός εγγράφου.	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές. Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής. Εκτυπωτής. Windows XX. Παραθυρικός Επεξεργαστής Κειμένου τελευταιάς τεχνολογίας.	Αργότερα στην ενότητα 13 θα δούμε τις λειτουργίες αντιγραφή, αποκοπή και επικόλληση χρησιμοποιώντας πολλά ανοικτά έγγραφα. Να δειχτεί η δυνατότητα χρήσης του δεξιού πλήκτρου του ποντικιού για τις συγκεκριμένες λειτουργίες. Να επισημανθεί ότι η χρήση του συνθηματικού πρέπει να γίνεται με προσοχή γιατί υπάρχει κίνδυνος να μην μπορέσουμε να ανοίξουμε τα αρχεία μας.
3. Εύρεση και αντικατάσταση κειμένου. Αναζήτηση κειμένου. Εύρεση και αντικατάσταση κειμένου.	1/2	Να μπορούν να εντοπίζουν και να αντικαθιστούν αυτόματα ένα μέρος του κειμένου. Να χρησιμοποιούν με ευχέρεια τα κριτήρια αναζήτησης κατά περίπτωση.	Παράδειγμα εύρεσης κειμένου εφαρμόζοντας συνδυασμό κριτηρίων. Παράδειγμα αυτόματης αντικατάστασης κειμένου. Παρουσίαση του πλαισίου διαλόγου «Μετάβαση σε» και των διαφόρων προορισμών.	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές. Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display).	Παράδειγμα για εύρεση και αντικατάσταση ειδικών χαρακτήρων.

Κριτήρια αναζήτησης. Μετακίνηση σε συγκεκριμένη σελίδα και γραμμή.		Να μάθουν να μεταβαίνουν γρήγορα σε μια συγκεκριμένη σελίδα ή γραμμή.		Πίνακας Προβολής. Εκτυπωτής. Windows XX. Παραθυρικός Επεξεργαστής Κειμένου τελευταίας τεχνολογίας.	
4. Μορφοποίηση χαρακτήρων. Γραμματοσειρές. Μέγεθος γραμματοσειράς. Χρώμα. Εφέ για χαρακτήρες. Στύλ γραμματο-σειρών.	1/2	Να κατανοήσουν την έννοια της γραμματοσειράς. Να κατανοήσουν τον τρόπο να προεπιλέγουν γραμματοσειρά, μέγεθος και χρώμα. Να μπορούν να αλλάζουν την γραμματοσειρά, το μέγεθος και το χρώμα ενός κειμένου. Να μάθουν να εφαρμόζουν εφέ και στυλ σε χαρακτήρες.	Παρουσίαση του πλαισίου διαλόγου «Γραμματοσειρά». Παρουσίαση του τρόπου μορφοποίησης χαρακτήρων σε ένα υπάρχον κείμενο. Παρουσίαση του τρόπου αλλαγής τύπου, μεγέθους και χρώματος γραμματοσειράς. Συζήτηση για την σωστή χρήση των διαφόρων στυλ και εφέ.	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές. Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής. Εκτυπωτής. Windows XX. Παραθυρικός Επεξεργαστής Κειμένου τελευταίας τεχνολογίας.	Τα παραδείγματα να επιδείξουν την λειτουργική σημασία της μορφοποίησης και όχι μόνο το εικαστικό της μέρος. Να επισημανθεί ότι η πρόσθεση μιάς καινούργιας γραμματοσειράς γίνεται μέσα από τα windows (ενότητα 9 του πρώτου μέρους).

5. Μορφοποίηση παραγράφων, Αριθμημένες Λίστες και Λίστες Κουκκίδων. Ορισμός εσοχών παραγράφου. Στοίχιση. Στηλοθέτες. Διάστημα μεταξύ των γραμμών. Δημιουργία / αναίρεση μιας αριθμημένης λίστας ή λίστας κουκκίδων Πολυεπίπεδες λίστες. Πρόσθεση στοιχείων σε αριθμημένες λίστες και λίστες κουκκίδων.	1	Να μάθουν να ορίζουν τα περιθώρια και τις εσοχές σε παραγράφους. Να καταλάβουν τους τρόπους στοίχισης , ενός κειμένου. Να αντιληφθούν την χρήση των στηλοθετών και τον τρόπο διαχείρισής τους. Να είναι σε θέση να αλλάζουν το διάστημα μεταξύ των γραμμών μέσα σε μια παράγραφο και την απόσταση των παραγράφων μεταξύ τους. Να κατανοήσουν τον τρόπο δημιουργίας λιστών με κουκκίδες σε ένα ή περισσότερα επίπεδα. Να μάθουν τον τρόπο αυτόματης αρίθμησης μιας λίστας. Να μάθουν τον τρόπο προσάρτισης ή/και παρεμβολής νέων στοιχείων στις λίστες.	Παραδείγματα ορισμού εσοχών με το ποντίκι, το χάρακα και τα σύμβολα εσοχών. Παρουσίαση των επιλογών στοίχισης με χρήση των εργαλείων της γραμμής μορφοποίησης. Παρουσίαση του τρόπου μορφοποίησης μιας παραγράφου με το πλαίσιο διαλόγου «Παράγραφος». Εξήγηση των τύπων των στηλοθετών . Παραδείγματα ορισμού στηλοθετών με το ποντίκι, τον χάρακα και τα σύμβολα στηλοθετών. Παράδειγμα αλλαγής των εξ'ορισμού στηλοθετών με το πλαίσιο διαλόγου «Στηλοθέτες». Παρουσίαση του αυτόματου τρόπου αρίθμησης μιας λίστας. Παράδειγμα λίστας με κουκκίδες ή/και άλλα σύμβολα σε πολλά επίπεδα. Παρουσίαση του τρόπου πρόσθεσης νέων στοιχείων σε μια λίστα. προσαρμογή τους στο κατάλληλο επίπεδο.	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές . Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής. Εκτυπωτής. Windows XX. Παραθυρικός Επεξεργαστής Κειμένου τελευταίας τεχνολογίας.	

Στηλοθέτες. Αλλάζοντας τους εξ' ορισμού στηλοθέτες. Μετακίνηση και διαγραφή Εξειδικευμένων στηλοθετών					
6. Μορφοποίηση σελίδων. Περιθώρια σελίδας. Μέγεθος και προσανατο-λισμός του χαρτιού. Αρίθμηση σελίδων. Υποχρεωτική αλλαγή σελίδας. Πρόσθεση/ τροποποίηση κεφαλίδων/ υποσελίδων.	1	Να μπορούν να μορφοποιούν τα περιθώρια μιας σελίδας. Να κατανοήσουν τον τρόπο προσδιορισμού του μεγέθους και του προσανατολισμού μιας σελίδας. Να μπορούν να εισαγάγουν κενές σελίδες σε ένα κείμενο. Να μπορούν να αριθμούν τις σελίδες ενός κειμένου. Να κατανοήσουν τον τρόπο εισαγωγής και τροποποίησης κεφαλίδων και υποσελίδων.	Συζήτηση στην αρχή γενικά για εκείνα τα στοιχεία που ορίζουν την μορφή μιας σελίδας. Φόρτωμα από τον δίσκο ενός κειμένου π.χ. ενός readme αρχείου και αποθήκευση του αρχείου με άλλο όνομα. Παρουσίαση όλων των θεμάτων της ενότητας 6 μέσω αυτού του εγγράφου.	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές . Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής. Εκτυπωτής. Windows XX. Παραθυρικός Επεξεργαστής Κειμένου τελευταίας τεχνολογίας.	Εάν χρειαστεί να σωθεί το έγγραφο αυτό να γίνει σε έναν καινούργιο φάκελο με όνομα "Παραδείγματα Εγγράφων". Να κατανοηθεί ότι οι κεφαλίδες είναι κείμενο άρα μπορύν να μορφοποιηθούν σύμφωνα με τα όσα έχουν οι μαθητές μάθει στην ενότητα 4. Να δειχτούν οι διάφορες μορφές αρίθμησης σελίδων (γράμματα, αριθμοί κ.λ.π.)

7. Αυτόματος έλεγχος και διόρθωση των εγγράφων. Χρησιμοποίηση της λειτουργίας ελέγχου της ορθογραφίας και της γραμματικής κατά την πληκτρολόγηση. Χρήση του θησαυρού λέξεων.	1/2	Να κατανοήσουν τον τρόπο ελέγχου αυτόματα της ορθογραφίας ενός κειμένου και τον τρόπο εύρεσης συνωνύμων για μια συγκεκριμένη λέξη. Να μπορούν να δημιουργούν αρχεία με λέξεις και να τα χρησιμοποιούν σαν λεξικά. Να μπορούν να δηλώνουν την χρήση των κατάλληλων λεξικών. Να μπορούν να δηλώνουν τις κατηγορίες των λέξεων που επιθυμούν να αποκλείονται από τον έλεγχο της ορθογραφίας.	Δημιουργία ενός κειμένου λίγων λέξεων με γραμματικά λάθη και ενεργοποίηση της επιλογής για έλεγχο της ορθογραφίας. Επιλογή μιας λέξης και ενεργοποίησης της επιλογής για εύρεση συννονήμων. Παρουσίαση του τρόπου δημιουργίας ενός νέου λεξικού με όρους της επιστήμης της πληροφορικής. Παρουσίαση της επιλογής για πρόσθεση μιας νέας λέξης στο λεξικό.	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές. Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής. Εκτυπωτής. Windows XX. Παραθυρικός Επεξεργαστής Κειμένου τελευταίας τεχνολογίας.	Να δειχτεί ότι ο χρήστης μπορεί να αγνοήσει τις προτροπές του επεξεργαστή κειμένου για αντικατάσταση μιας λέξης. Να γίνει επίδειξη της δυνατότητας του επεξεργαστή κειμένου να εξαιρεθούν από τον έλεγχο οι λέξεις του κειμένου με κεφαλαία και ψηφία.
8. Εκτύπωση εγγράφου. Χρησιμοποίηση της λειτουργίας προεπισκόπιση. Εκτύπωση εγγράφου με τις προκαθορι-σμένες ρυθμίσεις. Εκτύπωση πολλαπλών αντιγράφων. Αλλαγή των ρυθμίσεων.	1/2	Να κατανοήσουν τον τρόπο χρήσης της λειτουργίας της προεπισκόπησης. Να μπορούν να επιλέγουν τον σωστό εκτυπωτή. Να μπορούν να δηλώνουν τον σωστό αριθμό αντιγράφων. Να μπορούν να εκτυπώνουν μια συγκεκριμένη παράγραφο ή ενότητα. Να κατανοήσουν τον τρόπο εκτύπωσης συγκεκριμένων σελίδων.	Συζήτηση στην αρχή γενικά για τις επιλογές που θα θέλαμε σαν χρήστες να είχαμε από έναν επεξεργαστή κειμένου κατά την φάση της εκτύπωσης ενός εγγράφου. Παρουσίαση των επιλογών στην φάση της προεπισκόπισης. Παρουσίαση ττης διαχείρισης των επιλογών εκτύπωσης.	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές. Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής. Εκτυπωτής. Windows XX. Παραθυρικός Επεξεργαστής Κειμένου τελευταίας τεχνολογίας.	Το έγγραφο της ενότητας 6 να χρησιμοποιηθεί για την επίδειξη του εκτυπωτικού περιβάλλοντος. Εάν υπάρχει ο κατάλληλος εξοπλισμός ο Καθηγητής να αναφερθεί στις λειτουργίες : Αποστολή ενός εγγράφου σαν Φαξ και αποστολή ενός εγγράφου σαν Μήνυμα Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου.

9. Πίνακες. Εισαγωγή ενός πίνακα. Επεξεργασία και μορφοποίηση ενός πίνακα. Διαγραφή και εισαγωγή κελιών, γραμμών και στηλών. Μετακίνηση και αντιγραφή στηλών και γραμμών. Αλλάζοντας το πλάτος των στηλών. Περιγράμματα πινάκων.	2	Να κατανοήσουν τον τρόπο ορισμού ενός πίνακα. Να μπορούν να διαγράφουν γραμμές από ένα πίνακα. Να μπορούν να εισαγάγουν γραμμές σε ένα πίνακα. Να μπορούν να διαγράφουν στήλες από ένα πίνακα. Να μπορούν να εισαγάγουν στήλες σε ένα πίνακα. Να μπορούν να αντιγράφουν τις γραμμές ενός πίνακα. Να μπορούν να μετακινούν τις γραμμές ενός πίνακα. Να μπορούν να διαμορφώνουν το πλάτος μιας στήλης. Να μπορούν να διαμορφώνουν το ύψος μιας σειράς. Να μπορούν να συγχωνεύουν κελιά. Να μπορούν να διαιρούν κελιά. Να μπορούν να διαμορφώνουν τα περιγράμματα και την σκίαση των κελιών.	Ορισμός πίνακα. Παρουσίαση του παραθύρου όπου ορίζεται αριθμός σειρών και στηλών. Παρουσίαση με ένα απλό παράδειγμα της συγχώνευσης και της διαίρεσης κελιών. Παρουσίαση της διαμόρφωσης πλάτους στηλών και ύψους σειρών με σύρσιμο του ποντικιού αλλά και μέσα από το συγκεκριμένο παράθυρο.	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές. Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής. Εκτυπωτής. Windows XX. Παραθυρικός Επεξεργαστής Κειμένου τελευταίας τεχνολογίας.	Η διαχείριση πινάκων είναι ένα πολύ σπουδαίο κεφάλαιο και πρέπει να καλυφθούν όλα τα θέματα της ενότητας 11. Να τονιστεί ότι μέσα σε ένα κελί μπορούμε να έχουμε όχι μόνο κείμενο αλλά και εικόνα, ήχο και video. Εάν υπάρχει χρόνος να γίνει επίδειξη της δυνατότητας ταξινόμησης των στοιχείων μιας στήλης κατά αύξουσα και φθίνουσα σειρά. Να σχολιαστεί ότι εάν έχουμε οριζόντιο προσανατολισμό σελίδας που περιέχει πίνακα και αλλάξουμε τον προσανατολισμό σε κάθετο, τότε μπορεί να δημιουργηθεί πρόβλημα σωστής τοποθέτησης του πίνακα στον νέο προσανατολισμό.

10. Εισαγωγή Συμβόλων, Ειδικών χαρακτήρων, Γραφικών, Ηχου και Video σε έγγραφα. Εισαγωγή συμβόλου ή ειδικού χαρακτήρα. Πρόσθεση γραφικού σε κείμενο. Πρόσθεση εικόνων σε ένα κείμενο. Κοπή και αλλαγή μεγέθους ενός γραφικού. Διαγραφή, μετακίνηση και αντιγραφή γραφικών. Σχεδιάζοντας σε ένα έγγραφο.	2	Να μπορούν να εισαγάγουν ειδικά σύμβολα μέσα σε ένα κείμενο. Να μπορούν να εισαγάγουν μια εικόνα μέσα σε ένα κείμενο. Να κατανοήσουν τον τρόπο αλλαγής μεγέθους ενός γραφικού. Να κατανοήσουν τον τρόπο μετακίνησης ενός γραφικού μέσα σε ένα κείμενο. Να μπορούν να δημιουργήσουν ένα σχέδιο. Να κατανοήσουν τον τρόπο εισαγωγής ενός ήχου σε ένα σημείο του κειμένου. Να κατανοήσουν τον τρόπο εισαγωγής ενός video σε ένα σημείο του κειμένου.	Συζήτηση ότι ένα έγγραφο μπορεί να περιέχει εκτός από κείμενο και εικόνες, ήχους και video και ότι ένα τέτοιο κείμενο μεταφέρει αποδοτικότερα και αποτελεσματικότερα πληροφορίες. Δημιουργία ενός κειμένου λίγων γραμμών και μετά επιλογή και ενσωμάτωση μιας έτοιμης εικόνας από το περιβάλλον των windows. Παρουσίαση της αύξησης και της μείωσης του μεγέθους μιας εικόνας μέσα σε ένα έγγραφο. Παρουσίαση της μετακίνησης και αντιγραφής ενός γραφικού μέσα σε ένα κείμενο. Παρουσίαση της μετακίνησης και αντιγραφής ενός ήχου μέσα σε ένα κείμενο. Παρουσίαση της μετακίνησης και αντιγραφής ενός video μέσα σε ένα κείμενο.	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές. Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής. Εκτυπωτής. Windows XX. Παραθυρικός Επεξεργαστής Κειμένου τελευταίας τεχνολογίας.	Δεν είναι ανάγκη να σχολιαστεί το θέμα των διαφόρων μορφών εικόνας. Να τονιστούν οι επιπτώσεις στο έγγραφο από την ενσωμάτωση πολυδιάστατων στοιχείων μέσα σε αυτό. Εξήγηση ποιούς σκοπούς ικανοποιεί ένα πολυδιάστατο κείμενο. Να συζητηθεί το χαμηλό κόστος των ψηφιακών φωτογραφικών μηχανών και video που αποθηκεύουν σε δισκέτα και που κάνουν εύκολη την τοποθέτηση τέτοιων πληροφοριών μέσα σε ένα κείμενο.

11. Δουλεύοντας με πολλαπλά έγγραφα. Πολλαπλά έγγραφα. Εκκίνηση ή άνοιγμα δεύτερου εγγράφου. Εναλλαγή μεταξύ εγγράφων. Έλεγχος της εμφάνισης πολλαπλών εγγράφων. στην οθόνη. Μετακινήσεις και αντιγραφές κειμένου μεταξύ εγγράφων. Αποθήκευση πολλαπλών εγγράφων.	2	Να μπορούν να ανοίγουν πολλά έγγραφα ταυτόχρονα. Να κατανοήσουν τον τρόπο μετακίνησης κειμένου από ένα έγγραφο σε κάποιο άλλο. Να κατανοήσουν τον τρόπο εναλλαγής μεταξύ εγγράφων. Να κατανοήσουν τους τρόπους εμφάνισης των εγγράφων πάνω στην οθόνη.	Να δημιουργηθούν τουλάχιστον 4 έγγραφα. Το πρώτο έγγραφο να περιέχει εικόνα. Το δεύτερο έγγραφο να περιέχει video. Το τρίτο έγγραφο να περιέχει ένα πίνακα. Το τέταρτο έγγραφο να περιέχει μόνο κείμενο. Κατόπιν να γίνουν ασκήσεις της εξής μορφής: α) να αντιγραφεί η εικόνα από το πρώτο έγγραφο σε ένα κελί του πίνακα του τρίτου εγγράφου β) να αντιγραφεί το video από το δεύτερο έγγραφο σε ένα σημείο του πρώτου εγγράφου και σε ένα κελί του πίνακα του τρίτου εγγράφου γ) να αντιγραφεί ο πίνακας από το τρίτο έγγραφο στο τέταρτο έγγραφο.	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές. Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής. Εκτυπωτής. Windows XX. Παραθυρικός Επεξεργαστής Κειμένου τελευταίας τεχνολογίας.	Να εξηγήσουμε ότι μπορούμε να έχουμε ανοίξει περισσότερες από μία φορές το πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου και ότι κάθε φορά μπορούμε να έχουμε ανοιγμένα πολλαπλά έγγραφα. Να εξηγήσουμε ότι πληροφορίες μπορούν να ρέουν ανάμεσα σε έγγραφα που βρίσκονται σε διάφορους υπολογιστές μέσα στο δίκτυο. Αρκεί να έχουν δοθεί να κατάλληλα δικαιώματα χρήσης.

Εισαγωγή στο Διαδίκτυο (8 ώρες)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ -ΟΡΓΑΝΑ - ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. Βασικά στοιχεία του διαδικύου. Τι είναι διαδίκτυο και τι είναι συνδεδεμένο σε αυτό. Ποιοί χρησιμοποι-ούν το διαδίκτυο. Πρωτόκολο. Διεύθυνση. Πως μπορεί κάποιος να έχει πρόσβαση στο διαδίκτυο. Είδη συνδέσεων. Τι μπορώ να κάνω με το διαδίκτυο. Τεχνολογία Πελάτη/Εξυ-πηρετητή.	2	Οι μαθητές Να καταλάβουν πως δημιουργήθηκε το διαδίκτυο και τι περιλαμβάνει. Να κατανοήσουν την έννοια του πρωτοκόλου. Να κατανοήσουν τον ρόλο των εταιρειών παροχής υπηρεσιών διαδικτύου. Να μάθουν τους τρόπους σύνδεσης στο διαδίκτυο. Να καταλάβουν την έννοια της διεύθυνσης μέσα στο διαδίκτυο. Να καταλάβουν την έννοια Πελάτη/Εξυπηρετητή.	Θα μπορούσε να αγοραστεί ένα από τα θαυμάσια CD-ROM's της αγοράς που α) ορίζουν το διαδίκτυο, β) εξηγούν με ωραία κινούμενα γραφικά την έννοια του πρωτοκόλου, γ) εξηγούν την έννοια Πελάτη/Εξυπηρετητή, δ) εξηγούν τους τρόπους σύνδεσις στο διαδίκτυο, ε) παρουσιάζουν τους τρόπους χρήσης του διαδικτύου.	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές. Windows XX Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής. Εκτυπωτής. Σύνδεση των Η/Υ στο διαδίκτυο. Φυλλομετρητής τελευταίας τεχνολογίας.	Δεν υπάρχει χρόνος για πολλές λεπτομέρειες σχετικά με την ιστορία του διαδικτύου. Η παρουσίαση της έννοιας του πρωτοκόλου πρέπει να γίνει με τον πλέον τεχνικά αφαιρετικό τρόπο. Εάν υπάρχει χρόνος να εξηγήσουμε στους μαθητές κριτήρια επιλογής του κατάλληλου παροχέα υπηρεσιών διαδικτύου.

2. Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο. Τι είναι το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Δημιουργία μηνύματος. Αποστολή μηνύματος. Απάντηση σε ένα μήνυμα. Εκτύπωση μηνυμάτων. Διαγραφή μηνυμάτων.	2		Παρουσίαση του τρόπου σύνταξης και αποστολής ενός μηνύματος. Στην αρχή αυτό το μήνυμα ο κάθε μαθητής να το στείλει στον εαυτό του. Παρουσίαση πολλών διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Παρουσίαση του τρόπου ανάκλησης ενός διαγραφέντος μηνύματος. Παρουσίαση των εικονιδίων που δείχνουν την κατάσταση ενός μηνύματος.	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές . Windows XX Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής. Εκτυπωτής. Σύνδεση των Η/Υ στο διαδίκτυο. Φυλλομετρητής.	Να δείξουμε την αποστολή μηνύματος σε πολλούς αποδέκτες ταυτόχρονα. Οι μαθητές να ενσωματώσουν σε ένα μήνυμα ένα έγγραφο το οποίο θα έχουν δημιουργήσει με τον επεξεργαστή κειμένου και το οποίο θα περιέχει εικόνα και video.
3. Παγκόσμιος Ιστός και φυλλομετρη-τές. Τι είναι ο παγκόσμιος ιστός. Ιστοσελίδα. Τι βρίσκω σε μια ιστοσελίδα. Πολυμέσα . Διεύθυνση ιστοσελίδας. Επίσκεψη σε ιστοσελίδες. Πηγαίνοντας	4	Να κατανοήσουν τι συμβαίνει όταν φορτώνουμε μια ιστοσελίδα. Να κατανοήσουν την έννοια της διεύθυνσης μιας ιστοσελίδας. Να μπορούν να διακρίνουν τους δεσμούς μέσα σε μια ιστοσελίδα. Να μπορούν να μην χάνονται μέσα στον κυβερνοχώρο αλλά να γνωρίζουν να χρησιμοποιούν σωστά τα πλήκτρα ενός φυλλομετρητή. Να κατανοήσουν ότι οι σελίδες που έχουμε επισκεφτεί είναι ήδη στον	Επίσκεψη σε διάφορες ιστοσελίδες μουσείων, πανεπιστημίων, μέσων μαζικής ενημέρωσης κ.λ.π.. Επίσκεψη σε μηχανές αναζήτησης. Να ψάξουν οι μαθητές μόνοι τους για οποιοδήποτε θέμα τους ενδιαφέρει. Να εκτυπώσουν πληροφορίες από μια ιστοσελίδα. Να αντιγράψουν τις πληροφορίες μιας ιστοσελίδας μέσα σε ένα έγγραφο.	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές . Windows XX Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής. Εκτυπωτής. Σύνδεση των Η/Υ στο διαδίκτυο. Φυλλομετρητής.	Δεν μας ενδιαφέρει σε αυτή την φάση πως φτιάχνεται μια ιστοσελίδα. Οι μαθητές να φτιάξουν μια δωρεάν διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε μια από τις μηχανές αναζήτησης. Να σχολιαστεί ότι όσο πιο φορτωμένη μια ιστοσελίδα με στοιχεία πολυμέσων τόσο μεγαλύτερος ο χρόνος αφιξής της. Να καταλάβουν οι

σε μια προηγούμενη ιστοσελίδα. Πηγαίνοντας σε μια επόμενη ιστοσελίδα. Σταμάτημα του φορτώματος μιας ιστοσελίδας. Ανανέωση της τρέχουσας σελίδας. Λίστα με τις αγαπημένες ιστοδιευθύ-νσεις. Αντιγραφή πληροφοριών. Επιλογή να μην κατεβάζουμε εικόνες αλλά μόνο κείμενα. Μηχανές ταξινόμησης και εύρεσης πληροφοριών.		υπολογιστή μας γι' αυτό και ο χρόνος απόκρισης του Η/Υ είναι πολύ γρήγορος. Να αντιληφθούν ότι μπορούν να επιλέξουν από μια ιστοσελίδα να παίρνουν μόνο κείμενο αποκλείοντας εικόνες. Να κατανοήσουν τον τρόπο δημιουργίας λίστας με αγαπημένες διευθύνσεις. Να καταλάβουν τον ρόλο των μηχανών αναζήτησης πληροφοριών.			μαθητές ότι οι ιστοσελίδες που επισκεπτόμαστε αποθηκεύονται στον δίσκο του Η/Υ μας και πρέπει συχνά μα καθαρίζουμε τον συγκεκριμένο φάκελο.

Βασικές αρχές αρχιτεκτονικής σχεδίασης μέσω Η/Υ (Ι) (20 ώρες)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ-ΟΡΓΑΝΑ-ΕΡΓΑΛΕΙΑ-ΜΗ/ΧΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. Τι είναι ηλεκτρονική σχεδίαση. Ιστορία και εξέλιξη της ηλεκτρονικής σχεδίασης έως σήμερα. Η νοοτροπία της Η/Σ. Δυνατότητες που προσφέρει στους χρήστες πέρα από την σχεδίαση. Ομοιότητες και διαφορές με τον παραδοσιακό τρόπο σχεδίασης. Εξοπλισμός που απαιτείται.	2	Οι μαθητές Να κατανοήσουν ότι ο Η/Υ στη σχεδίαση δεν παραμερίζει τη θεωρητική κατάρτιση και γνώση, αλλά αποτελεί εργαλείο δουλειάς, παρέχοντας άπειρες δυνατότητες και πληροφορίες Να ενημερωθούν για τις δυνατότητες που τους παρέχει ο Η/Υ πέρα από την σχεδίαση Να πάρουν μια εικόνα για τον σχετικό με την ηλεκτρονική σχεδίαση εξοπλισμό που υπάρχει σήμερα.	Να δειχθούν σχετικά σχέδια όπου θα φαίνεται το πλήθος πληροφοριών και οι δυνατότητες που παρέχει ο ηλεκτρονικός υπολογιστής στην σχεδίαση. Να παρουσιαστούν εργασίες σε διάφορους τομείς της ηλεκτρονικής σχεδίασης και να γίνει ενημέρωση των δυνατοτήτων που προσφέρονται για την παρουσίαση των σχεδίων. Να γίνει παρουσίαση και επίδειξη του σχετικού με την ηλεκτρονική σχεδίαση εξοπλισμού. Να ακολουθήσει σχετική συζήτηση για την χρήση των Η/Υ όσον αφορά την σχεδίαση σε όλους τους τομείς.	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές . Windows XX. Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής. Λογισμικό σχεδίασης με Ηλεκτρονικό υπολογιστή (πρόγραμμα CAD) τελευταίας τεχνολογίας.	Κατά την παρουσίαση του εξοπλισμού να γίνει αναφορά στον εξοπλισμό που διαθέτει το σχολείο και σε άλλον που δεν διαθέτει.
2. Το παράθυρο των προγραμμάτων της ηλεκτρονικής σχεδίασης (Γραμμές και περιοχές) _ Γραμμή προγράμματος Γραμμή των μενού. _ Γραμμές	2	Να μπορούν να διαβάζουν το παράθυρο των προγραμμάτων της ηλεκτρονικής σχεδίασης Να διακρίνουν τις διάφορες γραμμές εργαλείων και περιοχές σχεδίασης Να γνωρίζουν τη χρήση της κάθε μιας από αυτές.	Να γίνει αναλυτική παρουσίαση ξενάγηση και αναφορά στη χρήση των γραμμών εργαλείων και περιοχών σχεδίασης, χωριστά για κάθε μια.	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές . Windows XX. Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής.	Να γίνεται σχετικός παραλληλισμός της ηλεκτρονικής σχεδίασης με τον παραδοσιακό τρόπο σχεδίασης για να αρχίζουν οι μαθητές να κατανοούν την νοοτροπία στη χρήση του Η/Υ. Η λογική οργάνωσης

εργαλείων. _ Γραμμή προτροπής. _ Γραμμή κατάστασης. _ Περιοχές σχεδίασης.				Λογισμικό σχεδίασης με Ηλεκτρονικό υπολογιστή (πρόγραμμα CAD) τελευταίας τεχνολογίας.	της οθόνης σε όλα τα σχεδιαστικά προγράμματα είναι σχεδόν ίδια.
3. Επικοινωνία του χρήστη με τα προγράμματα ηλεκτρονικής σχεδίασης. Διαχείριση γραμμών. Διαχείριση περιοχών. Πλαίσια και χρήση τους. Πλαίσια κατάδειξης. Πλαίσια πληκτρολόγησης Χρήση των μενού. μενού πτυσσόμενα. μενού εικονιδίων. Πως δίδονται οι εντολές. Πως διακόπτονται οι εντολές. Τι πρέπει να παρακολουθούμε στην οθόνη. Μετακίνηση και	2	Να μπορούν να διαχειρίζονται τις γραμμές εργαλείων και την περιοχή σχεδίασης Να μπορούν να διαβάζουν τα πλαίσια και να επιλέγουν τα ζητούμενα Να μπορούν να επιλέγουν εντολές με όσον το δυνατόν περισσότερους τρόπους Να μπορούν να διακόπτουν εντολές Να γίνει αντιληπτό ότι ο Η/Υ συμμετέχει ενεργά στην σχεδίαση.	Να γίνει διαχείριση κάθε μιας γραμμής χωριστά και να δειχθεί πώς μπορούμε να την μεταβάλλουμε. Να δοθούν εντολές από τα μενού. Να δοθούν εντολές από τα εικονίδια. Να γίνει ξενάγηση στα πλαίσια που εμφανίζονται και να διδαχθεί η λειτουργία τους. Να διδαχθεί πως γίνεται ο διάλογος του χρήστη με τον Η/Υ μέσω της γραμμής προτροπής. Να αναλυθεί η αλλαγή εμφάνισης του δρομέα κατά την μετακίνησή του πάνω στην οθόνη, κατά την λήψη εντολών ή την επιλογή σημείων. Να γίνει αναφορά του τρόπου λήψης βοήθειας από τα προγράμματα, σε περιπτώσεις που δεν είμαστε σε θέση να συνεχίσουμε την εργασία μας.	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές. Windows XX. Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής. Λογισμικό σχεδίασης με Ηλεκτρονικό υπολογιστή (πρόγραμμα CAD) τελευταίας τεχνολογίας.	Να τονιστεί ότι για να έχουμε καλά αποτελέσματα στη σχεδίαση με Η/Υ πρέπει να γίνουμε καλοί χρήστες και ένας καλός χρήστης είναι εκείνος που έχει άριστη θεωρητική κατάρτιση στο μάθημα του σχεδίου. Επίσης να τονιστεί ότι ο Η/Υ κατά την σχεδίαση δεν είναι παθητικός δέκτης, αλλά επικοινωνεί με τον χρήστη, αναπτύσσει διάλογο, ρωτά, απαντά.

αλλαγή εμφάνισης του δρομέα πάνω στην οθόνη. Βοήθεια που παρέχουν τα προγράμματα.					
4. Μερικές βασικές αρχές για να μπορέσουμε να σχεδιάσουμε. Συντεταγμέ-νες : απόλυτες σχετικές. Απεικόνιση των συντεταγμένων Η εντολή: «γραμμή». Βοηθητικός κάνναβος σχεδίασης. Βηματική κίνηση του σταυρονήματος (έλξη από τον κάνναβο). Σχεδίαση μόνο σε οριζόντια και κατακόρυφη διεύθυνση. Μορφή μονάδων. Τα όρια ενός σχεδίου. Κλίμακα σχεδίασης. Διαγραφή	4	Να κατανοήσουν τους ορισμούς των απολύτων και σχετικών συντεταγμένων Να κατανοήσουν τους τρόπους απεικόνισης των συντεταγμένων Να μπορούν να σχεδιάσουν μια γραμμή : α. από τυχόν σημείο πάνω στην οθόνη και με τυχόν μέγεθος β. από τυχόν σημείο πάνω στην οθόνη και με ορισμένο μέγεθος και διεύθυνση γ. Από ορισμένο σε ορισμένο σημείο πάνω στην οθόνη δ. Από ορισμένο σημείο πάνω στην οθόνη και ορισμένου μήκους και διεύθυνσης Να ξέρουν τι σημαίνει: α. βοηθητικός κάνναβος, β. έλξη από κάνναβο Να επιλέγουν μονάδες σχεδίασης Να αποφασίζουν για τα όρια του σχεδίου τους Να κατανοήσουν ότι κατά την σχεδίαση δεν μας απασχολούν οι κλίμακες,	Να γίνει αναλυτική αναφορά στις συντεταγμένες: Απόλυτες συντεταγμένες Καρτεσιανές Πολικές. Σχετικές συντεταγμένες Καρτεσιανές Πολικές Να δοθούν πολλές ασκήσεις με την εντολή «γραμμή» και με διάφορους τύπους συντεταγμένων. Να δοθούν παραδείγματα μετατροπής του καννάβου από μέγεθος σε μέγεθος και να τονιστεί ότι αυτό δεν επηρεάζει τα αντικείμενα. Να εξηγηθεί η έλξη από κάνναβο και σε τι εξυπηρετεί την σχεδίαση. Να εξηγηθεί πότε ενεργοποιούμε τη σχεδίαση μόνο σε οριζόντια και κατακόρυφη διεύθυνση. Να αναφερθούν τα διάφορα συστήματα μονάδων και πως μπορούμε να τα επιλέγουμε. Να γίνει αναφορά ότι στην ηλεκτρονική σχεδίαση το χαρτί είναι απεριορίστων διαστάσεων.	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές. Windows XX. Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής. Λογισμικό σχεδίασης με Ηλεκτρονικό υπολογιστή (πρόγραμμα CAD) τελευταίας τεχνολογίας.	Η αναλυτική εξήγηση και κατανόηση των συντεταγμένων, θα βοηθήσει πολύ το μαθητή στην σχεδίαση επιθυμητών μεγεθών των αντικειμένων σε επιθυμητή θέση στο σχέδιο. Η αναφορά στην εντολή διαγραφής των αντικειμένων με μεμονωμένη ή συνολική επιλογή γίνεται για να μπορούν οι μαθητές να καθαρίζουν την οθόνη τους κατά τις εισηγήσεις και δεν αναπτύσσεται περαιτέρω.

αντικειμένων.		απλά σχεδιάζουμε σε κλίμακα 1:1. Να γνωρίζει πως διαγράφονται τα σχεδιαστικά αντικείμενα από την οθόνη.	Να γίνει αναφορά ότι πάντα η σχεδίαση πραγματοποιείται σε κλίμακα 1:1. Στην εκτύπωση των σχεδίων επιλέγουμε όποια κλίμακα θέλουμε και τότε υπολογίζουμε το μέγεθος του χαρτιού που θα τυπώσουμε. Να γίνει αναφορά διαγραφής των αντικειμένων με μεμονωμένη ή καθολική επιλογή.		
5. Εξωτερική οργάνωση των σχεδίων (φάκελοι). Αρχή νέου σχεδίου. Αποθήκευση σχεδίου. Αποθήκευση αλλαγών. Δημιουργία αντιγράφων σχεδίου. Επαναφορά υπάρχοντος σχεδίου. Διαγραφή υπάρχοντος σχεδίου. Μεταφορά σχεδίων σε δισκέτες.	2	Να μάθουν να οργανώνουν την εργασία τους από την αρχή σωστά Να μάθουν να δημιουργούν έναν καινούργιο αρχείο σχεδίου και να είναι σε θέση να το αποθηκεύουν μέσα και έξω από το σχεδιαστικό πρόγραμμα Να μάθουν να αποθηκεύουν τις αλλαγές ενός τροποποιημένου σχεδίου Να δημιουργούν πολλά αντίγραφα ενός σχεδίου Να γνωρίζουν πώς να επαναφέρουν ένα υπάρχον σχέδιο για να συνεχίσουν την εργασία τους Να γνωρίζουν πως μπορούν να διαγράψουν ένα σχέδιο Να είναι σε θέση να μεταφέρουν τα σχέδιά τους σε δισκέτες.	Να δοθούν παραδείγματα δημιουργίας ενός νέου σχεδίου. Να γίνουν αλλαγές και να αποθηκευτούν στο τροποποιημένο σχέδιο. Να δημιουργηθούν αντίγραφα ενός σχεδίου και να ονομαστούν. Να ακολουθήσει άνοιγμα και κλείσιμο σχεδίων. Να διαγραφούν σχέδια. Ο μαθητής να μεταφέρει τα σχέδιά του στην ατομική του δισκέτα. Να ακολουθήσει συζήτηση για την οργάνωση των φακέλων και των σχεδίων στον Η/Υ.	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές. Windows XX. Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής. Λογισμικό σχεδίασης με Ηλεκτρονικό υπολογιστή (πρόγραμμα CAD) τελευταίας τεχνολογίας.	Προτείνεται να ανοιχτεί ένας φάκελος με το όνομα του κάθε μαθητή και να αποθηκευτεί απ' ευθείας στον σκληρό δίσκο (έξω από το φάκελο του προγράμματος). Εν συνεχεία να δημιουργηθούν τρεις ή περισσότεροι υποφάκελοι μέσα στο φάκελο του μαθητή αριθμημένοι. Τα σχέδια που δημιουργούν οι μαθητές να αποθηκεύονται με οργάνωση μέσα στους υποφακέλους. Ο μαθητής πρέπει να είναι εφοδιασμένος με

					δισκέτες για να μπορεί να μεταφέρει τα σχέδιά του. Να γίνει αναφορά πως μπορούμε να δούμε τον κατάλογο των φακέλων που δημιουργήθηκαν μέσα από τα windows (explorer,my computer κτλ).
6. Εσωτερική οργάνωση ενός σχεδίου. Στρώσεις Τύποι γραμμών Χρώματα	2	Να κατανοήσουν πλήρως την έννοια, την λογική και την σπουδαιότητα των σχεδιαστικών στρώσεων Να είναι σε θέση να δημιουργούν στρώςεις και να κατανοήσουν ότι ένα ολοκληρωμένο σχέδιο αποτελείται από πολλές στρώσεις τοποθετημένες η μία πάνω στην άλλη Να διαχειρίζονται στις στρώσεις Να μπορούν να σχεδιάζουν με διάφορους τύπους γραμμών (συνεχής, διακεκομμένη, αξονική κτλ) για να δουλεύουν με ποικιλία γραμμών Να κατανοηθούν ότι συνήθως γραμμές με διαφορετικό πάχος στο χαρτί δίνονται με διαφορετικά χρώματα στην οθόνη.	Να δοθούν ασκήσεις σχεδιασμού ομοειδών αντικειμένων(γραμμών) σε διαφορετικές στρώσεις. Να επισειχθούν σχέδια που περιέχουν ομοειδή αντικείμα σε στρώσεις και να τονιστεί η ευκολία που μας παρέχεται με την τμηματική διαχείρισή τους. Να γίνει συζήτηση πάνω στις στρώσεις.		μπορούν να δημιουργηθούν στρώσεις που περιέχουν αντικείμενα με το ίδιο χρώμα ή να δημιουργηθούν στρώσεις που να περιέχουν διάφορους τύπους γραμμών. Μπορεί να δειχθεί ένας χώρος σε κάποιο σχέδιομε ή χωρίς έπιπλα, με ή χωρίς διαγραμμίσεις κτλ.

7. Η διαχείριση της περιοχής σχεδίασης Έλεγχος τμήματος του σχεδίου. Διαχείριση μιας άποψης του σχεδίου.	2	Να μπορούν να έχουν συνολική και τμηματική άποψη του σχεδίου τους Να μπορούν να πλησιάζουν και να απομακρύνουν τα αντικείμενα στην οθόνη Να μπορούν να φέρουν σε πρώτο πλάνο όποια άποψη θέλουν να δουλέψουν Να επαναφέρουν προηγούμενες απόψεις Να κατανοήσουν ότι η διαχείριση αυτή δεν μεταβάλλει τα αντικείμενα σε μέγεθος.	Να σχεδιαστούν διάφορες γραμμές και να εξεταστούν όλοι οι δυνατοί τρόποι πλησιάσματος και απομάκρυνσης των αντικειμένων.	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές. Windows XX. Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής. Λογισμικό σχεδίασης με Ηλεκτρονικό υπολογιστή (πρόγραμμα CAD) τελευταίας τεχνολογίας.	Είναι πολύ σημαντικό για την ακρίβεια του σχεδίου μας κατά τον σχεδιασμό να πλησιάζουμε τα αντικείμενα αλλά και να τα απομακρύνουμε στη συνέχεια ώστε να παίρνουμε μια συνολική εικόνα του σχεδιασμένου μέρους.
8. Γνωριμία με την σειρά εργαλείων απλών σχεδιαστικών αντικειμένων Σημείο. Γραμμή. Κύκλος. Τόξο.	4	Να μπορούν να σχεδιάζουν σημεία, γραμμές, κύκλους, τόξα Να αποκτήσουν σχετική ευχέρεια στον σχεδιασμό αυτών των αντικειμένων Να οργανώσουν τα σχέδιά τους σε φακέλους και υποφάκελους .	Να δοθούν ασκήσεις σε διαφορετικά αρχεία με κατασκευές των αντιστοίχων αντικειμένων. Κάθε αρχείο να περιέχει μια ομάδα από ομοειδή αντικείμενα.	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές. Windows XX. Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής. Λογισμικό σχεδίασης με Ηλεκτρονικό υπολογιστή (πρόγραμμα CAD) τελευταίας τεχνολογίας.	Προτείνεται να δημιουργηθούν τέσσερις διαφορετικοί υποφάκελοι με τις ονομασίες σημεία, γραμμές, κύκλοι, τόξα. Τα αντικείμενα να μην είναι τυχαία αλλά ορισμένου μεγέθους και σε ορισμένη θέση σύμφωνα με όσα έχουν αναπτυχθεί στην εντολή «γραμμή» για τις συντεταγμένες.

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Β΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου
(Κατεύθυνση: Σχεδιασμόις Εσωτερικών Χώρων)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
για το μάθημα

Ιστορία των Τεχνών
Έργα και Δημιουργοί

Β΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

Κατευθύνσεις
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ – ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Στόχος του μαθήματος είναι να αναδειχθούν προσεγγίσεις που α) θεωρούν το έργο τέχνης ως συγκροτημένο αντικείμενο-πολιτισμικό σύμπτωμα μιας εποχής και μιας περιοχής και β) αναδεικνύουν το ρόλο και την επίδραση συγκεκριμένων δημιουργών στη συνέχεια ή την ανατροπή των όρων της καλλιτεχνικής δημιουργίας.

Σκοποί του μαθήματος είναι:

- Να μυηθούν οι μαθητές στις «γλώσσες» της τέχνης και των τεχνών και να βοηθηθούν να τις «αναγνώσουν».
- Να κατανοήσουν τον καινοτόμο και ρηξικέλευθο ρόλο ενός καλλιτεχνικού κινήματος ή ενός καλλιτέχνη στην ανανέωση των καλλιτεχνικών μορφών και των αναπαραστατικών συστημάτων (βλ. Μπάουχαους, Μάνος Χατζιδάκης κλπ).
- Να πληροφορηθούν για τις λειτουργίες των οπτικών φαινομένων, τον επικοινωνιακό, το θρησκευτικό, πολιτικό, ιδεολογικό, αισθητικό χαρακτήρα τους.
- Να αντιληφθούν ότι τα εικαστικά έργα είναι σύνθετα σημειολογικά και σημασιολογικά συστήματα και ως εκ τούτου δεν εννοούν την αυτοματική και μηχανιστική προσληπτική αναγνωστική αντίδραση.
- Να γνωρίσουν τις στυλιστικές και μορφικές ποικιλίες, τις αποκλίσεις απο τα κυρίαρχα στυλ, την επαναληπτική χρήση εικαστικών συμβάσεων και τρόπων.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ : ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΙ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1) ΠΑΡΘΕΝΩΝΑΣ Ι. Αρχιτεκτονική: Δωρικός ρυθμός, ΙΙ. Γλυπτά του Παρθενώνα: α) Ζωφόρος, β) Μετόπη, γ) Αετώματα	2+2	Ζητήματα τυπολογίας και ρυθμολογίας. Οι χαράξεις και η γεωμετρία. Η αναζήτηση της αρμονίας.	Να κατασκευαστεί μακέτα του Παρθενώνα.
2) ΠΕΡΓΑΜΟΣ: Ι. Βωμός του Δία και της Αθηνάς, ΙΙ. Γλυπτά: α) Ζωφόρος της Γιγαντομαχίας, β) Ζωφόρος του Τηλέφου. Συγγενή μνημεία: 1) η Νίκη της Σαμοθράκης, 2) το σύμπλεγμα Ludovisi, 3) ο θνήσκων Γαλάτης	2	Η διάσπαση του κλασσικού. Ο κανόνας και οι παρεκκλίσεις. Το πρότυπο και η μίμηση.	Να ονοματίσουν τα διάφορα κτίρια της πόλης της Περγάμου (Εποπτικό υλικό από το Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού)
3.) ΤΑ ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ ΤΟΥ ΦΑΓΙΟΥΜ	2	Η ζωγραφική στην αρχαιότητα. Η μετάβαση απο τον κόσμο των ειδώλων στην πίστη του Χριστού. Επιβιώσεις της αρχαιότητας στη χριστιανική πίστη.	Να αναζητηθούν τα ταφικά έθιμα της αρχαιότητας και των πρώτων χριστιανικών χρόνων που επιβιώνουν μέχρι τις μέρες μας.
4) ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ 1. Αρχιτεκτονική 2. Αρχιτεκτονικά γλυπτά 3. Ψηφιδωτά Συγγενικά μνημεία: 1) ναός της Αγίας Ειρήνης στην Κωνσταντινούπολη, 2) ναός της Αγίας Σοφίας στη Θεσσαλονίκη κ.ά.	2	Η σύζευξη τυπολογιών. Η σύμπλευση των τεχνών στο αρχιτεκτονικό οικοδόμημα	Η Αγία Σοφία στους θρύλους και τις Παραδόσεις του ελληνικού λαού

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
5) ΜΙΚΡΟΓΡΑΦΙΕΣ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ Συνοπτική Παρουσίαση της ιστορίας των χειρογράφων και των μικρογραφιών τους (6ος αι μ.Χ. - 14ος αι μ.Χ.) Προτείνεται να παρουσιαστούν κυρίως εικονογραφημένα χειρόγραφα του 9ου και 10ου αι. (Π.χ. χειρ. Αρ. 510, το ψαλτήριο αρ. 139 κ.α.)	2	Η σύνθεση κειμένου και εικόνας. Η εικονογράφηση. Ο διάκοσμος.	Να αντιγράψουν πρωτογράμματα.
6. ΓΟΤΘΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ Μνημείο: Καθεδρικός ναός της Σαρτρ (1194-1220) Συγγενή μνημεία: α)Καθεδρικός ναός της Αμιένης β) Καθεδρικός ναός της Κολωνίας γ) Καθεδρικός ναός της Ρενς	2	Οι συντεχνίες Η οργάνωση της κατασκευής Οι τέχνες στο εργοτάξιο	Να συγκρίνουν την πρόσοψη μιας βυζαντινής και μιας γοτθικής εκκλησίας.
7) ΤΖΙΟΤΟ (περ. 1266-1337) Μνημείο: Τοιχογραφίες στο παρεκκλήσιο Σκροβένι, Πάντοβα, περ 1304-13 Συγγενή μνημεία: 1) Τσιμαμπούε: η ένθρονη Παναγία με αγγέλους και προφήτες, περ. 1280-90. Πινακοθήκη Ουφίτσι, Φλορεντία, 2) του Ντούτσιο, Maesta, 1308-11. Μουσείο Καθεδρικού Ναού, Σιένα κ.ά.	2	Το εικονογραφικό πρόγραμμα	Να γίνει συζήτηση για τη σχέση εικονογραφικού προγράμματος και του χώρου της εκκλησίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
8) ΛΕΟΝΑΡΝΤΟ ΝΤΑ ΒΙΝΤΣΙ Να παρουσιαστεί σύντομα η πολυσχιδής δραστηριότητά του: στη μηχανική, την ιατρική, βοτανική, τη γλυπτική, τη ζωγραφική κ.ά. Να γίνει ιδιαίτερος λόγος για τα εξής ζωγραφικά έργα: 1) το Μυστικό Δείπνο, περ. 14495-8, Σάντα Μαρία ντέλε Γκράτσιε, Μιλάνο, 2) Την Αγία Άννα, Παναγία και Χριστός, 1508-10, Λούβρο Παρίσι, 3) Μόνα Λίζα, 1503-6, Λούβρο, Παρίσι κ.ά.	2	Ο άνθρωπος της Αναγέννησης. Οι τέχνες και οι επιστήμες.	Να παρουσιαστούν οι πτητικές μηχανές ως ρεαλιστικές ή αυτοπικές κατασκευές (και επινοήσεις)
9) η ΚΑΠΕΛΑ ΣΙΞΤΙΝΑ Από το παρεκκλήσιο στο συνολικό μνημείο (Αγιος Πέτρος). Ο Δημιουργός (Μ.Αγγελος) και ο Μαικήνας (Πάπας Ιούλιος Β). Καλλιτέχνες και αγορά τέχνης.	2	Η προσωπικότητα του καλλιτέχνη. Τα κοινά σημεία των καλών τεχνών. Η σύζευξη αρχιτέκτονα, γλύπτη και ζωγράφου	Να εντοπίσουν τα διάφορα εικονιζόμενα πρόσωπα στην οροφή της Καπέλα Σιξτίνα
10) **ΕΛ ΓΚΡΕΚΟ (ΔΟΜ. ΘΕΟΤΟΚΟΠΟΥΛΟΣ)** Τα έργα: 1) Κοίμηση της Θεοτόκου, ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου των Ψαριανών, Ερμούπολη, Σύρος (έργο της Κρητικής Περιόδου), 2) Η Αγία Οικογένεια με τον Πρόδρομο Παιδί, 1595-1600, Ουάσιγκτον, Εθνική Πινακοθήκη, 3) Η ταφή του κόμητος Οργκάθ, 1586, Σάντο Τομέ, Τολέδο κ.ά. 4) Η Ανάσταση, περ. 1597-1604, Μαδρίτη, Πράδο κ.ά. Συγγενή μνημεία: έργα των Jacopo Tintoretto, Μιχαήλ Αγγέλου, του Vecelli, Tiziano κ.ά.	2	Οι ιδιαιτερότητες της προσωπικής έκφρασης και του στυλ των έργων του Ελ Γκρέκο	Να διαβαστούν οι ταξιδιωτικές εντυπώσεις του Ν. Καζαντζάκη για το Τολέδο. Βλ. το έργο του: Ισπανία.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
11) ΣΤΡΕΛΙΤΖΑΣ - ΜΠΑΘΑΣ-ΘΕΟΦΑΝΗΣ (τελευταία Δεκαετία του 15ου αι. - 1559) Μνημεία: 1) Τοιχογραφίες: α) Μετεώρων β) Αγίου Όρους α) Μετεώρων: Μονή Αγίου Νικολάου του Αναπαυσα 1527: Καθολικό και νάρθηκας β) Αγίου Όρους: Ι) Καθολικό μονής Λαύρας, 1535, ΙΙ) Καθολικό μονής Σταυρονικήτα, 1545-46 κ.ά. 2. Εικόνες: Άγιον Όρος: Ι) Μεγάλη Δέηση, 15 εικόνες Δωδεκάορτου, βημοθύρα κ.ά. στο τέμπλο του καθολικού της μονής Σταυρονικήτα, ΙΙ) Μεγάλη Δέηση, Παλαιό εικονοστάσι Πρωτάτου, Καρυές, περί το 1542 κ.ά.	2	Η επιρροή της καλλιτεχνικής παραγωγής του Θεοφάνη στο 16ο και 17ο αιώνα	Να παρουσιαστούν τοιχογραφίες του από τη Μονή Αγίου Νικολάου του Αναπαυσά
12) **«Η ΟΨΗ ΤΟΥ ΝΤΕΛΦΤ»** Απο τον Ρέμπραντ στον Βερμέερ. Εργα: 1) Ρέμπραντ: Η Νυχτερινή Περίπολος, Το μάθημα ανατομίας του Δρος Πούλπ, 2) Βερμέερ: Το στενό δρομάκι, Η γαλατού, Το κορίτσι με το σκουλαρίκι 3)De Hooch Αποψη εκκλησίας	2	Η καθημερινή ζωή στην Τέχνη. Οι νέες αγορές τέχνης. Η άνοδος της αστικής τάξης. Ο ρόλος της μεταρρύθμισης. Φώς και σκιά. Η χρήση βοηθημάτων (camera obscura).	Να διαβαστούν αποσπάσματα απο το βιβλίο του Χόρχε Σεμπρούν: Ο Δεύτερος θάνατος του Ραμόν Μερκαντέρ, που αφορούν την Αποψη του Ντέλφτ.
3) VIVALDI-MOZART-BEETHOVEN	2	Η μουσική ως απεικόνιση της καθημερινότητας. Ο ρόλος του δημιουργού στη διαμόρφωση του καλλιτεχνήματος.	Να ακουστούν στην τάξη αποσπάσματα απο έργα δημιουργών του 17-18ου αιώνα και να γίνει προσπάθεια να αγνωρισθούν τα διάφορα μουσικά όργανα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
14) Η ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ Τζόζεφ Μάλορντ Γουίλιαμ Τάρνερ	2	Να καταδειχθούν οι νέες αναζητήσεις με την απουσία φόρμας και περιγράμματος στα έργα του Τάρνερ. Η αναζήτηση της έκφρασης μέσα απο το χρώμα. Η απεικόνιση του νέου βιομηχανικού κόσμου στα έργα του.	Να γίνει ανάλυση ενός αντίστοιχου έργου του Τζών Κόνσταμπλ.
15) ΕΝΤΟΥΑΡ ΜΑΝΕ (1832-83) Έργα : 1) Γεύμα στη χλόη, 1863, Λούβρο, Παρίσι. 2) Η εκτέλεση του αυτοκράτορα Μαξιμιλιανού, 1867, Κούνστχαλε, Μανχάιμ, 3) Ολυμπία, 1863, Μουσείο του Orsay, Παρίσι κ.ά. Συγγενή έργα : του Gustave Courbet, του Edgar Degas, του Giorgione κ.ά.	2	Η αναζήτηση του πραγματικού. οι νόρμες.	Να συγκρίνετε το έργο του Μανέ : «Η εκτέλεση του αυτοκράτορα Μαξιμιλιανού» με αντίστοιχα έργα του Γκόγια και του Πικάσο.
16) **Crystal Palace (1851)** ΤΖΟΖΕΦ ΠΑΣΤΟΝ (1803-65)	2	Η βιομηχανική παραγωγή. Τα νέα υλικά.	Να γίνει αναφορά στις νέες δυνατότητες που προσφέρει στους καλλιτέχνες η ανάπτυξη της βιομηχανίας και της χημείας (νέα υλικά, νέοι τρόποι αποθήκευσης και συντήρησης κλπ)
17) «ΟΙ ΑΣΤΟΙ ΤΟΥ ΚΑΛΑΙ» ΩΓΚΥΣΤ ΡΟΝΤΕΝ (1840-1917) Γλυπτά : 1) Μνημείο στον Μπαλζάκ, 1897, Μουσείο του Orsay, Παρίσι, 2) Το φιλί Συγγενή μνημεία : του Antoni Canova, του Michelangelo, του Giambolonga κ.ά.	2	Ο επαναπροσδιορισμός της μορφής στη πλαστική και τη γλυπτική.	Να διαβαστούν στην τάξη τμήματα από το έργο του Ονορέ Μπαλζάκ : «το άγνωστο αριστούργημα».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
19) ΠΩΛ ΣΕΖΑΝ (1839-1906) Έργα : 1) Χαρτοπαίχτες, Περ. 1890-5, Λούβρο, Παρίσι. 2) Οι μεγάλες λουόμενες, 1898-1906, Μουσείο τέχνης, Φιλαδέλφεια, κ.ά. Συγγενή έργα των : George Braque, Pablo Picasso, Nicolas Pourrin, Andre Derain κ.ά.	2	Η αναζήτηση του αντικειμενικού. Ο καλλιτέχνης ως διανοούμενος. Οι απαρχές της αφαίρεσης.	Να διακιστωθούν τα βασικά γεωμετρικά σχήματα σε έργα του Σεζάν που εικονίζουν τοπία. Να συγκριθούν «Οι λουόμενές» του με τις «Δεσποινίδες της Αβινιόν» του Π. Πικάσσο
20) ΠΑΜΠΛΟ ΠΙΚΑΣΟ (1881-1973) Έργα : 1) Οι Δεσποινίδες της Αβινιόν, 1907, Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης, Νέα Υόρκη, 2) Τρεις γυναίκες, 1908-9, Ερμιτάζ, Λένινγκραντ, 3) Γυναικείο γυμνό, 1910, Εθνική Πινακοθήκη, Ουάσιγκτον. 4)Γκουέρνικα 1937 Μουσείο του Πράντο, Μαδρίτη. Συγγενή έργα των : Georges Braque, Juan Gris, κ.ά.	2	Η αναδιαπραγμάτευση της μορφής και του χώρου.	Να βρεθούν αντιπροσωπευτικά έργα από τις διάφορες καλλιτεχνικές περιόδους του Πικάσο.
21) ΜΠΑΟΥΧΑΟΥΣ (BAUHAUS) Το παιδαγωγικό πρόγραμμα. Οι καλλιτέχνες : 1) Johannes Itten (1888-1967), 2) Laszlo Moholy - Nagy (1895-1946), 3) Vassily Kandinsky (1866-1944), 4) Paul Klee (1879-1940), 5) Oscar Schlemmer (1888-1943), κ.ά.	4	Η συνολική θεώρηση των τεχνών. Η Παγκοσμιότητα της μορφής.	Συζήτηση πάνω σε σκίτσα από το παιδαγωγικό σημειωματάριο του Π. Κλέε.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
22) ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΥΖΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ ΧΑΛΕΠΑΣ Εργα: Η δόξα Η Κοιμωμένη Συγγενή έργα: τα έργα του Νικηφ. Λύτρα, του Ε.Βολανάκη, του Ι.Φιλιππότη κλπ.	2	Η ελληνική ζωγραφική και γλυπτικήτον 19° αιώνα. Ο ρόλος του Σχολείου των Τεχνών. Ευρωπαικές επιδράσεις και ελληνικές ιδιαιτερότητες.	Να επισκεφτούν τις κατά τόπους συλλογές με έργα ελλήνων ζωγράφων του 19ου αιώνα. Να μελετήσουν τα γλυπτά που υπάρχουν στα κατά τόπους νεκροταφεία και να σχηματίσουν μια τυπολογία τους
3)Δ. ΠΙΚΙΩΝΗΣ **Κ. ΠΑΡΘΕΝΗΣ** Εργα: Το πλακόστρωτο της Ακρόπολης Λουόμενες	2	Για την ελληνικότητα στην τέχνη. Η ελληνική αρχιτεκτονική στον μεσοπόλεμο. Η γέννηση της πολυκατοικίας. Η έννοια της ελληνικότητας στην τέχνη και τον πολιτισμό. Η ανακάλυψη της παράδοσης. Η «μόδα» της λαογραφίας	Οι μαθητές μπορούν να καταγράψουν (ακόμη και φωτογραφικά) τα οικοδομήματα που θεωρούν παραδοσιακά στην πόλη τους.
4) «ΜΟΝΤΕΡΝΟΙ ΚΑΙΡΟΙ» Τσάρλυ Τσάπλιν Παράλληλα έργα: 1) «Ο Στρατηγός» του Μπάστερ Κήτον, 2)»Το Θωρηκτό Ποτέμκιν» του Σ.Αιζενστάιν, 3) «Ο πολίτης Κέην» του Ο.Ουέλλες 4.) «Ο Δράκος» του Ν. Κούνδουρου	4	Ο κινηματογράφος ως τέχνη και πηγή της τέχνης. Κινηματογράφος και Ιστορία. Η εικόνα έναντι του λόγου.	Να αναζητηθούν εικόνες της πόλης-έδρας του σχολείου μέσα απο παλιές ελληνικές ταινίες.
25) NELLY'S Φωτογραφίες του Μεσοπολέμου Παράλληλα έργα: 1) Σπύρος Μελετζής «Αντίσταση», 2) Βούλα Παπαιωάννου «Η Ελλάδα του 1940-50» 3)R. Doisneau «Φωτογραφίες»	2	Η αποτύπωση της «πραγματικότητας». Η φωτογραφία ως πηγή της τέχνης και της Ιστορίας. Ο ρόλος του δημιουργού. Φωτογραφία και φωτομοντάζ.	Να δημιουργηθούν μικρά φωτογραφικά αρχεία της σχολικής ζωής.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
26) TV ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ Τηλεόραση και video-clips	2	Η τηλεόραση και το video ως μορφές τέχνης. Οι νέοι δημιουργοί και οι νέες συνθήκες δημιουργίας. Ο ρόλος των νέων τεχνολογιών στην διαμόρφωση της καλλιτεχνικής πραγματικότητας.	Να μελετηθεί ένα μουσικό vieo-clip και να σημειωθούν οι τρόποι προβολής του καλλιτέχνη σε συνάρτηση με το τραγούδι του.
27) «ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙ» Μίκης Θεοδωράκης Παράλληλα έργα: 1)Μάνος Χατζηδάκης «Ο Μεγάλος Ερωτικός», 2)Μάνος Λοίζος «Παιδικά τραγούδια» 3) Beatles «Yellow Submarine»	2	Μουσική και δημιουργοί. Η μουσική ως καθρέφτης του 20ου αιώνα. Το «κλασσικό» και το «αιρετικό» στη μουσική.	Να συζητηθεί το φαινόμενο των «ελληνάδικων»

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Αρχιτεκτονικό Σχέδιο

Β΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

Α. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο σκοπός της διδασκαλίας του μαθήματος του Αρχιτεκτονικού Σχεδίου στη Β΄ΤΕΕ είναι να καταστούν ικανοί οι μαθητές /μαθήτριες να κατανοούν και να αποδίδουν σχεδιαστικά σύγχρονες ή παραδοσιακές κατοικίες, εφαρμόζοντας σωστά κλίμακες και συμβολισμούς και χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα υλικά, όργανα και μέσα σχεδίασης.

Β. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στο τέλος της διδασκαλίας του μαθήματος οι μαθητές/τριες πρέπει να είναι σε θέση:

⇒ να συνδέουν τις ήδη αποκτηθείσες σχεδιαστικές γνώσεις με την παράσταση απλών κτιρίων
⇒ να εφαρμόζουν τις καθιερωμένες συμβάσεις, συμβολισμούς και κανονισμούς στην παράσταση με ορθές και πλάγιες προβολές (κατόψεις, τομές, όψεις, αξονομετρικά) απλών κτισμάτων
⇒ να οργανώνουν σε βήματα την πορεία σχεδίασης
⇒ να συνθέτουν αρμονικά σε δεδομένο πίνακα σχεδίασης διάφορα σχέδια (κατόψεις, όψεις, τομές) σωστά συσχετισμένα μεταξύ τους
⇒ να τοποθετούν στον πίνακα σχεδίασης τίτλους, υπομνήματα, ενδείξεις, πληροφορίες κ.λ.π. σε συνδυασμό με τα σχέδια του πίνακα
⇒ να κατανοούν και να εφαρμόζουν τους διάφορους γνωστούς τρόπους αποτύπωσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ - ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. Εισαγωγή	2	οι μαθητές/μαθήτριες να αντιληφθούν το νόημα της Αρχιτεκτονικής και τη σχέση της με τον άνθρωπο να κατανοήσουν τη σημασία του αρχιτεκτονικού σχεδίου ως γλώσσας έκφρασης και επικοινωνίας	παρουσίαση διαφανειών και/ή φωτογραφιών α) από την ιστορία της αρχιτεκτονικής β) από σύγχρονες και παραδοσιακές κατοικίες επίδειξη σχεδίων κατόψεων, τομών, όψεων διαφόρων κτιρίων και κατοικιών. Τονισμός της σημασίας τους στην κατανόηση της μορφής των κτιρίων Επεξήγηση της αναγκαιότητας του αρχιτεκτονικού σχεδίου για τη μελέτη και κατασκευή των κτιρίων αναφορά σε συμβατικούς και σύγχρονους τρόπους σχεδίασης περιληπτική παρουσίαση του περιεχομένου του μαθήματος συνοδευόμενη από επίδειξη σχεδίων και ενοτήτων του βιβλίου	γραφοσκόπιο, διαφάνειες,slides, φωτογραφίες, σχέδια, βιβλίο μαθήματος, βιβλία σχετικού περιεχομένου.	
2. Απεικονίσεις	2	οι μαθητές/μαθήτριες να είναι ικανοί να αντιλαμβάνονται τη μορφή και τις διαστάσεις ενός απλού κτιρίου από τις ορθές προβολές του (κατόψεις, τομές, όψεις)	υπενθύμιση παράστασης κτιρίου με ορθές προβολές επίδειξη και επεξήγηση σχεδίων (κατόψεων, τομών, όψεων) αναφορά στους διάφορους τρόπους	γραφοσκόπιο, διαφάνειες γενικών σχεδίων (κατόψεις, όψεις, τομές) διαφάνειες παράστασης κουφωμάτων	

		να αναγνωρίζουν τις θέσεις χαρακτηριστικών στοιχείων (θυρών, παραθύρων, κλιμάκων κ.λ.π.) να συσχετίζουν το βαθμό λεπτομέρειας στην απεικόνιση με την κλίμακα σχεδίασης.	συμβολισμού σε κάτοψη, τομή και όψη θυρών, παραθύρων κ.λ.π.	σειρές σχεδίων	
3. Κάτοψη απλής σύγχρονης κατοικίας	2Χ4	οι μαθητές/μαθήτριες να κατανοούν το λειτουργικό διάγραμμα κατοικίας σε σχέση και με τον προσανατολισμό της να κατανοούν την ανάγκη οργάνωσης της εργασίας σχεδίασης σε διαδοχικά στάδια να είναι σε θέση να καθορίζουν τα απαιτούμενα διαδοχικά βήματα για τη σχεδίαση μιας απλής κάτοψης να είναι ικανοί να σχεδιάζουν κατόψεις κατοικιών ακολουθώντας τη σωστή πορεία και χρησιμοποιώντας τις καθιερωμένες συμβάσεις και συμβολισμούς	υπενθύμιση κλιμάκων σχεδίασης συζήτηση λειτουργικού διαγράμματος κατοικίας συμβολισμοί και διαστάσεις τοίχων, θυρών, παραθύρων... επεξήγηση της ανάγκης σχεδίασης κατά στάδια παρουσίαση των διαδοχικών βημάτων σχεδίασης μιας κάτοψης, με επίδειξη σχετικών παραδειγμάτων ολοκληρωμένη σχεδίαση κάτοψης υπενθύμιση τρόπων διαστασιολόγησης τοποθέτηση διαστάσεων	πίνακας, κιμωλίες, γραφοσκόπιο, διαφάνειες, σχέδια κατόψεων	
4. Τομές απλής σύγχρονης κατοικίας	2Χ4	οι μαθητές/μαθήτριες να αντιληφθούν την ανάγκη συσχέτισης κάτοψης και τομής να κατανοήσουν τον τρόπο συσχετισμού κάτοψης και τομής	επίδειξη σχεδίων, όπου φαίνεται η αντιστοίχηση κάτοψης - τομής επίδειξη της ίδιας τομής σχεδιασμένης με διαφορετικούς τρόπους (π.χ. μαύρισμα τεμνομένων στοιχείων ή διαγράμμιση ή τονισμός με διαφορετικού πάχους γραμμή	πίνακας, κιμωλίες, γραφοσκόπιο, διαφάνειες, σχέδια κατόψεων - τομών	η σωστή τοποθέτηση των σχεδίων στον πίνακα σχεδίασης θα γίνει βάσει των κανόνων, τους οποίους έχουν μάθει να εφαρμόζουν οι μαθητές στο Γραμμικό σχέδιο της Α΄τάξης

		να είναι ικανοί να χρησιμοποιούν τα ύψη για τη σχεδίαση της τομής να μπορούν, ακολουθώντας τη σωστή πορεία , να σχεδιάζουν την τομή συγκεκριμένης κατοικίας από την κάτοψη και τα δεδομένα ύψη να είναι ικανοί να χρησιμοποιούν τις καθιερωμένες συμβάσεις για το συμβολισμό διαφόρων στοιχείων, καθώς και στοιχείων περιβάλλοντα χώρου να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τη χρησιμοποιηθείσα κλίμακα, βλέποντας ανθρώπινες φιγούρες τοποθετημένες στην τομή. να είναι ικανοί τοποθετώντας ανθρώπινες φιγούρες να ορίζουν οπτικά την κλίμακα του έργου	κ.λ.π. συμβολισμός οικοδομικών στοιχείων σε τομή παρουσίαση τρόπου αναγραφής υψομέτρων ολοκληρωμένη σχεδίαση τομών		
5. Οψεις απλής σύγχρονης κατοικίας	2Χ4	οι μαθητές/μαθήτριες να αντιληφθούν την ανάγκη συσχέτισης κατόψεων, τομών και όψεων να κατανοήσουν τον τρόπο συσχετισμού κατόψεων, τομών και όψεων να είναι ικανοί να χρησιμοποιούν τα στοιχεία των κατόψεων και τομών στη σχεδίαση των όψεων	επίδειξη σχεδίων, όπου φαίνεται η αντιστοίχηση κατόψεων, τομών και όψεων συμβολισμοί οικοδομικών στοιχείων σε όψη Παρουσίαση της ίδιας όψης σχεδιασμένης σε διάφορες κλίμακες για την κατανόηση του διαφορετικού τρόπου απόδοσης της έννοιας του βάθους Αναγραφή υψομέτρων.	Πίνακας, κιμωλίες, γραφοσκόπιο, διαφάνειες, σχέδια κατόψεων - τομών - όψεων	στους πίνακες θα περιλαμβάνονται, εκτός από τα σχέδια, και οι απαραίτητοι τίτλοι, υπομνήματα, επεξηγήσεις κ.λ.π. η αρμονική σύνθεση όλων βασίζεται στις ήδη αποκτηθείσες γνώσεις στην Α΄τάξη. Χρειάζεται υπενθύμιση και εφαρμογή σε πιο σύνθετα θέματα

		να μπορούν, ακολουθώντας τη σωστή πορεία, να σχεδιάζουν τις όψεις συγκεκριμένης κατοικίας από την κάτοψη , τις τομές και ενδεχομένως τις άλλες όψεις να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τις καθιερωμένες συμβάσεις για το συμβολισμό των διαφόρων στοιχείων των όψεων, καθώς και του περιβάλλοντα χώρου να γνωρίζουν τους σχεδιαστικούς τρόπους απόδοσης της έννοιας του βάθους να είναι ικανοί να αναγνωρίζουν τη χρησιμοποιηθείσα κλίμακα, βλέποντας ανθρώπινες φιγούρες τοποθετημένες στην όψη. να είναι ικανοί να ορίζουν οπτικά την κλίμακα του έργου, τοποθετώντας ανθρώπινες φιγούρες στην όψη.	Ολοκληρωμένη σχεδίαση.		
6. Εξωτερικό αξονομετρικό απλής κατοικίας	1Χ 4	οι μαθητές/μαθήτριες να συνδέσουν τις αποκτηθείσες γνώσεις αξονομετρικής παράστασης αντικειμένου με την αξονομετρική σχεδίαση των εξωτερικών επιφανειών απλής κατοικίας να κατανοήσουν τις δυνατότητες εποπτείας που προσφέρει το αξονομετρικό έναντι της απλής όψης να μπορούν να διακρίνουν τη	επεξήγηση της ανάλυσης κτιριακών όγκων σε απλά γεωμετρικά στερεά παρουσίαση τρόπου σύνθεσης απλών γεωμετρικών όγκων για τη σχεδίαση του αξονομετρικού επίδειξη και σχολιασμός αξονομετρικών σχεδίων και όψεων σύγκριση μεταξύ διαστάσεων ίδιων στοιχείων που εμφανίζονται στις ορθές προβολές και το αντίστοιχο	πίνακας, κιμωλίες, γραφοσκόπιο, διαφάνειες, σχέδια κατόψεων - τομών - όψεων, αξονομετρικά σχέδια	

		διαφορά στις πληροφορίες που υπάρχουν σε ένα αξονομετρικό, έναντι αυτών που υπάρχουν στις απλές προβολές να αντιλαμβάνονται τη μορφή του κτίσματος στο χώρο ως προϊόν σύνθεσης απλών όγκων να μπορούν να συσχετίζουν σχέδια όψεων με αντίστοιχα αξονομετρικά σχέδια να είναι ικανοί να αντιλαμβάνονται και να καθορίζουν τα διαδοχικά βήματα για τη σχεδίαση της αξονομετρικής παράστασης να είναι σε θέση να σχεδιάζουν το εξωτερικό αξονομετρικό απλής κατοικίας χρησιμοποιώντας τους κανόνες αξονομετρικής σχεδίασης και τους καθιερωμένους συμβολισμούς ακολουθώντας τη σωστή πορεία	αξονομετρικό επεξήγηση της ανάγκης σχεδίασης κατά στάδια παρουσίαση των διαδοχικών φάσεων σχεδίασης του αξονομετρικού συσχέτιση των συμβολισμών στις όψεις με τους συμβολισμούς του αξονομετρικού ολοκληρωμένη σχεδίαση του θέματος		
7. Αξονομετρικό εσωτερικού απλής κατοικίας	2Χ4	οι μαθητές/μαθήτριες να συσχετίζουν τις γνώσεις σχεδίασης εξωτερικού αξονομετρικού με την αξονομετρική παρουσίαση του εσωτερικού απλής κατοικίας να αντιληφθούν τις πληροφορίες που παρέχει το αξονομετρικό οριζόντιας τομής κατοικίας έναντι μιας απλής κάτοψης	επίδειξη και σύγκριση σχεδίων και διαφανειών κατόψεων, εξωτερικών αξονομετρικών και οριζόντιων αξονομετρικών τομών κατοικιών συσχετισμός κάτοψης και οριζόντιας αξονομετρικής τομής επεξήγηση της ανάγκης χωρισμού της διαδικασίας σχεδίασης σε διαδοχικά στάδια ανάλυση των σταδίων σχεδίασης	σχέδια κατόψεων - εξωτερικών αξονομετρικών - εσωτερικών αξονομετρικών, γραφοσκόπιο, διαφάνειες, βιβλίο μαθήματος	

		να αποκτήσουν τη δυνατότητα συσχετισμού της κάτοψης με το αξονομετρικό της οριζόντιας τομής να αντιλαμβάνονται τις διαφορές στην πορεία σχεδίασης μεταξύ εξωτερικού και εσωτερικού αξονομετρικού να είναι σε θέση να σχεδιάζουν το αξονομετρικό οριζόντιας τομής κατοικίας χρησιμοποιώντας τις καθιερωμένες συμβάσεις και συμβολισμούς	συσχέτιση των συμβολισμών κάτοψης, τομής και όψης με τους συμβολισμούς των εσωτερικών αξονομετρικών αναφορά στο βαθμό λεπτομέρειας στην απεικόνιση επί μέρους στοιχείων ολοκληρωμένη σχεδίαση του θέματος		
8. Συμβολισμοί στο Αρχιτεκτονικό Σχέδιο Υλικά, δομικά και φυσικά στοιχεία	1Χ 4	οι μαθητές/μαθήτριες να κατανοήσουν την αναγκαιότητα παρουσίας των διαφόρων συμβολισμών στα σχέδια να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τα διάφορα σύμβολα (υλικών, δομικών και φυσικών στοιχείων, στέγασης, προσανατολισμού κ.λ.π.) να μπορούν να χρησιμοποιούν τους παραπάνω συμβολισμούς σε κατόψεις, τομές, όψεις και αξονομετρικά	συζήτηση για την αναγκαιότητα ύπαρξης συμβολισμών στα σχέδια παρουσίαση σχεδίων διαφανειών και φωτογραφιών, όπου εμφανίζονται διάφορα υλικά και συμβολισμοί παρουσίαση διαφόρων τύπων βορρά και ανάλυση της σημασίας ορθής εκλογής σχήματος, μεγέθους και θέσης αναλυτική παρουσίαση με διαφάνειες των κυριοτέρων υλικών και συμβολισμών επισήμανση της ανάγκης ενιαίου ύφους και κλίμακας των παραπάνω για τη σωστή εμφάνιση των σχεδίων εφαρμογή των παραπάνω συμβολισμών στις προηγούμενες τομές.	σχέδια, διαφάνειες, φωτογραφίες, βιβλίο μαθήματος, πίνακας, κιμωλίες	οι μαθητές επανέρχονται στις τομές της προηγούμενης απλής κατοικίας, που έχουν σχεδιάσει ,και προσθέτουν συμβολισμούς υλικών. Αυτό θα μπορούσε να γίνει και στο εξωτερικό αξονομετρικό π.χ. σοβάς

9. Πλακοστρώσεις	2Χ4	οι μαθητές/μαθήτριες να αναγνωρίζουν τα κυριότερα είδη πλακοστρώσεων σε κάτοψη. Να είναι ικανοί να συσχετίζουν το είδος της πλακόστρωσης με τη μορφή της κατοικίας και του περιβάλλοντος στο οποίο εντάσσονται να έχουν την ικανότητα να επιλέγουν τον κατάλληλο τύπο ανάλογα με τη χρήση, ανάγκες και τύπο της κατοικίας να μπορούν να σχεδιάζουν διάφορους τύπους πλακόστρωσης σε κάτοψη	παρουσίαση και σχολιασμός σχεδίων, διαφανειών και φωτογραφιών με διάφορες μορφές κλασικών, παραδοσιακών και σύγχρονων πλακοστρώσεων συζήτηση για την επιλογή πλακόστρωσης ανάλογα με διάφορους τύπους κατοικιών επισήμανση ιδιαιτέρων χαρακτηριστικών, διαστάσεων, σχήματος, συναρμογών και αρμών κάθε τύπου πλακόστρωσης (π.χ. διακοπή συνέχειας αρμών κ.λ.π.) Σχεδίαση σε κάτοψη των κυριοτέρων τύπων πλακόστρωσης.	Σχέδια, διαφάνειες, φωτογραφίες, βιβλίο μαθήματος, εργασίες μαθητών	η εξάσκηση στη σχεδίαση πλακόστρωσης μπορεί να γίνει με εφαρμογή σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους στην κάτοψη απλής κατοικίας που έχουν ήδη σχεδιάσει
10. Τοιχοποιίες-επενδύσεις	2Χ4	οι μαθητές/μαθήτριες να αναγνωρίζουν τα κυριότερα είδη τοιχοποιιών σε κάτοψη και όψη να είναι ικανοί να συσχετίζουν το είδος των τοιχοποιιών με τη μορφή της κατοικίας και του περιβάλλοντος στο οποίο εντάσσονται να έχουν την ικανότητα να επιλέγουν τον κατάλληλο τύπο ανάλογα με τη χρήση, ανάγκες και τύπο της κατοικίας	παρουσίαση και σχολιασμός σχεδίων, διαφανειών, φωτογραφιών με διάφορες μορφές κλασικών, παραδοσιακών και σύγχρονων τοιχοποιιών - επενδύσεων συζήτηση για την επιλογή τοιχοποιίας - επένδυσης ανάλογα με διάφορους τύπους κατοικιών επισήμανση ιδιαιτέρων χαρακτηριστικών, διαστάσεων, αρμών κάθε τύπου τοιχοποιίας - επένδυσης (π.χ. διακοπή συνέχειας αρμών κ. λ. π)	σχέδια, διαφάνειες, φωτογραφίες, βιβλίο μαθήματος, εργασίες μαθητών	και εδώ ισχύει η παρατήρηση που έχει γίνει στις πλακοστρώσεις

		να μπορούν να σχεδιάζουν διάφορους τύπους τοιχοποιίας - επενδύσεων σε κάτοψη και όψη	σχεδίαση σε κάτοψη και όψη των κυριοτέρων τύπων τοιχοποιίας		
11. Στοιχεία περιβάλλοντα χώρου	1Χ4	οι μαθητές/μαθήτριες να κατανοήσουν την αναγκαιότητα παρουσίας των διαφόρων στοιχείων του περιβάλλοντα χώρου στα σχέδια να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τα διάφορα σύμβολα των στοιχείων του περιβάλλοντα χώρου (φύτευση, ανθρώπινες φιγούρες, σχήματα κ. λ. π.) να γνωρίζουν την ύπαρξη και τη χρήση έτοιμων μορφών (αυτοκόλλητων) να μπορούν να σχεδιάζουν συμβολισμούς στοιχείων του περιβάλλοντος σε κατόψεις, τομές, όψεις	συζήτηση για την αναγκαιότητα ύπαρξης των στοιχείων περιβάλλοντα χώρου στα σχέδια παρουσίαση σχεδίων, φωτογραφιών ,διαφανειών και αυτοκόλλητων, όπου εμφανίζονται συμβολισμοί στοιχείων περιβάλλοντα χώρου αναλυτική παρουσίαση με διαφάνειες συμβολισμών στοιχείων περιβάλλοντα χώρου (κατόψεις-όψεις δέντρων, θάμνων, ανθρώπινες φιγούρες, σχήματακ.λ.π.) επισήμανση της ανάγκης ενιαίου ύφους και κλίμακας των παραπάνω για τη σωστή εμφάνιση των σχεδίων εφαρμογή των παραπάνω στις προηγούμενες κατόψεις, τομές, όψεις	σχέδια, φωτογραφίες, διαφάνειες, βιβλίο μαθήματος, αυτοκόλλητα, εργασίες μαθητών	
12. Εξοπλισμός κουζίνας - λουτρού	1Χ4	οι μαθητές/μαθήτριες να γνωρίσουν τον εξοπλισμό κουζίνας και λουτρού να αναγνωρίζουν το κάθε είδος από το συμβολισμό του να μπορούν να σχεδιάζουν τον	Επίδειξη εποπτικού υλικού με τον εξοπλισμό κουζίνας και λουτρού ανάλυση της λειτουργίας των χώρων κουζίνας , λουτρού εφαρμογή των ανωτέρω με την τοποθέτηση στα σχέδια του εξοπλισμού στους αντίστοιχους	γραφοσκόπιο, διαφάνειες, σχέδια, εργασίες μαθητών, βιβλία σχετικά με το θέμα	

		εξοπλισμό κουζίνας σε κάτοψη να μπορούν να τοποθετούν τα είδη υγιεινής στο λουτρό	χώρους του προηγούμενου θέματος		
13 Αποτύπωση-Σκαρίφημα	2Χ4	οι μαθητές/μαθήτριες να κατανοήσουν το ρόλο της σωστής αποτύπωσης ενός χώρου να μάθουν τις τεχνικές που χρησιμοποιούνται να σχεδιάζουν το χώρο μετά την αποτύπωση, με βάση το σκαρίφημα που έχει πραγματοποιηθεί	-Αποτύπωση μικρού εσωτερικού χώρου -Ανάλυση μεθόδων και τεχνικών -Σχεδίαση του παραπάνω παραδείγματος		
14. Τύποι Παραδοσιακών σπιτιών ανώνυμης αρχιτεκτονικής και επί μέρους στοιχεία	1Χ4	οι μαθητές/μαθήτριες να γνωρίσουν αντιπροσωπευτικά δείγματα της παραδοσιακής μας αρχιτεκτονικής (σπίτια Ηπείρου, Κυκλάδων, , Κρήτης κ.λ.π.) να κατανοήσουν τη σχέση των παραδοσιακών μορφών με τις τοπικές συνθήκες και υλικά. να αναγνωρίζουν από τη μορφή των επί μέρους στοιχείων τον τόπο προέλευσής τους. να μπορούν να συνδέουν τη μορφή των επιμέρους στοιχείων με την περιοχή προέλευσης τους.	παρουσίαση αντιπροσωπευτικών τύπων σπιτιών λαϊκής αρχιτεκτονικής. επεξήγηση της μορφής κάθε τύπου ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες, χρονική περίοδο, υλικά περιοχής, κλίμα κ.λ.π. επίδειξη και σχολιασμός αντιπροσωπευτικών δομικών στοιχείων κάθε περιοχής και συσχετισμός τους με τα λοιπά μορφολογικά στοιχεία της περιοχής,	γραφοσκόπιο, διαφάνειες, slides, βιβλία σχετικά με το θέμα, σχέδια κατόψεων, τομών, όψεων, αξονομετρικά, όπου εμφανίζονται παραδοσιακά σπίτια από διάφορες περιοχές της Ελλάδας	
15. Κάτοψη Παραδοσιακού σπιτιού	1Χ4	οι μαθητές/μαθήτριες να είναι ικανοί να διακρίνουν τις	παρουσίαση σε σχέδια και διαφάνειες διαφόρων τύπων παραδοσιακών σπιτιών.	γραφοσκόπιο, διαφάνειες, σχέδια, πίνακας	

		γενικές διαφορές μεταξύ παραδοσιακών και σύγχρονων κατοικιών να μπορούν να κατανοούν τις διαφορές στα δομικά υλικά, όπως παρουσιάζονται σε κάτοψη, ανάμεσα σε παραδοσιακές και σύγχρονες κατοικίες (π.χ. τοίχοι, κουφώματα κ.λ.π.) να αναγνωρίζουν τις διαφορές στη διαρρύθμιση και λειτουργία παραδοσιακών και σύγχρονων κατοικιών να είναι ικανοί να σχεδιάζουν κατόψεις παραδοσιακών σπιτιών, εφαρμόζοντας τις παραπάνω γνώσεις τους	Επεξήγηση λειτουργίας και χώρων των παραπάνω σπιτιών (π.χ. κατώγι, παράσπιτο, εσωτερική αυλή κ.λ.π.) σύγκριση κατόψεων παραδοσιακών και σύγχρονων κατοικιών σχεδίαση κάτοψης παραδοσιακού σπιτιού με συμβολισμό των στοιχείων κατασκευής, πλακοστρώσεων και περιβάλλοντα χώρου		
16. Τομή Παραδοσιακού σπιτιού	1Χ4	οι μαθητές/μαθήτριες να είναι ικανοί να συσχετίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάτοψης παραδοσιακού σπιτιού (π.χ. οξείες ή αμβλείες γωνίες, φούρνοι, τζάκια κ.λ.π.) με τις τομές τους να μπορούν να αποδίδουν τα παραδοσιακά υλικά κατασκευής σε τομή να είναι σε θέση να συνθέτουν τα παραπάνω στη σχεδίαση τομών παραδοσιακών σπιτιών	επίδειξη σχεδίων τομών παραδοσιακών σπιτιών, με έμφαση στην αντιστοίχηση με την κάτοψη, ιδίως σε πλάγιους τοίχους, κουφώματα κ.λ.π. παρουσίαση σε τομή των διαφόρων υλικών και τρόπων κατασκευής των παραδοσιακών σπιτιών σχεδίαση της τομής παραδοσιακού σπιτιού, σύμφωνα με τα παραπάνω και τις ήδη γνωστές αρχές σχεδίασης τομών	γραφοσκόπιο, διαφάνειες, σχέδια	
17. Όψεις Παραδοσιακού	1Χ 4	οι μαθητές/μαθήτριες	επίδειξη σχεδίων όψεων παραδοσιακού σπιτιού, με έμφαση	όπως στις τομές	

σπιτιού		να είναι ικανοί να συσχετίζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάτοψης και των τομών παραδοσιακού σπιτιού (π.χ. οξείες ή αμβλείες γωνίες, φούρνοι κ.λ.π.) με τις όψεις του να μπορούν να αποδίδουν τα παραδοσιακά υλικά κατασκευής σε όψη να είναι σε θέση να συνθέτουν τα παραπάνω στη σχεδίαση όψεων παραδοσιακών σπιτιών	στην αντιστοίχηση με την κάτοψη και τις τομές, ιδίως σε πλάγιους τοίχους, κουφώματα κ.λ.π. παρουσίαση σε όψη των διαφόρων υλικών, μορφών και τρόπων κατασκευής των παραδοσιακών σπιτιών σχεδίαση όψεων παραδοσιακού σπιτιού, σύμφωνα με τα παραπάνω και τις ήδη γνωστές αρχές σχεδίασης όψεων		
18. Αρχιτεκτονικά σχέδια μικρής διώροφης κατοικίας. Κατόψεις Τομές Όψεις	3Χ4	οι μαθητές/μαθήτριες να αντιληφθούν ότι η σωστή παρουσίαση ενός ολοκληρωμένου θέματος στηρίζεται στην εφαρμογή όλων των σχετικών γνώσεων και δεξιοτήτων να είναι ικανοί να συνθέτουν αρμονικά στον πίνακα σχεδίασης διάφορα σχέδια (κατόψεις, τομές, όψεις) σωστά συσχετισμένα μεταξύ τους και να τοποθετούν τίτλους, υπομνήματα, ενδείξεις, πληροφορίες κ.λ.π., σε συνδυασμό με τα σχέδια του πίνακα να αποδίδουν σχεδιαστικά χρησιμοποιώντας τις καθιερωμένες συμβάσεις και συμβολισμούς τα διάφορα αρχιτεκτονικά στοιχεία και υλικά, όπως κουφώματα, σκάλες, τοιχοποιίες, πλακοστρώσεις κ.λ.π.	παρουσίαση και σχολιασμός αντίστοιχων σχεδίων από υπάρχοντα κτίσματα, εργασίες μαθητών κ.λ.π. υπόδειξη τοποθέτησης των σχεδίων στους πίνακες σχεδίαση κατόψεων σχεδίαση τομών σχεδίαση όψεων	εργασίες μαθητών, αρχιτεκτονικά σχέδια ολοκληρωμένου θέματος	η σκάλα θα είναι απλή, χωρίς σφηνοειδείς βαθμίδες. Ο καθηγητής θα αναφέρει τα βασικά της στοιχεία και θα προχωρήσει στη σχεδίαση της. Μεγαλύτερη ανάλυση θα γίνει στην Α΄τάξη του 2ου Κύκλου

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Ελεύθερο Σχέδιο

Β΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

Κατευθύνσεις:
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο σκοπός της διδασκαλίας του μαθήματος είναι οι μαθητές /τριες :

Να ολοκληρώσουν την ανάπτυξη των απαραίτητων δεξιοτήτων, νοητικών και σχεδιαστικών, για την αντικειμενική καταγραφή στο χαρτί των φυσικών μορφών (δημιουργημάτων της φύσης και του ανθρώπου).

Παράλληλα να αντιληφθούν ότι το Ελεύθερο Σχέδιο δεν πρέπει να συγχέεται με τη Ζωγραφική ή τις άλλες Τέχνες, τις οποίες σε μεγάλο βαθμό υπηρετεί. Το Ελεύθερο Σχέδιο καταγράφει την αντικειμενική πραγματικότητα, ενώ η Ζωγραφική και οι άλλες Εικαστικές Τέχνες (Γλυπτική, Αρχιτεκτονική, Γραφιστική, Χαρακτική κλπ.) συνθέτουν, δημιουργούν *νέες* πραγματικότητες.

2. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Βασικοί διδακτικοί στόχοι του Ελεύθερου Σχεδίου είναι:
Η ανάπτυξη της ικανότητας στη χρήση των οργάνων, των υλικών και των μέσων σχεδίασης με αποτελεσματικό τρόπο.

Η εισαγωγή και η μύηση στις μορφές του περιβάλλοντος και στις μεταξύ τους σχέσεις.
Η ανάπτυξη αναλυτικής και συνθετικής σκέψης και ικανότητας.
Η καλλιέργεια οπτικής και αισθητικής αντίληψης, κρίσης και μνήμης.
Η ενθάρρυνση και ενίσχυση των προσωπικών στοιχείων, που θα βοηθήσουν στην ανακάλυψη του προσωπικού ύφους γραφής.

Ειδικά για τη Β΄ ΤΕΕ του 1ου Κύκλου, το μάθημα αποσκοπεί στην ολοκλήρωση της θεωρίας του Ελευθέρου Σχεδίου.

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ / ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ / ΤΡΙΩΝ	ΜΕΣΑ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΥΛΙΚΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. Εισαγωγή – σύντομη επανάληψη.	2 Χ 3	Υπενθύμιση των βασικών αρχών του Ελευθέρου Σχεδίου για να καταστεί δυνατή η συνέχιση της διδασκαλίας του μαθήματος	Ολοκληρωμένη απόδοση σύνθεσης διαφόρων αντικειμένων και πανιών	Χαρτί του μέτρου ή σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	
2. Οπτική αντίληψη και οπτικές απάτες.	2 Χ 3	Οι μαθητές / τριες -να γνωρίσουν κάποιες αρχές της οπτικής αντίληψης, την έννοια της ψευδαίσθησης και το ρόλο τους στην ελεύθερη σχεδίαση	-Παρουσίαση από τον διδάσκοντα εποπτικού υλικού. -Παραδείγματα ορθών και εσφαλμένων απεικονίσεων. -Να σχεδιαστεί σύνθεση από απλά στερεά (κύλινδρος, κύβος). Η οροφή αυτών των στερεών να είναι πολύ κοντά στη γραμμή του ορίζοντα.	Χαρτί του μέτρου ή σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	
3. Η αίσθηση του βάθους με τη γραμμική προοπτική. Φωτοσκίαση.	5 Χ 3	Οι μαθητές / τριες -να γνωρίσουν τις βασικές αρχές της προοπτικής, ώστε να τις αξιοποιούν για την αποσαφήνιση περιοχών της σύνθεσης, που αφήνουν αμφιβολίες κατά την παρατήρηση -να εντοπίζουν τη γραμμή του ορίζοντα και να αντιλαμβάνονται τη θέση των αντικειμένων σε σχέση με αυτή -να διακρίνουν τις κατευθύνσεις βάθους.	-Παρουσίαση Παραδειγμάτων για τον τρόπο σχεδίασης όψεων απλών αντικειμένων και της παραμόρφωσης αυτών ανάλογα με τη θέση τους και την οπτική γωνία του θεατή. -Να σχεδιαστούν αντικείμενα (χάρτινες κούτες, καφάσια) σε διάφορες θέσεις: ψηλά, χαμηλά, κατεύθυνση προς το βάθος. -Να σχεδιαστεί μικρό έπιπλο ή κάθισμα.	Χαρτί του μέτρου ή σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	

4. Η αίσθηση του βάθους με διαφοροποίηση του μεγέθους – επαλληλία- αποδυνάμωση των λεπτομερειών. Φωτοσκίαση.	4 X 3	Οι μαθητές / τριες -να κατανοήσουν το σημαντικό ρόλο της απόδοσης της αίσθησης του βάθους στη δισδιάστατη επιφάνεια σχεδίασης και τις τεχνικές απόδοσης αυτής της αίσθησης.	-Να σχεδιαστεί απλή σύνθεση με όμοια, αλλά άνισα στερεά. -Να σχεδιαστεί απλή σύνθεση με όμοια και ίσου μεγέθους στερεά (επαλληλία). -Να σχεδιαστεί σύνθεση με δεσπόζοντα τα πρώτα επίπεδα και αποδυναμωμένα τα δεύτερα, τρίτα κλπ.	Χαρτί του μέτρου ή σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	
5. Σκίτσο. Απλοποίηση μορφών και τονισμός χαρακτηριστικών στοιχείων.	3 X 3	Οι μαθητές / τριες -να είναι σε θέση να κάνουν αφαίρεση περιττών στοιχείων και να περιορίζονται στα ουσιώδη δομικά και μορφικά στοιχεία, προκειμένου να αποδώσουν στο χαρτί μορφές και ιδέες με σαφήνεια και συντομία	-Διαδοχικές τοποθετήσεις αντικειμένων για σύντομη και περιεκτική σχεδίαση. -Να αποτυπωθούν τα βασικά κλαστικά στοιχεία (η φωτοσκίαση μπορεί να μειωθεί κατά περίπτωση μέχρι την οριοθέτηση δύο περιοχών, τη φωτεινή και τη γκρίζα). -Η άσκηση μπορεί να γίνει με μολύβι, μολυβοκάρβουνο και σινική μελάνη.	Χαρτί του μέτρου, σέλλερ (ματ, γυαλιστερή), μολύβι, βελόνα, μολυβοκάρβουνο, σινική μελάνι, πενάκι ή πινέλο.	Επιλογή του διδάσκοντος οποιουδήποτε άλλου υλικού.
6. Μετατροπή της εικόνας σε γραμμική με διάφορους τρόπους και υλικά	4 X 3	Οι μαθητές / τριες -να μάθουν να κάνουν αναγωγή, όχι μόνο στα σχήματα αλλά και στους τόνους. -να μάθουν ότι με την αφαίρεση των ενδιάμεσων γκρίζων τόνων η εικόνα εξακολουθεί να διαθέτει συνοχή και πλαστικότητα	-Παρουσίαση σχετικών εικόνων. -Ασκήσεις μετατροπής εικόνας σε γραμμική με σημεία (ράστερ), γραμμές μιας κατεύθυνσης (αλλά μεταβαλλόμενου πάχους), γραμμές διασταυρούμενες κλπ.. -Να γίνουν ανάλογες ασκήσεις με διάφορα υλικά, όπως μολύβι, μελάνι, κολάζ κλπ..	Χαρτί του μέτρου ή σέλλερ, μολύβι, βελόνα, μελάνι, χαρτιά μαύρα, άσπρα, ράστερ για κολλάζ.	Επιλογή του διδάσκοντα οποιουδήποτε άλλου υλικού.

7. Αναπαραγωγή διαδιάστατης μορφής (σχεδίου ή φωτογραφίας) με κάναβο.	4 Χ 3	Οι μαθητές / τριες -να είναι σε θέση να αναπαράγουν (μεγεθύνουν συνήθως) μια εικόνα αναλογικά ή όχι, με τη βοήθεια του κάναβου.	-Κάθε μαθητής / Τρια μπορεί να μεγεθύνει μια ασπρόμαυρη εικόνα της αρεςκείας του. -Μπορεί να δοθεί και μια ασπρόμαυρη εικόνα, επωνύμου ή μη, χωρισμένη με κάναβο σε τετράγωνα ή ορθογώνια παραλληλόγραμμα, τόσα όσοι είναι και οι μαθητές / τριες. -Ο κάθε μαθητής παίρνει ολόκληρη την εικόνα, αλλά αναλαμβάνει να μεγεθύνει ένα από τα κομμάτια της. -Συνδέοντας τα κομμάτια όλων των μαθητών / τριών θα σχηματιστεί το τελικό παζλ.	Ασπρόμαυρη εικόνα, χαρτί του μέτρου ή σέλλερ, μολύβι.	
8. Εκμαγείο εκ του φυσικού.	4 Χ 3	Οι μαθητές / τριες -να εξασκηθούν στην πολυπλοκότητα των μορφών και των πλαστικών στοιχείων.	-Εφαρμογή από απλό εκμαγείο με κάρβουνο.	Χαρτί του μέτρου ή σέλλερ ή ένγκρ, κάρβουνο, βελόνα.	

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Διακοσμητική Σύνθεση-
Χρωματολογία

Β΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος «Διακοσμητική Σύνθεση – Χρωματολογία» της Β' τάξης ΤΕΕ του Α' κύκλου είναι:

- Να αποκτήσουν οι μαθητές-τριες τις ικανότητες αυτές που χρειάζονται ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούν διακοσμητικά στοιχεία, σύμφωνα με τις γνώσεις που απέκτησαν στο μάθημα «Αρχές Σύνθεσης» της Α' τάξης, σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους που σχετίζονται με αρχιτεκτονικά έργα.
- Ακόμη να αποκτήσουν την ορθή αίσθηση και τεχνική στη χρήση των χρωμάτων κατά την εφαρμογή μιας μελέτης διακόσμησης.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Στο τέλος της διδασκαλίας του μαθήματος οι μαθητές-τριες θα πρέπει:

- Να έχουν έλθει σε επαφή με το αντικείμενο της διακόσμησης γενικά.
- Να αντιλαμβάνονται την αναγκαιότητα της διακόσμησης των χώρων της κατοικίας.
- Να γνωρίζουν το χρώμα, τις ιδιότητες και τις τεχνικές του.
- Να σχεδιάζουν μεμονωμένα διακοσμητικά στοιχεία.
- Να είναι σε θέση να σχεδιάζουν απλές ολοκληρωμένες διακοσμητικές συνθέσεις σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους κατοικιών.
- Να έχουν τη δυνατότητα να επεξηγούν το αποτέλεσμα μιας μελέτης στην οποία εργάστηκαν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ Το αντικείμενο της διακόσμησης ενός εσωτερικού και εξωτερικού χώρου. Ο ρόλος του χρώματος στη διακόσμηση των χώρων. Σχεδιασμός των χώρων με συμβατικές μεθόδους.	1 X 4	Οι μαθητές-τριες να: πληροφορηθούν τι είναι η διακόσμηση, αντιληφθούν την αναγκαιότητα και τη χρησιμότητα της διακόσμησης στους χώρους της κατοικίας καθώς και την χρήση του χρώματος στη διακόσμηση.	Θα παρουσιαστούν στους μαθητές-τριες: Εποπτικό υλικό από διακοσμημένους εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους στους οποίους έχουν γίνει επεμβάσεις με διακοσμητικές συνθέσεις. Σύγκριση σχέδια εσωτερικών και εξωτερικών χώρων χωρίς διακόσμηση ή με διακόσμηση. Σχέδια για τους ίδιους χώρους με εναλλακτικές λύσεις χρωματικές παραλλαγές τους.	Θα δοθεί στους μαθητές-τριες ο πίνακας με τα όργανα σχεδίασης που θα χρειαστούν.	Στην πρώτη αυτή διδακτική ενότητα θα πρέπει ο διδάσκων να κάνει ιδιαίτερη αναφορά μέσα από χαρακτηριστικά παραδείγματα στους τρόπους που χρησιμοποιείται η διακοσμητική σύνθεση στους εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους των κατοικιών. Θα γίνει συζήτηση για την επίτευξη των στόχων της διακοσμητικής σύνθεσης στους πάρα πάνω χώρους μέσα από τα παραδείγματα.
2. ΧΡΩΜΑ Εισαγωγή στην έννοια του χρώματος. Βασικά και δευτερεύοντα χρώματα. Συμπληρωματικά χρώματα Μίξη χρωμάτων. Σχέσεις και αντιστοιχίες μεταξύ χρωμάτων και σχημάτων (τρίγωνο, τετράγωνο, κύκλος).	2 X 4	Να γνωρίζουν οι μαθητές-τριες τις ιδιότητες των χρωμάτων που πρόκειται να χρησιμοποιήσουν Να κατανοήσουν την Τεχνική στην χρήση των χρωμάτων. Να είναι ικανοί-νές να επεξεργάζονται χρωματικά απλές διακοσμητικές συνθέσεις.	Θα γίνει επίδειξη από τον διδάσκοντα του χρωματικού δίσκου. Θα σχεδιάσουν οι μαθητές-τριες τον χρωματικό δίσκο. Θα δοθούν σχήματα τα οποία θα πρέπει οι μαθητές-τριες να τα επεξεργαστούν με ποικίλους χρωματισμούς και αποχρώσεις.	Όργανα σχεδίασης: Τρίγωνα. Χάρακας. Μολύβια. Διαβήτης. Παλέτα. Πινέλα. Τέμπερες. Ξύλινα χρωματιστά μολύβια. Παστέλ ξηρό ή λαδιού.	Οι μαθητές μπορούν να χρησιμοποιήσουν για την παράθεση των χρωμάτων και την Τεχνική του collage.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
3. ΧΡΩΜΑ ΚΑΙ ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ Θερμά, ψυχρά χρώματα και η μεταξύ τους αντίθεση και σχέση. Τόνος σε άσπρο και μαύρο. Αποχρώσεις. Αρμονία των χρωμάτων. Σύνθεση γεωμετρικών σχημάτων και γραμμών στο επίπεδο και στο χώρο.	3 X 4	Να γνωρίζει ο μαθητής-τρια: τη σχέση των χρωμάτων μεταξύ τους, την επιρροή του ενός πάνω στο άλλο. Να είναι ικανός ο μαθητής-τρια: Να δημιουργεί αρμονικούς χρωματικούς συνδυασμούς σε εναλλακτικές ποικιλίες.	Θα επιδεικνύονται διακοσμητικά μοτίβα και συνθέσεις από τον διδάσκοντα σε διάφορες χρωματικές ποικιλίες και αποχρώσεις. Σε δοσμένα διακοσμητικά μοτίβα θα κάνει ο μαθητής-τρια σύνθεση χρωμάτων. Θα σχεδιάσει γεωμετρικά σχήματα δημιουργώντας απλές διακοσμητικές συνθέσεις με τη χρήση των χρωμάτων σε ποικιλίες και αποχρώσεις.	Όργανα σχεδίασης: Τρίγωνα. Χάρακας. Μολύβια. Διαβήτης. Παλέτα.. Πινέλα. Τέμπερες. Ξύλινα χρωματιστά μολύβια. Παστέλ ξηρό ή λαδιού.	Η θεωρία θα διδαχτεί από τον διδάσκοντα, τμηματικά και με επαγωγική μέθοδο.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ Η επίδραση των χρωματισμένων επιφανειών στον άνθρωπο. Ο χρωματισμένος χώρος στην κατοικία.	2 X 4	Να κατανοήσουν οι μαθητές-τριες: ότι ένα καλό αισθητικό αποτέλεσμα προκύπτει από την τοποθέτηση των κατάλληλων χρωμάτων στους διάφορους χώρους, ότι η χρήση του χρώματος επηρεάζει την ψυχολογία του χρήστη.	Θα δοθούν στους μαθητές-τριες: Παραδείγματα σε χρωματικές παραλλαγές από εσωτερικά διαφόρων κτιρίων, κυρίως κατοικιών. Σχέδια κατόψεων και τομών από χώρους κατοικίας που να περιέχουν διακοσμητικά στοιχεία με συγκεκριμένα υλικά. Να προτείνουν οι μαθητές-τριες εναλλακτικές λύσεις άλλων υλικών και να σχεδιάσουν τη δικής τους πρότασή. Σχέδια κατόψεων, τομών, αξονομετρικών προοπτικά εσωτερικών χώρων κλπ. ώστε να κάνουν οπτικές διορθώσεις στα εσωτερικά των χώρων με τα κατάλληλα χρώματα.	Όργανα σχεδίασης: Τρίγωνα. Χάρακας. Μολύβια. Διαβήτης. Παλέτα. Πινέλα. Τέμπερες. Ξύλινα χρωματιστά μολύβια. Παστέλ ξηρό ή λαδιού. Μακετόχαρτα. Φύλλα φελλού. Ζελατίνες. Χαρτί (Canson). Χαρτιά χρωματιστά. Ξύλο (Μπάλσα).	Ο διδάσκων θα αρχίσει με παρουσίαση θετικών και αρνητικών παραδειγμάτων και κατόπιν θα περάσει στις ασκήσεις.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
5. ΜΟΝΙΜΑ ΔΟΜΙΚΑ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ. 5.1 Τοίχοι, δάπεδα και οροφές. Επίστρωση με κεραμεικά πλακάκια, ξύλο, μάρμαρο, πέτρινες πλάκες. Επενδύσεις με διακοσμητικό τούβλο. Υλικά δαπέδων. Σχεδιασμός. Επενδύσεις με ταπετσαρία. Γυψοκατασκευές. Συνδυασμοί όλων των αναφερομένων υλικών σε διακοσμητικές συνθέσεις. Απλές ζωγραφικές απεικονίσεις σε τοίχους και ειδικά εφφέ χρωματισμού (διάστιξη, σφούγγισμα, απομίμηση κλπ). Ψευδοροφές.	3 Χ 4	Να είναι ικανοί οι μαθητές-τριες να: κάνουν σωστή εφαρμογή των γνώσεών τους, από τα τις προηγούμενες διδακτικές ενότητες περί χρώματος, στην επιλογή των χρωματισμών στους τοίχους, τις οροφές και τα δάπεδα, κάνουν σωστούς χρωματικούς συνδυασμούς στους πλευρικούς τοίχους εσωτερικών και εξωτερικών χώρων μιας κατοικίας σε συνδυασμό με το σχεδιασμό των δαπέδων, γνωρίζουν και να εφαρμόζουν τις γυψοκατασκευές στις διακοσμητικές συνθέσεις, εφαρμόζουν διακοσμητικές συνθέσεις με συνδυασμούς υλικών, ανάλογα με το είδος της κατασκευής (δάπεδα, ψευδοροφές, επενδύσεις)., σχεδιάζουν απλές ζωγραφικές απεικονίσεις, ή απλά γραμμικά διακοσμητικά μοτίβα για επιφάνειες τοίχων, και με τη βοήθεια των γνώσεών που απέκτησαν από το μάθημα του ελεύθερου σχεδίου, γνωρίζουν τους τρόπους ειδικών βαφών για δημιουργία εφφέ σε τοίχους,	Θα παρουσιαστεί επιλεγμένο εποπτικό υλικό, στο οποίο θα φαίνονται α) οι χρωματικοί συνδυασμοί τοίχων δαπέδων και οροφών σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους κατοικιών, β) επενδύσεις από διάφορα διακοσμητικά υλικά, γ) γυψοκατασκευές και δ) ζωγραφικές απεικονίσεις. Θα δοθούν αρχιτεκτονικά σχέδια κατοικίας σε κλίμακα 1:100 ώστε να προτείνουν οι μαθητές-τριες εναλλακτικές λύσεις διακοσμητικών συνθέσεων με όμοια ή διαφορετικά υλικά. Θα σχεδιάσουν με χρώμα σε αναπτύγματα με κλίμακα 1:20 την πρότασή τους ξεχωριστά σε διάφορους εσωτερικούς ή εξωτερικούς χώρους της μιας κατοικίας (τοίχοι, δάπεδα, οροφές.	Όργανα σχεδίασης: Πινακίδα σχεδίασης. Χαρτί γραμμικού σχεδίου γυαλιστερό 35 Χ 50 τύπου shoeller. Παραλληλογράφο ή Ταυ. Μηχανικό μολύβι. Μύτες ΗΒ, Η, 2Η 3Η. Γόμα. Τρίγωνα (ορθογ. Ισοσκελές 45°, ορθογ. Σκαλ. 60ο). Καμπυλόγραμμο. Διαβήτη με προέκταση και δακτυλίδι για το πενάκι. Υποδεκάμετρο. Ψαράκι ή καμπάνα. Σελοτέιπ. Πενάκια 0,2 - 0,4 - 0,6. Αμπούλες μελανιού. Ξυραφάκι. Ξύλινα χρωματιστά μολύβια. Λαδοπαστέλ ή ξηρό παστέλ.	Θα δοθούν οδηγίες για τον τρόπο εκτέλεσης και παρουσίασης της σχεδιαστικής εργασίας. Σε αυτή τη διδακτική ενότητα οι τοίχοι εξετάζονται ως προς τη διακόσμησή τους σύμφωνα με την κατηγορία υλικών που έχουν κατασκευαστεί (τούβλα, πέτρα, επίχρισμα κ.λ.π.).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
5. ΜΟΝΙΜΑ ΔΟΜΙΚΑ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ. 5.3 Κλίμακες. Η κλίμακα ως διακοσμητικό στοιχείο στο χώρο εκτός του λειτουργικού χαρακτήρα της. Η κλίμακα από αυτοτελές υλικό (λίθινη, ξύλινη, σιδερένια, πλαστική κ.α.) ή οπλισμένο σκυρόδεμα. Επένδυση με ξύλο, μάρμαρο, διακοσμητικό τούβλο, πέτρα, κεραμικό πλακάκι ή άλλα αντιολισθητικά υλικά, μοκέτα. Ο συνδυασμός της μορφής και των υλικών κατασκευής της σκάλας σε σχέση με τους χώρους που συνδέει.	2 Χ 4	Να είναι ικανοί οι μαθητές-τριες να: γνωρίζουν πως οι κλίμακες εκτός του λειτουργικού τους χαρακτήρα είναι ένα από τα σπουδαιότερα διακοσμητικά στοιχεία μίας κατοικίας, συνδυάζουν και να εφαρμόζουν με επιτυχία τα υλικά των κλιμάκων σε σχέση με τους χώρους που συνδέουν.	Θα παρουσιαστεί επιλεγμένο εποπτικό υλικό, στο οποίο θα φαίνονται διαφορετικοί τύποι και μορφές κλιμάκων που θα έχουν και διακοσμητικό χαρακτήρα σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους κατοικιών. Θα δοθούν σχέδια χώρων κατοικίας που θα περιέχουν κλίμακες διαφόρων τύπων και μορφών σε κλ. 1:20. Θα ζητηθεί να σχεδιαστούν σε όψη και κάτοψη εναλλακτικές λύσεις με διαφορετικά υλικά κατασκευής που θα έχουν την καλύτερη δυνατή σχέση με τους χώρους που συνδέουν.	Όργανα σχεδίασης: όπως στην προηγούμενη διδακτική ενότητα.	Να δοθούν οδηγίες για τον τρόπο εκτέλεσης και παρουσίασης της σχεδιαστικής εργασίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
5. ΜΟΝΙΜΑ ΔΟΜΙΚΑ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ. **Εσωτερικές και εξωτερικές πόρτες και παράθυρα.** Διακοσμητικά στοιχεία με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά σε πόρτες και παράθυρα. Τύποι πόρτας και παραθύρων. Χρωματισμοί.	2 Χ 4	Να έχουν οι μαθητές-τριες τις βασικές γνώσεις και ικανότητες: για τις ποικιλίες των διακοσμητικών στοιχείων που χρησιμοποιούνται σε εξωτερικές και εσωτερικές πόρτες ώστε να κάνουν τη ανάλογη επιλογή και χρήση τους. στη χρήση των ιδιαίτερων διακοσμητικών στοιχείων με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά στις πόρτες και τα παράθυρα ώστε να είναι σε θέση να τα προσαρμόζουν κατάλληλα στις διακοσμητικές εφαρμογές. των επενδύσεων με πρόσθετα διακοσμητικά στοιχεία. να συνδυάζουν και να εφαρμόζουν με επιτυχία χρωματισμούς θυρών και παραθύρων με τους χρωματισμούς των τοίχων που εντάσσονται.	Θα παρουσιαστεί επιλεγμένο εποπτικό υλικό στο οποίο θα φαίνονται διαφορετικοί τύποι εσωτερικών και εξωτερικών θυρών και παραθύρων. Θα δοθούν τα αναπτύγματα των εσωτερικών όψεων από χώρους κατοικίας με τα ανοίγματά τους ώστε να γίνει η τοποθέτηση παράθυρων και θυρών με τα απαραίτητα και ανάλογα διακοσμητικά στοιχεία. Θα ζητηθούν εναλλακτικές προτάσεις με σχέδια αναπτυγμάτων όψεων των χώρων αυτών σε κλίμακα 1:20 που να είναι σχεδιασμένες οι πόρτες και τα παράθυρα σύμφωνα πάντα με το υπόλοιπο διακοσμητικό ύφος και χαρακτήρα της κατοικίας. Θα γίνουν χρωματικοί συνδυασμοί των σχεδιασμένων θυρών και παραθύρων με δοσμένους χρωματισμένους τοίχους στους οποίους εντάσσονται.	Όργανα σχεδίασης: όπως στη προηγούμενη διδακτική ενότητα.	Θα δοθούν οδηγίες για τον τρόπο εκτέλεσης και παρουσίασης της σχεδιαστικής εργασίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
5. ΜΟΝΙΜΑ ΔΟΜΙΚΑ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ. 5.5 Κιγκλιδώματα - σιδεριές. Ξύλινα κιγκλιδώματα. Μεταλλικά. Μορφές από τσιμέντο. Στηθαία από κιγκλίδωμα σε κλίμακα. Σε εξώστη. Σε δώμα. Παραδοσιακά κιγκλιδώματα. Και σιδεριές.	2 Χ 4	Να έχουν οι μαθητές-τριες τις βασικές γνώσεις: των διαφορετικών τύπων κιγκλιδωμάτων ανάλογα με το υλικό κατασκευής τους, των παραδοσιακών κιγκλιδωμάτων και σιδεριών καθώς και νεώτερων τύπων, και την ικανότητα να σχεδιάζουν τη μορφή και τον τύπο ενός κιγκλιδώματος και μιας σιδεριάς ανάλογα με το υλικό κατασκευής τον τρόπο χρήσης, τοποθέτησής του και το χρωματισμό του (σε στηθαίο, παράθυρο, κλίμακα, κλπ.).	Θα παρουσιαστεί επιλεγμένο εποπτικό υλικό, στο οποίο θα φαίνονται οι διαφορετικοί τύποι και ποικιλίες εσωτερικών και εξωτερικών θυρών και παραθύρων με κιγκλιδώματα ή σιδεριές που τους αντιστοιχούν. Θα δοθούν παράθυρα ή πόρτες σε κλ. 1:10 με συγκεκριμένο διακοσμητικό ύφος ώστε να προστεθούν σε αυτές κιγκλιδώματα ή σιδεριές με ανάλογο διακοσμητικό σχεδιασμό και χρωματισμό.	Όργανα σχεδίασης: όπως στη προηγούμενη διδακτική ενότητα.	Θα δοθούν οδηγίες για τον τρόπο εκτέλεσης και παρουσίασης της σχεδιαστικής εργασίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
6. ΔΙΑΚΟΣΜΗ-ΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ. **6.1 Ελαφρά πετάσματα.** Ελαφρά πετάσματα με χρωματική επεξεργασία (ναλότουβλα, ξύλινα κ.λ.π.). Πετάσματα από διαφορετικά υλικά (ξύλινα, μεταλλικά κ.λ.π.), διάτρητα με διακοσμητική επεξεργασία.	2 Χ 4	Να γνωρίζουν οι μαθητές-τριες: τα είδη των πετασμάτων, να εντάσσουν σε ένα χώρο σχεδιαστικά ένα ή περισσότερα πετάσματα ώστε να πετύχουν την κατάλληλη συνολική διακοσμητική διαμόρφωσή του.	Θα παρουσιαστεί επιλεγμένο εποπτικό υλικό, στο θα οποίο φαίνονται οι διαφορετικοί τύποι και μορφές πετασμάτων. Θα δοθούν αρχιτεκτονικά σχέδια σε κλίμακα 1:20 ενός αδιαμόρφωτου χώρου (καθιστικό) 20– 30 τ.μ. ενός διαμερίσματος ώστε να σχεδιάσουν (κάτοψη, τομές) οι μαθητές-τριες τη δική τους πρόταση για τη διακοσμητική ένταξη δύο ή περισσότερων πετασμάτων.	Όργανα σχεδίασης: όπως στη προηγούμενη διδακτική ενότητα.	Μαζί με τα σχέδια θα πρέπει ο διδάσκων να δώσει στοιχεία από το ύφος και τον χαρακτήρα της διακόσμησης. Στην άσκηση που τους δίδεται δεν θα ζητήσουμε αρχιτεκτονική λύση αλλά τον τύπο και την τοποθέτηση των πετασμάτων σύμφωνα με το γενικό ύφος και διακοσμητικό χαρακτήρα του χώρου. Θα δοθούν οδηγίες για τον τρόπο εκτέλεσης και παρουσίασης της σχεδιαστικής εργασίας.
6. ΔΙΑΚΟΣΜΗ-ΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ. 6.2 Επενδύσεις. Πέτρα. Μάρμαρο. Πλακίδια. Ξύλο. Ταπετσαρία. Μοκέτα.	2 Χ 4	Να γνωρίζουν οι μαθητές-τριες τα υλικά με τα οποία επενδύονται οι τοίχοι, τα δάπεδα και οι οροφές. Να γνωρίζουν τον τρόπο που σχεδιάζονται τα διάφορα υλικά μιας επένδυσης. Να είναι ικανοί-νές να σχεδιάζουν εναλλακτικές προτάσεις με διαφορετικά υλικά επενδύσεων στους χώρους μιας κατοικίας. Να προτείνουν απλές συνθέσεις με τα κατάλληλα υλικά (είδη, χρώματα κτλ.) με σκοπό τη διακόσμηση ενός χώρου.	Θα παρουσιαστεί επιλεγμένο εποπτικό υλικό στο οποίο θα φαίνονται διαφορετικοί τύποι επενδύσεων. Θα δοθούν σχέδια αναπτυγμάτων εσωτερικών όψεων και κατόψεων από χώρους κατοικίας σε κλίμακα 1:20. Θα σχεδιάσουν στα αναπτύγματα των όψεων και κατόψεων των χώρων σε κλίμακα 1:20 εναλλακτικούς τρόπους επένδυσης.	Όργανα σχεδίασης: όπως στη προηγούμενη διδακτική ενότητα.	Είναι απαραίτητη η χρήση του χρώματος. Σε αυτή τη διδακτική ενότητα εξετάζονται οι τοίχοι ως προς τις επενδύσεις και όχι ως προς την κατασκευή του.

6. ΔΙΑΚΟΣΜΗ-ΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ. **6.3 Κουρτίνες - Στόρια.** Κουρτινόξυλα, κουρτινιέρα και σιδηρόδρομοι. Τύποι κουρτίνας. Τα στόρια και τα είδη τους.	2 Χ 4	Να γνωρίζουν οι μαθητές-τριες τους τύπους κουρτίνας και κουρτινιέρας, τους τρόπους στήριξής τους, τα στόρια και τα είδη τους, τις περσίδες, σε ποιο χώρο της κατοικίας πρέπει να τοποθετήσουν τον κατάλληλο τύπο κουρτίνας, στόρι ή περσίδας, να κάνουν σωστή εφαρμογή όσων μάθανε για τους χρωματικούς συνδυασμούς των εσωτερικών χώρων.	Θα παρουσιαστεί επιλεγμένο εποπτικό υλικό, όπου θα φαίνονται οι διαφορετικοί τύποι κουρτίνας ή στόρι σε χώρους κατοικίας. Θα δοθούν σχέδια εσωτερικών χώρων κατοικίας με τον εξοπλισμό τους στα οποία φαίνεται ο γενικός διακοσμητικός χαρακτήρας της ώστε να σχεδιαστούν από τους μαθητές-τριες σε κλίμακα 1:20 ή 1:10 αναπτύγματα όψεων για τους συγκεκριμένους εσωτερικούς χώρους και να σχεδιαστούν εναλλακτικοί τρόποι τοποθέτησης κουρτινών ή στόρι.	Όργανα σχεδίασης: όπως στη προηγούμενη διδακτική ενότητα.	Είναι αναγκαίο να δοθούν τα απαραίτητα στοιχεία στους μαθητές-τριες του διακοσμητικού χαρακτήρα της κατοικίας ώστε να μπορέσουν να σχεδιάσουν τα εσωτερικά αναπτύγματα των χώρων με τον εξοπλισμό τους (κουρτίνες κ.λ.π.). Εάν δεν επαρκούν τα σχέδια να δοθεί και επιλεγμένο εποπτικό υλικό (με έγχρωμες φωτογραφίες από βιβλία και περιοδικά) στα οποία να φαίνεται ο χαρακτήρας της διακόσμησης μιας κατοικίας. Είναι απαραίτητη η χρήση του χρώματος.
6. ΔΙΑΚΟΣΜΗ-ΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ. **6.4 Σύνθεση στους τοίχους.** Τοποθέτηση πινάκων. Διακοσμητικά στοιχεία που τοποθετούνται στον τοίχο (πίνακες, καθρέφτης, χαλί τοίχου ύφασμα πιάτα στοιχεία συλλογών κ.λ.π.).	2 Χ 4	Να είναι ικανοί οι μαθητές-τριες: να χειρίζονται σχεδιαστικά με δικές τους προτάσεις τη σωστή τοποθέτηση πινάκων σε ένα τοίχο στη βάση των αρχών που γνωρίζουν από το μάθημα *Αρχές Σύνθεσης* της Α τάξης ΤΕΕ, να εφαρμόζουν συνδυασμούς πινάκων και με άλλα διακοσμητικά στοιχεία που τοποθετούνται στον ίδιο εσωτερικό τοίχο.	Θα παρουσιαστεί επιλεγμένο εποπτικό υλικό, στο οποίο φαίνονται διαφορετικοί τρόποι τοποθέτησης πάνω σε ένα τοίχο, πινάκων και άλλων διακοσμητικών στοιχείων. Θα δοθούν αναπτύγματα όψεων εσωτερικών και εξωτερικών τοίχων από διαφορετικά υλικά, στα οποία: α. στον εσωτερικό χώρο θα διατάξουν και θα σχεδιάσουν πρόσθετα διακοσμητικά στοιχεία σε μια ενιαία σύνθεση (πίνακες, καθρέφτη, πιάτα κ.λ.π.). β. στους εξωτερικούς χώρους θα διατάξουν και θα σχεδιάσουν πρόσθετα διακοσμητικά στοιχεία σε μια ενιαία σύνθεση (γλάστρες σε εσοχή, φωτιστικά κ.λ.π.).	Όργανα σχεδίασης: όπως στη προηγούμενη διδακτική ενότητα.	Είναι αναγκαίο να δοθούν τα απαραίτητα στοιχεία στους μαθητές-τριες των σταθερών στοιχείων πάνω στους τοίχους όπως σώματα θέρμανσης, κλιματισμού, διακόπτες φωτισμού, τυχόν παράθυρα με κουρτίνες.

7 Α Ν Α Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ω Σ Η 7.1 **Ανακεφαλαιωτικές ασκήσεις.** Μία ολοκληρωμένη κατοικία με τον εξοπλισμό της και τον περιβάλλοντα χώρο. Η είσοδος μιας πολυκατοικίας.	3 Χ 4	Να είναι ικανοί οι μαθητές-τριες: να κατανοήσουν ότι μια καλή ποιοτικά πρόταση διακοσμητικής «σύνθεσης» προκύπτει από τη συνεπή γνώση των συνθετικών αρχών που απέκτησαν από τις προηγούμενες διδακτικές ενότητες, στις ανακεφαλαιωτικές αυτές ασκήσεις, να οργανώνουν μια δικής τους πλήρη πρόταση με την αντίστοιχη σειρά των σχεδίων ενός απλού θέματος, να ανταποκρίνονται σε στοιχειώδεις απαιτήσεις μιας ορθής αισθητικής – διακοσμητικής προσέγγισης των εσωτερικών και εξωτερικών χώρων της κατοικίας.	Θα δοθούν τα αρχιτεκτονικά σχέδια μίας κατοικίας με τον περιβάλλοντα χώρο της στα οποία θα περιέχονται και οι εξοπλισμοί των επί μέρους εσωτερικών χώρων. Επίσης και ό,τι άλλο κρίνεται αναγκαίο για να καταλάβουν οι μαθητές-τριες το χαρακτήρα και το ύφος μιας διακόσμησης στους χώρους αυτούς. Θα γίνουν διακοσμητικές συνθέσεις όλων των χώρων εσωτερικών και εξωτερικών που να βασίζονται στα μόνιμα δομικά διακοσμητικά στοιχεία και στα πρόσθετα (σχεδιασμός δαπέδων, οροφών, τοίχων, επενδύσεις, κιγκλιδώματα, χρωματισμοί κλπ). Τα σχέδια θα είναι: κάτοψη, αναπτύγματα εσωτερικών όψεων, τομών και ανόψεων οροφών. Η χρήση του χρώματος είναι απαραίτητη. Να δοθούν στους μαθητές-τριες τα απαραίτητα αρχιτεκτονικά σχέδια της εισόδου μιας πολυκατοικίας. Να σχεδιάσουν τη δική τους πρόταση στη διακόσμηση του χώρου της εισόδου (επενδύσεις, στοιχεία κλπ.) σε κάτοψη, πλευρικά αναπτύγματα όψεων, τομών.	Όργανα σχεδίασης: όπως στη προηγούμενη διδακτική ενότητα	Εφ' όσον υπάρχει χρόνος μπορούν να γίνουν και οι δυο ασκήσεις. Είναι αναγκαίο στην πρώτη άσκηση να δοθούν στους μαθητές-τριες τα σταθερά στοιχεία που υπάρχουν στους τοίχους, όπως σώματα θέρμανσης, κλιματισμού διακόπτων φωτισμού, τυχόν παραθύρων με τις κουρτίνες.

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Τεχνολογία Υλικών

Β΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

Α. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο σκοπός του μαθήματος της "Τεχνολογίας των Υλικών", είναι να γνωρίσει ο μαθητής τα υλικά παραδοσιακής και σύγχρονης Τεχνολογίας, έτσι ώστε να είναι ικανός να τα επιλέξει, και να τα χρησιμοποιήσει με τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η αισθητική και λειτουργική αρτιότητα των χώρων.

Β. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Γενικοί στόχοι

Στο τέλος της διδασκαλίας του μαθήματος "Τεχνολογία Υλικών" οι μαθητές θα πρέπει να είναι σε θέση:

- Να γνωρίζουν τα υλικά που διδάχθηκαν.
- Να αναγνωρίζουν και να κατονομάζουν τα υλικά.
- Να αποκτήσουν την εμπειρία της όψης και της υφής αυτών.
- Να γνωρίζουν τις πρώτες ύλες παρασκευής τους.
- Να απαριθμούν τις κατηγορίες των υλικών και να κατανοούν τον τρόπο διαχωρισμού τους σε αυτές τις κατηγορίες.
- Να γνωρίζουν τις χρήσεις των υλικών, και να είναι ικανοί να επιλέξουν την καταλληλότερη.
- Να συσχετίζουν τις ιδιότητες των υλικών με τις χρήσεις αυτών.
- Να γνωρίζουν τον τρόπο εφαρμογής τους.
- Να υπολογίζουν τις ποσότητες των υλικών και να διερευνούν το αντίστοιχο κόστος.
- Να είναι σε θέση να συλλέγουν πληροφορίες, όσον αφορά στα υλικά νέας τεχνολογίας.
- Να χρησιμοποιούν τα υλικά με τέτοιο τρόπο, ώστε να συμβάλλουν με το έργο τους στην σωστή διαχείριση των φυσικών πόρων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ–ΟΡΓΑΝΑ–ΕΡΓΑΛΕΙΑ–ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΓΥΑΛΙ	12Ω				
Παρασκευή και ιδιότητες του γυαλιού, (διαφάνεια, αντοχή στην γήρανση και τις χημικές επιδράσεις, αγωγιμότητα, αντοχή, ελαστικότητα, σκληρότητα) Κατηγορίες γυαλιών : (ασβεστούχα, κοινά, μολυβδούχα, κρύσταλλα και ημικρύσταλλα).	4Ω	Οι μαθητές : - Να γνωρίζουν τον τρόπο παρασκευής του γυαλιού και τις ιδιότητές του. - Να γνωρίζουν τις κατηγορίες γυαλιών - Να γνωρίζουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των διαφόρων ειδών γυαλιών και να τα συγκρίνουν μεταξύ τους.	- Παρουσίαση του τρόπου παρασκευής γυαλιού. - Παρουσίαση των κατηγοριών και των ειδών των γυαλιών.		
Εφαρμογές γυαλιού Κοινοί υαλοπίνακες-ειδικοί διακοσμητικοί υαλοπίνακες, (διαμαντέ, αδιαφανείς, ανάγλυφοι έγχρωμοι, αντικέ κ.λ.π.) Ημικρύσταλλοι-Υαλοκρύσταλλοι υαλοπίνακες, (από κοινά κρύσταλλα, στιλβωμένοι υαλοπίνακες)-υαλοπίνακες ασφαλείας, (οπλισμένοι, σύνθετοι θωρκισμένοι, προεντεταμένοι)-υαλοπί-νακες θερμικής και ηλιακής προστασίας – γυαλί – οπάλιο – χυτοπρεσσαριστό γυαλί και προϊόντα αυτού : υαλότουβλα, υαλόπλακες, γυάλινα κεραμίδια	2Ω	- Να κατανοήσουν τις εφαρμογές του γυαλιού. - Να γνωρίζουν τα είδη των διακοσμητικών υαλοπινάκων και τις χρήσεις τους στην διακόσμηση. - Να γνωρίζουν τα πάχη και τις διαστάσεις των υαλοπινάκων. - Να γνωρίζουν τις χρήσεις και τις εφαρμογές των διαφόρων ειδών γυαλιού και τον τρόπο σύνδεσής τους με άλλα υλικά (ξύλο, μέταλλο κ.λ.π.).	- Παρουσίαση και συζήτηση για τις εφαρμογές και τις χρήσεις των διαφόρων κατηγοριών και ειδών γυαλιών, (εφαρμογές σε παράθυρα, πόρτες, σε διαχωριστικά πετάσματα κ.λ.π.).		

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ–ΟΡΓΑΝΑ–ΕΡΓΑΛΕΙΑ–ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Διαφώτιστα φύλλα Μορφές – Χρήσεις – Τοποθέτηση. Κατηγορίες διαφώτιστων φύλλων: Α) κατηγορίες ανάλογα με την μορφή : πολυανθρακικά ή πολυκαρμπονικά. Προέλευση – 1. Συμπαγή επίπεδα φύλλα, 2. Κυψελωτά επίπεδα ή κυματοειδή, 3. Κυψελωτά επίπεδα ή καμπυλωτά φύλλα, 4. Κυψελωτές λωρίδες. Διαστάσεις – Ιδιότητες – Χρήσεις.	2Ω	- Να γνωρίζουν τα προϊόντα αντικατάστασης του γυαλιού, τελευταίας τεχνολογίας. - Να γνωρίζουν τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των διαφώτιστων φύλλων σε σύγκριση με το γυαλί. - Να γνωρίζουν τις μορφές και τις εφαρμογές των διαφώτιστων φύλλων. - Να γνωρίζουν τις ιδιότητες των πολυκαρμπονικών διαφώτιστων φύλλων, (χρώμα, σκληρότητα, ακαμψία, συμπεριφορά στις καιρικές συνθήκες).	- Παρουσίαση και επίδειξη διαφώτιστων φύλλων και συζήτηση για τις ιδιότητες και τις χρήσεις τους, (ανοίγματα, κατακόρυφα πετάσματα, στηθαία, επικάλυψη στεγών και διαμόρφωση ψευδοροφών).		
		Οι μαθητές : - Να γνωρίζουν τις χρήσεις των πολυκαρμπονικών διαφώτιστων φύλλων (κατασκευές εσωτ. και εξωτ. χώρων, για αντικατάσταση υαλοπινάκων, φύλ-λα επικάλυψης στεγάστρων, διαμόρφωση ελαφρών φωτοδιαπερατών πετασμάτων σε εσωτερικούς χώρους).	- Παρουσίαση πολυκαρμπονικών διαφώτιστων φύλλων και συζήτηση για τις ιδιότητες, διαστάσεις και χρήσεις αυτών. - Επίδειξη δειγμάτων πολυκαρμπονικών διαφώτιστων φύλλων και συζήτηση για τις χρήσεις αυτών.		

Β) Κατηγορίες ανάλογα με τον τρόπο κατασκευής : Ακρυλικά φύλλα, (PLEXIGLASS) Προέλευση – Περιγραφή 1. Χυτά, 2. Εξελασμένα ή τραβηχτά, 3. Εξελασμένα με υψηλή συμπίεση. Διαστάσεις – Ιδιότητες – Χρήσεις. Γ) Φύλλα από πολυστυρένιο Περιγραφή – Διαστάσεις – Ιδιότητες - Χρήσεις	2Ω	- Να γνωρίζουν τις ιδιότητες των ακρυλικών φύλλων, (χρώμα, φωτοδιαπερατότητα, σκληρότητα και ακαμψία). - Να γνωρίζουν τις χρήσεις των ακρυλικών φύλλων, (κατασκευές εσωτερικών και εξωτερικών χώρων σε θέσεις ανάλογες των υαλοπινάκων). - Να γνωρίζουν τις ιδιότητες των φύλλων από πολυστυρένιο, (φωτοδιαπερατότητα, σκληρότητα, αντοχή σε κρούση και καιρικές συνθήκες). - Να γνωρίζουν τις χρήσεις των φύλλων από πολυστυρένιο, (κατασκευές εσωτερικών χώρων).	- Παρουσίαση των ιδιοτήτων-των διαστάσεων και χρήσεων των ακρυλικών φύλλων. - Επίδειξη δειγμάτων ακρυλικών φύλλων και συζήτηση για τις χρήσεις αυτών. - Παρουσίαση των διαστάσεων, των ιδιοτήτων και των χρήσεων των φύλλων από πολυστυρένιο. - Επίδειξη δειγμάτων φύλλων από πολυστυρένιο και συζήτηση για τις χρήσεις τους.		
Δ) Φύλλα από P.V.C. Περιγραφή – Κατηγορίες : 1. Συμπαγή επίπεδα φύλλα, 2. Συμπαγή κυματοειδή φύλλα ή ρολά, 3. Κυψελωτά φύλλα. Διαστάσεις – Ιδιότητες – Χρήσεις.	1Ω	- Να γνωρίζουν τις ιδιότητες φύλλων από P.V.C., (χρώμα, φωτοδιαπερατότητα, αντοχή σε καιρικές συνθήκες). - Να γνωρίζουν τις χρήσεις φύλλων από P.V.C. (κατασκευές εσωτ. και εξωτ. χώρων, υαλοστάσια, στέ-γαστρα, κατακόρυφα πετάσματα).	- Παρουσίαση των ιδιοτήτων, των διαστάσεων, των κατηγοριών και των χρήσεων φύλλων από P.V.C. - Επίδειξη δειγμάτων φύλλων από P.V.C. και συζήτηση για τις χρήσεις τους.		
Ε) Πολυεστερικά φύλλα, (FIBERGLASS) Προέλευση – Περιγραφή. Κατηγορίες : 1. Επίπεδα φύλλα, 2. Κυματοειδή φύλλα, 3.Κυματοειδή, καμπύλα αυτοφερόμενα. Διαστάσεις – Ιδιότητες – Χρήσεις.	1Ω	- Να γνωρίζουν τις ιδιότητες των πολυεστερικών φύλλων, (αντοχή στον χρόνο, χρώμα). - Να γνωρίζουν τις χρήσεις των πολυεστερικών φύλλων, (πρόχειρες κατασκευές στεγάστρων π.χ. σε θερμοκήπια, αποθήκες – ψευδοροφές).	- Παρουσίαση των ιδιοτήτων, διαστάσεων και χρήσεων πολυεστερικών φύλλων. - Επίδειξη δειγμάτων πολυεστερικών φύλλων και συζήτηση για τις χρήσεις τους. - Εκτός των προαναφερθέντων διδακτικών ενεργειών και δραστηριοτήτων προτείνονται επίσης : χρήση διαφανειών, φωτογραφιών, slides, video και prospectus.		

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ–ΟΡΓΑΝΑ–ΕΡΓΑΛΕΙΑ–ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΥΛΙΚΑ - ΡΗΤΙΝΕΣ	8Ω		-		-
Γενικά Πρώτες ύλες των πλαστικών : Φυσικές ή συνθετικές ρητίνες και συμπληρωματικές ουσίες, οργανικές ή ανόργανες. Κατάταξη πλαστικών : 1. Κατάταξη κατά την προέλευση, (φυσικά πλαστικά, πλαστικά από μετατροπές, πλαστικά από χημικές ενώσεις, συνθετικά πλαστικά), 2. Κατάταξη κατά τον Τρόπο στερεοποίησής τους, (θερμοπλαστικά, θερμοσκληρηνόμενα), 3. Κατάταξη κατά τον τρόπο χρήσης τους.	4Ω	Οι μαθητές : - Να γνωρίζουν τις πρώτες ύλες των πλαστικών. - Να γνωρίζουν τις κατηγορίες των πλαστικών.	- Παρουσίαση των πλαστικών υλικών. - Παρουσίαση των πρώτων υλών των πλαστικών. - Παρουσίαση των κριτηρίων για την κατάταξη των πλαστικών σε διάφορες κατηγορίες.		- Εκπαιδευτική επίσκεψη σε έκθεση πλαστικών υλικών και πλαστικών δομικών στοιχείων
Ιδιότητες των πλαστικών: (θερμική αγωγιμότητα-ικανό-τητα ηλεκτρικής μονώσεως – αντοχή στη διάβρωση – υδροαπορροφητικότητα – εμφάνιση κ.α.).	2Ω	- Να γνωρίζουν τις ιδιότητες των πλαστικών.	- Παρουσίαση και ανάλυση των ιδιοτήτων των πλαστικών.		

Χρήσεις πλαστικών : 1. Επικαλύψεις δαπέδων, (λινέλαιο, βινυλικά δάπεδα : ομογενή πλαστικά πλακίδια και πολύφυλλα πλαστικά δάπεδα – χυτά ή χωρίς αρμούς δάπεδα, ασφαλτικά πλακίδια). 2. Υλικά οροφών και ψευδοροφών, (ηχομονωτικές πλάκες, ραμποτέ και λεπιδωτά ελάσματα, υαλοστάσια στέγης, διαφανείς και ημιδιαφανείς πλάκες από P.V.C.). 3. Υλικά επικαλύψεων και επενδύσεων τοίχων, (γαλακτώματα, κονιάματα ξύλινων ή μεταλλικών επιφανειών). 4. Δομικά στοιχεία από πλαστικά υλικά, (πόρτες, παράθυρα, ρολά, είδη υγιεινής), 5. Μονωτικά υλικά, 6. Έπιπλα	2Ω	- Να γνωρίζουν τις χρήσεις των πλαστικών και να επιλέγουν τα κατάλληλα πλαστικά υλικά για κάθε εφαρμογή. - Να γνωρίζουν τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των πλαστικών δαπέδων σε σύγκριση με δάπεδα από άλλα υλικά (ξύλο, μάρμαρο κ.λ.π.). - Να γνωρίζουν τα πλαστικά υλικά οροφών και ψευδοροφών. - Να κατανοούν τις εφαρμογές των πλαστικών υλικών οροφών και ψευδοροφών και να είναι σε θέση να επιλέγουν τα καταλληλότερα όσον αφορά στην αντοχή και στο αισθητικό αποτέλεσμα. - Να γνωρίζουν τα δομικά στοιχεία από πλαστικά υλικά και τα χαρακτηριστικά τους. - Να γνωρίζουν τα μονωτικά υλικά που προέρχονται από πλαστικό υλικό.	- Παρουσίαση των χρήσεων των πλαστικών. - Παρουσίαση δειγμάτων πλαστικών πλακιδίων. - Παρουσίαση των πλαστικών υλικών οροφών και ψευδοροφών. - Επίδειξη δειγμάτων πλαστικών υλικών οροφών και ψευδοροφών. - Παρουσίαση πίνακα ιστορικής εξέλιξης της παρασκευής πλαστικών ουσιών, (ρητινών) και κυριοτέρων εφαρμογών στην παρασκευή πλαστικών υλικών. - Παρουσίαση των δομικών στοιχείων από πλαστικά υλικά.		
(αφρώδη υλικά για ταπετσαρίες επίπλων, φαλιές καθισμάτων, μικροέπιπλα κ.λ.π.)		Οι μαθητές : - Να γνωρίζουν τις χρήσεις των πλαστικών στα έπιπλα.	- Συζήτηση για την ευρεία χρήση των πλαστικών στην διακόσμηση εσωτερικών χώρων – Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα σε σύγκριση με άλλα υλικά. - Εκτός των προαναφερθέντων διδακτικών ενεργειών και δραστηριοτήτων προτείνονται επίσης : χρήση διαφανειών, φωτογραφιών, slides, video και prospectus.		

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ–ΟΡΓΑΝΑ–ΕΡΓΑΛΕΙΑ–ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΜΟΝΩΤΙΚΑ ΥΛΙΚΑ	6Ω				
Γενικά – Είδη μονωτικών υλικών, (θερμομονωτικά, ηχομονωτικά, στεγανωτικά κ.α.) Μονωτικά υλικά ήχου, (ηχοαπορροφητικά).	3Ω	- Να γνωρίζουν τους λόγους χρήσης των μονωτικών υλικών. - Να κατανοήσουν τι είναι ηχομόνωση, τι είναι ηχομονωτική ικανότητα και τους λόγους εφαρμογής της ηχομόνωσης.	- Παρουσίαση των μονωτικών υλικών και συζήτηση για την αναγκαιότητα και τις χρήσεις αυτών.		
Κατηγορίες ηχοαπορροφητικών υλικών: (πριονίδια, υαλοβάμβακας, τεμάχια φελλού, πλάκες από φελλό, ερακλίτ, διάτρητες πλάκες, μεμβράνες).	3Ω	- Να γνωρίζουν τις κατηγορίες των ηχοαπορροφητικών υλικών. - Να κατανοήσουν τον τρόπο χρήσης των ηχοαπορροφητικών υλικών και να είναι σε θέση να επιλέγουν τον κατάλληλο για κάθε εφαρμογή.	- Παρουσίαση των κατηγοριών των ηχοαπορροφητικών υλικών. Παραδείγματα χρήσης ηχοαπορροφητικών υλικών. - Επίδειξη δειγμάτων ηχοαπορροφητικών υλικών και συζήτηση για τους τρόπους χρήσης αυτών.		
ΧΡΩΜΑΤΑ – ΒΕΡΝΙΚΙΑ - ΚΟΛΛΕΣ	13Ω				
Γενικά – Ιστορική αναδρομή. Ιδιότητες των χρωμάτων και των βερνικιών (καλυπτική ικανότητα, στέγνωμα και στερεοποίηση, ιξώδες και διαλυτότητα, πρόσφυση, ευκαμψία, αντοχή στην φθορά και τις κρούσεις, αντοχή στις μεταβολές της θερμοκρασίας στην πυρκαγιά, αντοχή στο φως και στις υπεριώδεις ακτίνες, αντίσταση στις χημικές επιδράσεις, ανακλαστική ικανότητα.	4Ω	Οι μαθητές : - Να αναφέρουν τις ιδιότητες των χρωμάτων και των βερνικιών. - Να κατανοήσουν την σημασία των ιδιοτήτων των χρωμάτων και των βερνικιών, ώστε να επιλέγουν τα κατάλληλα χρώματα και βερνίκια για την προστασία των διαφόρων κατασκευών από τις επιδράσεις του περιβάλλοντος	- Παρουσίαση των υλικών (χρώμα, βερνίκια, κόλλες) - Παρουσίαση και ανάλυση των ιδιοτήτων των χρωμάτων και των βερνικιών		

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ–ΟΡΓΑΝΑ–ΕΡΓΑΛΕΙΑ–ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Είδη χρωμάτων και βερνικιών : (Υδατοδιαλυτά χρώματα και βερνίκια, χρώματα και βερνίκια με βάση λάδι και ρητίνες, χρώματα και βερνίκια χωρίς λάδι).	4Ω	- Να γνωρίζουν τα είδη των χρωμάτων και των βερνικιών. - Να προτείνουν τα κατάλληλα χρώματα και βερνίκια για την επίτευξη αισθητικής και διακοσμητικής εμφάνισης του έργου. - Να είναι σε θέση να προτείνουν τα κατάλληλα χρώματα και βερνίκια σε σχέση με τα υλικά (ξύλο, μέταλλο κ.λ.π.)	- Παρουσίαση των ειδών των χρωμάτων και των βερνικιών. - Συζήτηση για τις εφαρμογές τους. - Παρουσίαση πίνακα καταλληλότητας χρωμάτων και βερνικιών ανάλογα με τις κατηγορίες υλικού.		
Μέθοδοι χρωματισμού : (με χρωστήρα, με κύλινδρο, με ψεκαστήρα, με εμβάπτιση). Εκτέλεση εργασιών χρωματισμού και βερνικώματος, (στάδια προεργασίας της επιφάνειας). Ελαττώματα επιχρώσεων. Βλάβες : Ρηγμάτωση, ξεφλούδισμα, ερπυσμός, φυσαλίδες, μύκητες, ακανθίσματα, εξαφάνιση της λάμψης.	3Ω	- Να είναι σε θέση να επιλέγουν τον καταλληλότερο τρόπο χρωματισμού μιας επιφάνειας. - Να γνωρίζουν τα στάδια προεργασίας της επιφάνειας, ώστε να εφαρμοσθεί με σωστό τρόπο το χρώμα ή το βερνίκι. - Να εντοπίζουν από πού προέρχονται τα ελαττώματα που μπορεί να παρουσιάσουν επιφάνειες επικαλυμμένες με χρώμα ή βερνίκι.	- Παρουσίαση των μεθόδων χρωματισμού. - Επίδειξη εργαλείων χρωματισμού. - Παρουσίαση των σταδίων προεργασίας της επιφάνειας, πριν τον χρωματισμό ή το βερνίκωμα. - Παρουσίαση και ανάλυση των ελαττωμάτων που μπορεί να προκληθούν στις επιχρώσεις, και συζήτηση για τους τρόπους αποφυγής τους.		
Κόλλες Γενικά – Ιδιότητες – Κατηγορίες - Χρήσεις	2Ω	- Να γνωρίζουν τις ιδιότητες των κολλών, ώστε να επιλέγουν τον σωστό τύπο για κάθε περίπτωση κόλλησης. - Να γνωρίζουν τον τρόπο χρήσης τους.	- Παρουσίαση και συζήτηση των κατηγοριών των κολλών, και των τρόπων χρήσης αυτών.		

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ–ΟΡΓΑΝΑ–ΕΡΓΑΛΕΙΑ–ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΥΦΑΣΜΑ – ΝΗΜΑ	11Ω				
α) Ινες φυτικής προέλευσης : βαμβάκι, λινό, ίνες περιορισμένης χρήσης (γιούτα, ramie, κάνναβης, kapok, σισλ.) β) Ινες ζωικής προέλευσης : Μετάξι, μαλλί, (αναγεννημένα νήματα μαλλιού) γ) Ινες ασβεστου, (άφλεκτα, υφάσματα).	4Ω	Οι μαθητές : - Να γνωρίζουν τους τύπους ινών και την προέλευσή τους. - Να γνωρίζουν το βαμβάκι, το λινό και τις ίνες περιορισμένης χρήσης (προέλευση, ιδιότητες, εφαρμογές, ποιότητες υφασμάτων που κυκλοφορούν στην αγορά). - Να γνωρίζουν το μετάξι, το μαλλί, τα αναγεννημένα νήματα μαλλιού, (προέλευση, ιδιότητες, εφαρμογές, ποιότητες υφασμάτων που κυκλοφορούν στην αγορά). - Να γνωρίζουν τις χρήσεις των ινών ασβέστου.	- Παρουσίαση των τύπων των ινών. - Επίδειξη υφασμάτων κατασκευασμένων από ίνες φυτικής και ζωικής προέλευσης και από ίνες άσβεστου και συζήτηση για την υφή, τις ιδιότητες και τις χρήσεις τους.		- Προτείνεται ως εργασία, έρευνα αγοράς για να γνωρίζουν οι μαθητές τα υφάσματα που κυκλοφορούν στην αγορά και συλλογή δειγμάτων υφασμάτων για την συγκρότηση εποπτικού υλικού.
Συνθετικά υφάσματα α) Προερχόμενα από φυσικές πρώτες ύλες, (Rayon, viscose) β) Προερχόμενα από συνθετικά υλικά (Polyester, τρεβίρα, κ.α.)	2Ω	- Να γνωρίζουν τα είδη, τις ιδιότητες και τις χρήσεις των συνθετικών υφασμάτων. - Να γνωρίζουν ποια από αυτά προέρχονται από φυσικές πρώτες ύλες και ποια προέρχονται από συνθετικά υλικά.	- Παρουσίαση των συνθετικών υφασμάτων και συζήτηση για τις πρώτες ύλες από τις οποίες κατασκευάζονται. - Συζήτηση για τις ιδιότητες, την υφή και την χρήση τους.		
Αναμικτικά υφάσματα (terrylen, μαλλί, terrylen-λινό, polyester-βαμβάκι κ.α.)	1Ω	- Να γνωρίζουν τα είδη, τις ιδιότητες και τις χρήσεις των ανάμεικτων υφασμάτων.	- Παρουσίαση των ανάμεικτων υφασμάτων. - Επίδειξη δειγμάτων ανάμεικτων υφασμάτων. - Συζήτηση για τις χρήσεις τους.		

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ–ΟΡΓΑΝΑ–ΕΡΓΑΛΕΙΑ–ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Χρωστικές ουσίες βαφές υφασμάτων Ιστορική αναδρομή α) Φυσικές βαφές : 1. Φυτικές βαφές : Ισατις, ίντιγκο, σαφρόν, αιματόξυλο, λειχήνες, κοκκινόξυλο, ριζάρι, τούρκικο κόκκινο. 2. Μεταλλικές. 3. Ζωικές : οστρακοειδή, κρεμεζί, cochineal. β) Τεχνικές – Χημικές βαφές : 1. Υδατοδιαλυτές, 2. Αλκοοδιαλυτές. Σταθεροποίηση των βαφών και τρόποι επίτευξης αυτής.	4Ω	- Να γνωρίζουν τα είδη των βαφών των υφασμάτων (φυτικές, μεταλλικές, ζωικές, χημικές). - Να γνωρίζουν τους τρόπους σταθεροποίησης των βαφών.	- Παρουσίαση των χρωστικών ουσιών βαφής των υφασμάτων. - Παρουσίαση των χρωμάτων που προέρχονται από τις φυτικές, τις μεταλλικές και τις ζωικές βαφές. - Παρουσίαση των χημικών βαφών ανάλογα με την κατηγορία τους, (διαλύτης). - Παρουσίαση τρόπων σταθεροποίησης βαφών.		

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Σχεδιασμός Εσωτερικών Χώρων

Β΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος του Σχεδιασμού Εσωτερικών Χώρων της Β τάξης του 1ου Κύκλου είναι ο μαθητής/τρια :

- Να γνωρίσει τον τρόπο οργάνωσης και διαρρύθμισης χώρων κατοικίας μέσα από διάφορες διατάξεις επίπλωσης και εξοπλισμού
- Να προτείνει στοιχειώδεις διατάξεις εξοπλισμού εσωτερικών και υπαίθριων χώρων κατοικίας.

Ο σχεδιασμός θα γίνει με τη βοήθεια των γνώσεων που ήδη έχει αποκτήσει από το *Γραμμικό Σχέδιο* της Α' τάξης ΤΕΕ, αλλά και από το *Αρχιτεκτονικό Σχέδιο* της Β' τάξης ΤΕΕ.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Στο τέλος της διδασκαλίας του μαθήματος οι μαθητές/τριες πρέπει:

- Να αντιλαμβάνονται από απλά αρχιτεκτονικά σχέδια τους τύπους, τις μορφές, τα μεγέθη και τη λειτουργία των κύριων και βοηθητικών εσωτερικών και υπαίθριων χώρων κατοικίας με τον εξοπλισμό τους.
- Να γνωρίσουν την αξία των ανθρωπομετρικών μεγεθών στο σχεδιασμό ενός χώρου.
- Να γνωρίζουν διάφορα υλικά που συνήθως χρησιμοποιούνται για τη διακόσμηση των εσωτερικών και υπαίθριων χώρων μιας κατοικίας.
- Να γνωρίζουν τις απλές και τυπικές διατάξεις του εξοπλισμού των εσωτερικών και υπαίθριων χώρων μιας κατοικίας.
- Να καθορίζουν τα διαδοχικά στάδια της εργασίας που θα πρέπει να ακολουθήσουν προκειμένου να διατυπώσουν προτάσεις διατάξεων.
- Να είναι σε θέση να σχεδιάζουν σε ενιαίο σύνολο προτάσεις διατάξεων εξοπλισμού εσωτερικών και υπαίθριων χώρων μιας κατοικίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ - ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ Περιεχόμενο και σκοπός του μαθήματος. Πόλη - Ύπαιθρος. Τύποι κατοικιών. Εξοπλισμός σε διάφορους τύπους κατοικιών	1 Χ 4	Οι μαθητές/τριες να κατανοήσουν: τη σημασία του σωστού εξοπλισμού στη διαμόρφωση των εσωτερικών και υπαίθριων χώρων της κατοικίας, τη λειτουργική ένταξη των τύπων της κατοικίας στη πόλη και την ύπαιθρο, τις άμεσες και απλές χωρικές σχέσεις κατοικίας με τους συναφείς προς αυτήν δημόσιους χώρους.	Αναφορά στη διαμόρφωση των χώρων της κατοικίας σε σχέση με τον αντίστοιχο εξοπλισμό τους. Αναφορά στις βασικές διαφορές μεταξύ των χώρων των τύπων των κατοικιών και του εξοπλισμού τους, της πόλης και της υπαίθρου. Παρουσίαση αντιπροσωπευτικών χαρτών, εικόνων, φωτογραφιών, σχεδίων από διάφορους τύπους κατοικίας στην πόλη και στην ύπαιθρο. Θα δοθούν στους μαθητές-τριες σχέδια επιλεγμένων αντιπροσωπευτικών παραδειγμάτων αστικής κατοικίας σε κλίμακα 1:100, 1:50 ώστε να διατυπώσουν συγκριτικές παρατηρήσεις, προκειμένου να αντιληφθούν τα κοινά και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά μεταξύ των διαφόρων τύπων κατοικιών (αστικής, προαστιακής και εξοχικής).	Θα δοθεί στους μαθητές/τριες ο πίνακας με τα όργανα σχεδίασης που θα χρειαστούν.	Θα δοθούν οδηγίες στους μαθητές/τριες για τον τρόπο εκτέλεσης και παρουσίασης της σχεδιαστικής εργασίας τους.
2. ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ Η εξέλιξη της κατοικίας στο χρόνο. Τα χαρακτηριστικά ορισμένων αντιπροσωπευτικών τύπων κατοικίας. Οι βασικές λειτουργίες της κατοικίας και οι χώροι της. Ο ρόλος του φωτισμού στη κατοικία Φυσικός και τεχνητός φωτισμός.	2 Χ 4	Οι μαθητές-τριες: να κατανοήσουν την έννοια της κατοίκησης και την εξέλιξή της στο χρόνο, να γνωρίσουν χαρακτηριστικές περιπτώσεις κατοικίας παραδοσιακής, νησιώτικης, ηπειρωτικής, σύγχρονης (μονοκατοικία, πολυκατοικία) ως προς τα βασικά τυπολογικά και μορφολογικά, αλλά κυρίως τα λειτουργικά χαρακτηριστικά τους, να γνωρίσουν το συσχετισμό των λειτουργιών των χώρων της κατοικίας, να γνωρίζουν γενικά τον ρόλο του φωτισμού και ηλιασμού στην κατοικία.	Παρουσίαση αρχιτεκτονικών σχεδίων: κατοικιών που να φαίνεται η εξέλιξη των χώρων τους σύμφωνα με τον εξοπλισμό τους στο χρόνο, νησιώτικης, ηπειρωτικής, σύγχρονης μονοκατοικίας και πολυκατοικίας. Οι μαθητές-τριες: θα προσπαθήσουν να αναγνώσουν τα σχέδια των επιλεγμένων χαρακτηριστικών παραδειγμάτων κατοικίας, που θα τους δοθούν, σε κλίμακες 1:100 και 1:50, θα διατυπώσουν συγκριτικές παρατηρήσεις για τους διαφορετικούς τύπους κατοικίας, θα σχεδιάσουν σε κλίμακα 1:50 την κάτοψη μιας μικρής παραδοσιακής ή σύγχρονης κατοικίας.	Όργανα σχεδίασης: Πινακίδα σχεδίασης. Χαρτί γραμμικού σχεδίου γυαλιστερό 35 Χ 50 τύπου shoeller. Παραλληλογράφο ή Ταυ. Μηχανικό μολύβι. Μύτες ΗΒ, Η, 2Η 3Η. Γόμα. Τρίγωνα (ορθογ. Ισοσκελές 45°, ορθογ. σκαληνό 60ο). Καμπυλόγραμμο. Διαβήτη με προέκταση και δακτυλίδι για το πενάκι. Υποδεκάμετρο. Ψαράκι ή καμπάνα. Σελοτέιπ. Πενάκια 0,2 0,4 0,6. Αμπούλες μελανιού. Ξυραφάκι.	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ - ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
3. Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ - ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ 3.1. **Είσοδοι - διάδρομοι – καθημερινό καθιστικά** Λειτουργικό διάγραμμα. Τυπικές διατάξεις. Μετρικές σχέσεις. Εξοπλισμός.	2 Χ 4	Οι μαθητές-τριες να: γνωρίσουν τον πρώτο χώρο της κατοικίας που είναι η είσοδος, κατανοήσουν πως οι απλοί χώροι μετάβασης (διάδρομοι) είναι ένα σημαντικός χώρος για τη λειτουργία της κατοικίας, κατανοήσουν τις βασικές λειτουργίες των διαφόρων χώρων στη σύγχρονη κατοικία, κατανοήσουν τις μετρικές σχέσεις μεταξύ του ανθρώπου, των χώρων και του εξοπλισμού τους, γνωρίσουν τον εξοπλισμό των χώρων, γνωρίσουν τις τυπικές διατάξεις του εξοπλισμού της εισόδου, των διαδρόμων και του καθιστικού, προτείνουν και να σχεδιάζουν απλές διατάξεις του εξοπλισμού των τριών αυτών χώρων (είσοδος, διάδρομοι, καθημερινό - καθιστικό).	Παρουσίαση επιλεγμένου εποπτικού υλικού, όπου να φαίνεται η διαμόρφωση των εισόδων, διαδρόμων και καθιστικών χωρίς τον εξοπλισμό τους, και κατόπιν να γίνει παρουσίαση εναλλακτικών προτάσεων του εξοπλισμού τους με τα αντίστοιχα αρχιτεκτονικά σχέδια. Θα δοθεί σχέδιο κάτοψης σύγχρονης κατοικίας σε κλίμακα 1:100 και θα ζητηθεί ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός (κάτοψη, τομές κλπ.) της τυπικής διάταξης του βασικού εξοπλισμού των χώρων της εισόδου, διαδρόμων και καθημερινού καθιστικού σε κλίμακα 1:20. Θα δοθούν οδηγίες για τον τρόπο εκτέλεσης της σχεδιαστικής εργασίας.	Όπως προηγούμενα.	Να δοθεί έμφαση στη σωστή παρουσίαση της σχεδιαστικής εργασίας.
3. Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ. **Τραπεζαρία.** Ο πολλαπλή λειτουργία της στην κατοικία. Τυπικές διατάξεις. Μετρικές σχέσεις. Ο εξοπλισμός της.	2 Χ 4	Οι μαθητές/τριες να: γνωρίσουν τη πολλαπλή χρήση της τραπεζαρίας, κατανοήσουν τις βασικές λειτουργίες του χώρου της τραπεζαρίας, γνωρίσουν τον εξοπλισμό της, κατανοήσουν τις μετρικές σχέσεις μεταξύ του ανθρώπου, του χώρου της τραπεζαρίας και του εξοπλισμού της, γνωρίσουν τις τυπικές διατάξεις του εξοπλισμού της, προτείνουν και να σχεδιάζουν απλές διατάξεις του εξοπλισμού της και της σύνδεσή της με άλλους χώρους της κατοικίας.	Παρουσίαση επιλεγμένου εποπτικού υλικού, όπου να φαίνεται η διαμόρφωση τραπεζαρίας χωρίς τον εξοπλισμό της, κατόπιν παρουσίαση εναλλακτικών προτάσεων του εξοπλισμού της με τα αντίστοιχα αρχιτεκτονικά σχέδια. Θα δοθεί σχέδιο κάτοψης σύγχρονης κατοικίας σε κλίμακα 1:100 και να ζητηθεί ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός (κάτοψη, τομές κλπ.) της τυπικής διάταξης του βασικού εξοπλισμού της τραπεζαρίας σε κλίμακα 1:20.	Όπως προηγούμενα.	Επισήμανση από τον διδάσκοντα ότι ο συγκεκριμένος χώρος είναι νευραλγικός χώρος της σύγχρονης κατοικίας, επειδή στην τραπεζαρία εστιάζονται δραστηριότητες μοναχικές και συλλογικές. Η λειτουργία ενός χώρου όπως η τραπεζαρία, είναι η καλύτερη μεθοδολογική προσέγγιση για τη σημασία του στην εσωτερική οργάνωση της κατοικίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ - ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
3. Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ. 3.3 **Κουζίνες - Πάσο** Κουζίνα το κέντρο της κατοικίας. Λειτουργικότητα (τα τρία κέντρα εργασίας της κουζίνας: νεροχύτης- ηλ. κουζίνα-ψυγείο). Μετρικές σχέσεις Ο εξοπλισμός της. Τυπικές διατάξεις και τύποι κουζίνας α) ευθύγραμμος, β) γάμα, γ) γαλέρα, δ) πι, ε) νησί Το πάσο.	3 Χ 4	Οι μαθητές/τριες να: γνωρίσουν έναν από τους σημαντικότερους και συχνότερα χρησιμοποιούμενους χώρους της κατοικίας: την κουζίνα, κατανοήσουν τις μετρικές σχέσεις μεταξύ του ανθρώπου, της κουζίνας και του εξοπλισμού της, γνωρίζουν τις τυπικές διατάξεις του εξοπλισμού της και τη σημασία των τριών κέντρων εργασίας, γνωρίζουν τις τυπικές διατάξεις και τύπους της κουζίνας, γνωρίζουν τη χρησιμότητα του πάσου που συνδέει την κουζίνα με την περιοχή του φαγητού, προτείνουν και να σχεδιάζουν απλές διατάξεις του εξοπλισμού της κουζίνας και τρόπους σύνδεσής της με την περιοχή του φαγητού (πάσο κ.α.), γνωρίσουν τον εξοπλισμό της.	Παρουσίαση επιλεγμένου εποπτικού υλικού, όπου να φαίνεται η διαμόρφωση κουζίνας χωρίς τον εξοπλισμό της, κατόπιν παρουσίαση εναλλακτικών προτάσεων εξοπλισμού της με τα αντίστοιχα αρχιτεκτονικά σχέδια. Θα δοθούν σχέδια κάτοψης σύγχρονης κατοικίας σε κλίμακα 1:100 και να ζητηθεί ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός (κάτοψη, τομές κλπ.) των διαφορετικών τυπικών διατάξεων του βασικού εξοπλισμού της κουζίνας σε κλίμακα 1:20 ή 1:10. Θα δοθούν οδηγίες για τον τρόπο εκτέλεσης της σχεδιαστικής εργασίας.	Όπως προηγούμενα.	Επειδή ο χώρος της κουζίνας έχει ιδιαιτερότητες ως προς τις δραστηριότητές του, πρέπει να δοθεί έμφαση στην οικονομία των κινήσεων, που είναι ο πρωταρχικός παράγοντας για την σωστή λειτουργία της.
3. Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ. 3.4 **Υπνοδωμάτια .** Ο ''ιδιωτικός'' χώρος της κατοικίας. Εξοπλισμός. Μετρικές σχέσεις. Ο ρόλος του φυσικού φωτισμού στο υπνοδωμάτιο. Τυπικές διατάξεις του εξοπλισμού.	2 Χ 4	Οι μαθητές/τριες να: γνωρίσουν ότι η πρωταρχική λειτουργία του υπνοδωματίου είναι ο ύπνος και η ανάπαυση, γνωρίσουν τον εξοπλισμό του υπνοδωματίου και του βεστιαρίου (ερμάρια), κατανοήσουν τις μετρικές σχέσεις μεταξύ του ανθρώπου, του χώρου του υπνοδωματίου, βεστιαρίου και του εξοπλισμού τους, προτείνουν και να σχεδιάζουν απλές σχεδιαστικές διατάξεις των εξοπλισμών τους λαμβάνοντας υπόψη το φωτισμό και τις εσωτερικές κινήσεις του χρήστη.	Θα παρουσιαστεί επιλεγμένο εποπτικό υλικό, όπου να φαίνεται η διαμόρφωση υπνοδωματίου χωρίς τον εξοπλισμό του. Κατόπιν να γίνει παρουσίαση εναλλακτικών προτάσεων με τα αντίστοιχα αρχιτεκτονικά σχέδια. Θα δοθεί σχέδιο της κάτοψης μιας σύγχρονης κατοικίας σε κλίμακα 1:100 και να ζητηθεί ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός (κάτοψη, τομές κλπ.) σε κλίμακα 1:10 ή 1:20 της τυπικής διάταξης του βασικού εξοπλισμού ενός υπνοδωματίου.	Όπως προηγούμενα.	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ - ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
3. Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ. 3.5 Παιδικά υπνοδωμάτια. Ο παράγων ασφάλεια στο παιδικό υπνοδωμάτιο. Ένας χώρος για δύο διαφορετικές ηλικίες: α) προσχολική και β) εφηβική. Εξοπλισμός. Μετρικές σχέσεις. Φυσικός φωτισμός. Τυπικές διατάξεις του εξοπλισμού.	2 Χ 4	Οι μαθητές/τριες να: γνωρίζουν τις ειδικές προδιαγραφές που ισχύουν για τον εξοπλισμό των παιδικών υπνοδωματίων, γνωρίζουν τις διαφορετικές λειτουργίες του παιδικού υπνοδωματίου στις δύο διαφορετικές ηλικίες, γνωρίζουν τον εξοπλισμό του παιδικού υπνοδωματίου, κατανοήσουν τις μετρικές σχέσεις μεταξύ του ανθρώπου, του παιδικού υπνοδωματίου και του εξοπλισμού τους, προτείνουν και να σχεδιάζουν απλές διατάξεις των εξοπλισμών τους λαμβάνοντας υπόψη και το παράγοντα του φυσικού φωτισμού.	Θα παρουσιαστεί επιλεγμένο εποπτικό υλικό, όπου να φαίνεται η διαμόρφωση παιδικού υπνοδωματίου χωρίς τον εξοπλισμό του, Στη συνέχεια θα παρουσιαστούν εναλλακτικές προτάσεις με τα αντίστοιχα αρχιτεκτονικά σχέδια. Θα δοθεί σχέδιο κάτοψης σύγχρονης κατοικίας σε κλίμακα 1:100 και να ζητηθεί ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός (κάτοψη, τομές κλπ.) σε κλίμακα 1:20 ή 1:10 της τυπικής διάταξης του βασικού εξοπλισμού α) ενός παιδικού υπνοδωματίου και β) την μετατροπή του από χώρο που φιλοξενεί παιδί προσχολικής ηλικίας και στη συνέχεια έφηβο/η.	Όπως προηγούμενα.	Η ιδιαιτερότητα του παιδικού υπνοδωματίου προκύπτει από το γεγονός ότι οι λειτουργικές του ανάγκες αλλάζουν σε σύντομο χρονικό διάστημα. Επομένως ο χώρος αυτός πρέπει να μελετηθεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η ευελιξία του.
3. Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ. 3.5 Λουτρό – WC. Τυπικές διατάξεις του εξοπλισμού. Μετρικές σχέσεις. Εξοπλισμός. Λειτουργικές λεπτομέρειες.	3 Χ 4	Οι μαθητές/τριες να: γνωρίζουν και να εντοπίζουν τις λειτουργικές λεπτομέρειες στο χώρο του λουτρού και WC, γνωρίζουν τον εξοπλισμό του λουτρού και WC, κατανοήσουν τις μετρικές σχέσεις μεταξύ του ανθρώπου, του χώρου του λουτρού και WC και του εξοπλισμού του, προτείνουν και να σχεδιάζουν απλές σχεδιαστικές διατάξεις των εξοπλισμών του λουτρού και WC.	Θα παρουσιαστεί επιλεγμένο εποπτικό υλικό, όπου να φαίνεται η διαμόρφωση των λουτρών και WC χωρίς τον εξοπλισμό τους. Κατόπιν παρουσίαση εναλλακτικών προτάσεων εξοπλισμού τους με τα αντίστοιχα αρχιτεκτονικά σχέδια Θα δοθεί σχέδιο κάτοψης σύγχρονης κατοικίας σε κλίμακα 1:100 και να ζητηθεί ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός (κάτοψη, τομές κλπ.) εναλλακτικών λύσεων σε κλίμακα 1:20 ή 1:10 της τυπικής διάταξης του βασικού εξοπλισμού του λουτρού και WC.	Όπως προηγούμενα.	Θα τονιστεί ότι ο χώρος του λουτρού και WC είναι ο πιο περίπλοκος ως προς το σχεδιασμό και τη διακόσμησή του. Για αυτό το λόγο πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στις διάφορες λειτουργίες, που επιτελούνται σε αυτόν.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ - ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
3. Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ. **Χώροι εργασίας.** Γραφείο. Studio. Χρηστικά δωμάτια. Εργαστήριο. Εξοπλισμός. Μετρικές σχέσεις. Ο ρόλος του φωτισμού (φυσικός και τεχνητός). Τυπικές διατάξεις του εξοπλισμού.	4 Χ 4	Οι μαθητές/τριες να: κατανοήσουν την αναγκαιότητα και την ιδιαιτερότητα του κάθε χώρου εργασίας στην κατοικία, γνωρίζουν το βασικό εξοπλισμό του κάθε χώρου ξεχωριστά, κατανοήσουν τις μετρικές σχέσεις μεταξύ του ανθρώπου, των χώρων εργασίας και των εξοπλισμών τους, προτείνουν και να σχεδιάζουν απλές σχεδιαστικές διατάξεις των εξοπλισμών κάθε χώρου ξεχωριστά λαμβάνοντας υπόψη τόσο τον φυσικό όσο και τον τεχνητό φωτισμό.	Θα παρουσιαστεί επιλεγμένο εποπτικό υλικό, όπου να φαίνεται η διαμόρφωση αυτών των χώρων εργασίας χωρίς τον εξοπλισμό τους. Κατόπιν να γίνει παρουσίαση εναλλακτικών προτάσεων εξοπλισμού τους στα αντίστοιχα αρχιτεκτονικά σχέδια. Θα δοθεί σχέδιο κάτοψης σύγχρονης κατοικίας σε κλίμακα 1:100 και να ζητηθεί ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός (κάτοψη, τομές κλπ.) εναλλακτικών λύσεων σε κλίμακα 1:20 ή 1:10 της τυπικής διάταξης του βασικού εξοπλισμού κάθε χώρου ξεχωριστά.	Όπως προηγούμενα.	Οι χώροι εργασίας που αναφέρονται είναι: **Γραφείο.** Περιλαμβάνει ειδικά τμήματα για βιβλία, χαρτικά, υπολογιστές και γενικά για γραφική εργασία στο σπίτι. **Studio.** Περιλαμβάνει χώρο για δημιουργίες όπως ζωγραφική, μουσική, πλαστική, γυμναστική, φωτογραφία κλπ. **Χρηστικοί χώροι.** Είναι ο χώρος πλυντηρίου, σιδερώματος και ραπτικής. **Εργαστήρια.** Αναφέρεται σε χώρους για ερασιτεχνικές εργασίες, όπως ξυλουργικές, μεταλλοκατασκευές, και γενικά μηχανολογικές ασχολίες.
4. Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ. **4.1 Η σύγχρονη κατοικία και ο περιβάλλων χώρος της.** Βεράντες. Κήποι στην ταράτσα. Αυλές. Εξοπλισμός. Μετρικές σχέσεις. Τυπικές διατάξεις του εξοπλισμού.	3 Χ 4	Οι μαθητές-τριες να: αντιληφθούν και να κατανοήσουν τις σχέσεις μεταξύ εσωτερικών χώρων της σύγχρονης κατοικίας και του άμεσου εξωτερικού περιβάλλοντος της (η αυλή, ο ακάλυπτος χώρος, η βεράντα, το δώμα κλπ.), κατανοήσουν τις μετρικές σχέσεις μεταξύ εσωτερικών και εξωτερικών χώρων, γνωρίσουν και να κατανοήσουν τους βασικούς εξοπλισμούς και τις τυπικές διατάξεις ορισμένων εξωτερικών χώρων (αυτοί που αναφέρονται στις διδακτικές ενότητες) της σύγχρονης κατοικίας, προτείνουν και να σχεδιάζουν απλές διατάξεις των εξοπλισμών κάθε εξωτερικού χώρου ξεχωριστά.	Αναφορά στην έννοια του περιβάλλοντος χώρου της σύγχρονης κατοικίας. Χώρος συνεχιζόμενος και επέκταση του εσωτερικού της κατοικίας. Παρουσίαση επιλεγμένου εποπτικού υλικού, όπου να φαίνεται η διαμόρφωση αυτών των χώρων με τον εξοπλισμό τους, και που θα συνοδεύεται επίσης με την επίδειξη των αντίστοιχων αρχιτεκτονικών σχεδίων. Θα δοθεί σχέδιο περιβάλλοντος χώρου σύγχρονης κατοικίας, όπου να περιέχονται οι αντίστοιχοι εξωτερικοί χώροι, που αναφέρθηκαν σε κλίμακα 1:100 και να ζητηθεί ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός εναλλακτικών λύσεων σε κλίμακα 1:100, 1:50 ή 1:20 της τυπικής διάταξης του βασικού εξοπλισμού κάθε χώρου.	Όπως προηγούμενα.	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ - ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
5. Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΣ ΧΩΡΟΣ 5.1 **Η αίθουσα σχεδιαστηρίου του σχολείου.** Οι λειτουργίες του. Τυπικές διατάξεις του εξοπλισμού. Μετρικές σχέσεις. Εξοπλισμός. Φωτισμός.	2 Χ 4	Οι μαθητές/τριες να: κατανοήσουν τις βασικές λειτουργίες ενός σχολικού σχεδιαστηρίου, κατανοήσουν τις τυπικές διατάξεις του εξοπλισμού του, αντιληφθούν την εσωτερική του λειτουργία, κατανοήσουν τις μετρικές σχέσεις του χώρου, γνωρίζουν το ρόλο του φυσικού και τεχνητού φωτισμού του χώρου, είναι ικανοί-νές να κάνουν αποτύπωση ενός χώρου σε σκαρίφημα και να αναγράφουν τις απαραίτητες διαστάσεις που χρειάζονται, ώστε να γίνει ο σχεδιασμός του χώρου, που θα μελετηθεί ύστερα. προτείνουν και να σχεδιάζουν απλές σχεδιαστικές διατάξεις με τον εξοπλισμό τους λαμβάνοντας υπόψη και το φωτισμό.	Αναφορά στη λειτουργία του χώρου του σχεδιαστηρίου. Παρουσίαση επιλεγμένου εποπτικού υλικού, όπου να φαίνεται η διαμόρφωση αίθουσας σχολικού σχεδιαστηρίου με τον εξοπλισμό του που θα συνοδεύεται επίσης με την επίδειξη των αντίστοιχων αρχιτεκτονικών σχεδίων. Θα αποτυπώσουν και θα σχεδιάσουν (κάτοψη, τομές κλπ.) το σχολικό σχεδιαστήριο και τον εξοπλισμό του. Θα διατυπώσουν κριτική της λειτουργίας και της διάταξής του και θα προτείνουν εναλλακτικές διατάξεις.	Όπως προηγούμενα.	Σε περίπτωση που το σχολικό συγκρότημα δεν έχει αίθουσα σχεδιαστηρίου τότε: Μπορούν να δοθούν σχέδια αρχιτεκτονικά μίας αίθουσας σχεδιαστηρίου ενός σχολείου σε κλίμακα 1:100 και να ζητηθεί ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός των εναλλακτικών λύσεων σε κλίμακα 1:20 και της τυπικής διάταξης του βασικού εξοπλισμού της αίθουσας. Θα αποτυπώσουν και θα σχεδιάσουν (κάτοψη, τομές κλπ.) την αίθουσά τους και να την μετατρέψουν σε ένα μικρό χώρο κατάλληλο για τεχνικό σχέδιο.
6. ΜΙΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ 6.1 **Ισόγειος κατοικία με μικρό κήπο.**	2 Χ 4	Οι μαθητές-τριες να: έχουν σαφή εικόνα μιας ολοκληρωμένης κάτοψης που να περιλαμβάνει όλους τους εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους που διδάχθηκαν, γνωρίσουν τα βασικά προβλήματα που δημιουργούνται με την εξέταση του συνόλου των εσωτερικών και εξωτερικών χώρων μιας κατοικίας, μπορούν να προτείνουν και να σχεδιάζουν απλές σχεδιαστικές διατάξεις με τον εξοπλισμό του εσωτερικού και εξωτερικού χώρου μιας κατοικίας ως ενιαίου συνόλου.	Παρουσίαση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου κάτοψης σε κλίμακα 1:100 ενός χώρου όπου να συμπεριλαμβάνει μία κατοικία με όλους τους κύριους και βοηθητικούς χώρους και τον κήπο της με το βασικό εξοπλισμό κάθε χώρου. Θα γίνει συζήτηση και κριτική των μαθητών στο συγκεκριμένο σχέδιο Θα ζητηθούν εναλλακτικές προτάσεις σχεδιασμού της τυπικής διάταξης του βασικού εξοπλισμού σε κλίμακα 1:50.	Όπως προηγούμενα.	

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Φωτογραφία

Β΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

Κατευθύνσεις
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Α. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο βασικός σκοπός του μαθήματος της Φωτογραφίας είναι να γνωρίσουν οι μαθητές τις βασικές αρχές της φωτογραφίας.
Παράλληλα οι μαθητές πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι ο τομέας της φωτογραφίας είναι αρκετά μεγάλος και περιλαμβάνει τεχνική, τεχνολογική, και αισθητική κατάρτιση. Γι αυτό και απαιτεί αρκετά χρόνια σπουδής και ωριμότητα ώστε να «μυηθεί» κανείς στα μυστικά της.

Β. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Ο μαθητής

- Να γνωρίζει τη σημασία και τους πολλαπλούς ρόλους της φωτογραφίας και ιδιαίτερα στους διάφορους τομείς των Εφαρμοσμένων Τεχνών
- Να κατέχει σημαντικές γνώσεις για την Ιστορία της φωτογραφίας.
- Να γνωρίζει τη δομή της φωτογραφικής μηχανής (35 mm).
- Να χειρίζεται την φωτογραφική μηχανή.
- Να γνωρίζει τις ιδιότητες και τη χρήση των φακών.
- Να γνωρίζει τις ιδιότητες και τα χαρακτηριστικά των Α/Μ φιλμ.
- Να γνωρίζει για την οργάνωση και εγκατάσταση του Σκοτεινού Θαλάμου με τους πληρέστερους όρους υγιεινής και ασφάλειας σε συνάρτηση με το περιβάλλον.
- Να προετοιμάζει χημικά υγρά και να εμφανίζει Α/Μ φιλμ.
- Να εκτυπώνει και να εμφανίζει Α/Μ φωτογραφίες.
- Να αντιλαμβάνεται πώς το φως καταγράφεται στο φιλμ και ποιες είναι οι επιλογές για την τροποποίησή του.
- Να κατανοεί πώς καταγράφεται ο φυσικός φωτισμός στο φιλμ και να τον συσχετίζει με τον τεχνητό, ώστε να βελτιώνεται η καταγραφή και η απόδοση του αντικείμενου.
- Να γνωρίζει να φωτομετρά (Προσπίπτοντα / Ανακλώμενο φωτισμό).
- Να γνωρίζει τι είναι χρώμα και ποια είναι η θερμοκρασία χρώματος στα έγχρωμα φωτογραφικά υλικά.
- Να γνωρίζει τι είναι βάθος πεδίου.
- Να κατέχει τις θεμελιώδεις αρχές της φωτογραφικής σύνθεσης και τους νόμους που την διέπουν.
- Να αξιολογεί, τέλος, την εργασία του ως προς το τεχνικό μέρος μόνος ή με άλλους συμμαθητές, με τον εκπαιδευτικό και άλλους επαγγελματικούς και καλλιτεχνικούς φορείς, που αποτελούν το ουσιαστικό περιβάλλον της φωτογραφίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ-ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ-ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΘΕΩΡΙΑ Εισαγωγή, αρχές λειτουργίας και ιστορική εξέλιξη της φωτογραφίας	2	Κατανόηση από τους μαθητές της σημασίας και των πολλαπλών ρόλων της φωτογραφίας	Παρουσίαση στους μαθητές των διαφόρων εφαρμογών της φωτογραφίας στον επαγγελματικό όπως και στον καλλιτεχνικό χώρο μέσω εποπτικού υλικού. Επεξήγηση των αρχών λειτουργίας της απλούστερης μορφής φωτογραφικής μηχανής (camera Obscura) και συνοπτική παρουσίαση των τεχνολογικών εξελίξεων στον τομέα της φωτογραφίας από τα μέσα του 19ου αιώνα μέχρι την εποχή μας.	Προβολέας διαφανειών / διαφάνειες	Κρίνεται χρήσιμη η προβολή βιντεοταινιών αναφορικά με την εισαγωγή στην φωτογραφία.
ΕΚΘΕΣΗ Φωτογραφικές μηχανές: Φακοί - είδη - εξοπλισμός. Φωτογραφικά φιλμ: διάκριση σε Α/Μ και έγχρωμα, αρχές λειτουργίας, είδη, ιδιότητες, χρήσεις, βαθμοί φωτοευαισθησίας. Φωτόμετρα και αρχές φωτομέτρησης (προσπίπτον - ανακλώμενο φως). Σχέση ταχύτητας κλείστρου/ διαφράγματος. Έκθεση φιλμ. Χρώμα (θεμελιώδη), Θερμοκρασία χρώματος.	2x4	Εξοικείωση των μαθητών με την φωτογραφική μηχανή και τα εξαρτήματά της. Έκθεση Α/Μ φιλμ. Εξοικείωση στις φωτομετρήσεις. Κατανόηση από τους μαθητές των χαρακτηριστικών των Α/Μ φιλμ. Κατανόηση της σχέσης ταχύτητας κλείστρου / διαφράγματος κατανόηση της σχέσης έντασης φωτός / ευαισθησίας φιλμ.	Παρουσίαση και περιγραφή της φωτογραφικής μηχανής, φακών και σχετικών εξαρτημάτων. Παρουσίαση του φωτογραφικού φιλμ. Επεξήγηση των αρχών που το διέπουν και αναφορά σε χαρακτηριστικά του στοιχεία (όπως π.χ. ο δείκτης έκθεσης). Διαφοροποίηση Α/Μ και έγχρωμων φιλμ και αναφορά βασικών χαρακτηριστικών και ζητημάτων για την κάθε κατηγορία, όπως διάκριση μεταξύ παγχρωματικού / ορθοχρωματικού στο Α/Μ φιλμ, και διάκριση μεταξύ φιλμ για φως διαφορετικής θερμοκρασίας (°K) στο έγχρωμο. Αναφορά στους τομείς εφαρμογής των διαφορετικών φιλμ. Παρουσίαση του φωτόμετρου και επεξήγηση των αρχών και των βασικών τεχνικών φωτομέτρησης. Επεξήγηση της σχέσης διαφράγματος / ταχύτητας κλείστρου. Έκθεση φωτογραφικού Α/Μ φιλμ με παράλληλη εξάσκηση στην φωτομέτρηση. Εξάσκηση για την επίτευξη της σωστής έκθεσης (οι μαθητές καλούνται να υποεκθέσουν και να υπερεκθέσουν ηθελημένα το ίδιο κάδρο που έχουν ήδη εκθέσει σύμφωνα με τις υποδείξεις του φωτόμετρου {κανονική έκθεση} με σκοπό την σύγκριση των αρνητικών διαφορετικής πυκνότητας σε επόμενο μάθημα)	Φωτογραφική μηχανή, φακοί και εξαρτήματα (τρίποδας, ντεκλανσέρ, φωτόμετρο χειρός). Προβολέας διαφανειών / διαφάνειες.	Κρίνεται σκόπιμη η παρουσίαση μέσω διαφανειών φωτογραφικών μηχανών διαφορετικών τύπων, φιλμ και εξαρτημάτων τους.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ-ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ-ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΕΜΦΑΝΙΣΗ Οργάνωση σκοτεινού θάλαμου: εξοπλισμός, εγκατάσταση, υγιεινή, ασφάλεια. Χημικά υγρά. Προετοιμασία για την επεξεργασία Α/Μ φιλμ και χαρτιών. Εμφάνιση - στερέωση φιλμ.	6	Εξοικείωση των μαθητών με τον χώρο και τον εξοπλισμό του σκοτεινού θάλαμου. Εμφάνιση Α/Μ φιλμ.	Παρουσίαση του εξοπλισμού και των ιδιαιτεροτήτων του σκοτεινού θάλαμου στους μαθητές. Εκμάθηση της τοποθέτησης του φιλμ στο τανκ. Εκμάθηση της εμφάνισης και στερέωσης του φιλμ με σχετική επεξήγηση της χρήσης των χημικών υγρών. Αναφορά στην κατάλληλη διαφύλαξη και αρχειοθέτηση του εμφανισμένου φιλμ. Σύγκριση και κριτική των εμφανισμένων φιλμ: ιδιαίτερη αναφορά στην ύπαρξη αρνητικών διαφορετικής πυκνότητας (υποέκθεση / κανονική έκθεση / υπερ-έκθεση). Έμφαση στη σημασία της σωστής έκθεσης.	Σκοτεινός θάλαμος (τανκ εμφάνισης, σπιράλ, θερμόμετρο, ογκομετρικά δοχεία, στεγνωτήριο φιλμ, ηλεκτρική αντίσταση θέρμανσης υγρών)	Ιδιαίτερη έμφαση στις προδιαγραφές ασφάλειας και υγιεινής του σκοτεινού θαλάμου. Σχολαστική τήρηση των οδηγιών εμφάνισης (χρόνος, θερμοκρασία, πλύσιμο, καθαριότητα).
ΕΚΤΥΠΩΣΗ Εκτυπωτήρες: αρχές λειτουργίας, διαφορετικά φορμά αρνητικών και διαφορετικοί φακοί. Εκτύπωση «εξ επαφής» και από μεγέθυνση. Εμφάνιση - στερέωση Α/Μ φωτογραφίας. Φίλτρα εκτύπωσης μεταβλητής αντίθεσης. Εκμάθηση της σωστής απόδοσης της τονικής κλίμακας του γκρίζου. Υπό - και υπερέκθεση στην εκτύπωση.	2x14	Εξοικείωση με τον εκτυπωτήρα. Εκμάθηση της εκτύπωσης της Α/Μ φωτογραφίας. Εξοικείωση στις τεχνικές εκτύπωσης εξ επαφής / μεγέθυνση. Κατανόηση της απόδοσης της χρωματικής κλίμακας στην τονική του γκρίζου.	Παρουσίαση του εκτυπωτήρα και των αρχών λειτουργίας του. Εκμάθηση της σωστής εκτύπωσης «εξ επαφής» με την χρησιμοποίηση του πρώτου εμφανισμένου φιλμ. Παρουσίαση των φίλτρων μεταβλητής αντίθεσης - αναφορά στην δυνατότητα διαφοροποίησης του «κοντράστ». Εκμάθηση εκτύπωσης μεγεθυμένου αρνητικού (Α/Μ φωτογραφία) και αναφορά στην κατάλληλη απόδοση της κλίμακας του γκρίζου. Δοκιμές υποέκθεσης και υπερέκθεσης των φωτογραφικών χαρτιών και παραλληλισμός με την αντίστοιχη διαφορά πυκνότητας των υποεκτεθειμένων και υπερεκτεθειμένων αρνητικών. Παρουσίαση και κριτική των εργασιών των μαθητών στο τέλος της κάθε επιμέρους άσκησης.	Εξοπλισμός σκοτεινού θαλάμου (μεγεθυντήρας, χρονοδιακόπτης φωτός, πλαίσιο εκτύπωσης, μεγεθυντής εστίασης, κοντακτέζα, ογκομετρικά δοχεία, λεκάνες, λαβίδες, θερμόμετρο, μηχανισμός πλύσης φωτογραφικών χαρτιών, μηχανισμός στεγνώματος φωτογραφικών χαρτιών).	Πρέπει να δοθεί έμφαση στην ανάγκη απόλυτης καθαριότητας κατά την διαδικασία εκτύπωσης (καθαρό αρνητικό, φορέας φιλμ, φακός, φίλτρα, κοντακτέζα κλπ).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ-ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ-ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΛΗΨΗΣ Έλεγχος της εικόνας: βάθος πεδίου και ταχύτητα. Στοιχειώδεις αρχές σύνεσης	2x6	Εμβάθυνση σε ζητήματα τεχνικής όπως και της αισθητικής οργάνωσης της φωτογραφικής εικόνας.	Ασκήσεις βάθους πεδίου: λήψεις με ανοιχτό και κλειστό διάφραγμα. Ασκήσεις λήψης κινούμενου αντικείμενου με (1) ακίνητη μηχανή και (2) μηχανή που «παρακολουθεί» το αντικείμενο στην κίνησή του. Εμβάθυνση της σχέσης διαφράγματος/ ταχύτητας κλείστρου στην έκθεση. Εμφάνιση των φιλμ και εκτύπωση τεσσάρων εικόνων: (1) Αντικείμενο με μεγάλο βάθος πεδίου. (2) Το ίδιο με μικρό βάθος πεδίου. (3) Κινούμενο αντικείμενο με ακίνητη μηχανή λήψης. (4) Κινούμενο αντικείμενο με κινούμενη μηχανή λήψης. Παρουσίαση και κριτική στην τάξη των εργασιών των μαθητών. Σύντομη παρουσίαση στην τάξη συνθετικά «επιτυχημένων» φωτογραφικών εικόνων. Αναφορά σε αρχές αισθητικής οργάνωσης του χώρου του φωτογραφικού κάδρου.	Προβολέας διαφανειών / διαφάνειες. Χώρος φωτογραφικών λήψεων. Φωτογραφικές μηχανές (νορμάλ φακός), τρίποδα, φωτόμετρα, ντεκλανσέρ. Σκοτεινός θάλαμος με πλήρη εξοπλισμό για εμφάνιση και εκτύπωση (βλ. όργανα εμφάνισης και εκτύπωσης).	Απαραίτητη η δυνατότητα διαμόρφωσης του χώρου διδασκαλίας σε στούντιο (κατάλληλη ηλεκτρολογική εγκατάσταση, δυνατότητα φωτοστεγανοποίησης του χώρου {κουρτίνες}). Οι διαφάνειες κρίνονται αναγκαίες. Για την καλύτερη κατανόηση της αισθητικής οργάνωσης της εικόνας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ-ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ-ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΗΣ / ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΦΙΛΜ Το φυσικό φως και ο έλεγχός του: (1) φωτογράφηση με συνθήκες έντονης φωτοσκίασης. (2) φωτογράφηση με συνθήκες ομοιογενούς φυσικού φωτισμού. Έλεγχος της έκθεσης και εμφάνισης του αρνητικού σε συνάρτηση με τις συνθήκες φωτισμού και το επιθυμητό αποτέλεσμα στην εκτύπωση. Τεχνικές φωτομέτρησης.	2x6	Εμβάθυνση στον έλεγχο του φυσικού φωτός κατά την έκθεση σε συνάρτηση με τον ζητούμενο τονικό χειρισμό του γκρίζου κατά την εκτύπωση των φωτογραφιών. Έλεγχος της εμφάνισης του φιλμ.	Φωτογράφηση αντικειμένου εκτεθειμένου στο ηλιακό φως. Έκθεση με βάση τις ενδείξεις φωτομέτρησης του απ' ευθείας προσπίπτοντος ηλιακού φωτός (1) και του προσπίπτοντος φωτισμού στις σκιασμένες επιφάνειες του αντικειμένου (2). Επεξεργασία του φιλμ με βάση τον ενδεικνυόμενο (1) και μειωμένο (2) δείκτη έκθεσης. Εκτύπωση των δύο αρνητικών σε χαρτί ίδιου (κανονικού) βαθμού αντίθεσης. Σύγκριση των αποτελεσμάτων στην τάξη. Αντίστοιχη φωτογράφηση αντικειμένου σε συνθήκες ομοιογενούς φωτισμού. Έκθεση με βάση τον ενδεικνυόμενο εκθεσιακό δείκτη. Επεξεργασία του φιλμ με τον κανονικό (1) και αυξημένο (2) χρόνο εμφάνισης. Αντίστοιχη εκτύπωση των δύο διαφορετικών αρνητικών σε χαρτί κανονικής αντίθεσης. Σύγκριση των αποτελεσμάτων στην τάξη. Οι δύο παραπάνω ασκήσεις στοχεύουν στην εκμάθηση της μεθόδου ελέγχου της αντίθεσης τόνων (κοντράστ) στο αρνητικό. Έμφαση της σημασίας του ισορροπημένου αρνητικού για την επιτυχημένη εκτύπωση στο χαρτί.	Σκοτεινός θάλαμος με πλήρη εξοπλισμό για εμφάνιση φιλμ / εκτύπωση φωτογραφιών. Φωτογραφικός εξοπλισμός λήψεων.	Κρίνεται αναγκαία η δυνατότητα λήψεων σε εξωτερικούς χώρους με φυσικό φωτισμό. Έμφαση στη χρήση του φωτόμετρου χειρός για ακριβέστερη φωτομέτρηση σκιασμένων και φωτεινών επιφανειών σε σύγκριση με τα αποτελέσματα του φωτόμετρου της μηχανής.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ-ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ-ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ / ΚΡΙΤΙΚΗ / ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Εισαγωγή στην έννοια της πνευματικής ιδιοκτησίας της φωτογραφίας. Αρχές ρετουσαρίσματος. Τελική παρουσίαση της φωτογραφίας και αξιολόγηση των εργασιών.	4	Κατανόηση της μοναδικότητας του φωτογραφικού έργου. Ικανότητα ορθής παρουσίασης της τελικής εργασίας. Ανταλλαγή και σύγκριση ιδεών και τρόπων αντιμετώπισης των ασκήσεων κατά την διάρκεια του εξάμηνου από τους μαθητές με στόχο την καλύτερη δυνατή αφομοίωση από το σύνολο των θετικότερων επιτεύξεων της τάξης.	Αναφορά στην σημασία της πνευματικής ιδιοκτησίας. Επίδειξη με τα κατάλληλα εργαλεία της τεχνικής του ρετουσαρίσματος των φωτογραφιών. Επίδειξη παρουσίασης με ειδικό χαρτόνι (πλαίσιο). Παρουσίαση στην τάξη της εργασίας κάθε μαθητή με ομαδική συζήτηση / κριτική πάνω στα ζητούμενα των ασκήσεων και τον τρόπο αντιμετώπισής τους.	Πινέλα ρετουσαρίσματος. Κοπτικό μηχάνημα φωτογραφιών. Κοπτικό μαχαίρι 45 μοιρών για παράθυρα πλαισιοποίησης.	Κρίνεται σημαντική η δημιουργία πορτφόλιο (άλμπουμ), όπως και ντοσιέ αρχειοθέτησης αρνητικών, κοντάκτ, και σημειώσεων τεχνικών χαρακτηριστικών.

ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ: 14 ΘΕΩΡΙΑ + 36 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ = 50 (2 ώρες Χ 25 εβδομάδες)

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Εφαρμογές Η/Υ

Β΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

Α. ΣΚΟΠΟΣ

1. Η εισαγωγή των μαθητών στην ηλεκτρονική σχεδίαση σύνθετων αρχιτεκτονικών σχεδίων σε δύο διαστάσεις.

2. Η εξοικείωση με τις βασικές θεωρητικές αρχές, τους αλγόριθμους, τις λειτουργίες, τα εργαλεία, τις πρακτικές και τις εφαρμογές της επεξεργασίας γραφικών.

Β. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

1. Να κατανοήσουν οι μαθητές τις δυνατότητες και τα εργαλεία που προσφέρει η σχεδίαση μέσω Η/Υ στην δημιουργία; την οργάνωση, τη διαχείριση, την παρουσίαση και την εκτύπωση των δυσδιάστατων αρχιτεκτονικών συνθέσεων.

2. Να αντιληφθούν τα γεωμετρικά μοντέλα που υπεισέρχονται στην αναπαράσταση δυσδιάστατων και τρισδιάστατων αντικειμένων.

3. Να εξοικειωθούν με τις τεχνικές δημιουργίας προνομοίων αντικειμένων, να μάθουν τι ςτεχνικές μετασχηματισμού τους και τα οπτικά αποτελέσματα που παράγονται από αυτές.

Αρχές αρχιτεκτονικής σχεδίασης μέσω Η/Υ (II) (54 ώρες)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ-ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ-ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. Απλές σχεδιαστικές εντολές. Σημεία έλξης πάνω στα αντικείμενα. Σημείο. Γραμμές. (ευθείες - ημιευθείες - ευθύγραμμα τμήματα). Κύκλος. Τόξο. Πολύγωνο. Παραλληλό-γραμμο. Έλλειψη. Κυκλικός δακτύλιος και δίσκος.	6	Οι μαθητές: Να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους στις απλές σχεδιαστικές εντολές που διδάχθηκαν στην Α' τάξη Να μάθουν να σχεδιάζουν απλά γεωμετρικά σχήματα Να αποκτήσουν ευχέρεια στη σχεδίαση αντικειμένων με τις εντολές του περιεχομένου Να είναι σε θέση να σχεδιάζουν οποιοδήποτε περίγραμμα τους ζητηθεί με γραμμές και τόξα Να κατανοήσουν τι είναι τα σημεία έλξης πάνω στα αντικείμενα και σε τι χρησιμεύουν.	Να δοθούν πολλές ασκήσεις σχεδιασμού που να περιέχουν ευθείες. Να δοθούν πολλές ασκήσεις σχεδιασμού που να περιέχουν τόξα. Να δοθούν πολλές ασκήσεις σχεδιασμού που να περιέχουν σχήματα των απλών σχεδιαστικών εντολών. Να γίνει αναφορά στις συντεταγμένες και πως απεικονίζονται για να θυμηθούν όσα διδάχθηκαν στην Α' τάξη. Να δοθούν πολλές ασκήσεις σχεδιασμού αντικειμένων ορισμένων διαστάσεων χρησιμοποιώντας τα σημεία έλξης των αντικειμένων. Να δοθεί σειρά ασκήσεων σχεδιασμού περιγραμμάτων. Να δοθούν ασκήσεις για το σπίτι.	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές. Windows XX. Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής. Λογισμικό σχεδίασης με Ηλεκτρονικό υπολογιστή (πρόγραμμα CAD) τελευταίας τεχνολογίας. Εκτυπωτής	Προτείνεται να ανοιχτεί ένας φάκελος με το όνομα του κάθε μαθητή και να αποθηκευθεί απ' ευθείας στον σκληρό δίσκο. Εν συνεχεία να δημιουργηθούν τρεις ή περισσότεροι υποφάκελοι μέσα στον φάκελο του μαθητή αριθμημένοι. Τα σχέδια που δημιουργούν οι μαθητές να αποθηκεύονται με οργάνωση μέσα στους υποφακέλους. Ο μαθητής πρέπει να είναι εφοδιασμένος με δισκέτες για να μπορεί να μεταφέρει τα σχέδιά του. Τα αντικείμενα να μην είναι τυχαία αλλά ορισμένου μεγέθους και σε ορισμένη θέση που μπορεί να δίδεται με συντεταγμένες και με τα σημεία έλξης των αντικειμένων Οι ασκήσεις σχεδιασμού περιγραμμάτων να αντιπροσωπεύουν πραγματικά μεγέθη αντικειμένων π.χ. μέγεθος επίπλου, μέγεθος κάτοψης δωματίου κτλ για να μπορούν να τα συγκρίνουν πάνω στην οθόνη. Μπορούν να δημιουργούνται στρώσεις με διάφορα χρώματα και διάφορους τύπους γραμμών για να γίνει υπενθύμιση και εμπέδωση των όσων έμαθαν στην Α' Τάξη. Να δίδονται εργασίες στο σπίτι και να παραδίδονται στον καθηγητή για να γίνεται σχετική διόρθωση και συζήτηση με τον μαθητή. Μπορεί να χρησιμοποιούνται για τις εργασίες αυτές εκτός από τους δικούς τους κατ οίκον υπολογιστές, εάν υπάρχουν, και οι υπολογιστές του σχολείου κατόπιν συνεννοήσεως με την διεύθυνση του σχολείου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ-ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ-ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
2. Απλές εντολές επεξεργασίας των αντικειμένων Επιλογή αντικειμένων. Διαγραφή. Επαναφορά. Αντιγραφή. Μετακίνηση. Παράλληλη αντιγραφή. Τετραγωνική διάταξη . Κυκλική διάταξη. Καθρεπτισμός. Περιστροφή.	6	Να αποκτήσουν ευχέρεια στην επεξεργασία των απλών σχεδιαστικών εντολών που έμαθαν στο προηγούμενο κεφάλαιο δηλαδή: Να διαγράφουν τα άχρηστα αντικείμενα Να επαναφέρουν τυχόντα διαγραφέντα αντικείμενα που χρειάζονται Να κάνουν αντιγραφή και πολλαπλή αντιγραφή αντικειμένων Να μετακινούν τα αντικείμενα σε επιθυμητές θέσεις Να πραγματοποιούν κυκλικές και τετραγωνικές διατάξεις Να δημιουργούν καθρεπτικό αντίγραφο αντικειμένου Να περιστρέφουν τα αντικείμενα Να είναι σε θέση να συνδυάζουν τις εντολές επεξεργασίας και να κατασκευάζουν πιο πολύπλοκα σχήματα Να μπορούν να επιλέγουν τα αντικείμενά τους με διάφορους τρόπους: α. μεμονωμένα β. ομαδικά γ. καθολικά.	Να δοθούν πολλές ασκήσεις που να περιέχουν σχεδιασμό πολύπλοκων σχημάτων, κυρίως επίπλων εσωτερικού χώρου όπως: τετράγωνη τραπεζαρία κυκλική τραπεζαρία καρέκλες γραφεία κρεβάτια είδη υγιεινής είδη κουζίνας κτλ Να εξηγηθούν αναλυτικά όλοι οι τρόποι επιλογής αντικειμένων και επιδιώκεται ο συντομότερος σε χρόνο. Να δοθούν ασκήσεις για το σπίτι.		Τα έπιπλα να τοποθετούνται μέσα σε περιγράμματα που να αντιπροσωπεύουν χώρους για να αποκτήσουν οι μαθητές και μια πρώτη αντίληψη των μεγεθών τους. Τα σχέδια να σώζονται σε ξεχωριστά αρχεία στον φάκελο του μαθητή για να χρησιμοποιηθούν σε επόμενες εισηγήσεις. Επίσης να δημιουργηθεί ένα ξεχωριστό αρχείο για το κάθε έπιπλο εσωτερικού χώρου με την ονομασία του για να χρησιμοποιηθεί σε επόμενα μαθήματα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ-ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ-ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
3. Σύνδεση δύο αντικειμένων μεταξύ τους: σύνδεση δύο ευθειών σύνδεση δύο τόξων σύνδεση μιας ευθείας και ενός τόξου σύνδεση με γωνία σύνδεση με τόξο σύνδεση με ευθύγραμμο τμήμα.	3	Να μπορούν να συνδέουν δυο γραμμές (ευθείες ή τόξα) με όποια μορφή προτιμούν.	Να γίνουν ξεχωριστά παραδείγματα για την κάθε περίπτωση και να αναλυθεί η χρήση της στην αρχιτεκτονική σχεδίαση.		Να επιλέγονται ασκήσεις τέτοιες ώστε να γίνεται επανάληψη και εμπέδωση των βασικών σχεδιαστικών εντολών και των βασικών εντολών επεξεργασίας.
4. Αποκοπή μέρους αντικειμένων πέρα από όριο ή μεταξύ ορίων. Επέκταση γραμμών μέχρι άλλου αντικείμενου που χρησιμοποιεί-ται σαν όριο.	3	Να αποκτήσουν μεγάλη ευχέρεια σε αυτές τις εντολές επεξεργασίας και κυρίως να αποκτήσουν ταχύτητα στον χειρισμό του ποντικιού κατά τις συγκεκριμένες εντολές	Να δοθούν πολλές ασκήσεις με όσο το δυνατόν περισσότερα διαφορετικά αντικείμενα και να προσεχθεί ούτως ώστε να καλυφθούν οι περισσότερες περιπτώσεις που συναντώνται κατά την αρχιτεκτονική σχεδίαση.		Να γίνεται χρονομέτρηση των ασκήσεων για να επιτευχθεί ο στόχος της ταχύτητας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ-ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ-ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
5. Σχεδιασμός απλής κάτοψης Τρόπος οργάνωσης Σειρά που ακολουθούμε στις εντολές σχεδίασης - επεξεργασίας.	6	Να μπορούν να σχεδιάζουν μέσα σε ένα τρίωρο μια απλή κάτοψη οικίας Να είναι σε θέση να οργανώσουν το σχέδιό τους από την αρχή σωστά, εξωτερικά και εσωτερικά: α. όνομα σχεδίου β. επιλογή μονάδων γ. απεικόνιση συντεταγμένων δ. κάνναβος σχεδίασης ε. έλξη από κάνναβο ζ. δημιουργία στρώσεων Να ξέρουν τη σειρά των εντολών σχεδίασης και επεξεργασίας που ακολουθείται για το στήσιμο μιας απλής κάτοψης.	Να ανοιχτεί ένας υποφάκελος με το όνομα «κάτοψη1» μέσα στο φάκελο του μαθητή και να σχεδιαστεί συγκεκριμένη κάτοψη που αργότερα θα συμπληρωθεί και με άλλα στοιχεία.		Μετά το συγκεκριμένο κεφάλαιο μπορεί να δοθεί και διαγώνισμα ή τεστ με θέμα τον σχεδιασμό απλής κάτοψης. Ο μαθητής πρέπει να σχεδιάσει και άλλες κατόψεις που θα του δοθούν σαν ασκήσεις για το σπίτι. Οι ασκήσεις θα παραδίδονται στον καθηγητή και από κοινού θα συζητούνται και θα διορθώνονται.
6. Σύνθετες εντολές σχεδίασης. Πολύγραμμα. Πολλαπλές γραμμές. Αρμονικές καμπύλες. Γραμμές με πάχος. Ελεύθερη σχεδίαση.	3	Να γνωρίζουν τι είναι: τα πολύγραμμα, οι πολλαπλές γραμμές, οι αρμονικές καμπύλες Να γνωρίζουν τη χρήση κάθε μιας από αυτές τις εντολές στην ηλεκτρονική σχεδίαση.	Να δοθούν παραδείγματα της χρήσης των σύνθετων αυτών εντολών. Να επιδειχθούν σχέδια που να περιέχουν αυτές τις εντολές. Να γίνει συζήτηση για τις σύνθετες γραμμές και την χρήση τους.		Να αναφερθεί ότι τα σχεδιαστικά προγράμματα δεν εξυπηρετούν μόνο στον σχεδιασμό μιας κάτοψης αλλά και σε ένα μεγάλο πλήθος σχεδιαστικών εφαρμογών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ-ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ-ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
7. Σύνθετες εντολές επεξεργασίας Σπάσιμο ενός αντικειμένου Σπάσιμο ενιαίων αντικειμένων. Επιμήκυνση - βράχυνση Μεγέθυνση - σμίκρυνση Διόρθωση ιδιοτήτων των αντικειμένων	3	Να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους στις εντολές επεξεργασίας Να είναι σε θέση να διαλέγουν τον συντομότερο δρόμο για την υλοποίηση του σχεδίου τους χρησιμοποιώντας και τις σύνθετες εντολές επεξεργασίας Να είναι σε θέση να διορθώνουν τα αντικείμενα και όχι να τα διαγράφουν και εν συνεχεία να τα επανασχεδιάζουν.	Να γίνει αναλυτική ανάπτυξη των εντολών και να δοθούν σχεδιαστικά παραδείγματα . Να γίνει αναλυτικά διόρθωση κάθε μιας ιδιότητας ενός αντικειμένου. Να γίνει διόρθωση διάφορων σχεδιαστικών αντικειμένων.		Να τονιστεί η αναγκαιότητα να σχεδιάζουμε ενιαία αντικείμενα για να μπορούμε να τα διαχειριζόμαστε με ευκολία. Να αναφερθεί ότι το σπάσιμο των αντικειμένων συνήθως γίνεται σε επιλεγμένα σημεία.
8. Γραφή και διόρθωση κειμένου. Κείμενο μιας γραμμής. Κείμενο παραγράφου.	3	Να μπορούν να δημιουργούν ένα δικό τους στυλ γραφής Να μπορούν να γράφουν κείμενο πάνω στα σχέδιά τους Να μπορούν να φτιάχνουν πίνακες για τα σχέδιά τους.	Να γίνει ανάλυση του περιεχόμενου του κεφαλαίου. Να δημιουργηθούν πολλά στυλ γραφής σε ένα σχέδιο και να γραφούν κείμενα με κάθε ένα από αυτά. Να ανοιχτεί ο φάκελος «κάτοψη 1» και να γραφεί η ονομασία των χώρων, ο τίτλος του σχεδίου και η κλίμακα εκτύπωσης. Στο ίδιο σχέδιο να φτιαχτεί πινακάκι με τα στοιχεία του σχεδίου και του μαθητή σε ξεχωριστή στρώση. Να συζητηθεί το μέγεθος των γραμμάτων για τις διάφορες κλίμακες εκτύπωσης.		Να τονιστεί ιδιαίτερα ότι το μέγεθος των γραμμάτων και αριθμών σε ένα σχέδιο έχει να κάνει με την κλίμακα εκτύπωσης του σχεδίου, οπότε σε διάφορες κλίμακες εκτύπωσης πρέπει να γίνεται και ανάλογη προσαρμογή στο μέγεθός των γραμμάτων των κειμένων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ-ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ-ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
9. Διαστασιολόγηση. Δημιουργία στυλ διαστασιολόγησης. Προσαρμογή διαστάσεων στο σχέδιο. Τοποθέτηση διαστάσεων στο σχέδιο. Διόρθωση διαστάσεων.	6	Να μπορούν να δημιουργούν ένα δικό τους στυλ διαστασιολόγησης Να μπορούν να προσαρμόζουν το μέγεθος των διαστάσεων στο σχέδιό τους Να είναι σε θέση να βάζουν διαστάσεις πάνω στα αντικείμενα Να είναι σε θέση να βάζουν διαστάσεις σε μια απλή κάτοψη Να μπορούν να αλλάζουν και να διορθώνουν το στυλ διαστασιολόγησης.	Να αναλυθεί ο τρόπος διαστασιολόγησης με τον Η/Υ. Να δοθούν παραδείγματα με τοποθέτηση διαστάσεων πάνω σε απλά αντικείμενα. Να ανοιχτεί ο φάκελος «κάτοψη 1» και να τοποθετηθούν διαστάσεις εσωτερικές και εξωτερικές στην κάτοψη σε ξεχωριστή στρώση.		Να τονιστεί ιδιαίτερα ότι στις διαστάσεις όπως και στα κείμενα το μέγεθος των αριθμών έχει σχέση με την κλίμακα εκτύπωσης του σχεδίου μας, οπότε θα πρέπει σε διαφορετικές κλίμακες εκτύπωσης να γίνεται και ανάλογη προσαρμογή των διαστάσεων κατά μέγεθος.
Τα γεμίσματα και οι διαγραμμίσεις Τι είναι οι διαγραμμίσεις . Πως τοποθετούνται στο σχέδιο.	3	Να κατανοήσουν τον τρόπο τοποθέτησης μιας διαγράμμισης στο σχέδιο Να είναι σε θέση να επιλέγουν τη σωστή διαγράμμιση Να μπορούν να προσαρμόζουν το μέγεθος της διαγράμμισης στο σχέδιό τους.	Να τοποθετηθεί διαγράμμιση στους τοίχους της «κάτοψης 1» και να δοθεί παράδειγμα γεμίσματος σε ξεχωριστή στρώση.		Να δοθεί έμφαση στην ανεύρεση των ορίων του σχεδίου μέσα στα οποία περικλείεται η διαγράμμιση.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ-ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ-ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
10. Σχεδιαστικές ενότητες: 11.1 απλές σχεδιαστικές ενότητες 11.2 σχεδιαστικές ενότητες με ταυτόχρονη μεταφορά πληροφοριών. Ορισμός. Δημιουργία. Δημιουργία σχεδιαστικής ενότητας σαν ξεχωριστό εξωτερικό αρχείο. Εισαγωγή σχεδιαστικής ενότητας στο σχέδιο. Ιδιότητες. Διαχωρισμός μιας σχεδιαστικής ενότητας. Χρήση. Επαναπροσ-διορισμός.	6	Να κατανοήσουν τι είναι οι σχεδιαστικές ενότητες Να δημιουργούν με ευκολία μια σχεδιαστική ενότητα Να μπορούν να μετατρέπουν την σχεδιαστική ενότητα σε ξεχωριστό σχεδιαστικό αρχείο Να εισάγουν με ευκολία στο σχέδιο τις σχεδιαστικές ενότητες Να γνωρίζουν τις ιδιότητές τους Να γνωρίζουν πως διαχωρίζονται Να γνωρίζουν πως μπορούν να τις επαναπροσδιορίσουν.	Να δημιουργηθούν απλές σχεδιαστικές ενότητες από τα αντικείμενα που έχουν σχεδιαστεί σε προηγούμενο μάθημα. Να δημιουργηθούν εξωτερικά αρχεία για την κάθε μια από αυτές. Να δημιουργηθούν σχεδιαστικές ενότητες με: α. παράθυρα β. πόρτες γ. προσανατολισμό Να εισαχθούν όσες από τις σχεδιαστικές ενότητες χρειάζονται στο σχέδιο «κάτοψη 1». Να δημιουργηθούν τρεις σχεδιαστικές ενότητες που μεταφέρουν πληροφορίες: α. συμβολισμός ανοιγμάτων β. συμβολισμός υψομετρικής στάθμης γ. συμβολισμός υλικού και τιμής.		Πρέπει να τονιστεί ότι με σχεδιαστικές ενότητες μπορούμε να δημιουργήσουμε σιγά-σιγά ολόκληρες βιβλιοθήκες τις οποίες θα χρησιμοποιούμε σε όλα τα σχέδια. Η οργάνωση βιβλιοθηκών αποτελεί τα δικά μας «στένσιλ» που με προσωπικό ύφος έχουμε κατασκευάσει. Προτείνεται κάθε μαθητής να δημιουργήσει μια μικρή βιβλιοθήκη αποτελούμενη από τουλάχιστον πέντε σχεδιαστικές ενότητες και τουλάχιστον τρεις με μεταφορά πληροφοριών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ		ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ-ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ-ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
11. Εκτύπωση του σχεδίου. Αναφορά σε διάφορους εκτυπωτές Τι πρέπει να προσέχουμε κατά την εκτύπωση.	6		Να μπορούν να τυπώσουν το σχέδιό τους σε οποιοδήποτε εκτυπωτή Να μπορούν να ορίζουν τη διαμόρφωση εκτύπωσης που θέλουν για το σχέδιο που θα τυπώσουν Να μάθουν να αποθηκεύουν μια ορισμένη διαμόρφωση και να την ανακτούν για εφαρμογή σε εκτυπώσεις άλλων σχεδίων.		Η/Υ εκτυπωτής	Η εκτύπωση να γίνεται υπό την επίβλεψη του καθηγητή. Να εξηγηθεί στους μαθητές η χρήση για την εκτύπωση είτε του εκτυπωτή του συστήματος είτε άλλου εκτυπωτή απευθείας ορισμένου από το σχεδιαστικό πρόγραμμα. Μέσω του πλαισίου των εκτυπωτών των windows να επιλεγεί ο προκαθορισμένος εκτυπωτής του συστήματος.

ΕΝΟΤΗΤΑ : Επεξεργασία Γραφικών (Ι)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ – ΟΡΓΑΝΑ – ΕΡΓΑΛΕΙΑ – ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Δημιουργία δισδιαστάτων σχημάτων Επισκόπηση επεξεργασίας γραφικών και βασικά πακέτα λογισμικού Συστήματα αξόνων σχημάτων Καμπύλες Bezier Σχεδίαση ευθυγράμμων τμημάτων	6	Οι μαθητές να - Κατανοήσουν τις αρχές στις οποίες των αλγορίθμων στους οποίους βασίζεται η επεξεργασία γραφικών - Αντιληφθούν τα γεωμετρικά μοντέλα στα οποία στηρίζεται η δημιουργία δισδιαστάτων σχημάτων - Κατανοήσουν τα μεγέθη και τις γεωμετρικές οντότητες που υπεισέρχονται στην επεξεργασία γραφικών - Αντιληφθούν τους	- Παρουσίαση των αρχών μοντελοποίησης και σύνθεσης γραφικών μέσω των καμπυλών Bezier - Παρουσίαση της σχεδίασης και μετατροπής απλών γεωμετρικών σχημάτων όπως της δημιουργίας πολυγώνου από δύο ανοιχτά πολύγωνα η της μετατροπής ανοικτού πολυγώνου σε κλειστό κλπ. - Συζήτηση των δυνατοτήτων ομαδοποίησης απλών σχημάτων με στόχο τον εύκολο σχεδιασμό πολύπλοκων γραφικών	- Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές - Λογισμικό επεξεργασίας γραφικών που να πληρεί τις προδιαγραφές που τίθενται στην ενότητα - Εκτυπωτής	- Να συζητηθούν οι διαφορές και ομοιότητες επεξεργασίας εικόνας, επεξεργασίας γραφικών και ψηφιακής σχεδίασης

Σχεδίαση καμπύλων γραμμών Σχεδίαση πολυγώνων		τρόπους σχεδίασης των απλών γεωμετρικών σχημάτων - Κατανοήσουν τις εργασίες καθώς και τα συγκεκριμένα τους βήματα που υπεισέρχονται στις μετατροπές των δισδιαστάτων αντικειμένων - Αντιληφθούν τους βασικούς τρόπους διαχείρισης ομάδων δισδιαστάτων αντικειμένων			
Επεξεργασία και μετασχηματισμοί δισδιαστάτων σχημάτων Στρέβλωση κορυφών	6	Οι μαθητές να - Αντιληφθούν τις γεωμετρικές ιδιότητες των μετασχηματισμών των δισδιαστάτων σχημάτων - Κατανοήσουν τις αρχές	- Παρουσίαση τεχνικών αλλαγής της καμπυλότητας τμημάτων, επεξεργασίας κορυφών, επεξεργασίας ευθυγράμμων τμημάτων - Παρουσίαση των τεχνικών μετατροπής καμπύλων		- Να δοθούν ασκήσεις μετασχηματισμένων απλών δισδιαστάτων σχημάτων και να εξηγηθούν οι τρόποι και τα βήματα παραγωγής τους

πολυγώνου Αλλαγή καμπυλότητας τμήματος Μετακίνηση σχήματος Περιστροφή σχήματος Στρέβλωση σχήματος Κατοπτρισμός πολυγώνου		στις οποίες στηρίζεται η επεξεργασία γραφικών για να επιτύχει τους μετασχηματισμούς των δισδιαστάτων σχημάτων - Αντιληφθούν τα μεγέθη τα οποία υπεισέρχονται στους μετασχηματισμούς των δισδιαστάτων σχημάτων στην επεξεργασία γραφικών - Κατανοήσουν τους τρόπους και τις διαδικασίες επίτευξης των συγκεκριμένων μετασχη-ματισμών	πλευρών πολυγώνου σε ευθύγραμμες - Παρουσίαση των ιδιοτήτων των αντικειμένων mesh		
Δημιουργία τρισδιαστάτων αντικειμένων Τρισδιάστατη μοντελοποίηση	6	Οι μαθητές να - Αντιληφθούν τις έννοιες και τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά που υπεισέρχονται κατά την	- Συζήτηση των διαφορών μεταξύ του μοντέλου και του mesh αντικειμένου - Παρουσίαση της τελικής μορφής ενός mesh		- Να γίνει κατανοητός ο τρόπος δημιουργίας τρισδιαστάτου αντικει-μένου από αντικείμενο τύπου mesh

Τεχνικές σχεδίασης τρισδιαστάτων σχημάτων από δισδιάστατα αντικείμενα Διαχείριση τρισδιαστάτων σχημάτων		δημιουργία τρισδιαστάτων αντικειμένων - Κατανοήσουν τις ιδιότητες της τρισδιάστατης μοντελοποίησης - Αντιληφθούν τις τεχνικές δημιουργίας τρισδιαστάτων αντικειμένων στον ηλεκτρονικό υπολογιστή - Κατανοήσουν τους τρόπους με τους οποίους η επεξεργασία γραφικών διαχειρίζεται τρισδιάστατα αντικείμενα	αντικειμένου - Παρουσίαση των τεχνικών επιλογής των αντικειμένων που θα εμφανιστούν τρισδιάστατα στην οθόνη - Παρουσίαση των επιπέδων δομής των τρισδιαστάτων αντικει-μένων		- Να δοθούν ασκήσεις δημιουργίας και εμφάνισης τρισδιαστάτων αντικειμένων με έμφαση στην κατανόηση των συναντώμενων γεωμετρικών ιδιοτήτων
Επεξεργασία και μετασχηματισμοί τρισδιαστάτων σχημάτων	6	Οι μαθητές να - Αντιληφθούν τις γεωμετρικές βάσεις της επεξεργασίας και των	- Παρουσίαση των μετασχηματισμών παραμόρφωσης των στερεών σωμάτων μέσω της έννοιας της διαδρομής		- Να δοθούν ασκήσεις με παραμορφωμένα στερεά και να εξηγηθούν τα είδη των παραμορφώσεων καθώς

Παραμόρφωση τρισδιαστάτων σχημάτων Μετακίνηση και περιστροφή τρισδιαστάτων σχημάτων		μετασχηματισμών των τρισδιαστάτων σχημάτων - Κατανοήσουν τα αποτελέσματα των διαφόρων μετασχηματισμών τρισδιαστάτων σχημάτων σε ότι αφορά τις οπτικές εντυπώσεις του παρατηρητή - Κατανοήσουν τις τεχνικές με τις οποίες επιτυγχάνονται οι μετασχηματισμοί των τρισδιαστάτων αντικειμένων	- Παρουσίαση των τεχνικών επεξεργασίας της διαδρομής - Παρουσίαση των τεχνικών ακριβούς τοποθέτησης των στερεών αντικειμένων		και τα βήματα που οδήγησαν σε αυτά τα αποτελέσματα - Να συγκριθούν τα πακέτα επεξεργασίας γραφικών ως προς τις ταχύτητες επίτευξης των μετασχηματισμών των τρισδιαστάτων σχημάτων
Τεχνικές απεικόνισης δισδιαστάτων και τρισδιαστάτων αντικειμένων Εμφάνιση και	6	Οι μαθητές να - Κατανοήσουν τους τρόπους που ο παρατηρητής αντιλαμβάνεται τα στοιχεία των δισδιαστάτων και τρισδιαστάτων	- Παρουσίαση των τεχνικών απόκρυψης face, απόκρυψης / εμφάνισης στοιχείου και αντικειμένου σύμφωνα με το όνομά τους, το χρώμα τους, τον φωτισμό και την θέση της κάμερας		- Να πειραματιστούν οι μαθητές με το πακέτο επεξεργασίας γραφικών σχετικά με τις τεχνικές εμφάνισης και απόκρυψης στερεών και πεπλεγμένων σχημάτων

απόκρυψη του επιπέδου όψης σχεδιαστή Εμφάνιση και απόκρυψη στοιχείων σχημάτων Επιλεκτική απεικόνιση πεπλεγμένων αντικειμένων Διαφανής και αδιαφανής εμφάνιση γεωμετρίας		αντικειμένων καθώς και τις συνθέσεις τους - Αντιληφθούν τις γεωμετρικές αρχές που εδράζονται στους τρόπους απεικόνισης τόσο των δισδιαστάτων όσο και των τρισδιαστάτων αντικειμένων - Κατανοήσουν τις τεχνικές απεικόνισης των δισδιαστάτων και τρισδιαστάτων αντικειμένων με τις οποίες επιτυγχάνεται το βέλτιστο αποτέλεσμα για τον παρατηρητή	- Παρουσίαση των τεχνικών εμφάνισης της γεωμετρίας με όλες τις λεπτομέρειες		

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
για το μάθημα

Ιστορία των Τεχνών
Έργα και Δημιουργοί

Β΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

Κατευθύνσεις
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Στόχος του μαθήματος είναι να αναδειχθούν προσεγγίσεις που α) θεωρούν το έργο τέχνης ως συγκροτημένο αντικείμενο-πολιτισμικό σύμπτωμα μιας εποχής και μιας περιοχής και β) αναδεικνύουν το ρόλο και την επίδραση συγκεκριμένων δημιουργών στη συνέχεια ή την ανατροπή των όρων της καλλιτεχνικής δημιουργίας.

Σκοποί του μαθήματος είναι:

- Να μυηθούν οι μαθητές στις «γλώσσες» της τέχνης και των τεχνών και να βοηθηθούν να τις «αναγνώσουν».
- Να κατανοήσουν τον καινοτόμο και ρηξικέλευθο ρόλο ενός καλλιτεχνικού κινήματος ή ενός καλλιτέχνη στην ανανέωση των καλλιτεχνικών μορφών και των αναπαραστατικών συστημάτων (βλ. Μπάουχαους, Μάνος Χατζιδάκης κλπ).
- Να πληροφορηθούν για τις λειτουργίες των οπτικών φαινομένων, τον επικοινωνιακό, το θρησκευτικό, πολιτικό, ιδεολογικό, αισθητικό χαρακτήρα τους.
- Να αντιληφθούν ότι τα εικαστικά έργα είναι σύνθετα σημειολογικά και σημασιολογικά συστήματα και ως εκ τούτου δεν εννοούν την αυτοματική και μηχανιστική προσληπτική αναγνωστική αντίδραση.
- Να γνωρίσουν τις στυλιστικές και μορφικές ποικιλίες, τις αποκλίσεις απο τα κυρίαρχα στυλ, την επαναληπτική χρήση εικαστικών συμβάσεων και τρόπων.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ : ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΙ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1) ΠΑΡΘΕΝΩΝΑΣ Ι. Αρχιτεκτονική: Δωρικός ρυθμός, ΙΙ. Γλυπτά του Παρθενώνα: α) Ζωφόρος, β) Μετόπη, γ) Αετώματα	2+2	Ζητήματα τυπολογίας και ρυθμολογίας. Οι χαράξεις και η γεωμετρία. Η αναζήτηση της αρμονίας.	Να κατασκευαστεί μακέτα του Παρθενώνα.
2) ΠΕΡΓΑΜΟΣ: Ι. Βωμός του Δία και της Αθηνάς, ΙΙ. Γλυπτά: α) Ζωφόρος της Γιγαντομαχίας, β) Ζωφόρος του Τηλέφου. Συγγενή μνημεία: 1) η Νίκη της Σαμοθράκης, 2) το σύμπλεγμα Ludovisi, 3) ο θνήσκων Γαλάτης	2	Η διάσπαση του κλασσικού. Ο κανόνας και οι παρεκκλίσεις. Το πρότυπο και η μίμηση.	Να ονοματίσουν τα διάφορα κτίρια της πόλης της Περγάμου (Εποπτικό υλικό από το Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού)
3.) ΤΑ ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ ΤΟΥ ΦΑΓΙΟΥΜ	2	Η ζωγραφική στην αρχαιότητα. Η μετάβαση απο τον κόσμο των ειδώλων στην πίστη του Χριστού. Επιβιώσεις της αρχαιότητας στη χριστιανική πίστη.	Να αναζητηθούν τα ταφικά έθιμα της αρχαιότητας και των πρώτων χριστιανικών χρόνων που επιβιώνουν μέχρι τις μέρες μας.
4) ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ 1. Αρχιτεκτονική 2. Αρχιτεκτονικά γλυπτά 3. Ψηφιδωτά Συγγενικά μνημεία: 1) ναός της Αγίας Ειρήνης στην Κωνσταντινούπολη, 2) ναός της Αγίας Σοφίας στη Θεσσαλονίκη κ.ά.	2	Η σύζευξη τυπολογιών. Η σύμπλευση των τεχνών στο αρχιτεκτονικό οικοδόμημα	Η Αγία Σοφία στους θρύλους και τις παραδόσεις του ελληνικού λαού
5) ΜΙΚΡΟΓΡΑΦΙΕΣ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ Συνοπτική Παρουσίαση της ιστορίας των χειρογράφων και των μικρογραφιών τους (6ος αι μ.Χ. - 14ος αι μ.Χ.) Προτείνεται να παρουσιαστούν κυρίως εικονογραφημένα χειρόγραφα του 9ου και 10ου αι. (Π.χ. χειρ. Αρ. 510, το ψαλτήριο αρ. 139 κ.α.)	2	Η σύνθεση κειμένου και εικόνας. Η εικονογράφηση. Ο διάκοσμος.	Να αντιγράψουν πρωτογράμματα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
6. ΓΟΤΘΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ Μνημείο: Καθεδρικός ναός της Σαρτρ (1194-1220) Συγγενή μνημεία: α)Καθεδρικός ναός της Αμιένης β) Καθεδρικός ναός της Κολωνίας γ) Καθεδρικός ναός της Ρενς	2	Οι συντεχνίες Η οργάνωση της κατασκευής Οι τέχνες στο εργοτάξιο	Να συγκρίνουν την πρόσοψη μιας βυζαντινής και μιας γοτθικής εκκλησίας.
7) ΤΖΙΟΤΟ (περ. 1266-1337) Μνημείο: Τοιχογραφίες στο παρεκκλήσιο Σκροβένι, Πάντοβα, περ 1304-13 Συγγενή μνημεία: 1) Τσιμαμπούε: η ένθρονη Παναγία με αγγέλους και προφήτες, περ. 1280-90. Πινακοθήκη Ουφίτσι, Φλορεντία, 2) του Ντούτσιο, Maesta, 1308-11. Μουσείο Καθεδρικού Ναού, Σιένα κ.ά.	2	Το εικονογραφικό πρόγραμμα	Να γίνει συζήτηση για τη σχέση εικονογραφικού προγράμματος και του χώρου της εκκλησίας.
8) ΛΕΟΝΑΡΝΤΟ ΝΤΑ ΒΙΝΤΣΙ Να παρουσιαστεί σύντομα η πολυσχιδής δραστηριότητά του: στη μηχανική, την ιατρική, βοτανική, τη γλυπτική, τη ζωγραφική κ.ά. Να γίνει ιδιαίτερος λόγος για τα εξής ζωγραφικά έργα: 1) το Μυστικό Δείπνο, περ. 14495-8, Σάντα Μαρία ντέλε Γκράτσιε, Μιλάνο, 2) Την Αγία Άννα, Παναγία και Χριστός, 1508-10, Λούβρο Παρίσι, 3) Μόνα Λίζα, 1503-6, Λούβρο, Παρίσι κ.ά.	2	Ο άνθρωπος της Αναγέννησης. Οι τέχνες και οι επιστήμες.	Να παρουσιαστούν οι πτητικές μηχανές ως ρεαλιστικές ή ουτοπικές κατασκευές (και επινοήσεις)
9) η ΚΑΠΕΛΑ ΣΙΞΤΙΝΑ Από το παρεκκλήσιο στο συνολικό μνημείο (Αγιος Πέτρος). Ο Δημιουργός (Μ.Αγγελος) και ο Μαικήνας (Πάπας Ιούλιος Β). Καλλιτέχνες και αγορά τέχνης.	2	Η προσωπικότητα του καλλιτέχνη. Τα κοινά σημεία των καλών τεχνών. Η σύζευξη αρχιτέκτονα, γλύπτη και ζωγράφου	Να εντοπίσουν τα διάφορα εικονιζόμενα πρόσωπα στην οροφή της Καπέλα Σιξτίνα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
10) **ΕΛ ΓΚΡΕΚΟ (ΔΟΜ. ΘΕΟΤΟΚΟΠΟΥΛΟΣ)** Τα έργα: 1) Κοίμηση της Θεοτόκου, ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου των Ψαριανών, Ερμούπολη, Σύρος (έργο της Κρητικής Περιόδου), 2) Η Αγία Οικογένεια με τον Πρόδρομο Παιδί, 1595-1600, Ουάσιγκτον, Εθνική Πινακοθήκη, 3) Η ταφή του κόμητος Οργκάθ, 1586, Σάντο Τομέ, Τολέδο κ.ά. 4) Η Ανάσταση, περ. 1597-1604, Μαδρίτη, Πράδο κ.ά. Συγγενή μνημεία: έργα των Jacopo Tintoretto, Μιχαήλ Αγγέλου, του Vecelli, Tiziano κ.ά.	2	Οι ιδιαιτερότητες της προσωπικής έκφρασης και του στυλ των έργων του Ελ Γκρέκο	Να διαβαστούν οι ταξιδιωτικές εντυπώσεις του Ν. Καζαντζάκη για το Τολέδο. Βλ. το έργο του: Ισπανία.
11) **ΣΤΡΕΛΙΤΖΑΣ - ΜΠΑΘΑΣ-ΘΕΟΦΑΝΗΣ** (τελευταία Δεκαετία του 15ου αι. - 1559) Μνημεία: 1) Τοιχογραφίες: α) Μετεώρων β) Αγίου Όρους α) Μετεώρων: Μονή Αγίου Νικολάου του Αναπαυσα 1527: Καθολικό και νάρθηκας β) Αγίου Όρους: I) Καθολικό μονής Λαύρας, 1535, II) Καθολικό μονής Σταυρονικήτα, 1545-46 κ.ά. 2. Εικόνες: Άγιον Όρος: I) Μεγάλη Δέηση, 15 εικόνες Δωδεκάορτου, βημοθύρα κ.ά. στο τέμπλο του καθολικού της μονής Σταυρονικήτα, II) Μεγάλη Δέηση, Παλαιό εικονοστάσι Πρωτάτου, Καρυές, περί το 1542 κ.ά.	2	Η επιρροή της καλλιτεχνικής παραγωγής του Θεοφάνη στο 16ο και 17ο αιώνα	Να παρουσιαστούν τοιχογραφίες του από τη Μονή Αγίου Νικολάου του Αναπαυσά
12) **«Η ΟΨΗ ΤΟΥ ΝΤΕΛΦΤ»** Απο τον Ρέμπραντ στον Βερμέερ. Εργα: 1) Ρέμπραντ: Η Νυχτερινή Περίπολος, Το μάθημα ανατομίας του Δρος Πούλπ, 2) Βερμέερ: Το στενό δρομάκι, Η γαλατού, Το κορίτσι με το σκουλαρίκι 3)De Hooch Αποψη εκκλησίας	2	Η καθημερινή ζωή στην Τέχνη. Οι νέες αγορές τέχνης. Η άνοδος της αστικής τάξης. Ο ρόλος της μεταρρύθμισης. Φώς και σκιά. Η χρήση βοηθημάτων (camera obscura).	Να διαβαστούν αποσπάσματα απο το βιβλίο του Χόρχε Σεμπρούν: Ο Δεύτερος θάνατος του Ραμόν Μερκαντέρ, που αφορούν την Αποψη του Ντέλφτ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	**ΩΡΕΣ**	**ΣΤΟΧΟΙ**	**ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ**
3) **VIVALDI-MOZART-BEETHOVEN**	2	Η μουσική ως απεικόνιση της καθημερινότητας. Ο ρόλος του δημιουργού στη διαμόρφωση του καλλιτεχνήματος.	Να ακουστούν στην τάξη αποσπάσματα απο έργα δημιουργών του 17-18ου αιώνα και να γίνει προσπάθεια να αναγνωρισθούν τα διάφορα μουσικά όργανα.
14) **Η ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ** Τζόζεφ Μάλορντ Γουίλιαμ Τάρνερ	2	Να καταδειχθούν οι νέες αναζητήσεις με την απουσία φόρμας και περιγράμματος στα έργα του Τάρνερ. Η αναζήτηση της έκφρασης μέσα απο το χρώμα. Η απεικόνιση του νέου βιομηχανικού κόσμου στα έργα του.	Να γίνει ανάλυση ενός αντίστοιχου έργου του Τζών Κόνσταμπλ.
15) **ΕΝΤΟΥΑΡ ΜΑΝΕ (1832-83)** Έργα : 1) Γεύμα στη χλόη, 1863, Λούβρο, Παρίσι. 2) Η εκτέλεση του αυτοκράτορα Μαξιμιλιανού, 1867, Κούνστχαλε, Μανχάιμ, 3) Ολυμπία, 1863, Μουσείο του Orsay, Παρίσι κ.ά. Συγγενή έργα : του Gustave Courbet, του Edgar Degas, του Giorgione κ.ά.	2	Η αναζήτηση του πραγματικού. οι νόρμες.	Να συγκρίνετε το έργο του Μανέ : «Η εκτέλεση του αυτοκράτορα Μαξιμιλιανού» με αντίστοιχα έργα του Γκόγια και του Πικάσο.
16) **Crystal Palace (1851)** ΤΖΟΖΕΦ ΠΑΣΤΟΝ (1803-65)	2	Η βιομηχανική παραγωγή. Τα νέα υλικά.	Να γίνει αναφορά στις νέες δυνατότητες που προσφέρει στους καλλιτέχνες η ανάπτυξη της βιομηχανίας και της χημείας (νέα υλικά, νέοι τρόποι αποθήκευσης και συντήρησης κλπ)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
17) «ΟΙ ΑΣΤΟΙ ΤΟΥ ΚΑΛΑΙ» ΩΓΚΥΣΤ ΡΟΝΤΕΝ (1840-1917) Γλυπτά : 1) Μνημείο στον Μπαλζάκ, 1897, Μουσείο του Orsay, Παρίσι, 2) Το φιλί Συγγενή μνημεία : του Antoni Canova, του Michelangelo, του Giambolonga κ.ά.	2	Ο επαναπροσδιορισμός της μορφής στη πλαστική και τη γλυπτική.	Να διαβαστούν στην τάξη τμήματα από το έργο του Ονορέ Μπαλζάκ : «το άγνωστο αριστούργημα».
19) ΠΩΛ ΣΕΖΑΝ (1839-1906) Έργα : 1) Χαρτοπαίχτες, Περ. 1890-5, Λούβρο, Παρίσι. 2) Οι μεγάλες λουόμενες, 1898-1906, Μουσείο τέχνης, Φιλαδέλφεια, κ.ά. Συγγενή έργα των : George Braque, Pablo Picasso, Nicolas Pourrin, Andre Derain κ.ά.	2	Η αναζήτηση του αντικειμενικού. Ο καλλιτέχνης ως διανοούμενος. Οι απαρχές της αφαίρεσης.	Να διαπιστωθούν τα βασικά γεωμετρικά σχήματα σε έργα του Σεζάν που εικονίζουν τοπία. Να συγκριθούν «Οι λουόμενές» του με τις «Δεσποινίδες της Αβινιόν» του Π. Πικάσσο
20) ΠΑΜΠΛΟ ΠΙΚΑΣΟ (1881-1973) Έργα : 1) Οι Δεσποινίδες της Αβινιόν, 1907, Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης, Νέα Υόρκη, 2) Τρεις γυναίκες, 1908-9, Ερμιτάζ, Λένινγκραντ, 3) Γυναικείο γυμνό, 1910, Εθνική Πινακοθήκη, Ουάσιγκτον. 4)Γκουέρνικα 1937 Μουσείο του Πράντο, Μαδρίτη. Συγγενή έργα των : Georges Braque, Juan Gris, κ.ά.	2	Η αναδιαπραγμάτευση της μορφής και του χώρου.	Να βρεθούν αντιπροσωπευτικά έργα από τις διάφορες καλλιτεχνικές περιόδους του Πικάσο.
21) ΜΠΑΟΥΧΑΟΥΣ (BAUHAUS) Το παιδαγωγικό πρόγραμμα. Οι καλλιτέχνες : 1) Johannes Itten (1888-1967), 2) Laszlo Moholy - Nagy (1895-1946), 3) Vassily Kandinsky (1866-1944), 4) Paul Klee (1879-1940), 5) Oscar Schlemmer (1888-1943), κ.ά.	4	Η συνολική θεώρηση των τεχνών. Η Παγκοσμιότητα της μορφής.	νζήτηση πάνω σε σκίτσα από το παιδαγωγικό σημειωματάριο του Π. Κλέε.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
22) ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΥΖΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ ΧΑΛΕΠΑΣ Εργα: Η δόξα Η Κοιμωμένη Συγγενή έργα: τα έργα του Νικηφ. Λύτρα, του Ε.Βολανάκη, του Ι.Φιλιππότη κλπ.	2	Η ελληνική ζωγραφική και γλυπτικήτον 19ᵒ αιώνα. Ο ρόλος του Σχολείου των Τεχνών. Ευρωπαικές επιδράσεις και ελληνικές ιδιαιτερότητες.	Να επισκεφτούν τις κατά τόπους συλλογές με έργα ελλήνων ζωγράφων του 19ου αιώνα. Να μελετήσουν τα γλυπτά που υπάρχουν στα κατά τόπους νεκροταφεία και να σχηματίσουν μια τυπολογία τους
3)Δ. ΠΙΚΙΩΝΗΣ Κ. ΠΑΡΘΕΝΗΣ Εργα: Το πλακόστρωτο της Ακρόπολης Λουόμενες	2	Για την ελληνικότητα στην τέχνη. Η ελληνική αρχιτεκτονική στον μεσοπόλεμο. Η γέννηση της πολυκατοικίας. Η έννοια της ελληνικότητας στην τέχνη και τον πολιτισμό. Η ανακάλυψη της παράδοσης. Η «μόδα» της λαογραφίας	Οι μαθητές μπορούν να καταγράψουν (ακόμη και φωτογραφικά) τα οικοδομήματα που θεωρούν παραδοσιακά στην πόλη τους.
4) «ΜΟΝΤΕΡΝΟΙ ΚΑΙΡΟΙ» Τσάρλυ Τσάπλιν Παράλληλα έργα: 1) «Ο Στρατηγός» του Μπάστερ Κήτον, 2)»Το Θωρηκτό Ποτέμκιν» του Σ.Αιζενστάιν, 3) «Ο πολίτης Κέην» του Ο.Ουέλλες 4.) «Ο Δράκος» του Ν. Κούνδουρου	4	Ο κινηματογράφος ως τέχνη και πηγή της τέχνης. Κινηματογράφος και Ιστορία. Η εικόνα έναντι του λόγου.	Να αναζητηθούν εικόνες της πόλης-έδρας του σχολείου μέσα απο παλιές ελληνικές ταινίες.
25) NELLY'S Φωτογραφίες του Μεσοπολέμου Παράλληλα έργα: 1) Σπύρος Μελετζής «Αντίσταση», 2) Βούλα Παπαιωάννου «Η Ελλάδα του 1940-50» 3)R. Doisneau «Φωτογραφίες»	2	Η αποτύπωση της «πραγματικότητας». Η φωτογραφία ως πηγή της τέχνης και της Ιστορίας. Ο ρόλος του δημιουργού. Φωτογραφία και φωτομοντάζ.	Να δημιουργηθούν μικρά φωτογραφικά αρχεία της σχολικής ζωής.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
26) TV ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ Τηλεόραση και video-clips	2	Η τηλεόραση και το video ως μορφές τέχνης. Οι νέοι δημιουργοί και οι νέες συνθήκες δημιουργίας. Ο ρόλος των νέων τεχνολογιών στην διαμόρφωση της καλλιτεχνικής πραγματικότητας.	Να μελετηθεί ένα μουσικό vieo-clip και να σημειωθούν οι τρόποι προβολής του καλλιτέχνη σε συνάρτηση με το τραγούδι του.
27) «ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙ» Μίκης Θεοδωράκης Παράλληλα έργα: 1)Μάνος Χατζηδάκης «Ο Μεγάλος Ερωτικός», 2)Μάνος Λοΐζος «Παιδικά τραγούδια» 3) Beatles «Yellow Submarine»	2	Μουσική και δημιουργοί. Η μουσική ως καθρέφτης του 20ου αιώνα. Το «κλασσικό» και το «αιρετικό» στη μουσική.	Να συζητηθεί το φαινόμενο των «ελληνάδικων»

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Γραμματογραφία

Β΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

Α. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η γνωριμία και η εξοικείωση του μαθητή με το χαρακτήρα του γράμματος ώστε, με τη σωστή αξιολόγηση και χρήση, να πραγματοποιείται το βέλτιστο αισθητικό αποτέλεσμα, σύμφωνα με τις ανάγκες του κάθε εντύπου.

Β. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Οι μαθητές να είναι σε θέση :
Να έρθουν σε επαφή με τα τυπογραφικά γράμματα.
Να κατανοήσουν τις διαφορές ανάμεσα στις γραμματοσειρές.
Να είναι σε θέση να σχεδιάσουν γράμματα βασικών γραμματοσειρών και να γνωρίσουν την αισθητική τους.
Να είναι σε θέση να επιλέξουν γράμματα ανάλογα με τα κείμενα, το περιεχόμενο και τη χρήση τους.
Να γνωρίσουν τις δυνατότητες των κεφαλαίων γραμμάτων και όλων των άλλων στοιχείων, πλάγιων και μικρών, μαύρων και λευκών και ημίμαυρων των διάφορων γραμματοσειρών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Α. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	12Χ3				
Ιστορική εξέλιξη της γραφής και του τυπογραφικού γράμματος. Αρχιτεκτονική του γράμματος	1 Χ 3	Να εξοικειωθούν οι σπουδαστές με τα διάφορα ιστορικά είδη γραφής και το τυπογραφικό γράμμα.	Ο διδάσκων θα κάνει μία σύντομη ανασκόπηση της γραφής και του τυπογραφικού γράμματος		Γίνεται προβολή διαφανειών - slides και έρευνα από τους σπουδαστές.
Εφαρμογή ελεύθερη γραφή γραμμάτων βάσει της ιστορικής τους εξέλιξης	1 Χ 3			Πινέλα - μολύβια πένα - ξυλάκι	
Εφαρμογές Αρχιτεκτονική του γράμματος	1 Χ 3	Να είναι σε θέση οι σπουδαστές να μπορούν να παραλληλίσουν τους αρχιτεκτονικούς ρυθμούς και με αντίστοιχα γράμματα	Αρχιτεκτονικός ρυθμός και παραλληλισμός ρυθμών και γραμμάτων	Σχεδιαστικά όργανα και φωτογραφικό υλικό ρυθμολογίας κτιρίων	
Ομογένειες τυπογραφικών γραμμάτων και αριθμών	1 Χ 3	Να είναι σε θέση οι σπουδαστές να αναγνωρίσουν τα διάφορα μέρη που αποτελούν το γράμμα και να τα κατασκευάσει σε διάφορες οικογένειες	Ο διδάσκων αφού αναφερθεί εν συντομία στην ιστορική εξέλιξη και τα είδη των τυπογραφικών οικογενειών αναλύει την δομή των στοιχείων, το ύψος, τον οφθαλμό, τις πατούρες, ανιούσες, κατιούσες, κλίση σπιτικό βάρος κ.α.		Γίνεται προβολή διαφανειών και παρουσίαση έντυπου υλικού.
Εφαρμογές επιλογή τυπογραφικών στοιχείων μέσα από βιβλία και έντυπα και να καθορίσουν τον οφθαλμό, ανιούσες, κατιούσες, ύψος κ.α.	2 Χ 3			Σχεδιαστικά όργανα	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Λειτουργικότητα του γράμματος	1 Χ 3	Να εμπεδώσουν οι σπουδαστές την μεγάλη σημασία που έχει η φόρμα και η αντιφόρμα των γραμμάτων ως προς το αισθητικό και λειτουργικό αποτέλεσμα.	Σε δεδομένη επιφάνεια εξηγείται η λειτουργία του γράμματος όσο αφορά την φόρμα και την αντιφόρμα	Πενάκια - Πένα πινέλα - ξυλάκια, μελάνια - χαρτιά	Παρουσίαση έντυπου υλικού
Εφαρμογές σχεδιασμός γραμμάτων με άσπρο - μαύρο όπου θα εμφανίζεται η σχέση φόρμας και αντιφόρμας	1 Χ 3	Να αποκτήσουν οι σπουδαστές δεξιότητα ελεύθερης γραφής γραμμάτων με πένα και πινέλο		Πενάκια - Πένα πινέλα - ξυλάκια, μελάνια - χαρτιά	Ελεύθερη γραφή γραμμάτων με πένα και πινέλο. Κριτική ανάλυση των ασκήσεων.
Εφαρμογή σχεδιασμός λέξεων	2 Χ 3	Να αποκτήσουν οι σπουδαστές την δεξιότητα της ελεύθερης γραφής λέξεων με πένα και πινέλο			Ελεύθερη γραφή λέξεων με πένα και πινέλο. Κριτική ανάλυση των ασκήσεων
Εφαρμογή σχεδιασμός λέξεων με χρώμα σε διάφορες επιφάνειες για την δημιουργία συνθέσεων	2 Χ 3	Να κατανοήσουν οι σπουδαστές την σημασία του χρώματος και πως επηρεάζει το βάρος του γράμματος	Σε χαρτιά διαφόρων χρωμάτων σχεδιάζονται γράμματα και λέξεις με χρώμα όπου αναδεικνύεται η σημασία και ο ρόλος της επιφάνειας που δέχονται τα γράμματα και οι λέξεις	Πολύχρωμα χαρτιά πινέλα - χαρτιά πένες - μελάνια	
Β. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΩΝ	13Χ3				
Γραμματοσειρές οικογένειες, λευκά μαύρα ημίμαυρα πλάγια, στενά, φαρδιά, πεζά κεφαλαία	2 Χ 3	Οι σπουδαστές θα είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τυπογραφικά στοιχεία με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους.	Μέσω προβολών και παραδειγμάτων ο διδάσκων αναλύει την επιλογή ανάλογα με την χρήση των απαιτήσεων των κειμένων	Έντυπο υλικό για αναγνώριση τυπογραφικών στοιχείων	Κριτική ανάλυση και παρουσίαση ασκήσεων
Σχεδίαση γραμμάτων και αριθμών τριών οικογενειών (ισόπαχα - ανισόπαχα)	5 Χ 3	Η εξοικείωση των σπουδαστών με σχεδιαστικά όργανα για την σχεδίαση της δομής του γράμματος	Θα σχεδιαστούν γράμματα από 3 διαφορετικέ οικογένειες με σχεδιαστικά όργανα	Σχεδιαστικά όργανα	Κριτική παρουσίαση και ανάλυση ασκήσεων
Οπτικές διορθώσεις και αραιώσεις γραμμάτων και αριθμών	1 Χ 3	Στόχος είναι η επισήμανση της σημασίας των οπτικών διορθώσεων και αραιώσεων για την αναγνωστιμότητα και ευκρίνεια των λέξεων	Μέσω εντύπων και προβολών γίνεται επισήμανση των οπτικών διορθώσεων και αραιώσεων των γραμμάτων και αριθμών	Σχεδιαστικά όργανα	Κριτική παρουσίαση και ανάλυση ασκήσεων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Μελέτη και σχεδιασμός 3 λέξεων	5 x 3	Να δύνανται οι σπουδαστές μέσω των σχεδιαστικών οργάνων να συνθέτουν λέξεις λαμβάνοντας υπόψη τις φόρμες των γραμμάτων όπως και τις οπτικές αραιώσεις.	Γίνεται σχεδιασμός 3 λέξεων με τα ήδη επεξεργασμένα αλφάβητα (ισόπαχα - ανισόπαχα)	Σχεδιαστικά όργανα	Κριτική παρουσίαση και ανάλυση των ασκήσεων
Γ. ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ	**5Χ3**				
Εφαρμογές Κεφάλαια - Πεζά στοίχιση κειμένου περασιές (δεξιά αριστερά) κ.α.	2 x 3	Οι σπουδαστές να αποκτήσουν την δυνατότητα για την κατάληψη στοίχιση του κειμένου τους ανάλογα με το περιεχόμενο και το επιθυμητό αισθητικό αποτέλεσμα. Επίσης να δώσουν έμφαση σε κάποια μέρη του κειμένου που επιθυμούν, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο μέγεθος των γραμμάτων αραίωσης.	Ο διδάσκων αναλύει την αισθητική της στοιχειοθέτησης του κειμένου και αναφέρει τον ρόλο και την δυναμική των περασιών των γραμμάτων, πεζών ή κεφαλαίων, αραιώσεις, διάστιχα παραγραφής κα.	Έντυπα Ψαλίδια Φωτοτυπίες κειμένων Χαρτιά Υλικά σχεδίασης	Κριτική παρουσίαση και ανάλυση ασκήσεων
Εφαρμογές Δημιουργία και λειτουργικότητα παραγράφων ακρογραμμάτων αραιώσεων λέξη αράδων διάστιχο οπτικό βάρος κειμένου Εφαρμογή. Τίτλοι-υπότιτλοι, λεζάντες	2 x 3	Θα πρέπει οι σπουδαστές να αποκτήσουν ελευθερία επιλογής και σύνδεσης κειμένων ανάλογα με το περιεχόμενο και τον προορισμό. Επίσης να είναι σε θέση να επιλέγουν και να σχεδιάζουν ανάλογα με την αναγκαιότητα του κειμένου τους κατάλληλους τίτλους, υπότιτλους, λεζάντες.	Επιδεικνύονται βιβλία, έντυπα και σχολιάζονται πρακτικά και αισθητικά	Διάφορα περιοδικά Έντυπος τύπος Γραμματοσειρές	Παρουσίαση και κριτική ανάλυση ασκήσεων.

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Ελεύθερο Σχέδιο

Β΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

Κατευθύνσεις:

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο σκοπός της διδασκαλίας του μαθήματος είναι οι μαθητές /τριες :

Να ολοκληρώσουν την ανάπτυξη των απαραίτητων δεξιοτήτων, νοητικών και σχεδιαστικών, για την αντικειμενική καταγραφή στο χαρτί των φυσικών μορφών (δημιουργημάτων της φύσης και του ανθρώπου).

Παράλληλα να αντιληφθούν ότι το Ελεύθερο Σχέδιο δεν πρέπει να συγχέεται με τη Ζωγραφική ή τις άλλες Τέχνες, τις οποίες σε μεγάλο βαθμό υπηρετεί. Το Ελεύθερο Σχέδιο καταγράφει την αντικειμενική πραγματικότητα, ενώ η Ζωγραφική και οι άλλες Εικαστικές Τέχνες (Γλυπτική, Αρχιτεκτονική, Γραφιστική, Χαρακτική κλπ.) συνθέτουν, δημιουργούν νέες πραγματικότητες.

2. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Βασικοί διδακτικοί στόχοι του Ελεύθερου Σχεδίου είναι:
Η ανάπτυξη της ικανότητας στη χρήση των οργάνων, των υλικών και των μέσων σχεδίασης με αποτελεσματικό τρόπο.
Η εισαγωγή και η μύηση στις μορφές του περιβάλλοντος και στις μεταξύ τους σχέσεις.
Η ανάπτυξη αναλυτικής και συνθετικής σκέψης και ικανότητας.
Η καλλιέργεια οπτικής και αισθητικής αντίληψης, κρίσης και μνήμης.
Η ενθάρρυνση και ενίσχυση των προσωπικών στοιχείων, που θα βοηθήσουν στην ανακάλυψη του προσωπικού ύφους γραφής.

Ειδικά για τη Β΄ ΤΕΕ του 1ου Κύκλου, το μάθημα αποσκοπεί στην ολοκλήρωση της θεωρίας του Ελευθέρου Σχεδίου.

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ / ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ / ΤΡΙΩΝ	ΜΕΣΑ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΥΛΙΚΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. Εισαγωγή – σύντομη επανάληψη.	2 Χ 3	Υπενθύμιση των βασικών αρχών του Ελευθέρου Σχεδίου για να καταστεί δυνατή η συνέχιση της διδασκαλίας του μαθήματος	Ολοκληρωμένη απόδοση σύνθεσης διαφόρων αντικειμένων και πανιών	Χαρτί του μέτρου ή σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	
2. Οπτική αντίληψη και οπτικές απάτες.	2 Χ 3	Οι μαθητές / τριες -να γνωρίσουν κάποιες αρχές της οπτικής αντίληψης, την έννοια της ψευδαίσθησης και το ρόλο τους στην ελεύθερη σχεδίαση	-Παρουσίαση από τον διδάσκοντα εποπτικού υλικού. -Παραδείγματα ορθών και εσφαλμένων απεικονίσεων. -Να σχεδιαστεί σύνθεση από απλά στερεά (κύλινδρος, κύβος). Η οροφή αυτών των στερεών να είναι πολύ κοντά στη γραμμή του ορίζοντα.	Χαρτί του μέτρου ή σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	
3. Η αίσθηση του βάθους με τη γραμμική προοπτική. Φωτοσκίαση.	5 Χ 3	Οι μαθητές / τριες -να γνωρίσουν τις βασικές αρχές της προοπτικής, ώστε να τις αξιοποιούν για την αποσαφήνιση περιοχών της σύνθεσης, που αφήνουν αμφιβολίες κατά την παρατήρηση -να εντοπίζουν τη γραμμή του ορίζοντα και να αντιλαμβάνονται τη θέση των αντικειμένων σε σχέση με αυτή -να διακρίνουν τις κατευθύνσεις βάθους.	-Παρουσίαση παραδειγμάτων για τον τρόπο σχεδίασης όψεων απλών αντικειμένων και της παραμόρφωσης αυτών ανάλογα με τη θέση τους και την οπτική γωνία του θεατή. -Να σχεδιαστούν αντικείμενα (χάρτινες κούτες, καφάσια) σε διάφορες θέσεις: ψηλά, χαμηλά, κατεύθυνση προς το βάθος. -Να σχεδιαστεί μικρό έπιπλο ή κάθισμα.	Χαρτί του μέτρου ή σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ / ΤΡΙΩΝ	ΜΕΣΑ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΥΛΙΚΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
4. Η αίσθηση του βάθους με διαφοροποίηση του μεγέθους – επαλληλία-αποδυνάμωση των λεπτομερειών. Φωτοσκίαση.	4 X 3	Οι μαθητές / τριες -να κατανοήσουν το σημαντικό ρόλο της απόδοσης της αίσθησης του βάθους στη δισδιάστατη επιφάνεια σχεδίασης και τις τεχνικές απόδοσης αυτής της αίσθησης.	-Να σχεδιαστεί απλή σύνθεση με όμοια, αλλά άνισα στερεά. -Να σχεδιαστεί απλή σύνθεση με όμοια και ίσου μεγέθους στερεά (επαλληλία). -Να σχεδιαστεί σύνθεση με δεσπόζοντα τα πρώτα επίπεδα και αποδυναμωμένα τα δεύτερα, τρίτα κλπ.	Χαρτί του μέτρου ή σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	
5. Σκίτσο. Απλοποίηση μορφών και τονισμός χαρακτηριστικών στοιχείων.	3 X 3	Οι μαθητές / τριες -να είναι σε θέση να κάνουν αφαίρεση περιττών στοιχείων και να περιορίζονται στα ουσιώδη δομικά και μορφικά στοιχεία, προκειμένου να αποδώσουν στο χαρτί μορφές και ιδέες με σαφήνεια και συντομία	-Διαδοχικές τοποθετήσεις αντικειμένων για σύντομη και περιεκτική σχεδίαση. -Να αποτυπωθούν τα βασικά πλαστικά στοιχεία (η φωτοσκίαση μπορεί να μειωθεί κατά περίπτωση μέχρι την οριοθέτηση δύο περιοχών, τη φωτεινή και τη γκρίζα). -Η άσκηση μπορεί να γίνει με μολύβι, μολυβοκάρβουνο και σινική μελάνη.	Χαρτί του μέτρου, σέλλερ (ματ, γυαλιστερή), μολύβι, βελόνα, μολυβοκάρβουνο, σινική μελάνι, πενάκι ή πινέλο.	Επιλογή του διδάσκοντος οποιουδήποτε άλλου υλικού.
6. Μετατροπή της εικόνας σε γραμμική με διάφορους τρόπους και υλικά	4 X 3	Οι μαθητές / τριες -να μάθουν να κάνουν αναγωγή, όχι μόνο στα σχήματα αλλά και στους τόνους. -να μάθουν ότι με την αφαίρεση των ενδιάμεσων γκρίζων τόνων η εικόνα εξακολουθεί να διαθέτει συνοχή και πλαστικότητα	-Παρουσίαση σχετικών εικόνων. -Ασκήσεις μετατροπής εικόνας σε γραμμική με σημεία (ράστερ), γραμμές μιας κατεύθυνσης (αλλά μεταβαλλόμενου πάχους), γραμμές διασταυρούμενες κλπ.. -Να γίνουν ανάλογες ασκήσεις με διάφορα υλικά, όπως μολύβι, μελάνι, κολάζ κλπ..	Χαρτί του μέτρου ή σέλλερ, μολύβι, βελόνα, μελάνι, χαρτιά μαύρα, άσπρα, ράστερ για κολλάζ.	Επιλογή του διδάσκοντα οποιουδήποτε άλλου υλικού.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ / ΤΡΙΩΝ	ΜΕΣΑ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΥΛΙΚΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
7. Αναπαραγωγή δισδιάστατης μορφής (σχεδίου ή φωτογραφίας) με κάναβο.	4 Χ 3	Οι μαθητές / τριες -να είναι σε θέση να αναπαράγουν (μεγεθύνουν συνήθως) μια εικόνα αναλογικά ή όχι, με τη βοήθεια του κάναβου.	-Κάθε μαθητής / τρια μπορεί να μεγεθύνει μια ασπρόμαυρη εικόνα της αρεσκείας του. -Μπορεί να δοθεί και μια ασπρόμαυρη εικόνα, επωνύμου ή μη, χωρισμένη με κάναβο σε τετράγωνα ή ορθογώνια παραλληλόγραμμα, τόσα όσοι είναι και οι μαθητές / τριες. -Ο κάθε μαθητής παίρνει ολόκληρη την εικόνα, αλλά αναλαμβάνει να μεγεθύνει ένα από τα κομμάτια της. -Συνδέοντας τα κομμάτια όλων των μαθητών / τριών θα σχηματιστεί το τελικό παζλ.	Ασπρόμαυρη εικόνα, χαρτί του μέτρου ή σέλλερ, μολύβι.	
8. Εκμαγείο εκ του φυσικού.	4 Χ 3	Οι μαθητές / τριες -να εξασκηθούν στην πολυπλοκότητα των μορφών και των πλαστικών στοιχείων.	-Εφαρμογή από απλό εκμαγείο με κάρβουνο.	Χαρτί του μέτρου ή σέλλερ ή ένγκρ, κάρβουνο, βελόνα.	

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Γραφιστικές Εφαρμογές

Β΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

Α. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος «ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ Ι» είναι να κατανοήσουν οι μαθητές το εικαστικό αλφάβητο των εφαρμοσμένων τεχνών, ώστε να αναπτύξουν ικανότητες για την αξιοποίηση των διάφορων εννοιών που θα αναλυθούν, σε απλές γραφιστικές εφαρμογές.

Β. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές :

- Να μπορέσουν να κατανοήσουν τις σχέσεις που αναπτύσσονται σε συγκεκριμένη επιφάνεια (χαρτί σχεδίασης) με την τοποθέτηση σημείων - γραμμών - σχημάτων - χρωμάτων.
- Να αποκτήσουν δεξιότητες ώστε να προβαίνουν σε στοιχειώσεις συνθέσεις με συγκεκριμένο προβληματισμό και συγκεκριμένα θέματα.
- Να εξοικειωθούν με όλα τα είδη γραμμών και να κατανοήσουν τη δυναμική και τη χρήση τους.
- Να μπορούν να αντιλαμβάνονται τα σχήματα, κανονικά και τυχαία, ως επίπεδες φόρμες.
- Να είναι σε θέση να συνθέσουν συγκεκριμένα στοιχεία προτείνοντας καταχωρήσεις, συσκευασίες με καλαίσθητες προτάσεις.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Θ. = Θεωρία   Ε. = Εργαστήριο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓ/ΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Α. ΑΠΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ	8Χ4				
Σημείο - Θέση σημείου σε συγκεκριμένη επιφάνεια	1 x 4	Να γίνει κατανοητή η φιλοσοφική του σημείου σε όλες τις μορφές της τέχνης και πώς το σημείο επηρεάζει δοσμένη επιφάνεια σε συγκεκριμένη θέση και σε σχέση με άλλα σημεία.	Σε χαρτί 35 x 50, διαστάσεις που έχουν προέλθει από χάραξη και είναι υποδιαίρεση του χαρτιού του εμπορίου, γίνονται εφαρμογές σημείου σε σχέση με τα κάθετα και οριζόντια περιγράμματα της επιφάνειας. Κριτική ανάλυση της άσκησης.	Χαρτί 35 Χ 50 (Σέλερ λευκό χαρτί σχεδίου), μολύβια, μελάνια, ξύστρες, γόμες, κοπίδια, ψαλίδι, σελοτέιπ, κόλλα stick, μπλοκ προσχεδίων Α4).	Το μάθημα πραγματοποιείται σε εξοπλισμένο εργαστήριο με κατάλληλο φωτισμό, σταθερό ή επικλινές σχεδιαστήριο ελαχίστων διαστάσεων (100 Χ 0,80cm) Θεωρητική προσέγγιση 1 ώρα. Εργαστηριακή προσέγγιση 3 ώρες.
Σημεία και σχέσεις μεταξύ τους Κίνηση - Διεύθυνση σημείων.	1 x 4 1Θ + 3 Ε	Να αντιληφθούν οι σπουδαστές με την αντιπαράθεση σημείων διαφόρων θέσεων και μεγεθών, τις δυναμικές σχέσεις που αναπτύσσονται (έλξη, απώθηση, σύγκριση, επανάληψη, σύγκρουση, εξέλιξη, διάλυση κ.α.)	Με χαρτιά Canson άσπρο - μαύρο - γκρι γίνεται κολάζ διαφορετικών μεγεθών σημείων .Πρόταση δημιουργίας στοιχειώδους μορφής σύνθεσης. Άσκηση κολάζ.	Όλα τα παραπάνω υλικά καθώς επίσης χαρτόνι κουσέ 35 x 50, Canson μαύρο - γκρι και σχεδιαστικά όργανα ως ανωτέρω.	Η άσκηση πραγματοποιείται κατόπιν προσχεδίων σε μπλοκ Α4 με την συνεργασία του καθηγητή και εκτελείται από τους σπουδαστές σε κολάζ.
Γραμμή, Είδη γραμμών, Υφή, Τόνος, Υλικό	1 Χ 4 1Θ + 3Ε	Να κατανοήσουν οι σπουδαστές α) Τη δυναμική της καθέτου, οριζόντιας και σύνθετο γραμμή. β) Διαγώνιο και σύνθετο γραμμή. Επίσης να γνωρίσουν τα συναισθήματα που προκαλούν τα είδη γραμμών καθώς και την υφή - τονικότητα από διάφορα υλικά.	Γνωριμία, ανάλυση και εμπέδωση των Γραμμών, Θέσεων, Σχέσεων και Δυναμική που προκύπτουν με την αντιπαράθεση. Συνθετική άσκηση γραμμών με διαφορετικά υλικά πάχη. Κριτική ανάλυση της άσκησης.	Ως αναφέρεται ανωτέρω	Υλικά για τη γραφή γραμμών όπως Μολύβι, Κάρβουνο Παστέλ, Γραμμοσύρτης, Μαρκαδόροι, Πινέλα, Ξυλάκι, Φτερό κ.α.
Απόλυτα Γεωμετρικά σχήματα. Σχήματα αρμονικά, αντίθετα και τυχαία και η δυναμική τους.	1 Χ 4 1Θ + 3Ε	Να κατανοήσουν οι σπουδαστές τα είδη σχημάτων με γραμμική παράσταση και κολάζ. Συμβολισμός και έννοιες που εμπεριέχουν.	Με χαρτιά τυχαίων τόνων οι σπουδαστές προτείνουν σχήματα αρμονικά ή τυχαία για συνθέσεις με βαριά ή ελαφρά σχήματα. Κριτική ανάλυση της άσκησης	Ως αναφέρεται ανωτέρω	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓ/ΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Συμβολισμός των σχημάτων. Ανάλυση της δυναμικής του προγράμματος του σχήματος.	1 Χ 4 1Θ + 3Ε	Ο σπουδαστής να είναι σε θέση να κατανοήσει τη δυναμική και το συμβολισμό των σχημάτων, καθώς επίσης να μπορεί να δημιουργεί συνθέσεις με συγκεκριμένο αποτέλεσμα.	Μετά την παρουσίαση παραδειγμάτων από έντυπα και slides, οι σπουδαστές να κληθούν να δημιουργήσουν ανάλογες συνθετικές προτάσεις.	Ως αναφέρεται παραπάνω	Συνολική παρουσίαση και κριτική των μέχρι τώρα πραγματοποιημένων ασκήσεων.
Τονική κλίμακα Αντιστοιχία με το χρώμα	1 Χ 4 1Θ + 3Ε	Να είναι σε θέση οι σπουδαστές να αναλύουν το άσπρο - μαύρο και να παρεμβάλλουν 3 τόνους του γκρί (αρμονική κλίμακα). Να είναι σε θέση να συσχετίζουν την αντιστοιχία τόνου - χρώματος.	Κατασκευή τονικής κλίμακας με πέντε αρμονικούς τόνους του ασπρόμαυρου. Συγκριτικός συσχετισμός με βασικά - συμπληρωματικά χρώματα.	Άσπρη - μαύρη τέμπερα, αυγουλιέρα, πινέλα, κουσέ χαρτόνι.	Μπορεί να συνδυαστεί με προβολή στον χρωματικό κύκλο. Σχέσεις βασικών και συμπληρωματικών χρωμάτων.
Εφαρμογές Α΄	1 Χ 4 1Θ + 3Ε	Να είναι σε θέση ο σπουδαστής να αναγάγει τις προηγούμενες εμπειρίες του σε απλές γραφιστικές εφαρμογές. (π.χ. χαρτί περιτυλίγματος, Ύφασμα κλπ.)	Με άσπρο - μαύρο ή και χρωματιστά χαρτιά, δημιουργούνται συνθέσεις με σημεία -γραμμές - σχήματα,που χρησιμοποιούνται σε μικρές γραφιστικές εφαρμογές.	Ομοίως με τα παραπάνω	
Εφαρμογές Β΄ Ανάλυση και Σύνθεση απλών μορφών συσκευασίας	1 Χ 4Ε	α) Να γνωρίσουν και να εξοικειωθούν οι σπουδαστές με πιο πολύπλοκες γραφιστικές συνθέσεις με στοιχεία των προηγούμενων ασκήσεων και με τη χρήση τυπογραφικών στοιχείων ως μέρος της σύνθεσης. β) Να αποκτήσουν δεξιότητες ως προς τον σχεδιασμό και την κατασκευή απλών μορφών συσκευασίας.	Έχοντας στη διάθεσή τους κείμενα, τίτλους διαφόρων εντύπων και χρωματικά σχήματα να προβούν στη δημιουργία γραφιστικών συνθέσεων για να χρησιμοποιηθούν στην εφαρμογή κατασκευής συσκευασίας.	Κοπίδια, γεωμετρικά όργανα, μεταλλικός χάρακας, πολύχρωμα χαρτιά, κόλλα stick Κείμενα, τίτλους από περιοδικά και γενικά έντυπα.	Παρουσίαση δειγμάτων καταναλωτικών συσκευασμένων προϊόντων. Προβολή διαφανειών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓ/ΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Β. ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ - ΣΧΗΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ - ΣΤΥΛΙΖΑΡΙΣΜΑ ΜΟΡΦΩΝ & ΣΧΗΜΑΤΩΝ	**9Χ4**				
Απλοποίηση - Σχηματοποίηση	1 Χ 4 1Θ + 3Ε	Να κατανοήσουν οι σπουδαστές τη διαδικασία απλοποίησης ενός πολύπλοκου σχεδίου σε ένα πιο αφαιρετικό σχέδιο, όσο αφορά το περίγραμμα, και με την ίδια διαδικασία να εξεταστεί ο τόνος ή το χρώμα.	Οι σπουδαστές ξεκινώντας με ένα ελεύθερο σχέδιο φυσικής μορφής ή βιομηχανικού αντικειμένου εκ του φυσικού, προβαίνουν σε τροποποιήσεις με αφαιρετική διαδικασία χρησιμοποιώντας τέμπερες σε μαύρο - άσπρο και 2 τόνους του γκρί.	Τέμπερες, κουσέ, πινέλα, υλικά κολάζ.	Να γίνει επίδειξη με προβολή ή από έντυπα ανάλογα παραδείγματα. Κριτική παρουσίαση των ασκήσεων.
Στυλιζάρισμα σχημάτων	1 Χ 4	Να γίνει κατανοητός ο όρος ''Στυλιζάρισμα'' και να είναι σε θέση ο σπουδαστής να ανάγει τυχαία σχήματα σε απόλυτα ή γεωμετρικά.	Μέσα από τις εικόνες περιοδικών και άλλων εντύπων, οι σπουδαστές ξεχωρίζουν σχήματα στα οποία επεμβαίνουν και απλοποιούν ανάγοντάς τα σε γεωμετρικά ή απλά σχήματα. Χρησιμοποιούνται παραδείγματα από συσκευασίες καταναλωτικών προϊόντων ή και υφάσματα.	Περιοδικά έντυπα, Ψαλίδια, κόλλα stick Υλικά σχεδίου χρώματος, ριζόχαρτα, σέλερ.	Γίνεται κριτική παρουσίαση των ασκήσεων.
Στυλιζάρισμα μορφών	1 Χ 4 1Θ + 3Ε	Να εμπεδώσει ο σπουδαστής τον όρο ''Στυλιζάρισμα'' και να αποκτήσει τέτοιες δεξιότητες ούτως ώστε, χρησιμοποιώντας απλά υλικά και μέσα, να μπορεί να παρουσιάσει την φόρμα φυσικών μορφών ή βιομηχανικών αντικειμένων με πολύ απλές γραμμές ή και τόνους.	Ξεκινώντας από μια φυσική μορφή ή βιομηχανικό αντικείμενο, με σκίτσο ή χρώμα, οι σπουδαστές προβαίνουν σε διαδικασία στυλιζαρίσματος (περίγραμμα τόνου) και στην συνέχεια γίνονται εφαρμογές σε γραφιστικές προτάσεις. Παρουσίαση παραδειγμάτων.	Υλικά Σχεδίου χρώματος Γεωμετρικά όργανα.	Η θεωρία μπορεί να εμπλουτιστεί με ταυτόχρονη προβολή διαφανειών και κριτική των ασκήσεων.
Εφαρμογές	1 Χ 4Ε	Ασκήσεις στηριζόμενες στην ανωτέρω θεωρία.			Κριτική και ανάλυση των αποτελεσμάτων των ασκήσεων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓ/ΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Χρώματα Βασικά - Συμπληρωματικά	1 Χ 4 1Θ + 3Ε	Να κατανοήσει ο σπουδαστής πώς μέσα από τα 3 βασικά χρώματα προκύπτουν τα συμπληρωματικά και οι αρμονικές σχέσεις μεταξύ τους.	Με τρία γεωμετρικά σχήματα (κύκλο - τρίγωνο - τετράγωνο), με τα τρία βασικά χρώματα και με τα τρία συμπληρωματικά, προτείνεται σύνθεση για γραφιστική εφαρμογή σε χαρτιά περιτυλίγματος και άλλες εφαρμογές.	Εργαστηριακά υλικά ως ανωτέρω	Επίδειξη αναλόγων εργασιών με προβολές.
Εφαρμογές	1 Χ 4Ε	Επανάληψη της ανωτέρω άσκησης, όπου αντί γεωμετρικών σχημάτων θα χρησιμοποιηθούν μοτίβα από τον φυσικό χώρο.			Κριτική παρουσίαση των ασκήσεων
Συσκευασία Κατασκευή χαρτιού περιτυλίγματος Τσάντα	1 Χ 4	Να κατανοήσει ο σπουδαστής με την βοήθεια του καθηγητή την εφαρμογή των προηγουμένων ασκήσεων και να είναι σε θέση, επιλέγοντας την καλύτερη, να την εφαρμόσει σε μοτίβο. Να το επαναλάβει για την δημιουργία χαρτιού περιτυλίγματος ή τσάντας. Επίσης, να είναι σε θέση να προβεί στην κατασκευή τσάντας και να τοποθετήσει το μοτίβο στην κατάλληλη θέση.	Επιδεικνύεται τσάντα η οποία έχει αναλυθεί σε ανάπτυγμα και δίδονται επεξηγήσεις για τον τρόπο κατασκευής της. Εφαρμογή.	Εργαστηριακά υλικά ως ανωτέρω και έμφαση σε κοπίδια ψαλίδια, κόλλες.	
Συσκευασία κατασκευή κουτιού καταναλωτικού προϊόντος	1 Χ 4Ε	Να έλθει ο σπουδαστής σε πρώτη επαφή και γνωριμία με τη χρήση τυπογραφικών στοιχείων και το ύφος που αυτά δημιουργούν, σε συνδυασμό με τα μοτίβα που έχει επιλέξει. Να κάνει σύγκριση των τυπογραφικών στοιχείων και να επιλέξει την κατάλληλη θέση τους στην επιφάνεια.	Επανάληψη της ίδιας άσκησης με επίδειξη κουτιού μικρής συσκευασίας. Τοποθέτηση επωνυμίας με την κατάλληλη επιλογή τυπογραφικών στοιχείων, ανάλογα με το περιεχόμενο της συσκευασίας.	Ως ανωτέρω	Παρουσίαση και κριτική ανάλυση των ασκήσεων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓ/ΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Γ. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ	4Χ4				
Δημιουργία εταιρικής ταυτότητας. Σύμβολα - Σήματα	1 Χ 4 1Θ + 3Ε	Να αποκτήσουν οι σπουδαστές την ικανότητα μέσα από συνειρμικές και κριτικές διαδικασίες και με την εμπειρία των προηγούμενων ασκήσεων (Απλοποίηση - Σχηματοποίηση Στυλιζάρισμα) να αποδίδουν με σχήματα, φόρμες και χρώματα τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της ταυτότητας μιας εταιρείας.	Δίνεται από τον καθηγητή επωνυμία εταιρείας και αναλύεται η επαγγελματική της δραστηριότητα και τα προϊόντα της. Γίνεται έρευνα για τη δημιουργία χαρακτηριστικού σήματος, όπου μέσα απ' αυτό προβάλλεται το profil της εταιρείας στην αγορά.	Εργαστηριακά υλικά. Σχεδιαστικά όργανα	Όλη η παρακάτω ενότητα προϋποθέτει οπωσδήποτε την προβολή διαφανειών ή την επίδειξη παραδειγμάτων από έντυπο υλικό.
Εφαρμογές Εμπορική εταιρεία ή πολιτιστικός φορέας	1 Χ 4Ε				Κριτική παρουσίαση και ανάλυση ασκήσεων.
Εφαρμογή Επιστολόχαρτο Φάκελος - Κάρτες	1 Χ 4 1Θ + 3Ε	Να κατανοήσουν οι σπουδαστές τη λειτουργικότητα, τη μοναδικότητα και την απλή εφαρμογή του σήματος	Παρουσίαση εφαρμογών σημάτων σε εταιρικές ταυτότητες (Επιστολόχαρτα, κάρτες, φάκελοι-Λογότυποι	Εργαστηριακά υλικά	
Εφαρμογή Ευκρίνεια του σήματος σε σμίκρυνση και μεγέθυνση	1 Χ 4Ε	Να κατανοήσουν οι σπουδαστές την σημασία που έχει η ευκρίνεια του σήματος για τη λειτουργικότητα του σε όλα τα πιθανά μεγέθη. Να κατανοηθεί ο συνδυασμός σήματος του κειμένου.	Γίνεται εφαρμογή του σήματος - λογότυπου σε συνεργασία με τυπογραφικά στοιχεία.		Κριτική παρουσίαση των ασκήσεων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓ/ΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Δ. ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΑΣ	**9Χ4**				
Εξώφυλλο περιοδικού Σελίδα περιεχομένων Σαλόνι περιοδικού	1 Χ 4 1Θ + 3Ε	Να κατανοήσουν οι σπουδαστές το ρόλο του λογότυπου ενός περιοδικού και τη σχέση του με την εικόνα, ώστε να είναι σε θέση να συνθέτουν οι ίδιοι ένα εξώφυλλο ανάλογο με το είδος και το περιεχόμενο του. Επίσης να είναι σε θέση να δημιουργούν ενδιαφέρουσες εσωτερικές σελίδες με τη χρήση εικόνων και κειμένου.	Αναλύεται ο ρόλος του εξώφυλλου του περιοδικού (Λογότυπος - Εικόνα - Θέση λογότυπου - μέγεθος - χρώμα) μέσω παραδειγμάτων και προβολών. Αναλύεται ο ρόλος της σελίδας περιεχομένων μέσω παραδειγμάτων καθώς επίσης και το σαλόνι του περιοδικού. Γίνεται αναφορά στους τίτλους, υπότιτλους λεζάντες, ακρογράμματα οπτικό βάρος κειμένου, το γκρίζο που δημιουργεί και η ισορροπία του με τις εικόνες.	Διαφημιστικά έντυπα Έντυπα περιοδικού και ημερησίου τύπου. Εργαστηριακά υλικά.	
Εφαρμογές Δημιουργία α) Εξώφυλλου περιοδικού β) Σελίδας περιεχομένων γ) Σαλόνι περιοδικού	1 Χ 4				Κριτική παρουσίαση και ανάλυση των ασκήσεων.
Σύνθεση κειμένου και εικόνας. Κασέ Τρίπτυχο - Τετράπτυχο	1 Χ 4 1Θ + 3Ε	Να είναι σε θέση οι σπουδαστές, με το συνδυασμό στοιχειοθετημένου κειμένου και εικόνων, να δημιουργούν μικρά έντυπα με αισθητικό αποτέλεσμα. Επίσης να κατανοήσουν τη δομή (κασέ) ενός εντύπου.	Να δημιουργηθεί διαφημιστικό φυλλάδιο τρίπτυχο ή τετράπτυχο το σχήμα του οποίου θα προκύπτει από τα συνήθη μεγέθη χαρτιού του εμπορίου, με συγκεκριμένο ποσοστό εικόνων και τυφλού κειμένου. Ανάλυση της έννοιας του κασέ.	Διαφημιστικά έντυπα περιοδικά, εφημερίδες εργαστηριακά υλικά.	Επιδεικνύονται και αναλύονται παραδείγματα διαφημιστικών εντύπων.
Εφαρμογές Μεγέθη τυπογραφικών στοιχείων στα κείμενα σε σχέση με το βάρος της εικόνας και την θέση. Τίτλοι - Υπότιτλοι - Λεζάντες - Στήλες.	1 Χ 4Ε	Να κατανοηθεί η δομή ενός διαφημιστικού εντύπου με τα επιμέρους στοιχεία που το αποτελούν.			Κριτική παρουσίαση και ανάλυση των ασκήσεων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓ/ΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Στήσιμο πρώτης σελίδας εφημερίδοα Κασέ εφημερίδος	1 Χ 4 1Θ + 3Ε	Να μάθουν οι σπουδαστές πώς να στήνουν πρώτη σελίδα εφημερίδας και τα στοιχεία που την αποτελούν. Να μάθουν για το κασέ της εφημερίδας, γενικώς. Να αποκτήσουν ευχέρεια και σωστή κρίση για την επιλογή κατάλληλων οικογενειών και μεγεθών κειμένων. Να κάνουν ισορροπημένη χρήση κειμένου - εικόνας και τις σχέσεις των γκρίζων που δημιουργούνται	Ανάλυση με προβολή πρώτης σελίδας εφημερίδας. Λογότυπος εφημερίδας - σήμα και θέση. Τίτλος - Κύρια και δευτερεύοντα άρθρα. Εικόνες και κείμενα.	Εφημερίδες Περιοδικά Εργαστηριακά υλικά.	Κριτική παρουσίαση και ανάλυση ασκήσεων
Εξώφυλλο, ράχη και οπισθόφυλλο βιβλίου	1 Χ 4 1Θ + 3Ε	Να κατανοήσουν οι σπουδαστές το ρόλο του εξώφυλλου βιβλίου και την ουσιαστική διαφοροποίησή του από άλλα έντυπα. Να αποκτήσουν τη δεξιότητα με χρήση τυπογραφικών στοιχείων και εικόνων, έχοντας υπ' όψη τους κανόνες του εμπορίου για την προώθηση των πωλήσεων, να δημιουργούν αισθητικά και εμπορικά αποτελέσματα.	Ρόλος και σημασία του εξώφυλλου βιβλίου και επιλογή από τον διδάσκοντα συγκεκριμένο είδος βιβλίου, όπου αναλύονται και σχολιάζονται τα στοιχεία που αποτελούν το εξώφυλλο τη ράχη και το οπισθόφυλλό του. Γίνεται σύγκριση με το εξώφυλλο περιοδικού.	Βιβλία Περιοδικά Εργαστηριακά υλικά	Παραδείγματα προβολές εξωφύλλων διαφορετικών ειδών βιβλίου.
Εφαρμογές Φιλοτέχνηση εξώφυλλου βιβλίου - Τετραχρωμία	1 Χ 4Ε				Κριτική παρουσίαση και ανάλυση ασκήσεων.
Αφισσέτα	1 Χ 4 1Θ + 3Ε	Να μπορούν οι σπουδαστές να χειριστούν μεγάλες επιφάνειες για τη δημιουργία αισθητικών και εντυπωσιακών αποτελεσμάτων.	Παρουσίαση των διαφορετικών ειδών αφίσας - Τρόπος λειτουργίας και περιβάλλον. Επικέντρωση της προσοχής στην αφισέτα, όσον αφορά το περιεχόμενο της. (Πολιτιστική - Πολιτική - Εμπορική)		Προβολές αφίσας
Εφαρμογές Δημιουργία αφισέτας Τετραχρωμία	1 Χ 4				Κριτική παρουσίαση και ανάλυση των ασκήσεων.

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Τεχνολογία Υλικών

Β΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο σκοπός του μαθήματος ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΥΛΙΚΩΝ είναι να γνωρίσουν οι μαθητές τις «γραφικές τέχνες» και τη «γραφιστική», το χώρο εργασίας και τα υλικά που χρησιμοποιούνται, αλλά και να μάθουν τα χαρακτηριστικά και τις ιδιότητες των υλικών που συναντώνται κυρίως κατά τη διαδικασία εκτύπωσης με τη μέθοδο offset – ως την πλέον διαδεδομένη –.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Να γνωρίσουν οι μαθητές τις έννοιες της γραφιστικής και την αναγκαιότητα των γραφικών τεχνών.
Να γνωρίσουν τον εξοπλισμό ενός Δημιουργικού γραφείου – Ατελιέ διαχωρισμών και εργοστασίου γραφικών τεχνών.
Να γνωρίζουν και να μπορούν να χρησιμοποιούν τα ράστερ – τα λετραφίλμ και τις ταινίες.
Να γνωρίζουν τις διαφορές των φιλμς στις γραφικές τέχνες
Να γνωρίζουν τις ποιότητες και τη χρήση του χρωμοφάν
Να γνωρίζουν τις ποιότητες των χαρτιών και των μελανιών των γραφικών τεχνών.
Να γνωρίζουν την πορεία διαδικασίας των εκτυπωτικών πλακών.

Α/Α	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ-ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1	**Εισαγωγή Γραφιστική και γραφικές τέχνες** - τρόπος επικοινωνίας - ο γραφίστας ως καλλιτέχνης - ο τεχνολόγος γραφικών τεχνών και η αναπαραγωγή των πρωτότυπων έργων - εφαρμογές της γραφιστικής	2	Να γνωρίσουν οι μαθητές την έννοια της γραφιστικής, την προσφορά του γραφίστα ως δημιουργού πρωτότυπων έργων	Επίδειξη προσχεδίων και πρωτότυπων μακετών Συζήτηση με τους μαθητές για την αισθητική και την επικοινωνία του έντυπου υλικού		
	Δημιουργικό γραφείο Αναγκαίος εξοπλισμός του γραφίστα, κλασικός και μοντέρνος	2	Οι μαθητές να κατανοήσουν τι ακριβώς χρειάζεται ο γραφίστας για να κάνει τη δουλειά του χωρίς Η/Υ και αντίστοιχα τι χρειάζεται για να κάνει τη δουλειά του χρησιμοποιώντας Η/Υ	Συζήτηση με τους μαθητές για την αναγκαιότητα ή μη των Η/Υ.	Προβολή σλάϊντς ή χρήση διαφανειών	
	Ατελιέ διαχωρισμών - οργάνωση του χώρου - τα βασικά μηχανήματα – χρωμογράφος – εμφανιστήριο – ρεπρο – κάμερα – imagesetters κλπ.	2	Να γνωρίσουν οι μαθητές ένα ατελιέ εξοπλισμένο με σύγχρονα μηχανήματα. Οι μαθητές να γνωρίσουν: -Τα μηχανήματα που θα συναντήσουν στο ατελιέ διαχωρισμών -Το τελικό προϊόν που θα πάρουν από το ατελιέ	Συζήτηση και παρουσίαση εξοπλισμού από φωτογραφικό υλικό κλαδικών εντύπων	Προβολή σλάϊντς ή χρήση διαφανειών	
	Εργοστάσιο γραφικών τεχνών – offset - οργάνωση – διάταξη του χώρου - μηχανολογικός εξοπλισμός - χειριστές, άλλοι συνεργάτες	2	Να γνωρίσουν οι μαθητές το χώρο αποπεράτωσης ενός θέματος με τη μέθοδο offset	Παρουσίαση του χώρου με τη χρήση επισκόπιου ή σλάϊτς	Προβολή σλάϊντς ή χρήση διαφανειών	

	Υλικά Γραφικών Τεχνών **Ράστερ** - τα είδη των ράστερ - τόνοι των ράστερ - χρήση των ράστερ - ποσοστά των ράστερ	3X2	Να μπορούν οι μαθητές να αναγνωρίζουν τους τόνους των ράστερ και τα ποσοστά τους. Να είναι σε θέση να χρησιμοποιήσουν ράστερ.	ΑΣΚΗΣΗ Χρήση ράστερ με διαφορετικά ποσοστά αποδίδοντας τους τόνους κάποιου θέματος	Τόνοι ράστερ Κοπίδι Χαρτί Φωτοτράπεζα	
	Χρωματιστά φιλμ, αυτοκόλλητα – ταινίες - τρόπος χρήση (μάσκες) - κατηγορίες - εφαρμογές	3X2	Να είναι σε θέση οι μαθητές να χρησιμοποιούν τα φιλμς και τις ταινίες	ΑΣΚΗΣΗ Εφαρμογή της χρήσης των λετραφίλμ σε χρωματική απόδοση κάποιου θέματος	Λετραφίλμ Κοπίδι Χαρτί Φωτοτράπεζα	
	Φιλμς - τα είδη των φιλμς στις γραφικές τέχνες (γραμμικά – ορθοχρωματικά – πανχρωματικά) - ιδιότητες - χρήση	4X2	Να γνωρίσουν οι μαθητές τις διαφορές των φιλμς των γραφικών τεχνών και τη χρήση τους	ΑΣΚΗΣΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΣΤΟ ΣΚΟΤΕΙΝΟ ΘΑΛΑΜΟ ΛΙΘΟΓΡΑΦΙΚΟ ΦΙΛΜ **Πορεία Εργασίας** Α) Στο σκοτεινό θάλαμο του εργαστηρίου της φωτογραφίας με τη βοήθεια του μεγεθυντικού υποβάλλουμε διαδικασίες δημιουργίας φωτογραμμάτων με τη χρήση διαφορετικών λιθογραφικών φιλμ έχοντας το κόκκινο φως μόνο στην περίπτωση των γραμμικών και ορθοχρωματικών φιλμ ενώ στο παγχρωματικό όχι. Β) Παρατηρούμε τη διαφορετική συμπεριφορά των φιλμς ανά κατηγορία στα κοινά υγρά εμφάνισης της φωτογραφίας. **Διάρκεια εργασίας 4X2 ώρες**	Χρήση φιλμς και σκοτεινού θαλάμου	Με αυτή την άσκηση γίνεται μια προσπάθεια εξοικείωσης στη χρήση των λιθογραφικών φιλμς.

	Χαρτιά - ιστορική αναδρομή - διαδικασία παραγωγής - είδη χαρτιού – διαστάσεις - ποιότητα - τεχνικές ελέγχου - βάρος	5Χ2	Να είναι σε θέση οι μαθητές να αναγνωρίζουν τα είδη των χαρτιών. Να γνωρίσουν τις διάφορες διαστάσεις και το βάρος.	ΑΣΚΗΣΗ Συλλογή διαφορετικών ειδών χαρτιού. Κατασκευή έργου με την τεχνική του κολάζ χρησιμοποιώντας διαφορετικές ποιότητες και πάχη χαρτιών.	Επίδειξη καταλόγων χαρτιών Χαρτιά Κοπίδι Κόλλα	Με την άσκηση αυτή οι μαθητές θα προσπαθήσουν μέσα από την ίδια εμπειρία που έχουν από την αγορά, να συγκεντρώσουν το μέγιστο αριθμό ειδών χαρτιού που μπορούν. Υποβάλλοντάς τους σε μια διαδικασία ταξινόμησής τους να έχουν μια εμπειρία κατανομής των ειδών χαρτιού κατά κατηγορία.
	Χρωμοφάν - είδη - ποιότητες - χρήση - προδιαγραφές	2	Να γνωρίσουν οι μαθητές τα χρωμοφάν και τη χρήση τους.	Επίδειξη χρωμοφάν		
	Μελάνια - ιστορική αναδρομή - τύποι μελανιών - ιδιότητες μελανιών - εφαρμογές στο χώρο των γραφικών τεχνών	4Χ2	Να γνωρίσουν οι μαθητές τα μελάνια των γραφικών τεχνών και τις ιδιότητές τους. Να είναι σε θέση να διακρίνουν τη συμπεριφορά τους.	ΑΣΚΗΣΗ Εφαρμογή στη χρήση και συμπεριφορά των μελανιών (νερού – νεφτιού) σε διαφορετικές ποιότητες χαρτιών και διαφορετικές επιφάνειες.	Μελάνια Κύλινδροι Επιφάνειες τυπώματος	Με αυτή την άσκηση οι μαθητές αποκτούν εμπειρίες χρήσης μελανιού με διαδικασία εκτύπωσης. Προτείνεται η χρήση ποικιλίας συνδυασμού ειδών χαρτιού και μελάνης.
	Εκτυπωτικές πλάκες - εκτυπωτική πλάκα στη offset – τσίγκος - είδη εκτυπωτικών πλακών - μεταφορά θέματος	2Χ2	Να γνωρίσουν οι μαθητές τις εκτυπωτικές πλάκες στην offset και πώς μεταφέρεται το θέμα σ' αυτές.	Επίδειξη εκτυπωτικών πλακών. Προβολή σλάιτς ή διαφανειών.	Τσίγκοι Σλάιντς ή Διαφάνειες	

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Τεχνολογία Εκτυπώσεων

Β΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο σκοπός του μαθήματος Τεχνολογία των Εκτυπώσεων είναι οι μαθητές να γνωρίσουν επιγραμματικά το σύνολο των εκτυπωτικών μεθόδων και τεχνικών που υπάρχουν σήμερα και κυριαρχούν στο χώρο εκτύπωσης των Γραφικών Τεχνών.

2. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Στο τέλος της διδασκαλίας οι μαθητές πρέπει:
-Να έχουν μία εικόνα για τον τρόπο διαχωρισμού των εκτυπωτικών μεθόδων
-Να γνωρίζουν τον αριθμό των εκτυπωτικών μεθόδων
-Να μπορούν να συνδέουν , τεχνολογικά, τις μεθόδους.
-Να παρακολουθήσουν ιστορικά όλες τις μεθόδους από την στιγμή της γέννησης και ανακάλυψης της τυπογραφίας και την εξέλιξη έως την ψηφιακή εκτύπωση.
-Να γνωρίσουν ορισμένους εκτυπωτικούς προβληματισμούς μέσα από κατάλληλες ασκήσεις
-Να γνωρίσουν ορισμένα στοιχεία της «γλώσσας» των εκτυπώσεων.
-Να προσδιορίσουν την εργασία που απαιτείται για μία εκτυπωτική ανάγκη.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Α/Α	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ-ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1	Η επιθυμία και η ανάγκη του ανθρώπου να επικοινωνήσει γραπτά. Ιστορικά στοιχεία που αναδεικνύουν την προσπάθεια μέχρι την εποχή του Γουτεμβέργιου	4	Οι μαθητές να κατανοήσουν -πως ο άνθρωπος προσπάθησε να επικοινωνήσει γραπτά. -πως γινόταν η αναπαραγωγή των συγγραμμάτων στο παρελθόν. -πόσο επηρέασε την κοινωνική μόρφωση η έλλειψη μιας αναπαραγωγικής μεθόδου. Οι μαθητές να κατανοήσουν τη σπουδαιότητα στο έργο του Γουτεμβέργιου.	ΑΣΚΗΣΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΝΑΓΛΥΦΟΤΥΠΙΑΣ ΜΕ ΧΑΡΑΞΗ ΛΙΝΟΛΕΟΥΜ ΚΙ ΕΚΤΥΠΩΣΗ **Πορεία εργασίας** Α) Σχεδιασμός του θέματος (απλό λογότυπο ή αρχίγραμμα σ επιφάνεια Α4) Β) Καθρεπτική μεταφορά με καρμπόν σ επιφάνεια λινόλεουμ Γ) Σκάλισμα με ποικιλία χαρακτικών κοπιδιών Δ) Μελάνωμα της ανάγλυφης επιφάνειας Ε) Εκτύπωση με πίεση σε ποικιλία χαρτιών **Διάρκεια εργασίας 5Χ4 ώρες**	Μολύβια Καρμπόν Λινόλεουμ Ποικιλία κοπιδιών χάραξης Μελάνι τυπογραφικό Ποικιλία χαρτιών Ρολό κατανομής μελάνης με χειρολαβή	Οι μαθητές θα προσπαθήσουν να δημιουργήσουν ανάγλυφες καθρεπτισμένες επιφάνειες εκτύπωσης. Χαράζοντας την εύκαμπτη και μαλακιά επιφάνεια του λινόλεουμ όπως γινόταν και στο παρελθόν σε ξύλο Με αυτό τον τρόπο θα αποκτήσουν την εμπειρία δημιουργίας μιας επιφάνειας εκτύπωσης χειροποίητα με όλους τους προβληματισμούς που πιθανόν θα υπάρξουν. Εμφαση να δοθεί και στη χειρονακτική μελάνωση
	Η ανακάλυψη της τυπογραφίας από τον Γουτεμβέργιο. Σπουδαιότερα έργα του. Η σημασία της ανακάλυψης. Πλεονεκτήματα της Τυπογραφίας. Εφαρμογές	4	Οι μαθητές να κατανοήσουν -την πρακτική αλλά και την κοινωνική σημασία της ανακάλυψης της Τυπογραφίας. -ποιά πλεονεκτήματα έχει η μέθοδος σήμερα ώστε να είναι εμπορική. -πότε θεωρούμε απαραίτητη αυτή τη μέθοδο σε σύγκριση με τις άλλες. -ποιές κλασσικές εφαρμογές της μεθόδου θα μπορούσαμε να εντοπίσουμε.	-επίδειξη και συζήτηση σχεδίων που αναπαριστάνουν το εργαστήριο του Γουτεμβέργιου. -παρουσίαση από εικόνες των πρώτων βιβλίων με τη μέθοδο της τυπογραφίας.	Εικονογραφη-μένο υλικό με εικόνες και σχέδια που αναφέρονται στην ανακάλυψη και τα πρώτα βήματα της τυπογραφίας.	

	Χειροστοιχειοθεσία Μονοτυπία και Λινοτυπία.- Κλισέ Η διαδικασία της εκτύπωση με την μέθοδο της Τυπογραφίας σήμερα.	4	Οι μαθητές να κατανοήσουν -τι είναι η χειροστοιχειοθεσία -τι είναι κλισέ -τι είναι Μονοτυπία και Λινοτυπία -πως είναι η τυπογραφία σήμερα	ΑΣΚΗΣΗ : **ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΚΑΘΡΕΠΤΙΣΜΕΝΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΕΙΡΑΣ** Πορεία εργασίας Α) Οι μαθητές προσπαθούν κατ αρχήν να υπολογίσουν το μέγιστο αριθμό χαρακτήρων που περιλαμβάνει μία γραμματοσειρά σε όλες τις μορφές της. Β) Στη συνέχεια γίνεται η μεταφορά με ικανοποιητική σχεδίαση σε καθρεπτισμένη μορφή σε μία κόλα σέλερ Γ)Προκαλούμε τους μαθητές να προσπαθήσουν να βρουν όσο το δυνατόν περισσότερους χαρακτήρες για απεικόνιση ικανοποιώντας όλες τις ανάγκες της αγοράς (πχ μαθηματικά σύμβολα,αρχαία γράμματα,λατινικούς χαρακτήρες κλπ) **Διάρκεια εργασίας 3Χ4ώρες**	Κόλα σέλερ Μολύβι Ραπιντογράφοι Χάρακες Σχεδιαστήριο Φωτοτράπεζα	Οι μαθητές να αντιληφθούν πώς μία γραμματοσειρά θεωρείται ολοκληρωμένη εφόσον ικανοποιεί όλες τις εκδοτικές ανάγκες μιας επιχείρησης Συγχρόνως προσπαθούμε να τους εξοικειώσουμε στην καθρεπτισμένη μορφή

	Η ανακάλυψη της λιθογραφίας Εκτύπωση με την μέθοδο της Offset. Φωτομεταφορά και σχηματική απεικόνιση μηχανών.	4	Οι μαθητές να κατανοήσουν -τι είναι η μέθοδος όφσετ -ποια η αρχή λειτουργίας -πως μπορούμε να αναπαραστήσουμε σχηματικά αυτή. -πότε συνήθως τη χρησιμοποιούμε -πως μπορούμε ν αναγνωρίσουμε τα αντίτυπα της μεθόδου	ΑΣΚΗΣΗ: **ΜΑΚΕΤΑ ΓΙΑ ΟΦΣΕΤ** **ΜΕ ΑΝΤΙΓΡΑΦΗ** Πορεία εργασίας Α) Παίρνουμε μία έτοιμη καταχώρηση περιοδικού που έχει λογότυπο,κείμενο, φωτογραφία Β) Μεταφέρουμε όλα τα γραμμικά στοιχεία του lay out σε μία κόλλα σέλερ (σχεδιασμός σε γραμμική μορφή του λογοτύπου,κόληση φωτοσύνθεσης,σχεδιασμός γραμμών καμπυλών κλπ Γ) Χαρακτηρίζουμε πάνω από την μακέτα σε ριζόχαρτο όλα τα σημεία της σύμφωνα με τις οδηγίες που θα χρειαζόταν το ατελιέ από μία μακέτα στο χέρι για να ολοκληρώσει την εργασία και για να τυπωθεί με τη μέθοδο όφσετ **Διάρκεια εργασίας 4χ4 ώρες**	Κόλα σέλερ Μολύβια Ραπιντογράφοι Κοπίδια ψαλίδι Ριζόχαρτα Ξυλομ,πογιές ή μαρκαδόροι Χρωματολόγια Χαράκια Διαβήτες Φωτοτράπεζα Σχεδιαστήριο	Οι μαθητές με την άσκηση αυτή θα μπορέσουν να αντιληφθούν με ποιο τρόπο θα μπορέσουν να υλοποιήσουν μία μακέτα στο χέρι έτσι ώστε αυτή να μπορέσει να πάει στο ατελιέ (να έχει δηλαδή τις προδιαγραφές) κι από αυτό να μπορέσουν να τυπώσουν με τη μέθοδο όφσετ μια εργασία.

	Εκτύπωση με την μέθοδο της Μεταξοτυπίας. Τεχνικές δημιουργίας τελάρων. Φωτομεταφορά-μελάνι-σπάτουλα	3	Οι μαθητές να κατανοήσουν -τι είναι η μέθοδος μεταξοτυπίας -ποια είναι η αρχή λειτουργίας -πως μπορούμε να την αναπαραστήσουμε σχηματικά -πότε συνήθως τη χρησιμοποιούμε -πως μπορούμε να αναγνωρίσουμε τα αντίτυπα της μεθόδου	ΑΣΚΗΣΗ: **ΜΑΚΕΤΑ ΓΙΑ ΟΦΣΕΤ** **ΜΕ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ** Πορεία εργασίας Α) Παίρνουμε μία έτοιμη καταχώρηση περιοδικού που έχει λογότυπο,κείμενο, φωτογραφία Β)Μεταφέρουμε όλα τα γραμμικά στοιχεία του lay out σε μία κόλλα σέλερ (σχεδιασμός σε γραμμική μορφή του λογοτύπου,κόληση φωτοσύνθεσης,σχεδιασμός γραμμών καμπυλών κλπ) αλλά τοποθετώντας τα στοιχεία της μακέτας σε νέα σημεία, δίνοντας διαφορετική απόδοση του θέματος και θέτοντας νέους προβληματισμούς στον τρόπο στησίματος και σχεδιασμού. Γ) Ολοκληρώνουμε την εργασία όπως και στην προηγούμενη άσκηση. **Διάρκεια εργασίας 4χ4ώρες**	Κόλα σέλερ Μολύβια Ραπιντογράφοι Κοπίδια ψαλίδι Ριζόχαρτα Ξυλομ,πογιές ή μαρκαδόροι Χρωματολόγια Χαράκια Διαβήτες Φωτοτράπεζα Σχεδιαστήριο	Περίπου ίδια με την προηγουμένη αλλά εδώ δημιουργούνται προβληματισμοί γιατί ο μαθητής θ αλλάξει το δημιουργικό της μακέτας.Επιδιώκεται το αποτέλεσμα να θελήσει ο μαθητής να ζητήσει νέα στοιχεία που αφορούν το ξάκρισμα,το χρωματισμό κλπ κι έτσι να προβληματιστεί περισσότερο και να αποκτήσει μεγαλύτερη εμπειρία.
	Εκτύπωση με την μέθοδο της Βαθυτυπίας. Σχηματική απεικόνιση μηχανών.	4	Οι μαθητές να κατανοήσουν -τι είναι η μέθοδος βαθυτυπίας -ποια είναι η αρχή λειτουργίας -πως μπορούμε να την αναπαραστήσουμε σχηματικά . -πότε συνήθως τη χρησιμοποιούμε -πως μπορούμε ν αναγνωρίσουμε τα αντίτυπα της μεθόδου	-παρουσίαση εργασιών από βαθυτυπία -αναφορά στις ιδιαιτερότητες των αντιτύπων υλικών (μη τοξικά,εύκαμπτα κλπ.)	Κατάλογος τυπωμένων εργασιών από βαθυτυπία.	

	Εκτύπωση με την μέθοδο της Φλεξογραφίας. Σχηματική απεικόνιση εκτύπωσης.	4	Οι μαθητές να κατανοήσουν -τι είναι η μέθοδος φλεξογραφίας -ποια είναι η αρχή λειτουργίας -πως μπορούμε να την αναπαραστήσουμε σχηματικά -πότε συνήθως τη χρησιμοποιούμε -πως μπορούμε ν αναγνωρίσουμε τα αντίτυπα της μεθόδου	-παρουσίαση εργασιών από φλεξογραφία -αναφορά στις ιδιαιτερότητες των αντιτύπων υλικών (μη τοξικά,εύκαμπτα κλπ.)	Κατάλογος τυπωμένων εργασιών από φλεξογραφία.	
	Αλυσίδα παραγωγής στις γραφικές τέχνες. (Πελάτης-Γραφίστας-Ατελιέ-Εκτυπωτήριο-Αποπεράτωση-Πελάτης)	4	Οι μαθητές να κατανοήσουν -ποιους θα συναντήσουν στην παραγωγική αλυσίδα εφόσον θέλουν να επιμεληθούν ένα έντυπο -πληροφοριακά στοιχεία για τον κάθε κρίκο. -πως μπορεί να γίνει η συγκέντρωση των στοιχείων που αφορά τον κάθε κρίκο.	-συζήτηση συσχετισμού των επιμέρους ειδικοτήτων σε μία πιθανή ανάθεση εργασίας. -παρουσίαση παραδειγμάτων έτοιμων εντύπων για τις επιμέρους συνεργασίες των κάθε κρίκων.	Ποικιλία τυπωμένων εντύπων υλικών και λειτουργίας	
	Φωτογραφία και Γραφικές Τέχνες στη σύγχρονη εποχή. Ανάπτυξη της φωτοαναπαραγωγής σήμερα	3	Οι μαθητές να κατανοήσουν -πως μπορεί να συνδεθεί η τεχνική της φωτογραφίας μ΄αυτή των γραφικών τεχνών. -πως αναπτύχθηκε η φωτοαναπαραγωγή τα τελευταία χρόνια. -σε ποιες τεχνικές χρησιμοποιείται σήμερα.	Συζήτηση με σκοπό την κατανόηση πως α) η φωτογραφία και β) η διαδικασία της φωτογράφησης στο εργαστήριο εκτυπώσεων (φωτοαναπαραγωγή) βοηθούν η μεν πρώτη στον εμπλουτισμό θεματολογίας του εντύπου ενώ η δεύτερη βοηθά την αναπαραγωγή του.		
	Πρότυπα προς αναπαραγωγή. Διαδικασία επιλογών για ασφαλή και σωστή δημιουργία εντύπων.	4	Οι μαθητές να κατανοήσουν -πια πρότυπα θεωρούνται ιδανικά για την τονική αναπαραγωγή θεμάτων. -με ποιο τρόπο μπορούμε να τα επιλέξουμε σε κάθε περίπτωση -ποια είναι χάρτινα και ποια σλάιντς και πόσο εξαρτώνται από την μεγέθυνση κατά την αναπαραγωγή..	-παρουσίαση στους μαθητές χάρτινων φωτογραφιών και σλάιντς διαφόρων μεγεθών (φορμάτ) -συζήτηση για κακέκτυπα και καλώς εννοούμενα έντυπα με θέματα οφειλόμενα στο φωτογραφικό υλικό.		

	Αποσαφήνιση των όρων -Επιμέλεια – Layout - Στοιχειοθεσία-Διορθώσεις- Σελιδοποίηση-Φίλμ-Δοκίμιο- Μοντάζ-Εκτύπωση Δίπλωμα – Βιβλιοδεσία στη δημιουργία ενός εντύπου.	4	Οι μαθητές να κατανοήσουν -τι σημαίνει κάθε όρος απ΄αυτούς που αναφέρονται και τους συναντάμε όταν φτιάχνουμε ένα έντυπο			
	Βασικοί κανόνες του μοντάζ. Βασικά μεγέθη εκτύπωσης.	4	Οι μαθητές να κατανοήσουν -τι ακριβώς σημαίνει μοντάζ -ποιοι είναι οι βασικοί του κανόνες -ποια μεγέθη εκτύπωσης είναι συνηθισμένα στην αγορά. -πως μπορούμε να ελέγξουμε τις συμπτώσεις μιας εργασίας.	ΑΣΚΗΣΗ: **ΜΟΝΤΑΖ ΕΡΓΑΣΙΑΣ** Πορεία εργασίας Α) Δίνονται φωτοτυπημένες σελίδες εντύπου διαστάσεων 14Χ21 κι αριθμημένες από το ένα έως το 16 Β) Δίνονται δύο λευκά φύλλα χαρτιού 50Χ70 εκατοστά Γ) Τοποθετούμε κολλώντας τις 16 σελίδες με τέτοιο τρόπο ώστε να ικανοποιούμε τους κανόνες του μοντάζ Δ) Διπλώνουμε τις δύο όψεις του μοντάζ αφού πρώτα τις κολλήσουμε μεταξύ τους Ε) Ξακρίζουμε τις άκρες με κοπίδι Ζ)Παραδίδουνε το τελικό δεκαεξασέλιδο **Διάρκεια εργασίας 5Χ4 ώρες**	Μιλιμετρέ 50Χ70 Φωτοτράπεζα Κόλλα στίκ Μολύβια Χαράκια Κοπίδι Χαρτιά 50Χ70	Τα παιδιά με την άσκηση αυτή θα μπορέσουν να δοκιμάσουν να κατασκευάσουν ένα δεκαεξασέλιδο υπολογίζοντας τις αποστάσεις που χρειάζονται και την θέση που πρέπει να μπει η κάθε σελίδα ώστε να πάρουμε το τελικό έντυπο μετά το δίπλωμα και το ξάκρισμα της εργασίας.
	Αποσαφήνιση των όρων -Τυπογραφικό-Όψη- Τετρασέλιδο-οκτασέλιδο- δεκαεξασέλιδο-Ανάπτυγμα τυπογραφικού.-Σκάλες ελέγχου μοντάζ κλπ.-Δόντι μηχανής-Κέντρο χαρτιού- Τούμπα γωνία-Τούμπα δόντι	4	Οι μαθητές να κατανοήσουν -τι σημαίνει κάθε όρος απ΄αυτούς που αναφέρονται και τους συναντάμε όταν μοντάρουμε ένα έντυπο	-παρουσίαση στους μαθητές μονταρισμένων τυπωμένων φύλλων τυπογραφείου που δεν έχουν ακόμα διπλωθεί και κοπεί.		

	Εργαστήριο αποπεράτωσης. Κόψιμο-Δίπλωμα-Πύκμαση-Σελιδοποίηση-Ράψιμο-Συρματόδεση-Κολητή ράχη-Σώμα βιβλίου κλπ.	4	Οι μαθητές να κατανοήσουν - τι σημαίνει κάθε όρος απ΄αυτούς που αναφέρονται και τους συναντάμε όταν αποπερατώνουμε ένα έντυπο	-παρουσίαση και συζήτηση εξοπλισμού από φωτογραφικό υλικό κλαδικών εντύπων		
	Τεχνικές καλλιτεχνικής βιβλιοδεσίας Αποσαφήνιση των όρων-Ράχη-Τέλα-Κεφαλάρι-Ξάκρισμα- Ψαροκόλημα-Σφύρισμα-Ράψιμο βιβλίου-Ντόσιμο κλπ Παρουσίαση αυτοματοποιημένων βιβλιοδετικών μηχανών	4	Οι μαθητές να κατανοήσουν - τι σημαίνει κάθε όρος απ΄αυτούς που αναφέρονται και τους συναντάμε όταν βιβλιοδένουμε καλλιτεχνικά ή μηχανικά ένα έντυπο	-παρουσίαση και συζήτηση εξοπλισμού από φωτογραφικό υλικό κλαδικών εντύπων		
	Κυτιοποιία. Τεχνικές δημιουργίας και εκτύπωσης κουτιών	2Χ4	Οι μαθητές να κατανοήσουν -το ρόλο της κυτιοποίας στις γραφικές τέχνες -τι λαμβάνουμε υπόψη για την δημιουργία ενός κουτιού -τι μέτρα ασφαλείας λαμβάνονται για τη προστασία του προϊόντος συσκευασίας.	ΑΣΚΗΣΗ : **ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΟΥΤΙΟΥ** Πορεία εργασίας Α) Ζητείται από τους μαθητές να κατασκευάσουν ένα κουτί που να περικλείει ένα παιδικό παιχνίδι συγκεκριμένων διαστάσεων Β) Ζητείται επίσης να φανταστούν και να υλοποιήσουν το κουτί της αρεσκείας τους ακολουθώντας τους νόμους της κυτιοποιίας Γ) Στο τέλος μαζί με το κουτί να παραδώσουν και το ανάπτυγμα που θα περιγράφει τις κοψιές και τα διπλώματα. **Διάρκεια εργασίας 4Χ4 ώρες**	Φωτοτράπεζα Μεγάλο μιλιμετρέ Χαρτόνι Χαράκια Μολύβια Ραπιντογράφο (για το ανάπτυγμα)	Μ αυτόν τον τρόπο οι μαθητές με μια απλή άσκηση κυτιοποιίας θέτουν τις βάσεις που χρειάζονται στην περίπτωση της συσκευασίας ενώ εξοικειώνονται με τους όρους που ισχύουν (κόψιμο,δίπλωμα,κοπτικό κλπ) Προτείνονται δύο με τρεις εκπαιδευτικές επισκέψεις σε χώρους παραγωγής που συνδέονται άμεσα με τις εκτυπωτικές μεθόδους διαφορετικές κάθε φορά.

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Φωτογραφία

Β΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

Κατευθύνσεις
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο βασικός σκοπός του μαθήματος της Φωτογραφίας είναι να γνωρίσουν οι μαθητές τις βασικές αρχές της φωτογραφία.
Παράλληλα οι μαθητές πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι ο τομέας της φωτογραφίας είναι αρκετά μεγάλος και περιλαμβάνει τεχνική, τεχνολογική, και αισθητική κατάρτιση. Γι αυτό και απαιτεί αρκετά χρόνια σπουδής και ωριμότητα ώστε να «μυηθεί» κανείς στα μυστικά της.

Β. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Ο μαθητής
- Να γνωρίζει τη σημασία και τους πολλαπλούς ρόλους της φωτογραφίας και ιδιαίτερα στους διάφορους τομείς των Εφαρμοσμένων Τεχνών
- Να κατέχει σημαντικές γνώσεις για την Ιστορία της φωτογραφίας.
- Να γνωρίζει τη δομή της φωτογραφικής μηχανής (35 mm).
- Να χειρίζεται την φωτογραφική μηχανή.
- Να γνωρίζει τις ιδιότητες και τη χρήση των φακών.
- Να γνωρίζει τις ιδιότητες και τα χαρακτηριστικά των Α/Μ φιλμ.
- Να γνωρίζει για την οργάνωση και εγκατάσταση του Σκοτεινού Θαλάμου με τους πληρέστερους όρους υγιεινής και ασφάλειας σε συνάρτηση με το περιβάλλον.
- Να προετοιμάζει χημικά υγρά και να εμφανίζει Α/Μ φιλμ.
- Να εκτυπώνει και να εμφανίζει Α/Μ φωτογραφίες.
- Να αντιλαμβάνεται πώς το φως καταγράφεται στο φιλμ και ποιες είναι οι επιλογές για την τροποποίησή του.
- Να κατανοεί πώς καταγράφεται ο φυσικός φωτισμός στο φιλμ και να τον συσχετίζει με τον τεχνητό, ώστε να βελτιώνεται η καταγραφή και η απόδοση του αντικείμενου.
- Να γνωρίζει να φωτομετρά (Προσπίπτοντα / Ανακλώμενο φωτισμό).
- Να γνωρίζει τι είναι χρώμα και ποια ρίναι η θερμοκρασία χρώματος στα έγχρωμα φωτογραφικά υλικά.
- Να γνωρίζει τι είναι βάθος πεδίου.
- Να κατέχει τις θεμελιώδεις αρχές της φωτογραφικής σύνθεσης και τους νόμους που την διέπουν.
- Να αξιολογεί, τέλος, την εργασία του ως προς το τεχνικό μέρος μόνος ή με άλλους συμμαθητές, με τον εκπαιδευτικό και άλλους επαγγελματικούς και καλλιτεχνικούς φορείς, που αποτελούν το ουσιαστικό περιβάλλον της φωτογραφίας.

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ-ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ-ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΘΕΩΡΙΑ Εισαγωγή, αρχές λειτουργίας και ιστορική εξέλιξη της φωτογραφίας	2	Κατανόηση από τους μαθητές της σημασίας και των πολλαπλών ρόλων της φωτογραφίας	Παρουσίαση στους μαθητές των διαφόρων εφαρμογών της φωτογραφίας στον επαγγελματικό όπως και στον καλλιτεχνικό χώρο μέσω εποπτικού υλικού. Επεξήγηση των αρχών λειτουργίας της απλούστερης μορφής φωτογραφικής μηχανής (camera Obscura) και συνοπτική παρουσίαση των τεχνολογικών εξελίξεων στον τομέα της φωτογραφίας από τα μέσα του 19ου αιώνα μέχρι την εποχή μας.	Προβολέας διαφανειών / διαφάνειες	Κρίνεται χρήσιμη η προβολή βιντεοταινιών αναφορικά με την εισαγωγή στην φωτογραφία.
ΕΚΘΕΣΗ Φωτογραφικές μηχανές: Φακοί - είδη - εξοπλισμός. Φωτογραφικά φιλμ: διάκριση σε Α/Μ και έγχρωμα, αρχές λειτουργίας, είδη, ιδιότητες, χρήσεις, βαθμοί φωτοευαισθησίας. Φωτόμετρα και αρχές φωτομέτρησης (προσπίπτον - ανακλώμενο φως). Σχέση ταχύτητας κλείστρου/ διαφράγματος. Έκθεση φιλμ. Χρώμα (θεμελιώδη), Θερμοκρασία χρώματος.	2x4	Εξοικείωση των μαθητών με την φωτογραφική μηχανή και τα εξαρτήματά της. Έκθεση Α/Μ φιλμ. Εξοικείωση στις φωτομετρήσεις. Κατανόηση από τους μαθητές των χαρακτηριστικών των Α/Μ φιλμ. Κατανόηση της σχέσης ταχύτητας κλείστρου / διαφράγματος κατανόηση της σχέσης έντασης φωτός / ευαισθησίας φιλμ.	Παρουσίαση και περιγραφή της φωτογραφικής μηχανής, φακών και σχετικών εξαρτημάτων. Παρουσίαση του φωτογραφικού φιλμ. Επεξήγηση των αρχών που το διέπουν και αναφορά σε χαρακτηριστικά του στοιχεία (όπως π.χ. ο δείκτης έκθεσης). Διαφοροποίηση Α/Μ και έγχρωμων φιλμ και αναφορά βασικών χαρακτηριστικών και ζητημάτων για την κάθε κατηγορία, όπως διάκριση μεταξύ παγχρωματικού / ορθοχρωματικού στο Α/Μ φιλμ, και διάκριση μεταξύ φιλμ για φως διαφορετικής θερμοκρασίας (°K) στο έγχρωμο. Αναφορά στους τομείς εφαρμογής των διαφορετικών φιλμ. Παρουσίαση του φωτόμετρου και επεξήγηση των αρχών και των βασικών τεχνικών φωτομέτρησης. Επεξήγηση της σχέσης διαφράγματος / ταχύτητας κλείστρου. Έκθεση φωτογραφικού Α/Μ φιλμ με παράλληλη εξάσκηση στην φωτομέτρηση. Εξάσκηση για την επίτευξη της σωστής έκθεσης (οι μαθητές καλούνται να υποεκθέσουν και να υπερεκθέσουν ηθελημένα το ίδιο κάδρο που έχουν ήδη εκθέσει σύμφωνα με τις υποδείξεις του φωτόμετρου {κανονική έκθεση} με σκοπό την σύγκριση των αρνητικών διαφορετικής πυκνότητας σε επόμενο μάθημα)	Φωτογραφική μηχανή, φακοί και εξαρτήματα (τρίποδας, ντεκλανσέρ, φωτόμετρο χειρός). Προβολέας διαφανειών / διαφάνειες.	Κρίνεται σκόπιμη η παρουσίαση μέσω διαφανειών φωτογραφικών μηχανών διαφορετικών τύπων, φιλμ και εξαρτημάτων τους.

ΕΜΦΑΝΙΣΗ Οργάνωση σκοτεινού θάλαμου: εξοπλισμός, εγκατάσταση, υγιεινή, ασφάλεια. Χημικά υγρά. Προετοιμασία για την επεξεργασία Α/Μ φιλμ και χαρτιών. Εμφάνιση - στερέωση φιλμ.	6	Εξοικείωση των μαθητών με τον χώρο και τον εξοπλισμό του σκοτεινού θάλαμου. Εμφάνιση Α/Μ φιλμ.	Παρουσίαση του εξοπλισμού και των ιδιαιτεροτήτων του σκοτεινού θάλαμου στους μαθητές. Εκμάθηση της τοποθέτησης του φιλμ στο τανκ. Εκμάθηση της εμφάνισης και στερέωσης του φιλμ με σχετική επεξήγηση της χρήσης των χημικών υγρών. Αναφορά στην κατάλληλη διαφύλαξη και αρχειοθέτηση του εμφανισμένου φιλμ. Σύγκριση και κριτική των εμφανισμένων φιλμ: ιδιαίτερη αναφορά στην ύπαρξη αρνητικών διαφορετικής πυκνότητας (υποέκθεση / κανονική έκθεση / υπερ-έκθεση). Έμφαση στη σημασία της σωστής έκθεσης.	Σκοτεινός θάλαμος (τανκ εμφάνισης, σπιράλ, θερμόμετρο, ογκομετρικά δοχεία, στεγνωτήριο φιλμ, ηλεκτρική αντίσταση θέρμανσης υγρών)	Ιδιαίτερη έμφαση στις προδιαγραφές ασφάλειας και υγιεινής του σκοτεινού θαλάμου. Σχολαστική τήρηση των οδηγιών εμφάνισης (χρόνος, θερμοκρασία, πλύσιμο, καθαριότητα).
ΕΚΤΥΠΩΣΗ Εκτυπωτήρες: αρχές λειτουργίας, διαφορετικά φορμά αρνητικών και διαφορετικοί φακοί. Εκτύπωση «εξ επαφής» και από μεγέθυνση. Εμφάνιση - στερέωση Α/Μ φωτογραφίας. Φίλτρα εκτύπωσης μεταβλητής αντίθεσης. Εκμάθηση της σωστής απόδοσης της τονικής κλίμακας του γκρίζου. Υπό - και υπερέκθεση στην εκτύπωση.	2x14	Εξοικείωση με τον εκτυπωτήρα. Εκμάθηση της εκτύπωσης της Α/Μ φωτογραφίας. Εξοικείωση στις τεχνικές εκτύπωσης εξ επαφής / μεγέθυνση. Κατανόηση της απόδοσης της χρωματικής κλίμακας στην τονική του γκρίζου.	Παρουσίαση του εκτυπωτήρα και των αρχών λειτουργίας του. Εκμάθηση της σωστής εκτύπωσης «εξ επαφής» με την χρησιμοποίηση του πρώτου εμφανισμένου φιλμ. Παρουσίαση των φίλτρων μεταβλητής αντίθεσης - αναφορά στην δυνατότητα διαφοροποίησης του «κοντράστ». Εκμάθηση εκτύπωσης μεγεθυμένου αρνητικού (Α/Μ φωτογραφία) και αναφορά στην κατάλληλη απόδοση της κλίμακας του γκρίζου. Δοκιμές υποέκθεσης και υπερέκθεσης των φωτογραφικών χαρτιών και παραλληλισμός με την αντίστοιχη διαφορά πυκνότητας των υποεκτεθειμένων και υπερεκτεθειμένων αρνητικών. Παρουσίαση και κριτική των εργασιών των μαθητών στο τέλος της κάθε επιμέρους άσκησης.	Εξοπλισμός σκοτεινού θαλάμου (μεγεθυντήρας, χρονοδιακόπτης φωτός, πλαίσιο εκτύπωσης, μεγεθυντής εστίασης, κοντακτέζα, ογκομετρικά δοχεία, λεκάνες, λαβίδες, θερμόμετρο, μηχανισμός πλύσης φωτογραφικών χαρτιών, μηχανισμός στεγνώματος φωτογραφικών χαρτιών).	Πρέπει να δοθεί έμφαση στην ανάγκη απόλυτης καθαριότητας κατά την διαδικασία εκτύπωσης (καθαρό αρνητικό, φορέας φιλμ, φακός, φίλτρα, κοντακτέζα κλπ).

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΛΗΨΗΣ Έλεγχος της εικόνας: βάθος πεδίου και ταχύτητα. Στοιχειώδεις αρχές σύνεσης	2x6	Εμβάθυνση σε ζητήματα τεχνικής όπως και της αισθητικής οργάνωσης της φωτογραφικής εικόνας.	Ασκήσεις βάθους πεδίου: λήψεις με ανοιχτό και κλειστό διάφραγμα. Ασκήσεις λήψης κινούμενου αντικείμενου με (1) ακίνητη μηχανή και (2) μηχανή που «παρακολουθεί» το αντικείμενο στην κίνησή του. Εμβάθυνση της σχέσης διαφράγματος/ ταχύτητας κλείστρου στην έκθεση. Εμφάνιση των φιλμ και εκτύπωση τεσσάρων εικόνων: (1) Αντικείμενο με μεγάλο βάθος πεδίου. (2) Το ίδιο με μικρό βάθος πεδίου. (3) Κινούμενο αντικείμενο με ακίνητη μηχανή λήψης. (4) Κινούμενο αντικείμενο με κινούμενη μηχανή λήψης. Παρουσίαση και κριτική στην τάξη των εργασιών των μαθητών. Σύντομη παρουσίαση στην τάξη συνθετικά «επιτυχημένων» φωτογραφικών εικόνων. Αναφορά σε αρχές αισθητικής οργάνωσης του χώρου του φωτογραφικού κάδρου.	Προβολέας διαφανειών / διαφάνειες. Χώρος φωτογραφικών λήψεων. Φωτογραφικές μηχανές (νορμάλ φακός), τρίποδα, φωτόμετρα, ντεκλανσέρ. Σκοτεινός θάλαμος με πλήρη εξοπλισμό για εμφάνιση και εκτύπωση (βλ. όργανα εμφάνισης και εκτύπωσης).	Απαραίτητη η δυνατότητα διαμόρφωσης του χώρου διδασκαλίας σε στούντιο (κατάλληλη ηλεκτρολογική εγκατάσταση, δυνατότητα φωτοστεγανοποίησης του χώρου {κουρτίνες}). Οι διαφάνειες κρίνονται αναγκαίες. Για την καλύτερη κατανόηση της αισθητικής οργάνωσης της εικόνας.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΗΣ / ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΦΙΛΜ Το φυσικό φως και ο έλεγχός του: (1) φωτογράφηση με συνθήκες έντονης φωτοσκίασης. (2) φωτογράφηση με συνθήκες ομοιογενούς φυσικού φωτισμού. Έλεγχος της έκθεσης και εμφάνισης του αρνητικού σε συνάρτηση με τις συνθήκες φωτισμού και το επιθυμητό αποτέλεσμα στην εκτύπωση. Τεχνικές φωτομέτρησης.	2x6	Εμβάθυνση στον έλεγχο του φυσικού φωτός κατά την έκθεση σε συνάρτηση με τον ζητούμενο τονικό χειρισμό του γκρίζου κατά την εκτύπωση των φωτογραφιών. Έλεγχος της εμφάνισης του φιλμ.	Φωτογράφηση αντικειμένου εκτεθειμένου στο ηλιακό φως. Έκθεση με βάση τις ενδείξεις φωτομέτρησης του απ' ευθείας προσπίπτοντος ηλιακού φωτός (1) και του προσπίπτοντος φωτισμού στις σκιασμένες επιφάνειες του αντικειμένου (2). Επεξεργασία του φιλμ με βάση τον ενδεικνυμένο (1) και μειωμένο (2) δείκτη έκθεσης. Εκτύπωση των δύο αρνητικών σε χαρτί ίδιου (κανονικού) βαθμού αντίθεσης. Σύγκριση των αποτελεσμάτων στην τάξη. Αντίστοιχη φωτογράφηση αντικειμένου σε συνθήκες ομοιογενούς φωτισμού. Έκθεση με βάση τον ενδεικνυμένο εκθεσιακό δείκτη. Επεξεργασία του φιλμ με τον κανονικό (1) και αυξημένο (2) χρόνο εμφάνισης. Αντίστοιχη εκτύπωση των δύο διαφορετικών αρνητικών σε χαρτί κανονικής αντίθεσης. Σύγκριση των αποτελεσμάτων στην τάξη. Οι δύο παραπάνω ασκήσεις στοχεύουν στην εκμάθηση της μεθόδου ελέγχου της αντίθεσης τόνων (κοντράστ) στο αρνητικό. Έμφαση της σημασίας του ισορροπημένου αρνητικού για την επιτυχημένη εκτύπωση στο χαρτί.	Σκοτεινός θάλαμος με πλήρη εξοπλισμό για εμφάνιση φιλμ / εκτύπωση φωτογραφιών. Φωτογραφικός εξοπλισμός λήψεων.	Κρίνεται αναγκαία η δυνατότητα λήψεων σε εξωτερικούς χώρους με φυσικό φωτισμό. Έμφαση στη χρήση του φωτόμετρου χειρός για ακριβέστερη φωτομέτρηση σκιασμένων και φωτεινών επιφανειών σε σύγκριση με τα αποτελέσματα του φωτόμετρου της μηχανής.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ / ΚΡΙΤΙΚΗ / ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Εισαγωγή στην έννοια της πνευματικής ιδιοκτησίας της φωτογραφίας. Αρχές ρετουσαρίσματος. Τελική παρουσίαση της φωτογραφίας και αξιολόγηση των εργασιών.	4	Κατανόηση της μοναδικότητας του φωτογραφικού έργου. Ικανότητα ορθής παρουσίασης της τελικής εργασίας. Ανταλλαγή και σύγκριση ιδεών και τρόπων αντιμετώπισης των ασκήσεων κατά την διάρκεια του εξάμηνου από τους μαθητές με στόχο την καλύτερη δυνατή αφομοίωση από το σύνολο των θετικότερων επιτεύξεων της τάξης.	Αναφορά στην σημασία της πνευματικής ιδιοκτησίας. Επίδειξη με τα κατάλληλα εργαλεία της τεχνικής του ρετουσαρίσματος των φωτογραφιών. Επίδειξη παρουσίασης με ειδικό χαρτόνι (πλαίσιο). Παρουσίαση στην τάξη της εργασίας κάθε μαθητή με ομαδική συζήτηση / κριτική πάνω στα ζητούμενα των ασκήσεων και τον τρόπο αντιμετώπισής τους.	Πινέλα ρετουσαρίσματος. Κοπτικό μηχάνημα φωτογραφιών. Κοπτικό μαχαίρι 45 μοιρών για παράθυρα πλαισιοποίησης.	Κρίνεται σημαντική η δημιουργία πορτφόλιο (άλμπουμ), όπως και ντοσιέ αρχειοθέτησης αρνητικών, κοντάκτ, και σημειώσεων τεχνικών χαρακτηριστικών.

ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ: 14 ΘΕΩΡΙΑ + 36 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ = 50 (2 ώρες Χ 25 εβδομάδες)

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Εφαρμογές Η/Υ

Β΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

ΣΚΟΠΟΣ

Η εισαγωγή των μαθητών στις αρχές και τις τεχνικές της ψηφιακής σχεδίασης, της ψηφιακής εικόνας και φωτογραφίας καθώς επίσης και στις βασικές έννοιες και θεμελιώδη ζητήματα της ηλεκτρονικής τυπογραφίας.

ΣΤΟΧΟΙ

Να κατανοήσουν οι μαθητές :

- Τις διάφορες καταστάσεις σχεδίασης, τις τεχνικές και τα εργαλεία για τη δημιουργία και τον σχεδιασμό δισδιάστατων σχημάτων
- Τον τρόπο με τον οποίο επιλέγουν και εφαρμόζουν τους κατάλληλους μετασχηματισμούς των αντικειμένων, ώστε να επιτυγχάνεται το προσδοκώμενο αποτέλεσμα
- Τη σημασία και τις αρχές της ομαδοποίηγσης και της διευθέτησης αντικειμένων στη ψηφιακή σχεδίαση
- Τις βασικές τεχνικές της επεξεργασίας εικόνας, τις αρχές των τεχνικών συμπίεσης εικόνων, τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να επέμβουν και να διορθώσουν τα χαρακτηριστικά μιας ψηφιακής φωτογραφίας, τους τρόπους προσθήκης και διόρθωσης χρώματος
- Τις βασικές αρχές και τρόπους λειτουργίας των συσκευών λήψης και εκτύπωσης ψηφιακών εικόνων
- Τις διαφορές ηλεκτρονικής και ψηφιακής τυπογραφίας, τις τεχνικές σχεδιασμού γραμματοσειρών καθώς και τα είδη αυτών, τις μεθόδους διαμόρφωσης κειμένου σε στήλες, τα εργαλεία διαχείρισης λεξικών και ευρετηρίων
- Τις τεχνικές διαχείρισης εικόνων και φωτογραφιών.

Επεξεργασία Εικόνας μέσω Η/Υ (Ι)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ – ΟΡΓΑΝΑ – ΕΡΓΑΛΕΙΑ – ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. Γενική επισκόπηση του κόσμου της ψηφιακής εικόνας Γνωριμία με τις αρχές της ψηφιακής φωτογραφίας Λήψη εικόνων Βασικές ρυθμίσεις εικόνων Εκτυπώσεις εικόνων Λογισμικό επεξεργασίας εικόνων, τα βασικά πακέτα	6	Οι μαθητές να - Κατανοήσουν τις μεγάλες δυνατότητες και εφαρμογές των ψηφιακών τεχνικών λήψης και επεξεργασίας φωτογραφιών - Αντιληφθούν τις αρχές βασικών τεχνικών της επεξεργασίας εικόνας - Κατανοήσουν τα χαρακτηριστικά μεγέθη που υπεισέρχονται στην ανάλυση μίας ψηφιακής εικόνας	- Παρουσίαση των αρχών και εννοιών της επεξεργασίας εικόνας με έμφαση στις βασικές οντότητες όπως τα εικονοστοιχεία (pixels), τους τρόπους και τις δομές αποθήκευσης και επεξεργασίας των εικόνων - Συζήτηση για την παρούσα κατάσταση του ψηφιακού κόσμου επεξεργασίας φωτογραφίας, τις εφαρμογές του και ιδιαιτέρως για το μέλλον του - Παρουσίαση του λογισμικού επεξεργασίας εικόνας του εργαστηρίου και επίδειξη των λειτουργιών του	- Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές - Λογισμικό επεξεργασίας εικόνας που να πληρεί τις προδιαγραφές που τίθενται στην ενότητα - Σαρωτής (scanner) - Εκτυπωτής - Κάμερα	- Να συζητηθούν και εάν είναι δυνατόν να παρουσιασθούν οι αρχές λειτουργίας των κυρίαρχων λογισμικών πακέτων της αγοράς, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα ενός εκάστου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ – ΟΡΓΑΝΑ – ΕΡΓΑΛΕΙΑ – ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
2. Φόρμες αρχείων εικόνων και συμπίεση εικόνων Επισκόπηση των ζητημάτων των φορμών των αρχείων εικόνων Ανάλυση των κυρίαρχων φορμών αρχείων εικόνων Συμπίεση εικόνων Κατάλληλες φόρμες αρχείων για την συμπίεση εικόνων	6	Οι μαθητές να - Να κατανοήσουν τις αρχές των τεχνικών συμπίεσης εικόνων - Μπορούν να περιγράψουν τις βασικές φόρμες αρχείων στην διαχείριση ψηφιακών φωτογραφιών, video κλπ.	- Παρουσίαση μέσω παραδειγμάτων των κυρίαρχων μορφών αρχείων στην επεξεργασία ψηφιακής φωτογραφίας με έμφαση στις: TIFF, EPS, GIF, JPEG. Να αναζητηθούν μέσω του διαδικτύου φωτογραφίες με αυτές τις μορφές αρχείων - Συζήτηση των τεχνικών συμπίεσης όπου δεν χάνεται πληροφορία και αυτών όπου χάνεται πληροφορία (lossy compression) - Συζήτηση για το σε ποιες περιπτώσεις, πως και γιατί χρησιμοποιούνται οι διάφορες μορφές αρχείων συμπίεσης όπως π.χ JPEG. Επιπλέον να δοθούν με απλό τρόπο οι αρχές των αλγορίθμων συμπίεσης και ιδιαιτέρως του JPEG		- Να δοθούν ασκήσεις μετατροπής της μιας μορφής αρχείου εικόνας σε άλλη μέσω του λογισμικού επεξεργασίας εικόνας του εργαστηρίου - Να συζητηθούν οι αρχές της συμπίεσης και άλλων αρχείων εκτός αυτών των φωτογραφιών, όπως των αρχείων κειμένου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ – ΟΡΓΑΝΑ – ΕΡΓΑΛΕΙΑ – ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
3. Εργαλεία αυτοματισ-μού στην επεξεργασία και διόρθωση εικόνων Η Παλέτα των εργαλείων αυτοματισ-μού της επεξεργασίας εικόνων Εργαλεία επιλογής περιοχής εικόνας Εργαλεία ζωγραφικής Εργαλεία διόρθωσης εικόνων	6	Οι μαθητές να - Συνηθίσουν να εργάζονται σε ένα λογισμικό περιβάλλον επεξεργασίας εικόνας - Κατανοήσουν τους Τρόπους με τους οποίους μπορούν να επέμβουν και να διορθώσουν τα χαρακτηριστικά μίας ψηφιακής φωτογραφίας - Μάθουν να επιλέγουν τα κατάλληλα εργαλεία για να προσαρμόζουν μία ψηφιακή εικόνα ώστε να είναι δυνατή η περαιτέρω βελτίωσή της με την χρησιμοποίηση προχωρημένων τεχνικών προσθήκης ιδιαίτερων χαρακτηριστικών	- Παρουσίαση του τρόπου οργάνωσης της οθόνης, των παλεττών και γενικότερα του περιβάλλοντος εργασίας για επεξεργασία εικόνας σε Η/Υ - Παρουσίαση των τρόπων δημιουργίας, βελτίωσης και διόρθωσης των ενεργειών επεξεργασίας φωτογραφιών καθώς και των τρόπων συγγραφής συντόμων προγραμμάτων (scripts) έτσι ώστε να αυτοματοποιείται η επεξεργασία πολλών αρχείων εικόνων - Παρουσίαση των εργαλείων ζωγραφικής, επιλογής περιοχών εικόνας καθώς και τεχνικών βασισμένων στην κλίση (gradient) για συντόμευση των εργασιών επεξεργασίας φωτογραφιών		- Να συγκριθούν οι λειτουργίες αυτομα-τισμού που προσφέρουν τα επικρατέστερα λογισμικά πακέτα καθώς και τα περιβάλλοντα εργα-σίας για επεξεργασία φωτογραφίας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ – ΟΡΓΑΝΑ – ΕΡΓΑΛΕΙΑ – ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
4. Χρώμα Επιλέγοντας και χρησιμοποι-ώντας χρώμα Χώροι χρωμάτων Χρησιμοποι-ώντας τις παλέτες χρωμάτων Εργαλεία διόρθωσης των χρωμάτων	6	Οι μαθητές να - Κατανοήσουν τους τρόπους προσθήκης και διόρθωσης χρώματος σε μία ψηφιακή φωτογραφία - Αντιληφθούν τους τρόπους οργάνωσης των χρωμάτων στην επεξεργασία ψηφιακών φωτογραφιών	- Παρουσίαση λεπτομερής των χώρων χρωμάτων RGB, CMYK, HSB/HSL, και LAB. Συζήτηση του τι είναι αυτοί οι χώροι, πότε χρησιμοποιούνται και πως προσπελαύνονται σε ένα τυπικό περιβάλλον εργασίας επεξεργασίας φωτογραφιών - Παρουσίαση των τεχνικών διόρθωσης και ρύθμισης των χρωμάτων (και ιδιαιτέρως της γάμμα προσαρμογής), του ποιες είναι οι χρησιμότερες και πότε, καθώς και των εργαλείων μέτρησης του χρώματος (χρωματικός δειγματολήπτης) κατά την διόρθωσή του		- Να δοθούν πολλές ασκήσεις χρωματικών ρυθμίσεων στους διαφόρους χώρους χρωμάτων - Να δοθούν ασκήσεις προσθήκης χρωμά-των σε φωτογραφίες - Να αντιμετωπιστεί από αισθητικής πλευράς η επιλογή των κατάλληλων χρωμάτων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ – ΟΡΓΑΝΑ – ΕΡΓΑΛΕΙΑ – ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
5. Προχωρημένα εργαλεία ρύθμισης εικόνων Εργαλεία αυτοματοποίησης επιλογής περιοχών εικόνων Παλέτες καναλιών και μάσκες Εργαλεία ρύθμισης εικόνων κατά επίπεδα Εργαλεία ρύθμισης ακολουθίας ενεργειών κατά την επεξεργασία φωτογραφιών	6	Οι μαθητές να - Γίνουν γνώστες των αρχών των τεχνικών πολυεπίπεδης επεξεργασίας και ρύθμισης των ψηφιακών εικόνων - Αντιληφθούν τα εργαλεία διόρθωσης και ρύθμισης ακολουθίας εικόνων	- Συζήτηση των χρήσεων και των διαφορών μεταξύ των εργαλείων επιλογών, μασκών και καναλιών και του πως συνδέονται με τα επίπεδα, τα επίπεδα ρύθμισης και τις μάσκες επιπέδων στην πολυεπίπεδη ανάλυση και επεξεργασία εικόνας - Συζήτηση της λειτουργικότητας, των χαρακτηριστικών και της χρήσης των επιπέδων, μασκών επιπέδων και επιπέδων ρύθμισης - Παρουσίαση των τρόπων ελέγχου μιας ακολουθίας ενεργειών κατά την επεξεργασία εικόνας. Συζήτηση για τις γραμμικές και μη γραμμικές ιστορίες ενεργειών και πως μπορεί κανείς να αλλάξει ενέργειες- μέσα σε μια μεγάλη ακολουθία ενεργειών- που ήδη έχει πραγματοποιηθεί		- Να αναζητηθούν στο διαδίκτυο και σε περιοδικά ασχολούμενα με την επεξεργασία φωτογραφίας διαφορετικές μεθοδολογίες από την πολυεπίπεδη σε ότι αφορά τις βασικές ρυθμίσεις και αυτοματοποιήσεις της επεξεργασίας εικόνας - Να συζητηθούν οι διαφορετικές προσεγγίσεις στο θέμα των εργαλείων ρύθμισης εικόνων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ – ΟΡΓΑΝΑ – ΕΡΓΑΛΕΙΑ – ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
6. Συσκευές με χρήση στην επεξεργασία ψηφιακών εικόνων Συσκευές λήψης εικόνων Συσκευές εκτύπωσης εικόνων	5	Οι μαθητές να - Κατανοήσουν τις βασικές αρχές και τρόπους λειτουργίας των συσκευών λήψης και εκτύπωσης ψηφιακών εικόνων	- Παρουσίαση και επίδειξη της λειτουργίας των διαφορετικών τύπων συσκευών εισόδου-εξόδου στην επεξεργασία φωτογραφιών μέσω Η/Υ όπως της ψηφιακής κάμερας, του σαρωτή, και του εκτυπωτή του εργαστηρίου Η/Υ, όπως αυτό προτείνεται		- Να συζητηθούν και εάν είναι δυνατόν να παρουσιασθούν, τουλάχιστον μέσω διαφανειών, οι εξειδικευμένες συσκευές επεξεργασίας ψηφιακής φωτογραφίας, όπως οι υψηλής ανάλυσης εκτυπωτές φωτογραφίας είτε οι συσκευές εγγραφής της ψηφιακής φωτογραφίας σε κλασσικό φιλμ

Ψηφιακή Σχεδίαση (Ι)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ – ΟΡΓΑΝΑ – ΕΡΓΑΛΕΙΑ – ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. Βασικές αρχές ψηφιακής σχεδίασης **Γενική επισκόπηση της σχεδίασης μέσω Η/Υ** **Αρχές και αλγόριθμοι επεξεργασίας γραφικών** **Πακέτα λογισμικού ψηφιακής σχεδίασης**	6	Οι μαθητές να - Αντιληφθούν τις δυνατότητες και εφαρμογές που προσφέρει η σχεδίαση μέσω Η/Υ - Αντιληφθούν τα θεωρητικά και πρακτικά προβλήματα που παρουσιάζει η ψηφιακή σχεδίαση στην αναπαραγωγή των βασικών σχημάτων	- Παρουσίαση των μεγεθών και παραμέτρων της ψηφιακής σχεδίασης και ιδιαιτέρως εκείνων που επηρεάζουν την ακρίβεια της σχεδίασης - Παρουσίαση και συζήτηση των απλών αλγορίθμων επεξεργασίας γραφικών με έμφαση στα προβλήματά τους σε ότι αφορά την ψηφιακή σχεδίαση καθώς και στις συσχετίσεις τους με την ψηφιακή σχεδίαση - Συζήτηση των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων των βασικών λογισμικών πακέτων της αγοράς που χρησιμοποιούνται στην ψηφιακή σχεδίαση από τους γραφίστες	- Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές - Λογισμικό ψηφιακής σχεδίασης που να πληρεί τις προδια-γραφές που τίθενται στην ενότητα - Εκτυπωτής	- Να αναζητηθούν μέσω του διαδικτύου η των εγχειριδίων χρήσης και να μελετηθούν οι τρόποι με τους οποίους τα διάφορα λογισμικά πακέτα της αγοράς υλοποιούν τις αρχές της ψηφιακής σχεδίασης - Να συγκριθεί η αποτελεσματικότητα αυτών των διαφορε-τικών προσεγγίσεων στην ακρίβεια της σχεδίασης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ – ΟΡΓΑΝΑ – ΕΡΓΑΛΕΙΑ – ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
2. Χρήση τεχνικών ακριβούς σχεδίασης Μεγεθύνσεις Ώθηση αντικειμένων Κανόνες και γραμμές-οδηγοί Κάνναβος και διαστασιολόγηση	6	Οι μαθητές να - Κατανοήσουν τα μεγέθη που υπεισέρχονται στο περιβάλλον της ψηφιακής σχεδίασης - Κατανοήσουν τις βασικές τεχνικές και εργαλεία της ψηφιακής σχεδίασης	- Παρουσίαση των βασικών στοιχείων ενός περιβάλλοντος ακριβούς σχεδίασης - Παρουσίαση και συζήτηση των χρήσεων της ώθησης αντικειμένων και της έλξης στην ακριβή ψηφιακή σχεδίαση - Συζήτηση για την χρήση του στυλ στην ψηφιακή σχεδίαση		- Να αναζητηθούν και εξεταστούν οι διαφορετικές υλοποιή-σεις καθώς και η φιλικότητα των λογισμικών περιβαλ-λόντων εργασίας για ψηφιακή σχεδίαση
3 Οι διάφορες καταστάσεις σχεδίασης Κατάσταση ελεύθερης σχεδίασης Σχεδίαση στην κατάσταση Bezier Σχεδίαση στοιχειωδών σχημάτων	6	Οι μαθητές να - Κατανοήσουν τους δυνατούς τύπους και καταστάσεις της ψηφιακής σχεδίασης - Κατανοήσουν τις τεχνικές και τα εργαλεία για τη δημιουργία και τον σχεδιασμό απλών δισδιαστάτων σχημάτων	- Παρουσίαση του τρόπου προσδιορισμού μιας η περισσότερων σελίδων εντύπου ψηφιακής σχεδίασης. - Παρουσίαση του σχεδιασμού ευθειών γραμμών, πολλαπλών ευθυγράμμων τμημάτων και πολυγώνων καθώς και του σχεδιασμού καμπυλών τόσο σε ελεύθερη κατάσταση όσο και σε κατάσταση Bezier - Συζήτηση των τρόπων εργασίας με συνδεδεμένες διαστάσεις σε κατάσταση Bezier		- Να δοθούν ασκήσεις σχεδιασμού απλών σχημάτων που να υλοποιηθούν στο λογισμικό πακέτο ψηφιακής σχεδίασης του εργαστηρίου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ – ΟΡΓΑΝΑ – ΕΡΓΑΛΕΙΑ – ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
4 Διαχείριση αντικειμένων Εργαλεία επιλογής αντικειμένων Στοιχειώδεις λειτουργίες για τον χειρισμό αντικειμένων Μετακινήσεις αντικειμένων	6	Οι μαθητές να - Αντιληφθούν την σημασία των εργαλείων διαχείρισης αντικειμένων για τις ανάγκες της ψηφιακής σχεδίασης - Κατανοήσουν τους τρόπους και τις διαδικασίες δημιουργίας πολύπλοκων σχεδίων από απλά δισδιάστατα σχέδια μέσω των τεχνικών διαχείρισης των αντικειμένων	- Παρουσίαση των τρόπων επιλογής ενός η πολλαπλών αντικειμένων καθώς και επικαλυπτο-μένων, ομαδοποιημένων και θυγατρικών αντικειμένων - Συζήτηση για την δημιουργία και τον χειρισμό επιπέδων σχεδίασης, για την μετακίνηση αντικειμένων μεταξύ επιπέδων και σελίδων καθώς και για τα είδη μετακίνησης των αντικειμένων της ψηφιακής σχεδίασης		- Επίδειξη στο λογισμικό πακέτο ψηφιακής σχεδίασης των τρόπων υλοποίησης του διαχειριστή των αντικειμένων - Να εξοικειωθούν οι μαθητές με την δυνατότητα ακριβούς μετακίνησης αντικει-μένων τόσο σε ότι αφορά την μετακίνηση σε ορισμένη απόσταση όσο και αυτήν σε ορισμένη θέση

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ – ΟΡΓΑΝΑ – ΕΡΓΑΛΕΙΑ – ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
5 Μετασχηματισμοί γεωμετρίας και μορφής αντικειμένων Τεχνικές αναπαράστασης των αντικειμένων με χρήση στους μετασχηματισμούς Μετασχηματισμοί των στοιχειωδών γεωμετρικών αντικειμένων Μετασχηματισμοί μορφής αντικειμένων (περιγράμματα, γέμισμα)	6	Οι μαθητές να - Αντιληφθούν την σημασία και τις εφαρμογές των γεωμετρικών μετασχηματισμών δισδιαστάτων αντικειμένων στην ψηφιακή σχέδιαση - Κατανοήσουν τις αρχές των γεωμετρικών μετασχηματισμών καθώς και των μετασχηματισμών μορφής δισδιαστάτων αντικειμένων - Μπορούν να επιλέξουν και εφαρμόσουν τους κατάλληλους μετασχηματισμούς ώστε να επιτευχθεί το ανάλογα με την περίπτωση προσδοκώμενο αποτέλεσμα	- Παρουσίαση της τεχνικής των κόμβων - Παρουσίαση του μετασχηματισμού των ορθογωνίων, των ελλείψεων, των γραμμών και καμπυλών γενικότερα μέσω της τεχνικής της επιλογής και μετακίνησης των κατάλληλων κόμβων - Συζήτηση για τις επεξεργασίες καμπυλών - Παρουσίαση των τρόπων δημιουργίας περιγραμ-μάτων, τόσο μαυρόασπρων όσο και εγχρώμων καθώς και των τρόπων διαχείρισής τους - Παρουσίαση των τεχνικών δημιουργίας αντικειμένων με γέμισμα μέσω προτύπων διαφορετικών χρωματικών ιδιοτήτων και συνθέσεων		- Να υλοποιηθούν στο λογισμικό της ψηφιακής σχεδίασης εργασίες μετασχηματισμών απλών αντικειμένων και να δοθεί έμφαση στην ανάλυση των αποτελεσμάτων των διαφόρων μετασχημα-τισμών σε ότι αφορά την αισθητική πλευρά του ζητήματος της σχεδίασης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ – ΟΡΓΑΝΑ – ΕΡΓΑΛΕΙΑ – ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
6 Διευθετήσεις και συνδυασμοί αντικειμένων Εργαλεία διευθέτησης αντικειμένων Ομαδοποίηση αντικειμένων Συσχετιστική διευθέτηση αντικειμένων Πολλαπλά επίπεδα σχεδίασης	5	Οι μαθητές να - Αντιληφθούν την σημασία και τις αρχές της ομαδοποίησης και της διευθέτησης αντικειμένων στην ψηφιακή σχεδίαση - Κατανοήσουν τις τεχνικές και διαδικασίες επίτευξης ακρίβειας και ελάττωσης του χρόνου σχεδίασης μέσω των μεθοδολογιών της ομαδοποίησης, του συνδυασμού και της χρήσης πολλαπλών επιπέδων σχεδίασης	- Συζήτηση για τους τρόπους διευθέτησης των αντικειμένων στην ψηφιακή σχεδίαση, για την δημιουργία σωρού και την ακριβή τοποθέτηση ενός αντικειμένου στον σωρό - Παρουσίαση των τεχνικών ομαδοποίησης και συνδυασμού των αντικειμένων. Συζήτηση για την χρήση του καννάβου και των γραμμών-οδηγών στην διευθέτηση των αντικει-μένων		- Να αναλυθεί η χρήση των επιπέδων πολλαπλής σχεδίασης στην ομαδοποίηση, συνδυασμό και γενικότερα την διευθέτηση των αντικειμένων της ψηφιακής σχεδίασης - Να γίνει αντιληπτό το κέρδος χρόνου σχεδίασης μέσω της χρήσης των εργαλείων διευθέ-τησης αντικειμένων

Ηλεκτρονική Τυπογραφία (Ι)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ – ΟΡΓΑΝΑ – ΕΡΓΑΛΕΙΑ – ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. **Βασικές έννοιες και θεμελιώδη ζητήματα της ηλεκτρονικής τυπογραφίας** Εργαλεία διαμόρφωσης σελίδας Βασικά εργαλεία χειρισμού κειμένου Γραμματοσειρές, σχεδιασμός γραμματοσειρών Βασικά εργαλεία σχεδίασης Βασικά τυπογραφικά εργαλεία Ηλεκτρονική και κλασσική τυπογραφία Βασικά πακέτα λογισμικού για την ηλεκτρονική τυπογραφία	7	Οι μαθητές να - Αντιληφθούν τα εργαλεία και τις μεθόδους της ηλεκτρονικής τυπογραφίας σε αντιπαράθεση με αυτά της κλασσικής τυπογραφίας - Κατανοήσουν τις τεχνικές σχεδιασμού γραμματοσειρών καθώς και τα είδη αυτών - Κατανοήσουν τα βασικά εργαλεία χειρισμού κειμένου εντός εγγράφου - Κατανοήσουν τα χαρακτηριστικά μεγέθη με τα οποία ελέγχεται η εμφάνιση ενός εγγράφου - Αποκτήσουν μια σφαιρική εικόνα των πακέτων λογισμικού ηλεκτρονικής τυπογραφίας που διατίθενται στην παγκόσμια αγορά, των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων τους - Κατανοήσουν τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της ηλεκτρονικής τυπογραφίας σε σχέση με την κλασσική τυπογραφία - Εξοικειωθούν με τα βασικά εργαλεία σχεδίασης εντός εγγράφου	- Παρουσίαση των εργαλείων ελέγχου της εμφάνισης κειμένου - Παρουσίαση των τρόπων δόμησης της διάταξης ενός μικρού εντύπου καθώς και ενός βιβλίου - Παρουσίαση της έννοιας και της χρήσης της κυρίαρχης σελίδας - Συζήτηση για τις εργασίες σε ενότητες, για τους κανόνες, τους οδηγούς και τα μέτρα διάταξης του εντύπου η βιβλίου - Παρουσίαση της ανατομίας του κειμένου, των ιδιοτήτων των χαρακτήρων - Παρουσίαση των τρόπων δημιουργίας, χρήσης και τροποποίησης πλαισίου κειμένου - Συζήτηση των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων της κλασσικής τυπογραφίας σε σχέση με την ηλεκτρονική ανάλογα με την λογισμική και υλική πλατφόρμα εργασίας	- Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές - Λογισμικό ηλεκτρονικής τυπογραφίας που να πληρεί τις προδια-γραφές που τίθενται στην ενότητα - Εκτυπωτής	- Να συγκριθούν τα χαρακτηριστικά των διαφόρων λογισμικών πακέτων ηλεκτρονικής τυπογραφίας και να υλοποιηθούν μέσω ασκήσεων οι τρόποι καθορισμού των διατάξεων των εντύπων και βιβλίων - Να αναζητηθούν οι τρόποι δημιουργίας γραμματοσειρών

Διαχείριση κειμένου Εργαλεία εισαγωγής κειμένου σε έγγραφο Προχωρημένα χαρακτηριστικά μορφής χαρακτήρων Χαρακτηριστικά της μορφής των παραγράφων Τεχνικές διαμόρφωσης στηλών Εργαλεία διαμόρφωσης λεξικών εγγράφων	7	Οι μαθητές να Αντιληφθούν τα βασικά μεγέθη διαμόρφωσης των χαρακτηριστικών της μορφής των χαρακτήρων Κατανοήσουν τις μεθόδους διαμόρφωσης της μορφής των χαρακτήρων και των παραγράφων Κατανοήσουν τις τεχνικές διαμόρφωσης του κειμένου σε στήλες Αντιληφθούν τους τρόπους δημιουργίας και διαμόρφωσης λεξικών, ευρετηρίων κλπ.	Παρουσίαση τεχνικών καθορισμού του χρώματος και της σκίασης γραμματοσειρών καθώς και των τεχνικών μετατόπισης των βάσεων του κειμένου Παρουσίαση των εξελιγμένων τεχνικών μορφοποίησης των παραγράφων Παρουσίαση της δημιουργίας στηλών καθώς και του προτύπου στυλ του εντύπου η βιβλίου		Να δοθούν ασκήσεις τροποποίησης των γραμματοσειρών στην βάση των κυρίαρχων χαρακτηριστικών επεξεργασίας των χαρακτήρων
3. Διαχείριση εικόνων Εργαλεία χειρισμού πλαισίων εικόνων Μορφές αρχείων εικόνων και φωτογραφιών Διαχείριση εικόνων εντός των πλαισίων τους Εργαλεία διαχείρισης μεγάλου πλήθους εικόνων	7	Οι μαθητές να - Κατανοήσουν τις αρχές της διαχείρισης εικόνων σε έγγραφα και βιβλία - Αντιληφθούν τους τύπους των αρχείων εικόνων και φωτογραφιών που χρησιμοποιούνται στην ηλεκτρονική τυπογραφία - Κατανοήσουν τις τεχνικές διαχείρισης ακολουθιών εικόνων, μικρού η μεγάλου πλήθους, σε βιβλία η απλά έγγραφα	- Συζήτηση για τις φόρμες των αρχείων εικόνων, με έμφαση στις bitmap και postscript - Παρουσίαση της έννοιας και χρήσης του πλαισίου εικόνας - Παρουσίαση των τεχνικών μετασχηματισμού των πλαισίων εικόνων - Συζήτηση της διαχείρισης εικόνας εντός πλαισίου και κρίσιμα μεγέθη που την επηρεάζουν		- Να δοθούν ασκήσεις εισαγωγής και τοποθέτησης ακολουθίας εικόνων σε έντυπο η βιβλίο - Να μελετηθούν οι μετασχηματισμοί των πλαισίων εικόνων ως προς την αισθητική πλευρά της εφαρμογής τους σε έγγραφα

4 Προχωρημένες στρατηγικές διαχείρισης φωτο-γραφιών Διαχείριση χρώματος και σκίασης Εργαλεία ελέγχου της εμφάνισης των φωτογραφιών Εργαλεία επιλεγμένης αποκοπής περιοχών φωτογραφιών	7	Οι μαθητές να - Εξοικειωθούν με τις βασικές έννοιες της απόδοσης ιδιαίτερων οπτικών εντυπώσεων στις φωτογραφίες σε ότι αφορά την ηλεκτρονική τυπογραφία - Κατανοήσουν τα βασικά εργαλεία και τεχνικές ελέγχου της εμφάνισης των φωτογραφιών	- Συζήτηση για τους μηχανισμούς ελέγχου της εμφάνισης των φωτογραφιών μέσω της αντίθεσης, της τεχνικής του halftoning και των τεχνικών αποκοπής περιοχών εικόνων - Συζήτηση για τις διαφορές των συστημάτων ηλεκτρονικής τυπογραφίας και αυτών της επεξεργασίας κειμένου σε ότι αφορά την διαχείριση φωτογραφιών		- Να συγκριθούν οι τεχνικές διαχείρισης της φωτογραφίας στο περιβάλλον της ηλεκτρονικής τυπο-γραφίας όσο και σε αυτό της κλασσικής
5 Συνδυασμός κειμένου και φωτογραφιών Δημιουργία και διαχείριση πλαισίων εικόνων και κειμένων Τεχνικές δημιουργίας πλαισίων με συγκεκριμένο σχήμα	7	Οι μαθητές να - Αντιληφθούν τις βασικές αρχές και εργαλεία που απαιτούνται για τον συνδυασμό κειμένων και φωτογραφιών - Κατανοήσουν τους τρόπους ακριβούς τοποθέτησης εικόνων μέσα σε κείμενα εγγράφων και βιβλίων	- Συζήτηση για τους μηχανισμούς συνδυασμού κειμένου και εικόνας μέσω των στρατηγικών των πλαισίων σχηματοποίησης των εικόνων - Παρουσίαση των αποτελεσμάτων των πλαισίων σχηματοποίησης εικόνων - Παρουσίαση των στρατηγικών δημιουργίας πλαισίων σχηματοποίησης εικόνων με καθορισμένο γεωμετρικό σχήμα		- Να αναλυθούν οι διαφορετικοί τρόποι δημιουργίας συνύπαρξης εικόνων και κειμένου σε έντυπα και βιβλία ως προς την αποτελε-σματικότητά τους

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
για το μάθημα

Ιστορία των Τεχνών
Έργα και Δημιουργοί

Β΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

Κατευθύνσεις
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Στόχος του μαθήματος είναι να αναδειχθούν προσεγγίσεις που α) θεωρούν το έργο τέχνης ως συγκροτημένο αντικείμενο-πολιτισμικό σύμπτωμα μιας εποχής και μιας περιοχής και β) αναδεικνύουν το ρόλο και την επίδραση συγκεκριμένων δημιουργών στη συνέχεια ή την ανατροπή των όρων της καλλιτεχνικής δημιουργίας.

Σκοποί του μαθήματος είναι:

- Να μυηθούν οι μαθητές στις «γλώσσες» της τέχνης και των τεχνών και να βοηθηθούν να τις «αναγνώσουν».
- Να κατανοήσουν τον καινοτόμο και ρηξικέλευθο ρόλο ενός καλλιτεχνικού κινήματος ή ενός καλλιτέχνη στην ανανέωση των καλλιτεχνικών μορφών και των αναπαραστατικών συστημάτων (βλ. Μπάουχαους, Μάνος Χατζιδάκης κλπ).
- Να πληροφορηθούν για τις λειτουργίες των οπτικών φαινομένων, τον επικοινωνιακό, το θρησκευτικό, πολιτικό, ιδεολογικό, αισθητικό χαρακτήρα τους.
- Να αντιληφθούν ότι τα εικαστικά έργα είναι σύνθετα σημειολογικά και σημασιολογικά συστήματα και ως εκ τούτου δεν εννοούν την αυτοματική και μηχανιστική προσληπτική αναγνωστική αντίδραση.
- Να γνωρίσουν τις στυλιστικές και μορφικές ποικιλίες, τις αποκλίσεις απο τα κυρίαρχα στυλ, την επαναληπτική χρήση εικαστικών συμβάσεων και τρόπων.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ : ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΙ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1) ΠΑΡΘΕΝΩΝΑΣ Ι. Αρχιτεκτονική: Δωρικός ρυθμός, ΙΙ. Γλυπτά του Παρθενώνα: α) Ζωφόρος, β) Μετόπη, γ) Αετώματα	2+2	Ζητήματα τυπολογίας και ρυθμολογίας. Οι χαράξεις και η γεωμετρία. Η αναζήτηση της αρμονίας.	Να κατασκευαστεί μακέτα του Παρθενώνα.
2) ΠΕΡΓΑΜΟΣ: Ι. Βωμός του Δία και της Αθηνάς, ΙΙ. Γλυπτά: α) Ζωφόρος της Γιγαντομαχίας, β) Ζωφόρος του Τηλέφου. Συγγενή μνημεία: 1) η Νίκη της Σαμοθράκης, 2) το σύμπλεγμα Ludovisi, 3) ο θνήσκων Γαλάτης	2	Η διάσπαση του κλασσικού. Ο κανόνας και οι παρεκκλίσεις. Το πρότυπο και η μίμηση.	Να ονοματίσουν τα διάφορα κτίρια της πόλης της Περγάμου (Εποπτικό υλικό από το Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού)
3.) ΤΑ ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ ΤΟΥ ΦΑΓΙΟΥΜ	2	Η ζωγραφική στην αρχαιότητα. Η μετάβαση απο τον κόσμο των ειδώλων στην πίστη του Χριστού. Επιβιώσεις της αρχαιότητας στη χριστιανική πίστη.	Να αναζητηθούν τα ταφικά έθιμα της αρχαιότητας και των πρώτων χριστιανικών χρόνων που επιβιώνουν μέχρι τις μέρες μας.
4) ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ 1. Αρχιτεκτονική 2. Αρχιτεκτονικά γλυπτά 3. Ψηφιδωτά Συγγενικά μνημεία: 1) ναός της Αγίας Ειρήνης στην Κωνσταντινούπολη, 2) ναός της Αγίας Σοφίας στη Θεσσαλονίκη κ.ά.	2	Η σύζευξη τυπολογιών. Η σύμπλευση των τεχνών στο αρχιτεκτονικό οικοδόμημα	Η Αγία Σοφία στους θρύλους και τις παραδόσεις του ελληνικού λαού

5) ΜΙΚΡΟΓΡΑΦΙΕΣ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΩΝ Συνοπτική Παρουσίαση της ιστορίας των χειρογράφων και των μικρογραφιών τους (6ος αι μ.Χ. - 14ος αι μ.Χ.) Προτείνεται να παρουσιαστούν κυρίως εικονογραφημένα χειρόγραφα του 9ου και 10ου αι. (Π.χ. χειρ. Αρ. 510, το ψαλτήριο αρ. 139 κ.α.)	2	Η σύνθεση κειμένου και εικόνας. Η εικονογράφηση. Ο διάκοσμος.	Να αντιγράψουν πρωτογράμματα.
6. ΓΟΤΘΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ Μνημείο: Καθεδρικός ναός της Σαρτρ (1194-1220) Συγγενή μνημεία: α)Καθεδρικός ναός της Αμιένης β) Καθεδρικός ναός της Κολωνίας γ) Καθεδρικός ναός της Ρενς	2	Οι συντεχνίες Η οργάνωση της κατασκευής Οι τέχνες στο εργοτάξιο	Να συγκρίνουν την πρόσοψη μιας βυζαντινής και μιας γοτθικής εκκλησίας.
7) ΤΖΙΟΤΟ (περ. 1266-1337) Μνημείο: Τοιχογραφίες στο παρεκκλήσιο Σκροβένι, Πάντοβα, περ 1304-13 Συγγενή μνημεία: 1) Τσιμαμπούε: η ένθρονη Παναγία με αγγέλους και προφήτες, περ. 1280-90. Πινακοθήκη Ουφίτσι, Φλορεντία, 2) του Ντούτσιο, Maesta, 1308-11. Μουσείο Καθεδρικού Ναού, Σιένα κ.ά.	2	Το εικονογραφικό πρόγραμμα	Να γίνει συζήτηση για τη σχέση εικονογραφικού προγράμματος και του χώρου της εκκλησίας.

8) ΛΕΟΝΑΡΝΤΟ ΝΤΑ ΒΙΝΤΣΙ Να παρουσιαστεί σύντομα η πολυσχιδής δραστηριότητά του: στη μηχανική, την ιατρική, βοτανική, τη γλυπτική, τη ζωγραφική κ.ά. Να γίνει ιδιαίτερος λόγος για τα εξής ζωγραφικά έργα: 1) το Μυστικό Δείπνο, περ. 14495-8, Σάντα Μαρία ντέλε Γκράτσιε, Μιλάνο, 2) Την Αγία Άννα, Παναγία και Χριστός, 1508-10, Λούβρο Παρίσι, 3) Μόνα Λίζα, 1503-6, Λούβρο, Παρίσι κ.ά.	2	Ο άνθρωπος της Αναγέννησης. Οι τέχνες και οι επιστήμες.	Να παρουσιαστούν οι πτητικές μηχανές ως ρεαλιστικές ή ουτοπικές κατασκευές (και επινοήσεις)
9) η ΚΑΠΕΛΑ ΣΙΞΤΙΝΑ Από το παρεκκλήσιο στο συνολικό μνημείο (Αγιος Πέτρος). Ο Δημιουργός (Μ.Αγγελος) και ο Μαικήνας (Πάπας Ιούλιος Β). Καλλιτέχνες και αγορά τέχνης.	2	Η προσωπικότητα του καλλιτέχνη. Τα κοινά σημεία των καλών τεχνών. Η σύζευξη αρχιτέκτονα, γλύπτη και ζωγράφου	Να εντοπίσουν τα διάφορα εικονιζόμενα πρόσωπα στην οροφή της Καπέλα Σιξτίνα
10) ΕΛ ΓΚΡΕΚΟ (ΔΟΜ. ΘΕΟΤΟΚΟΠΟΥΛΟΣ) Τα έργα: 1) Κοίμηση της Θεοτόκου, ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου των Ψαριανών, Ερμούπολη, Σύρος (έργο της Κρητικής Περιόδου), 2) Η Αγία Οικογένεια με τον Πρόδρομο Παιδί, 1595-1600, Ουάσιγκτον, Εθνική Πινακοθήκη, 3) Η ταφή του κόμητος Οργκάθ, 1586, Σάντο Τομέ, Τολέδο κ.ά. 4) Η Ανάσταση, περ. 1597-1604, Μαδρίτη, Πράδο κ.ά. Συγγενή μνημεία: έργα των Jacopo Tintoretto, Μιχαήλ Αγγέλου, του Vecelli, Tiziano κ.ά.	2	Οι ιδιαιτερότητες της προσωπικής έκφρασης και του στυλ των έργων του Ελ Γκρέκο	Να διαβαστούν οι ταξιδιωτικές εντυπώσεις του Ν. Καζαντζάκη για το Τολέδο. Βλ. το έργο του: Ισπανία.

11) ΣΤΡΕΛΙΤΖΑΣ - ΜΠΑΘΑΣ-ΘΕΟΦΑΝΗΣ (τελευταία Δεκαετία του 15ου αι. - 1559) Μνημεία: 1) Τοιχογραφίες: α) Μετεώρων β) Αγίου Όρους α) Μετεώρων: Μονή Αγίου Νικολάου του Αναπαυσα 1527: Καθολικό και νάρθηκας β) Αγίου Όρους: Ι) Καθολικό μονής Λαύρας, 1535, ΙΙ) Καθολικό μονής Σταυρονικήτα, 1545-46 κ.ά. 2. Εικόνες: Άγιον Όρος: Ι) Μεγάλη Δέηση, 15 εικόνες Δωδεκάορτου, βημοθύρα κ.ά. στο τέμπλο του καθολικού της μονής Σταυρονικήτα, ΙΙ) Μεγάλη Δέηση, Παλαιό εικονοστάσι Πρωτάτου, Καρυές, περί το 1542 κ.ά.	2	Η επιρροή της καλλιτεχνικής παραγωγής του Θεοφάνη στο 16ο και 17ο αιώνα	Να παρουσιαστούν τοιχογραφίες του από τη Μονή Αγίου Νικολάου του Αναπαυσά
12) «Η ΟΨΗ ΤΟΥ ΝΤΕΛΦΤ» Απο τον Ρέμπραντ στον Βερμέερ. Εργα: 1) Ρέμπραντ: Η Νυχτερινή Περίπολος, Το μάθημα ανατομίας του Δρος Πούλπ, 2) Βερμέερ: Το στενό δρομάκι, Η γαλατού, Το κορίτσι με το σκουλαρίκι 3)De Hooch Αποψη εκκλησίας	2	Η καθημερινή ζωή στην Τέχνη. Οι νέες αγορές τέχνης. Η άνοδος της αστικής τάξης. Ο ρόλος της μεταρρύθμισης. Φώς και σκιά. Η χρήση βοηθημάτων (camera obscura).	Να διαβαστούν αποσπάσματα απο το βιβλίο του Χόρχε Σεμπρούν: Ο Δεύτερος θάνατος του Ραμόν Μερκαντέρ, που αφορούν την Αποψη του Ντέλφτ.
3) VIVALDI-MOZART-BEETHOVEN	2	Η μουσική ως απεικόνιση της καθημερινότητας. Ο ρόλος του δημιουργού στη διαμόρφωση του καλλιτεχνήματος.	Να ακουστούν στην τάξη αποσπάσματα απο έργα δημιουργών του 17-18ου αιώνα και να γίνει προσπάθεια να αναγνωρισθούν τα διάφορα μουσικά όργανα.

14) Η ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ Τζόζεφ Μάλορντ Γουίλιαμ Τάρνερ	2	Να καταδειχθούν οι νέες αναζητήσεις με την απουσία φόρμας και περιγράμματος στα έργα του Τάρνερ. Η αναζήτηση της έκφρασης μέσα απο το χρώμα. Η απεικόνιση του νέου βιομηχανικού κόσμου στα έργα του.	Να γίνει ανάλυση ενός αντίστοιχου έργου του Τζών Κόνσταμπλ.
15) **ΕΝΤΟΥΑΡ ΜΑΝΕ (1832-83)** Έργα : 1) Γεύμα στη χλόη, 1863, Λούβρο, Παρίσι. 2) Η εκτέλεση του αυτοκράτορα Μαξιμιλιανού, 1867, Κούνστχαλε, Μανχάιμ, 3) Ολυμπία, 1863, Μουσείο του Orsay, Παρίσι κ.ά. Συγγενή έργα : του Gustave Courbet, του Edgar Degas, του Giorgione κ.ά.	2	Η αναζήτηση του πραγματικού. οι νόρμες.	Να συγκρίνετε το έργο του Μανέ : «Η εκτέλεση του αυτοκράτορα Μαξιμιλιανού» με αντίστοιχα έργα του Γκόγια και του Πικάσο.
16) **Crystal Palace (1851)** ΤΖΟΖΕΦ ΠΑΣΤΟΝ (1803-65)	2	Η βιομηχανική παραγωγή. Τα νέα υλικά.	Να γίνει αναφορά στις νέες δυνατότητες που προσφέρει στους καλλιτέχνες η ανάπτυξη της βιομηχανίας και της χημείας (νέα υλικά, νέοι τρόποι αποθήκευσης και συντήρησης κλπ)
17) **«ΟΙ ΑΣΤΟΙ ΤΟΥ ΚΑΛΑΙ»** ΩΓΚΥΣΤ ΡΟΝΤΕΝ (1840-1917) Γλυπτά : 1) Μνημείο στον Μπαλζάκ, 1897, Μουσείο του Orsay, Παρίσι, 2) Το φιλί Συγγενή μνημεία : του Antoni Canova, του Michelangelo, του Giambolonga κ.ά.	2	Ο επαναπροσδιορισμός της μορφής στη πλαστική και τη γλυπτική.	Να διαβαστούν στην τάξη τμήματα από το έργο του Ονορέ Μπαλζάκ : «το άγνωστο αριστούργημα».

19) **ΠΩΛ ΣΕΖΑΝ (1839-1906)** Έργα : 1) Χαρτοπαίχτες, Περ. 1890-5, Λούβρο, Παρίσι. 2) Οι μεγάλες λουόμενες, 1898-1906, Μουσείο τέχνης, Φιλαδέλφεια, κ.ά. Συγγενή έργα των : George Braque, Pablo Picasso, Nicolas Pourrin, Andre Derain κ.ά.	2	Η αναζήτηση του αντικειμενικού. Ο καλλιτέχνης ως διανοούμενος. Οι απαρχές της αφαίρεσης.	Να διαπιστωθούν τα βασικά γεωμετρικά σχήματα σε έργα του Σεζάν που εικονίζουν τοπία. Να συγκριθούν «Οι λουόμενές» του με τις «Δεσποινίδες της Αβινιόν» του Π. Πικάσσο
20) **ΠΑΜΠΛΟ ΠΙΚΑΣΟ (1881-1973)** Έργα : 1) Οι Δεσποινίδες της Αβινιόν, 1907, Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης, Νέα Υόρκη, 2) Τρεις γυναίκες, 1908-9, Ερμιτάζ, Λένινγκραντ, 3) Γυναικείο γυμνό, 1910, Εθνική Πινακοθήκη, Ουάσιγκτον. 4)Γκουέρνικα 1937 Μουσείο του Πράντο, Μαδρίτη. Συγγενή έργα των : Georges Braque, Juan Gris, κ.ά.	2	Η αναδιαπραγμάτευση της μορφής και του χώρου.	Να βρεθούν αντιπροσωπευτικά έργα από τις διάφορες καλλιτεχνικές περιόδους του Πικάσο.
21) ΜΠΑΟΥΧΑΟΥΣ (BAUHAUS) Το παιδαγωγικό πρόγραμμα. Οι καλλιτέχνες : 1) Johannes Itten (1888-1967), 2) Laszlo Moholy - Nagy (1895-1946), 3) Vassily Kandinsky (1866-1944), 4) Paul Klee (1879-1940), 5) Oscar Schlemmer (1888-1943), κ.ά.	4	Η συνολική θεώρηση των τεχνών. Η Παγκοσμιότητα της μορφής.	υζήτηση πάνω σε σκίτσα από το παιδαγωγικό σημειωματάριο του Π. Κλέε.

22) ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΥΖΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ ΧΑΛΕΠΑΣ Εργα: Η δόξα Η Κοιμωμένη Συγγενή έργα: τα έργα του Νικηφ. Λύτρα, του Ε.Βολανάκη, του Ι.Φιλιππότη κλπ.	2	Η ελληνική ζωγραφική και γλυπτικήτον 19° αιώνα. Ο ρόλος του Σχολείου των Τεχνών. Ευρωπαικές επιδράσεις και ελληνικές ιδιαιτερότητες.	Να επισκεφτούν τις κατά τόπους συλλογές με έργα ελλήνων ζωγράφων του 19ου αιώνα. Να μελετήσουν τα γλυπτά που υπάρχουν στα κατά τόπους νεκροταφεία και να σχηματίσουν μια τυπολογία τους
3)Δ. ΠΙΚΙΩΝΗΣ Κ. ΠΑΡΘΕΝΗΣ Εργα: Το πλακόστρωτο της Ακρόπολης Λουόμενες	2	Για την ελληνικότητα στην τέχνη. Η ελληνική αρχιτεκτονική στον μεσοπόλεμο. Η γέννηση της πολυκατοικίας. Η έννοια της ελληνικότητας στην τέχνη και τον πολιτισμό. Η ανακάλυψη της παράδοσης. Η «μόδα» της λαογραφίας	Οι μαθητές μπορούν να καταγράψουν (ακόμη και φωτογραφικά) τα οικοδομήματα που θεωρούν παραδοσιακά στην πόλη τους.
4) **«ΜΟΝΤΕΡΝΟΙ ΚΑΙΡΟΙ»** Τσάρλυ Τσάπλιν Παράλληλα έργα: 1) «Ο Στρατηγός» του Μπάστερ Κήτον, 2)»Το Θωρηκτό Ποτέμκιν» του Σ.Αιζενστάιν, 3) «Ο πολίτης Κέην» του Ο.Ουέλλες 4.) «Ο Δράκος» του Ν. Κούνδουρου	4	Ο κινηματογράφος ως τέχνη και πηγή της τέχνης. Κινηματογράφος και Ιστορία. Η εικόνα έναντι του λόγου.	Να αναζητηθούν εικόνες της πόλης-έδρας του σχολείου μέσα απο παλιές ελληνικές ταινίες.
25) **NELLY'S** Φωτογραφίες του Μεσοπολέμου Παράλληλα έργα: 1) Σπύρος Μελετζής «Αντίσταση», 2) Βούλα Παπαιωάννου «Η Ελλάδα του 1940-50» 3)R. Doisneau «Φωτογραφίες»	2	Η αποτύπωση της «πραγματικότητας». Η φωτογραφία ως πηγή της τέχνης και της Ιστορίας. Ο ρόλος του δημιουργού. Φωτογραφία και φωτομοντάζ.	Να δημιουργηθούν μικρά φωτογραφικά αρχεία της σχολικής ζωής.

26) TV ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ Τηλεόραση και video-clips	2	Η τηλεόραση και το video ως μορφές τέχνης. Οι νέοι δημιουργοί και οι νέες συνθήκες δημιουργίας. Ο ρόλος των νέων τεχνολογιών στην διαμόρφωση της καλλιτεχνικής πραγματικότητας.	Να μελετηθεί ένα μουσικό vieo-clip και να σημειωθούν οι τρόποι προβολής του καλλιτέχνη σε συνάρτηση με το τραγούδι του.
27) «ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙ» Μίκης Θεοδωράκης Παράλληλα έργα: 1)Μάνος Χατζηδάκης «Ο Μεγάλος Ερωτικός», 2)Μάνος Λοΐζος «Παιδικά τραγούδια» 3) Beatles «Yellow Submarine»	2	Μουσική και δημιουργοί. Η μουσική ως καθρέφτης του 20ου αιώνα. Το «κλασσικό» και το «αιρετικό» στη μουσική.	Να συζητηθεί το φαινόμενο των «ελληνάδικων»

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Αποτυπώσεις

Β΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Α. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία του μαθήματος των Αποτυπώσεων έχει ως σκοπό να εφοδιάσει τους μαθητές / μαθήτριες της Κατεύθυνσης Συντήρηση Έργων Τέχνης - Αποκατάσταση με τις δεξιότητες εκείνες που είναι αναγκαίες για την ορθή και άρτια καταγραφή της κατάστασης ενός έργου τέχνης, είτε αυτό είναι εικαστικό, είτε αρχιτεκτονικό, έτσι ώστε να πραγματοποιηθεί η διασφάλιση και τεκμηρίωσή του.

Β. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Να αποκτήσουν οι μαθητές / μαθήτριες την ικανότητα να αποτυπώνουν με ακρίβεια έργα τέχνης, μικρής και μεσαίας κλίμακας, χρησιμοποιώντας τα καθιερωμένα μέσα, συμβάσεις και συμβολισμούς.
Στο τέλος του μαθήματος οι μαθητές / μαθήτριες πρέπει να είναι σε θέση:
-Να κατανοούν και να εφαρμόζουν τους διάφορους γνωστούς τρόπους αποτύπωσης.
-Να αντιλαμβάνονται τα μορφολογικά χαρακτηριστικά και την αξία και σημασία ενός έργου τέχνης ώστε να μπορούν, σε συνεργασία και με άλλους ειδικούς συντηρητές, να λαμβάνουν τις κατάλληλες μετρήσεις και να προβαίνουν στις κατάλληλες ενέργειες για την πληρέστερη αποτύπωση του.
-Να κατανοούν τις διάφορες μεθόδους αποτύπωσης, έτσι ώστε να μπορούν να αποτυπώνουν με σχετική ακρίβεια ακόμα και όταν δεν έχουν τα κατάλληλα μέσα στη διάθεση τους ή όταν αντιμετωπίζουν μη συμβατικές και σύνθετες συνθήκες.
-Να αντιλαμβάνονται την ανάγκη για συνεργασία με άλλους ειδικούς, όπως, π.χ., αρχιτέκτονες, μηχανικούς, σχεδιαστές, φωτογράφους, χημικούς κ.ά., και να γνωρίζουν πότε η συνεργασία αυτή είναι αναγκαία.

Σημείωση: Οι διδάσκοντες έχουν ένα ποσοστό ευελιξίας μέσα στα πλαίσια του προτεινόμενου προγράμματος σπουδών, και τη δυνατότητα να το προσαρμόζουν κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο με τα εκάστοτε εκπαιδευτικά και παιδαγωγικά δεδομένα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ - ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. Σχεδιασμός Αντικειμένου.	5Χ4	Οι μαθητές / μαθήτριες -Να κατανοήσουν τις Γενικές Αρχές Εργονομίας και Ανθρωπομετρίας. -Να κατανοήσουν τις βασικές μεθόδους απεικόνισης τρισδιάστατων αντικειμένων και χώρων, δηλαδή τις Ορθές και Πλάγιες Προβολές (Όψεις, Κατόψεις, Τομές, Αξονομετρικά). -Να μάθουν να σχεδιάζουν και να διαστασιολογούν χώρους και αντικείμενα, υπό κλίμακα.	-Παρουσίαση εργονομικών και ανθρωπομετρικών πινάκων και διαστάσεων τυπικών αντικειμένων. -Παρουσίαση των βασικών μεθόδων αναπαράστασης χώρων και αντικειμένων με ορθές και πλάγιες προβολές. -Σκαρίφημα δισδιάστατου ή τρισδιάστατου αντικειμένου, ή χώρου, με διαστασιολόγηση. -Σχεδίαση κατόψεων, όψεων, τομών και αξονομετρικών, απλών στερεών και αντικειμένων, υπό κλίμακα, με διαστασιολόγηση.	-Γραφοσκόπιο, διαφάνειες, slides, φωτογραφίες, σχέδια, βιβλίο μαθήματος και βιβλία σχετικού περιεχομένου, πίνακας, κιμωλίες, όργανα σχεδίασης (υποδεκάμετρα, τρίγωνα, διαβήτες, μοιρογνωμόνια, μολύβια, ραπιντογράφοι).	-Ο Σχεδιασμός Αντικειμένου έχει ήδη διδαχτεί στην Α΄ΤΕΕ κατά συνέπεια θα γίνει μικρή επανάληψη στη Β΄ΤΕΕ -Παράλληλη χρήση ελεύθερου σχεδίου - σκαριφήματος.
2. Αισθητική Μελέτη και Αξιολόγηση των Έργων Τέχνης και Αρχαιολογικών Ευρημάτων.	3Χ4	Οι μαθητές / μαθήτριες -Να γνωρίσουν τις θεωρίες των αισθητικών αποκαταστάσεων των έργων τέχνης και αρχαιολογικών ευρημάτων. -Να κατανοήσουν και να εφαρμόσουν τις αρχές σύνθεσης και δομής των εικαστικών και αρχιτεκτονικών έργων τέχνης	-Παρουσίαση των διαφόρων θεωριών αισθητικών αποκαταστάσεων έργων τέχνης και αρχαιολογικών ευρημάτων.	-Γραφοσκόπιο, διαφάνειες, slides, φωτογραφίες, σχέδια, βιβλίο μαθήματος και βιβλία σχετικού περιεχομένου, πίνακας, κιμωλίες, όργανα σχεδίασης.	

3.Αποτυπώσεις	17Χ4	Οι μαθητές / μαθήτριες -Να κατανοήσουν τα στοιχεία που περιέχονται σε χάρτες, σχέδια και φωτογραφίες και να αντιλαμβάνονται τις κλίμακες τους. -Να κατανοήσουν τις τεχνικές που χρησιμοποιούνται για τη σχεδιαστική τεκμηρίωση -αποτύπωση έργων τέχνης και αρχαιολογικών ευρημάτων, διαφόρων μεγεθών, με χαρτογράφηση των φθορών και με σκαριφήματα. -Να κατανοήσουν και να εφαρμόσουν τις κύριες μεθόδους μέτρησης: α. Αποτύπωση με Χειρωνακτικές μεθόδους, με απλά όργανα (μετροταινία, δίμετρο, αλφάδι, παχύμετρο, προφιλογράφο, κλπ. - βλ. παράπλευρη στήλη Μέσων-Οργάνων-Εργαλείων) και σκαρίφημα, β. Αποτύπωση με Οπτικά Εργαλεία (ηλεκτρονικό όργανο μέτρησης αποστάσεων, φωτογραφική μηχανή, φωτογραμμετρικός εξοπλισμός, κλπ. - βλ. παράπλευρη στήλη Μέσων-Οργάνων-Εργαλείων). -Αποτύπωση με τη συνηθέστερη μέθοδος μέτρησης, τον Τριγωνισμό, όπως και τον Τριπλευρισμό και τον Τριγωνοπλευρισμό.	-Παρουσίαση και εφαρμογή της χρήσης των διαφόρων οργάνων που χρησιμοποιούνται στις αποτυπώσεις. -Καταγραφή των φθορών και απωλειών τμημάτων των έργων τέχνης. -Ασκήσεις αποτύπωσης (χρησιμοποιώντας τις μεθόδους που περιγράφονται παράπλευρα στα περιεχόμενα): 1. Μικρών Αντικειμένων (π.χ. κεραμικών, γυάλινων, γύψινων διακοσμητικών στοιχείων κ.ά.). 2. Μεσαίων Αντικειμένων (π.χ. επίπλων,στηθαίων) 3. Μεγάλων Αντικειμένων (π.χ. κρηπιδωμάτων, βάσεων μνημείων, αγαλμάτων, κ.ά.). 4. Δαπέδων και Πλακοστρώσεων. 5. Κινητών και Σταθερών Επιφανειών (π.χ. ζωγραφικών έργων, τοιχογραφιών, ψηφιδωτών, κ.ά.). 6. Διαμορφωμένων Χώρων (π.χ. εσωτερικών διατηρητέων κτιρίων, αρχαιολογικών εκσκαφών, κ.ά.).	1. Όργανα σχεδίασης 2. Μετροταινία 3. Ηλεκτρονικό όργανο μέτρησης αποστάσεων (EDM) 4. Δίμετρο 5. Νήμα Στάθμης 6. Αεροστάθμη (αλφάδι) 7. Πλαστικός σωλήνας για τη χωροστάθμιση (αλφαδολάστιχο) 8. Ράμματα 9. Ταχύμετρο 10. Χωροβάτης 11. Θεοδόλιχος 12. Βοηθητικά εξαρτήματα τοπογραφικών οργάνων (κοντάρια, σταδίες, κ.ά.) 13. Μεταλλικός κανόνας 14. Πυξίδα 15. Παχύμετρο 16. Προφιλογράφος (Αποτύπωση λεπτομερειών	-Σε αποτυπώσεις μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και άλλων αρχιτεκτονικών συνόλων χρησιμοποιούνται και οι μέθοδοι των Ορθογώνιων ή Πολικών Συντεταγμένων, καθώς και η Πολυγωνομετρία. -Άλλες, περισσότερο εξειδικευμένες μέθοδοι είναι η μέθοδος των μετρικών τριγώνων και των γραμμών στάσης, η μέθοδος αποτύπωσης με ηλεκτρονικό όργανο μέτρησης αποστάσεων (EDM) και κατάφωτο, και η μέθοδος της βοηθητικής βάσης. -Στην διάγνωση των φθορών ζωγραφικών πινάκων, κεραμικών κ.ά., χρησιμοποιούνται και οι ακτίνες - Χ.

		- Μέτρηση των υψών με τη μέθοδο της Χωροστάθμισης ή Υψομετρίας. -Αναφορά στις παρακάτω μεθόδους: Αποτύπωση απρόσιτων σημείων με τη μέθοδο της Εμπροσθοτομίας. -Αποτύπωση του σχήματος μικρών αντικειμένων με χρήση του Προφιλογράφου. -Η Φωτογραφική μέθοδος ως ένας από τους βασικούς τρόπους συμπλήρωσης και τεκμηρίωσης μιας αποτύπωσης με άλλες μεθόδους. -Φωτογραμμετρική μέθοδος (μονοεικονικής ή διεικονικής απόδοσης) που καταγράφει όλες τις πληροφορίες φθοράς των έργων τέχνης με μεγάλη ακρίβεια.		σε κλίμακα 1:1) 17. Φωτογραφική Μηχανή 18. Φωτογραμμετρικός εξοπλισμός 19. Συμπληρωματικός εξοπλισμός (κιμωλίες, μίνιο, πασσαλάκια, προβολείς, κ.ά. ανάλογα με τις απαιτήσεις του έργου τέχνης που εξετάζεται).
4. Υπομνήματα και Συμβολισμοί.	1Χ4	Οι μαθητές / μαθήτριες -Να κατανοήσουν τους Κανόνες Τυποποίησης Υπομνημάτων και Συμβόλων σχεδίων αποτύπωσης.	-Παρουσίαση και εφαρμογή της χρήσης των πλέον κοινών συμβόλων και τύπων υπομνημάτων που χρησιμοποιούνται στις αποτυπώσεις.	-Γραφοσκόπιο, διαφάνειες, slides, φωτογραφίες, σχέδια, βιβλίο μαθήματος και βιβλία σχετικού περιεχομένου, πίνακας, κιμωλίες.

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Αντίγραφο-
Αισθητική Αποκατάσταση

Β΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση του μαθητή με τις παραδοσιακές τεχνικές, που χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή αντικειμένων που υπάγονται στην κατηγορία της Πολιτισμικής Κληρονομιάς και τα οποία είναι φτιαγμένα από μάρμαρο, από ψηφιδωτό, ή σε μορφή τοιχογραφίας. Μέσα από αυτήν τη δημιουργική ενασχόληση ο μαθητής, αφενός θα κατανοήσει τον τρόπο κατασκευής των αρχαίων αυτών τεχνών, αφετέρου θα είναι σε θέση να προβαίνει σε αποκαταστάσεις ανάλογων έργων κατά τη συντήρησή τους.

2. ΕΝΟΤΗΤΕΣ , ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΩΡΕΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
α. Αντίγραφο γλυπτού.	9Χ4	Εξάσκηση των μαθητών στον "πηλό" και στο "μάρμαρο", που θα στοχεύει στην εξοικείωσή του με τη γλυπτική και γενικότερα την πλαστική τέχνη.	Άσκηση των μαθητών στην πλαστική με πηλό. Κατασκευή από τους μαθητές αντίγραφου αναγλύφου με τη χρήση εκμαγείων από γύψο, λάστιχο και στυπόχαρτο. Κατασκευή από τους μαθητές ολόγλυφου (κεφάλι) με τη χρήση εκμαγείων από γύψο, λάστιχο. Εξάσκηση των μαθητών στις χρωματικές πατίνες.
β. Αντίγραφο ψηφιδωτού.	7Χ4	Τεχνική του "ψηφιδωτού", εντοίχιου και φορητού.	Η κατασκευή από τους μαθητές εντοίχιου και φορητού ψηφιδωτού, με τη σειρά σχέδιο, έγχρωμη μακέτα του θέματος, επιλογή ψηφίδων από πέτρα και υαλόμαζα, έμμεση και κατ' ευθείαν ψηφοθέτηση, τοποθέτηση σε τελάρο (περίπτωση φορητού ψηφιδωτού) και καθαρισμός. Κατασκευή από τους μαθητές αντίγραφου ψηφιδωτού με εκμαγείο πλαστελίνης.
γ. Χρωματογραφία.	2Χ4	Θεωρία της "χρωματογραφίας".	Η εισαγωγή των μαθητών στη βασική θεωρία και την πρακτική της χρωματολογίας (βασικά και γαιώδη χρώματα).
δ. Αντίγραφο τοιχογραφίας.	6Χ4	Τεχνική της "τοιχογραφίας".	Η κατασκευή από τους μαθητές αντίγραφου τοιχογραφίας με την τεχνική *a fresco* σε τοίχο. Κλασικής και βυζαντινής τεχνοτροπίας (σχέδιο, ανθύβολο, κονιάματα, ζωγραφική και σκόνες). Η κατασκευή από τους μαθητές αντίγραφου τοιχογραφίας με την τεχνική *a secco* για φορητή τοιχογραφία (υποστηρίγματα heraklit, κονιάματα, σχέδιο, ανθύβολο, ζωγραφική με αυγοτέμπερα).
ε. Αισθητική αποκατάσταση	3Χ4	Εξάσκηση των μαθητών στις "συμπληρώσεις" γλυπτών, ψηφιδωτών και κεραμικών αντικειμένων.	Η κατασκευή από τους μαθητές συμπληρώσεων σε γλυπτά, κεραμικά και ψηφιδωτά. Η εξάσκηση των μαθητών στην κατασκευή ουδέτερων κονιαμάτων και πατινών. Η εξάσκηση των μαθητών στις χρωματικές συμπληρώσεις.

4. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κρίνεται απαραίτητο να γίνονται επισκέψεις σε μουσεία, εργαστήρια και εν γένει χώρους που είναι σχετικοί με το αντικείμενο.

5. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Το μάθημα είναι κατά βάση εργαστηριακό. Οι ασκήσεις θα είναι ατομικές και ομαδικές. Η θεωρία θα γίνεται στην αρχή και κατά τη διάρκεια του μαθήματος υπό τη μορφή οδηγιών και διευκρινήσεων από το διδάσκοντα. Το μάθημα θα γίνεται στο Εργαστήριο Ι του Σχολείου.

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Τεχνολογία Υλικών

Β΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων από τους μαθητές σχετικά με μια κατηγορία υλικών που χρησιμοποιούνται, αφενός στους παραδοσιακούς τρόπους κατασκευής αντικειμένων, αφετέρου κρίνονται χρήσιμες στο έργο συντήρησής τους. Το μάθημα, επομένως, εναρμονίζεται με τον επιδιωκόμενο σκοπό για την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων από τους μαθητές της Τ.Ε.Ε. στο τέλος των σπουδών της Β' τάξης του Α' κύκλου του Τομέα Εφαρμοσμένων Τεχνών στην κατεύθυνση: "Συντήρηση και Αποκατάσταση Έργων Τέχνης".

2. ΕΝΟΤΗΤΕΣ , ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΩΡΕΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
α. Η πέτρα.	4x2	Παρουσίαση της έννοιας του πετρώματος, των βασικών μορφών της "πέτρας" και των αδρανών υλικών.	Οι *στόχοι* της α' ενότητας είναι: i. Η ταξινόμηση των πετρωμάτων ii. Τα είδη και οι ιδιότητες των μαρμάρων. iii. Οι γρανίτες. Τα είδη των αδρανών (φυσικά, τεχνητά) και οι ιδιότητές τους.
β. Τα κονιάματα.	4x2	Γνωριμία του μαθητή με τα διάφορα είδη "κονιαμάτων".	Οι *στόχοι* της β' ενότητας είναι Τα είδη των κονιαμάτων (ασβεστοκονιάματα, πηλοκονιάματα, γυψοκονιάματα) και ο τρόπος χρησιμοποίησής τους.
γ. Τα μέταλλα.	4x2	Ανάλυση των ιδιοτήτων των κυριοτέρων "μετάλλων" και των "κραμάτων" τους.	Οι *στόχοι* της γ' ενότητας είναι: i. Τα φυσικά μέταλλα και τα κράματα. ii. Οι ιδιότητες των μετάλλων. iii. Η ιστορία της μεταλλουργίας. Η χρήση του μετάλλου στην αρχαιότητα
δ. Το κεραμικό.	5x2	Εισαγωγή στον τρόπο παραγωγής του "κεραμικού" και η ανάλυση των ιδιοτήτων του.	Οι *στόχοι* της δ' ενότητας είναι: i. ΟΙ πρώτες ύλες παραγωγής του κεραμικού. ii. Η κατεργασία των πρώτων υλών και η παραγωγή του πηλού. iii. Η μορφοποίηση του πηλού. iv. Το στέγνωμα και το ψήσιμο του πηλού. v. Τα υαλώματα και η διακόσμηση των κεραμικών. vi. Το κεραμικό στην αρχαιότητα.

ε. Το γυαλί.	2x2	Ανάλυση του τρόπου παραγωγής του "γυαλιού" και των ιδιοτήτων του.	Οι *στόχοι* της ε' ενότητας είναι: i. Σύσταση και τρόπος παραγωγής του γυαλιού. ii. Η μορφοποίηση του γυαλιού. ii. Το γυαλί στην αρχαιότητα.
στ. Οι κόλλες.	6x2	Παρουσίαση των "κολλών", που χρησιμοποιούνται στη συντήρηση στερεών αντικειμένων της Πολιτισμικής Κληρονομιάς, και η ανάλυση των ιδιοτήτων τους.	Οι *στόχοι* της στ' ενότητας είναι: i. Τα είδη και η ταξινόμηση των κολλών που χρησιμοποιούνται για τη συγκόλληση στερών αντικειμένων. ii. Οι ιδιότητες και η χρήση των κολλών.

4. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στη διάρκεια του μαθήματος θα επιδεικνύονται από το διδάσκοντα στους μαθητές χαρακτηριστικά παραδείγματα από τα υλικά που αναλύονται. Προς το σκοπό αυτό, θα πρέπει να υπάρχουν στο Σχολείο κατάλληλα διαμορφωμένες προθήκες όπου θα εκτίθεται δειγματολόγιο υλικών.

5. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εργαστήριο δεν θα υπάρχει για το μάθημα "Τεχνολογία Υλικών - Ι", παρά μόνο κατάλληλα διαμορφωμένες προθήκες για την έκθεση χαρακτηριστικών δειγμάτων από υλικά.

4. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Το μάθημα είναι κυρίως θεωρητικό. Η θεωρία θα συμπληρώνεται με ασκήσεις πραγματικής φύσης, που εναπόκεινται στην κρίση του διδάσκοντα η επιλογή των παραδειγμάτων.

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Συντήρηση Έργων Τέχνης

Β΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση από τους μαθητές γνώσεων, μεθόδων εργασίας και δεξιοτήτων πάνω στη συντήρηση αντικειμένων που υπάγονται στην κατηγορία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, φτιαγμένων με πρώτη ύλη το κεραμικό, το μέταλλο, την πέτρα, το ψηφιδωτό και το γυαλί. Η παραπάνω ενασχόληση θα καταστήσει τους μαθητές ικανούς να αντιμετωπίσουν στο μέλλον περιπτώσεις συντήρησης αντικειμένων που πραγματοποιούνται κυρίως στα εργαστήρια των αρχαιολογικών μουσείων και στους ανασκαφικούς χώρους.

2. ΕΝΟΤΗΤΕΣ , ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΩΡΕΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
α. Συντήρηση κεραμικού.	16Χ5	Ενασχόληση των μαθητών με αντικείμενα πολιτισμικής κληρονομιάς φτιαγμένων από πρώτη ύλη το "κεραμικό". Συγκεκριμένα, θα εξασκηθούν στην τεχνολογία κατασκευής τους, στις φθορές που υφίστανται, στα αίτια που τις προξενούν και στον τρόπο συντήρησής τους.	Η πρακτική επαφή των μαθητών με τον πηλό, τον τρόπο που μορφοποιείται με τον τροχό, τη διακόσμησή του με υαλώματα και τον τρόπο που στεγνώνεται και ψήνεται στα καμίνια. Η πρακτική ενασχόληση των μαθητών με τις φθορές που υφίστανται τα κεραμικά από την υγρασία, τα διαλυτά και τα αδιάλυτα άλατα, τους βιολογικούς παράγοντες και από τις παλαιότερες επεμβάσεις. Η εξοικείωση των μαθητών στην πράξη με τα σωστικά μέτρα που λαμβάνονται στις ανασκαφές, με τον καθαρισμό των κεραμικών απομακρύνοντας τα διαλυτά και τα αδιάλυτα άλατα, με τις μεθόδους στερέωσής τους και τις εφαρμογές των ειδικών στερεωτικών, με τους τρόπους συγκόλλησής τους με κόλλες και, τέλος, με τα υλικά και τους τρόπους συμπλήρωσης και αισθητικής αποκατάστασης των κεραμικών αντικειμένων πολιτισμικής κληρονομιάς.
β. Συντήρηση μετάλλου	8Χ5	Ενασχόληση των μαθητών με αντικείμενα πολιτισμικής κληρονομιάς φτιαγμένων από πρώτη ύλη το "μέταλλο". Συγκεκριμένα, θα ασχοληθούν με την τεχνολογία κατασκευής τους, τις παθογένειες που εμφανίζουν και τους τρόπους συντήρησής τους.	Η πρακτική ενασχόληση των μαθητών με τις ιδιότητες των μετάλλων και των κραμάτων. Η πρακτική γνώση των μαθητών για τις διαβρώσεις, τις οξειδώσεις, καθώς και τις λοιπές φθορές που υφίστανται τα μέταλλα. Η ενασχόληση των μαθητών στην πράξη με τη συντήρηση των μετάλλων, δηλαδή με τους τρόπους αφαίρεσης των οξειδώσεων, με το πλύσιμο των μετάλλων, με το χημικό και μηχανικό καθαρισμό τους, τη στερέωση, τη συμπλήρωση και την αισθητική αποκατάσταση μετάλλινων αντικειμένων που ανήκουν στην κατηγορία της Πολιτισμικής Κληρονομιάς. Η γνώση μεθόδων προστασίας των μετάλλων.
γ. Συντήρηση πέτρας.	10Χ5	Ενασχόληση των μαθητών με αντικείμενα πολιτισμικής κληρονομιάς φτιαγμένων από πρώτη ύλη	Η γνωριμία με τα κυριότερα είδη της πέτρας και των φυσικών ιδιοτήτων τους.

		την "πέτρα" στις διάφορες βασικές μορφές της, όπως το μάρμαρο, το γρανίτη και τον πωρόλιθο. Συγκεκριμένα, θα ασχοληθούν με τις ιδιότητες τους, τις φθορές που υφίστανται και τους τρόπους συντήρησής τους	Η σπουδή των διαβρώσεων που υφίστανται τα διάφορα είδη πέτρας από τον παγετό, τα διαλυτά άλατα, τους μεταλλικούς συνδέσμους, τους ατμοσφαιρικούς ρύπους και τους βιολογικούς παράγοντες και, τέλος, για την καρστική διάβρωση. Η ενασχόληση των μαθητών με τη συντήρηση της πέτρας και ειδικότερα με τις πλύσεις με νερό, με τον καθαρισμό με ατμό νερού, με αμμοβολή ή με ακτίνες *laser*, με το χημικό καθαρισμό, με την αφαίρεση διαλυτών αλάτων, με τη στερέωση της πέτρας, με τη συγκόλλησή της, με τις συμπληρώσεις της, την προστασία και την αισθητική αποκατάσταση
δ. Συντήρηση ψηφιδωτού.	10Χ5	Ενασχόληση των μαθητών με αντικείμενα πολιτισμικής κληρονομιάς φτιαγμένων από την τεχνική του "ψηφιδωτού". Συγκεκριμένα, θα εξασκηθούν στην τεχνολογία κατασκευής του, στις φθορές που υφίστανται, στις αιτίες που τις προκαλούν, και στον τρόπο συντήρησής τους.	Η ενημέρωση των μαθητών για τα είδη ψηφιδωτών και τις τεχνικές κατασκευής τους, δηλαδή για τα είδη ψηφίδων, τα κονιάματα, τους τρόπους ψηφοθέτησης, τα εντοίχια ψηφιδωτά και τα υλικά που χρησιμοποιούνται στην κατασκευαστική διαδικασία. Η πρακτική γνώση των μαθητών σε ό,τι αφορά τις φθορές που προκαλούνται στα ψηφιδωτά από την υγρασία και τους βιολογικούς παράγοντες. Η ενασχόληση στην πράξη των μαθητών με την προληπτική συντήρηση, τη συγκράτηση και την προστασία των ψηφιδωτών, με τον καθαρισμό τους (μηχανικό και χημικό), με τη στερέωση του υποστρώματος, των ψηφίδων και των αρμών και, τέλος, με τις διαδικασίες συμπλήρωσης και αισθητικής αποκατάστασης των ψηφιδωτών και τα κονιάματα που χρησιμοποιούνται για το σκοπό αυτό.
ε. Συντήρηση γυαλιού	8Χ5	Ενασχόληση των μαθητών με αντικείμενα πολιτισμικής κληρονομιάς φτιαγμένων από "γυαλί". Συγκεκριμένα, θα ασχοληθούν με την τεχνολογία κατασκευής του γυαλιού, τις φθορές που υφίστανται, τα αίτια που προκαλούν τις φθορές και τους τρόπους συντήρησής του.	Η πρακτική επαφή των μαθητών με τις πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή γυαλιού και τον τρόπο κατεργασίας και μορφοποίησης του. Η πρακτική γνώση των μαθητών για τις φθορές που υφίστανται τα γυάλινα αντικείμενα και τα προβλήματα που παρουσιάζουν ως ανασκαφικά ευρήματα. Η ενασχόληση των μαθητών στην πράξη με τον καθαρισμό, τη στερέωση, τη συγκόλληση (τεχνική και υλικά), τη συμπλήρωση (μέθοδοι και υλικά) και την αισθητική αποκατάσταση γυάλινων αντικειμένων που υπάγονται στην κατηγορία της Πολιτισμικής Κληρονομιάς.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κρίνεται απαραίτητο και προτείνεται να γίνονται σε κάθε ευκαιρία οργανωμένες επισκέψεις σε εργαστήρια του ΥΠΠΟ, μνημεία και χώρους που εκτελούνται εργασίες συντήρησης για την πληρέστερη εκπαίδευση των μαθητών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Το μάθημα είναι κατά βάση εργαστηριακό. Η θεωρία θα γίνεται στην αρχή και κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης υπό μορφή οδηγιών και διευκρινήσεων. Οι ασκήσεις μπορούν να είναι ατομικές και ομαδικές ανάλογα με τον αριθμό των αντικειμένων που θα υπάρχουν για συντήρηση.

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Φωτογραφία

Β΄ Τ.Ε.Ε. 1ου Κύκλου

Κατευθύνσεις
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο βασικός σκοπός του μαθήματος της Φωτογραφίας είναι να γνωρίσουν οι μαθητές τις βασικές αρχές της φωτογραφία.
Παράλληλα οι μαθητές πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι ο τομέας της φωτογραφίας είναι αρκετά μεγάλος και περιλαμβάνει τεχνική, τεχνολογική, και αισθητική κατάρτιση. Γι αυτό και απαιτεί αρκετά χρόνια σπουδής και ωριμότητα ώστε να «μυηθεί» κανείς στα μυστικά της.

Β. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Ο μαθητής

- Να γνωρίζει τη σημασία και τους πολλαπλούς ρόλους της φωτογραφίας και ιδιαίτερα στους διάφορους τομείς των Εφαρμοσμένων Τεχνών
- Να κατέχει σημαντικές γνώσεις για την Ιστορία της φωτογραφίας.
- Να γνωρίζει τη δομή της φωτογραφικής μηχανής (35 mm).
- Να χειρίζεται την φωτογραφική μηχανή.
- Να γνωρίζει τις ιδιότητες και τη χρήση των φακών.
- Να γνωρίζει τις ιδιότητες και τα χαρακτηριστικά των Α/Μ φιλμ.

- Να γνωρίζει για την οργάνωση και εγκατάσταση του Σκοτεινού Θαλάμου με τους πληρέστερους όρους υγιεινής και ασφάλειας σε συνάρτηση με το περιβάλλον.
- Να προετοιμάζει χημικά υγρά και να εμφανίζει Α/Μ φιλμ.
- Να εκτυπώνει και να εμφανίζει Α/Μ φωτογραφίες.
- Να αντιλαμβάνεται πώς το φως καταγράφεται στο φιλμ και ποιες είναι οι επιλογές για την τροποποίησή του.
- Να κατανοεί πώς καταγράφεται ο φυσικός φωτισμός στο φιλμ και να τον συσχετίζει με τον τεχνητό, ώστε να βελτιώνεται η καταγραφή και η απόδοση του αντικείμενου.
- Να γνωρίζει να φωτομετρά (Προσπίπτοντα / Ανακλώμενο φωτισμό).
- Να γνωρίζει τι είναι χρώμα και ποια ρίναι η θερμοκρασία χρώματος στα έγχρωμα φωτογραφικά υλικά.
- Να γνωρίζει τι είναι βάθος πεδίου.
- Να κατέχει τις θεμελιώδεις αρχές της φωτογραφικής σύνθεσης και τους νόμους που την διέπουν.
- Να αξιολογεί, τέλος, την εργασία του ως προς το τεχνικό μέρος μόνος ή με άλλους συμμαθητές, με τον εκπαιδευτικό και άλλους επαγγελματικούς και καλλιτεχνικούς φορείς, που αποτελούν το ουσιαστικό περιβάλλον της φωτογραφίας.

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ-ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ-ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΘΕΩΡΙΑ Εισαγωγή, αρχές λειτουργίας και ιστορική εξέλιξη της φωτογραφίας	2	Κατανόηση από τους μαθητές της σημασίας και των πολλαπλών ρόλων της φωτογραφίας	Παρουσίαση στους μαθητές των διαφόρων εφαρμογών της φωτογραφίας στον επαγγελματικό όπως και στον καλλιτεχνικό χώρο μέσω εποπτικού υλικού. Επεξήγηση των αρχών λειτουργίας της απλούστερης μορφής φωτογραφικής μηχανής (camera Obscura) και συνοπτική παρουσίαση των τεχνολογικών εξελίξεων στον τομέα της φωτογραφίας από τα μέσα του 19ου αιώνα μέχρι την εποχή μας.	Προβολέας διαφανειών / διαφάνειες	Κρίνεται χρήσιμη η προβολή βιντεοταινιών αναφορικά με την εισαγωγή στην φωτογραφία.
ΕΚΘΕΣΗ Φωτογραφικές μηχανές: Φακοί - είδη - εξοπλισμός. Φωτογραφικά φιλμ: διάκριση σε Α/Μ και έγχρωμα, αρχές λειτουργίας, είδη, ιδιότητες, χρήσεις, βαθμοί φωτοευαισθησίας. Φωτόμετρα και αρχές φωτομέτρησης (προσπίπτον - ανακλώμενο φως). Σχέση ταχύτητας κλείστρου/ διαφράγματος. Έκθεση φιλμ. Χρώμα (θεμελιώδη), Θερμοκρασία χρώματος.	2x4	Εξοικείωση των μαθητών με την φωτογραφική μηχανή και τα εξαρτήματά της. Έκθεση Α/Μ φιλμ. Εξοικείωση στις φωτομετρήσεις. Κατανόηση από τους μαθητές των χαρακτηριστικών των Α/Μ φιλμ. Κατανόηση της σχέσης ταχύτητας κλείστρου / διαφράγματος κατανόηση της σχέσης έντασης φωτός / ευαισθησίας φιλμ.	Παρουσίαση και περιγραφή της φωτογραφικής μηχανής, φακών και σχετικών εξαρτημάτων. Παρουσίαση του φωτογραφικού φιλμ. Επεξήγηση των αρχών που το διέπουν και αναφορά σε χαρακτηριστικά του στοιχεία (όπως π.χ. ο δείκτης έκθεσης). Διαφοροποίηση Α/Μ και έγχρωμων φιλμ και αναφορά βασικών χαρακτηριστικών και ζητημάτων για την κάθε κατηγορία, όπως διάκριση μεταξύ παγχρωματικού / ορθοχρωματικού στο Α/Μ φιλμ, και διάκριση μεταξύ φιλμ για φως διαφορετικής θερμοκρασίας (°K) στο έγχρωμο. Αναφορά στους τομείς εφαρμογής των διαφορετικών φιλμ. Παρουσίαση του φωτόμετρου και επεξήγηση των αρχών και των βασικών τεχνικών φωτομέτρησης. Επεξήγηση της σχέσης διαφράγματος / ταχύτητας κλείστρου. Έκθεση φωτογραφικού Α/Μ φιλμ με παράλληλη εξάσκηση στην φωτομέτρηση. Εξάσκηση για την	Φωτογραφική μηχανή, φακοί και εξαρτήματα (τρίποδας, ντεκλανσέρ, φωτόμετρο χειρός). Προβολέας διαφανειών / διαφάνειες.	Κρίνεται σκόπιμη η παρουσίαση μέσω διαφανειών φωτογραφικών μηχανών διαφορετικών τύπων, φιλμ και εξαρτημάτων τους.

			επίτευξη της σωστής έκθεσης (οι μαθητές καλούνται να υποεκθέσουν και να υπερεκθέσουν ηθελημένα το ίδιο κάδρο που έχουν ήδη εκθέσει σύμφωνα με τις υποδείξεις του φωτόμετρου (κανονική έκθεση) με σκοπό την σύγκριση των αρνητικών διαφορετικής πυκνότητας σε επόμενο μάθημα)		
ΕΜΦΑΝΙΣΗ Οργάνωση σκοτεινού θάλαμου: εξοπλισμός, εγκατάσταση, υγιεινή, ασφάλεια. Χημικά υγρά. Προετοιμασία για την επεξεργασία Α/Μ φιλμ και χαρτιών. Εμφάνιση - στερέωση φιλμ.	6	Εξοικείωση των μαθητών με τον χώρο και τον εξοπλισμό του σκοτεινού θάλαμου. Εμφάνιση Α/Μ φιλμ.	Παρουσίαση του εξοπλισμού και των ιδιαιτεροτήτων του σκοτεινού θάλαμου στους μαθητές. Εκμάθηση της τοποθέτησης του φιλμ στο τανκ. Εκμάθηση της εμφάνισης και στερέωσης του φιλμ με σχετική επεξήγηση της χρήσης των χημικών υγρών. Αναφορά στην κατάλληλη διαφύλαξη και αρχειοθέτηση του εμφανισμένου φιλμ. Σύγκριση και κριτική των εμφανισμένων φιλμ: ιδιαίτερη αναφορά στην ύπαρξη αρνητικών διαφορετικής πυκνότητας (υποέκθεση / κανονική έκθεση / υπερ-έκθεση). Έμφαση στη σημασία της σωστής έκθεσης.	Σκοτεινός θάλαμος (τανκ εμφάνισης, σπιράλ, θερμόμετρο, ογκομετρικά δοχεία, στεγνωτήριο φιλμ, ηλεκτρική αντίσταση θέρμανσης υγρών)	Ιδιαίτερη έμφαση στις προδιαγραφές ασφάλειας και υγιεινής του σκοτεινού θαλάμου. Σχολαστική τήρηση των οδηγιών εμφάνισης (χρόνος, θερμοκρασία, πλύσιμο, καθαριότητα).
ΕΚΤΥΠΩΣΗ Εκτυπωτήρες: αρχές λειτουργίας, διαφορετικά φορμά αρνητικών και διαφορετικοί φακοί. Εκτύπωση «εξ επαφής» και από μεγέθυνση. Εμφάνιση - στερέωση Α/Μ φωτογραφίας. Φίλτρα εκτύπωσης μεταβλητής αντίθεσης. Εκμάθηση της σωστής	2x14	Εξοικείωση με τον εκτυπωτήρα. Εκμάθηση της εκτύπωσης της Α/Μ φωτογραφίας. Εξοικείωση στις τεχνικές εκτύπωσης εξ επαφής / μεγέθυνση. Κατανόηση της απόδοσης της χρωματικής κλίμακας στην τονική του γκρίζου.	Παρουσίαση του εκτυπωτήρα και των αρχών λειτουργίας του. Εκμάθηση της σωστής εκτύπωσης «εξ επαφής» με την χρησιμοποίηση του πρώτου εμφανισμένου φιλμ. Παρουσίαση των φίλτρων μεταβλητής αντίθεσης - αναφορά στην δυνατότητα διαφοροποίησης του «κοντράστ». Εκμάθηση εκτύπωσης μεγεθυμένου αρνητικού (Α/Μ φωτογραφία) και αναφορά στην κατάλληλη απόδοση της κλίμακας του γκρίζου. Δοκιμές υποέκθεσης και υπερέκθεσης των φωτογραφικών χαρτιών και παραλληλισμός με την αντίστοιχη διαφορά πυκνότητας των	Εξοπλισμός σκοτεινού θαλάμου (μεγεθυντήρας, χρονοδιακόπτης φωτός, πλαίσιο εκτύπωσης, μεγεθυντής εστίασης, κοντακτέζα, ογκομετρικά δοχεία, λεκάνες, λαβίδες, θερμόμετρο, μηχανισμός πλύσης φωτογραφικών χαρτιών, μηχανισμός στεγνώματος φωτογραφικών χαρτιών).	Πρέπει να δοθεί έμφαση στην ανάγκη απόλυτης καθαριότητας κατά την διαδικασία εκτύπωσης (καθαρό αρνητικό, φορέας φιλμ, φακός, φίλτρα, κοντακτέζα κλπ).

απόδοσης της τονικής κλίμακας του γκρίζου. Υπό - και υπερέκθεση στην εκτύπωση.			υποεκτεθειμένων και υπερεκτεθειμένων αρνητικών. Παρουσίαση και κριτική των εργασιών των μαθητών στο τέλος της κάθε επιμέρους άσκησης.		
ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΛΗΨΗΣ Έλεγχος της εικόνας: βάθος πεδίου και ταχύτητα. Στοιχειώδεις αρχές σύνεσης	2x6	Εμβάθυνση σε ζητήματα τεχνικής όπως και της αισθητικής οργάνωσης της φωτογραφικής εικόνας.	Ασκήσεις βάθους πεδίου: λήψεις με ανοιχτό και κλειστό διάφραγμα. Ασκήσεις λήψης κινούμενου αντικείμενου με (1) ακίνητη μηχανή και (2) μηχανή που «παρακολουθεί» το αντικείμενο στην κίνησή του. Εμβάθυνση της σχέσης διαφράγματος/ ταχύτητας κλείστρου στην έκθεση. Εμφάνιση των φιλμ και εκτύπωση τεσσάρων εικόνων: (1) Αντικείμενο με μεγάλο βάθος πεδίου. (2) Το ίδιο με μικρό βάθος πεδίου. (3) Κινούμενο αντικείμενο με ακίνητη μηχανή λήψης. (4) Κινούμενο αντικείμενο με κινούμενη μηχανή λήψης. Παρουσίαση και κριτική στην τάξη των εργασιών των μαθητών. Σύντομη παρουσίαση στην τάξη συνθετικά «επιτυχημένων» φωτογραφικών εικόνων. Αναφορά σε αρχές αισθητικής οργάνωσης του χώρου του φωτογραφικού κάδρου.	Προβολέας διαφανειών / διαφάνειες. Χώρος φωτογραφικών λήψεων. Φωτογραφικές μηχανές (νορμάλ φακός), τρίποδα, φωτόμετρα, ντεκλανσέρ. Σκοτεινός θάλαμος με πλήρη εξοπλισμό για εμφάνιση και εκτύπωση (βλ. όργανα εμφάνισης και εκτύπωσης).	Απαραίτητη η δυνατότητα διαμόρφωσης του χώρου διδασκαλίας σε στούντιο (κατάλληλη ηλεκτρολογική εγκατάσταση, δυνατότητα φωτοστεγανοποίησης του χώρου {κουρτίνες}). Οι διαφάνειες κρίνονται αναγκαίες. Για την καλύτερη κατανόηση της αισθητικής οργάνωσης της εικόνας.
ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΗΣ / ΕΜΦΑΝΙΣΗΣ ΦΙΛΜ Το φυσικό φως και ο έλεγχός του: (1) φωτογράφηση με συνθήκες έντονης	2x6	Εμβάθυνση στον έλεγχο του φυσικού φωτός κατά την έκθεση σε συνάρτηση με τον ζητούμενο τονικό χειρισμό του γκρίζου κατά την εκτύπωση των φωτογραφιών. Έλεγχος της εμφάνισης του φιλμ.	Φωτογράφηση αντικειμένου εκτεθειμένου στο ηλιακό φως. Έκθεση με βάση τις ενδείξεις φωτομέτρησης του απ' ευθείας προσπίπτοντος ηλιακού φωτός (1) και του προσπίπτοντος φωτισμού στις σκιασμένες επιφάνειες του αντικειμένου (2). Επεξεργασία του φιλμ με βάση τον ενδεικνυμένο (1) και μειωμένο (2) δείκτη έκθεσης. Εκτύπωση των δύο αρνητικών σε χαρτί ίδιου (κανονικού) βαθμού αντίθεσης.	Σκοτεινός θάλαμος με πλήρη εξοπλισμό για εμφάνιση φιλμ / εκτύπωση φωτογραφιών. Φωτογραφικός εξοπλισμός λήψεων.	Κρίνεται αναγκαία η δυνατότητα λήψεων σε εξωτερικούς χώρους με φυσικό φωτισμό. Έμφαση στη χρήση του φωτόμετρου χειρός για ακριβέστερη φωτομέτρηση σκιασμένων και φωτεινών επιφανειών σε σύγκριση με τα αποτελέσματα του φωτόμετρου της μηχανής.

φωτοσκίασης. (2) φωτογράφηση με συνθήκες ομοιογενούς φυσικού φωτισμού. Έλεγχος της έκθεσης και εμφάνισης του αρνητικού σε συνάρτηση με τις συνθήκες φωτισμού και το επιθυμητό αποτέλεσμα στην εκτύπωση. Τεχνικές φωτομέτρησης.			Σύγκριση των αποτελεσμάτων στην τάξη. Αντίστοιχη φωτογράφηση αντικειμένου σε συνθήκες ομοιογενούς φωτισμού. Έκθεση με βάση τον ενδεικνυμένο εκθεσιακό δείκτη. Επεξεργασία του φιλμ με τον κανονικό (1) και αυξημένο (2) χρόνο εμφάνισης. Αντίστοιχη εκτύπωση των δύο διαφορετικών αρνητικών σε χαρτί κανονικής αντίθεσης. Σύγκριση των αποτελεσμάτων στην τάξη. Οι δύο παραπάνω ασκήσεις στοχεύουν στην εκμάθηση της μεθόδου ελέγχου της αντίθεσης τόνων (κοντράστ) στο αρνητικό. Έμφαση της σημασίας του ισορροπημένου αρνητικού για την επιτυχημένη εκτύπωση στο χαρτί.		
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ / ΚΡΙΤΙΚΗ / ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Εισαγωγή στην έννοια της πνευματικής ιδιοκτησίας της φωτογραφίας. Αρχές ρετουσαρίσματος. Τελική παρουσίαση της φωτογραφίας και αξιολόγηση των εργασιών.	4	Κατανόηση της μοναδικότητας του φωτογραφικού έργου. Ικανότητα ορθής παρουσίασης της τελικής εργασίας. Ανταλλαγή και σύγκριση ιδεών και τρόπων αντιμετώπισης των ασκήσεων κατά την διάρκεια του εξάμηνου από τους μαθητές με στόχο την καλύτερη δυνατή αφομοίωση από το σύνολο των θετικότερων επιτεύξεων της τάξης.	Αναφορά στην σημασία της πνευματικής ιδιοκτησίας. Επίδειξη με τα κατάλληλα εργαλεία της τεχνικής του ρετουσαρίσματος των φωτογραφιών. Επίδειξη παρουσίασης με ειδικό χαρτόνι (πλαίσιο). Παρουσίαση στην τάξη της εργασίας κάθε μαθητή με ομαδική συζήτηση / κριτική πάνω στα ζητούμενα των ασκήσεων και τον τρόπο αντιμετώπισής τους.	Πινέλα ρετουσαρίσματος. Κοπτικό μηχάνημα φωτογραφιών. Κοπτικό μαχαίρι 45 μοιρών για παράθυρα πλαισιοποίησης.	Κρίνεται σημαντική η δημιουργία πορτφόλιο (άλμπουμ), όπως και ντοσιέ αρχειοθέτησης αρνητικών, κοντάκτ, και σημειώσεων τεχνικών χαρακτηριστικών.

ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ: 14 ΘΕΩΡΙΑ + 36 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ = 50 (2 ώρες Χ 25 εβδομάδες)

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Ιστορία
Διακοσμητικών Τεχνών

Α΄ Τ.Ε.Ε. 2ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Μέσα από την αναφορά στην Ιστορία των Διακοσμητικών Τεχνών, να γίνει αντιληπτή η καλλιτεχνική διάσταση των Διακοσμητικών Τεχνών, η σχέση τους με την πορεία της «πολιτισμικής καθημερινότητας» και με τα κοινωνικά δεδομένα της κάθε εποχής.
Ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί, δίνοντας ιδιαίτερη σημασία στα παρακάτω σημεία :

1) Στην ανάλυση των κοινωνικών και των πολιτισμικών στοιχείων της κάθε εποχής και στον τρόπο με τον οποίο επηρεάζουν την καθημερινή ζωή των ανθρώπων.

2) Στη διεύρυνση των γνώσεων των σπουδαστών γύρω από την οργάνωση του εσωτερικού χώρου και της σχέσης του με τη διακόσμηση, την εξέλιξη των επίπλων και των χρηστικών αντικειμένων.
3) Στην παρουσίαση της διαμόρφωσης των στυλ της διαδικασίας σχεδιασμού των διαφόρων χρηστικών αντικειμένων.
4) Στην παρουσίαση της σχέσης ανάμεσα στην τεχνολογία κάθε εποχής και τον σχεδιασμό.
5) Στην αναφορά στις γενικότερες εικαστικές αρχές που διέπουν την δημιουργία των έργων της κάθε περιόδου, στην αναζήτηση των χαρακτηριστικών τους και των συγκριτικών στοιχείων που προκύπτουν από την παράλληλα αναφορά σε έργα και δημιουργούς της ίδιας ή και διαφορετικών εποχών.
6) Στη σύνδεση των έργων και των προβληματισμών των διαφόρων μορφών της εικαστικής παραγωγής (ζωγραφική, γλυπτική, αρχιτεκτονική, διακόσμηση, σχεδιασμός επίπλων και χρηστικών αντικειμένων) κατά την εξέλιξη της καλλιτεχνικής αναζήτησης των διαφόρων εποχών.
7) Στην κριτική ανάλυση των καλλιτεχνικών στοιχείων, αντιπροσωπευτικών έργων των Διακοσμητικών Τεχνών.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
1) Εισαγωγή : Ο καθημερινός χώρος και τα αντικείμενα στην Αίγυπτο, Αρχαία Ελλάδα, Ρώμη.	2	Οι μαθητές θα γνωρίσουν την σχέση του χώρου, των συνθηκών διαβίωσης και τα διάφορα αντικείμενα που χρησιμοποιούσαν στην καθημερινή τους ζωή οι αρχαίοι πολιτισμοί.	Να αντιγράψουν ορισμένα έπιπλα από παραστάσεις αγγείων που βρίσκονται συνήθως στους καταλόγους των Μουσείων. Να παρατηρήσουν τα ρούχα που φορούν οι συμμετέχοντες στην Πομπή των Παναθηναίων από τη Ζωφόρο του Παρθενώνα και τα έπιπλα που χρησιμοποιούν (Μουσειοσκευή Κέντρου Μελετών Ακρόπολης)
2) Βυζάντιο και Μεσαίωνα	2	Οι μαθητές θα αντιληφθούν την εξάρτηση του διακόσμου από τις κοινωνικές συνθήκες. Μετακινήσεις πληθυσμών και έπιπλα μεταφερόμενα.	Σύγκριση του διακόσμου ενός θρησκευτικού θρόνου και ενός λαϊκού καθίσματος. Ανάγνωση αποσπασμάτων από το διήγημα του Ουμπέρτο Έκο, Το όνομα του Ρόδου, και προσπάθεια κατανόησης της μοναστηριακής οργάνωσης του χώρου.
3) Αναγέννηση : η διαμόρφωση του χώρου του σπιτιού, η κοινωνικοποίηση της ζωής και ο ρόλος του διακόσμου.	2	Η σχέση ανάμεσα στην έννοια του ανθρωπισμού και στην αναζήτηση μιας «καλύτερης» διαβίωσης.	Μέσα από πίνακες ζωγραφικής της Αναγέννησης να διαπιστωθεί ο εμπλουτισμός του διακόσμου και η αναφορά στα στοιχεία της ελληνικής αρχαιότητας.
4) Αναγέννηση : η καρέκλα, το τραπέζι και το ντουλάπι από το Μεσαίωνα στην Αναγέννηση.		Η εξέλιξη αυτών των αντικειμένων σε σχέση με την αλλαγή των προτύπων.	Σύγκριση επίπλων από το Μεσαίωνα μέχρι την Αναγέννηση.
5) Μπαρόκ : Σχέσεις εσωτερικού και εξωτερικού χώρου. Η δύναμη της κίνησης και του φωτός. Η γνώση των τεχνών.	2	Τα υλικά και οι νέες αισθητικές αξίες. Ο εμπλουτισμός της λεπτομέρειας και η αποδοχή της αρχής της αντίθεσης στον σχεδιασμό.	Αναζητήστε την ιστορία του ρολογιού.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
6) Μπαρόκ : Τα μεγάλα Ανάκτορα και ο διάκοσμός τους : το Ανάκτορο των Βερσαλιών.	2	Η αυλική ζωή, από τους κήπους μέχρι το «μπουντουάρ»: έπιπλα, σκεύη, διάκοσμος.	Βρείτε τις αντιστοιχίες των ενδυμάτων και των επίπλων της εποχής του Μπαρόκ.
7) Οι πρώτες μονάδες παραγωγής ταπισερί και πορσελάνης.	2	Η καταξίωση του καλλιτέχνη - σχεδιαστή αντικειμένων.	Αναζητήστε την ιστορία του νησιού Μουράνο.
8) Ροκοκό	2	Όταν η υπερβολή γίνεται κανόνας. Η αναζήτηση της ανεμελιάς και της επίδειξης.	Οι μαθητές μπορούν να αντιγράψουν τα «νερά» από ένα κομμάτι μαρμάρου ή ξύλου και να προσπαθήσουν να το διακοσμήσουν ακολουθώντας τα ίχνη του.
9) Διάκοσμος και έπιπλα από την Κίνα και το Ισλάμ: πορσελάνες, κεραμικά και χαλιά.	2	Αναφορά στα χρηστικά αντικείμενα των πολιτισμών αυτών και στη σχέση του διακόσμου με την πολιτισμική βάση.	Η ιστορία του τσαγιού και «Χίλιες και μια νύχτες».
10) Ο 19ος αιώνας : Νεοκλασικισμός και Ρομαντισμός.	2	Η αλλαγή των στυλ, επαναφορά του κλασικού στοιχείου, το γαλλικό έπιπλο.	Οι μαθητές μπορούν να μελετήσουν τα έπιπλα που εμφανίζονται στα έργα του ζωγράφου Ζαν Λουί Νταβίντ.
11) Το δεύτερο μισό του 19ου αιώνα και το κίνημα των Arts and Crafts.	2	Το ζήτημα του χειροποίητου και του βιομηχανικού σχεδιασμού. Οι πρώτες αντιστάσεις στη βιομηχανία και η σχολή του Γουίλιαμ Μόρις.	Οι μαθητές μπορούν να συγκρίνουν ένα βιομηχανοποιημένο έπιπλο και ένα χειροποίητο και να αναφέρουν τις διαφορές τους.
12) Η παραδοσιακή αρχιτεκτονική και ο διάκοσμος. Προσπάθειες ορισμού : παραδείγματα από την Ελλάδα.	2	Αναζήτηση των αρχών της παραδοσιακής οργάνωσης του χώρου.	Αναφέρατε βασικά λειτουργικά στοιχεία από γνωστά παραδοσιακά σπίτια της Ελλάδας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
13) Το παραδοσιακό έπιπλο και τα σκεύη στην Ελλάδα.	2	Αναφορές στα ελληνικά παραδοσιακά αντικείμενα (Έπιπλα, υφάσματα, κεραμικά, ξυλόγλυπτα)	Αναζητήστε τις διαφορές ανάμεσα στη διαδικασία παραγωγής ενός παραδοσιακού και ενός βιομηχανικού προϊόντος.
14) Η Art Nouveau	2	Η χαρά της διακόσμησης, η εποχή της Belle Epoque και η καρέκλα Τονέ.	Η έμπνευση από τη φύση : αντιγράψτε πέταλα και μίσχους λουλουδιών.
15) Η Art Deco	2	Ο ευθύγραμμος διάκοσμος και η έμφαση στο γραμμικό.	Σύγκριση της Art Nouveau και της Art Deco
16) Η βιομηχανική παραγωγή στις πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα.	2	Ο νέος ρόλος του σχεδιαστή στη συνεργασία του με τη βιομηχανία.	Αναζητήστε τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες του βιομηχανικού σχεδιαστή.
17) Από το De Stij στον κονστρουκτιβισμό.	2	Σχέσεις της καλλιτεχνικής πρωτοπορίας και εφαρμοσμένων τεχνών.	Συγκρίνετε ένα ζωγραφικό έργο του Mondrian με την καρέκλα του Rietvelt.
18) Σχολές διακοσμητικών και εφαρμοσμένων τεχνών.	2	Η διδασκαλία στη σχολή του Μπαουχάουζ και η προσπάθεια ένωσης όλων των τεχνών.	Οι μαθητές μπορούν πιθανά να συνεργαστούν με τους μαθητές του τμήματος της Γραφιστικής και να σχεδιάσουν μαζί ένα αντικείμενο.
19) Η Σχολή του Μπαουχάουζ και η παραγωγή των αντικειμένων.	2	Οι συνέπειες του νέου τρόπου διδασκαλίας στο σχεδιασμό. Αναφορά σε διάφορα αντικείμενα της Σχολής.	Αναφέρατε αντικείμενα από το περιβάλλον σας που είναι επηρεασμένα από τον σχεδιασμό της σχολής του Μπαουχάουζ.
20) Από την ελεύθερη κάτοψη στο «ελεύθερο» έπιπλο. Τα συναρμολογούμενα έπιπλα και τα έπιπλα τοίχου.	2	Ο περιορισμός στο καθημερινό χώρο, οι νέες κοινωνικές απαιτήσεις μετά το 2° παγκόσμιο πόλεμο και ο σχεδιασμός των επίπλων.	Συγκρίνετε τον σχεδιασμό των επίπλων με τον σχεδιασμό των αυτοκινήτων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
21) Ο σχεδιασμός διαφόρων αντικειμένων από τους μεγάλους αρχιτέκτονες. Από τον Wright στον Alvar Alto.	2	Αναφορά σε μερικούς από τους μεγαλύτερους αρχιτέκτονες και στα αντικείμενα που σχεδίασαν σε σχέση με το χώρο.	Συγκρίνετε μια καρέκλα του Μάκιντος με μια του Λε Κορμπιζιέ.
22) Νέες τάσεις στο σχεδιασμό, η έκρηξη των πλαστικών.	2	Ο ιταλικός σχεδιασμός την δεκαετία 1960-1970.	
23) Ο σχεδιασμός της Υψηλής τεχνολογίας και ο Μινιαλισμός στη διακόσμηση.	2	Το μέταλλο στην υπηρεσία των χρηστικών αντικειμένων και η διάθεση απομάκρυνσης του περιττού.	Αναλύσετε το σχήμα και τη μορφή ενός Ηλεκτρονικού Υπολογιστή.
24) Σύγχρονοι σχεδιαστές.	2	Παραδείγματα από το σημερινό σχεδιασμό.	
25) Τα Μουσεία του βιομηχανικού σχεδιασμού και της διακόσμησης.	2	Μια αναφορά στα προϊόντα του βιομηχανικού σχεδιασμού και των διακοσμητικών τεχνών ως «Μουσειακών Αντικείμενων».	Αναζητήστε το πλησιέστερο «Μουσείο Διακοσμητικών τεχνών» και σχολιάστε τον λόγο ύπαρξης των αντικειμένων μέσα σ' αυτό. (Από χώρους παραδοσιακής τέχνης, βιομηχανικής αρχιτεκτονικής, λαϊκών οργάνων, κλπ).

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Αρχιτεκτονικό-Προοπτικό Σχέδιο

Α΄ Τ.Ε.Ε. 2ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

Α. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο σκοπός της διδασκαλίας του μαθήματος του Αρχιτεκτονικού Σχεδίου στην Α΄τάξη του 2ου Κύκλου ΤΕΕ είναι να καταστούν ικανοί οι μαθητές/μαθήτριες να απεικονίζουν προοπτικά υπάρχοντες ή υπό διαμόρφωση χώρους. Επίσης να είναι ικανοί να κατανοούν και να αποδίδουν σχεδιαστικά συνδυασμό χώρων που θα εξυπηρετούν διάφορες λειτουργίες, όπως είναι οι χώροι εργασίας, διημέρευσης κ.λ.π.

Β. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στο τέλος της διδασκαλίας του μαθήματος οι μαθητές/τριες πρέπει να είναι σε θέση :

- ⇒ να εφαρμόζουν, ανάλογα με τις απαιτήσεις παρουσίασης κάθε θέματος, τους γεωμετρικούς κανόνες της προοπτικής σχεδίασης
- ⇒ να σχεδιάζουν προοπτικά εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους
- ⇒ να τοποθετούν στοιχεία περιβάλλοντος στα προοπτικά σχέδια
- ⇒ να κατανοούν την αλληλεπίδραση της διαμόρφωσης του χώρου με τη λειτουργία που αυτός θα στεγάσει
- ⇒ να σχεδιάζουν διάφορους χώρους εργασίας, διημέρευσης κ.λ.π. και να τοποθετούν διάφορα δομικά στοιχεία, λαμβάνοντας υπ' όψιν τη λειτουργία που οι χώροι αυτοί θα στεγάσουν

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ - ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. Εισαγωγή	1Χ4	οι μαθητές/μαθήτριες να γνωρίσουν την έννοια και το περιεχόμενο του προοπτικού σχεδίου να κατανοήσουν τις περιπτώσεις, όπου είναι απαραίτητη η προοπτική παρουσίαση των χώρων να αντιληφθούν ότι το προοπτικό σχέδιο είναι αποτέλεσμα συγκεκριμένης εργασίας με βάση γεωμετρικές γνώσεις	παρουσίαση προοπτικών σε διαφάνειες και σχέδια ανάλυση των περιπτώσεων που είναι απαραίτητη η προοπτική παρουσίαση των χώρων παρουσίαση διαφανειών και σχεδίων, όπου εμφανίζεται η γεωμετρική διαδικασία δημιουργίας της προοπτικής παράστασης περιληπτική παρουσίαση του περιεχομένου του μαθήματος συνοδευόμενη από επίδειξη σχεδίων και ενοτήτων του βιβλίου	γραφοσκόπιο, διαφάνειες, προοπτικά σχέδια, βιβλίο μαθήματος	
2. Βασικές αρχές προοπτικής σχεδίασης		οι μαθητές/μαθήτριες να κατανοήσουν τις βασικές αρχές στις οποίες στηρίζεται η προοπτική απεικόνιση (αντικείμενο, πίνακας, παρατηρητής, ορίζοντας, σημεία φυγής) να αντιληφθούν τη σημασία που έχουν οι σχετικές θέσεις αντικειμένου, πίνακα, παρατηρητή στο μέγεθος και τη μορφή του προοπτικού να αναγνωρίζουν τα κυριότερα είδη προοπτικού σχεδίου (μετωπικό και με δυο σημεία φυγής) να αντιλαμβάνονται τις ομοιότητες	προβολή διαφανειών με αξονομετρική παράσταση των θέσεων παρατηρητή, αντικειμένου και των βασικών επιπέδων (έδαφος, πίνακας, ορίζοντας) αναφορά στη σημασία των οπτικών ακτίνων και των σημείων φυγής επεξήγηση των σχετικών θέσεων αντικειμένου, πίνακα, ορίζοντα και παρατηρητή σε σχέση με τη μορφή και μέγεθος του προοπτικού παρουσίαση ,σε διαφάνειες και σχέδια ,προοπτικών με ένα και δυο σημεία φυγής, σύγκριση και σχολιασμός τους	γραφοσκόπιο, διαφάνειες, σχέδια προοπτικών με ένα και δυο σημεία φυγής, σχέδια αξονομετρικά και προοπτικά του ίδιου αντικειμένου	

		και διαφορές μεταξύ αξονομετρικών και προοπτικών σχεδίων	επίδειξη αξονομετρικών και προοπτικών σχεδίων ίδιων αντικειμένων και επισήμανση ομοιοτήτων και διαφορών		
3. Προοπτικό ορθογωνίου παραλληλογράμμου με δυο σημεία φυγής	2Χ 4	οι μαθητές/μαθήτριες να κατανοήσουν τη θέση των χαρακτηριστικών παραμέτρων(γραμμές πίνακα, βάσης, ορίζοντα, θέση παρατηρητή και κάτοψης αντικειμένου) να αντιληφθούν τους κανόνες προοπτικής σχεδίασης με δυο σημεία φυγής να γνωρίσουν τα διαδοχικά βήματα για τη σχεδίαση του προοπτικού να είναι ικανοί να εφαρμόζουν τα παραπάνω στην προοπτική σχεδίαση ορθογωνίου παραλληλογράμμου	παρουσίαση της θέσης των χαρακτηριστικών παραμέτρων στο χαρτί σχεδίασης επισήμανση των κανόνων και των διαδοχικών βημάτων στην πορεία σχεδίασης του προοπτικού προοπτική σχεδίαση με δυο σημεία φυγής ορθογωνίου παραλληλογράμμου, το οποίο δίδεται σε κάτοψη	πίνακας, χρωματιστές κιμωλίες	
4. Προοπτικό απλής πλακόστρωσης με δυο σημεία φυγής	1Χ 4	οι μαθητές/μαθήτριες να εμπεδώσουν τις γνώσεις προοπτικής απόδοσης κάτοψης με δυο σημεία φυγής να διευρύνουν τις ικανότητες και τη σχεδίαση προοπτικών ορθογωνίων σχημάτων σε μορφή καννάβου, απλής πλακόστρωσης κ.λ.π.	υπενθύμιση των κανόνων και διαδοχικών βημάτων σχεδίασης προοπτικού κάτοψης με δυο σημεία φυγής προοπτική σχεδίαση κανάβου ή απλής πλακόστρωσης που δίδεται σε κάτοψη, με δυο σημεία φυγής	πίνακας, χρωματιστές κιμωλίες	
5. Προοπτικό απλής ορθογωνικής κάτοψης	1Χ 4	οι μαθητές/μαθήτριες να επεκτείνουν την ικανότητα	υπενθύμιση των κανόνων και πορείας σχεδίασης προοπτικού κάτοψης με δυο σημεία φυγής	πίνακας, χρωματιστές κιμωλίες ,προοπτικά σχέδια, εργασίες μαθητών	

αντικειμένου		προοπτικής σχεδίασης σε συνθετότερες ορθογωνικές κατόψεις (αντικειμένου, σκάλας κ.λ.π.) να εξοικειωθούν περισσότερο με την προοπτική σχεδίαση ορθογωνικών κατόψεων	προοπτική σχεδίαση της κάτοψης κατάλληλου θέματος, όπως κάτοψη επίπλου, απλής ευθύγραμμης σκάλας κ.λ.π.		
6.Προοπτικό κύκλων και τόξων σε κάτοψη	1Χ 4	οι μαθητές/μαθήτριες να αντιληφθούν ότι μπορούν να σχεδιάζουν τα προοπτικά τόξων βρίσκοντας σημεία τους ως τομή ευθειών να είναι σε θέση να επιλέγουν τις κατάλληλες ευθείες, οι τομές των οποίων δίνουν τα χαρακτηριστικά σημεία των τόξων να είναι ικανοί να σχεδιάζουν προοπτικά κυκλικών σχημάτων σε κάτοψη, εντάσσοντάς τα στα περιγεγραμμένα σε αυτά ορθογώνια	παρουσίαση ,σε διαφάνειες και σχέδια ,των προοπτικών κυκλικών σχημάτων για να φανεί η μετατροπή τους σε ελλειπτικές μορφές επισήμανση της ανάγκης ένταξής τους σε περιγεγραμμένα ορθογώνια για την προοπτική μεταφορά τους υπόδειξη του τρόπου εύρεσης σημείων των τόξων σε προοπτικό, ως τομές ευθειών σχεδίαση του προοπτικού σχήματος που περιέχει κύκλους και/ή τόξα	γραφοσκόπιο, διαφάνειες, προοπτικά σχέδια κυκλικών σχημάτων	
7. Εύρεση ύψους προοπτικού. Προοπτικό απλού όγκου.	1Χ 4	οι μαθητές/μαθήτριες να κατανοήσουν τη θέση μέτρησης των υψών στο προοπτικό σχέδιο να μπορούν να μεταφέρουν τα ύψη στην προοπτική παράσταση αντικειμένων να είναι ικανοί να σχεδιάζουν το προοπτικό απλού στερεού αποτελούμενου από δυο έως τρεις όγκους	προβολή διαφανειών και επεξήγηση του τρόπου μέτρησης των υψών παρουσίαση της διαδικασίας εύρεσης και μεταφοράς των υψών στο προοπτικό σχέδιο σχεδίαση του προοπτικού απλού στερεού αποτελούμενου από δυο ή τρεις όγκους	γραφοσκόπιο, διαφάνειες πίνακας	

8. Προοπτικό κυλινδρικών μορφών	1Χ 4	οι μαθητές/μαθήτριες να είναι ικανοί να σχεδιάζουν προοπτικά κυλινδρικών στερεών, εντάσσοντάς τα στα περιγεγραμμένα σε αυτά ορθογώνια παραλληλεπίπεδα	παρουσίαση με διαφάνειες και σχέδια των προοπτικών κυλινδρικών σχημάτων για να φανεί η μετατροπή τους και η θέση των οριακών γενετειρών επισήμανση της ανάγκης ένταξής τους στα περιγεγραμμένα ορθογώνια για την προοπτική μεταφορά τους υπόδειξη του τρόπου εύρεσης χαρακτηριστικών σημείων επαφής των οριακών γενετειρών σχεδίαση του προοπτικού σχεδίου κυλινδρικών όγκων	γραφοσκόπιο, διαφάνειες, σχέδια με προοπτικά κυλινδρικών στερεών	
9. Προοπτικό εσωτερικού χώρου με δυο σημεία φυγής	3Χ4	οι μαθητές/μαθήτριες να αντιληφθούν τις βασικές αρχές σχεδίασης του προοπτικού εσωτερικού χώρου να είναι ικανοί να αποδίδουν το προοπτικό εσωτερικού χώρου (π.χ. υπνοδωματίου) τοποθετώντας και τη βασική επίπλωση	παρουσίαση, σε διαφάνειες και σχέδια, προοπτικών εσωτερικών χώρων επισήμανση της αναγκαιότητας σωστής επιλογής της θέσης του παρατηρητή και του πίνακα αναφορά στον τρόπο σχεδίασης της επίπλωσης στο ήδη υπάρχον διαμορφωμένο προοπτικό του χώρου σχεδίαση του προοπτικού γωνιάς εσωτερικού χώρου και της επίπλωσής του (π.χ. υπνοδωμάτιο, καθιστικό ...)	γραφοσκόπιο, διαφάνειες, προοπτικά σχέδια εσωτερικών χώρων	
10. Προοπτικό απλού κτιρίου	2Χ4	οι μαθητές/μαθήτριες να αντιληφθούν τις βασικές αρχές σχεδίασης του προοπτικού	παρουσίαση ,σε διαφάνειες και σχέδια, προοπτικών εξωτερικών όψεων απλών κτιρίων	γραφοσκόπιο, διαφάνειες, προοπτικά σχέδια με δυο σημεία φυγής εξωτερικών όψεων απλών κτιρίων	

		εξωτερικών όψεων απλών κτιρίων να είναι ικανοί να αποδίδουν προοπτικά εξωτερικές όψεις απλών κτιρίων να είναι σε θέση να σχεδιάζουν στοιχεία περιβάλλοντα χώρου σε προοπτικό	επισήμανση της αναγκαιότητας σωστής επιλογής της θέσης του παρατηρητή και του ορίζοντα, καθώς και του πίνακα αναφορά στον τρόπο σχεδίασης και στο βαθμό λεπτομέρειας επί μέρους στοιχείων των όψεων (π.χ. κουφώματα, στηθαία...) σχεδίαση των προοπτικών εξωτερικών όψεων απλού κτιρίου, με τη χρησιμοποίηση δυο σημείων φυγής		
11. Προοπτικό πλακόστρωσης με ένα σημείο φυγής	1Χ 4	οι μαθητές/μαθήτριες να κατανοήσουν τη θέση των χαρακτηριστικών παραμέτρων (γραμμές πίνακα, βάσης, ορίζοντα, θέση παρατηρητή και κάτοψης αντικειμένου) να αντιληφθούν τους κανόνες προοπτικής σχεδίασης με ένα σημείο φυγής να γνωρίζουν τα διαδοχικά βήματα για τη σχεδίαση του προοπτικού να είναι ικανοί να εφαρμόζουν τα παραπάνω στη σχεδίαση προοπτικών ορθογωνίων σχημάτων σε μορφή κανάβου, απλής πλακόστρωσης	παρουσίαση της θέσης των χαρακτηριστικών παραμέτρων στο χαρτί σχεδίασης επισήμανση των κανόνων και διαδοχικών βημάτων στην πορεία σχεδίασης του προοπτικού προοπτική σχεδίαση με ένα σημείο φυγής κανάβου ή απλής πλακόστρωσης που δίδεται σε κάτοψη	πίνακας, κιμωλίες, εργασίες μαθητών, σχέδια της ίδιας πλακόστρωσης σχεδιασμένης προοπτικά με ένα και με δυο σημεία φυγής	

		κ.λ.π.			
12. Προοπτικό εσωτερικού χώρου με ένα σημείο φυγής	3X4	οι μαθητές/μαθήτριες να κατανοήσουν τη θέση μέτρησης των υψών στο προοπτικό σχέδιο με ένα σημείο φυγής να μπορούν να μεταφέρουν τα ύψη στην προοπτική παράσταση εσωτερικών χώρων να είναι ικανοί να σχεδιάζουν το προοπτικό εσωτερικού χώρου, της στοιχειώδους επίπλωσης του και των υπολοίπων στοιχείων διαμόρφωσης του , όπως πόρτες, παράθυρα, δάπεδα...	προβολή διαφανειών και επεξήγηση του τρόπου μέτρησης των υψών παρουσίαση της διαδικασίας του τρόπου εύρεσης και μεταφοράς των υψών στο προοπτικό σχέδιο σχεδίαση του προοπτικού σχεδίου εσωτερικού χώρου, της στοιχειώδους επίπλωσης του και των υπολοίπων στοιχείων διαμόρφωσης του, όπως πόρτες, παράθυρα, δάπεδα κ. λ. π.	γραφοσκόπιο, διαφάνειες, σχέδια προοπτικής παράστασης εσωτερικών χώρων	
13. Ισόγειο μικρής διώροφης οικοδομής με καταστήματα Κάτοψη	2X4	οι μαθητές/μαθήτριες να κατανοούν την ανάγκη ορθολογικής διάταξης των ισογείων χώρων οικοδομής για την καλύτερη δυνατή λειτουργία και εκμετάλλευση τους να διατάσσουν σύμφωνα με τα παραπάνω τους χώρους του ισογείου να καθορίζουν τα διαδοχικά στάδια σχεδίασης των παραπάνω χώρων (φέρων οργανισμός, σκάλα, είσοδος, καταστήματα) να είναι ικανοί να σχεδιάζουν τον ισόγειο χώρο οικοδομών	επίδειξη διαφανειών και σχεδίων πολυώροφων οικοδομών με έμφαση στη διαμόρφωση του ισογείου ανάλυση των παραμέτρων που υπεισέρχονται στη διάταξη των χώρων και τη διαμόρφωση του ισογείου υπόδειξη των διαδοχικών σταδίων επεξεργασίας και σχεδίασης της κάτοψης του ισογείου σχεδίαση της κάτοψης των ισογείων χώρων μικρής τριώροφης οικοδομής με πρόβλεψη του χώρου τοποθέτησης του κλιμακοστασίου, το οποίο θα αναλυθεί σε επόμενη	γραφοσκόπιο, διαφάνειες, σχέδια	για τα επόμενα σχέδια καταλληλότερη κλίμακα θεωρείται η κλίμακα 1/50. Ο διδάσκων μπορεί να προσαρμόσει το θέμα στην διδασκαλία του ανάλογα με τις αντικειμενικές συνθήκες π.χ. κατάστημα με πατάρι, ισόγειο και κατοικία στον 1° όροφο ή ισόγειο κατάστημα με γραφεία στον 1° όροφο ή ακόμα ισόγειο κατάστημα και κατοικία με κεκλιμένη στέγη στον 1° όροφο

		λαμβάνοντας υπ'όψιν και τις δεσμεύσεις που προκύπτουν από το φέροντα οργανισμό	διδακτική ενότητα		
14. Κλίμακες - στοιχεία κλιμάκων Απλή ευθύγραμμη κλίμακα με ένα βραχίονα	1Χ 4	οι μαθητές/μαθήτριες να κατανοήσουν τη λειτουργία και τη σπουδαιότητα των κλιμάκων γενικά να διακρίνουν τα βασικά στοιχεία των κλιμάκων και τη μεταξύ τους σχέση (βαθμίδα, πάτημα, ρίχτι κ.λ.π.) να γνωρίσουν τις διαστάσεις των βαθμίδων ανάλογα με το χώρο και τη λειτουργία που εξυπηρετούν να αντιληφθούν ότι η μορφή των κλιμάκων έχει απόλυτη σχέση με τη μορφή και τις διαστάσεις του χώρου, στον οποίο τοποθετείται να γνωρίσουν τις κυριότερες μορφές κλιμάκων και πώς αυτές συνδέονται με το χώρο να είναι ικανοί , λαμβάνοντας υπ' όψη την υψομετρική διαφορά των επιπέδων που συνδέει η κλίμακα και την ορθή σχέση ύψους-πατήματος, να υπολογίζουν απλές ευθύγραμμες κλίμακες με ένα βραχίονα να κατανοήσουν ότι η σχεδίαση των κλιμάκων είναι αποτέλεσμα συγκεκριμένης πορείας εργασίας να είναι σε θέση να διακρίνουν τα	αναφορά στη σημασία, το ρόλο και τη σπουδαιότητα των κλιμάκων παρουσίαση διαφανειών και σχεδίων με τα βασικά στοιχεία των κλιμάκων(πάτημα, ρίχτι , φανός, πλατύσκαλο, γραμμή ανάβασης κ.λ.π.) ανάλυση και σχολιασμός των γεωμετρικών χαρακτηριστικών των κλιμάκων (σχέση ύψους-πλάτους βαθμίδας κ.λ.π.) αναφορά των ενδεικνυομένων υψών βαθμίδων, ανάλογα με το είδος του χώρου και τη λειτουργία που εξυπηρετούν επίδειξη εποπτικού υλικού για κλίμακες διαφόρων μορφών και σχολιασμός της μορφολογικής σύνδεσης τους με τον υπόλοιπο χώρο παρουσίαση τρόπου υπολογισμού απλής ευθύγραμμης σκάλας, όταν δίδονται οι διαστάσεις και η λειτουργία του χώρου, καθώς και η υψομετρική διαφορά των επιπέδων που αυτή συνδέει εφαρμογή των παραπάνω σε απλό υπολογισμό σκάλας με συγκεκριμένα στοιχεία	γραφοσκόπιο, διαφάνειες, σχέδια, πίνακας ,κιμωλίες	

		διαδοχικά βήματα σχεδίασης της κάτοψης μιας απλής ευθύγραμμης κλίμακας. Να είναι ικανοί να σχεδιάζουν απλές ευθύγραμμες κλίμακες, σε κάτοψη ,σύμφωνα με τις γνωστές σχέσεις, ακολουθώντας τη σωστή πορεία σχεδίασης	παρουσίαση του τρόπου σχεδίασης της παραπάνω εφαρμογής σε διαδοχικά στάδια και επεξήγηση της ανάγκης τήρησης συγκεκριμένης πορείας κατά τη σχεδίαση σχεδίαση κάτοψης μικρής ευθύγραμμης κλίμακας, σύμφωνα με τα παραπάνω		
1. Κλιμακοστάσιο – ανελκυστήρας **Κλίμακες με δύο ευθύγραμμους βραχίονες (στροφή 180 μοιρών)**	ΙΧ 4	οι μαθητές/μαθήτριες να κατανοήσουν τη λειτουργία και τη σημασία του κλιμακοστασίου να γνωρίσουν τα μέρη που συνθέτουν ένα κλιμακοστάσιο να αντιληφθούν τη λειτουργία, τις βασικές διαστάσεις και το συμβολισμό του ανελκυστήρα σε κάτοψη να γνωρίσουν διάφορες μορφές ανελκυστήρων να αναγνωρίζουν τις κλίμακες με δυο βραχίονες και να κατανοούν το σκοπό που εξυπηρετούν τα πλατύσκαλα ,καθώς και τη θέση στην οποία τοποθετούνται να αντιλαμβάνονται το συσχετισμό του κλιμακοστασίου με τους υπόλοιπους χώρους που εξυπηρετούν, όσον αφορά λειτουργία, κυκλοφορία και ασφάλεια	παρουσίαση διαφανειών και σχεδίων με κατόψεις, όπου φαίνεται η οργάνωση και ο σχεδιασμός κλιμακοστασίων, με ταυτόχρονη αναφορά στα μέρη που τα αποτελούν συσχέτιση με τους υπόλοιπους χώρους, όσον αφορά τη λειτουργία, κυκλοφορία και ασφάλεια επίδειξη διαφανειών, φωτογραφιών και σχεδίων διαφόρων τύπων και μορφών ανελκυστήρων αναφορά στις βασικές διαστάσεις ανελκυστήρων σε σχέση με τη χωρητικότητα και τις διαστάσεις του φρέατος, καθώς και στον τρόπο συμβολισμού σε κάτοψη επίδειξη διαφανειών, φωτογραφιών και σχεδίων κλιμάκων με δυο βραχίονες και πλατύσκαλο. Επεξήγηση του σκοπού τον οποίο εξυπηρετεί το πλατύσκαλο απλή αναφορά στις κλίμακες με σφηνοειδείς βαθμίδες	γραφοσκόπιο, διαφάνειες, φωτογραφίες, σχέδια κλιμακοστασίων σε κάτοψη, πίνακας, κιμωλίες	

		να μπορούν να σχεδιάζουν κλίμακα με δυο βραχίονες και ανελκυστήρα σε κάτοψη, όταν έχει δοθεί η θέση τους	συμπλήρωση της κάτοψης του ισογείου του τριώροφου με τη σχεδίαση του κλιμακοστασίου της		
15. Α΄όροφος μικρής διώροφης οικοδομής Κάτοψη	1Χ 4	οι μαθητές/μαθήτριες να μπορούν να συσχετίζουν απλή κάτοψη ορόφου με την υπάρχουσα κάτοψη ισογείου και τον φέροντα οργανισμό να κατανοήσουν την ύπαρξη σταθερών στοιχείων που εκτείνονται σε όλους τους ορόφους, όπως υποστηλώματα, φρέατα ανελκυστήρων, πιθανώς κουφώματα κ.λ.π. να αντιληφθούν τη διαδικασία σχεδίασης της κάτοψης ορόφου, όταν είναι σχεδιασμένη η κάτοψη του ισογείου	επίδειξη διαφανειών και σχεδίων, όπου φαίνονται σταθερά στοιχεία, όπως υποστηλώματα, κλιμακοστάσια κ.λ.π. Επισήμανση ότι τα στοιχεία αυτά παραμένουν ,κατά κανόνα, στην ίδια θέση σε όλους τους ορόφους επίδειξη διαφανειών και σχεδίων, ώστε να γίνει κατανοητή η άντληση στοιχείων από κατόψεις υπαρχόντων ορόφων, κυρίως με τοποθέτηση του νέου σχεδίου πάνω στο υπάρχον σχεδίαση της κάτοψης γραφείων του Α΄ορόφου της υπ' όψιν οικοδομής	γραφοσκόπιο, διαφάνειες, σχέδια κάτοψης ισογείου και ορόφου οικοδομής	
16. Τομή μικρής διώροφης οικοδομής	2Χ4	οι μαθητές/μαθήτριες να αντιληφθούν τη σχέση κατόψεων και τομής σε κτίρια με περισσότερους από έναν ορόφους να κατανοήσουν τον τρόπο συσχετισμού κατόψεων και τομής του παραπάνω κτιρίου να κατανοήσουν την αναγκαιότητα συγκεκριμένης διαδικασίας για τη σχεδίαση τομής κτιρίου με περισσότερους από έναν ορόφους	επίδειξη διαφανειών και σχεδίων, όπου φαίνεαι η αντιστοίχηση κατόψεων και τομής επίδειξη διαφανειών και σχεδίων, όπου φαίνεται ο τρόπος άντλησης στοιχείων από τις κατόψεις σχολιασμός και επεξήγηση των παραπάνω σχεδίαση της τομής ακολουθώντας την πιο πάνω διαδικασία	γραφοσκόπιο, διαφάνειες, σχέδια	

		να μπορούν να εφαρμόζουν την παραπάνω διαδικασία για τη σχεδίαση της τομής να είναι ικανοί, εφαρμόζοντας τα παραπάνω, να σχεδιάζουν τομές κτιρίου με περισσότερους από έναν ορόφους			
17. Όψεις μικρής διώροφης οικοδομής	2Χ4	οι μαθητές/μαθήτριες να αντιληφθούν την ανάγκη συσχέτισης κατόψεων, τομών και όψεων κτιρίων με περισσότερους του ενός ορόφους να κατανοήσουν τον τρόπο συσχετισμού κατόψεων, τομών και όψεων να μπορούν ακολουθώντας τη σωστή πορεία να σχεδιάζουν ολοκληρωμένες όψεις συγκεκριμένης οικοδομής με περισσότερους του ενός ορόφους, από τις κατόψεις, τις τομές και ενδεχομένως τις άλλες όψεις	επίδειξη διαφανειών και σχεδίων, όπου φαίνεται η αντιστοίχηση κατόψεων, τομών και όψεων επίδειξη διαφανειών και σχεδίων, όπου φαίνεται ο τρόπος άντλησης στοιχείων από τις αντίστοιχες κατόψεις και τομές σχολιασμός και εκεξήγηση των παραπάνω σχεδίαση μιας ή δυο όψεων συγκεκριμένης οικοδομής, ακολουθώντας την παραπάνω διαδικασία	γραφοσκόπιο, διαφάνειες,σχέδια	

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Ελεύθερο Σχέδιο-Χρώμα

Α΄ Τ.Ε.Ε. 2ου Κύκλου

Κατευθύνσεις
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο σκοπός της διδασκαλίας του μαθήματος είναι οι μαθητές /τριες :

Να ολοκληρώσουν την ανάπτυξη των απαραίτητων δεξιοτήτων, νοητικών και σχεδιαστικών, για την αντικειμενική καταγραφή στο χαρτί των φυσικών μορφών (δημιουργημάτων της φύσης και του ανθρώπου).

Παράλληλα να αντιληφθούν ότι το Ελεύθερο Σχέδιο δεν πρέπει να συγχέεται με τη Ζωγραφική ή τις άλλες Τέχνες, τις οποίες σε μεγάλο βαθμό υπηρετεί. Το Ελεύθερο Σχέδιο καταγράφει την αντικειμενική πραγματικότητα, ενώ η Ζωγραφική και οι άλλες Εικαστικές Τέχνες (Γλυπτική, Αρχιτεκτονική, Γραφιστική, Χαρακτική κλπ.) συνθέτουν, δημιουργούν νέες πραγματικότητες.

2. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Βασικοί διδακτικοί στόχοι του Ελεύθερου Σχεδίου είναι:
Η ανάπτυξη της ικανότητας στη χρήση των οργάνων, των υλικών και των μέσων σχεδίασης με αποτελεσματικό τρόπο.
Η εισαγωγή και η μύηση στις μορφές του περιβάλλοντος και στις μεταξύ τους σχέσεις.

Η ανάπτυξη αναλυτικής και συνθετικής σκέψης και ικανότητας.
Η καλλιέργεια οπτικής και αισθητικής αντίληψης, κρίσης και μνήμης.
Η ενθάρρυνση και ενίσχυση των προσωπικών στοιχείων, που θα βοηθήσουν στην ανακάλυψη του προσωπικού ύφους γραφής.
Η γνώση των πολλαπλών εφαρμογών του Ελεύθερου Σχεδίου σε όλες τις Εικαστικές Τέχνες τις λεγόμενες Καλές και τις λεγόμενες Εφαρμοσμένες.
Η γνωριμία με τις βασικές ιδιότητες του χρώματος και τις τεχνικές απόδοσής του.

Ειδικά για την Α΄ ΤΕΕ του 2ου Κύκλου, σκοπός του μαθήματος είναι η εξειδίκευση και η εμπέδωση της διδαχθείσας θεωρίας κατά τα προηγούμενα δύο έτη του 1ου Κύκλου Σπουδών. Γι αυτό δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στις εφαρμογές συμπεριλαμβανομένου και του χρώματος.

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ / ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ / ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ	ΜΕΣΑ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΥΛΙΚΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. Εισαγωγή – Αναλογίες – Πλαστικά στοιχεία.	1 Χ 3	Οι μαθητές / τριες -να επαναλάβουν τις βασικές αρχές του Ελευθέρου Σχεδίου συνολικά στη πράξη.	-Να τοποθετηθεί σύνθεση πολύπλοκη με αντικείμενα οικιακής χρήσης και κομμάτια από ύφασμα. -Να σχεδιαστεί αναλογικά και να σκιαγραφηθεί με μολύβι.	Χαρτί του μέτρου ή σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	
2. Σχήματα θετικά – αρνητικά, πλήρη – κενά.	3 Χ 3	Οι μαθητές / τριες -να εξοικειωθούν με τη σχέση πλήρους – κενού -να μάθουν να σχεδιάζουν τους όγκους των αντικειμένων παρατηρώντας τα σχήματα που προκύπτουν από τα κενά της σύνθεσης. -να μπορούν να σχεδιάζουν καρέκλες ή άλλα αντικείμενα με πολύ λεπτά μέλη και μεγάλα κενά	-Να ριχτεί ένα πανί πάνω σε καρέκλα ή σκαμπό. -Να σχεδιαστεί η σύνθεση αναλογικά και να σκιαγραφηθεί με κάρβουνο.	Χαρτί του μέτρου ή σέλλερ ή ένγκρ, κάρβουνο, βελόνα.	Να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα σχήματα που δημιουργούνται ανάμεσα στα πόδια της καρέκλας ή του σκαμπό.

3. Τονική διαβάθμιση σύνθεσης.	3 Χ 3	Οι μαθητές / τριες -να αποκτήσουν την ικανότητα να διαβάζουν άμεσα και με σαφήνεια τα όρια, άλλα και τα σχήματα των φωτεινών και σκιαζόμενων περιοχών -να μπορούν να αποδίδουν την τονική κλίμακα με άνεση και να ελέγχουν τις τονικές σχέσεις.	-Να τοποθετηθεί σύνθεση διαφόρων αντικειμένων. Πίσω να μπει ως φόντο, μια πινακίδα καλυμμένη με χαρτιά μαύρα, άσπρα, γκρίζα σε διάφορα σχήματα. -Να έχουν προετοιμάσει οι μαθητές / τριες 10 κόλες σέλλερ, βάφοντάς τις με κόλλα ή τέμπερα, αποδίδοντας τους 10 τόνους (μαύρο, άσπρο, γκρίζα). Κάθε σέλλερ να έχει έναν τόνο. -Σχεδιάζουν απλά τη σύνθεση στο χαρτί. Προσπαθούν να σχεδιάσουν με απλά σχήματα τα όρια φωτός και σκιάς. Αριθμούν τα σχήματα από το 1 μέχρι το 10, το ίδιο και τις σέλλερ. Κόβουν στη συνέχεια κομμάτια από τις σέλλερ και τα κολλούν στα αντίστοιχα αριθμημένα κομμάτια της σύνθεσης διατηρώντας τα σχήματά τους. Θα προκύψει ένα κολλάζ επίπεδο, αλλά με σαφή όρια φωτός και σκιάς και της τονικής σχέσης μεταξύ τους.	10 κόλες σέλλερ βαμμένες με μαύρο, άσπρο, γκρίζα, ψαλίδι, κόλλα στικ. Κόλα σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	
4. Προοπτική σχεδίαση.	3 Χ 3	Οι μαθητές / τριες -να εξοικειωθούν με τις προοπτικές παραμορφώσεις των αντικειμένων ανάλογα με τη θέση τους στο χώρο. -Να μπορούν να σχεδιάζουν διάφορα αντικείμενα τοποθετημένα σε κατάλληλη θέση.	-Να σχεδιαστούν διάφορα αντικείμενα από διαφορετικές οπτικές γωνίες σε σχέση με τον ορίζοντα. -Να σχεδιάσουν σύντομα σκίτσα με μοντέλο τα χέρια τους. -Μπορεί επίσης, να τοποθετηθεί μια σύνθεση στη μέση της αίθουσας και πολύ χαμηλά. Να καθίσουν οι μαθητές / τριες γύρω από τη σύνθεση και να την αποδώσουν στη σχεδιαστική τους επιφάνεια με μολύβι.	Χαρτί του μέτρου ή κόλα σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	

5. Σχεδίαση στο ύπαιθρο.	3 Χ 3	Οι μαθητές / τριες -να έρθουν σε επαφή με τον εξωτερικό χώρο, όπου το φως είναι πλέον διάχυτο -να αποκτήσουν τη δεξιότητα να σχεδιάζουν μεγάλων διαστάσεων μορφές, ενταγμένες στο ευρύ περιβάλλον -να μάθουν να σκιτσάρουν	-Να σχεδιαστούν λεπτομέρειες αρχιτεκτονικές ή αρχιτεκτονικά μέλη εξωτερικού χώρου (κρήνη, σκάλα, κιονόκρανο κλπ.). -Μπορεί να γίνει αρχικά μελέτη ολοκληρωμένη με μολύβι. Στη συνέχεια, να επαναληφθεί η άσκηση πιο αφαιρετικά με μολυβοκάρβουνο ή μελάνι. -Τελικό στάδιο: σκιτσάκια, αποδίδοντας τους όγκους με την ποιότητα του ίδιου του περιγράμματος. Παχιά γραμμή στη σκιά, πιο λεπτή στο φως και τέλος, ανύπαρκτη στο έντονο φως. -Υλικό προαιρετικό.	Χαρτί του μέτρου ή κόλα σέλλερ, μολύβι, βελόνα, μολυβοκάρβουνο, μελάνι κλπ.	
6. Σχεδίαση εσωτερικού χώρου.	2 Χ 3	Οι μαθητές / τριες -να μπορούν να σχεδιάζουν εσωτερικούς χώρους με αντικείμενα.	-Να σχεδιάσουν οι μαθητές / τριες εσωτερικό χώρο μαζί με έπιπλα (ντουλάπες, τραπέζια, καρέκλες κλπ.).	Χαρτί του μέτρου ή κόλα σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	
7. Ολοκληρωμένη σύνθεση με αντικείμενα από διαφορετικά υλικά.	3 Χ 3	Οι μαθητές / τριες -να μπορούν να αποδίδουν την υφή της ύλης και τη διαφορετική ποιότητα των υλικών -να αποδίδουν με σαφήνεια τον όγκο και την ποιότητα της κεραμικής επιφάνειας, της γυάλινης, της μεταλλικής, της πλαστικής, της υφασμάτινης.	-Να σχεδιαστεί πολύπλοκη σύνθεση αποτελούμενη από διάφορα υλικά (πλαστικό, γυαλί, μέταλλο, ύφασμα κλπ.) και να σκιαγραφηθεί.	Χαρτί του μέτρου ή κόλα σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	Επιλογή του διδάσκοντα οποιουδήποτε άλλου υλικού.

8. Εισαγωγή στο χρώμα. Τεχνικές χρωματισμού.	2 X 3	Οι μαθητές / τριες -να προσεγγίσουν τις ιδιότητες του χρώματος στην ελεύθερη εφαρμογή -να εξοικειωθούν με τις τεχνικές και τη χρήση των χρωματικών υλικών.	-Προβολή διαφανειών ή παρουσίαση εικόνων, που αφορούν έργα ζωγραφικής με εμφανείς τις ιδιότητες του χρώματος. -Εφαρμογή ελεύθερη από απλή σύνθεση με φυσικά πρότυπα. -Χρώματα ελαφρά.	Χαρτί του μέτρου ή κόλα σέλλερ ή χαρτί κανσόν σε ουδέτερο τόνο, μολύβι, βελόνα, λαδοπαστέλ, ξηροπαστέλ, χρωματιστά μολύβια.	Επιλογή υλικού ελεύθερη.
9. Τονική απόδοση με χρωματικό υλικό και πινέλο (γκριζάιγ – άσπρο – μαύρο – ώχρα).	2 X 3	Οι μαθητές / τριες -να εξοικειωθούν με καινούργιες τεχνικές (γκριζάιγ) και υλικά (σκόνες, κόλλες, πινέλο, τέμπερες κλπ.) και να μπορούν να τα μεταχειρίζονται στην πλαστική απόδοση του θέματος.	-Να αποδοθεί απλή σχετικά σύνθεση με την τεχνική του γκριζάιγ (άσπρο – μαύρο – ώχρα). Ως υλικό μπορούν να χρησιμοποιηθούν κόλλες, τέμπερες κλπ.	Χαρτί ακουαρέλας, μολύβι, βελόνα, σκόνες, κόλλες, πινέλα, τέμπερες και πλαστική παλέτα.	
10. Συνοπτική χρωματική απόδοση με τα 3 βασικά χρώματα	2 X 3	Οι μαθητές / τριες -να αποκτήσουν την ικανότητα να κάνουν αναγωγή και ομαδοποίηση του πλήθους των χρωμάτων της πραγματικής σύνθεσης στα 3 βασικά.	-Να εκτελεστεί απλή σύνθεση διαφόρων αντικειμένων και υφασμάτων με τα 3 βασικά χρώματα.	Χαρτί ακουαρέλας, μολύβι, βελόνα, σκόνες, κόλλες, πινέλα, τέμπερες και πλαστική παλέτα.	
11. Τεχνητός φωτισμός και χρώμα.	2 X 3	Οι μαθητές / τριες -να μελετήσουν τις αλλοιώσεις, που υφίσταται το χρώμα υπό την επίδραση του τεχνητού φωτισμού -να αποκτήσουν την ικανότητα να τις διακρίνουν και να τις αποδίδουν στο έργο τους.	-Να τοποθετηθεί σύνθεση με λευκά αντικείμενα και να φωτιστεί με τεχνητό χρωματιστό φωτισμό. -Να αποδοθεί η σύνθεση με απλά χρωματικά υλικά από τους μαθητές / τριες.	Χαρτί ακουαρέλας, μολύβι, βελόνα, σκόνες, κόλλες, πινέλα, τέμπερες και πλαστική παλέτα.	Να δοθεί έμφαση στις χρωματικές αλλοιώσεις που προκαλεί ο τεχνητός φωτισμός.
12. Ολοκληρωμένη χρωματική σύνθεση.	2 X 3	Οι μαθητές / τριες -να αποδίδουν με ευχέρεια τις χρωματικές σχέσεις και αξίες μιας σύνθεσης.	-Να αποδοθεί σύνθεση με αντικείμενα και χρωματιστά υφάσματα, με σκόνες και κόλλα.	Χαρτί ακουαρέλας, μολύβι, βελόνα, σκόνες, κόλλες, πινέλα, τέμπερες και πλαστική παλέτα.	

3. ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥ

1- Ο χώρος του εργαστηρίου πρέπει να είναι επαρκής σε επιφάνεια (περίπου 90τ.μ. για 30 μαθητές), σε ύψος (3,50μ. τουλάχιστον), σε φωτιστικές επιφάνειες για φυσικό φωτισμό (ανοίγματα 20τ.μ. περίπου), σε αναλογίες (ορθογώνια κάτοψη με πλευρές 2 προς 3 περίπου), σε ποιότητα κατασκευής και σε εγκαταστάσεις θέρμανσης, τεχνητού φωτισμού, ύδρευσης και αποχέτευσης (νεροχύτης).

2- Εξοπλισμός: 30 καβαλέτα ελαφριά και ανθεκτικά (όχι ογκώδη που εμποδίζουν τη θέα προς το θέμα), 30 σκαμπό, 3 βάθρα για τα θέματα (άνισου ύψους και όγκου), σχεδιοθήκη και ντουλαπάκι για κάθε μαθητή, φοριαμούς για τα αντικείμενα, βιβλιοθήκη, ταμπλό σε όλους τους τοίχους, πίνακα λευκό, έδρα με συρτάρια και κάθισμα, φορητή κολώνα για προβολέα και κινητό φωτισμό.

3- Εποπτικά μέσα: Όλα τα γεωμετρικά στερεά, αντικείμενα καθημερινής χρήσης από διάφορα υλικά, μικροέπιπλα, εκμαγεία (ολόσωμο, προτομή, ανάγλυφο), κομμάτια από ύφασμα, κρεμαστή οθόνη προβολής και δύο μηχανήματα προβολής διαφανειών (σλάιντς και Α4).

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Κατασκευαστικό Σχέδιο

Α΄ Τ.Ε.Ε. 2ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

Α. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο σκοπός της διδασκαλίας του μαθήματος του Κατασκευαστικού Σχεδίου στην Α΄τάξη του 2ου Κύκλου ΤΕΕ είναι διπλός: πρώτον, να γνωρίσουν οι μαθητές/μαθήτριες τα χαρακτηριστικά των υλικών και τον τρόπο συναρμογής τους, ώστε να είναι σε θέση να επιλέγουν και να προτείνουν τα κατάλληλα υλικά από αυτά που χρησιμοποιούνται συνήθως στις κατασκευές εσωτερικών χώρων. Δεύτερον, να είναι σε θέση να αντιλαμβάνονται κατασκευαστικά σχέδια και να σχεδιάζουν κατασκευαστικές λεπτομέρειες.

Β. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στο τέλος της διδασκαλίας του μαθήματος οι μαθητές/μαθήτριες πρέπει:
⇒ να μπορούν να αντιλαμβάνονται τη σχέση του αρχιτεκτονικού σχεδιασμού με τον τρόπο κατασκευής
⇒ να γνωρίζουν τη σύσταση των υλικών που χρησιμοποιούνται στις κατασκευές, κυρίως των εσωτερικών χώρων
⇒ να είναι σε θέση να επιλέγουν και να προτείνουν τα κατάλληλα υλικά σε κάθε περίπτωση
⇒ να είναι ικανοί να ενημερώνονται από έντυπα, διαφημιστικό υλικό, προσπέκτους κ.λ.π. για τα νέα υλικά, τις ιδιότητες και τη χρήση τους
⇒ να κατανοούν κατασκευαστικά σχέδια και να εξηγούν την εφαρμογή τους
⇒ να μπορούν να σχεδιάζουν κατασκευαστικές λεπτομέρειες, χρησιμοποιώντας τις καθιερωμένες συμβάσεις και τους κατάλληλους συμβολισμούς.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ - ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. Εισαγωγή	1Χ3	οι μαθητές/μαθήτριες να γνωρίσουν την ιστορική εξέλιξη των οικοδομικών κατασκευών να αντιληφθούν τη σημασία της επιλογής του κατάλληλου υλικού για κάθε περίπτωση να αντιληφθούν τις γενικές αρχές που διέπουν τη λειτουργία των κατασκευών να κατανοήσουν τη διαφορά μεταξύ φέροντα οργανισμού και οργανισμού πλήρωσης να γνωρίσουν τα υλικά από τα οποία μπορεί να κατασκευαστεί ο φέρων οργανισμός και ο οργανισμός πλήρωσης	αναφορά, με χρήση διαφανειών, φωτογραφιών, slides κ.λ.π. στην ιστορική εξέλιξη των οικοδομικών κατασκευών παρουσίαση ,με χρήση εποπτικού υλικού, παραδειγμάτων ορθής επιλογής υλικών και περιπτώσεων κακής επιλογής , με σχολιασμό κάθε περίπτωσης εξήγηση των γενικών αρχών που διέπουν τις κατασκευές, ανάλογα με παράγοντες, όπως χρήση, υλικά, κλίμα κ.λ.π. επίδειξη , με χρήση εποπτικού υλικού παραδειγμάτων φέροντα οργανισμού και οργανισμού πλήρωσης αναφορά σε παραδοσιακά και σύγχρονα υλικά κατασκευής φέροντα οργανισμού και οργανισμού πλήρωσης	γραφοσκόπιο, διαφάνειες, φωτογραφίες, slides.	
2. Δάπεδα - πλακοστρώσεις	3Χ3	οι μαθητές/μαθήτριες να κατανοήσουν τι είναι δάπεδο και ποια είναι η διαφορά του από το πάτωμα να γνωρίσουν τα κυριότερα είδη δαπέδων και πλακοστρώσεων,	αναφορά στις έννοιες δάπεδο και πάτωμα και στη μεταξύ τους διαφορά επίδειξη διαφανειών, φωτογραφιών, έντυπου υλικού και δειγμάτων των κυριοτέρων ειδών δαπέδων	γραφοσκόπιο, διαφάνειες, φωτογραφίες, έντυπο υλικό, διαφημιστικά φυλλάδια, δείγματα υλικών, βιβλία, προσπέκτους εταιριών, εργασίες μαθητών, σχέδια συμβατικά ή από Η/Υ	ενδεικνυόμενες κλίμακες σχεδίασης λεπτομερειών 1/1 έως 1/10

		δηλαδή 1. χυτά δάπεδα 2. δάπεδα από φυσικές πλάκες 3. δάπεδα από τεχνητές πλάκες 4. δάπεδα από κεραμικά πλακίδια 5. ξύλινα δάπεδα 6. δάπεδα από συνθετικά υλικά να γνωρίσουν τη μορφή, τις ιδιότητες ,τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα, τη χρήση των παραπάνω δαπέδων να μπορούν να σχεδιάζουν τις κατασκευαστικές λεπτομέρειες δαπέδων	σχολιασμός της μορφής κάθε δαπέδου εξήγηση των ιδιοτήτων, πλεονεκτημάτων- μειονεκτημάτων των παραπάνω δαπέδων συσχετισμός των ιδιοτήτων και της μορφής κάθε δαπέδου με τη λειτουργία των χώρων, και οδηγίες για τη σωστή επιλογή δαπέδου, σύμφωνα με τα παραπάνω αναφορά στις δυνατότητες συνδυασμού των υλικών για αισθητικούς, λειτουργικούς και οικονομικούς λόγους σχεδίαση λεπτομερειών δαπέδων στην κατάλληλη κλίμακα, σε τομή και/ή αξονομετρικό		
3. Επενδύσεις τοίχων	3Χ3	οι μαθητές/μαθήτριες να κατανοήσουν τη διαφορά μεταξύ τοίχου και επένδυσης τοίχου να γνωρίσουν τα κυριότερα είδη επενδύσεων, ήτοι: 1. επιχρίσματα 2. διακοσμητικοί τοίχοι 3. πλάκες μεγάλων διαστάσεων 4. πλάκες μικρών διαστάσεων	αναφορά στις έννοιες τοίχος και επένδυση τοίχου και στη μεταξύ τους διαφορά επίδειξη εποπτικού υλικού , όπου φαίνονται τα κυριότερα υλικά και οι τρόποι επένδυσης τοίχων σχολιασμός της μορφής κάθε επένδυσης εξήγηση των ιδιοτήτων, πλεονεκτημάτων -μειονεκτημάτων των παραπάνω επενδύσεων	όπως ανωτέρω	

		5. ψηφίδες 6. ξύλο 7. μέταλλο 8. τεχνητά προϊόντα να γνωρίσουν τη μορφή, τις ιδιότητες, τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα, καθώς και τη χρησιμότητα (θερμο-ηχομόνωση...) των παραπάνω επενδύσεων να μπορούν να σχεδιάζουν κατασκευαστικές λεπτομέρειες επενδύσεων	συσχετισμός των ιδιοτήτων και της μορφής κάθε επένδυσης με τη λειτουργία των χώρων, και οδηγίες για τη σωστή επιλογή επένδυσης σύμφωνα με τα παραπάνω αναφορά στις δυνατότητες συνδυασμού των υλικών για αισθητικούς, λειτουργικούς και οικονομικούς λόγους σχεδίαση λεπτομερειών επενδύσεων στην κατάλληλη κλίμακα, σε τομή και/ή αξονομετρικό		
4. Διαχωριστικά πετάσματα	2Χ3	οι μαθητές/μαθήτριες να γνωρίσουν τη διαφορά του τοίχου πλήρωσης από το διαχωριστικό πέτασμα να γνωρίσουν τα κυριότερα είδη πετασμάτων να γνωρίσουν τα πλεονεκτήματα, τα μειονεκτήματα, καθώς και τη χρήση των πετασμάτων να μπορούν να σχεδιάζουν κατασκευαστικές λεπτομέρειες πετασμάτων	αναφορά στη διαφορά του τοίχου πλήρωσης από το διαχωριστικό πέτασμα επίδειξη εποπτικού υλικού, στο οποίο φαίνονται διάφοροι τύποι πετασμάτων σχολιασμός της μορφής κάθε τύπου πετάσματος εξήγηση της χρήσης και της χρησιμότητας των πετασμάτων συσχετισμός των ιδιοτήτων και της μορφής κάθε πετάσματος με τη λειτουργία των χώρων, και οδηγίες για τη σωστή επιλογή πετάσματος σύμφωνα με τα παραπάνω	όπως ανωτέρω	

			αναφορά στους αισθητικούς, λειτουργικούς και οικονομικούς λόγους που υπαγορεύουν την επιλογή πετασμάτων σχεδίαση κατασκευαστικών λεπτομερειών πετασμάτων στην κατάλληλη κλίμακα		
5. Ψευδοροφές	2Χ3	οι μαθητές/μαθήτριες να γνωρίσουν τις έννοιες οροφής - ψευδοροφής και τις μεταξύ τους διαφορές να κατανοήσουν ότι η ψευδοροφή αποτελεί ένα λειτουργικό και διακοσμητικό στοιχείο του χώρου να αντιληφθούν τη συγκρότηση της ψευδοροφής από τον ανηρτημένο φορέα και την επένδυση του να γνωρίσουν διάφορα είδη φορέων και υλικών επένδυσης να γνωρίσουν τη μορφή, ιδιότητες και χρησιμότητα των διαφόρων τύπων ψευδοροφής να μπορούν να αντιλαμβάνονται σχέδια λεπτομερειών κατασκευής ψευδοροφών να μπορούν να σχεδιάζουν απλές κατασκευαστικές λεπτομέρειες ψευδοροφών	αναφορά στις έννοιες οροφή - ψευδοροφή και τη μεταξύ τους διαφορά επίδειξη διαφανειών, φωτογραφιών, έντυπου υλικού, προσπέκτους με διάφορους τύπους ψευδοροφής σχολιασμός της σημασίας και του ρόλου της ψευδοροφής εξήγηση των βασικών αρχών στις οποίες στηρίζεται η κατασκευή μιας ψευδοροφής συσχετισμός των ιδιοτήτων και της μορφής κάθε ψευδοροφής με τη λειτουργία των χώρων, και οδηγίες για τη σωστή επιλογή ψευδοροφής, σύμφωνα με τα παραπάνω αναφορά στις δυνατότητες σύνθετων λύσεων για αισθητικούς, λειτουργικούς και οικονομικούς λόγους σχεδίαση απλών λεπτομερειών ψευδοροφών στην κατάλληλη κλίμακα, σε τομή	όπως ανωτέρω	

6. Συνδεσμολογία ξύλινων κατασκευών	3Χ3	οι μαθητές/μαθήτριες να αντιληφθούν την έννοια της συνδεσμολογίας των ξύλινων κατασκευών να κατανοήσουν τη σημασία της σωστής σύνδεσης των τμημάτων των ξυλοκατασκευών να γνωρίσουν τα κυριότερα είδη ξυλοσυνδέσεων (μόρσο, γκινισιά...) να αντιληφθούν τις κυριότερες εφαρμογές κάθε είδους σύνδεσης να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν τους παραπάνω τύπους ξυλοσυνδέσεων σε σχέδιο ή σε αντικείμενα και κατασκευές να μπορούν να σχεδιάζουν σε τομή ή αξονομετρικό διάφορα είδη ξυλοσυνδέσεων	εξήγηση της ανάγκης δημιουργίας τυποποιημένων διαστάσεων ξυλείας, με χρήση φωτογραφιών και διαφανειών απαρίθμηση και περιγραφή των παραγώγων του ξύλου, όπως αντικολλητή ξυλεία, μοριόπλακες κ.λ.π. με επίδειξη φωτογραφιών και δειγμάτων αναφορά σε παραδείγματα χρήσης των διαφόρων τύπων ξυλείας και των παραγώγων της επίδειξη με χρήση διαφανειών, slides , φωτογραφιών και δειγμάτων διαφόρων ξυλοκατασκευών, με ιδιαίτερη έμφαση στις συνδέσεις των τμημάτων τους, καθώς και στις εφαρμογές τους σχεδίαση σε κλίμακες 1/1 έως 1/5 ,με χρησιμοποίηση των καθιερωμένων συμβολισμών, τομών και αξονομετρικών των κυριοτέρων τύπων ξυλοσυνδέσεων	γραφοσκόπιο, διαφάνειες, δείγματα, έντυπα εταιριών, φωτογραφίες	
7. Ξύλινα κουφώματα	3Χ3	οι μαθητές/μαθήτριες να γνωρίσουν τη διάκριση των ξύλινων κουφωμάτων ανάλογα με τη θέση, το σκοπό και το υλικό τους να αντιληφθούν τις ιδιότητες και τις χρήσεις κάθε τύπου κουφώματος,	παρουσίαση, με χρήση εποπτικού υλικού, διαφόρων κατηγοριών ξύλινων κουφωμάτων με ταυτόχρονο σχολιασμό της εμφάνισης, των διαστάσεων, των ιδιοτήτων και των χρήσεων τους αναφορά στη σχέση του τύπου και της εμφάνισης κάθε κουφώματος με τη λειτουργία και τη μορφή του χώρου που εξυπηρετεί	όπως ανωτέρω	ενδείκνυται ,ως πρώτο σχέδιο, κούφωμα ταμπλαδωτό

		ανάλογα με τη λειτουργία και τη μορφή του κάθε χώρου να μπορούν να αναγνωρίζουν από τη μορφή ή το σχέδιο λεπτομέρειας, τον τύπο του κουφώματος να είναι σε θέση να παριστούν σε σχέδια λεπτομερειών (τομές σε κλ.1/1 έως 1/5) και όψεις τους κυριότερους τύπους κουφωμάτων	επίδειξη και επεξήγηση διαφανειών και σχεδίων λεπτομερειών των κυριοτέρων τύπων κουφωμάτων έλεγχος της κατανόησης των παραπάνω με επίδειξη από τον διδάσκοντα διαφανειών, φωτογραφιών και σχεδίων διαφόρων κουφωμάτων και σχολιασμό από τους μαθητές κάθε εικόνας ή σχεδίου σχεδίαση λεπτομέρειας σε τομή και όψη ενός κουφώματος και μιας ντουλάπας υπνοδωματίου		
8. Μεταλλικά, πλαστικά και σύνθετα κουφώματα	1Χ3	οι μαθητές/μαθήτριες να γνωρίσουν τις γενικές κατηγορίες κουφωμάτων ανάλογα με το υλικό κατασκευής να αντιληφθούν τις ιδιότητες, τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα, τις χρήσεις κάθε είδους από τα παραπάνω κουφώματα να κατανοήσουν τη βιομηχανοποιημένη και τυποποιημένη μορφή των κουφωμάτων αυτών να είναι σε θέση να αντλούν πληροφορίες για το υπ' όψιν θέμα από διαφημιστικά και ενημερωτικά φυλλάδια, πληροφοριακά έντυπα, προσπέκτους κ.λ.π.	επίδειξη από το διδάσκοντα έντυπου υλικού και σχολιασμός από τους μαθητές, ώστε να εξασκηθούν στη δυνατότητα άντλησης πληροφοριών από έντυπα που προσφέρονται από τις εταιρίες παραγωγής επιλογή από καταλόγους των κουφωμάτων για τα ανοίγματα δεδομένης κάτοψης	έντυπο υλικό από εταιρίες δείγματα διατομών	

		να είναι ικανοί να επιλέγουν τους κατάλληλους τύπους κουφωμάτων, για δεδομένα ανοίγματα, χρησιμοποιώντας τυποποιημένες διατομές και σειρές			
9. Κλίμακες	3Χ3	οι μαθητές/μαθήτριες να γνωρίσουν τα κυριότερα είδη κλιμάκων(από σκυρόδεμα, μέταλλο, ξύλο κ.λ.π.) να αντιληφθούν τα χαρακτηριστικά, τα πλεονεκτήματα, τα μειονεκτήματα και τις χρήσεις της κάθε είδους κλίμακας να μπορούν να διακρίνουν κατασκευαστικά τα διάφορα τμήματα, που αποτελούν τις κλίμακες (βαθμίδες, βαθμιδοφόρους, χειρολισθήρες κ.λ.π. να γνωρίσουν τα διάφορα υλικά κατασκευής, επένδυσης και επικάλυψης των στοιχείων των κλιμάκων να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τα κατάλληλα υλικά, ανάλογα με τις ανάγκες μορφής και χρήσης να μπορούν να αποδίδουν σε σχέδια λεπτομερειών, υπό κλίμακα και με	παρουσίαση με χρήση εποπτικών μέσων κλιμάκων κατασκευασμένων από τα κυριότερα υλικά, όπως σκυρόδεμα, ξύλο κ.λ.π. με ταυτόχρονη περιγραφή των χαρακτηριστικών, πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων, καθώς και χρήσεων κάθε είδους αναφορά στις προκατασκευασμένες, ξύλινες κυρίως κλίμακες, με παρουσίαση διαφανειών, φωτογραφιών και ενημερωτικών εντύπων επίδειξη διαφανειών με χαρακτηριστικά κατασκευαστικά τμήματα των κλιμάκων, ανάλογα και με το υλικό κατασκευής παρουσίαση, με χρήση εποπτικών μέσων, διάφορων υλικών κατασκευής, επένδυσης και επικάλυψης, και σχολιασμός των χαρακτηριστικών και της μορφολογίας τους, σε συνάρτηση με το χώρο τοποθέτησης τους. Συζήτηση για κάθε παράδειγμα με τους μαθητές επιλογή των κατάλληλων υλικών για δεδομένη κλίμακα σε υπάρχοντα χώρο και σχεδίαση των λεπτομερειών κατασκευής	εποπτικά μέσα, όπως ανωτέρω	για τη σχεδίαση ενδείκνυται η εκλογή κλίμακας από σκυρόδεμα επενδεδυμένη με μάρμαρο και εν συνεχεία κλίμακας από ξύλο

		τους κατάλληλους συμβολισμούς, διάφορες κατασκευαστικές λεπτομέρειες κλιμάκων			
10. Τζάκια	2 Χ 3	οι μαθητές/μαθήτριες να αποκτήσουν εικόνα της εξέλιξης της εστίας από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα να γνωρίσουν τους διάφορους τύπους τζακιών, που κατασκευάζονται σήμερα, ανάλογα με τις επιφάνειες ακτινοβολίας και τη θέση τους στο χώρο να γνωρίσουν τα διάφορα υλικά που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή των τζακιών να αντιληφθούν τη σημασία των τμημάτων από τα οποία αποτελείται ένα τζάκι (εστία, φούσκα, καπνοδόχος) να κατανοήσουν τη φυσική λειτουργία του τζακιού (φυσικός ελκυσμός) να γνωρίσουν τον τρόπο κατασκευής και τις διαστάσεις των τζακιών να ενημερωθούν για την ύπαρξη και λειτουργία προκατασκευασμένων τζακιών	αναφορά με παραδείγματα στην εξέλιξη της εστίας έως σήμερα παρουσίαση με διαφάνειες, φωτογραφίες και slides διαφόρων τύπων παραδοσιακών και σύγχρονων εστιών κατάταξη τους ανάλογα με τις επιφάνειες ακτινοβολίας και τη θέση τους στο χώρο αναφορά στα υλικά κατασκευής επίδειξη με διαφάνειες των βασικών τμημάτων ενός τζακιού (εστία, φούσκα, καμινάδα) και εξήγηση της λειτουργίας κάθε τμήματος επεξήγηση της αρχής στην οποία στηρίζεται η λειτουργία του τζακιού (φυσικός ελκυσμός) και της θερμαντικής του αξίας παρουσίαση με διαφάνειες όλων των τμημάτων από τα οποία συντίθεται ένα τζάκι, και τις διαστάσεις της εστίας ανάλογα με το χώρο που βρίσκεται αναφορά, με έντυπο υλικό και διαφάνειες, στα προκατασκευασμένα τζάκια και τα κατασκευαστικά τους στοιχεία παρουσίαση, με διαφάνειες, slides, φωτογραφίες και έντυπα, υλικών και τρόπων επένδυσης των τζακιών. Σχολιασμός των διάφορων μορφών και λύσεων και συσχετισμός τους με	ανάλογο με τα παραπάνω εποπτικό υλικό	

		να γνωρίσουν τα υλικά και τρόπους επένδυσης των τζακιών και να μπορούν να επιλέγουν την κατάλληλη επένδυση ανάλογα με την μορφή του τζακιού και του χώρου να είναι σε θέση να σχεδιάσουν ένα τζάκι σε κάτοψη, τομή και αξονομετρικό	το χώρο τοποθέτησης επίδειξη διάφορων χώρων με τζάκια και συζήτηση με τους μαθητές για τους καλύτερους τρόπους συνδυασμού μορφής τζακιού και χώρου σχεδίαση ενός τζακιού σε κάτοψη, τομή και αξονομετρικό, καθώς και των λεπτομερειών κατασκευής και επένδυσης		
12. Κουζίνες	1Χ3	οι μαθητές/μαθήτριες να αντιληφθούν τη λειτουργία των σταθερών και κινητών επίπλων της κουζίνας (πάγκοι, ντουλάπια...) να γνωρίσουν τα διάφορα υλικά κατασκευής και επένδυσης των παραπάνω επίπλων να κατανοήσουν τους τρόπους κατασκευής των παραπάνω να είναι ικανοί να επιλέγουν τα κατάλληλα υλικά για την κατασκευή και επένδυση των επίπλων της κουζίνας να μπορούν να σχεδιάζουν κατασκευαστικές λεπτομέρειες σταθερών επίπλων κουζίνας (πάγκοι, ντουλάπια...)	αναφορά, με έντυπο υλικό, σε διάφορους τύπους επίπλωσης κουζίνας παρουσίαση με έντυπο υλικό και δείγματα των υλικών κατασκευής των επίπλων κουζίνας αναφορά στους τρόπους κατασκευής των επίπλων κουζίνας παρουσίαση διαφόρων κατασκευαστικών και μορφολογικών λύσεων εξοπλισμού κουζίνας. Σχολιασμός και συζήτηση με τους μαθητές για τους καλύτερους κατασκευαστικά και μορφολογικά συνδυασμούς σχεδίαση κατασκευαστικών λεπτομερειών σταθερών επίπλων δεδομένης κουζίνας	έντυπο υλικό σχετικό με κουζίνες	

13. Προμετρήσεις - επιμετρήσεις	2Χ3	οι μαθητές/μαθήτριες να κατανοήσουν το νόημα και την αναγκαιότητα των προμετρήσεων και επιμετρήσεων να γνωρίσουν τις τρέχουσες μονάδες μέτρησης των διαφόρων κατασκευών (π.χ. ντουλάπια κουζίνας = μ2) να είναι σε θέση να συντάσσουν κατάλογο εργασιών και ποσοτήτων από δεδομένα σχέδια μελέτης (προμέτρηση) και με βάση αυτόν τον πίνακα τις προβλεπόμενες δαπάνες δαπανών (προϋπολογισμός) να είναι σε θέση να αποτυπώνουν εκτελεσθείσες εργασίες και να συντάσσουν κατάλογο εργασιών και ποσοτήτων (επιμέτρηση) και βάσει αυτού πίνακα δαπανών (οικονομικός απολογισμός)	αναφορά με παραδείγματα στον τρόπο οικονομικού προγραμματισμού και απολογισμού των έργων. Ανάλυση της αναγκαιότητας των προμετρήσεων και επιμετρήσεων παρουσίαση των χρησιμοποιούμενων στην πράξη μονάδων μέτρησης εργασιών, ανάλογα με την κατασκευή (π.χ. μ2, τρέχον μέτρο κ.λ.π.) επίδειξη ,με διαφάνειες και παραδείγματα ,εργασιών προμετρήσεων και επιμετρήσεων. Σχολιασμός των μεθόδων και του αποτελέσματος προμέτρηση δεδομένης μελέτης και σύνταξη προϋπολογισμού, με βάση δεδομένες τιμές επιμέτρηση υπάρχοντος χώρου (π.χ. κουζίνας) και σύνταξη καταλόγων ποσοτήτων. Υπολογισμός κόστους με βάση δεδομένες τιμές.	Διαφάνειες, πίνακες σχετικοί	

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Σχεδιασμός Επαγγελματικών χώρων

Α΄ Τ.Ε.Ε. 2ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος «Σχεδιασμός Εσωτερικών Επαγγελματικών Χώρων» της Γ' Τάξης ΤΕΕ είναι :

- Ο μαθητής/τρια να αντιλαμβάνεται και να σχεδιάζει υπό κλίμακα εσωτερικές διατάξεις εξοπλισμού επαγγελματικών χώρων.
- Να προτείνει στοιχειώδεις διατάξεις εξοπλισμού επαγγελματικών χώρων.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Στο τέλος της διδασκαλίας του μαθήματος ο μαθητής-τρια θα πρέπει :

- Να αντιλαμβάνεται από απλά αρχιτεκτονικά σχέδια την εσωτερική μορφή, τα μεγέθη και τη λειτουργία ορισμένων επαγγελματικών χώρων με τον εξοπλισμό τους.
- Να γνωρίζει τα υλικά που συνήθως χρησιμοποιούνται για τη διακοσμητική διαμόρφωση των εσωτερικών και εξωτερικών χώρων.
- Να σχεδιάζει με τους συμβατικούς τρόπους την εσωτερική διαμόρφωση επαγγελματικών χώρων.
- Να καθορίζει τα διαδοχικά στάδια της εργασίας που θα πρέπει να ακολουθήσει προκειμένου να διατυπώσει προτάσεις για διατάξεις σε χώρους, του επαγγελματικού εξοπλισμού.
- Να γνωρίζει ορισμένες στοιχειώδεις και απλές τυπικές διατάξεις εσωτερικών και εξωτερικών επαγγελματικών χώρων.
- Να σχεδιάζει προτάσεις διατάξεων εσωτερικών και εξωτερικών επαγγελματικών χώρων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ - ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ Περιεχόμενο και σκοπός του μαθήματος. Οι επαγγελματικοί χώροι στην πόλη. Τύποι και διάκριση επαγγελματικών και εργασιακών χώρων. Είδη εξοπλισμού κατά τους διαφόρους τύπους επαγγελματικών χώρων.	1 Χ 4	Οι μαθητές-τριες να κατανοήσουν: τα βασικά χαρακτηριστικά των επαγγελματικών χώρων (χώροι παραγωγής, χώροι συναλλαγής – κατανάλωσης – αναψυχής), τη λειτουργική ένταξη των επαγγελματικών χώρων κατοικίας στην πόλη και τη σχέση τους με το δημόσιο χώρο, τις άμεσες και απλές χωρικές σχέσεις των επαγγελματικών χώρων με τον εξοπλισμό τους.	Αναφορά στα χαρακτηριστικά των διαφόρων τύπων επαγγελματικών χώρων με τους αντίστοιχους εξοπλισμούς. Αναφορά σε αντιπροσωπευτικές λειτουργίες της πόλης, όπως παραγωγή, εμπόριο, διοίκηση, κοινωνικές επαφές – αναψυχή στις χωρικές μεταξύ τους σχέσεις και στις σχέσεις τους με την κατοικία. Θα δοθούν στους μαθητές/τριες σχέδια απλών αντιπροσωπευτικών επαγγελματικών χώρων όπως μικρές βιοτεχνίες, γραφεία, καταστήματα, μικροί εκθεσιακοί χώροι, χώροι εστίασης και αναψυχής. Θα δοθούν στους μαθητές-τριες σχέδια επιλεγμένων αντιπροσωπευτικών παραδειγμάτων απλών επαγγελματικών χώρων σε κλίμακες 1:100, 1:50 ώστε να διατυπώσουν συγκριτικές παρατηρήσεις, προκειμένου να αντιληφθούν τα κοινά και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά μεταξύ των διαφόρων τύπων επαγγελματικών χώρων: (βιοτεχνίες, εμπορικά καταστήματα, χώροι αναψυχής. – εστίασης κ.τ.λ.).	Όργανα σχεδίασης: Πινακίδα σχεδίασης. Χαρτί γραμμικού σχεδίου γυαλιστερό 35 Χ 50 τύπου schoeller. Παραλληλογράφος ή Ταυ. Μηχανικό μολύβι. Μύτες ΗΒ, Η, 2Η 3Η. Γόμα. Τρίγωνα (ορθογ. Ισοσκελές 45°, ορθογ. σκαληνό 60ο). Καμπυλόγραμμο. Διαβήτης με προέκταση και δακτυλίδι για το πενάκι. Υποδεκάμετρο. Ψαράκι ή καμπάνα. Σελοτέιπ. Πενάκια 0,2 0,4 0,6. Αμπούλες μελανιού. Ξυραφάκι.	Θα επισημανθούν οι βασικές διαφορές μεταξύ των διαφόρων τύπων επαγγελματικών χώρων. Θα πρέπει να γίνει διαχωρισμός μεταξύ: • των χώρων παραγωγής προϊόντων και εργασίας όπου η έμφαση δίδεται στο εργαζόμενο προσωπικό, • και των χώρων συναλλαγής όπου η έμφαση δίδεται στη σχέση εργαζομένων – πελατών.

ΤΑ ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΙ ΤΟΥΣ ΧΩΡΟΙ 2.1 **Απλό ισόγειο κατάστημα ειδών ένδυσης-υπόδησης (30-40τ.μ.)** Είσοδος. Προθήκη (εσωτερική-εξωτερική βιτρίνα), θέση βιτρίνας στη γενική διάταξη. Κύριος χώρος καταστήματος. Ταμείο. Παραλαβή. Αποθήκη. Χώρος υγιεινής.	5 Χ 4	Οι μαθητές-τριες να κατανοήσουν: τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ενός απλού καταστήματος ένδυσης-υπόδησης που αφορούν στις βασικές λειτουργίες του, τις μετρικές σχέσεις μεταξύ του ανθρώπου, των χώρων και του εξοπλισμού, τα κατάλληλα υλικά και τον τεχνολογικό εξοπλισμό. Οι μαθητές/τριες να προτείνουν και να σχεδιάσουν απλές διατάξεις με τον εξοπλισμός ενός απλού καταστήματος ένδυσης - υπόδησης.	Αναφορά στη λειτουργία ενός απλού καταστήματος ένδυσης-υπόδησης. Παρουσίαση επιλεγμένου εποπτικού υλικού δηλαδή διαφάνειες, φωτογραφίες και αρχιτεκτονικά σχέδια: (κατόψεις, όψεις, τομές) υπό κλίμακα, ενός απλού καταστήματος ένδυσης-υπόδησης. Η παρουσίαση αυτή θα γίνει σε δύο φάσεις: α) γενική διάταξη χωρίς τον εξοπλισμό της και β) γενική διάταξη με τον εξοπλισμό της και τις γενικές εναλλακτικές επιλύσεις της. Θα δοθεί σχέδιο κάτοψης ενός απλού καταστήματος ένδυσης-υπόδησης. σε κλίμακα 1:50 και κατόπιν θα ζητηθεί ο σχεδιασμός του σε μεγαλύτερη κλίμακα(1:20).	Όργανα σχεδίασης: Όπως προηγούμενα.	• Κατά την κρίση του διδάσκοντος και ανάλογα με το επίπεδο των μαθητών θα ζητηθεί από τους μαθητές σειρά σχεδίων όπως κατόψεις, όψεις, τομές, αξονομετρικά, προοπτικά και χρώμα. • Θα δοθούν οδηγίες για την σχεδίαση και τους ιδιαίτερους συμβολισμούς των υλικών κατασκευής, διακόσμησης και των εξοπλισμών

ΤΑ ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΙ ΤΟΥΣ ΧΩΡΟΙ **2.2 Απλό ισόγειο βιβλιοπωλείο** (30-40 τ.μ.). Είσοδος. Εξωτερική προθήκη (βιτρίνα). Εσωτερικές προθήκες. Κύριος χώρος καταστήματος. Χώρος ανάγνωσης-αναμονής. Χώρος συσκευασίας. Ταμείο – παραλαβή. Αποθήκη. Χώρος υγιεινής.	4 Χ 4	Οι μαθητές-τριες να κατανοήσουν: τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ενός απλού βιβλιοπωλείου που να αναφέρονται στις βασικές λειτουργίες του, τις μετρικές σχέσεις μεταξύ του ανθρώπου, των χώρων και του εξοπλισμού, τα κατάλληλα υλικά και τον τεχνολογικό εξοπλισμό. Οι μαθητές/τριες να προτείνουν και να σχεδιάσουν απλές σχεδιαστικές διατάξεις με τον εξοπλισμός ενός απλού βιβλιοπωλείου.	Αναφορά στη λειτουργία ενός απλού βιβλιοπωλείου. Παρουσίαση επιλεγμένου εποπτικού υλικού δηλαδή διαφάνειες, φωτογραφίες και αρχιτεκτονικά σχέδια (κατόψεις, όψεις, τομές) υπό κλίμακα, ενός απλού βιβλιοπωλείου. Η παρουσίαση αυτή θα γίνει σε δύο φάσεις: α) γενική διάταξη χωρίς τον εξοπλισμό της και β) γενική διάταξη με τον εξοπλισμό της και τις γενικές εναλλακτικές επιλύσεις της. Θα δοθεί σχέδιο κάτοψης ενός απλού βιβλιοπωλείου, σε κλίμακα 1:50 και κατόπιν θα ζητηθεί ο σχεδιασμός του σε μεγαλύτερη κλίμακα(βλ. πρώτη παρατήρηση).	Όργανα σχεδίασης: Όπως προηγούμενα.	• Κατά την κρίση του διδάσκοντος και ανάλογα με το επίπεδο των μαθητών θα ζητηθεί από τους μαθητές σειρά σχεδίων όπως κατόψεις, όψεις, τομές, αξονομετρικά, προοπτικά και χρώμα • Θα δοθούν οδηγίες για τη σχεδίαση και τους ιδιαίτερους συμβολισμούς των υλικών κατασκευής, διακόσμησης και των εξοπλισμών
2. ΤΑ ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΙ ΤΟΥΣ ΧΩΡΟΙ **2.3 Κατάστημα δώρων (π.χ. διακοσμητικά**	3Χ4	Οι μαθητές-τριες να κατανοήσουν: τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ενός καταστήματος δώρων που αφορούν στις βασικές λειτουργίες του, τις μετρικές σχέσεις μεταξύ του	Αναφορά στη λειτουργία ενός καταστήματος δώρων. Παρουσίαση επιλεγμένου εποπτικού υλικού δηλαδή διαφάνειες, φωτογραφίες και αρχιτεκτονικά σχέδια (κατόψεις, όψεις, τομές) υπό κλίμακα, ενός καταστήματος	Όργανα σχεδίασης: Όπως προηγούμενα.	• Κατά την κρίση του διδάσκοντος και ανάλογα με το επίπεδο των μαθητών θα ζητηθεί από τους μαθητές σειρά σχεδίων όπως κατόψεις, όψεις, τομές, αξονομετρικά, προοπτικά

αντικείμενα, κοσμήματα κ.α., 30-40 τ.μ.). Είσοδος. Εξωτερική προθήκη (βιτρίνα) Εσωτερικές προθήκες. Κύριος χώρος καταστήματος. Χώρος συσκευασίας. Ταμείο - παραλαβή. Αποθήκη. Χώρος υγιεινής.		ανθρώπου, των χώρων και του εξοπλισμού, τα κατάλληλα υλικά και τον τεχνολογικό εξοπλισμό. Οι μαθητές/τριες να προτείνουν και να σχεδιάσουν απλές σχεδιαστικές διατάξεις με τον εξοπλισμός ενός καταστήματος δώρων.	δώρων. Η παρουσίαση αυτή θα γίνει σε δύο φάσεις: α) γενική διάταξη χωρίς τον εξοπλισμό της και β) γενική διάταξη με τον εξοπλισμό της και τις εναλλακτικές επιλύσεις της. Θα δοθεί σχέδιο κάτοψης ενός καταστήματος δώρων, σε κλίμακα 1:50 και κατόπιν θα ζητηθεί ο σχεδιασμός του σε μεγαλύτερη κλίμακα (βλ. πρώτη παρατήρηση)		και χρώμα • Θα δοθούν οδηγίες για τη σχεδίαση και τους ιδιαίτερους συμβολισμούς των υλικών κατασκευής, διακόσμησης και των εξοπλισμών.
3. ΑΠΛΟΙ ΕΡΓΑ-ΣΙΑΚΟΙ ΧΩΡΟΙ 3.1 **Ένα απλό ισόγειο φωτογραφείο, (30-40 τ.μ.).** Είσοδος. Προθήκη εσωτερική – εξωτερική (βιτρίνα). Χώρος φωτογράφησης. Χώρος αναμονής πελατών. Σκοτεινός θάλαμος. Αποθήκη.	4 X 4	Οι μαθητές-τριες να κατανοήσουν: τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ενός απλού φωτογραφείου που αφορούν στις βασικές λειτουργίες του, τις μετρικές σχέσεις μεταξύ του ανθρώπου, των χώρων και του εξοπλισμού, τα κατάλληλα υλικά και τον τεχνολογικό εξοπλισμό. Οι μαθητές/τριες να προτείνουν και να σχεδιάσουν απλές σχεδιαστικές διατάξεις με τον εξοπλισμός ενός απλού φωτογραφείου.	Αναφορά στη λειτουργία ενός απλού φωτογραφείου. Παρουσίαση επιλεγμένου εποπτικού υλικού δηλαδή διαφάνειες, φωτογραφίες και αρχιτεκτονικά σχέδια (κατόψεις, όψεις, τομές) υπό κλίμακα, ενός απλού φωτογραφείου. Η παρουσίαση αυτή θα γίνει σε δύο φάσεις: α) γενική διάταξη χωρίς τον εξοπλισμό της και β) γενική διάταξη με τον εξοπλισμό της και τις γενικές εναλλακτικές επιλύσεις της. Θα δοθεί σχέδιο κάτοψης ενός απλού φωτογραφείου, σε κλίμακα 1:50 και κατόπιν θα ζητηθεί ο σχεδιασμός του (φωτογραφείου) σε μεγαλύτερη κλίμακα (1:20) (βλ. πρώτη παρατήρηση).	Όργανα σχεδίασης: Όπως προηγούμενα.	• Κατά την κρίση του διδάσκοντος και ανάλογα με το επίπεδο των μαθητών θα ζητηθεί από τους μαθητές σειρά σχεδίων όπως κατόψεις, όψεις, τομές, αξονομετρικά, προοπτικά και χρώμα • Θα δοθούν οδηγίες για τη σχεδίαση και τους ιδιαίτερους συμβολισμούς των υλικών κατασκευής, διακόσμησης και των εξοπλισμών.

Χώρος υγιεινής. Συσκευασία – ταμείο – Παραλαβή.					
3. ΑΠΛΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΙ ΧΩΡΟΙ **3.2 Ένα μικρό τεχνικό γραφείο, (60τ.μ.).** Είσοδος. Υποδοχή – αναμονή πελατών. Χώροι σχεδιαστικής – τεχνικής εργασίας. Χώροι αποθήκευσης, σχεδιοθήκες, βιβλιοθήκες. Χώρος υγιεινής.	3 Χ 4	Οι μαθητές-τριες να κατανοήσουν: τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ενός μικρού τεχνικού γραφείου που αφορούν στις βασικές λειτουργίες του, τις μετρικές σχέσεις μεταξύ του ανθρώπου, των χώρων και του εξοπλισμού, τα κατάλληλα υλικά και τον τεχνολογικό εξοπλισμό. Οι μαθητές/τριες να προτείνουν και να σχεδιάσουν απλές σχεδιαστικές διατάξεις με τον εξοπλισμός ενός μικρού τεχνικού γραφείο.	Αναφορά στη λειτουργία ενός μικρού τεχνικού γραφείου. Παρουσίαση επιλεγμένου εποπτικού υλικού δηλαδή διαφάνειες, φωτογραφίες και αρχιτεκτονικά σχέδια (κατόψεις, όψεις, τομές) υπό κλίμακα, ενός μικρού τεχνικού γραφείου. Η παρουσίαση αυτή θα γίνει σε δύο φάσεις: α) γενική διάταξη χωρίς τον εξοπλισμό της και β) γενική διάταξη με τον εξοπλισμό της και τις γενικές εναλλακτικές επιλύσεις της. Θα δοθεί σχέδιο κάτοψης ενός μικρού τεχνικού γραφείου, σε κλίμακα 1:50 και κατόπιν θα ζητηθεί ο σχεδιασμός του σε μεγαλύτερη κλίμακα (1:20) βλ. πρώτη παρατήρηση.	Όργανα σχεδίασης: Όπως προηγούμενα.	• Κατά την κρίση του διδάσκοντος και ανάλογα με το επίπεδο των μαθητών θα ζητηθεί από τους μαθητές σειρά σχεδίων όπως κατόψεις, όψεις, τομές, αξονομετρικά, προοπτικά και χρώμα • Θα δοθούν οδηγίες για τη σχεδίαση και τους ιδιαίτερους συμβολισμούς των υλικών κατασκευής, διακόσμησης και των εξοπλισμών.
4. ΧΩΡΟΙ ΕΣΤΙ-ΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑ-ΨΥΧΗΣ (Εσωτερικός και εξωτερικός χώρος) **4.1 Μια καφετέρια – μπαρ, (30-40 τ.μ.).** Είσοδος. Βεστιάριο.	5 Χ 4	Οι μαθητές-τριες να κατανοήσουν: τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά μιας καφετέριας – μπαρ που αφορούν στις βασικές λειτουργίες της, τις μετρικές σχέσεις μεταξύ του ανθρώπου, των χώρων και του εξοπλισμού, τα κατάλληλα υλικά και τον	Αναφορά στη λειτουργία μιας καφετέριας – μπαρ. Παρουσίαση επιλεγμένου εποπτικού υλικού δηλαδή διαφάνειες, φωτογραφίες και αρχιτεκτονικά σχέδια (κατόψεις, όψεις, τομές) υπό κλίμακα, μιας καφετέριας - μπαρ. Η παρουσίαση αυτή θα γίνει σε δύο φάσεις: α) γενική διάταξη χωρίς τον εξοπλισμό της και β) γενική διάταξη	Όργανα σχεδίασης: Όπως προηγούμενα.	• Κατά την κρίση του διδάσκοντος και ανάλογα με το επίπεδο των μαθητών θα ζητηθεί από τους μαθητές σειρά σχεδίων όπως κατόψεις, όψεις, τομές, αξονομετρικά, προοπτικά και χρώμα • Θα δοθούν οδηγίες για τη

Χώροι παραμονής, εξυπηρέτησης πελατών. Παρασκευαστήριο (θέση στη γενική διάταξη). Ταμείο. Χώρος υγιεινής.		τεχνολογικό εξοπλισμό. Οι μαθητές/τριες να προτείνουν και να σχεδιάσουν απλές σχεδιαστικές διατάξεις με τον εξοπλισμός μιας καφετέριας - μπαρ.	με τον εξοπλισμό της και τις γενικές εναλλακτικές επιλύσεις της. Θα δοθεί σχέδιο κάτοψης μιας καφετέριας - μπαρ, σε κλίμακα 1:50 και κατόπιν θα ζητηθεί ο σχεδιασμός του σε μεγαλύτερη κλίμακα (1:20) βλ. πρώτη παρατήρηση.		σχεδίαση και τους ιδιαίτερους συμβολισμούς των υλικών κατασκευής, διακόσμησης και των εξοπλισμών.
4. ΧΩΡΟΙ ΕΣΤΙΑΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΨΥΧΗΣ **4.2 Ένα γυμναστήριο ή μια σχολή χορού, (80τ.μ.).** Είσοδος. Γραφείο (ταμείο – έλεγχος). Χώροι αναμονής πελατών. Αποδυτήρια. Χώροι υγιεινής. Αίθουσα γυμναστηρίου ή χορού.	3 Χ 4	Οι μαθητές-τριες να κατανοήσουν: τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ενός γυμναστηρίου ή μιας σχολής χορού που αφορούν στις βασικές λειτουργίες του, τις μετρικές σχέσεις μεταξύ του ανθρώπου, των χώρων και του εξοπλισμού, τα κατάλληλα υλικά και τον τεχνολογικό εξοπλισμό. Οι μαθητές/τριες να προτείνουν και να σχεδιάσουν απλές σχεδιαστικές διατάξεις με τον εξοπλισμός ενός γυμναστηρίου ή μιας σχολής χορού.	Αναφορά στη λειτουργία ενός γυμναστηρίου ή μιας σχολής χορού. Παρουσίαση επιλεγμένου εποπτικού υλικού δηλαδή διαφάνειες, φωτογραφίες και αρχιτεκτονικά σχέδια (κατόψεις, όψεις, τομές) υπό κλίμακα, ενός γυμναστηρίου ή μιας σχολής χορού. Η παρουσίαση αυτή θα γίνει σε δύο φάσεις: α) γενική διάταξη χωρίς τον εξοπλισμό της και β) γενική διάταξη με τον εξοπλισμό της και τις γενικές εναλλακτικές επιλύσεις της. Θα δοθεί σχέδιο κάτοψης ενός γυμναστηρίου ή μιας σχολής χορού, σε κλίμακα 1:50 και κατόπιν θα ζητηθεί ο σχεδιασμός του σε μεγαλύτερη κλίμακα (1:20) βλ. πρώτη παρατήρηση.	Όργανα σχεδίασης: Όπως προηγούμενα.	• Κατά την κρίση του διδάσκοντος και ανάλογα με το επίπεδο των μαθητών θα ζητηθεί από τους μαθητές σειρά σχεδίων όπως κατόψεις, όψεις, τομές, αξονομετρικά, προοπτικά και χρώμα • Θα δοθούν οδηγίες για τη σχεδίαση και τους ιδιαίτερους συμβολισμούς των υλικών κατασκευής, διακόσμησης και των εξοπλισμών.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος «Διακοσμητική Σύνθεση – Μακέτα» της Α' τάξης του 2ου Κύκλου οι μαθητές/τριες είναι να αποκτήσουν:

- τις ικανότητες που χρειάζονται ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούν διακοσμητικά στοιχεία σύμφωνα με τις γνώσεις που απέκτησαν στα μαθήματα: «*Αρχές σύνθεσης* και *Διακοσμητική Σύνθεση – Χρωματολογία*», της Α' και Β' τάξης αντίστοιχα του 1ου Κύκλου στη διαμόρφωση εσωτερικών και εξωτερικών επαγγελματικών χώρων,
- τη δεξιοτεχνία στην κατασκευή σε τρισδιάστατη αναπαράσταση και υπό κλίμακα μίας διακοσμητικής πρότασης ή επί μέρους στοιχείων της (πρόπλασμα – μακέτα).

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Στο τέλος της διδασκαλίας του μαθήματος οι μαθητές/τριες πρέπει:

- να αντιλαμβάνονται την αναγκαιότητα της διακόσμησης στους εσωτερικούς και εξωτερικούς επαγγελματικούς χώρους,
- να είναι σε θέση να σχεδιάζουν απλές ολοκληρωμένες διακοσμητικές συνθέσεις σε εσωτερικούς και εξωτερικούς επαγγελματικούς χώρους,
- να γνωρίζουν τα υλικά και τα εργαλεία με τα οποία κατασκευάζονται οι μακέτες,
- να κατασκευάζουν σε τρισδιάστατη αναπαράσταση και υπό κλίμακα, διακοσμητικές συνθέσεις εσωτερικών και εξωτερικών επαγγελματικών χώρων και χώρων κατοικίας με ή χωρίς τη διάταξη του εξοπλισμού τους (πρόπλασμα – μακέτα),
- να γνωρίζουν τις διαδοχικές φάσεις κατασκευής μιας μακέτας,
- να είναι σε θέση να αποδίδουν χρωματικά στη μακέτα τη διακοσμητική τους πρόταση με τον περιβάλλοντα χώρο.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ Το αντικείμενο της διακόσμησης ενός εσωτερικού και εξωτερικού επαγγελματικού χώρου. Ο ρόλος του χρώματος στη διακόσμηση των χώρων. Σχεδιασμός των χώρων με συμβατικές μεθόδους. Περί μακέτας.	1 Χ 4	Οι μαθητές/τριες: να αντιληφθούν την αναγκαιότητα και τη χρησιμότητα της διακόσμησης στους επαγγελματικούς εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους. Να κατανοούν τη χρήση του χρώματος σύμφωνα με τις γνώσεις που απέκτησαν από το μάθημα: *Διακοσμητική Σύνθεση - Χρωματολογία* της Β τάξης του 1ου Κύκλου, να αντιληφθούν το ρόλο του χρώματος στην διακόσμηση των επαγγελματικών χώρων, να γνωρίσουν τι είναι η μακέτα, να κατανοήσουν τη χρησιμότητα της μακέτας.	Παρουσίαση στους μαθητές/τριες: Εποπτικού υλικού από διακοσμημένους εσωτερικούς και εξωτερικούς επαγγελματικούς χώρους, στους οποίους έχουν γίνει επεμβάσεις με διακοσμητικές συνθέσεις. Σχεδίων εσωτερικών και εξωτερικών επαγγελματικών χώρων με ή χωρίς διακόσμηση. Σχεδίων για τους ίδιους διακοσμημένους χώρους με εναλλακτικές λύσεις στις χρωματικές παραλλαγές τους. Μακέτας.	Όργανα σχεδίασης: Να δοθεί στους μαθητές/τριες ο πίνακας των οργάνων σχεδίασης που θα χρειαστούν για τα επόμενα μαθήματα. Γραμμικό σχέδιο. Πινακίδα σχεδίασης. Χαρτί γραμμικού σχεδίου γυαλιστερό 35 Χ 50 τύπου schoeller. Παραλληλογράφο ή Ταυ. Μηχανικό μολύβι. Μύτες ΗΒ, Η, 2Η, 3Η. Γόμα. Τρίγωνα (ορθογ. Ισοσκελές 45°, ορθογ. Σκαληνό 60°). Καμπυλόγραμμο. Διαβήτη με προέκταση και δακτυλίδι για το πενάκι.	Στην πρώτη αυτή διδακτική ενότητα θα πρέπει ο διδάσκων να κάνει ιδιαίτερη αναφορά μέσα από χαρακτηριστικά παραδείγματα στους τρόπους με τους οποίους χρησιμοποιείται η διακοσμητική σύνθεση στους εσωτερικούς και εξωτερικούς επαγγελματικούς χώρους. Θα γίνει συζήτηση για την επίτευξη των στόχων της διακοσμητικής σύνθεσης στους πάρα πάνω χώρους μέσα από τα παραδείγματα. Εκτός του πίνακα οργάνων σχεδίασης του γραμμικού σχεδίου που θα δοθεί στους μαθητές-τριες θα γίνει αναφορά στα υλικά και εργαλεία που θα χρειαστούν για τη κατασκευή μακέτας.

				Υποδεκάμετρο. Ψαράκι ή καμπάνα. Σελοτέιπ. Πενάκια 0,2 0,4 0,6. Αμπούλες μελανιού. Ξυραφάκι.	
2. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ 2.1 **Βιτρίνα** Τύποι βιτρίνας. Οργάνωση, διάταξη και παρουσίαση εκθεμάτων. Υλικά κατασκευής βιτρίνας. Πρόσθετα ελαφρά διακοσμητικά στοιχεία. Φωτισμός (φυσικός και τεχνητός).	2 X 4	Να γνωρίζουν οι μαθητές/τριες: τους τύπους της βιτρίνας (εσωτερικές και εξωτερικές), τα υλικά που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή μιας βιτρίνας. Να είναι ικανοί: να συνδυάζουν και να εφαρμόζουν με επιτυχία τα υλικά και τη χρήση τους, να οργανώνουν και να συνθέτουν μία βιτρίνα έχοντας τις απαραίτητες γνώσεις από το μάθημα: *Αρχές σύνθεσης* της Α΄ τάξης του 1ου Κύκλου. Να κάνουν σωστούς χρωματικούς συνδυασμούς έχοντας τις γνώσεις από τα μάθημα: *Διακοσμητική Σύνθεση - Χρωματολογία* της Β τάξης του 1ου Κύκλου και τις ιδιαιτερότητες του φωτισμού	Θα παρουσιαστεί επιλεγμένο εποπτικό υλικό, στο οποίο θα φαίνονται: διάφοροι τύποι βιτρίνας, φωτογραφίες πριν και μετά τη διακόσμηση, διαφορετικές προτάσεις για το χώρο της ίδιας βιτρίνας. Θα δοθούν σχέδια κάτοψης, τομής και όψης βιτρίνας ώστε να σχεδιάσουν οι μαθητές/τριες τις προτάσεις τους. Στα σχέδια θα φαίνονται τα επίπεδα της βιτρίνας, η τοποθέτηση του εμπορεύματος και οπτικές θέσεις παρατήρησής του, εξωτερικά και εσωτερικά.	Όργανα σχεδίασης: Πινακίδα σχεδίασης. Χαρτί γραμμικού σχεδίου γυαλιστερό 35 X 50 τύπου Sheller. Παραλληλογράφο ή Ταυ. Μηχανικό μολύβι. Μύτες HB, H, 2H 3H. Γόμα. Τρίγωνα (ορθογ. Ισοσκελές 45°, ορθογ. Σκαληνό 60°). Καμπυλόγραμμο. Διαβήτη με προέκταση και δακτυλίδι για το πενάκι. Υποδεκάμετρο.	Τη θεωρία της βιτρίνας θα τη διαπραγματεύονται τα μαθήματα: *Σχεδιασμός Επαγγελματικών Χώρων* και *Διακοσμητική Σύνθεση - Μακέτα* της Α τάξης Β κύκλου ΤΕΕ. Το πρώτο ως προς τα είδη και την τοποθέτηση στο χώρο, το δεύτερο ως προς τα υλικά κατασκευής και τη σύνθεσή της. Θα δοθούν οδηγίες για τον τρόπο εκτέλεσης και παρουσίασης της σχεδιαστικής εργασίας. Το χρώμα είναι απαραίτητο στις ασκήσεις.

		(φυσικού και τεχνητού) στο χώρο της βιτρίνας.		Ψαράκι ή καμπάνα. Σελοτέιπ. Πενάκια 0,2 0,4 0,6. Αμπούλες μελανιού. Ξυραφάκι. Ξύλινα χρωματιστά μολύβια. Λαδοπαστέλ ή ξηρό παστέλ.	
2. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ-ΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ 2.2 **Η πρόσοψη και η είσοδος.** Πόρτα εισόδου. Επιγραφές. Τέντες – στέγαστρα. Κατασκευές προστασίας του χώρου (ρολά – δικτυωτά, περσίδες κ.λ.π.). Υλικά.	3 Χ 4	Να γνωρίζουν οι μαθητές/τριες: τα υλικά που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή και επένδυση της πρόσοψης ενός επαγγελματικού χώρου, τους τύπους των επιγραφών και τη θέση τους στην πρόσοψη, τα διακοσμητικά στοιχεία της πρόσοψης – εισόδου, τα προστατευτικά στοιχεία του καταστήματος, τους τύπους των θυρών στις εισόδους, που μπορούν να χρησιμοποιήσουν ανάλογα με τον επαγγελματικό χώρο. Να είναι ικανοί: να συνδυάζουν και να εφαρμόζουν με επιτυχία τα υλικά, να συνδυάζουν το χαρακτήρα του επαγγελματικού χώρου με το ύφος της διακόσμησης συνολικά	Θα παρουσιαστεί επιλεγμένο εποπτικό υλικό, στο οποίο θα φαίνονται: οι προσόψεις επαγγελματικών χώρων που να περιέχονται όλα τα διακοσμητικά στοιχεία που συνθέτουν την πρόσοψη και είσοδο (υλικά, επιγραφές, στέγαστρα ή τέντες, πόρτα κλπ.), οι διαφορετικές προτάσεις της ίδιας πρόσοψης με διακοσμητικά στοιχεία που να δείχνουν την αλλαγή του διακοσμητικού ύφους της ανάλογα με την διαφοροποίηση του επαγγελματικού χώρου. Οι τύποι προστατευτικών κατασκευών ενός καταστήματος (ρολά – δικτυωτά κ.λ.π.). Θα δοθεί η όψη ενός ισόγειου επαγγελματικού χώρου ώστε να	Όργανα σχεδίασης σύμφωνα με τον προηγούμενο πίνακα.	Η χρήση του χρώματος στην άσκηση είναι απαραίτητη.

		(πόρτα εισόδου, επιγραφές, βιτρίνα, υλικά κατασκευής και επένδυσης) της πρόσοψης	διαμορφώσουν οι μαθητές-τριες προτάσεις σχεδιασμού της πρόσοψης για τους εξής επαγγελματικούς χώρους: α) βιβλιοπωλείο, β) κατάστημα υποδημάτων, γ) φούρνο.		
3. <u>ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ</u> ΧΩΡΟΙ 3.1 **Διακοσμητικές συνθέσεις περιβάλλοντος χώρου.** Δάπεδα. Πέργκολες - κιγκλιδώματα. Τέντες – ελαφρά στέγαστρα. Καθιστικά. Ζαρντινιέρες.	4 Χ 4	Να είναι ικανοί οι μαθητές/τριες: να γνωρίζουν τους τύπους δαπέδων, να γνωρίζουν και να σχεδιάζουν τα επί μέρους στοιχεία των ελεύθερων χώρων (δάπεδα, καθιστικά, φωτιστικά, κρήνες κ.λ.π.), να σχεδιάζουν μία διακοσμητική σύνθεση σε τμήμα του περιβάλλοντος χώρου, να συνδυάζουν τον περιβάλλοντα χώρο με χρωματικούς συνδυασμούς και διακοσμητικά στοιχεία ως μια ενιαία σύνθεση, να σχεδιάζουν μία απλή πέργκολα,	Θα παρουσιαστεί επιλεγμένο εποπτικό υλικό, στο οποίο θα φαίνονται τα επί μέρους στοιχεία και διακοσμητικές συνθέσεις (πλακόστρωση, διάδρομος κυκλοφορίας, υπαίθρια κρήνη, φωτιστικά κ.λ.π.). Θα σχεδιάσουν σε κλίμακα 1:20, ή 1:10 ή 1:5: 1) διαμόρφωση δαπέδου με ορθογώνιες πλάκες, 2) καθιστικό (παγκάκι) με μεταλλικό σκελετό και ξύλινο κάθισμα ή πέτρινο καθιστικό γύρω από ζαρντινιέρα, 3) μία ευθύγραμμη ξύλινη πέργκολα με συνδυασμό καθιστικού, 4) πέτρινη ή μαρμάρινη κρήνη. 5) ελαφρύ στέγαστρο ή τέντα.	Όργανα σχεδίασης: Όπως προηγούμεν.	Θα δοθούν οδηγίες για τον τρόπο εκτέλεσης και παρουσίασης των ασκήσεων. Θα δοθεί ο πίνακας με τα απαραίτητα εργαλεία και υλικά που θα χρειαστούν για το στήσιμο της μακέτας στο επόμενο μάθημα. Θα έχουν έτοιμο στο επόμενο μάθημα το σχέδιο με δική τους πρότασης σύνθεσης του ελεύθερου χώρου για να στήσουν τη μακέτα.

Κρήνες. Φωτιστικά. Καλάθια αχρήστων.		ένα ελαφρύ στέγαστρο, ένα καθιστικό κ.λ.π.	Θα δοθούν τα σχέδια ενός ελεύθερου χώρου που να περιέχουν την κάτοψη ενός μικρού ισόγειου κτίσματος, τα δρομάκια, μία μικρή πέργκολα, μία υπαίθρια κρήνη, ένα φανάρι, παγκάκια, το πράσινο κλπ. Θα σχεδιάσουν μια εναλλακτική διάταξη αυτού του τμήματος του χώρου, με αναδιάταξη των παρακάνω στοιχείων. Το μικρό κτίσμα θα παραμείνει στο ίδιο σημείο.		
4. ΜΑΚΕΤΑ **Πρόπλασμα - μακέτα - μοντέλο.** Τρόποι τρισδιάστατης αναπαράστασης (μακέτα). Κλίμακες. Φάσεις κατασκευής. Υλικά και εργαλεία κατασκευής.	2 Χ 4	Να είναι ικανοί οι μαθητές-τριες: να γνωρίζουν τους τρόπους αναπαράστασης σε τρεις διαστάσεις μιας πρότασης σε μορφή μακέτας, να γνωρίζουν και να εφαρμόζουν τις κλίμακες στη μακέτα, να ασκηθούν στις φάσεις κατασκευής της μακέτας, να γνωρίζουν τα υλικά και τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή μιας μακέτας.	Θα παρουσιαστεί επιλεγμένο εποπτικό υλικό για διαφορετικούς χώρους σε αναπαράσταση τριών διαστάσεων (μακέτα). Θα προβληθούν μακέτες από εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλοντα χώρο κατοικίας και καταστημάτων. Οι μαθητές θα κατασκευάσουν τη μακέτα ενός ελεύθερου χώρου βασιζόμενοι στα σχέδια που κάνανε από τη προηγούμενη διδακτική ενότητα.	Υλικά και εργαλεία για τη κατασκευή μακέτας: Γύψος και σπάτουλες. Πηλός. Πλαστελίνη. Χαρτόνια διαφορετικού πάχους, κοπίδια, ψαλίδι. Μαλακό ξύλο και κοπίδια. Φελλός διαφορετικού πάχους. Ψαλίδι. Αφρολέξ. Φελιζόλ. Πλαστικά υλικά - πλέξι	Θα δοθούν οδηγίες για τον τρόπο εκτέλεσης και παρουσίασης της μακέτας. Θα δοθεί πίνακας υλικών και εργαλείων που θα χρειαστούν για το επόμενο μάθημα.

				γκλας. Πριονάκι. Μέταλλο και σύρμα, πενσάκι, τανάλια. Κόλλες. Καρφίτσες-καρφιά. Χαρτί. Σφουγγάρια. Διάφορα ρινίσματα. Υφάσματα. Κάθε άλλο υλικό. Χρώματα.	
4. ΜΑΚΕΤΑ 4.2 **Εσωτερικό τραπεζαρίας και κουζίνας.** Τρόπος τρισδιάστατης αναπαράστασης (μακέτα). Κλίμακα 1:20. Φάσεις κατασκευής. Υλικά και εργαλεία κατασκευής.	2 Χ 4	Να γνωρίζουν οι μαθητές/τριες: τη σειρά εργασίας τρισδιάστατης αναπαράστασης εσωτερικού χώρου (μακέτα), τα υλικά και εργαλεία που είναι απαραίτητα για την κατασκευή της μακέτας, την τεχνική της κατασκευής. Να είναι ικανοί οι μαθητές/τριες να: εφαρμόζουν τις κλίμακες στην κατασκευή μακέτας, κατασκευάζουν μακέτα εσωτερικού χώρου εφαρμόζοντας όλα τα προηγούμενα.	Θα δοθεί η κάτοψη μιας μικρής κατοικίας σε κλίμακα 1:50 που θα φαίνονται όλοι οι εσωτερικοί χώροι. Επίσης η κάτοψη και οι τομές της κουζίνας και της τραπεζαρίας σε κλίμακα 1:20 μαζί με τον εξοπλισμό τους. Οι μαθητές-τριες θα κατασκευάσουν τη μακέτα των δύο αυτών χώρων με όλο τον εξοπλισμό και τα διακοσμητικά στοιχεία των χώρων που περιέχονται στην κάτοψη 1:20 Στη μακέτα θα φαίνονται τα δάπεδα, τα έπιπλα των χώρων, οι χρωματισμοί των τοίχων και η ανθρώπινη κλίμακα.	Υλικά και εργαλεία για τη κατασκευή μακέτας: Θα δοθεί πίνακας υλικών και εργαλείων που θα χρειαστούν για το μάθημα.	Η κάτοψη που θα δοθεί να είναι απλή για να διευκολύνει την κατασκευή μακέτας. Οι χώροι της τραπεζαρίας και της κουζίνας θα είναι συνεχόμενοι. Θα δοθούν οδηγίες για τον τρόπο εκτέλεσης και παρουσίασης της μακέτας.

4. ΜΑΚΕΤΑ **4.3 Εσωτερικό καθιστικού και υπνοδωματίου.** Τρόπος τρισδιάστατης αναπαράστασης (μακέτα). Κλίμακα 1:20. Φάσεις κατασκευής. Υλικά και εργαλεία κατασκευής.	2 Χ 4	Να γνωρίζουν οι μαθητές/τριες: τα υλικά και εργαλεία που είναι απαραίτητα για την κατασκευή της μακέτας, την τεχνική της μακέτας. Να είναι ικανοί οι μαθητές/τριες να: εφαρμόζουν τις κλίμακες στην κατασκευή της μακέτας, κατασκευάζουν μακέτα εσωτερικού χώρου εφαρμόζοντας όλα τα πιο πάνω.	Θα δοθεί η κάτοψη ενός μικρού διαμερίσματος (50 τ.μ.) σε κλίμακα 1:50 που θα φαίνονται όλοι οι εσωτερικοί χώροι. Επίσης η κάτοψη και οι τομές του καθημερινού και του υπνοδωματίου σε κλίμακα 1:20 μαζί με τον εξοπλισμό τους. Οι μαθητές/τριες θα κατασκευάσουν τη μακέτα των δύο αυτών χώρων με όλο τον εξοπλισμό και τα διακοσμητικά στοιχεία των χώρων που περιέχονται στην κάτοψη 1:20. Στη μακέτα θα φαίνονται τα δάπεδα, τα έπιπλα των χώρων, οι χρωματισμοί των τοίχων και τα διακοσμητικά στοιχεία.	Υλικά και εργαλεία για τη κατασκευήν μακέτας: Θα δοθεί πίνακας υλικών και εργαλείων που θα χρειαστούν για το μάθημα.	Η κάτοψη που θα δοθεί να είναι απλή για να διευκολύνει την κατασκευή μακέτας των δύο χώρων Οι χώροι του καθιστικού και του υπνοδωματίου θα είναι συνεχόμενοι. Θα δοθούν οδηγίες για τον τρόπο εκτέλεσης και παρουσίασης της μακέτας.
4. ΜΑΚΕΤΑ **4.4 Εσωτερικό επαγγελματικού χώρου.** Τρόπος τρισδιάστατης αναπαράστασης (μακέτα). Κλίμακα 1:20. Φάσεις κατασκευής. Υλικά και εργαλεία κατασκευής.	3 Χ 4	Να γνωρίζουν οι μαθητές/τριες: τα υλικά και εργαλεία που είναι απαραίτητα για την κατασκευή της μακέτας, την τεχνική της κατασκευής της μακέτας. Να είναι ικανοί οι μαθητές/τριες να: εφαρμόζουν τις κλίμακες στην κατασκευή μακέτας, κατασκευάζουν μακέτα εσωτερικού χώρου εφαρμόζοντας όλα τα προηγούμενα.	Από τους μικρούς επαγγελματικούς χώρους, που έχουν σχεδιάσει στο μάθημα *Σχεδιασμό Επαγγελματικών Χώρων* θα δοθεί η κάτοψη και οι τομείς του μικρού καταστήματος ένδυσης σε κλίμακα 1:20. Οι μαθητές/τριες θα κατασκευάσουν τη μακέτα του μικρού αυτού καταστήματος σε κλίμακα 1:20 με τη βιτρίνα του και με όλο τον εξοπλισμό και τα διακοσμητικά στοιχεία του χώρου. Στη μακέτα θα φαίνονται: η βιτρίνα, τα δάπεδα, τα έπιπλα του χώρου, οι χρωματισμοί των τοίχων και τα διακοσμητικά στοιχεία.	Υλικά και εργαλεία για την κατασκευή μακέτας: Θα δοθεί πίνακας υλικών και εργαλείων που θα χρειαστούν για το μάθημα.	Η κάτοψη που θα δοθεί να είναι απλή και να περιέχει όλο τον επαγγελματικό εξοπλισμό. Στη μακέτα θα φανεί και η διαμόρφωση της πρόσοψης και εισόδου του καταστήματος. Θα δοθούν οδηγίες για τον τρόπο εκτέλεσης και παρουσίασης της μακέτας.

4. ΜΑΚΕΤΑ **4.5 Εξωτερικού επαγγελματικού χώρου (αίθριος χώρος αναψυχής).** Τρόπος τρισδιάστατης αναπαράστασης ενός εξωτερικού χώρου σε επίπεδα (μακέτα). Κλίμακα 1:20. Φάσεις κατασκευής. Υλικά και εργαλεία κατασκευής.	3 Χ 4	Να γνωρίζουν οι μαθητές/τριες: τα υλικά και εργαλεία που είναι απαραίτητα για την κατασκευή της μακέτας, την τεχνική κατασκευής της μακέτας. Να είναι ικανοί οι μαθητές/τριες να: εφαρμόζουν τις κλίμακες στη κατασκευή μακέτας, κατασκευάζουν μακέτα εξωτερικού χώρου εφαρμόζοντας όλα τα παραπάνω.	Από τους επαγγελματικούς χώρους που έχουν σχεδιάσει στο μάθημα σχεδιασμό επαγγελματικών χώρων θα δοθεί η κάτοψη και οι τομείς του αίθριου αναψυχής σε κλίμακα 1:20. Οι μαθητές/τριες θα κατασκευάσουν τη μακέτα του αίθριου αναψυχής σε κλίμακα 1:20 με όλο τον εξοπλισμό και τα διακοσμητικά στοιχεία του χώρου. Στη μακέτα θα φαίνονται: τα τρία δάπεδα με την υψομετρική τους διαφορά, τα κεκλιμένα επίπεδα, οι μικρές κλίμακες τα έπιπλα του χώρου, τα διακοσμητικά στοιχεία του χώρου κλπ.	Υλικά και εργαλεία για τη κατασκευή μακέτας: Θα δοθεί πίνακας υλικών και εργαλείων που θα χρειαστούν για το μάθημα.	Η κάτοψη, που θα δοθεί θα περιέχει όλο τον επαγγελματικό εξοπλισμό. Θα υπάρχουν στην κάτοψη υψομετρικές διαφορές που θα συνδέονται λειτουργικά με μικρές κλίμακες και ράμπες. Θα δοθούν οδηγίες για τον τρόπο εκτέλεσης και παρουσίασης της μακέτας.
4. ΜΑΚΕΤΑ 4.6 **Επαγγελματικού εξοπλισμού.** Τρόπος τρισδιάστατης αναπαράστασης δύο βασικών μονάδων επαγγελματικού εξοπλισμού (μακέτα). Κλίμακα 1:5. Φάσεις κατασκευής. Υλικά και εργαλεία κατασκευής.	3 Χ 4	Να γνωρίζουν οι μαθητές-τριες: τα υλικά και εργαλεία που είναι απαραίτητα για την κατασκευή της μακέτας, την τεχνική κατασκευής της μακέτας. Να είναι ικανοί οι μαθητές/τριες να: εφαρμόζουν τις κλίμακες στην κατασκευή μακέτας, κατασκευάζουν μακέτα εξοπλισμού επαγγελματικού χώρου εφαρμόζοντας όλα τα παραπάνω.	Θα δοθούν δύο σχέδια βασικών μονάδων επαγγελματικού εξοπλισμού σε κλίμακα 1:5,π.χ. α) μιας τυπικής μονάδας έκθεσης βιβλίων, β) ενός πάγκου επίδειξης ρούχων (με εσωτερικά ράφια και φύλλα) απλό ή τύπου ''γόνδολα'' από ένα κατάστημα ένδυσης. Οι μαθητές/τριες θα κατασκευάσουν τις δύο μακέτες σε κλίμακα 1:5.	Υλικά και εργαλεία για τη κατασκευή των μακετών.	Τα παραδείγματα για την άσκηση μπορεί να είναι τυπικές μονάδες και από άλλους επαγγελματικούς χώρους.

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Εφαρμογές Η/Υ

Α΄ Τ.Ε.Ε. 2ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

ΣΚΟΠΟΙ

Η εισαγωγή των μαθητών α) στις θεωρητικές και πρακτικές αρχές της ηλεκτρονικής τρισδιάστατης αρχιτεκτονικής σχεδίασης και

β) στις τεχνικές της απόδοσης ρεαλιστικής όψης στις επιφάνειες τρισδιάστατων αντικειμένων.

ΣΤΟΧΟΙ

Να γίνουν οι μαθητές ικανοί ώστε :

1. Να χειρίζονται τα εργαλεία της τρισδιάστατης σχεδίασης και επεξεργασίας

2. Να δημιουργούν τρισδιάστατες βιβλιοθήκες

3. Να αναπαριστούν κατόψεις σε τρισδιάστατη μορφή (αξονομετρικό – προοπτικό)

4. Να επεξεργάζονται υλικά

5. Να αναπαριστούν και να επεξεργάζονται τα σχέδιά τους στο χώρο

6. Να κατανοήσουν τις ψυχολογικές και γεωμετρικές βάσεις της ρεαλιστικής απεικόνισης των στερεών σωμάτων

7. Να γνωρίζουν τις τεχνικές και τις διαδικασίες ρύθμισης του φωτισμού, της μηχανής λήψης, της υφής, της αντανάκλασης, της σκίασης, της φωτεινότητας και του χρώματος με τις οποίες η επεξεργασία γραφικών επιτυγχάνει τη ρεαλιστική μοντελοποίηση των στερεών αντικειμένων κινουμένων ή μη.

Αρχές αρχιτεκτονικής σχεδίασης μέσω Η/Υ (ΙΙΙ) (72 ώρες)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ-ΟΡΓΑΝΑ-ΕΡΓΑΛΕΙΑ-ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. Αρχές τρισδιάστατης σχεδίασης. Αξονομετρική απεικόνιση σχεδίου. Η διάσταση «z». Το ύψος των αντικειμένων και πώς δίνεται. Εμφάνιση πολλών παραθύρων απόψεων ενός σχεδίου σε μια	2	Οι μαθητές Να αποκτήσουν ευχέρεια στη δημιουργία πολλών παραθύρων απόψεων ενός σχεδίου, ούτως ώστε να μπορούν να βλέπουν ταυτόχρονα με την κάτοψη και διάφορες αξονομετρικές απόψεις Να μάθουν να δίνουν ύψος στα δισδιάστατα αντικείμενα (τιμή κατά τον άξονα «z») Να μάθουν να σχεδιάζουν	Να δοθεί άσκηση σχεδιασμού κάτοψης απλού μονόχωρου για να θυμηθούν οι μαθητές τα όσα έμαθαν στην Β' Τάξη. Να δοθεί ύψος μόνον στους τοίχους της κάτοψης. Να γίνει αναπαράσταση μιας δισδιάστατης κάτοψης σε διάφορες αξονομετρικές απόψεις, είτε προκαθορισμένες, είτε ρυθμίζοντας τις γωνίες ορισμού της ευθείας	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές . Windows XX. Μηχάνημα Προβολής (Projector). Μονάδα Οπτικής Παρουσίασης Δεδομένων (Data Display). Πίνακας Προβολής. Λογισμικό σχεδίασης με	Να ανοιχτεί φάκελος με το όνομα κάθε μαθητή απ'ευθείας στο σκληρό δίσκο και να αποθηκευθεί το σχέδιό του μέσα σε αυτόν. Επίσης όλες οι εργασίες που θα κάνει από εδώ και πέρα να αποθηκεύονται μέσα σε αυτόν το φάκελο. Απαραίτητη προϋπόθεση για να

οθόνη. ___Επεξεργασία και διαχείριση των παραθύρων πολλών απόψεων ενός σχεδίου. — Σχεδίαση αντικειμένων σε διάφορα ύψη κατά τον άξονα «z»		αντικείμενα σε διάφορα ύψη κατά τον άξονα «z» με ή χωρίς ύψος Να κατανοήσουν τα διάφορα παράθυρα των αξονομετρικών απόψεων (από ποια θέση βρίσκεται ο παρατηρητής και τι κοιτάζει σε κάθε περίπτωση).	παρατήρησης μιας αξονομετρικής αναπαράστασης. Η αξονομετρική αναπαράσταση να γίνεται με ύψος κατά τον άξονα «z» και σε διάφορα ύψη σχεδίασης. Να εξηγηθεί πολύ αναλυτικά η διαφορά «σχεδιάζω με ή χωρίς ύψος» από «σχεδιάζω σε διαφορετικά ύψη» στον άξονα «z».	Ηλεκτρονικό υπολογιστή (πρόγραμμα CAD) τελευταίας τεχνολογίας. Εκτυπωτής Σαρωτής	προχωρήσει κανείς στην τρισδιάστατη σχεδίαση είναι η γνώση της δισδιάστατης σχεδίασης. Μπορούν να δοθούν έτοιμες κατόψεις και να ζητηθεί διάφορη αξονομετρική αναπαράστασή τους σε δεδομένες θέσεις.
2. Εξέταση του τρισδιάστατου μοντέλου. ___Απόκρυψη των αοράτων γραμμών. ___Χρωματισμός και σκίαση επιφανειών.	4	Να αποκτήσουν οι μαθητές ευχέρεια στο σχεδιασμό αντικειμένων με ύψος και σε δίφορα ύψη Να είναι σε θέση να βλέπουν τα σχεδιασμένα με ύψος αντικείμενα από διάφορες απόψεις κατά	Να δοθούν πολλές ασκήσεις που να περιέχουν σχεδιασμό απλών τρισδιάστατων αντικειμένων, κυρίως επίπλων εσωτερικού χώρου όπως: τραπέζια τετράγωνα, στρογγυλά		Τα αντικείμενα να δείχνονται σε διάφορες απόψεις και με σκιάσεις κατά την διάρκεια της σχεδίασης.

		την φάση του σχεδιασμού με απόκρυψη αοράτων γραμμών και με σκίαση.	καρέκλες, έπιπλα κουζίνας κτλ.		
3. Σχεδιασμός σύνθετων επιφανειών: ___από περιστροφή ___με οδηγούς ___ορισμένες από τις ακμές τους ___κυκλοτερείς ευθειογενείς.	4	Να κατανοήσουν τα διάφορα είδη επιφανειών που μπορούν να σχεδιαστούν Να γνωρίζουν τον τρόπο κατασκευής των διαφόρων ειδών επιφανειών.	Να δοθούν πολλές ασκήσεις σχεδιασμού επιφανειών με συγκεκριμένα αντικείμενα. είναι σκόπιμο να χρησιμοποιούνται όλοι οι κανόνες σχεδίασης που έχουν διδαχθεί σε προηγούμενο διδακτικό έτος.		Μπορούν να σχεδιαστούν πόμολα, ποτήρια, βρύσες, κάγκελα και άλλα αντικείμενα και τα αντίστοιχα σχέδια να αποθηκεύονται σε ανάλογους φακέλους.
4. Στερεά σώματα: ___ορθογώνιο παραλληλεπίπεδο ___κώνος	4	Να μπορούν να σχεδιάζουν με ευχέρεια οποιοδήποτε στερεό τους ζητηθεί			

___σφαίρα ___σφήνα ___κύλινδρος ___κυλινδρικός δακτύλιος.					
5. Σχεδιασμός σύνθετων στερεών. από περιστροφή από εξέλαση από ένωση δύο στερεών από αφαίρεση δύο στερεών από την τομή δύο στερεών ___από κόψιμο ενός στερεού.	12	Να είναι σε θέση να σχεδιάζουν πολύπλοκα στερεά εκτός των βασικών στερεών του προηγούμενου κεφαλαίου Να είναι σε θέση να διορθώνουν τα αντικείμενα και όχι να τα διαγράφουν και εν συνεχεία να τα επανασχεδιάζουν.	Να δοθούν πολλές ασκήσεις σχεδιασμού συγκεκριμένων στερεών. Να γίνεται σκίαση και αναπαράστασή τους σε διάφορες απόψεις για να θυμούνται οι μαθητές τις προηγούμενες διδακτικές ενότητες.		Να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στο ότι όλα τα πολύπλοκα στερεά μπορούν να αναλυθούν σε απλούστερα πού μπορούν να σχεδιαστούν και να συνδεθούν για να δώσουν το επιθυμητό αποτέλεσμα.

6. Επεξεργασία στερεών διαγραφή επαναφορά αντιγραφή μετακίνηση συμμετρία ως προς επίπεδο περιστροφή στο χώρο τετραγωνική διάταξη στο χώρο κυκλική διάταξη στο χώρο ____εξομάλυνση ακμών στερεού	4	Να μπορούν να επεξεργάζονται τα στερεά με τις απλές εντολές επεξεργασίας όπως και στην δισδιάστατη σχεδίαση.	Να γίνει αναφορά και υπενθύμιση στις απλές εντολές επεξεργασίας που έχουν ήδη διδαχθεί σε προηγούμενη τάξη σε 2Δ σχεδίαση . Να δοθεί από ένα παράδειγμα σε κάθε περίπτωση για εμπέδωση , των εντολών . Να τονιστεί ότι για να μπορέσει κανείς να σχεδιάσει σε 3Δ πρέπει να γνωρίζει πολύ καλά τον σχεδιασμό σε 2Δ .		Ανάλογα με την κρίση του εισηγητή να δοθεί αριθμός ασκήσεων.

7. Προοπτική αναπαράσταση αντικειμένων στο χώρο. ορισμός σημείου παρατήρησης. ορισμός σημείου στόχου. επεξεργασία παραμέτρων μιας προοπτικής αναπαράστα-σης. αποθήκευση των προοπτικών αναπαραστάσεων.	8	Να μπορούν να διαλέγουν σημείο παρατήρησης και στόχου ούτως ώστε να επιτυγχάνουν την προοπτική αναπαράσταση που επιθυμούν Να είναι σε θέση να επεξεργάζονται τις προοπτικές αναπαραστάσεις Να γνωρίζουν τον τρόπο αποθήκευσης των προοπτικών.	Να ανοιχτεί ο φάκελος που περιέχει κάτοψη σχεδιασμένη σε 3Δ και να στηθούν δύο έως τρία τουλάχιστον προοπτικά για να αποκτήσει ο μαθητής ευχέρεια στην επιλογή κατάλληλου σημείου παρατήρησης και στόχου που να ικανοποιεί το επιθυμητό αποτέλεσμα. Να εξηγηθεί η σημασία της γνώσης αποθήκευσης μιας προοπτικής αναπαράστασης. Να γίνει συζήτηση σχετικά με τα προοπτικά σχέδια και για τις δυνατότητες που μας προσφέρει η τρισδιάστατη σχεδίαση στο στήσιμο ενός προοπτικού και σε οποιαδήποτε θέση επιθυμούμε.		

8. Φωτορεαλισμός σε 3Δ σχέδια προσθήκη πηγών φωτός φωτεινές πηγές σκιές ιδιότητες φωτός εφαρμογή υλικών είδη υλικών ιδιότητες υλικών χαρτογράφηση υλικών περιβάλλων χώρος ένθεση εικόνων.	12	Να μπορούν να φωτίζουν και να σκιάζουν τα αντικείμενά τους καθορίζοντας φωτεινές πηγές Να κατανοήσουν την δημιουργία μορφής υλικών Μπορούν να εξερευνούν τις βιβλιοθήκες αντικειμένων τοπίου και να τις χρησιμοποιούν στα σχέδιά τους Να μπορούν να εισάγουν δικές τους εικόνες στα σχέδιά τους .	Σε συγκεκριμένη κάτοψη εσωτερικού χώρου σχεδιασμένη σε 3Δ να τοποθετηθούν πηγές φωτός. Στην ίδια κάτοψη να γίνει επιλογή υλικών για τα διάφορα τμήματα του χώρου και τα αντικείμενα που περιέχει σε συνεργασία με τον καθηγητή . Να επιλεχθεί ανάλογος περιβάλλων χώρος και να εισαχθεί εικόνα που έχει διαλέξει ο μαθητής. Να γίνει φωτοαπόδοση όλων των ανωτέρω και να επακολουθήσει συζήτηση για τις δυνατότητες που υπάρχουν και μέχρι που θα μπορούσε να προχωρήσει η παρουσίαση μιας φωτορεαλιστικής απόδοσης σε συνδυασμό και με άλλα προγράμματα φωτοαπόδοσης που παρέχουν κίνηση και ήχου στις εργασίες μας.		

ΕΝΟΤΗΤΑ : Επεξεργασία Γραφικών (II)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ – ΟΡΓΑΝΑ – ΕΡΓΑΛΕΙΑ – ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. Τεχνικές απόδοσης ρεαλιστικής όψης στις επιφάνειες τρισδιασ-τάτων αντικειμένων Σκίαση Υφή Ανάγλυφη όψη Αντανάκλαση Φωτεινότητα Χρώμα	8	Οι μαθητές να - Κατανοήσουν τις ουσιώδεις παραμέτρους της ρεαλιστικής απεικόνισης των τρισδιαστάτων αντικειμένων - Κατανοήσουν τις ψυχολογικές και γεωμετρικές βάσεις της ρεαλιστικής απεικόνισης των στερεών σωμάτων - Κατανοήσουν τις τεχνικές και τις διαδικασίες με τις οποίες η επεξεργασία γραφικών επιτυγχάνει την ρεαλιστική μοντελοποίηση των στερεών αντικειμένων	- Συζήτηση για τα υλικά, την δημιουργία βιβλιοθήκης υλικών, τις συντεταγμένες απεικόνισης και τις χρήσεις τους - Παρουσίαση των ειδών σκίασης και υφής καθώς και των τύπων των μασκών που εφαρμοζόμενες στις επιφάνειες των στερεών αποδίδουν αυτές τις ρεαλιστικές ιδιότητες	- Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές - Λογισμικό επεξεργασίας γραφικών που να πληρεί τις προδιαγραφές που τίθενται στην ενότητα - Εκτυπωτής	- Σύγκριση με τα πακέτα αρχιτεκτονικής σχεδίασης μέσω Η/Υ ως προς τις δυνατότητες ρεαλιστικής απεικόνισης των στερεών
2. Φωτισμός Φωτισμός σκηνής Τεχνικές	8	Οι μαθητές να - Αντιληφθούν τους μηχανισμούς ελέγχου του φωτισμού στις συνθέσεις στερεών αντικειμένων	- Συζήτηση των ιδιοτήτων του φωτός του περιβάλλοντος - Παρουσίαση των τεχνικών		- Να δοθούν ασκήσεις δημιουργίας φωτιστικών σωμάτων με έμφαση στην

9. Παρουσίαση και εκτύπωση των εργασιών μας Τι είναι χώρος χαρτιού Δημιουργία πολλών παραθύρων απόψεων για εκτύπωση Ευθυγράμμιση παραθύρων απόψεων εκτύπωσης.	6	Να μάθουν τις δυνατότητες που παρέχει ο Η/Υ στην παρουσίαση των εργασιών μας Να μπορούν να διαχειρίζονται την σχεδίαση ενός τρισδιάστατου μοντέλου για μια σωστή και επιθυμητή παρουσίαση.	Να ετοιμαστούν για εκτύπωση όσες το δυνατόν περισσότερες εργασίες που έχουν εκπονηθεί κατά την διάρκεια όλων των μαθημάτων και να γίνει επιλογή για εκτύπωση αφού γίνει η κατάλληλη επεξεργασία στην τοποθέτηση των σχεδίων στο χαρτί σύμφωνα με όσα έχουν διδαχθεί στα μαθήματα σχεδίου.	Η/Υ εκτυπωτής σαρωτής χαρτιά εκτύπωσης	

δημιουργίας και μετακίνησης φωτιστικού σώματος Προβολείς και ρυθμίσεις προβολέων		της επεξεργασίας γραφικών - Κατανοήσουν τον τρόπο επίδρασης του φωτισμού στην ρεαλιστική απεικόνιση των τρισδιαστάτων αντικειμένων - Κατανοήσουν τις τεχνικές δημιουργίας και ρυθμίσεων του φωτισμού στερεών αντικειμένων	δημιουργίας διάχυτου φωτισμού, ρύθμισης των ορίων του φωτισμού - Παρουσίαση των τεχνικών δημιουργίας και χειρισμού των προβολέων, όπως π.χ ρύθμιση του κώνου φωτός των προβολέων κλπ.		αρχιτεκτονική εσωτερικών χώρων
3. Η νοητή μηχανή λήψης Στήσιμο και ρύθμιση Πεδίου λήψης κάμερας Μετακινήσεις κάμερας Έλεγχος κάμερας	8	Οι μαθητές να - Κατανοήσουν τις βασικές παραμέτρους που απαιτούνται για την προσθήκη παρατηρητή που χειρίζεται μηχανή λήψης στις συνθέσεις τρισδιαστάτων αντικειμένων της επεξεργασίας γραφικών - Αντιληφθούν τις μεταβολές στην απεικόνιση μίας σύνθεσης στερεών αντικειμένων που δημιουργούνται σαν αποτέλεσμα των ρυθμίσεων της μηχανής λήψης (κάμερας)	- Παρουσίαση της χρήσης του παραθύρου όψης της κάμερας - Παρουσίαση των επιπτώσεων των μετακινήσεων της κάμερας στην εμφάνιση των τρισδιαστάτων σωμάτων μέσω κατανόησης των στοιχειωδών αρχών της οπτικής - Συζήτηση των εννοιών του πεδίου λήψης της κάμερας, του πλάνου λήψης, της		- Να εξεταστούν οι διαφορές με την επεξεργασία εικόνας και φωτογραφίας στο ζήτημα της αντιμετώπισης της κάμερας

			προοπτικής		
4. Δημιουργία φωτορεαλιστικής ακίνητης εικόνας Φωτοαπόδοση (rendering) ακίνητης εικόνας Προσδιορισμός παραμέτρων φωτοαπόδοσης	8	Οι μαθητές να - Κατανοήσουν τις βασικές αρχές της γεωμετρίας και οπτικής για την δημιουργία φωτορεαλισμού και φωτοαπόδοσης (rendering) ακίνητων στερεών σωμάτων - Αντιληφθούν ποια είναι τα κρίσιμα φυσικά μεγέθη για την δημιουργία φωτοαπόδοσης σε στερεά σώματα - Κατανοήσουν τις μεθόδους και διαδικασίες επίτευξης φωτοαπόδοσης σε τρισδιάστατα αντικέιμενα - Αντιληφθούν τους τρόπους προσδιορισμού των παραμέτρων της φωτο-απόδοσης στερεών σωμάτων (rendering)	- Παρουσίαση των τεχνικών καθορισμού της ατμόσφαιρας, του φόντου - Παρουσίαση των τεχνικών προσδιορισμού των σκιών - Συζήτηση των επιλογών φωτοαπόδοσης και των αποτελεσμάτων της		
5. Δημιουργία κίνησης Δημιουργία και	8	Οι μαθητές να - Αντιληφθούν τις έννοιες και τα μεγέθη που υπεισέρχονται στην	- Παρουσίαση των πεδίων αξόνων των κινούμενων αντικειμένων		- Να συζητηθεί η δημιουργία εικονικής πραγματικότητας (virtual reality) και οι

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Φωτογραφία

Α΄ Τ.Ε.Ε. 2ου Κύκλου

Κατευθύνσεις
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Α. ΣΚΟΠΟΣ

Σε ό,τι αφορά την Κατεύθυνση του Σχεδιασμού Εσωτερικών Χώρων, ο μαθητής πρέπει να έχει τη δυνατότητα φωτογράφησης, καθοδήγησης και επίβλεψης του φωτογράφου για την καταγραφή και αποτύπωση όλων των σταδίων και εγκαταστάσεων στην διαμόρφωση ενός εσωτερικού χώρου είτε είναι για οικία είτε για επαγγελματικό χώρο, τον οποίο επιθυμεί να παρουσιάσει σε έναν πελάτη ή σε κάποιον φορέα ή αν πρόκειται για διαφήμιση στον τύπο ή αλλού

Σε ό,τιν αφορά την Κατεύθυνση Συντήρηση Έργων Τέχνης-Αποκατάσταση, ο μαθητής πρέπει να έχει τη δυνατότητα φωτογράφησης, καθοδήγησης και επίβλεψης του φωτογράφου ώστε να μπορούν να καταγράφονται και να αποτυπώνονται οι ανασκαφές και οι διαδικασίες συντήρησης έργων τέχνης όλων των σταδίων και μεγεθών, αφού ληφθούν υπ΄όψιν οι υπάρχουσες τοπικές συνθήκες. Η ορθή φωτογράφιση θα συμβάλει στην τήρηση αρχείου, στην παρουσίαση του έργου της συντήρησης ή της αποκατάστασης σε ένα φορέα ή στον τύπο καθώς και στη διαφήμιση (Ε.Ο.Τ.).

διαχείριση κινουμένων αντικειμένων Διαχείριση φωτισμού Διαχείριση μηχανής λήψης Φωτοαπόδοση (rendering) κινούμενων αντικειμένων		κίνηση στερεών σωμάτων - Κατανοήσουν τους τρόπους και τις διαδικασίες δημιουργίας κίνησης σε μία σύνθεση τρισδιαστάτων αντικειμένων της επεξεργασίας γραφικών - Κατανοήσουν τις τεχνικές με τις οποίες προσδίδεται φωτισμός και επιτυγχάνεται η διαχείριση του οπτικού πεδίου του παρατηρητή στα κινούμενα στερεά - Κατανοήσουν τις μεθόδους επίτευξης φωτορεαλισμού και φωτοαπόδοσης (rendering) στις επιφάνειες των κινούμενων τρισδιαστάτων αντικειμένων	- Παρουσίαση των τεχνικών δημιουργίας εικονικών αντικειμένων και διαχείρισής τους - Συζήτηση για τους μετασχηματισμούς κινουμένων τρισδιαστάτων αντικειμένων		εφαρμογές της

Β. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Και για τις δύο Κατευθύνσεις ο μαθητής πρέπει :

- Να γνωρίζει την τεχνολογία, τη λειτουργία και τα εξαρτήματα των διαφορετικών μηχανών μεσαίου και μεγάλου φορμά.
- Να έχει κατανοήσει τα θεμελιώδη στοιχεία της φωτοευαισθητομετρίας.
- Να γνωρίζει τις πηγές τεχνητού και συνεχούς φωτισμού καθώς επίσης πως καταγράφονται από τα φιλμ και πως διορθώνονται.
- Να γνωρίζει την θερμοκρασία του χρώματος και πως καταγράφεται και διορθώνεται στα έγχρωμα φιλμ είτε στη λήψη, είτε με την επεξεργασία, στα κατάλληλα προγράμματα του ηλεκτρονικού υπολογιστή.
- Να γνωρίζει την σωστή έκθεση σε μία διαφάνεια και να διακρίνει την υπό και υπερέκθεση και να γνωρίζει επίσης αν μπορεί να διορθωθεί και να εκτυπωθεί.
- Να γνωρίζει τις διορθωτικές επεμβάσεις σε φιλμ και χαρτιά που γίνονται στον σκοτεινό θάλαμο και τα όρια αποδοχής και ανοχής αυτών.
- Να γνωρίζει και να μπορεί να χρησιμοποιήσει σωστά τον φωτισμό και τις ψηφιακές μηχανές λήψης και να είναι σε θέση να ρετουσάρει με ηλεκτρονικούς τρόπους είτε για την βελτίωση μιας εικόνας είτε για την διόρθωση των φωτιστικών συνθηκών.
- Να έχει γνώσεις δεοντολογίας στην επεξεργασία μίας εικόνας σε σχέση με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας του φωτογράφου.

- Να γνωρίζει τα όρια της ηλεκτρονικής επεξεργασίας της φωτογραφίας, ιδιαίτερα αν η φωτογραφία αποτελεί ντοκουμέντο.
- Να γνωρίζει βασικά στοιχεία φωτογραφικής αισθητικής και τα κυρίαρχα φωτογραφικά κινήματα και εκπροσώπους αυτών από τον 19° και 20° αιώνα.
- Να μπορεί να λειτουργήσει σε μία ομάδα είτε προτείνοντας είτε εκτελώντας διαφορετικά έργα και αναπτύσσοντας κριτικές ικανότητες αξιολόγησης, τις οποίες να μπορεί να εκφράσει και λεκτικά με αναφορές φωτογράφων.

Ειδικά ο μαθητής της Κατεύθυνσης του Σχεδιασμού Εσωτερικών Χώρων πρέπει:

- Να γνωρίζει τις δυσκολίες φωτογράφησης των εσωτερικών χώρων (οπτική γωνία, τεχνικά προβλήματα κ.λπ.) και να επιλέγει τους κατάλληλους τρόπους και υλικά για την καλύτερη δυνατή απεικόνισή τους.
- Να γνωρίζει τους κύριους φωτογράφους, εκφραστές στο κλάδο των εσωτερικών χώρων και αντιπροσωπευτικά είδη λήψεων ανάλογα με το κοινό που απευθύνονται και την σκοπιμότητα.
-

Ομοίως, ο μαθητής της Κατεύθυνσης της Συντήρησης Έργων Τέχνης-Αποκατάστασης πρέπει:

- Να γνωρίζει τις τεχνικές αντιγραφής ενός πρωτοτύπου είτε αυτό πρόκειται να αποδοθεί σε έγχρωμο ή ασπρόμαυρο φιλμ, ανεξάρτητα από τις διαστάσεις του αντικειμένου.
- Να γνωρίζει τους τρόπους έκθεσης και εμφάνισης του λιθογραφικού και υπέρυθρου φιλμ.
- Να γνωρίζει τους κύριους φωτογράφους εκφραστές του χώρου αποκατάστασης έργων τέχνης και μνημείων και αντιπροσωπευτικά έργα τους ανάλογα με το κοινό που απευθύνονται και την σκοπιμότητα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ Θ+Ε	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ-ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ-ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΘΕΩΡΙΑ ΙΙ Θεωρία τεχνολογίας μηχανών, φακών και εξαρτημάτων μεσαίου και μεγάλου φορμά. Μηχανή 10 Χ 12,5: αρχές λειτουργίας οπτικών διορθώσεων. Φακοί κατάλληλοι για λήψεις σε εσωτερικούς χώρους. Φωτοευαισθητομετρία (θεμελιώδη). Είδη εμφανιστών και ιδιότητές τους αναφορικά με την διαβάθμιση της αντίθεσης (κοντράστ) στο φιλμ.	4+0	Κατανόηση της λειτουργίας των επαγγελματικών μηχανών, ιδιαίτερα σε ότι αφορά την αρχιτεκτονική φωτογραφία. Εμβάθυνση γνώσεων πάνω στις ιδιότητες των φιλμ. Κατανόηση της χρήσης διαφορετικών εμφανιστών φιλμ για τον έλεγχο του κοντράστ.	Παρουσίαση στους μαθητές των τεχνολογικών ιδιαιτεροτήτων των μηχανών 6 Χ 6 και συναφών με έμφαση στην δυνατότητα καλύτερης ποιότητας των παραγόμενων φωτογραφικών εικόνων. Θεωρητική παρουσίαση των μηχανών 10 Χ 12,5 και επεξήγηση των αρχών λειτουργίας τους. Αναφορά στην σημασία τους για τις απεικονίσεις των αρχιτεκτονικών χώρων Αναφορά σε φακούς (κυρίως ευρυγώνιους) που χρησιμοποιούνται κατ' εξοχήν στην αρχιτεκτονική φωτογραφία Θεωρητική παρουσίαση στους μαθητές των κατασκευαστικών χαρακτηριστικών των φωτογραφικών φιλμ με σκοπό την κατανόηση της ανταπόκρισής τους σε μεταβαλλόμενες συνθήκες φωτισμού και εμφάνισης (σχέση δείκτη έκθεσης / χρόνου εμφάνισης).	Προβολέας διαφανειών / διαφάνειες	Κρίνεται χρήσιμη η ύπαρξη εποπτικού υλικού με αναφορά στις μηχανές μεσαίου και μεγάλου φορμά, όπως επίσης και η επίσκεψη σε επαγγελματικούς χώρους φωτογράφησης για την γνωριμία με τις πιο πάνω μηχανές.
ΤΕΧΝΗΤΟΣ ΦΩΤΙΣΜΟΣ Τεχνητός φωτισμός: (1) Συνεχής: Είδη φωτεινών πηγών (σημείο, ανταυακλαστήρας, διάχυτο φως). (2) Το ηλεκτρονικό φλας. Χρήση ειδικών φίλτρων. Τεχνικές φωτομέτρησης.	2+6	Εξοικείωση των μαθητών με το περιβάλλον και τις απαιτήσεις του εργαστηρίου ιδιαίτερα σε ότι αφορά τον χειρισμό του τεχνητού φωτός. Εξοικείωση σε εξειδικευμένη χρήση του φωτόμετρου. Εξοικείωση στην έννοια του συνεχόμενου / στιγμιαίου φωτισμού με στόχο την δυνατότητα αναπαραγωγής των φυσικών συνθηκών φωτισμού μέσα στο στούντιο.	Τοποθέτηση αντικειμένου ή προσώπου για φωτογράφηση μέσα στο εργαστήριο. Φωτισμός και αντίστοιχη λήψη με την χρήση διαφορετικών φωτιστικών πηγών (διαδοχικά σημειακή πηγή, σημειακή πηγή με την χρήση ανταυακλαστήρων {μίμηση ηλιακού φωτός}, πηγή διάχυτου φωτός {μίμηση διάχυτου φυσικού φωτισμού}). Εμβάθυνση στις τεχνικές φωτομέτρησης με στόχο τον πληρέστερο έλεγχο του τελικού αποτελέσματος. Φωτογράφηση του ίδιου αντικειμένου ή προσώπου με την χρήση ηλεκτρονικού φλας. Παρουσίαση των ιδιαιτεροτήτων του στιγμιαίου φωτισμού και εκμάθηση του τρόπου φωτομέτρησής του. Χρήση φίλτρων κατά την διάρκεια των	Πλήρης εξοπλισμός στούντιο (φωτογραφικές μηχανές, τρίποδες, φωτιστικά συνεχούς ή στιγμιαίου φωτισμού, τρίποδες στήριξης, ανταυακλαστήρες κ.α. εξαρτήματα). Φωτόμετρο, κελβινόμετρο.	Κρίνεται αναγκαία η ύπαρξη των διαφορετικών φωτιστικών πηγών για την πληρέστερη κατανόηση των φωτιστικών συνθηκών που απαιτούνται στις επαγγελματικές λήψεις.

			φωτογραφίσεων (φίλτρα κόλωσης ή διορθωτικά). Παρουσίαση και κριτική στην τάξη των εργασιών των μαθητών		
ΧΡΩΜΑ Θεωρία χρώματος. Θερμοκρασία χρώματος. Χρώμα και τεχνητός φωτισμός. Χρήση φίλτρων (διορθωτικά, δημιουργικά).	2+4	Εξοικείωση των μαθητών με τις ιδιαιτερότητες της έγχρωμης φωτογραφίας. Εκμάθηση της εξισορρόπησης φωτεινών πηγών διαφορετικής θερμοκρασίας χρώματος με τη χρήση κατάλληλων διορθωτικών φίλτρων. Κατανόηση των αρχών λειτουργίας του κελβινόμετρου (όργανο μέτρησης θερμοκρασίας χρώματος φωτός). Κατανόηση της χρήσης των «δημιουργικών» φίλτρων.	Παρουσίαση των θεμελιωδών αρχών που διέπουν την απόδοση του χρώματος στα φωτογραφικά φιλμ (αρνητικά και θετικά). Θεωρία των συμπληρωματικών χρωμάτων, μέθοδος σύνθεσης με την χρήση τριών κύριων χρωμάτων. Σύντομη επεξήγηση της διαδικασίας σύνθεσης χρώματος στον εκτυπωτήρα. Σύντομη αναφορά στις ιδιαιτερότητες των έγχρωμων χαρτιών και στην διαδικασία εμφάνισής τους. Αναφορά στην θερμοκρασία του χρώματος (°K) κατά την εκπομπή του από διαφορετικές φωτιστικές πηγές και στην σημασία της για την επιλογή των κατάλληλων διορθωτικών φίλτρων για διαφορετικά είδη φιλμ/ συνθήκες φωτισμού. Αναφορά στα φιλμ «ημέρας» και «νύχτας» που στοχεύουν στην αντιμετώπιση φωτιστικών πηγών διαφορετικής θερμοκρασίας. Παρουσίαση των φωτομέτρων θερμοκρασίας φωτός και εκμάθηση της χρήσης τους. Παρουσίαση των ιδιοτήτων των διορθωτικών φίλτρων και επεξήγηση της χρήσης τους. Παρουσίαση «δημιουργικών» φίλτρων. Για τις ασκήσεις λήψης μπορεί να γίνεται χρήση θετικού έγχρωμου φιλμ (διαφάνειες) που στη συνέχεια θα εμφανίζεται σε εξωτερικά εργαστήρια. Οι μαθητές καλούνται να φωτογραφήσουν με το φως της ημέρας και με τεχνητό φωτισμό χρησιμοποιώντας το ίδιο φιλμ (π.χ. τύπου «ημέρας») εξασκούμενοι έτσι στην χρήση των διορθωτικών φίλτρων. Το αντικείμενο των λήψεων μπορεί να είναι το ίδιο το «χρώμα» όπως π.χ. ένα κόκκινο ή	Φωτογραφικός εξοπλισμός. Φωτόμετρο χειρός, κελβινόμετρο, φίλτρα διορθωτικά κ.α.	Κρίνεται σκόπιμη η χορηγία έντυπου διαφημιστικού υλικού από εταιρείες φωτογραφικών προϊόντων και η παρουσίασή του στους μαθητές.

			ένα κίτρινο στοιχείο, το οποίο στην συνέχεια θα συγκριθεί με την πιστότητα της απόδοσής του στο φιλμ στην τάξη. Αντίστοιχα με τις πρώτες λήψεις Α/Μ έτσι και εδώ θα γίνει η διερεύνηση των αποτελεσμάτων της υποέκθεσης και υπερέκθεσης ενός συγκεκριμένου καδραρίσματος. Κατά την διάρκεια των λήψεων οι μαθητές θα κάνουν χρήση και κάποιων «δημιουργικών» φίλτρων κατά τις υποδείξεις του διδάσκοντος. Παρουσίαση και κριτική στην τάξη των εργασιών των μαθητών.		
ΕΙΔΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ Τεχνικές λήψεων εσωτερικών αρχιτεκτονικών χώρων. Χρήση τεχνητού φωτισμού - «εξισορρόπηση» φυσικού / τεχνητού φωτισμού. Τεχνικές φωτομετρήσεων. Μηχανή 10 Χ 12,5: θεωρητική παρουσίαση διορθωτικών κινήσεων. Σκοτεινός θάλαμος: εκμάθηση μεταβλητής ευαισθησίας φιλμ («πουσάρισμα»). Διορθωτικές επεμβάσεις σε φιλμ και χαρτιά.	4+10	Επαφή με το κύριο αντικείμενο του μαθήματος σε ότι αφορά την κατεύθυνση του σχεδιασμού εσωτερικών χώρων: εκμάθηση της χρήσης των φωτογραφικών εξαρτημάτων με σκοπό την κατάλληλη απεικόνιση εσωτερικών αρχιτεκτονικών χώρων. Εξοικείωση με προηγμένες τεχνικές σκοτεινού θαλάμου.	Εκτεταμένη θεωρητική κάλυψη των δυνατοτήτων και των αρχών και τεχνικών λειτουργίας της μηχανής 10 Χ 12,5 και συναφών. Αναφορά στην δυνατότητα χρήσης απλούστερων μηχανών για αντίστοιχα αποτελέσματα. Εξάσκηση λήψης εσωτερικού χώρου ήδη (μερικά) φυσικά φωτισμένου, με την χρήση και τεχνητού φωτισμού. Εξάσκηση εξισορρόπησης φυσικού / τεχνητού φωτισμού με την επιλογή της κατάλληλης έντασης του τεχνητού φωτός. Ανάπτυξη ειδικών τεχνικών φωτομέτρησης. Λήψεις με Α/Μ και θετικό έγχρωμο φιλμ. Χρήση απαραίτητων φίλτρων (διορθωτικά θερμοκρασίας χρώματος, πόλωσης φωτός και άλλα). Επέμβαση στην έκθεση και αντίστοιχη εμφάνιση φιλμ επιλέγοντας διαφορετικούς δείκτες έκθεσης από τον κανονικό («πουσάρισμα»). Εκτύπωση Α/Μ φωτογραφιών. Εκμάθηση διορθωτικών επεμβάσεων κατά την εκτύπωση των χαρτιών. Συνολική παρουσίαση και κριτική στην τάξη των εργασιών των μαθητών.	Προβολέας διαφανειών /διαφάνειες. Φωτογραφική μηχανή μικρού φορμά και εξαρτήματα. Τρίποδες, φωτόμετρο, κελβινόμετρο. Τεχνητός φωτισμός, κατά την κρίση του διδάσκοντος, διορθωτικά φίλτρα. Χρήση σκοτεινού θαλάμου (εμφάνιση / εκτύπωση).	Για την καλύτερη κατανόηση της θεωρίας και λειτουργίας των διορθωτικών κινήσεων των μηχανών μεγάλου φορμά κρίνεται σκόπιμη η επίσκεψη σε επαγγελματικούς χώρους λήψεων, ή η παρουσίαση σχετικής εκπαιδευτικής βιντεοταινίας.

Η/Υ Λήψεις με ψηφιακή μηχανή. Εισαγωγή στην ηλεκτρονική επεξεργασία της φωτογραφίας. Δεοντολογία στην επεξεργασία εικόνας με Η/Υ. Εκμάθηση βασικών εργαλείων. Σάρωση, ανάλυση, εκτύπωση.	0+10	Εξοικείωση των μαθητών με τις πρόσφατες τεχνολογικές εξελίξεις που αφορούν την δημιουργία ψηφιακών εικόνων, όπως και με προγράμματα πληροφορικής που επιτρέπουν την επεξεργασία (ρετούς) της φωτογραφικής εικόνας με την χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή.	Παρουσίαση της τεχνολογίας, των δυνατοτήτων και της τεχνικής χρήσης της ψηφιακής μηχανής. Χρήση ειδικού τεχνητού φωτισμού για ψηφιακή λήψη. Λήψη από τους μαθητές με ψηφιακή μηχανή. Κριτική των αποτελεσμάτων. Εισαγωγή στις δυνατότητες χρήσης του ηλεκτρονικού υπολογιστή για την επεξεργασία της φωτογραφίας. Ανάλυση κατάλληλων προγραμμάτων για δημιουργική εργασία και τεχνικές βελτίωσης πάνω στην φωτογραφία. Αναφορά στην διασύνδεση ηλεκτρονικού υπολογιστή και ψηφιακής μηχανής λήψης. Πρακτική εξάσκηση στην τάξη.	Ψηφιακή μηχανή. Ειδικός τεχνητός φωτισμός. Σαρωτής (σκάνερ). Ηλεκτρονικός υπολογιστής υψηλών προδιαγραφών με δυνατότητες βελτίωσης. Εκτυπωτής. Αποθηκευτική μονάδα μνήμης.	Κρίνεται αναγκαία η συνεργασία και ο συντονισμός με το τμήμα διδασκαλίας Η/Υ της ίδιας κατεύθυνσης με σκοπό την καλύτερη κατανόηση της χρήσης του προγράμματος επεξεργασίας.
ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ Εισαγωγή στην αισθητική της φωτογραφίας. Σύντομη ιστορική αναδρομή στον διεθνή και στον ελλαδικό καλλιτεχνικό χώρο.	4	Εισαγωγή στις δημιουργικές και εκφραστικές δυνατότητες της φωτογραφίας με σκοπό την συνειδητοποίηση της σημασίας της φωτογραφικής σύνθεσης.	Παρουσίαση, μέσα από την ιστορική εξέλιξη της «καλλιτεχνικής» φωτογραφίας, των σημαντικότερων σταθμών / αλλαγών της «τεχνοτροπίας» έκφρασης όπως αυτή πηγάζει από το φωτογραφικό μέσο. Η αναδρομή αυτή αφορά κατά κύριο λόγο το έργο φωτογράφων στην Ευρώπη και στην Αμερική. Στην συνέχεια εξετάζεται το έργο ελλήνων φωτογράφων.	Προβολέας διαφανειών /διαφάνειες.	Κρίνεται αναγκαία η παρουσίαση κατάλληλου εποπτικού υλικού (διαφάνειες ή βιντεοταινίες) σε σχέση με το ειδικότερο αντικείμενο της απεικόνισης εσωτερικών χώρων.
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ / ΚΡΙΤΙΚΗ / ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Τελική αξιολόγηση εργασιών. Παρουσίαση θεματικής ενότητας του τομέα εσωτερικών χώρων. Δημιουργία πορτφόλιο.	4	Ανταλλαγή και σύγκριση ιδεών και τρόπων αντιμετώπισης των ασκήσεων κατά την διάρκεια του εξαμήνου από τους μαθητές με στόχο την καλύτερη δυνατή αφομοίωση από το σύνολο των θετικότερων επιτεύξεων της τάξης.	Παρουσίαση στην τάξη των μαθητικών εργασιών με ομαδική συζήτηση / κριτική πάνω στα ζητούμενα των ασκήσεων και τον τρόπο αντιμετώπισής τους.	Κοπτικό μηχάνημα φωτογραφικών χαρτιών. Μαχαίρι 45 μοιρών για παράθυρο πλαισιοποίησης. Πίνακας ανάρτησης έργων για παρουσίαση και κριτική.	Κατά την διάρκεια της κριτικής κρίνεται σκόπιμο ο εκπαιδευτικός να προτείνει συζήτηση συσχετίζοντας την εργασία των μαθητών με αυτή γνωστών φωτογράφων του είδους.

ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ: 20 ΘΕΩΡΙΑ + 30 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ = 50 (2 ώρες Χ 25 εβδομάδες)

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Ιστορία Γραφικών Τεχνών

Α΄ Τ.Ε.Ε. 2ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Ο στόχος του μαθήματος είναι :
Μέσα από την αναφορά στην Ιστορία των Διακοσμητικών Τεχνών, να γίνει αντιληπτή η καλλιτεχνική διάσταση της γραφιστικής δημιουργίας και η σχέση της με την πορεία του πολιτισμού.
Ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί, δίνοντας ιδιαίτερη σημασία στα παρακάτω σημεία :

1) Στη διεύρυνση των γνώσεων των σπουδαστών γύρω από την εξέλιξη των Γραφικών Τεχνών και της σχέσης τους με τους γενικότερους καλλιτεχνικούς προβληματισμούς κάθε εποχής.
2) Στην παρουσίαση της πορείας και της σχέσης ανάμεσα στην τεχνολογία κάθε εποχής και τον γραφικό σχεδιασμό.

3) Στην ανάλυση των κοινωνικών και των πολιτισμικών στοιχείων της κάθε εποχής και στην επίδραση τους στις γραφικές τέχνες.
4) Στην κριτική αντιμετώπιση των Γραφικών Τεχνών όχι μόνο ως τεχνικής επικοινωνίας αλλά και ως εκφραστικού μέσου των καλλιτεχνικών προβληματισμών.
5) Στην κριτική ανάλυση των αντιπροσωπευτικών έργων της σύγχρονης γραφιστικής.
6) Στην ιδιαίτερη παρουσίαση των δυνατοτήτων της Γραφιστικής μέσα απο τη χρήση των νέων τεχνολογιών καθώς επίσης και των σοβαρών κινδύνων που αυτές εγκυμονούν.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ-ΟΡΓΑΝΑ-ΕΡΓΑΛΕΙΑ-ΜΗΧ/ΤΑ
1) Εισαγωγή : Οι πρώτες μορφές της επικοινωνίας.	2	Να γνωρίσουν οι μαθητές την αναζήτηση τρόπων επικοινωνίας από τον άνθρωπο και τη σχέση με την απεικόνιση.	Συζήτηση με τους μαθητές για την ανάγκη του ανθρώπου να επικοινωνεί.	
2) Από το λόγο στην πρώτη μορφή της γραφής	2	Παρουσίαση των πρώτων συμβόλων, πικτογραμμάτων, ιδεογραμμάτων		Προβολή διαφανειών
3) Αρχαίοι χρόνοι. Συστήματα γραφής. Οι σφραγίδες, οι πλάκες, ο δίσκος της Φαιστού και η γραμμική Β!	2	Να αντιληφθούν οι μαθητές τη συστηματοποίηση της επικοινωνίας και συνεπώς τη συστηματοποίηση της γραφής. Γραφή με εγχάρακτο τρόπο και τα πρώτα εργαλεία.	Σχέσεις γραφής και τεχνικής. Οι μαθητές μπορούν να προσπαθήσουν να χαράξουν πάνω σε μαλακά υλικά.	Διάφορα εργαλεία εγχάραξης και μαλακά υλικά όπως δέρμα, ξερός πηλός κλπ.
4) Αιγυπτιακή γραφή. Ελληνικό αλφάβητο. Οι αρχαίες επιγραφές.	2	Τα αλφάβητα και η προέλευση τους. Το αλφάβητο ως τρόπος μεταφοράς πολιτιστικών στοιχείων, η σημασία των πληροφοριών.	Μπορεί να γίνει η αντιγραφή ανάγλυφων επιφανειών. π.χ. αντιγραφή κερμάτων κλπ.. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν σφραγίδες σε βουλοκέρι για πειραματισμούς με σφραγιδόλιθους.	Σφραγιδόλιθοι, βουλοκέρι, χαρτιά, μολύβια, κέρματα.
5) Το χαρτί και το μελάνι. Από τον πάπυρο στο χαρτί, οι κινέζοι και το μελάνι, ποικιλίες χαρτιού, ιστορία του χαρτιού και ίσως πρώτες αρχές συντήρησης του χαρτιού.	2	Οι μαθητές θα γνωρίσουν τη διαδικασία παραγωγής του μελανιού και του χαρτιού, την ιστορία και τη διαδικασία παραγωγής τους.	Οι μαθητές μπορούν να ασχοληθούν με την παραγωγή μελανιού ή να μελετήσουν την διαδικασία παραγωγής του χαρτιού και να δημιουργήσουν μια ομαδική εργασία με θέμα : «Από το δάσος στον εκτυπωτή, με πρωταγωνιστή το χαρτί».	Χρώματα και σινική μελάνη σε σκόνη.
6) Το χειρόγραφο την εποχή του Μεσαίωνα.	2	Η γραφή και τα κοινωνικά δεδομένα του Μεσαίωνα : Βυζάντιο και Δύση. Παρουσίαση χειρογράφων και της «αισθητικής» αντίληψης της γραφής.	Οι μαθητές μπορούν να κάνουν μια μικρή συλλογή από τα πρωτογράμματα της Αγίας Γραφής και να συζητήσουν για την σημασία του διακόσμου.	
7) Ψηφιδωτό, τοιχογραφία, αυγοτέμπερα, ελαιογραφία.	2	Τεχνικές χειροποίητης γραφής.		Η μουσειοσκευή του Μουσείου Μπενάκη για την αγιογραφία μπορεί να χρησιμοποιηθεί απο τα σχολεία της πρωτεύουσας. Ανάλογες μουσειοσκευές

				μπορούν να αναζητηθούν και για τα υπόλοιπα σχολεία.
8) Η αρχή της τυπογραφίας. Από την Ανατολή στη Δύση. Η ιστορία του κυλίνδρου.	2	Οι μαθητές θα γνωρίσουν την βαθμιαία αναζήτηση των τεχνιτών τρόπων γραφής και της αναπαραγωγής του χειρογράφου και της τεχνητής γραφής.	Παρουσίαση των κινητών στοιχείων, των κυλίνδρων, τα χυτά μεταλλικά στοιχεία.	Παρουσίαση με διαφάνειες.
9) Η τυπογραφία και ο Γουτεμβέργιος.	2	Η σημασία της τυπογραφίας για την εξέλιξη του πολιτισμού. Οι μαθητές θα γνωρίσουν τη διαδικασία του τυπογραφείου και τα πιεστήρια. Τις νέες δυνατότητες της «τέχνης» της τυπογραφίας.	Επίσκεψη σε ένα τυπογραφείο.	
10) Η ίδρυση των πρώτων τυπογραφείων των Ευρωπαϊκών πόλεων της Αναγέννησης.	2	Τα πρώτα έντυπα βιβλία και το περιεχόμενο τους. Οι μαθητές θα γνωρίσουν τη σχέση της τυπογραφίας με τα άλλα Δεδομένα μιας κοινωνίας, εμπόριο, ανάπτυξη επιστημών, πολιτιστικά κέντρα.	Οι μαθητές μπορούν να κατασκευάσουν ένα μικρό πιεστήριο.	
11) Ξυλογραφία, χαρακτική, λιθογραφία. Από τον Durer στον Morris.	2	Σχέσεις καλλιτέχνη και γραφικής παραγωγής, οι πρώτες τεχνικές της γραφιστικής.	Παρουσίαση καλλιτεχνικών έργων από τον 16° αιώνα έως τον 19° με βάση τη χαρακτική και τις άλλες μορφές της γραφιστικής τέχνης.	Παρουσίαση slides Μηχάνημα προβολής
12) Φωτογραφία και εικόνα (Illustration)	2	Οι μαθητές θα γνωρίσουν τη σύμπραξη της φωτογραφίας και της γραφιστικής.	Επίσκεψη στο εργαστήρι ενός φωτογράφου.	
13) Η εφημερίδα και ο ημερήσιος τύπος.	2	Να αντιληφθούν τη σημασία της γραφιστικής για την εφημερίδα αλλά και τη σημασία της εφημερίδας στη σύγχρονη κοινωνία.	Σύγκριση των θεμάτων δυο ή περισσοτέρων εφημερίδων, αναζήτηση της θεματικής κατεύθυνσης της εφημερίδας και συσχέτιση της ύλης με την γραφιστική.	
14) Η διαφήμιση και η γραφιστική.	2	Οι μαθητές θα γνωρίσουν τη γέννηση της διαφήμισης και τη σχέση της με την ζωγραφική.	Διαφήμιση και τέχνη. Η διαφήμιση ως επικοινωνία. Οι μαθητές μπορούν να μελετήσουν την διαφήμιση ως επικοινωνία.	Σύγχρονα περιοδικά με διαφημιστικό υλικό.
15) Διαφήμιση και δημιουργικό.	2	Οι μαθητές θα αντιληφθούν τη συμμετοχή	Οι μαθητές μπορούν να	

		του γραφίστα στη σύνθεση μιας διαφήμισης.	κατασκευάσουν μια διαφήμιση ως προς την γραφιστική. Γραφιστική ανάλυση μιας διαφήμισης.	
16) Η γραφιστική στην αρχή του 20ου αιώνα	2	Η γραφιστική και η βιομηχανία. Πρώτες σχολές εκπαίδευσης για γραφιστικές τέχνες.	Οι μαθητές μπορούν να συζητήσουν το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της γραφιστικής τους εκπαίδευσης και να προτείνουν αλλαγές ή βελτιώσεις.	
17) Η Σχολή του Μπαουχάους.	2	Οι μαθητές θα γνωρίσουν τις νέες τάσεις της γραφιστικής και τις μοντέρνες θεωρίες της γραφιστικής τέχνης. Οι θεωρίες της Σχολής.	Οι μαθητές μπορούν να πειραματιστούν πάνω στις γραφιστικές κατευθύνσεις της σχολής του Μπαουχάους.	
18) Η Σχολή του Μπαουχάους. Γραφιστική και Βιομηχανικός Σχεδιασμός (Design)	2	Σχέσεις γραφιστικής και άλλων εφαρμοσμένων τεχνών. Πρακτικές εφαρμογές της Σχολής.	Οι μαθητές μπορούν να βρουν τη σχέση ανάμεσα στο σχεδιασμό διαφόρων χρηστικών αντικειμένων με στη γραφιστική.	
19) Από τον Φουτουρισμό στο Dada.	2	Καλλιτεχνικές πρωτοπορίες και γραφιστική.		
20) Τα κινήματα της Ρώσικης Πρωτοπορίας και η γραφιστική.	2	Οι καλλιτέχνες της επαναστατικής Ρωσίας, οι νέες εφαρμογές της γραφιστικής των Κονστρουκτιβιστών, Παραγωγιστών και άλλων.		
21) Το φωτομοντάζ και η γραφιστική ανάμεσα στους δυο πολέμους.	2	Λόγος, φωτογραφία και ΜΜΕ. Η ιδεολογική χρήση της γραφιστικής. Η «άλλη» Ιστορία.		
22) Τεχνικές και εξέλιξη στην σημερινή γραφιστική.	2	Νέες τεχνικές γραφιστικής, νέες εκτυπωτικές επιφάνειες.	Κατασκευή, φωτομοντάζ.	
23) Τεχνικές και εξέλιξη στην σημερινή γραφιστική.	2	Νέες τεχνικές γραφιστικής, νέοι τρόποι τυπογραφίας.		
24) Η γραφιστική και ο Η/Υ.	2	Αλλαγές στην αντίληψη αλλά και στην τεχνική της γραφιστικής.		
25) Ο γραφίστας και ο ρόλος του στη σημερινή κοινωνία. Αλήθειες και ψέματα.	2	Δυνατότητες μεταβολής της παρουσίασης της πραγματικότητας μέσα από τη γραφιστική και η ευθύνη του γραφίστα στη σημερινή κοινωνία.		

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Τεχνικές Εκτύπωσης

Α΄ Τ.Ε.Ε. 2ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Ο σκοπός του μαθήματος Τεχνικές Εκτυπώσεων είναι να μπορέσουν οι μαθητές να γνωρίσουν αναλυτικότερα τις μεθόδους εκτύπωσης. Ετσι, μέσα από την εκπαιδευτική διαδικασία θα είναι σε θέση ν΄αντιληφθούν τι χρειάζεται για να καθοδηγήσουν μία εμπορική ανάγκη με στόχο την αναπαραγωγή εντύπων (βιβλίων,αφισών,συσκευασίες κλπ)

2. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στο τέλος της διδασκαλίας οι μαθητές/τριες πρέπει:
-Να γνωρίσουν όσο γίνεται καλύτερα κι αναλυτικότερα τις εκτυπωτικές και βιβλιοδετικές μεθόδους.

-Να γνωρίσουν καλύτερα τον επαγγελματικό προσανατολισμό του κλάδου.
-Να γνωρίσουν για κάθε περίπτωση τον μηχανολογικό εξοπλισμό που χρησιμοποιείται..
-Να συσχετίσουν μια εκδοτική ανάγκη με το αντίστοιχο μηχανισμό αναπαραγωγικής διαδικασίας
-Να ξεχωρίσουν και να αναγνωρίσουν από πια τεχνική προήλθε κάθε έντυπο.
-Να γνωρίσουν την παραγωγική αλυσίδα των Γραφικών Τεχνών.
-Να συνδέσουν την ποικιλία των υλικών που χρησιμοποιούνται με την αντίστοιχη μέθοδο εκτύπωσης.
-Να μπορούν να δημιουργούν μακέτες έτοιμες προς εκτύπωση.

Α/Α	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ-ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1	Τεχνικές ατελιέ διαχωρισμών (Φωτοαναπαραγωγή) Διαχωρισμός τονικών ασπρόμαυρων κι έγχρωμων πρωτοτύπων.	5	Οι μαθητές να κατανοήσουν -το ρόλο του ατελιέ διαχωρισμών στην παραγωγική διαδικασία -ποιες τεχνικές διαχωρισμών ακολουθούνται -τι προϊόντα παίρνουμε από το ατελιέ -πως επιτυγχάνεται ο διαχωρισμός ασπρόμαυρων κι έγχρωμων πρωτοτύπων στο ατελιέ	**ΑΣΚΗΣΗ** **ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ** **Πορεία εργασίας** Α) Παίρνουμε ένα έτοιμο σχέδιο (κατά προτίμηση έγχρωμο σκίτσο) Β) Βρίσκουμε τα χρώματα που αποτελείται με την βοήθεια χρωματοκαταλόγου Γ) Σχεδιάζουμε σε τέσσερα διαφορετικά ριζόχαρτα (λαμβάνοντας υπόψη ότι το καθένα αντιστοιχεί στα βασικά χρώματα της τετραχρωμίας Cyan,Magenta,Yellow,Black)και σε φωτοτράπεζα στο καθένα απ αυτά μαυρίζουμε τα τμήματα που αντιστοιχούν στο κάθε χρώμα. Δ) Σημειώνουμε στις άκρες τα σημεία σύμπτωσης των θεμάτων **Διάρκεια εργασίας 4Χ5 ώρες**	Μολύβια ραπιντογράφοι φωτοτράπεζα ριζόχαρτα χαράκια χρωματοκατάλογος	Μ αυτόν τον τρόπο οι μαθητές θα προσπαθήσουν να δημιουργήσουν ένα απλό διαχωρισμό μακέτας παράγοντας αντί για λιθογραφικά φιλμ του ατελιέ τέσσερα ριζόχαρτα που αντιστοιχούν στα τέσσερα χρώματα της τετραχρωμίας.
2	Χρωματική απόδοση και διόρθωση. Συμπτώσεις –χρωμαλίνη-ατόφια χρώματα-γραμμές εκτύπωσης-ράστερ-γωνίες εκτύπωσης κλπ. Παρουσίαση τελικής εργασίας από ατελιέ.	5	Οι μαθητές να κατανοήσουν -τι σημαίνει χρωματική διόρθωση -τι σημαίνει χρωμαλίνη -τι σημαίνει ατόφια χρώματα -τι σημαίνει ράστερ και η σημασία του -πως ελέγχουμε το αποτέλεσμα από το ατελιέ. -τι μηχανικό εξοπλισμό χρησιμοποιεί	-Επίδειξη μοντάζ τετράχρωμης εργασίας όφσετ. -Συζήτηση για τη σημασία των σταυρών σύμπτωσης. -συζήτηση συσχετισμού λιθογραφικού φιλμ με χρώμα εκτύπωσης. -Παρατήρηση του φιλμ με ματιέρα (λούπα)	-σετ φιλμ τετραχρωμίας με δοκίμιο -φιλμ τυπωμένα με διαφορετικό μέγεθος ράστερ -φωτοτράπεζα	

3	Σχηματική απεικόνιση εκτύπωσης της λιθογραφίας-όφσετ και τη γενικότερη φιλοσοφία της μεθόδου.	2Χ5	Οι μαθητές να κατανοήσουν -την μέθοδο εκτύπωσης -την απεικόνιση της εκτύπωσης (σχηματική) -την παραγωγική διαδικασία -την ύπαρξη επίπεδης εκτυπωτικής πλάκας -την μη καθρεπτισμένη (ορθή) μορφή του εκτυπούμενου σχεδίου στην εκτυπωτική πλάκα	**ΑΣΚΗΣΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΜΑΚΕΤΑΣ ΓΙΑ ΕΚΤΥΠΩΣΗ ΜΕ ΤΗ ΜΕΘΟΔΟ OFFSET** [για καταχώρηση, πολύπτυχα, καταλόγους, διαφημιστικά έντυπα , είδη συσκευασίας κ.λ.π.] Να χαρακτηριστεί **Διάρκεια εργασίας 4Χ5**	Κόλα σέλερ Μολύβια Ραπιντογράφοι Κοπίδι Ψαλίδι Ριζόχαρτα Ξυλομπογιές ή Μαρκαδόροι Χρωματολόγια Χαράκια Φωτοτράπεζα	
4	Πλεονεκτήματα της μεθόδου όφσετ	5	Οι μαθητές να κατανοήσουν -ποια πλεονεκτήματα έχει η μέθοδος σήμερα ώστε να είναι εμπορική. -πότε θεωρούμε απαραίτητη αυτή την μέθοδο σε σύγκριση με τις άλλες -ποιες κλασικές εφαρμογές της μεθόδου θα μπορούσαμε να εντοπίσουμε. -για ποιο λόγο θεωρείται η ιδανικότερη σήμερα για το μέσο έντυπο (από πλευράς κόστους και αποτελέσματος).	-Επίδειξη εργασιών τυπωμένων με τη μέθοδο όφσετ -Συζήτηση θεμάτων που συσχετίζονται με το αποτέλεσμα της εκτύπωσης		
5	Τεχνικές φωτομεταφοράς και είδη φωτομεταφοράς. Σκάλες ελέγχου κι εμφάνιση αυτών.	5	Οι μαθητές να κατανοήσουν -με ποίο τρόπο μπορούμε ν αναπαραγάγουμε την επίπεδη εκτυπωτική επιφάνεια -τι υλικά χρησιμοποιούμε -πως γίνεται η φωτομεταφορά και η εμφάνιση -πως ελέγχουμε το αποτέλεσμα με τις ειδικές σκάλες ελέγχου			
6	Περιγραφή των μερών εκτύπωσης μιας κλασικής μονάδας όφσετ. .(Πατάρι εισαγωγής,καταράκτης,καζάνι φωτομεταφοράς,καζάνι πίεσης,κύλινδρα μελάνωσης και ύγρανσης,πατάρι εξαγωγής) Προετοιμασία της μηχανής προς	5	Οι μαθητές να κατανοήσουν -ποιά είναι τα επιμέρους τμήματα μιας κλασικής εκτυπωτικής μεθόδου όφσετ -ποιες αρχές ακολουθούμε στην παραγωγική διαδικασία -ποια συνηθέστερα προβλήματα πιθανόν θα εντοπίζονται.	-Επίδειξη από κλαδικά έντυπα τομών μηχανημάτων εκτύπωσης και επεξήγηση των τμημάτων	-αντίστοιχο φωτογραφικό υλικό	

	εκτύπωση. Συνηθέστερα προβλήματα εκτύπωσης					
7	Μονόχρωμες – Τετράχρωμες μηχανές εκτύπωσης. Αυτοματοποιήσεις Μονόπλευρη κι αμφίπλευρη εκτύπωση		Οι μαθητές να κατανοήσουν -τα είδη των εκτυπωτικών μονάδων από τον αριθμό των χρωμάτων που τυπώνονται συγχρόνως -τι ιδιαίτερες αυτοματοποιήσεις συναντούμε σήμερα -τη διαφορά της μονόπλευρης και αμφίπλευρης εκτύπωσης	-Επίδειξη από κλαδικά έντυπα μονάδες εκτύπωσης όφσετ. -Περιγραφή και διαχωρισμός των μονάδων. -Συζήτηση για τις αυτοματοποιήσεις που υπάρχουν στη όφσετ.	-αντίστοιχο φωτογραφικό υλικό	
8	Εκτύπωση χωρίς αλκοόλη. Άνυδρη εκτύπωση. Μεταλλοτυπία		Οι μαθητές να κατανοήσουν -τι είναι εκτύπωση χωρίς αλκοόλη -τι είναι άνυδρη εκτύπωση -τι είναι μεταλοτυπία -πως αυτές οι τεχνικές ξεπήδησαν μέσα από την μέθοδο όφσετ	-Συζήτηση με σκοπό την κατανόηση διαχωρισμού του είδους των εκτυπώσεων αυτών.	-αντίστοιχο φωτογραφικό υλικό	
9	Τεχνικές ελέγχου ποιότητας παραγωγής και αποτελέσματος της μεθόδου	5	Οι μαθητές να κατανοήσουν -πως μπορούμε να ελέγξουμε το τελικό αποτέλεσμα -τι στοιχεία πρέπει να προσέξουμε στην παραγωγική διαδικασία -τι σημασία των υλικών που χρησιμοποιούνται για κάθε περίπτωση (χαρτί,μελάνι,αραβική γόμα κλπ)	-Επίδειξη εργασιών με καλά και άσχημα αποτελέσματα. -Συζήτηση πιθανών προβλημάτων εκτύπωσης.		
10	Σχηματική απεικόνιση εκτύπωσης μεταξοτυπίας	5	Οι μαθητές να κατανοήσουν -την μέθοδο εκτύπωσης -την απεικόνιση της εκτύπωσης (σχηματική) -την παραγωγική διαδικασία -την ύπαρξη διάτρητης εκτυπωτικής πλάκας -την ορθή μορφή του εκτυπούμενου σχεδίου	**ΑΣΚΗΣΗ** ΕΚΤΥΠΩΣΗ ΜΕ ΜΕΤΑΞΟΤΥΠΙΑ Πορεία της άσκησης	Βασικός εξοπλισμός μεταξοτυπίας (τελάρο,σπάτουλα,μελάνια, κοφτό φιλμ)	Σημαντική αυτή η πρόταση δημιουργίας εργαστηρίου μεταξοτυπίας στο σχολείο στην πιο απλή του μορφή έτσι

			στην εκτυπωτική πλάκα	Α) Επιλογή ενός σχεδίου (πχ χριστουγενιάτικη κάρτα) Β) Διαχωρισμός της εργασίας σε τρία ή τέσσερα ατόφια χρώματα Γ) Χάραξη με κοπίδι του κάθε χρώματος σε κοφτό φιλμ Δ) Επικόλληση του θέματος σε τελάρο μεταξοτυπίας Ε) Μελάνωση με την βοήθεια σπάτουλας και μεταφορά σε απορροφητικό χαρτί. **Διάρκεια εργασίας 5Χ5 ώρες**	κοπίδι φωτοτράπεζα σχεδιαστήριο	ώστε να μπορέσει ο μαθητής να πάρει στοιχεία για την μεταξοτυπία που είναι τόσο διαδεδομένη στην αγορά εργασίας κι έχει τόσες πολλές εφαρμογές
11	Τεχνική εκτύπωσης και κλασικός εξοπλισμός (τελάρα-γάζες-μελάνια-σπάτουλα)	5	Οι μαθητές να κατανοήσουν -με ποιο τρόπο χρησιμοποιούνται τα υλικά στη συγκεκριμένη εκτύπωση -τι ιδιαιτερότητες αντιμετωπίζονται ανάλογα με το εκτυπούμενο υλικό (ύφασμα,γυαλί,πλαστικό κλπ) -την παραγωγικότητα της μεθόδου -τι ρόλο παίζει το τελάρο (ύφασμα) στην εκτύπωση.	-Επισήμανση των επιμέρους σταδίων της εκτυπωτικής διαδικασίας. -Παρουσίαση των υλικών που απαιτούνται. -Επισήμανση αναγκών που οδηγούν την επιλογή της μεθόδου αυτής.		
12	Μεταφορά θέματος στη γάζα με κοφτό φιλμ και φωτομεταφορά. Περιγραφή μηχανών εκτύπωσης	5	Οι μαθητές να κατανοήσουν -πως μπορούμε να μεταφέρουμε με φωτογραφικό τρόπο το σχέδιο στο τελάρο εκτύπωσης -τι μηχανολογικό εξοπλισμό μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε -τι είναι το κοφτό φιλμ στην μεταξοτυπία.	-Παρουσίαση από κλαδικά έντυπα μηχανές εκτύπωσης μεταξοτυπίας. -Παρουσίαση τρόπου εκτέλεσης μεταφοράς θέματος με κοφτό φιλμ στη μεταξοτυπία.		
13	Σχηματική απεικόνιση εκτύπωσης βαθυτυπίας Διαδικασία παρασκευής βαθυτυπιών πλακών με ή χωρίς τη χρήση χρωστικού χαρτιού. Διαδικασία παρασκευής βαθυτυπιών πλακών με ηλεκτρομηχανική χάραξη.	5	Οι μαθητές να κατανοήσουν -την μέθοδο εκτύπωσης -την απεικόνιση της εκτύπωσης (σχηματική) -την παραγωγική διαδικασία -την ύπαρξη εσωτερικά ανάγλυφης εκτυπωτικής πλάκας -την καθρεπτισμένη μορφή του εκτυπούμενου σχεδίου στην εκτυπωτική	**ΑΣΚΗΣΗ** **ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΜΑΚΕΤΑΣ ΓΙΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ** Πορεία εργασίας Α) Υπολογισμός του μεγέθους μακέτας	Κόλα σέλερ Μολύβια Ραπιντογράφοι Κοπίδια	Μ αυτή την άσκηση γίνεται μια προσπάθεια έτσι ώστε ο μαθητής να προβληματιστεί γενικότερα με την συσκευασία προϊόντος είτε αυτό

			πλάκα	από τον χώρο που χρειάζεται το προϊόν Β) Απεικόνιση της μπροστινής και της πίσω όψης (καθώς διπλώνει και συσκευάζεται το προϊόν. Γ) Προβληματισμός για προστασία του προϊόντος από την φθορά Δ) Ιδιαίτερες αναφορές σ εργασίες που σχετίζονται με την βαθυτυπία και φλεξογραφία. Ε) Εμπορικά στοιχεία προϊόντος (Bar code,βάρος,περίοδο ανάλωσης,συνθήκες αποθήκευσης κλπ) **Διάρκεια εργασίας 4Χ5 ώρες**	ψαλίδι Ριζόχαρτα Ξυλομ,πογιές ή μαρκαδόροι Χρωματολόγια Χαράκια Διαβήτες Φωτοτράπεζα Σχεδιαστήριο	είναι σακούλα για γαριδάκια είτε χαρτοκιβώτιο και συγχρόνως να μάθει τις ιδιαιτερότητες που παρουσιάζουν η βαθυτυπία και η φλεξογραφία
14	Εκτυπωτικές μηχανές βαθυτυπίας.(μονάδα μαχαιριού,στεγνωτικό σύστημα,ψυκτικοί κύλινδροι κλπ) Μεταφορά μελανιού από τον κύλινδρο στο χαρτί με ηλεκτροστατικό πεδίο. Προβλήματα εκτύπωσης Πολύχρωμες εκτυπώσεις (έξτρα χρώματα εκτός των CMYK)	5	Οι μαθητές να κατανοήσουν -την εκτυπωτική μονάδα περιγραφικά -την ηλεκτροστατική μεταφορά μελάνης στο χαρτί -τα προβλήματα που παρουσιάζει η εκτύπωση. -την ύπαρξη έξη τουλάχιστον πύργων εκτύπωσης	-Συζήτηση αναγκαιότητας της μεθόδου. -Παρουσίαση εργασιών τυπωμένων με τη μέθοδο αυτή.		
15	Σχηματική απεικόνιση εκτύπωσης φλεξογραφίας. Ιστορική αναδρομή ανακάλυψης και αναγκαιότητας. Εκτύπωση σε είδη συσκευασίας (πολλαπλότητα υλικού)	5	Οι μαθητές να κατανοήσουν -την μέθοδο εκτύπωσης -την απεικόνιση της εκτύπωσης (σχηματική) -την παραγωγική διαδικασία -την ύπαρξη ανάγλυφης ελαστικής εκτυπωτικής πλάκας -την καθρεπτισμένη μορφή του εκτυπούμενου σχεδίου στην εκτυπωτική πλάκα -την ιδιαιτερότητα των αντιγράφων εκτύπωσης (πολυπροπυλένιο,νάυλον,ζελατίνα κλπ)	-Συζήτηση αναγκαιότητας της μεθόδου. -Παρουσίαση εργασιών		

				τυπωμένων με τη μέθοδο αυτή.		
16	Κλισέ φλεξογραφίας από συνθετικό καουτσούκ,σιλικόνη ή φωτοπολυμερή υλικά. Είδη μελανιών στη φλεξογραφία. Χαρακτηριστικά κυλίνδρου anilox (υλικό,είδος κουκίδας,γραμμές,γωνία χάραξης) Προδιαγραφές καλής εκτύπωσης. Τεχνικές ελέγχου ποιότητας παραγωγής	5	Οι μαθητές να κατανοήσουν -πως κατασκευάζονται οι εκτυπωτικές πλάκες άνιλοξ -τι χαρακτηριστικά έχουν τα μελάνια -τι ιδιαίτερα χαρακτηριστικά έχουν τα ράστερ της φλεξογραφίας -πως ελέγχουμε το τελικό αποτέλεσμα -πως μπορούμε ν αναγνωρίσουμε αντίγραφα εκτύπωσης φλέξογραφίας.	-Ανάλυση των επιμέρους θεμάτων που αφορούν την εκτυπωτική διαδικασία -Συζήτηση για το αποτέλεσμα στα εύκαμπτα υλικά. -Ανάλυση της χρήσης στη συσκευασία τροφίμων.		
17	Βέλτιστη τοποθέτηση εργασιών για μεγαλύτερη οικονομία.	5	Οι μαθητές να κατανοήσουν -ποια μεγέθη εργασιών έχουν την καλύτερη οικονομία. -με πιο τρόπο μπορούμε να τοποθετήσουμε ένα πολυσέλιδο έντυπο σε ανάπτυγμα σ ένα τυποποιημένο μέγεθος χαρτιού -τοποθέτηση δύο ή περισσότερων εργασιών στην ίδια επιφάνεια εκτύπωσης.	**ΑΣΚΗΣΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ ΧΑΡΤΙΟΥ** Πορεία εργασίας Α) Δίνεται ένα τυποποιημένο μέγεθος χαρτιού που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε Β) Δίνεται το μέγεθος της εκτυπωτικής επιφάνειας της μηχανής που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε Γ) Δίνονται οι διαστάσεις της σελίδας ενός πολύπτυχου Δ) Δίνεται η ποσότητα του εντύπου που θέλουμε να τυπώσουμε (τιράζ) Ε) Ζητείται η τοποθέτηση της εργασίας	Χαρτί 50Χ70 ή μεγαλύτερο για να σχεδιαστεί το μοντάζ της εργασίας Μολύβια Μιλιμετρέ Φωτοτράπεζα Μεγάλα χαράκια	Άσκηση προβληματισμού ποσότητας χαρτιού που είναι απαραίτητο καθώς επίσης και βέλτιστης κατανομής στο αρχικό φύλλο εκτύπωσης. Μ αυτόν τον τρόπο θέτονται οι βάσεις για το μοντάζ και προβληματίζει τους μαθητές για την βέλτιστη οικονομία στην εκτύπωση.

				στο χαρτί εκτύπωσης κι απόδοση με κλιμακόμετρο. ΣΤ) Ζητείται η ποσότητα του χαρτιού που χρειάζεται Διάρκεια εργασίας 2Χ5 ώρες		
18	Μεγέθη τυποποίησης και προσδιορισμός ποσότητας τυποποιημένου χαρτιού (Α0,Β0,C0) για συγκεκριμένο τιράζ εκτύπωσης.	5	Οι μαθητές να κατανοήσουν -ποια ακριβώς είναι τα τα μεγέθη τυποποίησης αγοράς. -πρακτικούς τρόπους υπολογισμού ποσότητας χαρτιού για συγκεκριμένο τιράζ εργασίας.	-Ανάλυση τυποποιημένων μεγεθών εντύπων. Πώς συνδέονται με την οικονομία του αποτελέσματος.		
19	Διπλώματα εντύπων (τετρασέλιδα,οκτασέλιδα,δεκαεξασέλιδα,κλπ) Ειδικά διπλώματα	5	Οι μαθητές να κατανοήσουν -τι σημασία παίζει το δίπλωμα σ ένα έντυπο -πως επηρεάζει το σχεδιασμό μιας εργασίας το δίπλωμα. -πώς αντιμετωπίζονται ειδικά έντυπα όπως χάρτες κλπ.	Παρουσίαση τρόπων διπλώματος χαρτιού. Συνδυασμοί και αποτέλεσμα.		
20	Αρχές βιβλιοδεσίας	5	Οι μαθητές να κατανοήσουν -πάνω σε ποιες αρχές στηρίζεται η βιβλιοδεσία -τι επιδιώκουμε με την βιβλιοδεσία -τι εξοπλισμό χρειαζόμαστε -να ξεχωρίσουν τους όρους βιβλιοδεσίας (ράψιμο,ψαροκόλλημα,συρματόδεση,ράχη κλπ)	**ΑΣΚΗΣΗ ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑΣ** Πορεία εργασίας Α) Διπλώνουμε λευκά χαρτιά για να δημιουργήσουμε τυπογραφικά. Β) Τοποθετούμε το κάθε ένα από αυτά το ένα πάνω στο άλλο Γ) Μ ένα σουβλί τρυπάμε σε τέσσερα σημεία συμμετρικά το κάθε 16σέλιδο στο δίπλωμα. Δ) Με βελόνα και κλωστή ράβουμε όλα τα έντυπα φτιάχνοντας την ράχη ενός		Με την άσκηση αυτή τα παιδιά θα μπορέσουν να δουν πως δουλεύεται μία από τις περιπτώσεις βιβλιοδεσίας στο χέρι,καθώς επίσης να συνδέσουν το μοντάζ με την αποπεράτωση.

				βιβλίου Ε) Φιλοτεχνούμε το εξώφυλλο και τη ράχη. **Διάρκεια εργασίας 4Χ5 ώρες**		
21	Καλλιτεχνική βιβλιοδεσία	5	Οι μαθητές να κατανοήσουν -σε τι διαφέρει η καλλιτεχνική βιβλιοδεσία από την μηχανική -να μελετήσουν την χρήση παραδοσιακών υλικών βιβλιοδεσίας	-Παρουσίαση εργασιών βιβλιοδεσίας. -Συζήτηση για την πιθανή πορεία εργασίας. -Ανάλυση της ποικιλίας υλικών που χρησιμοποιούνται		
22	Μηχανές διπλωτικές,βιβλιοδεσίας, φυλλομέτρησης, τριτομίας,	5	Οι μαθητές να κατανοήσουν -τι μηχανές χρειάζονται στην μηχανική βιβλιοδεσία -την λογική που ακολουθεί η κάθε μία -τι σημαίνει τριτομία -τι σημαίνει φυλλομέτρηση και ποια η αξία του.	-Παρουσίαση από κλαδικά έντυπα αντιστοίχων μηχανημάτων.		
23	Μηχανές Θερμοκολλητικές, διατρητικές, σελιδοποίησης και αρίθμησης	5	Οι μαθητές να κατανοήσουν -τι είναι θερμοκόλληση -τι είναι διάτρηση -τι είναι αρίθμηση -πως εξασφαλίζονται όλα τα παραπάνω με τις αντίστοιχες αυτόματες μηχανές αποπεράτωσης	-Παρουσίαση από κλαδικά έντυπα αντιστοίχων μηχανημάτων.		
24	Κατασκευή κουτιών,δημιουργία αναπτύγματος (σχεδίαση κουτιού) Επιλογή χαρτονιού	5	Οι μαθητές να κατανοήσουν -τι είναι η κυτιοποιία -πια η αναγκαιότητα ύπαρξης ως ξεχωριστή μονάδα παραγωγής -τι επιλογές πρέπει να θέσουμε για την επιλογή χαρτονιού ως μέσο πακεταρίσματος -τι σημαίνει ανάπτυγμα ενός κουτιού -πώς από την ιδέα της σχεδίασης πηγαίνουμε στην ιδέα της υλοποίησης -ποιους κανόνες ακολουθούμε	**ΑΣΚΗΣΗ ΚΥΤΙΟΠΟΙΪΑΣ** Πορεία εργασίας Α) Να κατασκευαστεί ένα κουτί αρώματος Β) Να κατασκευαστεί το ανάπτυγμα του κουτιού Γ) Να δημιουργηθεί από χαρτόνι το κουτί.	Χαρτόνια Κοπίδια Χάρακες Μολύβια Φωτοτράπεζα Κόλα στίκ	

				Δ) Να προσεχθούν τα επίμαχα σημεία αυτού (κόψιμο,δίπλωμα,κόλημα κλπ) Διάρκεια εργασίας 4Χ5 ώρες		
25	Κοπή και πύκμαση (καλούπια) Επίστρωση,λαμινάρισμα,βερνίκωμα,λαστιχάρισμα	5	Οι μαθητές να κατανοήσουν -τι σημαίνει κοπή -τι σημαίνει πύκμαση -τι σημαίνει επίστρωση -τι σημαίνει λαμινάρισμα -τι σημαίνει βερνίκωμα -τι σημαίνει καλούπι	-Συζήτηση για την αναγκαιότητα των ενεργειών. -Παρουσίαση θεμάτων από αντίτυπα που έχουν υποστεί την παραπάνω κατεργασία.	Υλικά που έχουν υποστεί την αντίστοιχη διαδικασία	
26	Εκτύπωση κουτιών με offset,φλεξογραφία και βαθυτυπία Μεταλλικά κουτιά(λευκοσιδήρου,χάλυβα,αλουμινίου) Ποιοτικός έλεγχος αποτελέσματος	5	Οι μαθητές να κατανοήσουν -τι ιδιαιτερότητες παρουσιάζει η εκτύπωση των κουτιών -τι λαμβάνουμε υπόψη στη μεταλλική συσκευασία -ποιος ποιοτικός έλεγχος υπάρχει για την επιλογή του υλικού και του αποτελέσματος	-Παρουσίαση ποικιλίας κουτιών με βάση την πρώτη ύλη -Παρουσίαση ποικιλίας κουτιών με βάση το σχήμα -Συζήτηση για τις προϋπόθεσης που καθορίζουν τη λειτουργικότητα των κουτιών συσκευασίας και σύνδεση με τη παραγωγική διαδικασία καθώς επίσης και την επιλογή των πρώτων υλών.		
27	Ψηφιακές εκτυπώσεις Συστήματα εκτυπώσεων από υπολογιστές και εκτυπωτές μεγάλου φορμάτ. Εκτυπωτές inject,ο στατικός ηλεκτρισμός για μεταφορά εκτύπωσης σε ιδιόμορφα υλικά (καμβάς,μουσαμάς ,αυτοκόλλητο κλπ.)	5	Οι μαθητές να κατανοήσουν -πως μπορούμε να έχουμε ψηφιακές εκτυπώσεις -ποιος ο εξοπλισμός που χρειάζεται - την εμπορική ανάγκη του αποτελέσματος -την ποικιλία υλικών εκτύπωσης	-Παρουσίαση εργασιών ψηφιακής εκτύπωσης. -Συζήτηση που συνδέουν την χρήση Η/Υ με το αποτέλεσμα. Πρέπει, κατά την διάρκεια της σχολικής χρονιάς, να γίνουν δύο με τρεις εκπαιδευτικές επισκέψεις σε χώρους παραγωγής που συνδέονται άμεσα με τις εκτυπωτικές μεθόδους διαφορετικές κάθε φορά.		

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Γραφιστικές Εφαρμογές

Α΄ Τ.Ε.Ε. 2ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

Α. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος Γραφιστικές εφαρμογές ΙΙ είναι να κατανοήσουν οι σπουδαστές την σημασία της έρευνας και ανάλυση σε βάθος επιλεγμένης εταιρείας ή οργανισμού.

Η έρευνα αυτή θα αφορά τις δραστηριότητες, τα προϊόντα και το Profil της εταιρείας προκειμένου οι σπουδαστές να προβούν στο σχεδιασμό σήματος, λογοτύπου, συσκευασίας προϊόντων, καθώς επίσης και στην επιλογή των μέσων και τρόπων προώθησης των προϊόντων στην αγορά, αναλόγως του κοινού στο οποίο απευθύνονται.

Β. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Να είναι σε θέση οι μαθητές να προβαίνουν σε συνολικές προτάσεις με ανάλυση - σύνθεση πραγματικών στοιχείων διαφόρων οργανισμών, εταιριών (εταιρική ταυτότητα).
Να μπορούν να οργανώνουν και να προτείνουν το στήσιμο ενός περιοδικού ή εφημερίδας (σχήμα - εξώφυλλο - σελίδα σαλόνι).
Να γνωρίσουν και να κατανοήσουν τη λειτουργικότητα των καταχωρήσεων των αφισσών επιδιώκοντας την εξυπηρέτηση του σκοπού ή προϊόντος με αισθητικό αποτέλεσμα.

Γ. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ - ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ - ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Α. ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ - ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ	**7Χ6**				
Μελέτη και ανάλυση εταιρικής ταυτότητας επιλεγμένης επιχείρησης ή οργανισμού	3 Χ 6 (Θ + Ε)	Να εμπεδώσουν οι σπουδαστές τη μεγάλη σημασία που έχει η αναλυτική έρευνα σε ό,τι αφορά τα χρώματα, τα σχήματα και τις σχέσεις που δημιουργούνται προκειμένου να φιλοτεχνήσουν ένα σύμβολο που θα χαρακτηρίζει τις δραστηριότητες της εταιρείας ή του οργανισμού	Έρευνα και ανάλυση των δραστηριοτήτων της εταιρείας όσο αφορά τη φύση των προϊόντων, το κοινό στο οποίο απευθύνεται και τη φιλοσοφία της εταιρείας ή του οργανισμού.	Υλικά σχεδίασης - χρώματα	Για να γίνει καλύτερη κατανόηση του μαθήματος μπορούν να γίνουν προβολές. Ενδιαμέσως κάθε εξαώρου γίνεται κριτική ανάλυση και διόρθωση προσχεδίων.
Εφαρμογές	3 Χ 6	Να εξοικειωθούν οι σπουδαστές με τη λειτουργικότητα των διαφορετικών μεγεθών των εντύπων (φάκελος επιστολόχαρτο κ.α.) καθώς και με την προσαρμοστικότητα του σήματος σε όλα τα μεγέθη.	Παραδείγματα εταιρικών ταυτοτήτων επιλεγμένων εταιριών (φάκελοι, επιστολόχαρτα, cartes de visite κα).	Υλικά σχεδίασης - χρώματα - πολύχρωμα χαρτιά	Ενδιαμέσως κάθε εξαώρου γίνεται κριτική ανάλυση και διόρθωση προσχεδίων.
Εφαρμογές - Διαφημιστικά χρηστικά αντικείμενα (μπλουζάκια - στυλό - χαρτοπετσέτες κ.α.)	1 x 6			Υλικά σχεδίασης - χρώματα - πολύχρωμα χαρτιά	Κριτική παρουσίαση και ανάλυση ασκήσεων.
Β. ΄΄ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ΄΄	**9Χ6**				
Συσκευασία προϊόντων και υπηρεσίες εταιρείας	2 x 6	Να κατανοήσουν οι σπουδαστές το σημαντικό ρόλο της συσκευασίας για την προώθηση του προϊόντος στην αγορά . Να εξοικειωθούν με τα υλικά συσκευασίας Να αποκτήσουν δεξιότητα για το σχεδιασμό διαφορετικών μεγεθών και μορφών	Αναλύονται και επιδεικνύονται αναπτύγματα διαφορετικών μεγεθών και μορφών συσκευασίας (χαρτοσακούλα, μπουκάλι - ετικέτα) κουτί συσκευασίας (ατομικό - οικογενειακό) χαρτοκιβώτιο -χαρτί περιτυλίγματος.	Υλικά σχεδίασης - χρώματα - χαρτιά	Παρουσιάζονται παραδείγματα και προβολές

		συσκευασίας. Να εμπεδώσουν τις προδιαγραφές κατά τον νόμο "Περί συσκευασίας"			
Εφαρμογές Κατασκευή κουτιού, μπουκάλι- ετικέτα, τσάντα χάρτινη	2 x 6	Να είναι σε θέση οι σπουδαστές να δημιουργήσουν ολοκληρωμένες κατασκευές μορφών συσκευασίας		Υλικά σχεδίασης - χρώματα - χαρτιά	Κριτική παρουσίαση και ανάλυση ασκήσεων.
Εφαρμογές Αισθητική προσέγγιση ειδών συσκευασίας	5 x 6	Να δύνανται οι σπουδαστές να εφαρμόζουν σε συνδυασμό με το σήμα, λογότυπο, εικόνα του προϊόντος τις αρχές της αισθητικής.	Επιδεικνύονται παραδείγματα μορφών συσκευασίας του εμπορίου και αναλύονται αισθητικά και πρακτικά.	Υλικά σχεδίασης - χρώματα - χαρτιά	Κριτική παρουσίαση και ανάλυση ασκήσεων.
Γ. "ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ"	**10X6**				
Προώθηση προϊόντων εταιρείας	1 x 6	Να κατανοήσουν οι σπουδαστές τη σύγχρονη διακίνηση των προϊόντων στο εμπόριο.	Έρευνα αγοράς παραδείγματα και μέθοδο προώθηση προϊόντος στην αγορά.	Υλικά σχεδίασης - χαρτιά	Παρουσιάζονται παραδείγματα - προβολές- Ακολουθεί συζήτηση.
Εφαρμογές Μικρό έντυπο (πολύπτυχο)	3 x 6	Να μπορούν οι σπουδαστές να συνθέσουν διαφημιστικό έντυπο προβάλλοντας τα πλεονεκτήματα του προϊόντος και προτείνοντας αρμονικές συνθέσεις σε εικόνα και κείμενο.	Επιδεικνύονται και αναλύονται μικροέντυπα προώθησης προϊόντων και αναλύεται η αισθητική τους.	Υλικά σχεδίασης - χαρτιά	Κριτική παρουσίαση και ανάλυση ασκήσεων.
Εφαρμογές Καταχώρηση σε περιοδικό και ημερήσιο τύπο	2 x 6	Να κατανοήσουν οι σπουδαστές τον καταμερισμό του χώρου και την αξιολόγηση των στοιχείων που θέλουν να προβάλουν μέσω της καταχώρησης (περιοδικό, εφημερίδα).		Σχεδιαστικά όργανα, χρώματα - χαρτιά	Κριτική παρουσίαση και ανάλυση ασκήσεων.
Εφαρμογές Φιλοσοφία της αφίσας. Διαφορά αφίσας από άλλα έντυπα Αφισέτα (35 x 50), αφίσα (50x 70), κλασική αφίσα (58x 86) γιγαντοαφίσα.	4 x 6	Να είναι σε θέση οι σπουδαστές, δουλεύοντας σε μεγάλες επιφάνειες και χρησιμοποιώντας όλα τα υλικά, να δημιουργούν εντυπωσιακές συνθέσεις που να προσελκύσουν άμεσα και αποτελεσματικά το ενδιαφέρον του καταναλωτικού κοινού, παράγοντας εντυπωσιακό αποτέλεσμα.	Παρουσιάζονται και αναλύονται τα διαφορετικά είδη και μεγέθη αφίσας όσο αφορά τη λειτουργικότητα και την αισθητική της.	Σχεδιαστικά όργανα Χρώματα - χαρτιά	Προβολές Παρουσίαση εντύπων πραγματικών αφισών Κριτική παρουσίαση και ανάλυση ασκήσεων.

Δ. ''ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ''	4Χ6				
Εξώφυλλο Δίσκου - CD	2 x 6	Να κατανοήσουν οι σπουδαστές τη χρησιμότητα και την αισθητική παρουσίαση. Επίσης να αποκτήσουν τη δεξιότητα κατασκευής αναλόγων παραδειγμάτων.	Επιδεικνύονται παραδείγματα εξώφυλλων δίσκων CD με πρακτική και αισθητική ανάλυση	Σχεδιαστικά όργανα, χαρτιά - χρώματα	Παρουσίαση και κριτική ασκήσεων.
Εξώφυλλο βιβλίου - κουβερτούρα - θήκη	2 x 6	Να είναι σε θέση, ανάλογα με το είδος και το περιεχόμενό του, να προβαίνουν σε αισθητικές προτάσεις για την καλύτερη προώθησή του στην αγορά. Επίσης να αποκτήσουν δεξιότητες κατασκευή θήκης και κουβερτούρας βιβλίου.	Επιδεικνύονται παραδείγματα εξωφύλλων και κατασκευών κουβερτούρας -θήκης βιβλίου με αναλύσεις και κριτικές.	Σχεδιαστικά όργανα χαρτιά - χρώματα	Παρουσίαση - κριτική ασκήσεων.

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Ελεύθερο Σχέδιο-Χρώμα

Α΄ Τ.Ε.Ε. 2ου Κύκλου

Κατευθύνσεις
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο σκοπός της διδασκαλίας του μαθήματος είναι οι μαθητές /τριες :

Να ολοκληρώσουν την ανάπτυξη των απαραίτητων δεξιοτήτων, νοητικών και σχεδιαστικών, για την αντικειμενική καταγραφή στο χαρτί των φυσικών μορφών (δημιουργημάτων της φύσης και του ανθρώπου).

Παράλληλα να αντιληφθούν ότι το Ελεύθερο Σχέδιο δεν πρέπει να συγχέεται με τη Ζωγραφική ή τις άλλες Τέχνες, τις οποίες σε μεγάλο βαθμό υπηρετεί. Το Ελεύθερο Σχέδιο καταγράφει την αντικειμενική πραγματικότητα, ενώ η Ζωγραφική και οι άλλες Εικαστικές Τέχνες (Γλυπτική, Αρχιτεκτονική, Γραφιστική, Χαρακτική κλπ.) συνθέτουν, δημιουργούν νέες πραγματικότητες.

2. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Βασικοί διδακτικοί στόχοι του Ελεύθερου Σχεδίου είναι:
Η ανάπτυξη της ικανότητας στη χρήση των οργάνων, των υλικών και των μέσων σχεδίασης με αποτελεσματικό τρόπο.

Η εισαγωγή και η μύηση στις μορφές του περιβάλλοντος και στις μεταξύ τους σχέσεις.
Η ανάπτυξη αναλυτικής και συνθετικής σκέψης και ικανότητας.
Η καλλιέργεια οπτικής και αισθητικής αντίληψης, κρίσης και μνήμης.
Η ενθάρρυνση και ενίσχυση των προσωπικών στοιχείων, που θα βοηθήσουν στην ανακάλυψη του προσωπικού ύφους γραφής.
Η γνώση των πολλαπλών εφαρμογών του Ελεύθερου Σχεδίου σε όλες τις Εικαστικές Τέχνες τις λεγόμενες Καλές και τις λεγόμενες Εφαρμοσμένες.
Η γνωριμία με τις βασικές ιδιότητες του χρώματος και τις τεχνικές απόδοσής του.

Ειδικά για την Α΄ ΤΕΕ του 2ου Κύκλου, σκοπός του μαθήματος είναι η εξειδίκευση και η εμπέδωση της διδαχθείσας θεωρίας κατά τα προηγούμενα δύο έτη του 1ου Κύκλου Σπουδών. Γι αυτό δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στις εφαρμογές συμπεριλαμβανομένου και του χρώματος.

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ / ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ / ΜΑΘΗΤΡΙΩΝ	ΜΕΣΑ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ ΥΛΙΚΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. Εισαγωγή – Αναλογίες – Πλαστικά στοιχεία.	1 Χ 3	Οι μαθητές / τριες -να επαναλάβουν τις βασικές αρχές του Ελευθέρου Σχεδίου συνολικά στη πράξη.	-Να τοποθετηθεί σύνθεση πολύπλοκη με αντικείμενα οικιακής χρήσης και κομμάτια από ύφασμα. -Να σχεδιαστεί αναλογικά και να σκιαγραφηθεί με μολύβι.	Χαρτί του μέτρου ή σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	
2. Σχήματα θετικά – αρνητικά, πλήρη – κενά.	3 Χ 3	Οι μαθητές / τριες -να εξοικειωθούν με τη σχέση πλήρους – κενού -να μάθουν να σχεδιάζουν τους όγκους των αντικειμένων παρατηρώντας τα σχήματα που προκύπτουν από τα κενά της σύνθεσης. -να μπορούν να σχεδιάζουν καρέκλες ή άλλα αντικείμενα με πολύ λεπτά μέλη και μεγάλα κενά	-Να ριχτεί ένα πανί πάνω σε καρέκλα ή σκαμπό. -Να σχεδιαστεί η σύνθεση αναλογικά και να σκιαγραφηθεί με κάρβουνο.	Χαρτί του μέτρου ή σέλλερ ή ένγκρ, κάρβουνο, βελόνα.	Να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στα σχήματα που δημιουργούνται ανάμεσα στα πόδια της καρέκλας ή του σκαμπό.

3. Τονική διαβάθμιση σύνθεσης.	3 Χ 3	Οι μαθητές / τριες -να αποκτήσουν την ικανότητα να διαβάζουν άμεσα και με σαφήνεια τα όρια, άλλα και τα σχήματα των φωτεινών και σκιαζόμενων περιοχών -να μπορούν να αποδίδουν την τονική κλίμακα με άνεση και να ελέγχουν τις τονικές σχέσεις.	-Να τοποθετηθεί σύνθεση διαφόρων αντικειμένων. Πίσω να μπει ως φόντο, μια πινακίδα καλυμμένη με χαρτιά μαύρα, άσπρα, γκρίζα σε διάφορα σχήματα. -Να έχουν προετοιμάσει οι μαθητές / τριες 10 κόλες σέλλερ, βάφοντάς τις με κόλλα ή τέμπερα, αποδίδοντας τους 10 τόνους (μαύρο, άσπρο, γκρίζα). Κάθε σέλλερ να έχει έναν τόνο. -Σχεδιάζουν απλά τη σύνθεση στο χαρτί. Προσπαθούν να σχεδιάσουν με απλά σχήματα τα όρια φωτός και σκιάς. Αριθμούν τα σχήματα από το 1 μέχρι το 10, το ίδιο και τις σέλλερ. Κόβουν στη συνέχεια κομμάτια από τις σέλλερ και τα κολλούν στα αντίστοιχα αριθμημένα κομμάτια της σύνθεσης διατηρώντας τα σχήματά τους. Θα προκύψει ένα κολλάζ επίπεδο, αλλά με σαφή όρια φωτός και σκιάς και της τονικής σχέσης μεταξύ τους.	10 κόλες σέλλερ βαμμένες με μαύρο, άσπρο, γκρίζα, ψαλίδι, κόλλα στικ. Κόλα σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	
4. Προοπτική σχεδίαση.	3 Χ 3	Οι μαθητές / τριες -να εξοικειωθούν με τις προοπτικές παραμορφώσεις των αντικειμένων ανάλογα με τη θέση τους στο χώρο. -Να μπορούν να σχεδιάζουν διάφορα αντικείμενα τοποθετημένα σε κατάλληλη θέση.	-Να σχεδιαστούν διάφορα αντικείμενα από διαφορετικές οπτικές γωνίες σε σχέση με τον ορίζοντα. -Να σχεδιάσουν σύντομα σκίτσα με μοντέλο τα χέρια τους. -Μπορεί επίσης, να τοποθετηθεί μια σύνθεση στη μέση της αίθουσας και πολύ χαμηλά. Να καθίσουν οι μαθητές / τριες γύρω από τη σύνθεση και να την αποδώσουν στη σχεδιαστική τους επιφάνεια με μολύβι.	Χαρτί του μέτρου ή κόλα σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	

5. Σχεδίαση στο ύπαιθρο.	3 Χ 3	Οι μαθητές / τριες -να έρθουν σε επαφή με τον εξωτερικό χώρο, όπου το φως είναι πλέον διάχυτο -να αποκτήσουν τη δεξιότητα να σχεδιάζουν μεγάλων διαστάσεων μορφές, ενταγμένες στο ευρύ περιβάλλον -να μάθουν να σκιτσάρουν	-Να σχεδιαστούν λεπτομέρειες αρχιτεκτονικές ή αρχιτεκτονικά μέλη εξωτερικού χώρου (κρήνη, σκάλα, κιονόκρανο κλπ.). -Μπορεί να γίνει αρχικά μελέτη ολοκληρωμένη με μολύβι. Στη συνέχεια, να επαναληφθεί η άσκηση πιο αφαιρετικά με μολυβοκάρβουνο ή μελάνι. -Τελικό στάδιο: σκιτσάκια, αποδίδοντας τους όγκους με την ποιότητα του ίδιου του περιγράμματος. Παχιά γραμμή στη σκιά, πιο λεπτή στο φως και τέλος, ανύπαρκτη στο έντονο φως. -Υλικό προαιρετικό.	Χαρτί του μέτρου ή κόλα σέλλερ, μολύβι, βελόνα, μολυβοκάρβουνο, μελάνι κλπ.	
6. Σχεδίαση εσωτερικού χώρου.	2 Χ 3	Οι μαθητές / τριες -να μπορούν να σχεδιάζουν εσωτερικούς χώρους με αντικείμενα.	-Να σχεδιάσουν οι μαθητές / τριες εσωτερικό χώρο μαζί με έπιπλα (ντουλάπες, τραπέζια, καρέκλες κλπ.).	Χαρτί του μέτρου ή κόλα σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	
7. Ολοκληρωμένη σύνθεση με αντικείμενα από διαφορετικά υλικά.	3 Χ 3	Οι μαθητές / τριες -να μπορούν να αποδίδουν την υφή της ύλης και τη διαφορετική ποιότητα των υλικών -να αποδίδουν με σαφήνεια τον όγκο και την ποιότητα της κεραμικής επιφάνειας, της γυάλινης, της μεταλλικής, της πλαστικής, της υφασμάτινης.	-Να σχεδιαστεί πολύπλοκη σύνθεση αποτελούμενη από διάφορα υλικά (πλαστικό, γυαλί, μέταλλο, ύφασμα κλπ.) και να σκιαγραφηθεί.	Χαρτί του μέτρου ή κόλα σέλλερ, μολύβι, βελόνα.	Επιλογή του διδάσκοντα οποιουδήποτε άλλου υλικού.

8. Εισαγωγή στο χρώμα. Τεχνικές χρωματισμού.	2 Χ 3	Οι μαθητές / τριες -να προσεγγίσουν τις ιδιότητες του χρώματος στην ελεύθερη εφαρμογή -να εξοικειωθούν με τις τεχνικές και τη χρήση των χρωματικών υλικών.	-Προβολή διαφανειών ή παρουσίαση εικόνων, που αφορούν έργα ζωγραφικής με εμφανείς τις ιδιότητες του χρώματος. -Εφαρμογή ελεύθερη από απλή σύνθεση με φυσικά πρότυπα. -Χρώματα ελαφρά.	Χαρτί του μέτρου ή κόλα σέλλερ ή χαρτί κανσόν σε ουδέτερο τόνο, μολύβι, βελόνα, λαδοπαστέλ, ξηροπαστέλ, χρωματιστά μολύβια.	Επιλογή υλικού ελεύθερη.
9. Τονική απόδοση με χρωματικό υλικό και πινέλο (γκριζάιγ – άσπρο – μαύρο – ώχρα).	2 Χ 3	Οι μαθητές / τριες -να εξοικειωθούν με καινούργιες τεχνικές (γκριζάιγ) και υλικά (σκόνες, κόλλες, πινέλο, τέμπερες κλπ.) και να μπορούν να τα μεταχειρίζονται στην πλαστική απόδοση του θέματος.	-Να αποδοθεί απλή σχετικά σύνθεση με την τεχνική του γκριζάιγ (άσπρο – μαύρο – ώχρα). Ως υλικό μπορούν να χρησιμοποιηθούν κόλλες, τέμπερες κλπ.	Χαρτί ακουαρέλας, μολύβι, βελόνα, σκόνες, κόλλες, πινέλα, τέμπερες και πλαστική παλέτα.	
10. Συνοπτική χρωματική απόδοση με τα 3 βασικά χρώματα	2 Χ 3	Οι μαθητές / τριες -να αποκτήσουν την ικανότητα να κάνουν αναγωγή και ομαδοποίηση του πλήθους των χρωμάτων της πραγματικής σύνθεσης στα 3 βασικά.	-Να εκτελεστεί απλή σύνθεση διαφόρων αντικειμένων και υφασμάτων με τα 3 βασικά χρώματα.	Χαρτί ακουαρέλας, μολύβι, βελόνα, σκόνες, κόλλες, πινέλα, τέμπερες και πλαστική παλέτα.	
11. Τεχνητός φωτισμός και χρώμα.	2 Χ 3	Οι μαθητές / τριες -να μελετήσουν τις αλλοιώσεις, που υφίσταται το χρώμα υπό την επίδραση του τεχνητού φωτισμού -να αποκτήσουν την ικανότητα να τις διακρίνουν και να τις αποδίδουν στο έργο τους.	-Να τοποθετηθεί σύνθεση με λευκά αντικείμενα και να φωτιστεί με τεχνητό χρωματιστό φωτισμό. -Να αποδοθεί η σύνθεση με απλά χρωματικά υλικά από τους μαθητές / τριες.	Χαρτί ακουαρέλας, μολύβι, βελόνα, σκόνες, κόλλες, πινέλα, τέμπερες και πλαστική παλέτα.	Να δοθεί έμφαση στις χρωματικές αλλοιώσεις που προκαλεί ο τεχνητός φωτισμός.
12. Ολοκληρωμένη χρωματική σύνθεση.	2 Χ 3	Οι μαθητές / τριες -να αποδίδουν με ευχέρεια τις χρωματικές σχέσεις και αξίες μιας σύνθεσης.	-Να αποδοθεί σύνθεση με αντικείμενα και χρωματιστά υφάσματα, με σκόνες και κόλλα.	Χαρτί ακουαρέλας, μολύβι, βελόνα, σκόνες, κόλλες, πινέλα, τέμπερες και πλαστική παλέτα.	

3. ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥ

1. Ο χώρος του εργαστηρίου πρέπει να είναι επαρκής σε επιφάνεια (περίπου 90τ.μ. για 30 μαθητές), σε ύψος (3,50μ. τουλάχιστον), σε φωτιστικές επιφάνειες για φυσικό φωτισμό (ανοίγματα 20τ.μ. περίπου), σε αναλογίες (ορθογώνια κάτοψη με πλευρές 2 προς 3 περίπου), σε ποιότητα κατασκευής και σε εγκαταστάσεις θέρμανσης, τεχνητού φωτισμού, ύδρευσης και αποχέτευσης (νεροχύτης).
2. Εξοπλισμός: 30 καβαλέτα ελαφριά και ανθεκτικά (όχι ογκώδη που εμποδίζουν τη θέα προς το θέμα), 30 σκαμπό, 3 βάθρα για τα θέματα (άνισου ύψους και όγκου), σχεδιοθήκη και ντουλαπάκι για κάθε μαθητή, φοριαμούς για τα αντικείμενα, βιβλιοθήκη, ταμπλό σε όλους τους τοίχους, πίνακα λευκό, έδρα με συρτάρια και κάθισμα, φορητή κολώνα για προβολέα και κινητό φωτισμό.
3. Εποπτικά μέσα: Όλα τα γεωμετρικά στερεά, αντικείμενα καθημερινής χρήσης από διάφορα υλικά, μικροέπιπλα, εκμαγεία (ολόσωμο, προτομή, ανάγλυφο), κομμάτια από ύφασμα, κρεμαστή οθόνη προβολής και δύο μηχανήματα προβολής διαφανειών (σλάιντς και Α4).

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Τεχνολογία Υλικών

Α΄ Τ.Ε.Ε. 2ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ:

Ο σκοπός του μαθήματος **Τεχνολογία Υλικών** στην **Α΄ τάξη του 2ου Κύκλου** είναι να γνωρίσουν οι μαθητές την προέλευση, τις ιδιότητες, τη χρήση και τα χαρακτηριστικά των υλικών που χρησιμοποιούνται κατά την διαδικασία εκτύπωσης με όλες τις μεθόδους που έχουν διδαχτεί.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ:

Στο τέλος της διδασκαλίας οι μαθητές θα πρέπει :
- να έχουν αποκτήσει άμεση και ικανοποιητική εμπειρία των υλικών, που χρησιμοποιούνται κατά την διάρκεια των εκτυπώσεων.
- να είναι σε θέση να διακρίνουν τα υλικά ανάλογα με την μέθοδο εκτύπωσης,
- να είναι σε θέση να επιλέγουν τα κατάλληλα υλικά για βιβλιοδεσία.
- να γνωρίσουν τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο ποιότητας της εκτύπωσης όφφσετ.

Α/Α	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ-ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1	**Χαρτί** Διαδικασία παραγωγής και τρόποι παρασκευής στη σύγχρονη εποχή Γραμμή παραγωγής στη χαρτοβιομηχανία	2ω	Η κατανόηση και απόκτηση εμπειρίας των μαθητών: -στη σύγχρονη διαδικασία παραγωγής, -στην πορεία που ακολουθείται στη σύγχρονη χαρτοβιομηχανία, -στις χρησιμοποιούμενες πρώτες ύλες της.	Επίδειξη χρήσης		
2	**Χαρτί** Μηχανικός, ημιχημικός και χημικός πολτός Λεύκανση του χαρτιού Πρόσθετα χαρτιού Επιχρισμός	2ω	Η κατανόηση και απόκτηση εμπειρίας των μαθητών: -στις κατηγορίες που διακρίνεται και με ποια κριτήρια, ο χαρτοπολτός στη βιομηχανία παραγωγής, -στα προϊόντα κάθε κατηγορίας, -στη διαδικασία λεύκανσης και τα αποτελέσματα στο χαρτί . -στις συνέπειες των πρόσθετων του χαρτιού στο τελικό αποτέλεσμα. -στις συνέπειες του επιχρισμού.	Επίδειξη χρήσης.		
3	**Χαρτί** Συνθήκες αποθήκευσης Βάρος χαρτιού Υπολογισμός σε βάρος ανά μ2 και χιλιάδα	2Χ2ω	Η κατανόηση και απόκτηση εμπειρίας των μαθητών: -στις συνθήκες που πρέπει να εξασφαλίσουμε στο χαρτί, -στη σημασία επιλογής του χαρτιού σε σχέση με το βάρος του ανά μ2. -στον πρακτικό υπολογισμό του βάρους ανά χιλιάδα.	**Ασκηση :** **Διπλώματα εντύπων** **Στάδια εργασίας:** Α)Δίνονται στους μαθητές ανά ομάδες κόλλες χαρτιού επιφάνειας 70Χ100 , 58Χ86 Β)Ζητείται από τους μαθητές το μέγεθος της σελίδας ενός 16σέλιδου, ενός 12σέλιδου κι ενός		Οι μαθητές αποκτούν εμπειρία στα μεγέθη τυποποίησης χαρτιού που υπάρχουν, ενώ συγχρόνως πραγματοποιού-νται και απλές ασκήσεις μοντάζ εργασιών.

				8σέλιδου για να τυπωθεί ολόκληρο στα αντίστοιχα χαρτιά Γ)Ζητείται ο τρόπος διπλώματος του χαρτιού ανάλογα με το πάχος του. Δ)Ζητείται το συνολικό βάρος που θα έχει η ποσότητα του χαρτιού για 1000 16σέλιδα ή 12σέλιδα ή 8σέλιδα.		
4	Χαρτί Ποιότητα χαρτιού Διαστάσεις χαρτιού	2Χ2ω	Η κατανόηση και απόκτηση εμπειρίας των μαθητών: -στην ποιότητα στο χαρτί -στα σημεία που πρέπει εστιάσουμε, -στο συσχετισμό του επιχρισμού με την ποιότητα.			
5	Χαρτί Είδη χαρτιού Α΄ μέρος (αδιάβροχο,πλαστικοποιημένο,ανακυκλωμένο, τυπογραφικό,αυτοκόλητο,αφής,γκομέ΄,γκοφρέ, δημοσιογραφικό,εκτυπώσεων,επιμεταλλωμένο,θερμογραφικό,θερμοκολλητικό,καρμπο-νιζέ, καταγραφικό.)	2ω	Η κατανόηση και απόκτηση εμπειρίας των μαθητών: -στα διάφορα είδη χαρτιών που υπάρχουν στην αγορά, -στην ταξινόμηση των παραπάνω όρων και ονομασιών με τις οποίες είναι ευρέως διαδεδομένα στο χώρο της αγοράς χαρτιού.			
6	Χαρτί Είδη χαρτιού Β΄ μέρος (κράφτ,κρεπέ,οικολογικό,περιτυλίγματος, σιλικονέ,συσκευασίας,σχεδίασης,υδατογραφημένο,φωτοστοιχειοθεσίας,ράκη,test liner,tissue,χαρτί για υπολογιστές)	2ω	Η κατανόηση και απόκτηση εμπειρίας των μαθητών: -στα διάφορα είδη χαρτιών που υπάρχουν στην αγορά, -στην ταξινόμηση των παραπάνω όρων και ονομασιών με τις οποίες είίναι ευρέως γνωστά στο κόσμο της χαρταγοράς.			
7	Χαρτί Τεχνικές ελέγχου νερών χαρτιού και αντοχής .	2ω	Η κατανόηση και απόκτηση εμπειρίας των μαθητών: -στον τρόπο ελέγχου των ''νερών'' του			

	Σκάσιμο του χαρτιού. Ανέμισμα του χαρτιού. Έλεγχος του χαρτιού πριν την εκτύπωση		χαρτιού. -στη σημασία των ''νερών'' στην εκτύπωση. -στα σημεία που εντοπίζεται η αντοχή του χαρτιού, -στη σημασία του όρου «σκάσιμο χαρτιού», -στον τρόπο ελέγχου του χαρτιού πριν την εκτύπωση, -στο ανέμισμα του χαρτιού πριν την εκτύπωση.			
8	**Μελάνι** Ιστορική αναδρομή στην ανάγκη του ανθρώπου να χρησιμοποιήσει το μελάνι. Φυσικές πρώτες ύλες.	2ω	Η κατανόηση και απόκτηση εμπειρίας των μαθητών: -στη χρήση υλικών από τον άνθρωπο στο παρελθόν, που είχαν τη χρήση μελανιού, -στη χρήση φυτικών πρώτων υλών για την παραγωγή των μελανιών σήμερα.			
9	**Μελάνι** Πιγμέντα και χρωστικές.	2ω	Η κατανόηση και απόκτηση εμπειρίας των μαθητών: -στη χρήση των πιγμέντων και των χρωστικών, -στον τρόπο διάκρισής τους, -στο ρόλο που διαδραματίζει το καθένα στο μελάνι.			
10	Μελάνι Ειδικά χαρακτηριστικά μελανιών Τύποι μελανιών (στάνταρ, γυαλιστερά, φρές, UV, Heat Set κλπ) Πρόσθετα μελανιών (Στεγνωτικά, επιβραδυντικά, αποστάγματα, αντιοξειδωτικά, κεριά) Μεταλλικά μελάνια Επικαλυπτικά βερνίκια	2ω	Η κατανόηση και απόκτηση εμπειρίας των μαθητών: -στα ειδικά χαρακτηριστικά των μελανιών, -στους τύπους μελανιών που εντοπίζουμε στην αγορά των γραφικών τεχνών, -στα μεταλλικά μελάνια, -στα επικαλυπτικά βερνίκια, -στο ρόλο των πρόσθετων των μελανιών σε κάθε περίπτωση.	Επίδειξη χρήσης		
11	**Υλικά βιβλιοδεσίας** •κόλλες (αλευρόκολλα, ριζόκολλα, ψαρόκολλα) • χαρτιά (λευκά, γιαπωνέζικα, κράφτ, χαρτόνια, συρταρόχαρτα •τέλα	2ω	Η κατανόηση και απόκτηση εμπειρίας των μαθητών: -στα υλικά που χρησιμοποιούνται στη βιβλιοδεσία, -στο ρόλο του καθενός, -στην αξιολόγηση της ποιότητας του υλικού.	Επίδειξη καλλιτεχνικών βιβλιοδεσιών		

12	**Υλικά βιβλιοδεσίας:** •υφάσματα •δέρματα (από κατσίκι, μοσχάρι, πρόβατο) •πλαστικά	2ω	Η κατανόηση και απόκτηση εμπειρίας των μαθητών: -στη χρησιμοποίηση υλικών βιβλιοδεσίας, -στο ρόλο του καθενός, -στην αξιολόγηση της ποιότητας του υλικού.	Επίδειξη καλλιτεχνικών βιβλιοδεσιών		
13	**Υλικά μεταξοτυπίας** Το ύφασμα ως διάτρητη επιφάνεια εκτύπωσης (νάυλον, πολυέστερ, λίκρα, ακρυλικό, σπαντέλ,συνδυασμός βαμβακερού και πολυέστερ). Οδηγίες για τη σωστή επιλογή υφάσματος Βαθμός ανοίγματος οπών.	2ω	Η κατανόηση και απόκτηση εμπειρίας των μαθητών: -στα υλικά που χρησιμοποιούνται στη μεταξοτυπία, -στο ρόλο της επιλογής του υφάσματος στη μεταξοτυπία, -στα κριτήρια επιλογής με βάση το άνοιγμα των οπών του.	Επίδειξη υλικών μεταξοτυπίας		
14	**Υλικά μεταξοτυπίας** Κατασκευή του στένσιλ Το πλαστικό Το γυαλί Το ύφασμα ως εκτυπούμενο μέσο	2ω	Η κατανόηση και απόκτηση εμπειρίας των μαθητών : -στα υλικά που χρησιμοποιούνται στην παραγωγική διαδικασία εκτύπωσης, -στην ποικιλία υλικών που αποτελούν εκτυπούμενα μέσα.	Επίδειξη χρήσης υλικών μεταξοτυπίας		
15	**Ο τσίγκος εκτύπωσης στην όφφσετ** Αλουμίνιο Γρανάρισμα Φωτοευπαθής κόλλα μεταφοράς Προευαισθητοποιημένες φωτομεταφορές. **Καουτσούκ** Υλικό κατσκευής και χρήση στην όφφσετ.	2ω	Η κατανόηση και απόκτηση εμπειρίας των μαθητών: -στην πρώτη ύλη παρασκευής εκτυπωτικής πλάκας με τη μέθοδο όφφσετ, -στο γρανάρισμα, -στη χημεία της φωτομεταφοράς, -στις προευαισθητοποιημένες φωτομεταφορές, -στο ρόλο του καουτσούκ στην όφφσετ.	Επίδειξη χρήσης.		
16	**Καουτσούκ** Υλικό κατσκευής και χρήση στην όφφσετ Βουλκανισμός	2ω	Η κατανόηση και απόκτηση εμπειρίας των μαθητών: -στο ρόλο του καουτσούκ στην όφφσετ, -στον τρόπο ελέγχου της ποιότητάς του,	Επίδειξη χρήσης.		

	Έλεγχος ποιότητας καουτσούκ εκτύπωσης Προβλήματα κακής συντήρησης.		-στον βουλκανισμός ως διαδικασίας παραγωγής του.			
17	**Δευτερεύοντα υλικά στην όφσετ** Πούδρες εκτύπωσης,αραβική γόμα,μανίλες.	2ω	Η κατανόηση και απόκτηση εμπειρίας των μαθητών: -στα δευτερεύοντα υλικά στην όφσετ, -στο ρόλο του καθενός.	Επίδειξη χρήσης.		
18	**Εργαλεία ελεγχου ποιότητας εκτύπωσης όφσετ.** Ντεσιντόμετρα,υγρόμετρα,πεχάμετρα,δυναμόμετρα,θερμόμετρα,λούπα,χρωματοφωτό-μετρα κλπ. Δοκίμια χρωμαλίνης.	2ω	Η κατανόηση και απόκτηση εμπειρίας των μαθητών: -στα ντεσιντόμετρα, -στα υγρόμετρα, -στα πεχάμετρα, -στις λούπες (ματιέρες), -στα χρωματοφωτόμετρα, -στο ρόλο τους στη διαδιακασία παραγωγής.	Επίδειξη των εργαλείων και δοκιμίων χρωμαλίνης.		
19	**Υλικά βαθυτυπίας** Το χρωστικό χαρτί Οξείδωση του κυλίνδρου βαθυτυπίας Ποικιλία εκτυπούμενων υλικών **Υλικά φλεξογραφίας** Ανιλοξ Αλουμίνιο, πολυπροπυλένιο και φόιλ ως υλικά εκτύπωσης.	2ω	Η κατανόηση και απόκτηση εμπειρίας των μαθητών: -στην αναγκη χρησιμοποίησης του χρωστικού χαρτιού στη βαθυτυπία, -στον τρόπο οξείδωσης για τη χάραξη κυλίνδρου βαθυτυπίας, -στα υλικά που χρησιμοποιούνται για εκτύπωση, -στο ρόλο των άνιλοξ στη φλεξογραφία, -στη χρήση του αλουμινίου, του πολυπροπυλενίου και του φόιλ ως πιο άμεσων υλικών εκτύπωσης στην όφσετ.	Επίδειξη χρήσης.		
20	**Πλαστικοποιημένες εκτυπώσεις** Σάκοι,σακκούλες,τσάντες,ταινίες κλπ.	2ω	Η κατανόηση και απόκτηση εμπειρίας των μαθητών: -στα υλικά εκτύπωσης για σακκούλες, τσάντες, ταινίες και γενικά στα εύκαμπτα υλικά.	Επίδειξη χρήσης.		

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Φωτογραφία

Α΄ Τ.Ε.Ε. 2ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

Α. ΣΚΟΠΟΣ

Ο μαθητής πρέπει να έχει τη δυνατότητα φωτογράφησης, καθοδήγησης και επίβλεψης του φωτογράφου για την υλοποίηση, καταγραφή και αποτύπωση ενός προσχεδίου, είτε αυτό είναι σε δύο είτε σε τρεις διαστάσεις, για την παρουσίαση σε ένα πελάτη ή φορέα ή τον τύπο ή και για διαφήμιση - καμπάνια, σε όλες τις μορφές τελικής παρουσίασης.

Β. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Συγκεκριμένα ο μαθητής πρέπει :

- Να γνωρίζει την τεχνολογία, τη λειτουργία και τα εξαρτήματα των διαφορετικών μηχανών μεσαίου και μεγάλου φορμά.
- Να έχει κατανοήσει τα θεμελιώδη στοιχεία της φωτοευαισθητομετρίας.
- Να γνωρίζει τις πηγές τεχνητού και συνεχούς φωτισμού καθώς επίσης πως καταγράφονται από τα φιλμ και πως διορθώνονται.
- Να γνωρίζει την θερμοκρασία του χρώματος και πως καταγράφεται και διορθώνεται στα έγχρωμα φιλμ είτε στη λήψη, είτε με την επεξεργασία, στα κατάλληλα προγράμματα του ηλεκτρονικού υπολογιστή.
- Να γνωρίζει την σωστή έκθεση σε μία διαφάνεια και να διακρίνει την υπό και υπερέκθεση και γνωρίζει επίσης αν μπορεί να διορθωθεί και να εκτυπωθεί.

- Να γνωρίζει τις τεχνικές αντιγραφής ενός πρωτοτύπου είτε αυτό είναι έγχρωμο είτε ασπρόμαυρο.
- Να γνωρίζει τους τρόπους έκθεσης και εμφάνισης του λιθογραφικού φιλμ.
- Να γνωρίζει και να μπορεί να χρησιμοποιήσει σωστά τον φωτισμό και τις ψηφιακές μηχανές λήψης και να είναι σε θέση να ρετουσάρει με ηλεκτρονικούς τρόπους είτε για την βελτίωση μίας εικόνας είτε για τη διόρθωση των φωτιστικών συνθηκών.
- Να έχει γνώσεις δεοντολογίας στην επεξεργασία μίας εικόνας σε σχέση με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας του φωτογράφου.
- Να γνωρίζει τα όρια της ηλεκτρονικής επεξεργασίας της φωτογραφίας ιδιαίτερα αν η φωτογραφία αποτελεί ντοκουμέντο.
- Να γνωρίζει βασικά στοιχεία φωτογραφικής αισθητικής και τα κυρίαρχα φωτογραφικά κινήματα και εκπροσώπους αυτών από τον 19° και 20° αιώνα.
- Να γνωρίζει τους κύριους φωτογράφους εκφραστές στον κλάδο γραφιστικής και αντιπροσωπευτικά έργα στο χώρο της αφίσας, των εξωφύλλων, των εικονογραφήσεων κλπ ανάλογα με το κοινό που απευθύνονται και την σκοπιμότητα.
- Να μπορεί να λειτουργήσει σε μία ομάδα είτε προτείνοντας είτε εκτελώντας διαφορετικά έργα και αναπτύσσοντας κριτικές ικανότητες αξιολόγησης, τις οποίες να μπορεί να εκφράσει και λεκτικά με αναφορές φωτογράφων.

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ Θ+Ε	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ-ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ-ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΘΕΩΡΙΑ ΙΙ Θεωρία τεχνολογίας μηχανών, φακών και εξαρτημάτων μεσαίου και μεγάλου φορμά. Μηχανή 10 Χ 12,5: αρχές λειτουργίας οπτικών διορθώσεων. Φακοί κατάλληλοι για μακροφωτογράφηση. Φωτοευαισθητομετρία (θεμελιώδη). Είδη εμφανιστών και ιδιότητές τους αναφορικά με την διαβάθμιση της αντίθεσης (κοντράστ) στο φιλμ.	4+0	Κατανόηση της λειτουργίας των επαγγελματικών μηχανών, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τις ανάγκες της κατεύθυνσης. Εμβάθυνση γνώσεων πάνω στις ιδιότητες των φιλμ. Κατανόηση της χρήσης διαφορετικών εμφανιστών φιλμ για τον έλεγχο του κοντράστ.	Παρουσίαση στους μαθητές των τεχνολογικών ιδιαιτεροτήτων των μηχανών 6 Χ 6 και συναφών με έμφαση στην δυνατότητα καλύτερης ποιότητας των παραγόμενων φωτογραφικών εικόνων. Θεωρητική παρουσίαση των μηχανών 10 Χ 12,5 και επεξήγηση των αρχών λειτουργίας τους. Αναφορά σε φακούς (κυρίως μακροφωτογραφίας) που χρησιμοποιούνται στις γραφικές τέχνες. Θεωρητική παρουσίαση στους μαθητές των κατασκευαστικών χαρακτηριστικών των φωτογραφικών φιλμ με σκοπό την κατανόηση της ανταπόκρισής τους σε μεταβαλλόμενες συνθήκες φωτισμού και εμφάνισης (σχέση δείκτη έκθεσης / χρόνου εμφάνισης).	Προβολέας διαφανειών / διαφάνειες	Κρίνεται χρήσιμη η ύπαρξη εποπτικού υλικού με αναφορά στις μηχανές μεσαίου και μεγάλου φορμά, όπως επίσης και η επίσκεψη σε επαγγελματικούς χώρους φωτογράφησης για την γνωριμία με τις πιο πάνω μηχανές.
ΤΕΧΝΗΤΟΣ ΦΩΤΙΣΜΟΣ Τεχνητός φωτισμός: (1) Συνεχής: Είδη φωτεινών πηγών (σημείο, ανταναλαστήρας, διάχυτο φως). (2) Το ηλεκτρονικό φλας. Χρήση ειδικών φίλτρων. Τεχνικές φωτομέτρησης.	4+10	Εξοικείωση των μαθητών με το περιβάλλον και τις απαιτήσεις του εργαστηρίου ιδιαίτερα σε ότι αφορά τον χειρισμό του τεχνητού φωτός. Εξοικείωση σε εξειδικευμένη χρήση του φωτόμετρου. Εξοικείωση στην έννοια του συνεχόμενου / στιγμιαίου φωτισμού με στόχο την δυνατότητα ανακαραγωγής των φυσικών συνθηκών φωτισμού μέσα στο στούντιο.	Τοποθέτηση αντικειμένου ή προσώπου για φωτογράφηση μέσα στο εργαστήριο. Φωτισμός και αντίστοιχη λήψη με την χρήση διαφορετικών φωτιστικών πηγών (διαδοχικά σημειακή πηγή, σημειακή πηγή με την χρήση ανταναλαστήρων {μίμηση ηλιακού φωτός}, πηγή διάχυτου φωτός {μίμηση διάχυτου φυσικού φωτισμού}). Εμβάθυνση στις τεχνικές φωτομέτρησης με στόχο τον πληρέστερο έλεγχο του τελικού	Πλήρης εξοπλισμός στούντιο (φωτογραφικές μηχανές, τρίποδες, φωτιστικά συνεχούς ή στιγμιαίου φωτισμού, τρίποδες στήριξης, ανταναλαστήρες κ.α. εξαρτήματα). Φωτόμετρο, κελβινόμετρο.	Κρίνεται αναγκαία η ύπαρξη των διαφορετικών φωτιστικών πηγών για την πληρέστερη κατανόηση των φωτιστικών συνθηκών που απαιτούνται στις επαγγελματικές λήψεις.

			αποτελέσματος. Φωτογράφηση του ίδιου αντικειμένου ή προσώπου με την χρήση ηλεκτρονικού φλας. Παρουσίαση των ιδιαιτεροτήτων του στιγμιαίου φωτισμού και εκμάθηση του τρόπου φωτομέτρησής του. Χρήση φίλτρων κατά την διάρκεια των φωτογραφίσεων (φίλτρα πόλωσης ή διορθωτικά). Παρουσίαση και κριτική στην τάξη των εργασιών των μαθητών		
ΧΡΩΜΑ Θεωρία χρώματος. Θερμοκρασία χρώματος. Χρώμα και τεχνητός φωτισμός. Χρήση φίλτρων (διορθωτικά, δημιουργικά).	4+10	Εξοικείωση των μαθητών με τις ιδιαιτερότητες της έγχρωμης φωτογραφίας. Εκμάθηση της εξισορρόπησης φωτεινών πηγών διαφορετικής θερμοκρασίας χρώματος με τη χρήση κατάλληλων διορθωτικών φίλτρων. Κατανόηση των αρχών λειτουργίας του κελβινόμετρου (όργανο μέτρησης θερμοκρασίας χρώματος φωτός). Κατανόηση της χρήσης των «δημιουργικών» φίλτρων.	Παρουσίαση των θεμελιωδών αρχών που διέπουν την απόδοση του χρώματος στα φωτογραφικά φιλμ (αρνητικά και θετικά). Θεωρία των συμπληρωματικών χρωμάτων, μέθοδος σύνθεσης με την χρήση τριών κύριων χρωμάτων. Σύντομη επεξήγηση της διαδικασίας σύνθεσης χρώματος στον εκτυπωτήρα. Σύντομη αναφορά στις ιδιαιτερότητες των έγχρωμων χαρτιών και στην διαδικασία εμφάνισής τους. Αναφορά στην θερμοκρασία του χρώματος (°K) κατά την εκπομπή του από διαφορετικές φωτιστικές πηγές και στην σημασία της για την επιλογή των κατάλληλων διορθωτικών φίλτρων για διαφορετικά είδη φιλμ/ συνθήκες φωτισμού. Αναφορά στα φιλμ «ημέρας» και «νύχτας» που στοχεύουν στην αντιμετώπιση φωτιστικών πηγών διαφορετικής θερμοκρασίας. Παρουσίαση των φωτομέτρων θερμοκρασίας φωτός και εκμάθηση της χρήσης τους. Παρουσίαση των ιδιοτήτων των	Φωτογραφικός εξοπλισμός. Φωτόμετρο χειρός, κελβινόμετρο, φίλτρα διορθωτικά κ.α.	Κρίνεται σκόπιμη η χορηγία έντυπου διαφημιστικού υλικού από εταιρείες φωτογραφικών προϊόντων και η παρουσίασή του στους μαθητές.

			διορθωτικών φίλτρων και επεξήγηση της χρήσης τους. Παρουσίαση «δημιουργικών» φίλτρων. Για τις ασκήσεις λήψης μπορεί να γίνεται χρήση θετικού έγχρωμου φιλμ (διαφάνειες) που στη συνέχεια θα εμφανίζεται σε εξωτερικά εργαστήρια. Οι μαθητές καλούνται να φωτογραφήσουν με το φως της ημέρας και με τεχνητό φωτισμό χρησιμοποιώντας το ίδιο φιλμ (π.χ. τύπου «ημέρας») εξασκούμενοι έτσι στην χρήση των διορθωτικών φίλτρων. Το αντικείμενο των λήψεων μπορεί να είναι το ίδιο το «χρώμα» όπως π.χ. ένα κόκκινο ή ένα κίτρινο στοιχείο, το οποίο στην συνέχεια θα συγκριθεί με την πιστότητα της απόδοσής του στο φιλμ στην τάξη. Αντίστοιχα με τις πρώτες λήψεις Α/Μ έτσι και εδώ θα γίνει η διερεύνηση των αποτελεσμάτων της υποέκθεσης και υπερέκθεσης ενός συγκεκριμένου καδραρίσματος. Κατά την διάρκεια των λήψεων οι μαθητές θα κάνουν χρήση και κάποιων «δημιουργικών» φίλτρων κατά τις υποδείξεις του διδάσκοντος. Παρουσίαση και κριτική στην τάξη των εργασιών των μαθητών.		
ΕΙΔΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ Αντιγραφή πρωτότυπου: (1) πλήρους τονικής κλίμακας, (2) Α/Μ. Χρήση τεχνητού φωτισμού. Χρήση Α/Μ και έγχρωμων φιλμ.	4+30	Επαφή με το κύριο αντικείμενο του μαθήματος σε ότι αφορά την κατεύθυνση των γραφικών τεχνών: εκμάθηση της φωτογραφικής αντιγραφής πρωτοτύπου (αντικείμενο / Α/Μ κείμενο), χρήση ειδικών φιλμ και εξοικείωση με προηγμένες τεχνικές σκοτεινού	Τοποθέτηση αντικείμενου πλήρους τονικής κλίμακας για αντιγραφή. Επιλογή κατάλληλων φωτιστικών πηγών και τοποθέτησή τους. Φωτομέτρηση. Λήψεις με Α/Μ παγχρωματικό φιλμ. Εμφάνιση και εκτύπωση. Λήψεις με θετικό έγχρωμο φιλμ.	Προβολέας διαφανειών /διαφάνειες. Φωτογραφική μηχανή μικρού φορμά και εξαρτήματα. Τρίποδας, φωτόμετρο, κελβινόμετρο. Τεχνητός φωτισμός, διορθωτικά φίλτρα. Χρήση σκοτεινού θαλάμου	Για την καλύτερη κατανόηση της θεωρίας και λειτουργίας των διορθωτικών κινήσεων των μηχανών μεγάλου φορμά κρίνεται σκόπιμη η επίσκεψη σε επαγγελματικούς χώρους φωτογραφήσεων και γραφικών τεχνών.

Τεχνικές φωτομέτρησης. Έκθεση / εμφάνιση λιθογραφικού φιλμ. Σκοτεινός θάλαμος: εκμάθηση μεταβλητής ευαισθησίας φιλμ («πουσάρισμα»). Διορθωτικές επεμβάσεις σε φιλμ (μειωτές / Ενισχυτές κοντράστ) και χαρτιά (τονιστές).		θαλάμου. Κατανόηση διορθωτικών επεμβάσεων στα φιλμ (μείωση / αύξηση κοντράστ). Κατανόηση χρωματικών επεμβάσεων στα χαρτιά με τονιστές. Κατανόηση της έκθεσης και χημικής επεξεργασίας ενός λιθογραφικού φιλμ. Ρετούς λιθογραφικού φιλμ.	Χρήση απαραίτητων φίλτρων (διορθωτικά κλπ.). Επανάληψη των λήψεων με αντικείμενο διαφορετικής σύστασης (π.χ. γυάλινο αντικείμενο). Παρουσίαση και κριτική στην τάξη. Αντιγραφή Α/Μ γραμμικού πρωτότυπου. Επιλογή / τοποθέτηση κατάλληλου φωτισμού. Φωτομέτρηση. Αναφορά σε διόρθωση έκθεσης ανάλογα με τον παράγοντα μεγέθυνσης. Λήψεις με Α/Μ παγχρωματικό και λιθογραφικό φιλμ. Λήψη με θετικό έγχρωμο φιλμ. Χρήση απαραίτητων φίλτρων (διορθωτικά θερμοκρασίας χρώματος, πόλωσης φωτός ή άλλα). Εμφάνιση και εκτύπωση. Παρουσίαση και κριτική στην τάξη. Εκμάθηση επέμβασης στην έκθεση και αντίστοιχη εμφάνιση φιλμ επιλέγοντας διαφορετικούς δείκτες έκθεσης από τον κανονικό («πουσάρισμα»). Εκμάθηση διορθωτικών επεμβάσεων κατά την εμφάνιση των Α/Μ φωτογραφιών (τονιστές). Συνολική παρουσίαση και κριτική στην τάξη των εργασιών των μαθητών.	(εμφάνιση / εκτύπωση). Πινέλα ρετουσαρίσματος λιθογραφικού φιλμ. Φωτεινή τράπεζα με εξισορροπημένο φως ημέρας. Λούπα.	
Η/Υ Λήψεις με ψηφιακή μηχανή. Εισαγωγή στην ηλεκτρονική Επεξεργασία της φωτογραφίας. Δεοντολογία στην επεξεργασία εικόνας με Η/Υ. Εκμάθηση βασικών εργαλείων.	0+20	Εξοικείωση των μαθητών με τις πρόσφατες τεχνολογικές εξελίξεις που αφορούν την δημιουργία ψηφιακών εικόνων, όπως και με προγράμματα πληροφορικής που επιτρέπουν την επεξεργασία (ρετούς) της φωτογραφικής εικόνας με την χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή.	Παρουσίαση της τεχνολογίας, των δυνατοτήτων και της τεχνικής χρήσης της ψηφιακής μηχανής. Χρήση ειδικού τεχνητού φωτισμού για ψηφιακή λήψη. Λήψη από τους μαθητές με ψηφιακή μηχανή. Κριτική των αποτελεσμάτων. Εισαγωγή στις δυνατότητες χρήσης του ηλεκτρονικού υπολογιστή για την επεξεργασία της φωτογραφίας. Ανάλυση κατάλληλων προγραμμάτων για δημιουργική	Ψηφιακή μηχανή. Ειδικός τεχνητός φωτισμός. Σαρωτής (σκάνερ). Ηλεκτρονικός υπολογιστής υψηλών προδιαγραφών με δυνατότητες βελτίωσης. Εκτυπωτής. Αποθηκευτική μονάδα μνήμης.	Κρίνεται αναγκαία η συνεργασία και ο συντονισμός με το τμήμα διδασκαλίας Η/Υ της ίδιας κατεύθυνσης με σκοπό την καλύτερη κατανόηση της χρήσης του προγράμματος επεξεργασίας.

Σάρωση, ανάλυση, εκτύπωση.			εργασία και τεχνικές βελτίωσης πάνω στην φωτογραφία. Αναφορά στην διασύνδεση ηλεκτρονικού υπολογιστή και ψηφιακής μηχανής λήψης. Πρακτική εξάσκηση στην τάξη.		
ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ Εισαγωγή στην αισθητική της φωτογραφίας. Σύντομη ιστορική αναδρομή στον διεθνή και στον ελλαδικό καλλιτεχνικό χώρο.	6+0	Εισαγωγή στις δημιουργικές και εκφραστικές δυνατότητες της φωτογραφίας με σκοπό την συνειδητοποίηση της σημασίας της φωτογραφικής σύνθεσης.	Παρουσίαση, μέσα από την ιστορική εξέλιξη της «καλλιτεχνικής» φωτογραφίας, των σημαντικότερων σταθμών / αλλαγών της «τεχνοτροπίας» έκφρασης όπως αυτή πηγάζει από το φωτογραφικό μέσο. Η αναδρομή αυτή αφορά κατά κύριο λόγο το έργο φωτογράφων στην Ευρώπη και στην Αμερική. Στην συνέχεια εξετάζεται το έργο ελλήνων φωτογράφων.	Προβολέας διαφανειών /διαφάνειες.	Κρίνεται αναγκαία η παρουσίαση κατάλληλου εποπτικού υλικού (διαφάνειες ή βιντεοταινίες) σχετικού με τις ιδιαιτερότητες και το αντικείμενο της κατεύθυνσης των γραφικών τεχνών (αφίσες, κατάλογοι κλπ.).
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ / ΚΡΙΤΙΚΗ / ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Τελική αξιολόγηση εργασιών. Παρουσίαση θεματικής ενότητας του τομέα γραφικών τεχνών. Δημιουργία πορτφόλιο.	8+0	Ανταλλαγή και σύγκριση ιδεών και τρόπων αντιμετώπισης των ασκήσεων κατά την διάρκεια του εξαμήνου από τους μαθητές με στόχο την καλύτερη δυνατή αφομοίωση από το σύνολο των θετικότερων επιτεύξεων της τάξης.	Παρουσίαση στην τάξη των μαθητικών εργασιών με ομαδική συζήτηση / κριτική πάνω στα ζητούμενα των ασκήσεων και τον τρόπο αντιμετώπισής τους.	Κοπτικό μηχάνημα φωτογραφικών χαρτιών. Μαχαίρι 45 μοιρών για παράθυρο πλαισιοποίησης. Πίνακας ανάρτησης έργων για παρουσίαση και κριτική.	Κατά την διάρκεια της κριτικής κρίνεται σκόπιμο ο εκπαιδευτικός να προτείνει συζήτηση συσχετίζοντας την εργασία των μαθητών με αυτή γνωστών φωτογράφων του είδους.

ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ: 30 ΘΕΩΡΙΑ + 70 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ = 100 (4 ώρες Χ 25 εβδομάδες)

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Εφαρμογές Η/Υ

Α΄ Τ.Ε.Ε. 2ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

Σκοπός :

Η εισαγωγή των μαθητών στις εξελιγμένες τεχνικές α) της ψηφιακής διαχείρισης εικόνων και φωτογραφιών β)ψηφιακής σχεδίασης και γ)ηλεκτρονικής τυπογραφίας.

Στόχοι:

Να κατανοήσουν οι μαθητές :

1. τους τρόπους διαχείρισης και διόρθωσης του χρώματος στην ψηφιακή σχεδίαση

2. τις τεχνικές δημιουργίας, χειρισμού και χρωματισμού τρισδιάστατων αντικειμένων

3. τους τρόπους σύνδεσης της ψηφιακής σχεδίασης με την επεξεργασία της εικόνας.

4. τα ποσοτικά μεγέθη που συνδέονται με τη διακρίβωση (καλιμπράρισμα) του χρώματος των ψηφιακών εικόνων και των

5. συσκευών εμφάνισης και εκτύπωσής τους

6. τους βασικούς μετασχηματισμούς των ψηφιακών εικόνων ως προς τα διάφορα χαρακτηριστικά τους

7. τις τεχνικές προσθήκης οπτικών εντυπώσεων στις ψηφιακές εικόνες

8. τις τεχνικές δημιουργίας ψηφιακών φωτογραφιών για το διαδίκτυο και τα πολυμέσα

9. τις βασικές έννοιες και τεχνικές της σελιδοποίησης των εγγράφων που περιέχουν κείμενο, πίνακες και εικόνες

10. τις τεχνικές διαχείρισης πολυσέλιδων εγγράφων και ιδιαιτέρως βιβλίωνν και βιβλιοθηκών

11. τις μεθόδους δημιουργίας, διόρθωσης και ρύθμισης των χρωμάτων στην ηλεκτρονική τυπογραφία,

12. τακύρια πρότυπα των αρχείων των ψηφιακών εγγράφων που απιτούνται για την τυπογραφικής ποιότητας εκτύπωσή τους

Επεξεργασία Εικόνας μέσω Η/Υ (ΙΙ)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ/ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ-ΟΡΓΑΝΑ-ΕΡΓΑΛΕΙΑ-ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. Ποσοτική ανάλυση και διακρίβωση (καλιμπράρισμα) εικόνων Ποσοτικές αρχές της κλασσικής φωτογραφίας και η εφαρμογή τους στο καλιμπράρισμα των ψηφιακών εικόνων Τεχνικές μέτρησης και καλιμπραρίσματος χρώματος Καλιμπράρισμα συσκευών	6	Οι μαθητές να - Αντιληφθούν το πλαίσιο και τους τρόπους σύνδεσης των αρχών της κλασσικής φωτογραφίας με την ψηφιακή φωτογραφία - Κατανοήσουν τα ποσοτικά μεγέθη που συνδέονται με την διακρίβωση (καλιμπράρισμα) ψηφιακών εικόνων - Είναι σε θέση να περιγράψουν τις βασικές τεχνικές διακρίβωσης χρώματος και καλιμπραρίσματος των συσκευών εμφάνισης και εκτύπωσης ψηφιακών εικόνων	- Παρουσίαση του συστήματος ζωνών, που έγινε δημοφιλές στους επαγγελματίες φωτογράφους από τον Ansel Adams, ως ενός συστήματος κατάλληλου για τον εκλεπτυσμένο έλεγχο και διακρίβωση των φωτογραφιών στον κόσμο της παραδοσιακής φωτογραφίας - Συζήτηση για το πώς έννοιες του συστήματος των ζωνών εφαρμόζονται στον ψηφιακό κόσμο και το πώς η ψηφιακή τεχνολογία εφοδιασμένη με τέτοια συστήματα διακρίβωσης μπορεί να δώσει καλύτερα αποτελέσματα από την κλασσική επεξεργασία φωτογραφίας - Παρουσίαση των τρόπων καλιμπραρίσματος του χρώματος στους διάφορους χώρους χρωμάτων (RGB,	- Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές - Λογισμικό επεξεργασίας εικόνας που να πληρεί τις προδιαγραφές που τίθενται στην ενότητα - Σαρωτής (scanner) - Εκτυπωτής - Κάμερα	- Να δοθούν πολλά παραδείγματα διακρίβωσης φωτογραφιών και ιδιαιτέρως ασκήσεις στην διακρίβωση του χρώματος καθώς και των συσκευών εκτύπωσης ώστε να επιτυγχάνεται το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα για τον χρήστη. Ιδιαίτερη έμφαση να δοθεί στην αισθητική πλευρά του προβλήματος

εμφάνισης και εκτύπωσης εικόνων			CMYK, Lab, Grayscale) καθώς και των συσκευών εκτύπωσης εικόνων		
2.Μετασχηματισμοί εικόνων Οι διάφοροι γραμμικοί μετασχηματισμοί μίας εικόνας Μετασχηματισμοί εικόνων κατά επίπεδα ρύθμισης	6	Οι μαθητές να - Κατανοήσουν τους βασικούς μετασχηματισμούς των ψηφιακών εικόνων ως προς διάφορα χαρακτηριστικά τους - Αντιληφθούν τις τεχνικές μετασχηματισμού των επιπέδων ρύθμισης των ψηφιακών εικόνων	- Παρουσίαση και συζήτηση όλων των χαρακτηριστικών μετασχηματισμών και ιδιαιτέρως αυτών της κλιμάκωσης, της αλλαγής διαστάσεων της φωτογραφίας, της παραμόρφωσης της εικόνας, της περιστροφής της - Συζήτηση των μετασχηματισμών εικόνων κατά επίπεδα και των δυνατών χρήσεών τους		- Να δοθούν ασκήσεις στο περβάλλον εργασίας του λογισμικού του εργαστηρίου για την υλοποίηση των διαφόρων μετασχηματισμών εικόνων που αναπτύχθηκαν στην θεωρία
3. Διαδικασίες δημιουργίας βέλτιστης εικόνας Οι βασικές οπτικές παράμετροι για τον χαρακτηρι-σμό και την βελτίωση των εικόνων Τεχνικές βελτίωσης εικόνων	6	Οι μαθητές να - Μπορούν να περιγράψουν τις βασικές τεχνικές βελτίωσης του οπτικού αποτελέσματος των ψηφιακών φωτογραφιών - Κατανοήσουν τους τρόπους επίτευξης ποιοτικότερων εκτυπώσεων των ψηφιακών φωτογραφιών - Μπορούν να επιλέγουν κατά	- Παρουσίαση με απλό τρόπο των εννοιών που χρησιμοποιούνται κατά την σάρωση μίας φωτογραφίας για την εισαγωγή της στον υπολογιστή. Να παρουσιαστούν οι οντότητες των bits, bytes, dpi, ανάλυση (resolution), ποσοστό (percentage) και ότι αφορά την ορολογία της σάρωσης - Συζήτηση των τρόπων βελτίωσης των αρχικών φωτογραφιών της σάρωσης μέσω των τεχνικών των επιπέδων και των		- Να δοθούν ασκήσεις βελτίωσης φωτογραφιών που θα σαρώσουν οι μαθητές μέσω του σαρωτή του εργαστηρίου. Να επιδιωχθεί με συστηματικό τρόπο η εξοικείωση σε όλα τα βήματα της συνολικής διαδικασίας βελτίωσης των αρχικά σαρωμένων φωτογραφιών

Τα βήματα για την δημιουργία ψηφιακών εικόνων επιπέδου φωτογραφίας Τα βήματα για την διόρθωση των χρωμάτων Τα βήματα για την βελτιωμένη εκτύπωση		περίπτωση τις κατάλληλες τεχνικές και διαδικασίες βελτίωσης ψηφιακών εικόνων	ιστογραμμάτων - Παρουσίαση της δυνατότητας επαναδειγματοληψίας των φωτογραφιών ώστε να επιτυγχάνεται η προσαρμογή τους στις διαφορετικές οθόνες, φίλμ και εκτυπώσεις - Παρουσίαση της τεχνικής των επιπέδων για την συνολική διόρθωση των χρωμάτων, για την επίτευξη σκίασης, λαμπρότητας και αντίθεσης		
4. Σύνθεση πολλαπλών εικόνων Εργαλεία σύνθεσης εικόνων Τεχνικές βελτίωσης συνθέτων εικόνων Τεχνικές βελτίωσης του χρώματος σε	6	Οι μαθητές να - Κατανοήσουν τις τεχνικές δημιουργίας συνθέσεων ψηφιακών φωτογραφιών - Μπορούν να επιλέγουν τα κατάλληλα εργαλεία και διαδικασίες για την επίτευξη καλύτερου οπτικού αποτελέσματος στις συνθέσεις φωτογραφιών τόσο ως προς το χρώμα όσο και ως προς τα άλλα	- Συζήτηση των διαφορετικών τεχνικών σύνθεσης φωτογραφιών, των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων τους - Παρουσίαση των τεχνικών χρήσης κατωφλίου (threshold) σε ένα από τα κανάλια της φωτογραφίας καθώς και αυτών της χρήσης της κλίσης (gradient) για την εξαγωγή των περιγραμμάτων, με σκοπό την βελτιωμένη και ρεαλιστική σύνθεση		- Να δοθούν ασκήσεις σύνθεσης φωτογραφιών είτε διαφορετικών είτε της ίδιας αλλά σε διαφορετικές εκδοχές δειγματοληψίας. - Να δοθούν συνθέσεις φωτογραφιών και να ζητηθούν τα αναλυτικά βήματα και οι τεχνικές με βάση τις οποίες επιτεύχθηκαν - Η έμφαση στις ασκήσεις

σύνθετες εικόνες Βήματα για την δημιουργία κινούμενων εικόνων		βασικά χαρακτηριστικά ώστε να εξασφαλίζεται η φυσικότητα του τελικού αποτελέσματος - Αντιληφθούν τους τρόπους δημιουργίας της εντύπωσης της κίνησης από ακολουθία ψηφιακών εικόνων και τις τεχνικές καλύτερης προσομοίωσής της	- Παρουσίαση της τεχνικής των επιπέδων για την καλύτερη σύνθεση δύο διαφορετικών εκδοχών δειγματοληψίας της ίδιας φωτογραφίας - Συζήτηση του τρόπου επίτευξης βελτιωμένου χρώματος σε σύνθεση φωτογραφιών μέσω της τεχνικής της χρήσης της κλίσης κατά επίπεδα		σύνθεσης φωτογραφιών θα πρέπει να δοθεί στην επίτευξη του καλύτερου αισθητικού αποτελέσματος
5. Φιλτράρισμα εικόνας και δημιουργία ειδικών οπτικών εντυπώσεων (εφφέ) Επισκόπηση των οπτικών εφφέ (υφή κλπ.) Χρήση διαφόρων ειδών φίλτρων, προτύπων και bitmaps στην δημιουργία εφφέ	6	Οι μαθητές να - Αντιληφθούν την σημασία και τις εφαρμογές της προσθήκης οπτικών εντυπώσεων στις ψηφιακές εικόνες - Κατανοήσουν τις αρχές των τεχνικών προσθήκης ειδικών οπτικών εντυπώσεων στις ψηφιακές φωτογραφίες - Μπορούν να επιλέγουν τις κατάλληλες διαδικασίες και εργαλεία μετασχηματισμού των ψηφιακών εικόνων είτε αυτά	- Παρουσίαση των τρόπων δημιουργίας υφής καθώς και εντυπώσεων συγκεκριμένων επανα-λαμβανομένων προτύπων με χρήση των τεχνικών posterng, διάχυσης και πρόσμιξης - Συζήτηση των τρόπων επίτευξης του καλύτερου δυνατού οπτικού αποτελέσματος μέσω των διαφόρων φίλτρων επεξεργασίας εικόνων, μέσω των συνδυασμών αυτών των φίλτρων κατά επίπεδα, μέσω της τεχνικής της αδιαφάνειας και μέσω πολύπλοκων συνδυασμών των φίλτρων		- Να αποκτηθεί εξοικείωση στα είδη των φίλτρων καθώς και στις τεχνικές δημιουργίας και εφαρμογής τους - Να δοθούν φωτογραφίες και να ζητηθεί η επιλογή συγκεκριμένων φίλτρων που εφαρμοζόμενα σε αυτές θα πετύχαιναν δεδομένη αισθητική καλυτέρευση

Οι διάφοροι τρόποι για την δημιουργία σκιών Οι διαφορετικές πράξεις λογισμού των εικόνων στην δημιουργία εφφέ Εφφέ κειμένου και ο συνδυασμός της χρήσης πακέτων επεξεργασίας εικόνων και ηλεκτρονικής τυπογραφίας		είναι φίλτρα, είτε πράξεις λογισμού, είτε δημιουργία προτύπων ώστε να επιτυγχάνεται το ανάλογα με την περίπτωση επιθυμητό αποτέλεσμα - Κατανοήσουν και να εφαρμόσουν τρόπους συνδυασμού των εργαλείων της ψηφιακής επεξεργασίας εικόνας και αυτών της ηλεκτρονικής τυπογραφίας	- Παρουσίαση των βημάτων δημιουργίας σκιάς και άλλων οπτικών εντυπώσεων μέσω τεχνικών όπως είναι η χρήση των επιπέδων, οι καταστάσεις ανάμιξης, η αδιαφάνεια και τα εργαλεία ζωγραφικής		
6. Δημιουργία εικόνων για το διαδίκτυο και τα πολυμέσα Οι ειδικές απαιτήσεις διαδικτύου και πολυμέσων στην	5	Οι μαθητές να - Αντιληφθούν την σημασία και τις εφαρμογές της δημιουργίας ψηφιακών φωτογραφιών για το διαδίκτυο και τα πολυμέσα - Κατανοήσουν τις αρχές των πολυμέσων και του διαδικτύου	- Παρουσίαση των τρόπων δημιουργίας υψηλής ποιότητας 8-bit και 24-bit φωτογραφιών τύπου GIF, και JPEG με αποδέκτη τον παγκόσμιο ιστό και τα πολυμέσα - Συζήτηση των διαφορών της δημιουργίας εικόνων για τον παγκόσμιο ιστό και τα πολυμέσα από την δημιουργία		- Να δημιουργηθούν και να συγκριθούν φωτογραφίες σε μορφή GIF και JPEG για τον παγκόσμιο ιστό στα 8-bit και 24-bit. Να γίνουν παρατηρήσεις πάνω στις διαφορές τους

δημιουργία εικόνων Δημιουργία αρχείων εικόνων για τον παγκόσμιο ιστό		σε ότι αφορά την παραγωγή ψηφιακών εικόνων - Μπορούν να περιγράψουν τα βασικά βήματα και τους τύπους των αρχείων που απαιτούνται για την δημιουργία ψηφιακών φωτογραφιών που θα απευθύνονται στον παγκόσμιο ιστό	απλών εικόνων		

Ψηφιακή Σχεδίαση (ΙΙ)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ		ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ – ΟΡΓΑΝΑ – ΕΡΓΑΛΕΙΑ – ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. Η χρήση του χρώματος στην ψηφιακή σχεδίαση Είδη χρωμάτων Διαχείριση χρωμάτων Μέθοδοι προςδιορισμού χρωμάτων Μετατροπές χρωμάτων Παλέτες και στυλ χρωμάτων Διόρθωση και ρύθμιση χρωμάτων	7	Οι μαθητές να - Αντιληφθούν τους τρόπους διαχείρισης του χρώματος στην ψηφιακή σχεδίαση - Κατανοήσουν τις αρχές δημιουργίας, μετατροπής και διόρθωσης χρωμάτων - Κατανοήσουν τις τεχνικές δημιουργίας νέων χρωμάτων - Μπορούν να περιγράψουν τα μεγέθη καθορισμού των χρωμάτων - Κατανοήσουν τις αρχές, τα μεγέθη και τις τεχνικές ρύθμισης των χρωμάτων	- Παρουσίαση των εργασιών με χρώμα στην ψηφιακή σχεδίαση - Συζήτηση για το ταίριασμα των χρωμάτων, την διαχείριση των χρωμάτων και τους χώρους των χρωμάτων της ψηφιακής σχεδίασης (RGB, CMYK) - Παρουσίαση της έννοιας των δυναμικών περιοχών σε σχέση με τις επιλογές χρωμάτων - Παρουσίαση των μεθόδων προσδιορισμού των χρωμάτων και ιδιαιτέρως της τεχνικής του πλακάτου χρώματος και αυτής της τετραχρωμίας - Συζήτηση για το στυλ των χρωμάτων, το γονικό και θυγατρικό χρώμα - Παρουσίαση των μεθόδων της αντιστροφής, της γάμα ρύθμισης, της	- Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές - Λογισμικό ψηφιακής σχεδίασης που να πληρεί τις προδια-γραφές που τίθενται στην ενότητα Εκτυπωτής	- Να αναζητηθούν οι διαφορές στην επεξεργασία και ρύθμιση των χρωμάτων ανάμεσα στα διάφορα πακέτα λογισμικού της αγοράς και στο λογισμικό του εργαστηρίου - Να δοθούν ασκήσεις μετατροπών των χρωμάτων με στόχο την επίτευξη καλύτερου αισθητικού αποτελέσματος

			μείωσης των χρωματικών τόνων και άλλων τεχνικών ρύθμισης και διόρθωσης των χρωμάτων		
2 Προσθήκη κειμένου στην σχεδίαση Διαχείριση καλλιτεχνικού και παραγραφοποιημένου κειμένου Επεξεργασία και διαμόρφωση κειμένου Διαχείριση προτύπων Προσαρμογές κειμένου	7	Οι μαθητές να - Αντιληφθούν τους τρόπους εισαγωγής και διαχείρισης κειμένου στην ψηφιακή σχεδίαση - Κατανοήσουν τις τεχνικές δημιουργίας και διαχείρισης καλλιτεχνικού κειμένου στα ψηφιακά σχέδια - Σκιαγραφήσουν τις μεθόδους διαμόρφωσης, επεξεργασίας και προσαρμογής των κειμένων στην ψηφιακή σχεδίαση	- Παρουσίαση της ροής κειμένου μεταξύ πλαισίων της ίδιας η διαφορετικών σελίδων - Παρουσίαση των τρόπων αλλαγής των χαρακτηριστικών μεμονωμένων χαρακτήρων καλλιτεχνικού κειμένου . - Παρουσίαση της διαμόρφωσης τόσο μεμονωμένων παραγράφων όσο και ολόκληρου κειμένου με στυλ		- Να εξοικειωθούν οι μαθητές με τις διάφορες γραμματοσειρές με στόχο την καλύτερη διαχείριση καλλιτεχνικού κειμένου στην ψηφιακή σχεδίαση
3 Προσθήκη ειδικών εφφέ Μετασχηματισμοί παραμόρφω-σης αντικειμένων Προοπτική	7	Οι μαθητές να - Κατανοήσουν την σημασία και τις εφαρμογές της προσθήκης οπτικών εντυπώσεων στα ψηφιακά σχέδια - Κατανοήσουν τις αρχές και	- Παρουσίαση των μετασχη-ματισμών περιστροφής και παραμόρφωσης των δισδιαστάτων αντικειμένων - Συζήτηση του κατοπτρισμού αντικειμένων, της στρέβλωσής τους και τέλος της προοπτικής τους		- Να δοθούν σχέδια που περιλαμβάνουν μετασχηματισμούς δισδιαστάτων αντικειμένων και να ζητείται το είδος των μετασχηματισμών που

αντικειμένων Διαχείριση φακού		τεχνικές δημιουργίας προοπτικής σε δισδιάστατα αντικείμενα - Δύνανται να περιγράψουν τις μεθόδους δημιουργίας και διαχείρισης φακού στην ψηφιακή σχεδίαση	- Παρουσίαση της τεχνικής της δημιουργίας φακού στην ψηφιακή σχεδίαση - Συζήτηση των ειδών φακού, όπως του διαφανούς κλπ.		επιβλήθηκε καθώς και το πιθανό αρχικό σχέδιο
4 Δημιουργία τρισδιάστατων αντικειμένων και συνδυασμός τους Τεχνικές δημιουργίας τρισδιάσ-τατων αντικειμένων Δημιουργία φωτισμού Τεχνικές προσθήκης χρώματος Δημιουργία τρισδιάστα-του κείμενου Ανάμειξη αντικειμένων	7	Οι μαθητές να - Αντιληφθούν τους τρόπους δημιουργίας τρισδιάστατων αντικειμένων στην ψηφιακή σχεδίαση - Κατανοήσουν τις μεθόδους απόδοσης προσανατολισμού στον χώρο και δημιουργίας φωτισμού - Δύνανται να περιγράψουν τις τεχνικές χρωματισμού των επιφανειών των τρισδιάστατων αντικειμένων - Κατανοήσουν τις διαδικασίες ανάμειξης και συνδυασμού αντικειμένων, καθώς και τις μεθόδους προσδιορισμού και καθορισμού των χαρακτηριστικών	- Παρουσίαση της τεχνικής της δημιουργίας εξώθησης, μέσω του χειρισμού των σημείων φυγής που προκύπτουν από την προοπτική ανάλυση των αντικειμένων, για την σχεδίαση τρισδιάστατων αντικειμένων - Παρουσίαση της δημιουργίας φωτισμού καθώς και του χρωματισμού των επιφανειών εξώθησης - Παρουσίαση της επεξεργασίας εξωθημένου κειμένου - Συζήτηση των τεχνικών ανάμειξης αντικειμένων με διαφορετικά γεμίσματα - Παρουσίαση του τρόπου		- Να αναλυθούν οι μετασχηματισμοί τρισδιαστάτων σχημά-των καθώς και οι τρόποι που αυτοί προκύπτουν από τους μετασχηματισμούς δισδιαστάτων αντικει-μένων

Διαχείριση περιγραμμάτων αντικειμένων Συνδυασμός και τομή αντικειμένων Προσδιορισμός χρωμάτων ανάμειξης αντικειμένων		μεγεθών της ανάμειξης - Αντιληφθούν τις τεχνικές δημιουργίας, διαχείρισης, διαμόρφωσης και ρύθμισης τρισδιάστατου κειμένου στην ψηφιακή σχεδίαση	ανάμειξης των τρισδιαστάτων σχεδίων σε διαφορετικά επίπεδα σχεδίασης - Παρουσίαση των τεχνικών επεξεργασίας καλλιτεχνικού κειμένου που έχει υποστεί ανάμιξη		
5 Σύνδεση της ψηφιακής σχεδίασης με την επεξεργασία εικόνας Διαχείριση χαρτογραφικών εικόνων και δημιουργία διαχωρισμού χρωμάτων Τεχνικές εισαγωγής και σύνδεσης εικόνων χαρτογραφικών και σχεδίων	7	Οι μαθητές να - Αντιληφθούν την σημασία και τις εφαρμογές του συνδυασμού της ψηφιακής σχεδίασης και της επεξεργασίας εικόνας - Κατανοήσουν τις τεχνικές και τα βήματα της διαχείρισης εικόνων μέσα σε ψηφιακά σχέδια καθώς και της διαχείρισης ψηφιακώς σχεδιασμένων αντικειμένων μέσα σε εικόνες	- Παρουσίαση της δυαδικότητας του σχήματος επεξεργασία εικόνας – ψηφιακή σχεδίαση - Παρουσίαση διαφόρων καλλιτεχνικού τύπου οπτικών εντυπώσεων που χρησιμοποιούνται στην επεξεργασία εικόνας καθώς και της δυνατότητας εφαρμογής τους στην ψηφιακή σχεδίαση - Παρουσίαση των τεχνικών δημιουργίας διαχωρισμού χρωμάτων τόσο κατά την επεξεργασία όσο και κατά την εκτύπωση στην ψηφιακή σχεδίαση		- Να εξεταστεί η δημιουργία σχεδίων για τον παγκόσμιο ιστό. Να διερευνηθεί η έκδοση σχεδίων σε HTML, GIF, JPEG μορφή

Ηλεκτρονική Τυπογραφία (ΙΙ)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ / ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ – ΟΡΓΑΝΑ – ΕΡΓΑΛΕΙΑ – ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1. **Σελιδοποίηση και διαμόρφωση σελίδων εγγράφων** Τεχνικές μετακινήσεων αντικειμένων σε άλλες σελίδες Διευθέτηση αντικειμένων Διαχείριση ευρετηρίων	9	Οι μαθητές να - Εξοικειωθούν με τις βασικές έννοιες και εργαλεία της σελιδοποίησης των εγγράφων - Κατανοήσουν τις βασικές τεχνικές διευθέτησης των αντικειμένων (εικόνων και κειμένου) με προδιαγεγραμμένο τρόπο εντός των σελίδων του εγγράφου - Κατανοήσουν τις αρχές διαχείρισης και δημιουρ-γίας ευρετηρίων σε έγγραφα και βιβλία	- Παρουσίαση των τεχνικών ομαδοποίησης των αντικειμένων στην ηλεκτρονική τυπογραφία και σύγκρισή τους με αυτές της κλασσικής τυπογραφίας - Παρουσίαση των τεχνικών ευθυγράμμισης και τοποθέτησης σε ακριβείς θέσεις των αντικειμένων - Παρουσίαση των δυνατοτήτων μετακίνησης σελίδων μέσα σε έντυπο η βιβλίο	- Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές - Λογισμικό ηλεκτρονικής τυπογραφίας που να πληρεί τις προδια-γραφές που τίθενται στην ενότητα - Εκτυπωτής	- Να συγκριθούν οι δυνατότητες σελιδοποίησης και διαμόρφωσης της διάταξης των σελίδων των λογισμικών πακέτων ηλεκτρονικής τυπογραφίας με αυτές των πακέτων της επεξεργασίας κειμένου
2. Διαχείριση	9	Οι μαθητές να	- Παρουσίαση των σύγχρονων		- Να κατανοηθεί μέσω

πολυσέλιδων εγγράφων Στρατηγικές εφαρμοζόμε-νες στα πολυσέλιδα έγγραφα Διαχείριση βιβλίων Διαχείριση βιβλιοθηκών		- Αντιληφθούν τις αρχές και τις στρατηγικές διαχείρισης πολυσέλιδων εγγράφων και ιδιαιτέρως βιβλίων και βιβλιοθηκών - Κατανοήσουν τα εργαλεία και τις τεχνικές διαμόρ-φωσης βιβλίων και βιβλιοθηκών	περιβαλ-λόντων λογισμικού σε ότι αφορά την εργασία με πολυσέλιδα κείμενα και βιβλία - Συζήτηση των τρόπων εκκίνησης των κεφαλαίων σε βιβλία και των τρόπων εργασίας με το περιεχόμενο βιβλιοθηκών		άσκησης ότι το βασικό προτέρημα των πακέτων ηλεκτρονικής τυπογραφίας είναι η δυνατότητα χειρισμού και οργάνωσης του πολυσύνθετου υλικού ενός βιβλίου
3. Διαχείριση χρώματος Μοντέλα χρωμάτων Εφαρμογή χρωμάτων Δημιουργία νέων χρωμάτων	9	Οι μαθητές να - Αντιληφθούν την σημασία της σωστής διαχείρισης του χρώματος στην παραγωγή των εγγράφων - Κατανοήσουν τα διαφορετικά μοντέλα χρώματος και την εφαρμογή τους στην ηλεκτρονική τυπογραφία	- Παρουσίαση των χρωματικών μοντέλων της ηλεκτρονικής τυπογραφίας και των μοντέλων ταιριάσματος των χρωμάτων με έμφαση στα: Pantone, TOYO, DIC, εξάχρωμο κλπ. - Συζήτηση για την δημιουργία νέων χρωμάτων και για την έννοια της παγίδευσης χρώματος στην ηλεκτρονική		- Να δοθούν ασκήσεις δημιουργίας και μετατροπής χρωμάτων σε ηλεκτρονικά έντυπα με βάση το αισθητικό αποτέλεσμα

Τεχνικές διόρθωσης της εγγραφής των χρωμάτων Τεχνικές διαχωρισμού ψηφιακών χρωμάτων		- Κατανοήσουν τις τεχνικές δημιουργίας, διόρθωσης και ρύθμισης των χρωμάτων στην ηλεκτρονική τυπογραφία	τυπογραφία		
4. Αρχές τυπογραφι-κής εκτύπωσης Επισκόπηση τυπογραφικής εκτύπωσης Οι πρότυπες μορφές των αρχείων εκτύπωσης Τα πρότυπα Postscript και PDF	8	Οι μαθητές να - Κατανοήσουν τις αρχές της εκτύπωσης ψηφιακών εγγράφων με τυπογραφική ποιότητα - Κατανοήσουν τα κύρια πρότυπα των αρχείων των ψηφιακών εγγράφων που απαιτούνται για την τυπογραφικής ποιότητας εκτύπωσή τους - Κατανοήσουν τις βασικές αρχές των προτύπων Postscript και PDF	- Παρουσίαση των αρχών των προτύπων εκτύπωσης postscript και PDF. - Παρουσίαση στοιχειωδών προγραμμάτων της γλώσσας postscript - Συζήτηση των εργαλείων υλικού και λογισμικού για την υποστήριξη των προχωρημένων προτύπων τυπογραφικής εκτύπωσης - Συζήτηση για το ρόλο του χρώματος στα ανωτέρω πρότυπα		- Να δοθούν ασκήσεις σύγκρισης των αποτελεσμάτων της χρήσης των προτύπων τυπογραφικής εκτύπωσης με αυτά των απλών εκτυ-πώσεων

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Προστασία
Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Α΄ Τ.Ε.Ε. 2ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η ενημέρωση των μαθητών πάνω στα μεγάλα και κρίσιμα προβλήματα αναφορικά με το νόημα, το πλαίσιο και την ιδεολογία της διατήρησης της Παγκόσμιας και της Ελληνικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Αυτό θα μπορέσει να γίνει εφικτό μέσα από την προσέγγιση, αφενός των εννοιών της "συντήρησης και διάσωσης της παγκόσμιας ιστορικής μνήμης", αφετέρου μέσα από την έννοια της "προστασίας της πολιτισμικής μνήμης" ως κορυφαίας ιδεολογίας στην εποχή μας. Επομένως, το μάθημα "Προστασία της Πολιτισμικής Κληρονομιάς" θα πρέπει να περιλάβει τόσο την ανάπτυξη των βασικών εννοιών και αρχών για τα παραπάνω ζητήματα, με ειδική αναφορά στις Διεθνείς Συμβάσεις, τους Χάρτες και το ισχύον Νομοθετικό Πλαίσιο, όσο και στην πρακτική που έχει ακολουθηθεί, με τα θετικά και τα αρνητικά της παραδείγματα, σε διεθνή και εθνική κλίμακα.

2. ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΩΡΕΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
1. Βασικές έννοιες της Πολιτιστικής Κληρονομιάς	3Χ2	-θεωρητική ανάλλυση των εννοιών -ιδιότητες του "μνημείου" -η ιδεολογία της προστασίας της Πολιτιστικής Κληρονομιάς	-η εμβάθυνση των μαθητών/τριών στις βασικές έννοιες της Πολιτιστικής Κληρονομιάς και του μνημείου, από την Αναγέννηση ως τις μέρες μας
2. Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Διεθνείς Συμβάσεις και Χάρτες	5Χ2	Διεθνείς Συμβάσεις, Συστάσεις , Συμφωνίες και Χάρτες. Νόμος, Συνηδικής έμπνευσης, του 1666, Συμφωνίες της Χάγης (1899 και 1907) για την προστασία της Πολιτισμικής Κληρονομιάς από τους ναυτικούς βομβαρδισμούς, Ψήφισμα Αρχών της Κοινωνίας των Εθνών (1932), Συμφωνία της Ουάσιγκτον (1935), Συμφωνία της Χάγης (1954) για την προστασία της Πολιτισμικής Κληρονομιάς σε περίπτωση πολεμικών επιχειρήσεων, Συστάσεις της UNESCO στο Νέο Δελχί (1956) Χάρτα της Βενετίας (1964), που διατύπωσε το Β' Συνέδριο Αρχιτεκτόνων και Ειδικών των Ιστορικών Μνημείων, Ευρωπαϊκή Σύμβαση του Λονδίνου (1969) για την προστασία της Αρχαιολογικής Κληρονομιάς , Σύμβαση του Παρισιού (1972) για την προστασία της Παγκόσμιας Πολιτισμικής Κληρονομιάς, Διακήρυξη του Άμστερνταμ (1975)..	Ενημέρωση των μαθητών για τις πρωτοβουλίες που έλαβε η διεθνής κοινότητα στην προσπάθειά της να συναποφασίσει μέτρα γενικής εφαρμογής, μέσα από την έκδοση Διεθνών Συμβάσεων, Συστάσεων, Συμφωνιών και Χαρτών, για την προστασία της Παγκόσμιας Πολιτισμικής Κληρονομιάς.
3. Κατηγορίες προστασίας αντικειμένων Πολιτιστικής Κληρονομιάς και μέθοδοι που εφαρμόζονται	3Χ2	Γνωριμία του μαθητή με τις μεθόδους που εφαρμόζονται για την κατάταξη, αξιολόγηση και καταγραφή των αντικειμένων της Πολιτισμικής Κληρονομιάς.	Συστηματική καταγραφή και ανάλυση των κατηγοριών που διακρίνονται τα αντικείμενα της Πολιτισμικής Κληρονομιάς. Κατάταξη θα γίνει κατά αξία (π.χ. διάκριση σε μνημεία υψίστης σημασίας για την ανθρωπότητα, αξιόλογα σε εθνική κλίματα, ενδιαφέροντα σε τοπική διάσταση, κρινόμενα σε απλά διατηρητέα κλπ.), κατά είδος (π.χ. αρχιτεκτονικά έργα, μικρά σχετικά αντικείμενα καθημερινής χρήσης, ζωγραφικά έργα, γλυπτικά έργα κλπ.), κατά βασική χρονική περίοδο κλπ. *στόχος* Παρουσίαση των μεθόδων που εφαρμόζονται για την προστασία τους κατά κατηγορία διάκρισης. Μεθοδολογία που ακολουθείται για την καταγραφή και τεκμηρίωση ενός αντικειμένου που υπάγεται στην κατηγορία της Πολιτισμικής Κληρονομιάς.
4. Ισχύον Νομοθετικό πλαίσιοστην Ελλάδα	2Χ2	Ανάπτυξη στο μαθητή των στοιχείων εκείνων της Ελληνικής Νομοθεσίας που απαρτίζουν τη συμβολή της κοινωνίας μας στο ζήτημα της διάσωσης και ανάδειξης των αντικειμένων της Πολιτιστικής μας Κληρονομιάς.	Γνώση από το μαθητή των βασικών σημείων της Ελληνικής Νομοθεσίας, αναφορικά με την προστασία της Πολιτισμικής Κληρονομιάς, μέσα κυρίως από την υιοθέτηση από το Ελληνικό Κοινοβούλιο των Διεθνών Διακηρύξεων και Συμβάσεων.

5. Παραδείγματα από εργασίες προστασίας μνημείων,στην Ελλάδα και διεθνώς	5Χ2	Παρουσίαση στο μαθητή των σπουδαιότερων επιτευγμάτων της ανθρωπότητας, αναφορικά με το ζήτημα της προστασίας αντικειμένων Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να γίνει αναφορά σε μεγάλες αρχαιολογικές ανασκαφικές προσπάθειες και σε έργα συντήρησης αντικειμένων μεγάλης σημασίας για την Ιστορία του Ανθρώπου..	Επαφή του μαθητή με τα πλέον χαρακτηριστικά παραδείγματα προστασίας της Παγκόσμιας Πολιτισμικής Κληρονομιάς, που έχουν πραγματοποιηθεί από τη διεθνή κοινότητα. Συγκεκριμένα, ο μαθητής θα μάθει λεπτομέρειες για μια σειρά μεγάλων αρχαιολογικών επεμβάσεων, όπως στις ανασκαφές της Πομπηίας, της Τροίας, της Γκίζας, του Καρνάκ, του Λούξορ, για τη διαδικασία μεταφοράς μνημείων για τη διάσωσή τους, όπως για παράδειγμα έγινε στην περίπτωση του Abou Sibel της Αιγύπτου, για τις προσπάθειες συντήρησης μοναδικών σε καλλιτεχνική αξία έργων τέχνης, όπως των τοιχογραφιών του Μιχαήλ Αγγέλου στο Βατικανό, των ορειχάλκινων "πολεμιστών του Riace", των σημαντικότερων ζωγραφικών πινάκων, όπως της περίφημης "νυχτερινής περιπόλου" του Ρέμπραντ κλπ.
6. Εξέλιξη της πρακτικής της Πολιτιστικής Κληρονομιάς στην Ελλάδα	5Χ2	Παρουσίαση στο μαθητή των βασικότερων επιτευγμάτων της Ελληνικής Κοινωνίας στην προσπάθεια διάσωσης και ανάδειξης αντικειμένων της Πολιτιστικής μας Κληρονομιάς.	Περιδιάβαση των μαθητών στις σημαντικότερες προσπάθειες προστασίας αντικειμένων Πολιτισμικής Κληρονομιάς που έχουν πραγματοποιηθεί στη χώρα μας. Μεταξύ των παραδειγμάτων που θα παρουσιαστούν θα είναι οι μεγάλες αρχαιολογικές ανασκαφές σε Μυκήνες, Κνωσό, Φαιστό, Ακρωτήρι Θήρας, Αρχαία Αγορά Αθηνών, Βεργίνα κλπ., στο έργο συντήρησης παλαιών αντικειμένων που πραγματοποιείται στα Εργαστήρια των Μουσείων μας, στο έργο που έχει πραγματοποιηθεί για τη διάσωση των μνημείων της Ακρόπολης των Αθηνών και στο έργο διάσωσης της Αγιορείτικης Κληρονομιάς.
7. Παρεμβάσεις σε μνημεία και σε ιστορικά σύνολα	3Χ2	Ανάπτυξη στο μαθητή των σημαντικότερων αναστηλωτικών και αναπλαστικών επεμβάσεων που έχουν πραγματοποιηθεί σε επίπεδο αρχιτεκτονικών μνημείων και διατηρητέων κτιρίων, καθώς επίσης σε επίπεδο ιστορικών πολεοδομικών συνόλων, και τα δύο σε διεθνές και σε εθνικό επίπεδο.	Προσέγγιση του ειδικού κεφαλαίου ης προστασίας της Πολιτισμικής Κληρονομιάς, όπως αυτή εμφανίζεται στην περίπτωση των μεμονωμένων κτιρίων και των ιστορικών πολεοδομικών Ειδικότερα, οι μαθητές θα πρέπει να ξεκαθαρίσουν τις έννοιες που χρησιμοποιούνται συνήθως στις περιπτώσεις αυτές, δηλαδή της "αποκατάστασης", της "αναστήλωσης", της "ανακαίνισης", της "ανάπλασης", της "αναβίωσης" και της "επανάχρησης". Θα γίνει ειδική αναφορά στην Ελληνική εμπειρία, όπως αυτή διατυπώθηκε στις περιπτώσεις της Πλάκας στην Αθήνα, της Πάνω Πόλης Θεσσαλονίκης, της Μονεμβασιάς και της Μεσαιωνικής Πόλης της Ρόδου.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κρίνεται απαραίτητο ότι ο διδάσκων του μαθήματος θα πρέπει, εκτός της προφορικής ανάλυσης, να συνοδεύει την παράδοση με την παρουσίαση διαφανειών έτσι, ώστε να κάνει πιο εύληπτα και κατανοητά στους μαθητές τα θέματα που πραγματεύεται. Είναι, λοιπόν, αναγκαίο η αίθουσα που θα γίνεται το συγκεκριμένο μάθημα να είναι εξοπλισμένη με οθόνη και μηχανή προβολής διαφανειών (slides).

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Συντήρηση Έργων Τέχνης

Α΄ Τ.Ε.Ε. 2ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση από τους μαθητές γνώσεων, μεθόδων εργασίας και δεξιοτήτων αναφορικά με τη συντήρηση των ζωγραφικών έργων (τοιχογραφίας, ελαιογραφίας, φορητής εικόνας), των ξυλόγλυπτων, του χαρτιού και του υφάσματος. Η παραπάνω ενασχόληση των μαθητών θα τους καταστήσουν ικανούς να αντιμετωπίσουν στο μέλλον περιπτώσεις συντήρησης αντικειμένων που υπάγονται στην κατηγορία της Πολιτισμικής Κληρονομιάς και ανήκουν κατά βάση στην περιοχή της Βυζαντινής και της Λαϊκής Τέχνης.

2. ΕΝΟΤΗΤΕΣ , ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΩΡΕΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
α. Συντήρηση φορητής εικόνας.	20Χ5	Πρακτική ενασχόληση των μαθητών με τη συντήρηση "φορητών εικόνων". Συγκεκριμένα, θα εξασκηθούν στην τεχνολογία της εικόνας, στη διερεύνηση των φθορών της και των αιτίων που τις προκαλούν και στις πρακτικές συντήρησης που εφαρμόζονται.	Η ενημέρωση των μαθητών για την ιστορία της φορητής εικόνας, την τεχνική και τα υλικά κατασκευής της (προετοιμασία ξύλου, προετοιμασία ζωγραφικής, λινό, *gesso*, σχέδιο, στιλβωτό, στιλβωτό χρυσό, ζωγραφική, αυγοτέμπερα, βερνίκι). Η επαφή των μαθητών με τις φθορές, που υφίστανται οι εικόνες με φορέα το ξύλο και το ύφασμα, τόσο από περιβαλλοντικούς και βιολογικούς παράγοντες, όσο και από τον ίδιο τον άνθρωπο. Η ενασχόληση των μαθητών στην πράξη με τη συντήρηση των φορητών εικόνων. Συγκεκριμένα, η εξάσκησή τους στις πρακτικές απεντόμωσης, στερέωσης, συγκόλλησης, παρκετάζ και άλλων επεξεργασιών του ξύλου, στη διαδικασία στερέωσης της προετοιμασίας, στερέωσης της ζωγραφικής επιφάνειας και στον καθαρισμό ζωγραφικής (χημικός, μηχανικός).
β. Συντήρηση τοιχογραφίας.	16Χ5	Πρακτική ενασχόληση των μαθητών με τη συντήρηση "τοιχογραφιών". Συγκεκριμένα, θα εξασκηθούν στις τεχνικές κατασκευής τους, στις φθορές που υφίστανται, στους τρόπους απόσπασης και μεταφοράς τους για συντήρηση και στην προετοιμασία του νέου υποστρώματος.	Η πρακτική εξοικείωση των μαθητών με την τεχνική του fresco και του *semifresco* (κονιάματα, σχέδιο και ζωγραφική). Η επαφή των μαθητών με τις φθορές που υφίστανται οι τοιχογραφίες και με τις αιτίες που τις προξενούν (υγρασία, συμπύκνωση υδρατμών, διαλυτά και αδιάλυτα άλατα, περιβαλλοντικοί και βιολογικού παράγοντες). Η ενασχόληση των μαθητών στην πράξη με τους τρόπους απόσπασης και μεταφοράς των τοιχογραφιών στο εργαστήριο για συντήρηση (*strappo*, *stacco*, *stacco a masselo*). Η πρακτική εξάσκηση των μαθητών στις μεθόδους συντήρησης και συγκεκριμένα στη στερέωση του υποστρώματος, στη στερέωση της ζωγραφικής και στον καθαρισμό της, καθώς επίσης και στις τεχνικές του στοκαρίσματος, του στεφανώματος και των

			ουδέτερων κονιαμάτων. Η εξάσκηση των μαθητών στην κατασκευή νέων υποστρωμάτων και χρησιμοποίηση νέων κονιαμάτων.
γ. Συντήρηση ελαιογραφίας.	15Χ5	Πρακτική ενασχόληση των μαθητών με τη συντήρηση έργων ζωγραφικής φτιαγμένων με την τεχνική της "ελαιογραφίας".	Η ενημέρωση του μαθητή για την τεχνολογία της ελαιογραφίας και τα χρησιμοποιούμενα υλικά. Η ενημέρωση του μαθητή για τις φθορές που υφίστανται οι ελαιογραφίες από βιολογικούς παράγοντες, φωτοχημικές αλλοιώσεις, φυσικές καταστροφές και νεότερες επεμβάσεις του ανθρώπινου χεριού. Η διδασκαλία τρόπων συντήρησης της ελαιογραφίας, όπως τρόποι φοδραρίσματος σε νέο υπόστρωμα, στερεώσεις και καθαρισμός της ζωγραφικής επιφάνειας.
δ. Συντήρηση υφάσματος.	5Χ5	Πρακτική ενασχόληση των μαθητών με τη συντήρηση αντικειμένων Πολιτισμικής Κληρονομιάς φτιαγμένων με πρώτη ύλη το "ύφασμα". Συγκεκριμένα, θα ασχοληθούν με την τεχνολογία του υφάσματος, τις φθορές του και τους τρόπους συντήρησης που εφαρμόζονται.	Η ενημέρωση των μαθητών πάνω στη δομή του υφάσματος και στους τρόπους κατασκευής και κατεργασίας του. Η ενημέρωση των μαθητών για τις φθορές που υφίσταται το ύφασμα και τα αίτια που τις προκαλούν. Η ενασχόλησή τους στην πράξη με τη συντήρηση υφασμάτινων αντικειμένων πολιτισμικής κληρονομιάς. Συγκεκριμένα, με τις μεθόδους μικροσκοπικής και χημικής ανάλυσης του υφάσματος, με την αναγνώριση της χημικής σύστασης των ινών του υφάσματος, με την ανάλυση των βαφών, με τον καθαρισμό υφασμάτων (αφαίρεση λεκέδων, πλύσιμο, σαπούνια, απορρυπαντικά, διαλύτες), με την εξοικείωση στη χρήση λευκαντικού, με τη μέθοδο της αποστείρωσης και τις προφυλάξεις που λαμβάνονται για να αποτραπεί η προσβολή του υφάσματος από τον σκόρο, με την τεχνική του φοδραρίσματος, με τους τρόπους αποθήκευσης υφασμάτων και με τα μέτρα που λαμβάνονται γενικώς για την προστασία τους

ε. Συντήρηση χαρτιού.	10X5	Πρακτική ενασχόληση των μαθητών με τη συντήρηση αντικειμένων Πολιτισμικής Κληρονομιάς φτιαγμένων από "χαρτί". Συγκεκριμένα, θα ασχοληθούν με τον τρόπο κατασκευής του χαρτιού, τις φθορές του και τις αιτίες που τις προκαλούν και τους ενδεδειγμένους τρόπους που ακολουθούνται για τη συντήρησή του.	Η μελέτη των τρόπων κατασκευής του χαρτιού. Η μελέτη των φθορών του χαρτιού και των αιτίων που τις προκαλούν, όπως η υγρασία, η μόλυνση του περιβάλλοντος, το φως, οι βιολογικοί παράγοντες, οι φυσικές καταστροφές, και ο ανθρώπινος παράγοντας. Η διδασκαλία τρόπων συντήρησης του χαρτιού, όπως ο στεγνός καθαρισμός, ο χημικός καθαρισμός, ο υγρός καθαρισμός, η αποξίνωση, οι συμπληρώσεις και η προληπτική συντήρηση. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει ο μαθητής να διδαχθεί τους τρόπους αποθήκευσης, φύλαξης και έκθεσης αντικειμένων φτιαγμένων από χαρτί.
στ. Συντήρηση ξύλου και ξυλόγλυπτου.	15X5	Πρακτική ενασχόληση των μαθητών με τη συντήρηση αντικειμένων Πολιτισμικής Κληρονομιάς φτιαγμένων από "ξύλο" και ειδικότερα όπως αυτή ακολουθείται στην περίπτωση των "ξυλόγλυπτων". Συγκεκριμένα, θα ασχοληθούν με τις ξύλινες διακοσμήσεις, την τεχνολογία του ξύλου, τις φθορές και τα αίτια που τις προκαλούν και τους τρόπους συντήρησής του.	Η ανάλυση της δομής και των συστατικών του ξύλου. Η ενημέρωση σχετικά με τις φθορές του ξύλου και των αιτίων που τις προκαλούν, όπως οι βιολογικοί, οι φυσικοχημικοί και οι ανθρώπινοι παράγοντες. Η διδασκαλία τρόπων συντήρησης του ξύλου, όπως η απεντόμωση (μέθοδοι και υλικά) και η στερέωση. Στο πλαίσιο αυτό, ο μαθητής θα πρέπει να μάθει να κάνει στοιχειώδεις ξυλουργικές εργασίες.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κρίνεται απαραίτητο και προτείνεται να γίνονται σε κάθε ευκαιρία οργανωμένες επισκέψεις σε εργαστήρια του ΥΠΠΟ, μνημεία και χώρους που εκτελούνται εργασίες συντήρησης για την πληρέστερη εκπαίδευση των μαθητών.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Το μάθημα είναι κυρίως εργαστηριακό. Η θεωρία θα γίνεται στην αρχή και κατά τη διάρκεια του μαθήματος υπό μορφή οδηγιών και διευκρινήσεων από το διδάσκοντα. Οι ασκήσεις θα δύνανται να είναι ατομικές και ομαδικές, ανάλογα με τον αριθμό των αντικειμένων που διατίθενται για συντήρηση. Οι μαθητές θα εκτελούν κανονικά τις προβλεπόμενες εργασίες συντήρησης με ευθύνη του διδάσκοντα.

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Αντίγραφο-
Αισθητική Αποκατάσταση

Α΄ Τ.Ε.Ε. 2ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των μαθητών με τις τεχνικές κατασκευής φορητών έργων ζωγραφικής. Μέσα από αυτήν τη δημιουργική ενασχόληση, ο μαθητής θα έλθει σε επαφή με υλικά και συνταγές παλαιών τεχνικών, που θα συμβάλλουν στην κατάρτισή του ώστε να ανταποκριθεί στο μέλλον επιτυχώς σε σχετικά προβλήματα ζωγραφικής αποκατάστασης. Το μάθημα, επομένως, είναι εναρμονισμένο με την επιδίωξη της Τ.Ε.Ε. για την απόκτηση επαρκών γνώσεων και δεξιοτήτων από τους μαθητές που θα τελειώνουν την Γ' τάξη του Β' κύκλου του Τομέα Εφαρμοσμένων Τεχνών στην κατεύθυνση: "Συντήρηση και Αποκατάσταση Έργων Τέχνης".

2. ΕΝΟΤΗΤΕΣ , ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΩΡΕΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
α. Χρωματολογία.	4Χ4	εξοικείωση των μαθητών με τη βασικά μυστικά της "χρωματικής" τέχνης.	Η επαφή των μαθητών με τις χρωματικές κλίμακες, με τα θερμά/ψυχρά χρώματα και τις "κλιμάκες" του γκρίζου. Η αναγνώριση από τους μαθητές των χρωμάτων. Η εξάσκηση των μαθητών σε αναμίξεις χρωμάτων.
β. Αντίγραφο φορητής εικόνας.	12Χ4	Κατασκευή από τους μαθητές αντίγραφου αγιογραφικής "εικόνας".	Η κατασκευή από τους μαθητές αντιγράφων εικόνας, εφαρμόζοντας επακριβώς την παραδοσιακή τεχνοτροπία (ξύλο, ύφασμα, *gesso*, σχέδιο, ανθύβολο, χάραξη σχεδίου, στιλβωτό χρυσό, ζωγραφική με αυγοτέμπερα). Η ενασχόληση των μαθητών με τα βερνίκια.
γ. Αντίγραφο ελαιογραφίας.	8Χ4	Κατασκευή από τους μαθητές ζωγραφικού έργου με τη μέθοδο της "ελαιογραφίαςΤο	Η κατασκευή από τους μαθητές ελαιογραφιών, εφαρμόζοντας ολόκληρη τη διαδικασία, δηλαδή τελάρωμα του υφάσματος, *gesso*, σχέδιο, ζωγραφική με ελαιοχρώματα και βερνίκι.
δ. Αισθητική αποκατάσταση	4Χ4	Ενασχόληση των μαθητών με "συμπληρώσεις" σχετικών ζωγραφικών έργων.	Η επαφή των μαθητών με τα ουδέτερα χρώματα και τις πατίνες. Η ενασχόληση των μαθητών με χρωματικές συμπληρώσεις. Η επαφή των μαθητών με τη μέθοδο *rigattino*.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κρίνεται απαραίτητο και προτείνεται σε κάι εμφανιζόμενη ευκαιρία να πραγματοποιούνται οργανωμένες επισκέψεις σε Πινακοθήκες, Βυζαντινά Μουσεία, Εκθέσεις Ζωγραφικής κλπ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Το μάθημα είναι κατά βάση εργαστηριακό. Οι ασκήσεις θα είναι ατομικές για κάθε μαθητή. Η θεωρία θα γίνεται στην αρχή και κατά τη διάρκεια του μαθήματος υπό τη μορφή οδηγιών και διευκρινήσεων από το διδάσκοντα. Το μάθημα θα γίνεται στο Εργαστήριο ΙΙ του Σχολείου.

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Τεχνολογία Υλικών

Α΄ Τ.Ε.Ε. 2ου Κύκλου

Κατεύθυνση
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η απόκτηση θεωρητικών γνώσεων από τους μαθητές σχετικά με μια ομάδα υλικών που χρησιμοποιούνται άμεσα ή έμμεσα στη ζωγραφική τέχνη. Το μάθημα, επομένως, εναρμονίζεται με τον επιδιωκόμενο σκοπό για την απόκτηση επαρκών γνώσεων και δεξιοτήτων που θα πρέπει να αποκομίσει ο μαθητής της Τ.Ε.Ε. με την ολοκλήρωση των σπουδών του στην Γ' τάξη του Β' κύκλου του Τομέα Εφαρμοσμένων Τεχνών στην κατεύθυνση: "Συντήρηση και Αποκατάσταση Έργων Τέχνης".

2. ΕΝΟΤΗΤΕΣ , ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΩΡΕΣ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	ΣΤΟΧΟΙ
α. Τα χρώματα.	3x2	Ανάλυση των βασικών ειδών "χρωμάτων" και των ιδιοτήτων τους.	i. Η καταγραφή των χρωμάτων που χρησιμοποιήθηκαν στην αρχαιότητα. ii. Η ανάλυση της προέλευσης των χρωμάτων και του τρόπου επεξεργασίας τους. iii. Η παρουσίαση των κατηγοριών των χρωμάτων και των ιδιοτήτων τους.
β. Τα συνδετικά των χρωμάτων.	3x2	Παρουσίαση των "συνδετικών" των χρωμάτων και η ανάλυση των ιδιοτήτων τους.	Η παρουσίαση και ανάλυση των συνδετικών των χρωμάτων που εμφανίζονται στις διάφορες τεχνικές ζωγραφικής.
γ. Τα βερνίκια	3x2	Παρουσίαση των "βερνικιών" και των ιδιοτήτων τους.	i. Η καταγραφή των βερνικιών που χρησιμοποιήθηκαν στην αρχαιότητα. ii. Η παρουσίαση των κατηγοριών των σύγχρονων βερνικιών. iii. Η παρουσίαση των εφαρμογών των βερνικιών.
δ. Οι διαλύτες.	2x2	Παρουσίαση των "διαλυτών" που χρησιμοποιούνται στα χρώματα και η ανάλυση των ιδιοτήτων τους.	i. Η παρουσίαση των διαλυτών που χρησιμοποιούνται στις διάφορες τεχνικές και μεθόδους συντήρησης. ii. Η παρουσίαση των διαλυμάτων που χρησιμοποιούνται στις τεχνικές και μεθόδους συντήρησης.
ε. Οι κόλλες.	4x2	Παρουσίαση των βασικών κατηγοριών "κολλών" και των ιδιοτήτων τους.	iii. Η παρουσίαση και ταξινόμηση των κατηγοριών των κολλών που σχετίζονται με τη ζωγραφική τέχνη.

			iv. Η ανάλυση των ιδιοτήτων των κολλών. v. Η παρουσίαση παραδειγμάτων συγκολλήσεων.
στ. Το ξύλο.	4x2	Παρουσίαση των ειδών του "ξύλου" και των ιδιοτήτων τους.	i. Η ανάλυση της σύστασης του ξύλου και των ιδιοτήτων του. ii. Η παρουσίαση της τεχνολογίας επεξεργασίας του ξύλου. iii. Η προσέγγιση των φθορών που υφίσταται το ξύλο και των αιτίων που τις προκαλούν.
ζ. Το ύφασμα.	3x2	Παρουσίαση του υφάσματος και των ιδιοτήτων του.	iv. Η παρουσίαση της ιστορικής εξέλιξης του χαρτιού. v. Η ανάλυση της κατασκευής του χαρτιού και των ιδιοτήτων του.
η. Το χαρτί.	3x2	Παρουσίαση με το "χαρτί" και τις ιδιότητες του.	vi. Η παρουσίαση της ιστορικής εξέλιξης του χαρτιού. Η ανάλυση της κατασκευής του χαρτιού και των ιδιοτήτων του.

3. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στη διάρκεια του μαθήματος θα επιδεικνύονται από το διδάσκοντα στους μαθητές χαρακτηριστικά παραδείγματα από τα υλικά που αναλύονται. Προς το σκοπό αυτό, θα πρέπει να υπάρχουν στο Σχολείο κατάλληλα διαμορφωμένες προθήκες με δειγματολόγιο υλικών.

4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εργαστήριο δεν θα υπάρχει στο μάθημα "Τεχνολογία Υλικών - ΙΙ", παρά μόνο προθήκες για την έκθεση χαρακτηριστικών δειγμάτων από υλικά.

5. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Το μάθημα είναι κυρίως θεωρητικό. Η θεωρία θα συμπληρώνεται με ασκήσει πειραματικής φύσης και θα είναι στη κρίση του διδάσκοντα, όπως π.χ. στην ενότητα με τις "κόλλες" θα μπορεί να δοθεί άσκηση συγκόλλησης υλικών με διαφορετικές κόλλες, θα εξετάζεται το αποτέλεσμα, η συμπεριφορά και οι ιδιότητες της κάθε κόλλας.

«ΤΟΜΕΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

για το μάθημα

Φωτογραφία

Α΄ Τ.Ε.Ε. 2ου Κύκλου

Κατευθύνσεις
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Α. ΣΚΟΠΟΣ

Σε ό,τι αφορά την Κατεύθυνση του Σχεδιασμού Εσωτερικών Χώρων, ο μαθητής πρέπει να έχει τη δυνατότητα φωτογράφησης, καθοδήγησης και επίβλεψης του φωτογράφου για την καταγραφή και αποτύπωση όλων των σταδίων και εγκαταστάσεων στην διαμόρφωση ενός εσωτερικού χώρου είτε είναι για οικία είτε για επαγγελματικό χώρο, τον οποίο επιθυμεί να παρουσιάσει σε έναν πελάτη ή σε κάποιον φορέα ή αν πρόκειται για διαφήμιση στον τύπο ή αλλού

Σε ό,τιν αφορά την Κατεύθυνση Συντήρηση Έργων Τέχνης-Αποκατάσταση, ο μαθητής πρέπει να έχει τη δυνατότητα φωτογράφησης, καθοδήγησης και επίβλεψης του φωτογράφου ώστε να μπορούν να καταγράφονται και να αποτυπώνονται οι ανασκαφές και οι διαδικασίες συντήρησης έργων τέχνης όλων των σταδίων και μεγεθών, αφού ληφθούν υπ΄όψιν οι υπάρχουσες τοπικές συνθήκες. Η ορθή φωτογράφιση θα συμβάλει στην τήρηση αρχείου, στην παρουσίαση του έργου της συντήρησης ή της αποκατάστασης σε ένα φορέα ή στον τύπο καθώς και στη διαφήμιση (Ε.Ο.Τ.).

Β. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Και για τις δύο Κατευθύνσεις ο μαθητής πρέπει :

– Να γνωρίζει την τεχνολογία, τη λειτουργία και τα εξαρτήματα των διαφορετικών μηχανών μεσαίου και μεγάλου φορμά.

- Να έχει κατανοήσει τα θεμελιώδη στοιχεία της φωτοευαισθητομετρίας.
- Να γνωρίζει τις πηγές τεχνητού και συνεχούς φωτισμού καθώς επίσης πως καταγράφονται από τα φιλμ και πως διορθώνονται.
- Να γνωρίζει την θερμοκρασία του χρώματος και πως καταγράφεται και διορθώνεται στα έγχρωμα φιλμ είτε στη λήψη, είτε με την επεξεργασία, στα κατάλληλα προγράμματα του ηλεκτρονικού υπολογιστή.
- Να γνωρίζει την σωστή έκθεση σε μία διαφάνεια και να διακρίνει την υπό και υπερέκθεση και να γνωρίζει επίσης αν μπορεί να διορθωθεί και να εκτυπωθεί.
- Να γνωρίζει τις διορθωτικές επεμβάσεις σε φιλμ και χαρτιά που γίνονται στον σκοτεινό θάλαμο και τα όρια αποδοχής και ανοχής αυτών.
- Να γνωρίζει και να μπορεί να χρησιμοποιήσει σωστά τον φωτισμό και τις ψηφιακές μηχανές λήψης και να είναι σε θέση να ρετουσάρει με ηλεκτρονικούς τρόπους είτε για την βελτίωση μιας εικόνας είτε για την διόρθωση των φωτιστικών συνθηκών.
- Να έχει γνώσεις δεοντολογίας στην επεξεργασία μίας εικόνας σε σχέση με τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας του φωτογράφου.

- Να γνωρίζει τα όρια της ηλεκτρονικής επεξεργασίας της φωτογραφίας, ιδιαίτερα αν η φωτογραφία αποτελεί ντοκουμέντο.
- Να γνωρίζει βασικά στοιχεία φωτογραφικής αισθητικής και τα κυρίαρχα φωτογραφικά κινήματα και εκπροσώπους αυτών από τον 19° και 20° αιώνα.
- Να μπορεί να λειτουργήσει σε μία ομάδα είτε προτείνοντας είτε εκτελώντας διαφορετικά έργα και αναπτύσσοντας κριτικές ικανότητες αξιολόγησης, τις οποίες να μπορεί να εκφράσει και λεκτικά με αναφορές φωτογράφων.

Ειδικά ο μαθητής της Κατεύθυνσης του Σχεδιασμού Εσωτερικών Χώρων πρέπει:
- Να γνωρίζει τις δυσκολίες φωτογράφησης των εσωτερικών χώρων (οπτική γωνία, τεχνικά προβλήματα κ.λπ.) και να επιλέγει τους κατάλληλους τρόπους και υλικά για την καλύτερη δυνατή απεικόνισή τους.
- Να γνωρίζει τους κύριους φωτογράφους, εκφραστές στο κλάδο των εσωτερικών χώρων και αντιπροσωπευτικά είδη λήψεων ανάλογα με το κοινό που απευθύνονται και την σκοπιμότητα.
-

Ομοίως, ο μαθητής της Κατεύθυνσης της Συντήρησης Έργων Τέχνης-Αποκατάστασης πρέπει:
- Να γνωρίζει τις τεχνικές αντιγραφής ενός πρωτοτύπου είτε αυτό πρόκειται να αποδοθεί σε έγχρωμο ή ασπρόμαυρο φιλμ, ανεξάρτητα από τις διαστάσεις του αντικειμένου.
- Να γνωρίζει τους τρόπους έκθεσης και εμφάνισης του λιθογραφικού και υπέρυθρου φιλμ.
- Να γνωρίζει τους κύριους φωτογράφους εκφραστές του χώρου αποκατάστασης έργων τέχνης και μνημείων και αντιπροσωπευτικά έργα τους ανάλογα με το κοινό που απευθύνονται και την σκοπιμότητα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	ΩΡΕΣ Θ+Ε	ΣΤΟΧΟΙ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΜΕΣΑ-ΟΡΓΑΝΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ-ΜΗΧ/ΤΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΘΕΩΡΙΑ ΙΙ Θεωρία τεχνολογίας μηχανών, φακών και εξαρτημάτων μεσαίου και μεγάλου φορμά. Μηχανή 10 Χ 12,5: αρχές λειτουργίας οπτικών διορθώσεων. Φακοί κατάλληλοι για λήψεις σε εσωτερικούς χώρους. Φωτοευαισθητομετρία (θεμελιώδη). Είδη εμφανιστών και ιδιότητές τους αναφορικά με την διαβάθμιση της αντίθεσης (κοντράστ) στο φιλμ.	4+0	Κατανόηση της λειτουργίας των επαγγελματικών μηχανών, ιδιαίτερα σε ότι αφορά την αρχιτεκτονική φωτογραφία. Εμβάθυνση γνώσεων πάνω στις ιδιότητες των φιλμ. Κατανόηση της χρήσης διαφορετικών εμφανιστών φιλμ για τον έλεγχο του κοντράστ.	Παρουσίαση στους μαθητές των τεχνολογικών ιδιαιτεροτήτων των μηχανών 6 Χ 6 και συναφών με έμφαση στην δυνατότητα καλύτερης ποιότητας των παραγόμενων φωτογραφικών εικόνων. Θεωρητική παρουσίαση των μηχανών 10 Χ 12,5 και επεξήγηση των αρχών λειτουργίας τους. Αναφορά στην σημασία τους για τις απεικονίσεις των αρχιτεκτονικών χώρων Αναφορά σε φακούς (κυρίως ευρυγώνιους) που χρησιμοποιούνται κατ' εξοχήν στην αρχιτεκτονική φωτογραφία Θεωρητική παρουσίαση στους μαθητές των κατασκευαστικών χαρακτηριστικών των φωτογραφικών φιλμ με σκοπό την κατανόηση της ανταπόκρισής τους σε μεταβαλλόμενες συνθήκες φωτισμού και εμφάνισης (σχέση δείκτη έκθεσης / χρόνου εμφάνισης).	Προβολέας διαφανειών / διαφάνειες	Κρίνεται χρήσιμη η ύπαρξη εποπτικού υλικού με αναφορά στις μηχανές μεσαίου και μεγάλου φορμά, όπως επίσης και η επίσκεψη σε επαγγελματικούς χώρους φωτογράφησης για την γνωριμία με τις πιο πάνω μηχανές.
ΤΕΧΝΗΤΟΣ ΦΩΤΙΣΜΟΣ Τεχνητός φωτισμός: (1) Συνεχής: Είδη φωτεινών πηγών (σημείο, αντανακλαστήρας, διάχυτο φως). (2) Το ηλεκτρονικό φλας. Χρήση ειδικών φίλτρων. Τεχνικές φωτομέτρησης.	2+6	Εξοικείωση των μαθητών με το περιβάλλον και τις απαιτήσεις του εργαστηρίου ιδιαίτερα σε ότι αφορά τον χειρισμό του τεχνητού φωτός. Εξοικείωση σε εξειδικευμένη χρήση του φωτόμετρου. Εξοικείωση στην έννοια του συνεχόμενου / στιγμιαίου φωτισμού με στόχο την δυνατότητα αναπαραγωγής των φυσικών συνθηκών φωτισμού μέσα στο στούντιο.	Τοποθέτηση αντικειμένου ή προσώπου για φωτογράφηση μέσα στο εργαστήριο. Φωτισμός και αντίστοιχη λήψη με την χρήση διαφορετικών φωτιστικών πηγών (διαδοχικά σημειακή πηγή, σημειακή πηγή με την χρήση ανταναχλαστήρων {μίμηση ηλιακού φωτός}, πηγή διάχυτου φωτός {μίμηση διάχυτου φυσικού φωτισμού}). Εμβάθυνση στις τεχνικές φωτομέτρησης με στόχο τον πληρέστερο έλεγχο του τελικού	Πλήρης εξοπλισμός στούντιο (φωτογραφικές μηχανές, τρίποδες, φωτιστικά συνεχούς ή στιγμιαίου φωτισμού, τρίποδες στήριξης, ανατανακλαστήρες κ.α. εξαρτήματα). Φωτόμετρο, κελβινόμετρο.	Κρίνεται αναγκαία η ύπαρξη των διαφορετικών φωτιστικών πηγών για την πληρέστερη κατανόηση των φωτιστικών συνθηκών που απαιτούνται στις επαγγελματικές λήψεις.

			αποτελέσματος. Φωτογράφηση του ίδιου αντικειμένου ή προσώπου με την χρήση ηλεκτρονικού φλας. Παρουσίαση των ιδιαιτεροτήτων του στιγμιαίου φωτισμού και εκμάθηση του τρόπου φωτομέτρησής του. Χρήση φίλτρων κατά την διάρκεια των φωτογραφίσεων (φίλτρα πόλωσης ή διορθωτικά). Παρουσίαση και κριτική στην τάξη των εργασιών των μαθητών		
ΧΡΩΜΑ Θεωρία χρώματος. Θερμοκρασία χρώματος. Χρώμα και τεχνητός φωτισμός. Χρήση φίλτρων (διορθωτικά, δημιουργικά).	2+4	Εξοικείωση των μαθητών με τις ιδιαιτερότητες της έγχρωμης φωτογραφίας. Εκμάθηση της εξισορρόπησης φωτεινών πηγών διαφορετικής θερμοκρασίας χρώματος με τη χρήση κατάλληλων διορθωτικών φίλτρων. Κατανόηση των αρχών λειτουργίας του κελβινόμετρου (όργανο μέτρησης θερμοκρασίας χρώματος φωτός). Κατανόηση της χρήσης των «δημιουργικών» φίλτρων.	Παρουσίαση των θεμελιωδών αρχών που διέπουν την απόδοση του χρώματος στα φωτογραφικά φιλμ (αρνητικά και θετικά). Θεωρία των συμπληρωματικών χρωμάτων, μέθοδος σύνθεσης με την χρήση τριών κύριων χρωμάτων. Σύντομη επεξήγηση της διαδικασίας σύνθεσης χρώματος στον εκτυπωτήρα. Σύντομη αναφορά στις ιδιαιτερότητες των έγχρωμων χαρτιών και στην διαδικασία εμφάνισής τους. Αναφορά στην θερμοκρασία του χρώματος (°K) κατά την εκπομπή του από διαφορετικές φωτιστικές πηγές και στην σημασία της για την επιλογή των κατάλληλων διορθωτικών φίλτρων για διαφορετικά είδη φιλμ/συνθήκες φωτισμού. Αναφορά στα φιλμ «ημέρας» και «νύχτας» που στοχεύουν στην αντιμετώπιση φωτιστικών πηγών διαφορετικής θερμοκρασίας. Παρουσίαση των φωτομέτρων θερμοκρασίας φωτός και εκμάθηση της χρήσης τους. Παρουσίαση των ιδιοτήτων των διορθωτικών φίλτρων και επεξήγηση της χρήσης τους. Παρουσίαση	Φωτογραφικός εξοπλισμός. Φωτόμετρο χειρός, κελβινόμετρο, φίλτρα διορθωτικά κ.α.	Κρίνεται σκόπιμη η χορηγία έντυπου διαφημιστικού υλικού από εταιρείες φωτογραφικών προϊόντων και η παρουσίασή του στους μαθητές.

			«δημιουργικών» φίλτρων. Για τις ασκήσεις λήψης μπορεί να γίνεται χρήση θετικού έγχρωμου φιλμ (διαφάνειες) που στη συνέχεια θα εμφανίζεται σε εξωτερικά εργαστήρια. Οι μαθητές καλούνται να φωτογραφήσουν με το φως της ημέρας και με τεχνητό φωτισμό χρησιμοποιώντας το ίδιο φιλμ (π.χ. τύπου «ημέρας») εξασκούμενοι έτσι στην χρήση των διορθωτικών φίλτρων. Το αντικείμενο των λήψεων μπορεί να είναι το ίδιο το «χρώμα» όπως π.χ. ένα κόκκινο ή ένα κίτρινο στοιχείο, το οποίο στην συνέχεια θα συγκριθεί με την πιστότητα της απόδοσής του στο φιλμ στην τάξη. Αντίστοιχα με τις πρώτες λήψεις Α/Μ έτσι και εδώ θα γίνει η διερεύνηση των αποτελεσμάτων της υποέκθεσης και υπερέκθεσης ενός συγκεκριμένου καδραρίσματος. Κατά την διάρκεια των λήψεων οι μαθητές θα κάνουν χρήση και κάποιων «δημιουργικών» φίλτρων κατά τις υποδείξεις του διδάσκοντος. Παρουσίαση και κριτική στην τάξη των εργασιών των μαθητών.		
ΕΙΔΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ Τεχνικές λήψεων εσωτερικών αρχιτεκτονικών χώρων. Χρήση τεχνητού φωτισμού - «εξισορρόπηση» φυσικού / τεχνητού φωτισμού. Τεχνικές φωτομετρήσεων.	4+10	Επαφή με το κύριο αντικείμενο του μαθήματος σε ότι αφορά την κατεύθυνση του σχεδιασμού εσωτερικών χώρων: εκμάθηση της χρήσης των φωτογραφικών εξαρτημάτων με σκοπό την κατάλληλη απεικόνιση εσωτερικών αρχιτεκτονικών χώρων. Εξοικείωση με προηγμένες τεχνικές σκοτεινού θαλάμου.	Εκτεταμένη θεωρητική κάλυψη των δυνατοτήτων και των αρχών και τεχνικών λειτουργίας της μηχανής 10 Χ 12,5 και συναφών. Αναφορά στην δυνατότητα χρήσης απλούστερων μηχανών για αντίστοιχα αποτελέσματα. Εξάσκηση λήψης εσωτερικού χώρου ήδη (μερικά) φυσικά φωτισμένου, με την χρήση και τεχνητού φωτισμού. Εξάσκηση εξισορρόπησης φυσικού /	Προβολέας διαφανειών /διαφάνειες. Φωτογραφική μηχανή μικρού φορμά και εξαρτήματα. Τρίποδες, φωτόμετρο, κελβινόμετρο. Τεχνητός φωτισμός, κατά την κρίση του διδάσκοντος, διορθωτικά φίλτρα. Χρήση σκοτεινού θαλάμου (εμφάνιση / εκτύπωση).	Για την καλύτερη κατανόηση της θεωρίας και λειτουργίας των διορθωτικών κινήσεων των μηχανών μεγάλου φορμά κρίνεται σκόπιμη η επίσκεψη σε επαγγελματικούς χώρους λήψεων, ή η παρουσίαση σχετικής εκπαιδευτικής βιντεοταινίας.

Μηχανή 10 Χ 12,5: θεωρητική παρουσίαση διορθωτικών κινήσεων. Σκοτεινός θάλαμος: εκμάθηση μεταβλητής ευαισθησίας φιλμ («πουσάρισμα»). Διορθωτικές επεμβάσεις σε φιλμ και χαρτιά.			τεχνητού φωτισμού με την επιλογή της κατάλληλης έντασης του τεχνητού φωτός. Ανάπτυξη ειδικών τεχνικών φωτομέτρησης. Λήψεις με Α/Μ και θετικό έγχρωμο φιλμ. Χρήση απαραίτητων φίλτρων (διορθωτικά θερμοκρασίας χρώματος, πόλωσης φωτός και άλλα). Επέμβαση στην έκθεση και αντίστοιχη εμφάνιση φιλμ επιλέγοντας διαφορετικούς δείκτες έκθεσης από τον κανονικό («πουσάρισμα»). Εκτύπωση Α/Μ φωτογραφιών. Εκμάθηση διορθωτικών επεμβάσεων κατά την εκτύπωση των χαρτιών. Συνολική παρουσίαση και κριτική στην τάξη των εργασιών των μαθητών.		
Η/Υ Λήψεις με ψηφιακή μηχανή. Εισαγωγή στην ηλεκτρονική επεξεργασία της φωτογραφίας. Δεοντολογία στην επεξεργασία εικόνας με Η/Υ. Εκμάθηση βασικών εργαλείων. Σάρωση, ανάλυση, εκτύπωση.	0+10	Εξοικείωση των μαθητών με τις πρόσφατες τεχνολογικές εξελίξεις που αφορούν την δημιουργία ψηφιακών εικόνων, όπως και με προγράμματα πληροφορικής που επιτρέπουν την επεξεργασία (ρετούς) της φωτογραφικής εικόνας με την χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή.	Παρουσίαση της τεχνολογίας, των δυνατοτήτων και της τεχνικής χρήσης της ψηφιακής μηχανής. Χρήση ειδικού τεχνητού φωτισμού για ψηφιακή λήψη. Λήψη από τους μαθητές με ψηφιακή μηχανή. Κριτική των αποτελεσμάτων. Εισαγωγή στις δυνατότητες χρήσης του ηλεκτρονικού υπολογιστή για την επεξεργασία της φωτογραφίας. Ανάλυση κατάλληλων προγραμμάτων για δημιουργική εργασία και τεχνικές βελτίωσης πάνω στην φωτογραφία. Αναφορά στην διασύνδεση ηλεκτρονικού υπολογιστή και ψηφιακής μηχανής λήψης. Πρακτική εξάσκηση στην τάξη.	Ψηφιακή μηχανή. Ειδικός τεχνητός φωτισμός. Σαρωτής (σκάνερ). Ηλεκτρονικός υπολογιστής υψηλών προδιαγραφών με δυνατότητες βελτίωσης. Εκτυπωτής. Αποθηκευτική μονάδα μνήμης.	Κρίνεται αναγκαία η συνεργασία και ο συντονισμός με το τμήμα διδασκαλίας Η/Υ της ίδιας κατεύθυνσης με σκοπό την καλύτερη κατανόηση της χρήσης του προγράμματος επεξεργασίας.
ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ Εισαγωγή στην αισθητική της φωτογραφίας. Σύντομη ιστορική	4	Εισαγωγή στις δημιουργικές και εκφραστικές δυνατότητες της φωτογραφίας με σκοπό την συνειδητοποίηση της σημασίας της φωτογραφικής σύνθεσης.	Παρουσίαση, μέσα από την ιστορική εξέλιξη της «καλλιτεχνικής» φωτογραφίας, των σημαντικότερων σταθμών / αλλαγών της «τεχνοτροπίας» έκφρασης όπως αυτή	Προβολέας διαφανειών /διαφάνειες.	Κρίνεται αναγκαία η παρουσίαση κατάλληλου εποπτικού υλικού (διαφάνειες ή βιντεοταινίες) σε σχέση με το ειδικότερο αντικείμενο της

αναδρομή στον διεθνή και στον ελλαδικό καλλιτεχνικό χώρο.			πηγάζει από το φωτογραφικό μέσο. Η αναδρομή αυτή αφορά κατά κύριο λόγο το έργο φωτογράφων στην Ευρώπη και στην Αμερική. Στην συνέχεια εξετάζεται το έργο ελλήνων φωτογράφων.		απεικόνισης εσωτερικών χώρων.
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ / ΚΡΙΤΙΚΗ / ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Τελική αξιολόγηση εργασιών. Παρουσίαση θεματικής ενότητας του τομέα εσωτερικών χώρων. Δημιουργία πορτφόλιο.	4	Ανταλλαγή και σύγκριση ιδεών και τρόπων αντιμετώπισης των ασκήσεων κατά την διάρκεια του εξαμήνου από τους μαθητές με στόχο την καλύτερη δυνατή αφομοίωση από το σύνολο των θετικότερων επιτεύξεων της τάξης.	Παρουσίαση στην τάξη των μαθητικών εργασιών με ομαδική συζήτηση / κριτική πάνω στα ζητούμενα των ασκήσεων και τον τρόπο αντιμετώπισής τους.	Κοπτικό μηχάνημα φωτογραφικών χαρτιών. Μαχαίρι 45 μοιρών για παράθυρο κλαισιοποίησης. Πίνακας ανάρτησης έργων για παρουσίαση και κριτική.	Κατά την διάρκεια της κριτικής κρίνεται σκόπιμο ο εκπαιδευτικός να προτείνει συζήτηση συσχετίζοντας την εργασία των μαθητών με αυτή γνωστών φωτογράφων του είδους.

ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ: 20 ΘΕΩΡΙΑ + 30 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ = 50 (2 ώρες Χ 25 εβδομάδες)

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * TELEX 223211 YPET GR * FAX 52 34 312
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: http: www.et.gr
e-mail: webmaster @ et.gr

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
Σολωμού 51

Πληροφορίες δημοσιευμάτων Α.Ε. - Ε.Π.Ε.	5225 761 5230 841
Πληροφορίες δημοσιευμάτων λοιπών Φ.Ε.Κ.	5225 713 5249 547
Πώληση Φ.Ε.Κ.	5239 762
Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.	5248 141
Βιβλιοθήκη παλαιών Φ.Ε.Κ.	5248 188
Οδηγίες για δημοσιεύματα Α.Ε. - Ε.Π.Ε.	5248 785
Εγγραφή Συνδρομητών Φ.Ε.Κ. και αποστολή Φ.Ε.Κ.	5248 320

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ
ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ Βασ. Όλγας 227 - Τ.Κ. 54100	(031) 423 956
ΠΕΙΡΑΙΑΣ Νικήτα 6-8 Τ.Κ. 185 31	4135 228
ΠΑΤΡΑ Κορίνθου 327 - Τ.Κ. 262 23	(061) 6381 100
ΙΩΑΝΝΙΝΑ Διοικητήριο Τ.Κ. 450 44	(0651) 87215
ΚΟΜΟΤΗΝΗ Δημοκρατίας 1 Τ.Κ. 691 00	(0531) 22 858
ΛΑΡΙΣΑ Διοικητήριο Τ.Κ. 411 10	(041) 597449
ΚΕΡΚΥΡΑ Σαμαρά 13 Τ.Κ. 491 00	(0661) 89 127 / 89 120
ΗΡΑΚΛΕΙΟ Πλ. Ελευθερίας 1, Τ.Κ. 711 10	(081) 396 223
ΛΕΣΒΟΣ Πλ. Κωνσταντινουπόλεως Τ.Κ. 811 00 Μυτιλήνη	(0251) 46 888 / 47 533

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ	- Μέχρι 8 σελίδες 200 δρχ. - Από 8 σελίδες και άνω προσαύξηση 100 δρχ. ανά 8σέλιδο ή μέρος αυτού

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Κ.Α.Ε. Προϋπολογισμού 2531	Κ.Α.Ε. εσόδου υπέρ ΤΑΠΕΤ 3512
Α΄ (Νόμοι, Π.Δ., Συμβάσεις κ.λπ.)	60.000 δρχ.	3.000 δρχ.
Β΄ (Υπουργικές αποφάσεις κ.λπ.)	70.000 »	3.500 »
Γ΄ (Διορισμοί, απολύσεις κ.λπ. Δημ. Υπαλλήλων)	15.000 »	750 »
Δ΄ (Απαλλοτριώσεις, πολεοδομία κ.λπ.)	70.000 »	3.500 »
Αναπτυξιακών Πράξεων (Τ.Α.Π.Σ.)	30.000 »	1.500 »
Ν.Π.Δ.Δ. (Διορισμοί κ.λπ. προσωπικού Ν.Π.Δ.Δ.)	15.000 »	750 »
Παράρτημα (Προκηρύξεις θέσεων ΔΕΠ κ.τλ.)	5.000 »	250 »
Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Δ.Ε.Β.Ι.)	10.000 »	500 »
Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (Α.Ε.Δ.)	3.000 »	150 »
Προκηρύξεων Α.Σ.Ε.Π.	10.000 »	500 »
Ανωνύμων Εταιρειών & Ε.Π.Ε.	250.000 »	12.500 »
ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΤΕΥΧΗ ΕΚΤΟΣ Α.Ε. & Ε.Π.Ε.	250.000 »	12.500 »

* Οι συνδρομές του εσωτερικού προπληρώνονται στα Δημόσια Ταμεία που δίνουν αποδεικτικό είσπραξης (διπλότυπο) το οποίο με τη φροντίδα του ενδιαφερομένου πρέπει να στέλνεται στην Υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου.
* Οι συνδρομές του εξωτερικού επιβαρύνονται, πέραν των ανωτέρω αναφερομένων ποσών, με τα ταχυδρομικά τέλη και μπορεί να στέλνονται με επιταγή και σε ανάλογο συνάλλαγμα στο Διευθυντή Διαχείρισης του Εθνικού Τυπογραφείου.
* Η πληρωμή του υπέρ ΤΑΠΕΤ ποσοστού που αντιστοιχεί σε συνδρομές, εισπράττεται από τα Δημόσια Ταμεία.
* Οι συνδρομητές του εξωτερικού μπορούν να στέλνουν το ποσό του ΤΑΠΕΤ μαζί με το ποσό της συνδρομής.
* Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, οι Δήμοι, οι Κοινότητες ως και οι επιχειρήσεις αυτών πληρώνουν το μισό χρηματικό ποσό της συνδρομής και ολόκληρο το ποσό υπέρ του ΤΑΠΕΤ.
* Η συνδρομή ισχύει για ένα χρόνο, που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου χρόνου. Δεν εγγράφονται συνδρομητές για μικρότερο χρονικό διάστημα.
* Η εγγραφή ή ανανέωση της συνδρομής πραγματοποιείται το αργότερο μέχρι τον Μάρτιο κάθε έτους.
* Αντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές επιταγές και χρηματικά γραμμάτια δεν γίνονται δεκτά.

Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης των πολιτών λειτουργούν καθημερινά από 08.00΄ έως 13.00΄

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ